

ห้องสมุดกรมพัฒนาที่ดิน

สภาพการ ใช้ที่ดิน

2561

กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน
กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน

กรมพัฒนาที่ดิน
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

รายงานสภาพการใช้ที่ดิน ปี พ.ศ. 2561

โดย

กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน

กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน
กรมพัฒนาที่ดิน
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สารบัญ

	หน้า
สารบัญเรื่อง	(1)
สารบัญภาพ	(4)
สารบัญตาราง	(6)
สารบัญภาคผนวก	(8)
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 หลักการและเหตุผล	1
1.2 วัตถุประสงค์	1
1.3 ระยะเวลาและสถานที่ดำเนินงาน	1
1.4 อุปกรณ์และวิธีการดำเนินงาน	2
1.5 ผู้ดำเนินงาน	4
บทที่ 2 สภาพการใช้ที่ดิน ปี พ.ศ. 2561	5
ภาคเหนือ	
2.1 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดกำแพงเพชร ปี พ.ศ. 2561	5
2.2 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดเชียงราย ปี พ.ศ. 2561	15
2.3 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดเชียงใหม่ ปี พ.ศ. 2561	26
2.4 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดตาก ปี พ.ศ. 2561	39
2.5 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดนครสวรรค์ ปี พ.ศ. 2561	50
2.6 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดน่าน ปี พ.ศ. 2561	60
2.7 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดพะเยา ปี พ.ศ. 2561	70
2.8 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดพิจิตร ปี พ.ศ. 2561	81
2.9 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดพิษณุโลก ปี พ.ศ. 2561	92
2.10 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดเพชรบูรณ์ ปี พ.ศ. 2561	103
2.11 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดแพร่ ปี พ.ศ. 2561	116
2.12 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดแม่ฮ่องสอน ปี พ.ศ. 2561	125
2.13 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดลำปาง ปี พ.ศ. 2561	136
2.14 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดลำพูน ปี พ.ศ. 2561	146
2.15 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดสุโขทัย ปี พ.ศ. 2561	157
2.16 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดอุตรดิตถ์ ปี พ.ศ. 2561	168
2.17 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดอุทัยธานี ปี พ.ศ. 2561	178
ภาคกลาง	
2.18 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดกาญจนบุรี ปี พ.ศ. 2561	187
2.19 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ปี พ.ศ. 2561	197
2.20 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดเพชรบุรี ปี พ.ศ. 2561	206

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคตะวันออก	
2.21 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดจันทบุรี ปี พ.ศ. 2561	216
2.22 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดฉะเชิงเทรา ปี พ.ศ. 2561	224
2.23 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดชลบุรี ปี พ.ศ. 2561	233
2.24 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดตราด ปี พ.ศ. 2561	243
2.25 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดปราจีนบุรี ปี พ.ศ. 2561	252
2.26 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดระยอง ปี พ.ศ. 2561	261
2.27 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดสระแก้ว ปี พ.ศ. 2561	270
ภาคใต้	
2.28 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดกระบี่ ปี พ.ศ. 2561	279
2.29 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดชุมพร ปี พ.ศ. 2561	286
2.30 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดตรัง ปี พ.ศ. 2561	294
2.31 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดนครศรีธรรมราช ปี พ.ศ. 2561	301
2.32 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดนราธิวาส ปี พ.ศ. 2561	309
2.33 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดปัตตานี ปี พ.ศ. 2561	316
2.34 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดพังงา ปี พ.ศ. 2561	323
2.35 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดพัทลุง ปี พ.ศ. 2561	331
2.36 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดภูเก็ต ปี พ.ศ. 2561	339
2.37 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดยะลา ปี พ.ศ. 2561	347
2.38 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดระนอง ปี พ.ศ. 2561	355
2.39 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดสงขลา ปี พ.ศ. 2561	362
2.40 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดสตูล ปี พ.ศ. 2561	370
2.41 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดสุราษฎร์ธานี ปี พ.ศ. 2561	378

สารบัญญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดกำแพงเพชร ปี พ.ศ. 2561	10
2	สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดเชียงราย ปี พ.ศ. 2561	20
3	สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดเชียงใหม่ ปี พ.ศ. 2561	32
4	สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดตาก ปี พ.ศ. 2561	43
5	สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดนครสวรรค์ ปี พ.ศ. 2561	54
6	สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดน่าน ปี พ.ศ. 2561	65
7	สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดพะเยา ปี พ.ศ. 2561	75
8	สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดพิจิตร ปี พ.ศ. 2561	87
9	สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดพิษณุโลก ปี พ.ศ. 2561	97
10	สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดเพชรบูรณ์ ปี พ.ศ. 2561	109
11	สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดแพร่ ปี พ.ศ. 2561	119
12	สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดแม่ฮ่องสอน ปี พ.ศ. 2561	130
13	สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดลำปาง ปี พ.ศ. 2561	140
14	สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดลำพูน ปี พ.ศ. 2561	151
15	สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดสุโขทัย ปี พ.ศ. 2561	162
16	สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดอุตรดิตถ์ ปี พ.ศ. 2561	173
17	สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดอุทัยธานี ปี พ.ศ. 2561	182
18	สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดกาญจนบุรี ปี พ.ศ. 2561	191
19	สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ปี พ.ศ. 2561	201
20	สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดเพชรบุรี ปี พ.ศ. 2561	210
21	สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดจันทบุรี ปี พ.ศ. 2561	219
22	สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดฉะเชิงเทรา ปี พ.ศ. 2561	227
23	สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดชลบุรี ปี พ.ศ. 2561	237
24	สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดตราด ปี พ.ศ. 2561	247
25	สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดปราจีนบุรี ปี พ.ศ. 2561	256
26	สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดระยอง ปี พ.ศ. 2561	265
27	สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดสระแก้ว ปี พ.ศ. 2561	274
28	สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดกระบี่ ปี พ.ศ. 2561	282
29	สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดชุมพร ปี พ.ศ. 2561	289
30	สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดตรัง ปี พ.ศ. 2561	297
31	สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดนครศรีธรรมราช ปี พ.ศ. 2561	304
32	สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดนราธิวาส ปี พ.ศ. 2561	312
33	สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดปัตตานี ปี พ.ศ. 2561	319
34	สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดพังงา ปี พ.ศ. 2561	326
35	สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดพัทลุง ปี พ.ศ. 2561	334

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่		หน้า
36	สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดภูเก็ต ปี พ.ศ. 2561	342
37	สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดยะลา ปี พ.ศ. 2561	350
38	สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดระนอง ปี พ.ศ. 2561	357
39	สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดสงขลา ปี พ.ศ. 2561	365
40	สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดสตูล ปี พ.ศ. 2561	373
41	สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดสุราษฎร์ธานี ปี พ.ศ. 2561	382

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดกำแพงเพชร ปี พ.ศ. 2561	11
2	สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดเชียงราย ปี พ.ศ. 2561	21
3	สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดเชียงใหม่ ปี พ.ศ. 2561	33
4	สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดตาก ปี พ.ศ. 2561	44
5	สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดนครสวรรค์ ปี พ.ศ. 2561	55
6	สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดน่าน ปี พ.ศ. 2561	66
7	สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดพะเยา ปี พ.ศ. 2561	76
8	สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดพิจิตร ปี พ.ศ. 2561	88
9	สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดพิษณุโลก ปี พ.ศ. 2561	98
10	สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดเพชรบูรณ์ ปี พ.ศ. 2561	110
11	สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดแพร่ ปี พ.ศ. 2561	120
12	สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดแม่ฮ่องสอน ปี พ.ศ. 2561	131
13	สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดลำปาง ปี พ.ศ. 2561	141
14	สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดลำพูน ปี พ.ศ. 2561	152
15	สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดสุโขทัย ปี พ.ศ. 2561	163
16	สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดอุตรดิตถ์ ปี พ.ศ. 2561	174
17	สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดอุทัยธานี ปี พ.ศ. 2561	183
18	สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดกาญจนบุรี ปี พ.ศ. 2561	192
19	สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ปี พ.ศ. 2561	202
20	สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดเพชรบุรี ปี พ.ศ. 2561	211
21	สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดจันทบุรี ปี พ.ศ. 2561	220
22	สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดฉะเชิงเทรา ปี พ.ศ. 2561	228
23	สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดชลบุรี ปี พ.ศ. 2561	238
24	สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดตราด ปี พ.ศ. 2561	248
25	สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดปราจีนบุรี ปี พ.ศ. 2561	257
26	สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดระยอง ปี พ.ศ. 2561	266
27	สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดสระแก้ว ปี พ.ศ. 2561	275
28	สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดกระบี่ ปี พ.ศ. 2561	283
29	สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดชุมพร ปี พ.ศ. 2561	290
30	สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดตรัง ปี พ.ศ. 2561	298
31	สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดนครศรีธรรมราช ปี พ.ศ. 2561	305
32	สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดนราธิวาส ปี พ.ศ. 2561	313
33	สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดปัตตานี ปี พ.ศ. 2561	320
34	สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดพังงา ปี พ.ศ. 2561	327

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
35	สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดพัทลุง ปี พ.ศ. 2561	335
36	สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดภูเก็ต ปี พ.ศ. 2561	343
37	สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดยะลา ปี พ.ศ. 2561	351
38	สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดระนอง ปี พ.ศ. 2561	358
39	สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดสงขลา ปี พ.ศ. 2561	366
40	สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดสตูล ปี พ.ศ. 2561	374
41	สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดสุราษฎร์ธานี ปี พ.ศ. 2561	383

สารบัญภาคผนวก

ตารางภาคผนวกที่	หน้า
1 การจำแนกการใช้ประโยชน์ที่ดิน (Land Use Classification)	388

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

ตามที่ได้มีการกำหนด ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580) เพื่อให้ประเทศไทยสามารถยกระดับการพัฒนาให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง” และมีเป้าหมายในการพัฒนาประเทศ คือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” โดยจะมุ่งเน้นการสร้างสมดุลระหว่าง การพัฒนาความมั่นคง เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

โดยกลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน เป็นเพียงหน่วยงานเดียวภายในประเทศที่มีพันธกิจหลัก คือการดำเนินการสำรวจและปรับปรุงแผนที่สภาพการใช้ที่ดินให้มีความทันสมัย และศึกษาติดตามสถานการณ์การใช้ที่ดินของประเทศเป็นรายจังหวัด ในมาตราส่วน ๑ : ๒๕,๐๐๐ ทั้งนี้ เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญของประเทศในการดำเนินการโครงการ กำหนดนโยบาย และแผนยุทธศาสตร์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทรัพยากรของประเทศ ดังนั้นเพื่อให้แผนที่สภาพการใช้ที่ดินทันสมัย สอดคล้องกับสถานการณ์ จึงต้องดำเนินการปรับปรุงแผนที่รายจังหวัดทั่วประเทศ โดยใช้ภาพถ่ายทางอากาศสีเป็นฐาน และปรับปรุงข้อมูลให้ทันสมัยด้วยข้อมูลจากดาวเทียมรายละเอียดสูง เช่นดาวเทียมไทยโชต SPOT-6 SPOT-7 Pleiades และข้อมูลจากดาวเทียมอื่น ๆ เช่น LANDSAT8-OLI และ Sentinel 2 เพื่อช่วยในการจำแนกพืชพรรณ โดยร่วมกับการสำรวจเก็บข้อมูลภาคสนาม ซึ่งจะทำให้ได้แผนที่สภาพการใช้ที่ดินที่มีความทันสมัย และมีความถูกต้องแม่นยำสูง สามารถใช้เป็นฐานข้อมูลที่สำคัญในการพัฒนา และกำหนดนโยบายที่สำคัญของประเทศได้

1.2 วัตถุประสงค์

1.2.1 เพื่อสำรวจและจัดทำแผนสภาพการใช้ที่ดินรายจังหวัด มาตราส่วน 1: 25,000 จังหวัด ในภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคใต้ รวม 41 จังหวัด

1.2.2 เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดิน

1.3 ระยะเวลาและสถานที่ดำเนินงาน

ระยะเวลาดำเนินงาน 12 เดือน (ตุลาคม พ.ศ. 2560 – กันยายน พ.ศ. 2561) สถานที่ดำเนินงาน จังหวัดในภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคใต้ รวม 41 จังหวัด

1.4 อุปกรณ์และวิธีการดำเนินงาน

1.4.1 อุปกรณ์

- 1) ภาพถ่ายออร์โธรีซิซิงเลข มาตรฐาน 1 : 25,000 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- 2) ข้อมูลเชิงเลขจากดาวเทียมไทยโชต (Thaichote) ระบบช่วงคลื่นเดี่ยว (panchromatic) และระบบหลายช่วงคลื่น (multispectrum) บันทึกข้อมูลเมื่อ ปี พ.ศ. 2560 - 2561 จากสำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม
- 3) ข้อมูลจากดาวเทียม Landsat 8 OLI บันทึกข้อมูลเมื่อ ปี พ.ศ. 2560 - 2561
- 4) แผนที่สภาพการใช้ที่ดิน ปี พ.ศ. 2549 - 2561 มาตรฐาน 1:25,000 จากฐานข้อมูลกรมพัฒนาที่ดิน
- 5) แผนที่ขอบเขตการปกครองระดับตำบล พ.ศ. 2556 จากกรมการปกครองกระทรวงมหาดไทย
- 6) แผนที่ภูมิประเทศ มาตรฐาน 1:50,000 ลำดับชุด L7018จากกรมแผนที่ทหารกระทรวงกลาโหม
- 7) เครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล พร้อมอุปกรณ์เครื่องฟวง
- 8) โปรแกรมวิเคราะห์และประมวลผลในระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (Geographic Information System; GIS)
- 9) เครื่องคำนวณระบบกำหนดตำแหน่งบนโลก (Global Positioning System; GPS)
- 10) เช็มทิศและอุปกรณ์สนามอื่น ๆ

1.4.2 วิธีการดำเนินงาน

- 1) รวบรวมและตรวจสอบเอกสาร ทั้งในรูปของแผนที่ และรายงานที่เกี่ยวข้องจากหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวมากำหนดแผนการดำเนินงาน
- 2) การเตรียมข้อมูลดาวเทียมและภาพถ่ายออร์โธรีซิซิงเลข
 - (1) ข้อมูลจากดาวเทียมไทยโชตที่ใช้ในการปฏิบัติงานมีทั้งข้อมูลเชิงเลข (digital data) และข้อมูลเชิงภาพ (analog data) การเตรียมข้อมูลดาวเทียม มีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้
 - การแก้ไขความคลาดเคลื่อนทางเรขาคณิต (Geometric correction) เนื่องจากข้อมูลดาวเทียมไทยโชตที่ได้มา มีความคลาดเคลื่อนในเชิงตำแหน่งทางภูมิศาสตร์ จึงต้องดำเนินการแก้ไขตำแหน่งให้มีความถูกต้อง เพื่อให้สามารถซ้อนทับกับชั้นข้อมูลอื่น ๆ ได้ โดยนำมา ตีรังพิกัดกับภาพถ่ายออร์โธรีซิซิงเลข มาตรฐาน 1: 4,000 ระบบ WGS 1984 ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งใช้เป็นข้อมูลอ้างอิง เพื่อให้มีความถูกต้องทางด้านตำแหน่ง และทิศทาง ด้วยวิธีการตีรังแบบ Image to Image
 - การผลิตภาพข้อมูลดาวเทียมไทยโชต เนื่องจากข้อมูลดาวเทียมที่ได้มีทั้งระบบ Panchromatic และระบบ Multispectral พื้นที่เดียวกันและมีการบันทึกข้อมูลเวลาเดียวกัน จึงใช้เทคนิคผสมรวมข้อมูล เพื่อผลิตภาพข้อมูลดาวเทียมสังเคราะห์ที่มีรายละเอียดเชิงคลื่น และรายละเอียดเชิงพื้นที่สูง (Pan sharpening หรือการทำ Resolution merge) โดยนำข้อมูลภาพระบบหลายช่วงคลื่น (Multispectral) หรือภาพสีที่มีรายละเอียดจุดภาพ 15 เมตร มาทำการเน้นรายละเอียดของข้อมูลภาพด้วยข้อมูลภาพ

ช่วงคลื่นเดี่ยว (Panchromatic) หรือภาพขาวดำ ที่มีรายละเอียดจุดภาพ 2 เมตร วิธีการนี้ทำให้ได้ข้อมูลภาพสีที่มีรายละเอียดจุดภาพเพิ่มขึ้นเท่ากับ 2 เมตร และข้อมูลภาพสีจะใช้การผสมสีจริง (True color composite) โดยช่วงคลื่นสีแดง (0.62-0.69 ไมครอน) ผ่านตัวกรองสีแดง ช่วงคลื่นสีเขียว (0.53-0.60 ไมครอน) ผ่านตัวกรองสีเขียว และช่วงคลื่นสีน้ำเงิน (0.45-0.52 ไมครอน) ผ่านตัวกรองสีน้ำเงิน จากการผลิตภาพข้อมูลดาวเทียมดังกล่าว ทำให้ได้ภาพดาวเทียมที่มีรายละเอียดจุดภาพสูง และมีสีตามธรรมชาติ ช่วยให้สามารถวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดินด้วยสายตาง่ายยิ่งขึ้น

(2) การผลิตภาพข้อมูลดาวเทียม Landsat 8 OLI เนื่องจากข้อมูลดาวเทียมประกอบด้วยภาพถ่ายหลายแบนด์ (Band) แยกกันอยู่ ซึ่งภาพในแต่ละแบนด์จะบันทึกข้อมูลในแต่ละช่วงคลื่น ดังนั้น ก่อนใช้งานจึงมีการนำภาพของแต่ละแบนด์มาหลอมรวมกัน โดยการศึกษาคำนี้ เลือกรวมแบนด์เป็นภาพสีผสมเท็จสามช่วงคลื่น (False color composite) แบนด์ 5R-6G-4B คือ ช่วงคลื่นที่ 5 Near Infrared NIR (0.85-0.88 ไมโครเมตร) ผ่านตัวกรองสีแดง ช่วงคลื่นที่ 6 SWIR 1 (1.57-1.65 ไมโครเมตร) ผ่านตัวกรองสีเขียว และช่วงคลื่นที่ 4 Red (0.64-0.67 ไมโครเมตร) ผ่านตัวกรองสีน้ำเงิน ภาพที่ได้เหมาะสำหรับจำแนกพืชพรรณ เช่น อ้อย มันสำปะหลัง และยางพารา เป็นต้น

(3) การวิเคราะห์ข้อมูลสภาพการใช้ที่ดินจากข้อมูลจากดาวเทียม และภาพถ่าย ออร์โธรีซิเชิงเลขพิจารณาจากองค์ประกอบของข้อมูล คือ ความเข้มของสีและสี (tone/color) ขนาด (size) รูปร่าง(shape) เนื้อภาพ (texture) รูปแบบ (pattern) ความสูงและเงา (height and shadow) ความเกี่ยวพัน (association) และการเปลี่ยนแปลงตามฤดูกาล (temporal change) ของข้อมูล เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลสภาพการใช้ที่ดิน โดยใช้โปรแกรมวิเคราะห์ระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ แล้วจึงนำชั้นข้อมูลที่ได้ทำการซ้อนทับกับภาพถ่ายออร์โธรีซิเชิงเลข และข้อมูลภาพจากดาวเทียมไทยโชต เพื่อพิมพ์เป็นแผนที่ใช้ในการสำรวจข้อมูลในภาคสนาม

3) การสำรวจข้อมูลในภาคสนาม ทำการสำรวจตรวจสอบรายละเอียดสภาพการใช้ที่ดินภาคสนามในพื้นที่จริง พร้อมแก้ไขรายละเอียดให้มีความถูกต้องตรงกับสภาพปัจจุบัน

4) การสร้างฐานข้อมูลสารสนเทศภูมิศาสตร์ (GIS database) เป็นการจัดทำข้อมูลทั้งเชิงพื้นที่ (spatial data) และข้อมูลเชิงคุณลักษณะ (attribute data) ของข้อมูลจากภาคสนาม และข้อมูลแผนที่จากส่วนที่เกี่ยวข้องโดยการนำเข้าไปในระบบสารสนเทศด้วยโปรแกรมวิเคราะห์และประมวลผลในระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ ดังนี้

(1) การสร้างฐานข้อมูลเชิงพื้นที่ เป็นการนำเข้าข้อมูลในรูปแบบแผนที่เพื่อใช้วิเคราะห์และประมวลผลเชิงพื้นที่

(2) การสร้างฐานข้อมูลเชิงคุณลักษณะ เป็นการนำเข้าข้อมูลด้านคุณลักษณะของแผนที่และข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเชิงพื้นที่ เพื่อทำให้ทราบถึงความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทั้ง 2 ประเภท เพื่อใช้ในการวิเคราะห์และประมวลผลในระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ต่อไป

5) จัดทำแผนที่สภาพการใช้ที่ดินรายจังหวัด ปี พ.ศ. 2561

6) วิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดิน

7) จัดทำแผนที่และรายงาน

1.5 ผู้ดำเนินงาน

ที่ปรึกษา	นายสมศักดิ์ สุขจันทร์	ผู้อำนวยการกองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน
	นายสมศักดิ์ แจ่มเพียร	ผู้อำนวยการกลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน
ผู้รับผิดชอบ	นางชลิตา เพ็ชรสิงห์	นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ
	นางสาวสมจิตต์ เลิศศิษยวรรณ	นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ
	นางสาวอมรรัตน์ สระเพ็ชร	นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ
	นางสาวสลิลลา เอี่ยมอิทธิพล	นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ
	นางสาวจิรัชยา คงทน	นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ
	นายทศนัศว์ รัตนแก้ว	นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ
	นางสาวกัญชร บุญญวัฒนา	นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ
	นางสาวภาวดี สิทธิประเสริฐ	นักวิชาการเกษตรชำนาญการ
	นางสาวศศิรินทร์ ศรีสมเขียว	นักวิชาการเกษตรชำนาญการ
	นางอัจฉรารัตน์ นกเดช	นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ
	นางสาวกาญจนา สำราญใจ	นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ
	นางวลีทิพย์ ธนัชชายศอนันต์	นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ
	นางสาวปัทมา เผื่อแผ่	นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ
	นางสาวนุชจรี หุ่นประเสริฐ	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน
	นางสาวนิชานันท์ นนทก	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน
	นางสาววรรณ บรรจงทรัพย์	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน
	นายสิโรตม์ ตวงเพชร	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน
	นางสาวช่อทิพวรรณ ช่างเย็นฉ่ำ	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน
	นางสาวพัชรียา พรหมสงฆ์	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน
	นางสาวภาณี ถิ่นจันทร์	นักวิชาการเกษตร
นางสาวพัศศรีณพร เหลืองระลึก	นักวิชาการเกษตร	
นายฉัตรชัย บุญมี	นักวิชาการเกษตร	

บทที่ 2

สภาพการใช้ที่ดินปี พ.ศ. 2561

การจัดทำแผนที่สภาพการใช้ที่ดินปัจจุบัน ต้องใช้เทคโนโลยีการสำรวจระยะไกลจากการใช้ข้อมูลเชิงเลขจากดาวเทียมร่วมกับการสำรวจภาคสนาม ในการปรับปรุงพื้นที่ที่มีการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินให้เป็นปัจจุบัน ทำให้ข้อมูลมีความถูกต้องสูงขึ้น และใช้ภาพถ่ายออร์โธรีซิเชิงเลข กระทบวงเกษตรและสหกรณ์เป็นข้อมูลฐานในด้านพิกัดตำแหน่งของแผนที่ดังกล่าวด้วย ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเลขจากดาวเทียมเพื่อจัดทำแผนที่สภาพการใช้ที่ดินรายจังหวัดปี พ.ศ. 2561 มาตราส่วน 1 : 25,000 สามารถจำแนกประเภทการใช้ที่ดินได้ดังนี้

2.1 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดกำแพงเพชร ปี พ.ศ. 2561

จังหวัดกำแพงเพชร มีเนื้อที่ทั้งหมด 5,379,681 ไร่ สามารถจำแนกประเภทการใช้ที่ดินได้ออกเป็น 5 ประเภท คือ พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง (U) มีเนื้อที่ 276,494 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 5.14 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่เกษตรกรรม (A) มีเนื้อที่ 3,659,263 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 68.01 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่ป่าไม้ (F) มีเนื้อที่ 1,291,017 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 24.00 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่น้ำ (W) มีเนื้อที่ 97,926 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 1.83 ของเนื้อที่จังหวัด และพื้นที่เบ็ดเตล็ด (M) มีเนื้อที่ 54,981 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 1.02 ของเนื้อที่จังหวัด โดยการใช้ประโยชน์ในพื้นที่แต่ละประเภทมีรายละเอียด (ภาพที่ 1 และตารางที่ 1) ดังนี้

2.1.1 พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง (U) มีเนื้อที่ 276,494 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 5.14 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วยตัวเมืองและย่านการค้า หมู่บ้าน/ที่ดินจัดสรรสร้าง หมู่บ้านบนพื้นราบ หมู่บ้านชาวไทยภูเขา สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ ราง สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ ท่าเรือ ถนน พื้นที่อุตสาหกรรมร้าง โรงงานอุตสาหกรรม ลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร สถานที่ร้าง สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮ้าส์ สุสาน ป่าช้า สถานีบริการน้ำมัน และสนามกอล์ฟ

1) ตัวเมืองและย่านการค้า (U1) มีเนื้อที่ มีเนื้อที่ 15,316 ไร่ หรือร้อยละ 0.29 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย ตัวอำเภอเมืองกำแพงเพชร อำเภอคลองลาน อำเภอชาณุวรลักษบุรี อำเภอไทรงาม อำเภอปางศิลาทอง อำเภอคลองขลุง อำเภอพรานกระต่าย อำเภอลานกระบือ อำเภอทรายทองวัฒนา อำเภอบึงสามัคคี และอำเภอโกสัมพีนคร

2) หมู่บ้าน (U2) มีเนื้อที่ 200,398 ไร่ หรือร้อยละ 3.72 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ หมู่บ้านบนพื้นราบ มีเนื้อที่ 200,313 ไร่หรือร้อยละ 3.72 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่เป็นที่อยู่อาศัยของประชาชน ซึ่งกระจายตัวอยู่ทั่วไปในทุกอำเภอ และมีพื้นที่หมู่บ้านหรือที่ดินจัดสรรสร้าง มีเนื้อที่ 85 ไร่

3) สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ (U3) มีเนื้อที่ 20,637 ไร่ หรือร้อยละ 0.38 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ สถานที่ราชการ โรงพยาบาล โรงเรียน และวัดต่าง ๆ

4) สถานีคมนาคม (U4) มีเนื้อที่ 3,877 ไร่ หรือร้อยละ 0.07 ของเนื้อที่จังหวัด เส้นทางคมนาคมที่สำคัญ ได้แก่ ถนน

5) พื้นที่อุตสาหกรรม (U5) มีเนื้อที่ 33,945 ไร่ หรือร้อยละ 0.64 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ โรงงานอุตสาหกรรม ลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร มีเนื้อที่ 24,585 และ 8,929 ไร่ หรือร้อยละ 0.46 และ 0.17 ของเนื้อที่จังหวัด และพื้นที่อุตสาหกรรมร้าง มีเนื้อที่ 431 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด

6) พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้างอื่น ๆ มีเนื้อที่ 2,321 ไร่ หรือร้อยละ 0.04 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วยสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ มีเนื้อที่ 501 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮาส์ มีเนื้อที่ 615 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด สุสาน ป่าช้า มีเนื้อที่ 208 ไร่ สถานีบริการน้ำมัน มีเนื้อที่ 488 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด สนามกอล์ฟ มีเนื้อที่ 357 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด และสถานที่ร้าง มีเนื้อที่ 152 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด

2.1.2 พื้นที่เกษตรกรรม (A) มีเนื้อที่ 3,659,263 ไร่ หรือร้อยละ 68.01 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วยพื้นที่นา พืชไร่ ไม้ยืนต้น ไม้ผล พืชสวน พืชหญ้าและโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ พืชน้ำ สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และเกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม

1) พื้นที่นา (A1) มีเนื้อที่ 1,357,577 ไร่ หรือร้อยละ 25.22 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ นาข้าว มีเนื้อที่ 1,345,080 ไร่ หรือร้อยละ 25.00 ของเนื้อที่จังหวัด นาร้าง มีเนื้อที่ 3,453 ไร่ หรือร้อยละ 0.06 ของเนื้อที่จังหวัด และนาข้าวในพื้นที่ลุ่ม 1,276 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ของเนื้อที่จังหวัด ปลูกมากในพื้นที่อำเภอชาณุวรลักษบุรี อำเภอพรานกระต่าย อำเภอคลองขลุง อำเภอเมืองกำแพงเพชร และอำเภอลานกระบือ นอกจากนี้ในช่วงฤดูแล้งยังมีการปลูกข้าวโพดและพืชผักในนาข้าว มีเนื้อที่ 7,768 ไร่ หรือร้อยละ 0.14 ของเนื้อที่จังหวัด ปลูกมากในเขตอำเภอปางศิลาทอง อำเภอคลองลาน อำเภอเมืองกำแพงเพชร และกระจายทั่วทุกอำเภอ

2) พืชไร่ (A2) มีเนื้อที่ 1,991,785 ไร่ หรือร้อยละ 37.03 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ข้าวโพด อ้อย มันสำปะหลัง และพืชไร่อื่น ๆ

(1) มันสำปะหลัง (A204) มีเนื้อที่ 1,006,022 ไร่ หรือร้อยละ 18.70 ของเนื้อที่จังหวัด ปลูกมากในอำเภอชาณุวรลักษบุรี อำเภอเมืองกำแพงเพชร อำเภอคลองลานและปลูกกระจายทั่วทุกอำเภอ

(2) อ้อย (A203) มีเนื้อที่ 936,560 ไร่ หรือร้อยละ 17.41 ของเนื้อที่จังหวัดปลูกมากในอำเภอเมืองกำแพงเพชร อำเภอไทรงาม อำเภอชาณุวรลักษบุรี และปลูกกระจายทั่วทุกอำเภอ

(3) ข้าวโพด (A202) มีเนื้อที่ 46,165 ไร่ หรือร้อยละ 0.86 ของเนื้อที่จังหวัด ปลูกมากในอำเภอชาณุวรลักษบุรี อำเภอคลองลาน อำเภอเมืองกำแพงเพชร และปลูกกระจายทั่วทุกอำเภอ

(4) พืชไร่อื่น ๆ ได้แก่ ไร่ร้าง พืชไร่ผสม ถั่วเขียว ยาสูบ งา ข้าวไร่ แดงโม พริก และเผือก มีเนื้อที่ 3,038 ไร่ หรือร้อยละ 0.06 ของเนื้อที่จังหวัด พบปลูกกระจายในทุกอำเภอ

3) ไม้ยืนต้น (A3) มีเนื้อที่ 171,234 ไร่ หรือร้อยละ 3.18 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ยูคาลิปตัส ยางพารา สัก ปาล์มน้ำมัน และไม้ยืนต้นอื่น ๆ

(1) ยูคาลิปตัส (A304) มีเนื้อที่ 56,795 ไร่ หรือร้อยละ 1.06 ของเนื้อที่จังหวัด ปลูกมากในอำเภอชาณุวรลักษบุรี อำเภอพรานกระต่าย อำเภอเมืองกำแพงเพชร และปลูกกระจายทั่วทุกอำเภอ

(2) ยางพารา (A302) มีเนื้อที่ 65,757 ไร่ หรือร้อยละ 1.22 ของเนื้อที่จังหวัด ปลุกมาก ในอำเภอเมืองกำแพงเพชร อำเภอลองลาน อำเภอชาณุวรลักษบุรี และปลุกกระจายทั่วทุกอำเภอ

(3) สัก (A305) มีเนื้อที่ 31,531 ไร่ หรือร้อยละ 0.59 ของเนื้อที่จังหวัด ปลุกมาก ในอำเภอเมืองกำแพงเพชร อำเภอลองลาน อำเภอชาณุวรลักษบุรี และปลุกกระจายทั่วทุกอำเภอ

(4) ไม้ยืนต้นอื่น ๆ ได้แก่ ไม้ยืนต้นผสมร้าง ไม้ยืนต้นผสม ปาล์มน้ำมัน สะเดา ประดู่ กาแฟ หม่อน ไม้ปลูกเพื่อการค้า จามจรี กฤษณา และตะกุ่ม มีเนื้อที่ 3,169 ไร่ หรือร้อยละ 0.05 ของเนื้อที่จังหวัด

4) ไม้ผล (A4) มีเนื้อที่ 119,878 ไร่ หรือร้อยละ 2.22 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ กล้าย มะม่วง มะนาว มะพร้าว ส้ม ลำไย และไม้ผลอื่น ๆ

(1) กล้าย (A411) มีเนื้อที่ 27,953 ไร่ หรือร้อยละ 0.52 ของเนื้อที่จังหวัดปลุกมาก ในอำเภอบึงสามัคคี อำเภอลองลูน อำเภอชาณุวรลักษบุรี และปลุกกระจายทั่วทุกอำเภอ

(2) มะนาว (A422) มีเนื้อที่ 18,416 ไร่ หรือร้อยละ 0.34 ของเนื้อที่จังหวัด ปลุกมากในอำเภอเมืองกำแพงเพชร อำเภอพรานกระต่าย อำเภอไทรงาม และปลุกกระจายทั่วทุกอำเภอ

(3) มะม่วง (A407) มีเนื้อที่ 17,434 ไร่ หรือร้อยละ 0.32 ของเนื้อที่จังหวัด ปลุกมากในอำเภอชาณุวรลักษบุรี อำเภอเมืองกำแพงเพชร อำเภอโกสัมพีนคร และปลุกกระจาย ทั่วทุกอำเภอ

(4) ส้ม (A402) มีเนื้อที่ 15,552 ไร่ หรือร้อยละ 0.29 ของเนื้อที่จังหวัด ปลุกมาก ในอำเภอลองลูน อำเภอพรานกระต่าย อำเภอบึงสามัคคี และปลุกกระจายทั่วทุกอำเภอ

(5) ลำไย (A413) มีเนื้อที่ 12,358 ไร่ หรือร้อยละ 0.23 ของเนื้อที่จังหวัด ปลุกมาก ในอำเภอโกสัมพีนคร อำเภอเมืองกำแพงเพชร อำเภอลองลาน และปลุกกระจายทั่วทุกอำเภอ

(6) ไม้ผลผสม (A401) มีเนื้อที่ 9,721 ไร่ หรือร้อยละ 0.18 ของเนื้อที่จังหวัด พบปลุกกระจายทั่วทุกอำเภอ

(7) มะละกอ (A415) มีเนื้อที่ 8,821 ไร่ หรือร้อยละ 0.16 ของเนื้อที่จังหวัด ปลุกมาก ในอำเภอลองลูน อำเภอบึงสามัคคี อำเภอเมืองกำแพงเพชร และปลุกกระจายทั่วทุกอำเภอ

(8) ไม้ผลร้าง/เสื่อมโทรม (A400) มีเนื้อที่ 2,033 ไร่ หรือร้อยละ 0.04 ของเนื้อที่จังหวัด

(9) ไม้ผลอื่น ๆ ได้แก่ ทูเรียน เงาะ มะพร้าว มะม่วงหิมพานต์ พุทรา น้อยหน่า มะขาม ฝรั่ง ขนุน กระท้อน ชมพู มังคุด ลางสาด ลองกอง มะขามเทศ แก้วมังกร ส้มโอ มะปราง มะยงชิด และมะไฟ ละไม มีเนื้อที่ 7,590 ไร่ หรือร้อยละ 0.12 ของเนื้อที่จังหวัด

5) พืชสวน (A5) มีเนื้อที่ 6,075 ไร่ หรือร้อยละ 0.12 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย พืชผัก ไม้ดอก ไม้ประดับ นาหญ้า และพืชสวนร้าง/เสื่อมโทรม

(1) พืชผัก (A502) มีเนื้อที่ 4,012 ไร่ หรือร้อยละ 0.08 ของเนื้อที่จังหวัด ปลุกมาก ในอำเภอพรานกระต่าย อำเภอชาณุวรลักษบุรี อำเภอเมืองกำแพงเพชร และปลุกกระจายทั่วทุกอำเภอ

(2) ไม้ดอก ไม้ประดับ (A503) มีเนื้อที่ 1,629 ไร่ หรือร้อยละ 0.03 ของเนื้อที่จังหวัด ปลุกมากในอำเภอชาณุวรลักษบุรี อำเภอลองลูน อำเภอเมืองกำแพงเพชร และปลุกกระจายทั่วทุกอำเภอ

(3) พืชสวนอื่น ๆ มีเนื้อที่ 434 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ พืชสวนร้าง/เสื่อมโทรม พืชสวนผสม นาหญ้าและหน่อไม้ฝรั่ง

6) ไร่มุขเวียน (A6) มีเนื้อที่ 2,306 ไร่ หรือร้อยละ 0.04 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ไร่มุขเวียนร้าง ข้าวโพด (มุขเวียนร้าง) และ ข้าวไร่ (มุขเวียนร้าง)

(1) ไร่มุขเวียนร้าง (A600) มีเนื้อที่ 1,507 ไร่ หรือร้อยละ 0.03 ของเนื้อที่จังหวัด

(2) ไร่มุขเวียนอื่น ๆ มีเนื้อที่รวม 799 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ข้าวโพด (มุขเวียนร้าง) และ ข้าวไร่ (มุขเวียนร้าง)

7) ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ (A7) มีเนื้อที่ 5,458 ไร่ หรือร้อยละ 0.11 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ โรงเรือนเลี้ยงโค กระบือ และม้า โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก โรงเรือนเลี้ยงสุกร และโรงเรือนร้าง

(1) โรงเรือนเลี้ยงสุกร (A704) มีเนื้อที่ 2,796 ไร่ หรือร้อยละ 0.05 ของเนื้อที่จังหวัด ปลูกมากในอำเภอขามเฒ่าบุรี อำเภอเมืองกำแพงเพชร อำเภอพรานกระต่าย และปลูกกระจายทั่วทุกอำเภอ

(2) โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก (A703) มีเนื้อที่ 900 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ของเนื้อที่จังหวัด ปลูกมากในอำเภอเมืองกำแพงเพชร อำเภอขามเฒ่าบุรี อำเภอโกสัมพินคร และปลูกกระจายทั่วทุกอำเภอ

(3) ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ (A701) โรงเรือนเลี้ยงโค กระบือ และม้า มีเนื้อที่ 894 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ของเนื้อที่จังหวัด

(4) ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์อื่น ๆ มีเนื้อที่รวม 868 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ และโรงเรือนเลี้ยงโค กระบือ และม้า และโรงเรือนร้าง

8) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (A9) มีเนื้อที่ 3,678 ไร่ หรือร้อยละ 0.07 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้าง และสถานที่เพาะเลี้ยงปลา

(1) สถานที่เพาะเลี้ยงปลา (A902) มีเนื้อที่ 3,544 ไร่ หรือร้อยละ 0.07 ของเนื้อที่จังหวัด พบเลี้ยงมากในเขตอำเภอเมืองกำแพงเพชร อำเภอลองชุล อำเภอขามเฒ่าบุรี

(2) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้าง (A900) มีเนื้อที่ 134 ไร่ พบเลี้ยงมากในเขตอำเภอบึงสามัคคี อำเภอเมืองกำแพงเพชร และอำเภอพรานกระต่าย

9) เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม มีเนื้อที่ 1,272 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ของเนื้อที่จังหวัด พบมากในเขตอำเภอพรานกระต่าย อำเภอโกสัมพินคร อำเภอเมืองกำแพงเพชร และกระจายทั่วทุกอำเภอ

2.1.3 พื้นที่ป่าไม้ (F) ในจังหวัดกำแพงเพชรมีพื้นที่ 1,291,017 ไร่ หรือร้อยละ 24.00 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย ป่าผลัดใบสมบูรณ์ ป่าไม่ผลัดใบสมบูรณ์ ป่าผลัดใบรกร้างพื้นที่ และป่าปลูก ดังนี้

1) ป่าไม่ผลัดใบสมบูรณ์ (F101) มีเนื้อที่ 161,862 ไร่ หรือร้อยละ 3.01 ของเนื้อที่จังหวัด พบมากในบริเวณอำเภอลองชุล อำเภอปางศิลาทอง และอำเภอโกสัมพินคร

2) ป่าผลัดใบ (F2) มีเนื้อที่ 1,117,778 ไร่ หรือร้อยละ 20.78 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ป่าผลัดใบสมบูรณ์ มีเนื้อที่ 1,097,229 ไร่ หรือร้อยละ 20.40 ของเนื้อที่จังหวัด พบมากบริเวณอำเภอลองชุล อำเภอปางศิลาทอง อำเภอโกสัมพินคร และพบกระจายตัวอยู่ทั่วไปทุกอำเภอ และป่าผลัดใบรกร้างพื้นที่ มีเนื้อที่ 65 ไร่

3) ป่าปลูก (F5) มีเนื้อที่ 11,312 ไร่ หรือร้อยละ 0.21 ของเนื้อที่จังหวัด พบมากบริเวณ อำเภอลองลาน อำเภอเมืองกำแพงเพชร และอำเภอบางศิลาทอง และป่าปลูกรอสภาพฟื้นฟู มีเนื้อที่ 65 ไร่

2.1.4 พื้นที่น้ำ (W) จังหวัดกำแพงเพชรมีแหล่งน้ำมากมายหลายประเภท กระจายอยู่ทั่วไปทุกอำเภอ มีเนื้อที่ 97,926 ไร่ หรือร้อยละ 1.83 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่

1) แหล่งน้ำธรรมชาติ (W1) เช่น แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง หนอง บึง และทะเลสาบ มีเนื้อที่ 71,254 ไร่ หรือร้อยละ 1.33 ของเนื้อที่จังหวัด

2) แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น (W2) เช่น อ่างเก็บน้ำ บ่อน้ำในไร่นา และคลองชลประทาน มีเนื้อที่ 26,672 ไร่ หรือร้อยละ 0.50 ของเนื้อที่จังหวัด

2.1.5 พื้นที่เบ็ดเตล็ด (M) ในจังหวัดกำแพงเพชรมีพื้นที่ 54,981 ไร่ หรือร้อยละ 1.02 ของเนื้อที่จังหวัด กระจายอยู่ทั่วไปทุกอำเภอ โดยอาจจะเป็นทุ่งหญ้าธรรมชาติ ทุ่งหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ ป่าละเมาะที่มี ไม้พุ่มไม้ยืนต้นขึ้นรก ป่าชายแม่น้ำลำคลอง พื้นที่ลุ่มที่มีน้ำท่วมขังตลอดปี พืชผักในพื้นที่ลุ่ม เหมือนแระร้าง บ่อขุดที่เลิกกิจการแล้ว บ่อลูกวัง บ่อทราย บ่อดิน พื้นที่ขุดเจาะน้ำมัน พื้นที่กองวัสดุ พื้นที่ถม และที่ทิ้งขยะ

1) ทุ่งหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ (M102) มีเนื้อที่ 17,141 ไร่ หรือร้อยละ 0.32 ของเนื้อที่จังหวัด

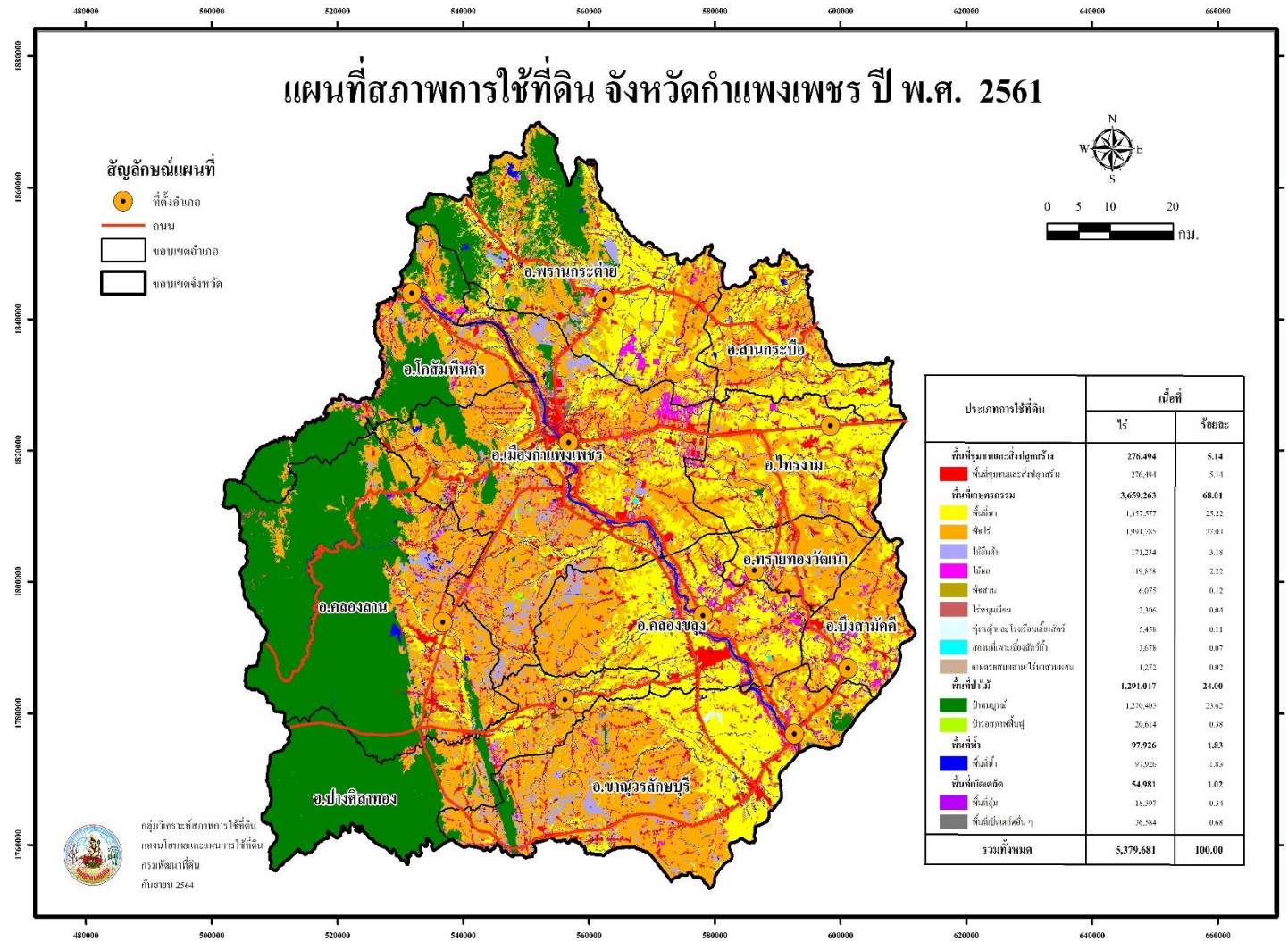
2) พื้นที่ลุ่ม (M201) มีเนื้อที่ 18,397 ไร่ หรือร้อยละ 0.34 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย พื้นที่ลุ่มที่มีน้ำท่วมขังตลอดปี มีเนื้อที่ 16,575 ไร่ หรือร้อยละ 0.31 ของเนื้อที่จังหวัด มันสำปะหลัง ในพื้นที่ลุ่ม มีเนื้อที่ 1,318 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ของเนื้อที่จังหวัด อ้อยในพื้นที่ลุ่ม มีเนื้อที่ 371 ไร่ ข้าวโพดในพื้นที่ลุ่ม มีเนื้อที่ 71 ไร่ และพืชผักในพื้นที่ลุ่ม มีเนื้อที่ 20 ไร่

3) เหมือนแระ บ่อขุดเก่า (M300) มีเนื้อที่ 5,835 ไร่ หรือร้อยละ 0.11 ของเนื้อที่จังหวัด

4) พื้นที่ถม (M405) มีเนื้อที่ 3,442 ไร่ หรือร้อยละ 0.06 ของเนื้อที่จังหวัด

5) บ่อดิน (M304) มีเนื้อที่ 2,192 ไร่ หรือร้อยละ 0.04 ของเนื้อที่จังหวัด

6) พื้นที่เบ็ดเตล็ดอื่น ๆ มีเนื้อที่ 7,974 ไร่ หรือร้อยละ 0.15 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ทุ่งหญ้า ธรรมชาติ เหมือนแระ บ่อลูกวัง บ่อทราย พื้นที่ขุดเจาะน้ำมัน พื้นที่กองวัสดุ และที่ทิ้งขยะ

ภาพที่ 1 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดกำแพงเพชร ปี พ.ศ. 2561

ตารางที่ 1 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดกำแพงเพชร ปี พ.ศ. 2561

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
U	พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	276,494	5.14
U101	ตัวเมืองและย่านการค้า	15,316	0.29
U200	หมู่บ้าน/ที่ดินจัดสรรร้าง	85	-
U201	หมู่บ้านบนพื้นราบ	200,313	3.72
U301	สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ	20,637	0.38
U405	ถนน	3,877	0.07
U500	พื้นที่อุตสาหกรรมร้าง	431	0.01
U502	โรงงานอุตสาหกรรม	24,585	0.46
U503	ลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร	8,929	0.17
U600	สถานที่ร้าง	152	-
U601	สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ	501	0.01
U602	รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮาส์	615	0.01
U603	สุสาน ป่าช้า	208	-
U605	สถานีบริการน้ำมัน	488	0.01
U701	สนามกอล์ฟ	357	0.01
A	พื้นที่เกษตรกรรม	3,659,263	68.01
A1	พื้นที่นา	1,357,577	25.22
A100	นาร้าง	3,453	0.06
A101	นาข้าว	1,345,080	25.00
A101+A202	นาข้าว+ข้าวโพด	7,582	0.14
A101+A502	นาข้าว+พืชผัก	186	-
M201+A101	พื้นที่ลุ่ม+นาข้าว	1,276	0.02
A2	พืชไร่	1,991,785	37.03
A200	ไร่อ้อย	1,377	0.03
A202	ข้าวโพด	46,165	0.86
A203	อ้อย	936,560	17.41
A204	มันสำปะหลัง	1,006,022	18.70
A216	ข้าวไร่	915	0.02
A220	แตงโม	347	0.01

ตารางที่ 1 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A229	พริก	79	-
A236	เผือก	36	-
A3	ไม้ยืนต้น	171,234	3.18
A300	ไม้ยืนต้นร้าง/เสื่อมโทรม	501	0.01
A301	ไม้ยืนต้นผสม	605	0.01
A302	ยางพารา	65,757	1.22
A303	ปาล์มน้ำมัน	13,982	0.26
A304	ยูคาลิปตัส	56,795	1.06
A305	สัก	31,531	0.59
A306	สะเดา	143	-
A309	ประดู่	431	0.01
A312	กาแฟ	16	-
A314	หม่อน	194	-
A315	ไผ่ปลูกเพื่อการค้า	594	0.01
A318	จามจุรี	201	-
A322	กฤษณา	306	0.01
A323	ตะกู	178	-
A4	ไม้ผล	119,878	2.22
A400	ไม้ผลร้าง/เสื่อมโทรม	2,033	0.04
A401	ไม้ผลผสม	9,721	0.18
A402	ส้ม	15,552	0.29
A403	ทุเรียน	48	-
A404	เงาะ	48	-
A405	มะพร้าว	1,030	0.02
A407	มะม่วง	17,434	0.32
A408	มะม่วงหิมพานต์	15	-
A409	พุทรา	118	-
A410	น้อยหน่า	63	-
A411	กล้วย	27,953	0.52
A412	มะขาม	1,321	0.03
A413	ลำไย	12,358	0.23
A414	ฝรั่ง	1,676	0.03
A415	มะละกอ	8,821	0.16

ตารางที่ 1 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A416	ขนุน	263	0.01
A417	กระท้อน	106	-
A418	ชมพู	105	-
A419	มังคุด	151	-
A420	กลางสาด ลองกอง	584	0.01
A422	มะนาว	18,416	0.34
A424	มะขามเทศ	108	-
A426	แก้วมังกร	398	0.01
A427	ส้มโอ	1,163	0.02
A429	มะปราง มะยงชิด	362	0.01
A430	มะไฟ ละไม	31	-
A5	พืชสวน	6,075	0.12
A500	พืชสวนร้าง/เสื่อมโทรม	27	-
A501	พืชสวนผสม	24	-
A502	พืชผัก	4,012	0.08
A503	ไม้ดอก ไม้ประดับ	1,629	0.03
A510	นาหญ้า	378	0.01
A514	หน่อไม้ฝรั่ง	5	-
A6	ไร้หมนเวียน	2,306	0.04
A600	ไร้หมนเวียนร้าง	1,507	0.03
A602	ข้าวโพด(ไร้หมนเวียน)	66	-
A616	ข้าวไร้(ไร้หมนเวียน)	733	0.01
A7	ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์	5,458	0.11
A700	โรงเรือนร้าง	53	-
A701	ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์	894	0.02
A702	โรงเรือนเลี้ยงโค กระบือ และม้า	815	0.02
A703	โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก	900	0.02
A704	โรงเรือนเลี้ยงสุกร	2,796	0.05
A9	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	3,678	0.07
A900	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้าง	134	-
A902	สถานที่เพาะเลี้ยงปลา	3,544	0.07
A0	เกษตรผสมผสาน/ไร้นาสวนผสม	1,272	0.02
A001	เกษตรผสมผสาน/ไร้นาสวนผสม	1,272	0.02

ตารางที่ 1 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
F	พื้นที่ป่าไม้	1,291,017	24.00
F101	ป่าไม้ผลัดใบสมบูรณ์	161,862	3.01
F200	ป่าผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู	20,549	0.38
F201	ป่าผลัดใบสมบูรณ์	1,097,229	
F500	ป่าปลูกรอสภาพฟื้นฟู	65	-
F501	ป่าปลูกสมบูรณ์	11,312	0.21
W	พื้นที่น้ำ	97,926	1.83
W101	แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง	68,844	1.28
W102	หนอง บึง ทะเลสาบ	2,410	0.05
W201	อ่างเก็บน้ำ	7,126	0.13
W202	บ่อน้ำในไร่นา	16,419	0.31
W203	คลองชลประทาน	3,127	0.06
M	พื้นที่เบ็ดเตล็ด	54,981	1.02
M101	ทุ่งหญ้าธรรมชาติ	1,676	0.03
M102	ทุ่งหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ	17,141	0.32
M201	พื้นที่ลุ่ม	16,575	0.31
M201+A202	พื้นที่ลุ่ม+ข้าวโพด	71	-
M201+A203	พื้นที่ลุ่ม+อ้อย	371	0.01
M201+A204	พื้นที่ลุ่ม+มันสำปะหลัง	1,318	0.02
M201+A236	พื้นที่ลุ่ม+เผือก	42	-
M201+A502	พื้นที่ลุ่ม+พืชผัก	20	-
M300	เหมืองเก่า บ่อขุดเก่า	5,835	0.11
M301	เหมืองแร่	2,113	0.04
M302	บ่อลูกรัง	1,621	0.03
M303	บ่อทราย	738	0.01
M304	บ่อดิน	2,192	0.04
M305	พื้นที่ขุดเจาะน้ำมัน	1,462	0.03
M401	พื้นที่กองวัสดุ	22	-
M405	พื้นที่ถม	3,442	0.06
M701	ที่ทิ้งขยะ	342	0.01
รวมทั้งหมด		5,379,681	100.00

ที่มา: จากการวิเคราะห์โดยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน
 กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน

2.2 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดเชียงราย ปี พ.ศ. 2561

จังหวัดเชียงราย มีเนื้อที่ทั้งหมด 7,298,981 ไร่ สามารถจำแนกประเภทการใช้ที่ดินได้ออกเป็น 5 ประเภท คือ พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง (U) มีเนื้อที่ 431,525 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 5.95 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่เกษตรกรรม (A) มีเนื้อที่ 3,735,409 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 51.14 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่ป่าไม้ (F) มีเนื้อที่ 2,845,051 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 38.98 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่น้ำ (W) มีเนื้อที่ 115,171 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 1.58 ของเนื้อที่จังหวัด และพื้นที่เบ็ดเตล็ด (M) มีเนื้อที่ 171,825 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 2.35 ของเนื้อที่จังหวัด โดยการใช้ประโยชน์ในพื้นที่แต่ละประเภทยังมีรายละเอียด (ภาพที่ 2 และตารางที่ 2) ดังนี้

2.2.1 พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง (U) มีเนื้อที่ 431,525 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 5.95 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วยตัวเมืองและย่านการค้า หมู่บ้านบนพื้นราบ หมู่บ้านชาวไทยภูเขา สถานที่ราชการ และสถาบันต่าง ๆ ราง สถานีราชการและสถาบันต่าง ๆ ถนน พื้นที่อุตสาหกรรมร้าง โรงงานอุตสาหกรรม ลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮ้าส์ สุสาน ป่าช้า สถานีบริการน้ำมัน และสนามกอล์ฟ

1) ตัวเมืองและย่านการค้า (U1) มีเนื้อที่ 41,036 ไร่ หรือร้อยละ 0.56 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย 18 อำเภอ คือ อำเภอเมืองเชียงราย อำเภอเวียงชัย อำเภอเชียงของ อำเภอเทิง อำเภอพาน อำเภอป่าแดด อำเภอแม่จัน อำเภอเชียงแสน อำเภอแม่สาย อำเภอแม่สรวย อำเภอเวียงป่าเป้า อำเภอพญาเม็งราย อำเภอเวียงแก่น อำเภอขุนตาล อำเภอแม่ฟ้าหลวง อำเภอแม่ลาว อำเภอเวียงเชียงรุ้ง และอำเภอดอยหลวง

2) หมู่บ้าน (U2) มีเนื้อที่ 300,673 ไร่ หรือร้อยละ 4.13 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ หมู่บ้านบนพื้นราบ หมู่บ้านชาวไทยภูเขา และหมู่บ้าน/ที่ดินจัดสรรร้าง มีเนื้อที่ 268,936 ไร่ 31,014 ไร่ และ 723 ไร่ หรือร้อยละ 3.69 0.43 และ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด

3) สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ (U3) มีเนื้อที่ 37,754 ไร่ หรือร้อยละ 0.52 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ สถานที่ราชการ โรงพยาบาล มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย โรงเรียน และวัดต่าง ๆ

4) สถานีคมนาคม (U4) ได้แก่ ถนน สนามบิน และท่าเรือ มีเนื้อที่ 6,998 ไร่ 3,448 ไร่ และ 422 ไร่ หรือร้อยละ 0.10 0.05 และ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ถนนทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1 ท่าอากาศยานนานาชาติเชียงราย ท่าเรือพาณิชย์เชียงแสน

5) ย่านอุตสาหกรรม (U5) มีเนื้อที่ 15,383 ไร่ หรือร้อยละ 0.21 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ โรงงานอุตสาหกรรม ลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร และพื้นที่อุตสาหกรรมร้าง มีเนื้อที่ 11,683 ไร่ 3,598 ไร่ และ 102 ไร่ หรือร้อยละ 0.16 และ 0.05 ของเนื้อที่จังหวัด ตามลำดับ

6) พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้างอื่น ๆ (U6) มีเนื้อที่ 20,026 ไร่ หรือร้อยละ 0.29 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮ้าส์ สุสาน ป่าช้า สถานีราง และสถานีบริการน้ำมัน มีเนื้อที่ 9,511 ไร่ 6,210 ไร่ 3,490 ไร่ 358 ไร่ และ 457 ไร่ หรือร้อยละ 0.13 0.09 0.05 0.01 และ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด ตามลำดับ

7) สนามกอล์ฟ (U7) มีเนื้อที่ 5,570 ไร่ หรือร้อยละ 0.08 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย สนามกอล์ฟ 5,570 ไร่ หรือร้อยละ 0.08 ไร่ ของเนื้อที่จังหวัด และสนามกอล์ฟร้าง 195 ไร่

2.2.2 พื้นที่เกษตรกรรม (A) มีเนื้อที่ 3,735,409 ไร่ หรือร้อยละ 51.14 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วยพื้นที่นา พืชไร่ ไม้ยืนต้น ไม้ผล พืชสวน ไร่มนเวียน พุงหญ้าและโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ พืชน้ำ สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และเกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม

1) พื้นที่นา (A1) มีเนื้อที่ 1,458,887 ไร่ หรือร้อยละ 19.97 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ นาข้าว มีเนื้อที่ 1,419,707 ไร่ หรือร้อยละ 19.45 ของเนื้อที่จังหวัด ปลูกในทุกอำเภอ นอกจากนี้ยังมีการปลูกข้าว ตามด้วยพืชหลังนาต่าง ๆ เช่น ข้าวโพด พืชผัก ยาสูบ ถั่วเขียว มันฝรั่ง มันเทศ มีเนื้อที่ 18,136 ไร่ หรือ ร้อยละ 0.23 ของเนื้อที่จังหวัด พบมากในพื้นที่อำเภอเทิง อำเภอเมืองเชียงราย อำเภอแม่สาย รวมถึง พื้นที่ที่มีน้ำท่วมขังในฤดูฝน และปลูกข้าวในฤดูแล้ง 20,471 ไร่ หรือร้อยละ 0.28 ของเนื้อที่จังหวัด พบมากในอำเภอเทิง อำเภอแม่สาย อำเภอแม่จัน อำเภอเชียงของ อำเภอป่าแดด อำเภอพาน และอำเภอ ขุนตาล นอกจากนี้ยังพบพื้นที่นาร้าง คือ พื้นที่นาข้าวที่ไม่มีการทำนาติดต่อกันเกิน 3 ปี แต่ยังคงเห็น ร่องรอยของคันนาอยู่ มีเนื้อที่ 573 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด พบมากในอำเภอเมืองเชียงราย อำเภอเวียงแก่น อำเภอแม่สรวย อำเภอเทิง อำเภอแม่ฟ้าหลวง อำเภอเชียงของ และอำเภอเวียงป่าเป้า

2) พืชไร่ (A2) มีเนื้อที่ 969,355 ไร่ หรือร้อยละ 13.28 ของเนื้อที่จังหวัด โดยมีพืชไร่ ที่สำคัญ ได้แก่ ข้าวโพด สับปะรด ไร่ร้าง ข้าวไร่ และมันสำปะหลัง

(1) ข้าวโพด (A202) มีเนื้อที่รวม 731,173 ไร่ หรือร้อยละ 10.02 ของเนื้อที่จังหวัด โดยเป็นข้าวโพดเพียงอย่างเดียว 730,993 ไร่ พบมากในอำเภอแม่สรวย อำเภอเวียงป่าเป้า อำเภอ เมืองเชียงราย อำเภอเวียงแก่น อำเภอเทิง และปลูกกระจายในทุกอำเภอ และยังพบว่าในพื้นที่ปลูก ข้าวโพดในฤดูฝน และตามด้วยพืชชนิดอื่น ๆ ได้แก่ ยาสูบ ถั่วดำ ถั่วแดง และพืชผัก มีเนื้อที่ 180 ไร่ พบมากในเขตอำเภอเวียงป่าเป้า อำเภอแม่จัน กระจายตัวในทุกอำเภอ

(2) สับปะรด (A205) มีเนื้อที่ 72,205 ไร่ หรือร้อยละ 0.99 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนมาก ปลูกในเขตอำเภอเมืองเชียงราย อำเภอแม่จัน อำเภอเชียงแสน อำเภอแม่สาย อำเภอพานและอำเภอแม่ฟ้าหลวง

(3) ไร่ร้าง (A200) คือพื้นที่ปลูกพืชไร่ที่ไม่มีการเพาะปลูกยาวนานติดต่อกันเกิน 3 ปี มีเนื้อที่ 37,986 ไร่ หรือร้อยละ 0.52 ของเนื้อที่จังหวัด พบมากบริเวณเนินเขา กระจายตัวอยู่ในทุกอำเภอ

(4) ข้าวไร่ (A216) มีเนื้อที่ 65,658 ไร่ หรือร้อยละ 0.90 ของเนื้อที่จังหวัด พบมากบริเวณ พื้นที่ภูเขาสูงในอำเภอแม่สรวย อำเภอเมืองเชียงราย อำเภอเวียงป่าเป้า อำเภอเวียงแก่นอำเภอแม่ฟ้าหลวง และอำเภอเทิง

(5) มันสำปะหลัง (A204) มีเนื้อที่ 57,272 ไร่ หรือร้อยละ 0.78 ของเนื้อที่จังหวัด พบมากบริเวณเนินเขาในอำเภอพญาเม็งราย อำเภอเวียงเชียงรุ้ง อำเภอเวียงชัย อำเภอเชียงแสน และ อำเภอเชียงของ

3) ไม้ยืนต้น (A3) มีเนื้อที่รวม 631,538 ไร่ หรือร้อยละ 8.65 ของเนื้อที่จังหวัด โดยมี ไม้ยืนต้นที่สำคัญ คือ ยางพารา ชา สัก ปาล์มน้ำมัน และกาแพ

(1) ยางพารา (A302) มีเนื้อที่ 494,834 ไร่ หรือร้อยละ 6.78 ของเนื้อที่จังหวัด พบปลูกมากในเขตอำเภอเทิง อำเภอดอยหลวง อำเภอพญาเม็งหลาย อำเภอเวียงชัย และพบกระจายตัวอยู่บนพื้นที่สูงในทุกอำเภอ

(2) ชา (A313) มีเนื้อที่ 55,278 ไร่ หรือร้อยละ 0.76 ของเนื้อที่จังหวัด มีทั้งชาอัสสัม ชาจีน และชาน้ำมัน พบปลูกมากในเขตอำเภอแม่ฟ้าหลวง อำเภอแม่สรวย อำเภอเมืองเชียงราย อำเภอเวียงป่าเป้า อำเภอแม่จัน

(3) สัก (A305) มีเนื้อที่ 34,655 ไร่ หรือร้อยละ 0.47 ของเนื้อที่จังหวัด พบปลูกมากในเขตอำเภอเมืองเชียงราย อำเภอแม่สรวย อำเภอเวียงป่าเป้า อำเภอพาน อำเภอเวียงเชียงรุ้ง อำเภอดอยหลวง และพบกระจายตัวในทุกอำเภอ

(4) ปาล์มน้ำมัน (A303) มีเนื้อที่ 21,588 ไร่ หรือร้อยละ 0.30 ของเนื้อที่จังหวัด พบปลูกมากในเขตอำเภอเมืองเชียงราย อำเภอเชียงแสน อำเภอเชียงของ อำเภอเทิง อำเภอพญาเม็งราย อำเภอเวียงเชียงรุ้ง อำเภอดอยหลวง และพบกระจายตัวในทุกอำเภอ

(5) กาแฟ (A312) มีเนื้อที่ 14,167 ไร่ หรือร้อยละ 0.19 ของเนื้อที่จังหวัด พบปลูกมากในอำเภอเมืองเชียงราย อำเภอแม่สรวย อำเภอแม่ฟ้าหลวง อำเภอแม่สาย อำเภอเวียงป่าเป้า และอำเภอเวียงแก่น

4) ไม้ผล (A4) มีเนื้อที่ 417,272 ไร่ หรือร้อยละ 5.70 ของเนื้อที่จังหวัด โดยมีไม้ผลที่สำคัญ ได้แก่ ลำไย ลิ้นจี่ ไม้ผลเมืองหนาว ส้ม กัลย และไม้ผลผสม

(1) ลำไย (A413) มีเนื้อที่ 267,959 ไร่ หรือร้อยละ 3.67 ของเนื้อที่จังหวัด พบปลูกมากในอำเภอแม่สรวย อำเภอเทิง อำเภอพญาเม็งราย อำเภอป่าแดด อำเภอเมืองเชียงราย อำเภอพาน และกระจายตัวในทุกอำเภอ

(2) ลิ้นจี่ (A406) มีเนื้อที่ 69,206 ไร่ หรือร้อยละ 0.95 ของเนื้อที่จังหวัด พบปลูกมากในอำเภอเมืองเชียงราย อำเภอแม่สรวย อำเภอแม่ฟ้าหลวง อำเภอแม่จัน อำเภอเวียงแก่นและพบบริเวณพื้นที่สูง กระจายตัวในทุกอำเภอ

(3) ไม้ผลเมืองหนาว (A423) มีเนื้อที่ 15,984 ไร่ หรือร้อยละ 0.22 ของเนื้อที่จังหวัด โดยไม้ผลเมืองหนาวที่นิยมปลูก ได้แก่ แมคคาเดเมีย โอไคคาโต้ ท้อ และพลับ พบปลูกมากบริเวณบนพื้นที่สูงในอำเภอเวียงป่าเป้า อำเภอแม่สรวย อำเภอแม่ฟ้าหลวง อำเภอแม่จัน อำเภอเมืองเชียงราย และบนพื้นที่สูงกระจายในทุกอำเภอ

(4) ส้ม (A402) มีเนื้อที่ 10,373 ไร่ หรือร้อยละ 0.14 ของเนื้อที่จังหวัด พบปลูกมากในอำเภอแม่สรวย อำเภอเมืองเชียงราย อำเภอดอยหลวง อำเภอเวียงชัย อำเภอดอยหลวง อำเภอเชียงของ และพบกระจายตัวในทุกอำเภอ

(5) ไม้ผลผสม (A401) มีเนื้อที่ 11,248 ไร่ หรือร้อยละ 0.15 ของเนื้อที่จังหวัด เป็นพื้นที่ที่ปลูกไม้ผลร่วมกันเกินกว่า 3 ชนิดขึ้นไป พบปลูกกระจายตัวในทุกอำเภอ

5) พืชสวน (A5) มีเนื้อที่ 12,542 ไร่ หรือร้อยละ 0.16 ของเนื้อที่จังหวัด โดยมีพืชสวนที่สำคัญ ได้แก่ พืชผัก และไม้ดอกไม้ประดับ

(1) พืชผัก (A502) มีเนื้อที่ 7,259 ไร่ หรือร้อยละ 0.10 ของเนื้อที่จังหวัด พืชผักที่สำคัญ ได้แก่ ผักกาดหอม กระเทียม หอม ข้าวโพดฝักอ่อน ปลูกมากในอำเภอเวียงป่าเป้า อำเภอแม่สาย อำเภอแม่จัน อำเภอแม่สรวย และพบปลูกกระจายตัวในทุกอำเภอ

(2) ไม้ดอกไม้ประดับ (A503) มีเนื้อที่ 3,857 ไร่ หรือร้อยละ 0.05 ของเนื้อที่จังหวัด พืชผักที่สำคัญ ได้แก่ ไม้ตัดใบ ไม้ดอก และไม้กวอนอิม พบมากในอำเภอแม่สาย อำเภอเวียงป่าเป้า อำเภอแม่ฟ้าหลวง อำเภอแม่สรวย อำเภอแม่จัน อำเภอเมืองเชียงราย เนื่องจากเป็นที่ตั้งของศูนย์พัฒนาโครงการหลวงดอยสะเกียว ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงแม่ปุนหลวง ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงห้วยน้ำริน และโครงการพัฒนาดอยตุง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

6) ไร่มุมนเวียน (A6) มีเนื้อที่ 203,993 ไร่ หรือร้อยละ 2.80 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ข้าวไร่ (ไร่มุมนเวียน) ข้าวโพด (ไร่มุมนเวียน) และไร่มุมนเวียนร้าง

(1) ข้าวโพด (ไร่มุมนเวียน) มีเนื้อที่ 103,866 ไร่ หรือร้อยละ 1.42 ของเนื้อที่จังหวัด พบมากบริเวณพื้นที่ภูเขาสูงในอำเภอเวียงป่าเป้า อำเภอแม่สรวย อำเภอแม่ฟ้าหลวง อำเภอเมืองเชียงราย อำเภอพาน และกระจายบนพื้นที่สูงในทุกอำเภอ

(2) ข้าวไร่ (ไร่มุมนเวียน) มีเนื้อที่ 63,297 ไร่ หรือร้อยละ 0.87 ของเนื้อที่จังหวัด พบมากบริเวณพื้นที่ภูเขาสูงในอำเภอแม่ฟ้าหลวง อำเภอแม่สรวย อำเภอแม่จัน อำเภอเมืองเชียงราย อำเภอเวียงป่าเป้า

(3) ไร่มุมนเวียนร้าง มีเนื้อที่ 36,394 หรือร้อยละ 0.50 ของเนื้อที่จังหวัด พบมากบริเวณพื้นที่ภูเขาสูงในอำเภอแม่ฟ้าหลวง อำเภอแม่สรวย อำเภอเมืองเชียงราย อำเภอเวียงป่าเป้า

7) ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ (A7) มีเนื้อที่ 10,693 ไร่ หรือร้อยละ 0.15 ของเนื้อที่จังหวัด โดยทุ่งหญ้าและโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ที่สำคัญ ได้แก่ โรงเรือนเลี้ยงสุกร ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก

(1) โรงเรือนเลี้ยงสุกร (A704) มีเนื้อที่ 4,120 ไร่ หรือร้อยละ 0.06 ของเนื้อที่จังหวัด พบมากบริเวณอำเภอเวียงป่าเป้า อำเภอเมืองเชียงราย อำเภอพาน อำเภอแม่สาย และพบกระจายเล็กน้อยในทุกอำเภอ

(2) ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ (A701) มีเนื้อที่ 3,308 ไร่ หรือร้อยละ 0.05 ของเนื้อที่จังหวัด กระจายตัวอยู่ในทุกอำเภอยกเว้นอำเภอเวียงแก่น และอำเภอแม่ฟ้าหลวง

(3) โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก (A703) มีเนื้อที่ 2,174 ไร่ หรือร้อยละ 0.03 ของเนื้อที่จังหวัด กระจายตัวอยู่ในทุกอำเภอยกเว้นอำเภอเทิง อำเภอขุนตาล อำเภอแม่ฟ้าหลวง และอำเภอดอยหลวง

8) พืชน้ำ (A8) มีเนื้อที่ 62 ไร่ ได้แก่ กก พบในอำเภอแม่จัน และอำเภอแม่สาย

9) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (A9) มีเนื้อที่ 27,584 ไร่ หรือร้อยละ 0.38 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย สถานที่เพาะเลี้ยงปลา สถานที่เพาะเลี้ยงกุ้ง สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้าง และฟาร์มจระเข้

(1) สถานที่เพาะเลี้ยงปลา (A902) มีเนื้อที่ 24,318 ไร่ หรือร้อยละ 0.33 ของเนื้อที่จังหวัด กระจายตัวอยู่ในทุกอำเภอยกเว้นอำเภอแม่ฟ้าหลวง

(2) สถานที่เพาะเลี้ยงกุ้ง (A903) มีเนื้อที่ 2,812 ไร่ หรือร้อยละ 0.04 ของเนื้อที่จังหวัด พบเลี้ยงมากในอำเภอเทิง อำเภอพาน อำเภอเวียงชัย อำเภอแม่จัน และอำเภอเชียงของ

(3) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้าง (A900) มีเนื้อที่ 415 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด พบในอำเภอเมืองเชียงราย อำเภอพาน อำเภอแม่สาย อำเภอแม่ลาว และอำเภอเชียงแสน

(4) ฟาร์มจระเข้ (A905) มีเนื้อที่ 38 ไร่ ได้แก่ ฟาร์มจระเข้โกศธา ในอำเภอพาน

10) เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม (A0) คือ พื้นที่ที่มีการทำการเกษตรมากกว่า 2 ประเภท ในพื้นที่เดียวกัน มีเนื้อที่ 3,483 ไร่ หรือร้อยละ 0.05 ของเนื้อที่จังหวัด พบในทุกอำเภอยกเว้นอำเภอแม่ฟ้าหลวง

2.2.3 พื้นที่ป่าไม้ (F) มีเนื้อที่ 2,845,051 ไร่ หรือร้อยละ 38.98 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย ป่าไม่ผลัดใบ ป่าผลัดใบ และป่าปลูก

1) ป่าไม่ผลัดใบ (F1) มีเนื้อที่ 439,177 ไร่ หรือร้อยละ 6.02 ของเนื้อที่จังหวัด กระจายตัวอยู่ในพื้นที่สูงอำเภอเวียงป่าเป้า อำเภอแม่สรวย อำเภอพาน อำเภอเมืองเชียงราย อำเภอแม่ฟ้าหลวง อำเภอแม่สาย อำเภอเชียงแสน อำเภอเวียงแก่น และอำเภอเทิง ประกอบด้วย ป่าไม่ผลัดใบสมบูรณ์ (F101) มีเนื้อที่ 434,263 ไร่ หรือร้อยละ 5.95 ของเนื้อที่จังหวัด และป่าไม่ผลัดใบรกร้าง (F100) มีเนื้อที่ 4,914 ไร่ หรือร้อยละ 0.07 ของเนื้อที่จังหวัด ซึ่งพบในอำเภอเวียงป่าเป้า อำเภอแม่สรวย และอำเภอพาน

2) ป่าผลัดใบ (F2) มีเนื้อที่ 2,388,713 ไร่ หรือร้อยละ 32.72 ของเนื้อที่จังหวัด พบกระจายตัวในทุกอำเภอ ประกอบด้วย ป่าผลัดใบสมบูรณ์ (F201) มีเนื้อที่ 2,306,042 ไร่ หรือร้อยละ 31.59 ของเนื้อที่จังหวัด และป่าผลัดใบรกร้าง (F200) มีเนื้อที่ 82,671 ไร่ หรือร้อยละ 1.13 ของเนื้อที่จังหวัด

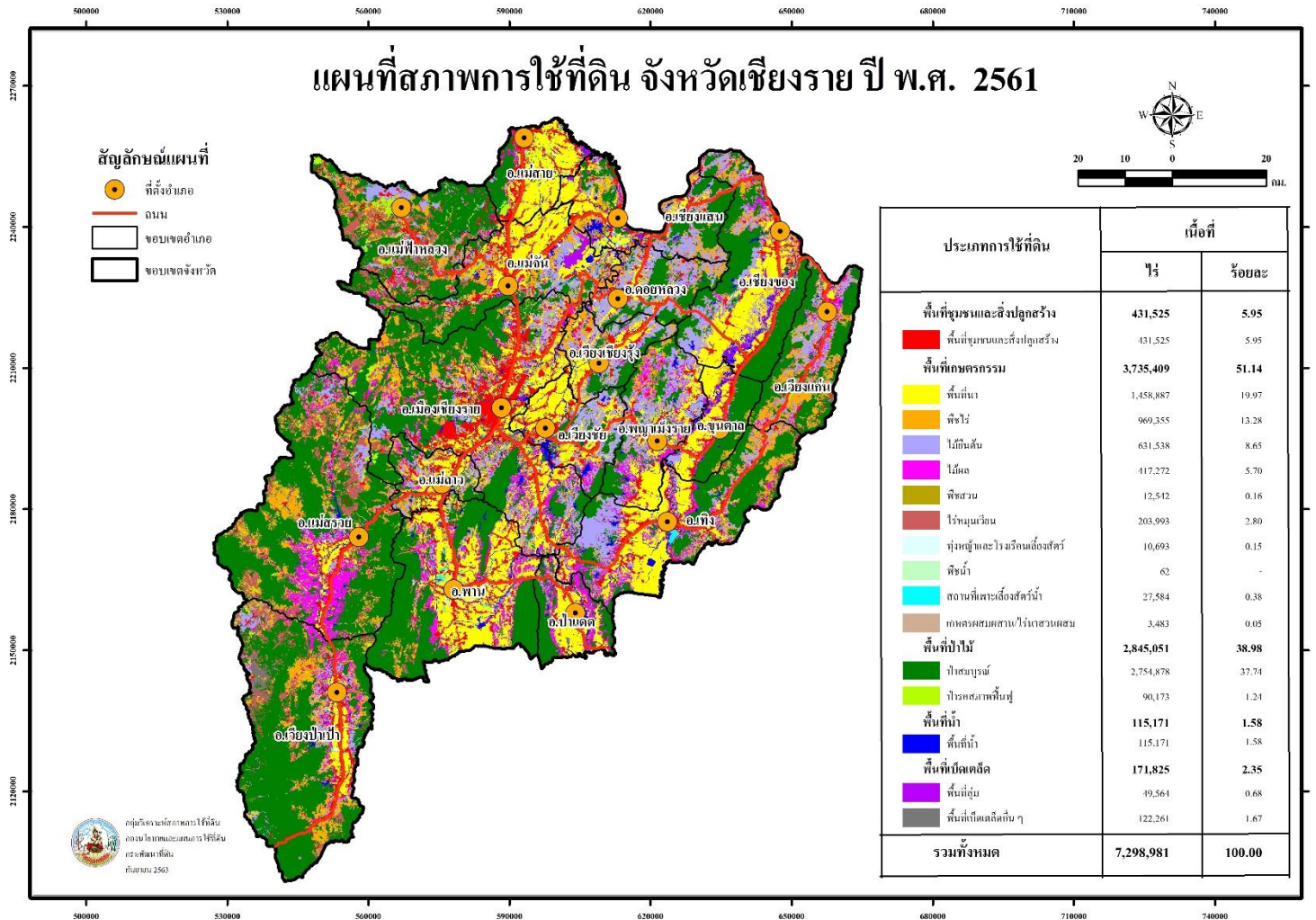
3) ป่าปลูก (F5) มีเนื้อที่ 17,161 ไร่ หรือร้อยละ 0.24 ของเนื้อที่จังหวัด พบกระจายตัวในทุกอำเภอยกเว้น อำเภอเชียงแสน อำเภอเวียงแก่น และอำเภอป่าแดด ประกอบด้วยป่าปลูกสมบูรณ์ (F501) มีเนื้อที่ 14,573 ไร่ หรือร้อยละ 0.20 ของเนื้อที่จังหวัด และป่าปลูกรกร้าง (F500) มีเนื้อที่ 2,588 ไร่ หรือร้อยละ 0.04 ของเนื้อที่จังหวัด

2.2.4 พื้นที่น้ำ (W) มีเนื้อที่ 115,171 ไร่ หรือร้อยละ 1.58 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย แหล่งน้ำธรรมชาติ และแหล่งน้ำที่สร้างขึ้น

1) แหล่งน้ำธรรมชาติ (W1) เช่น แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง หนอง บึง และทะเลสาบ มีเนื้อที่ 71,436 ไร่ หรือร้อยละ 0.98 ของเนื้อที่จังหวัด โดยมีแหล่งน้ำคือ แม่น้ำโขง แม่น้ำกก แม่น้ำอิง และทะเลสาบเชียงแสน

2) แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น (W2) เช่น อ่างเก็บน้ำ บ่อน้ำในไร่นาและคลองชลประทาน มีเนื้อที่ 43,735 ไร่ หรือร้อยละ 0.60 ของเนื้อที่จังหวัด โดยมีอ่างเก็บน้ำที่สำคัญ ได้แก่ เขื่อนแม่สรวย อ่างเก็บน้ำแม่ต๋ำ อ่างเก็บน้ำห้วยสัก และอ่างเก็บน้ำห้วยตาดควัน

2.2.5 พื้นที่เบ็ดเตล็ด (M) มีเนื้อที่ 171,825 ไร่ หรือร้อยละ 2.35 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย ทุ่งหญ้าและไม้ละเมาะ (M1) 105,173 ไร่ พื้นที่ลุ่ม (M2) 49,564 ไร่ เหมืองแร่ บ่อขุด บ่อทราย บ่อดิน บ่อลูกรัง 8,583 ไร่ ที่ทิ้งขยะ 389 ไร่ และพื้นที่เบ็ดเตล็ดอื่น ๆ 8,116 ไร่

ภาพที่ 2 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดเชียงราย ปี พ.ศ. 2561

ตารางที่ 2 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดเชียงราย ปี พ.ศ. 2561

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
U	พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	431,525	5.95
U101	ตัวเมืองและย่านการค้า	41,036	0.56
U200	หมู่บ้าน/ที่ดินจัดสรรสร้าง	723	0.01
U201	หมู่บ้านบนพื้นราบ	268,936	3.69
U202	หมู่บ้านชาวไทยภูเขา	31,014	0.43
U301	สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ	37,754	0.52
U401	สนามบิน	3,448	0.05
U404	ท่าเรือ	442	0.01
U405	ถนน	6,998	0.10
U500	พื้นที่อุตสาหกรรมร้าง	102	-
U502	โรงงานอุตสาหกรรม	11,683	0.16
U503	ลานตากและแหล่งรับซื้อทาง	3,598	0.05
U600	สถานที่ร้าง	457	0.01
U601	สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ	9,511	0.13
U602	รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮ้าส์	6,210	0.09
U603	สุสาน ป่าช้า	3,490	0.05
U605	สถานีบริการน้ำมัน	358	0.01
U700	สนามกอล์ฟร้าง	195	-
U701	สนามกอล์ฟ	5,570	0.08
A	พื้นที่เกษตรกรรม	3,735,409	51.14
A1	พื้นที่นา	1,458,887	19.97
A100	นาร้าง	573	0.01
A101	นาข้าว	1,419,707	
A101+A202	นาข้าว+ข้าวโพด	3,839	0.05
A101+A202+A502	นาข้าว+ข้าวโพด+พืชผัก	194	-
A101+A204	นาข้าว+มันสำปะหลัง	67	-
A101+A206	นาข้าว+ยาสูบ	3,928	0.05
A101+A206+A502	นาข้าว+ยาสูบ+พืชผัก	26	-
A101+A208	นาข้าว+ถั่วเขียว	60	-
A101+A209	นาข้าว+ถั่วเหลือง	2,884	0.04
A101+A217	นาข้าว+มันฝรั่ง	4,619	0.06
A101+A217+A502	นาข้าว+มันฝรั่ง+พืชผัก	243	-

ตารางที่ 2 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A101+A502	นาข้าว+พืชผัก	1,735	0.02
M201+A101	พื้นที่ลุ่ม+นาข้าว	20,471	0.28
A2	พืชไร่	969,355	13.28
A200	ไร่ร้าง	37,986	0.52
A201	พืชไร่ผสม	406	0.01
A202	ข้าวโพด	730,993	10.02
A202+A212	ข้าวโพด+ถั่วดำ ถั่วแดง	21	-
A202+A502	ข้าวโพด+พืชผัก	143	-
A203	อ้อย	404	0.01
A204	มันสำปะหลัง	57,272	0.78
A205	สับปะรด	72,205	0.99
A206	ยาสูบ	1,607	0.02
A209	ถั่วเหลือง	61	-
A210	ถั่วลิสง	66	-
A212	ถั่วดำ ถั่วแดง	279	-
A213	ข้าวฟ่าง	16	-
A216	ข้าวไร่	65,658	0.90
A217	มันฝรั่ง	33	-
A219	มันเทศ	31	-
A220	แตงโม	96	-
A222	ชิง	608	0.01
A223	กะหล่ำปลี	1,236	0.02
A224	มะเขือเทศ	47	-
A229	พริก	155	-
A3	ไม้ยืนต้น	631,538	8.65
A300	ไม้ยืนต้นร้าง/เสื่อมโทรม	450	0.01
A301	ไม้ยืนต้นผสม	448	0.01
A302	ยางพารา	494,834	6.78
A303	ปาล์มน้ำมัน	21,588	0.30
A304	ยูคาลิปตัส	7,559	0.10

ตารางที่ 2 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A306	สะเดา	55	-
A307	สนประดิพัทธ์	68	-
A309	ประดู่	229	-
A312	กาแฟ	14,167	0.19
A313	ชา	55,278	0.76
A314	หม่อน	74	-
A315	ไม้ปลูกเพื่อการค้า	1,142	0.02
A316	นุ่น	44	-
A318	จามจุรี	223	-
A320	เป้กล้า	54	-
A321	ยมหอม มะฮอกกานี	29	-
A322	กฤษณา	371	0.01
A323	ตะกั่ว	270	-
A4	ไม้ผล	417,272	5.70
A400	ไม้ผลร้าง/เสื่อมโทรม	917	0.01
A401	ไม้ผลผสม	11,248	0.15
A402	ส้ม	10,373	0.14
A404	เงาะ	3,499	0.05
A405	มะพร้าว	221	-
A406	ลิ้นจี่	69,206	0.95
A407	มะม่วง	13,060	0.18
A409	พุทรา	67	-
A411	กล้วย	8,465	0.12
A412	มะขาม	1,080	0.01
A413	ลำไย	267,959	3.67
A414	ฝรั่ง	157	-
A415	มะละกอ	1,009	0.01
A416	ขนุน	179	-
A417	กระท้อน	1,689	0.02
A420	กลางสาด ลองกอง	122	-
A422	มะนาว	347	0.01
A423	ไม้ผลเมืองหนาว	15,984	0.22

ตารางที่ 2 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A426	แก้วมังกร	2,964	0.04
A427	ส้มโอ	8,607	0.12
A429	มะปราง มะยงชิด	24	-
A430	มะไฟ ละไม	45	-
A5	พืชสวน	12,542	0.16
A500	พืชสวนร้าง/เสื่อมโทรม	39	-
A502	พืชผัก	7,259	0.10
A503	ไม้ดอก ไม้ประดับ	3,857	0.05
A504	องุ่น	283	-
A506	สตรอเบอรี่	83	-
A507	เสาวรส	721	0.01
A511	หวาย	190	-
A515	เห็ด	95	-
A6	ไร่มันเวียดนาม	203,993	2.80
A600	ไร่มันเวียดนามร้าง	36,394	0.50
A601	พืชไร่มันผสม(ไร่มันเวียดนาม)	436	0.01
A602	ข้าวโพด(ไร่มันเวียดนาม)	103,866	1.42
A616	ข้าวไร่(ไร่มันเวียดนาม)	63,297	0.87
A7	ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยง	10,693	0.15
A700	โรงเรือนร้าง	68	-
A701	ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์	3,308	0.05
A702	โรงเรือนเลี้ยงโค กระบือ และม้า	1,023	0.01
A703	โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก	2,174	0.03
A704	โรงเรือนเลี้ยงสุกร	4,120	0.06
A8	พืชน้ำ	62	-
A802	กก	62	-
A9	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	27,584	0.38
A900	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้าง	415	0.01
A902	สถานที่เพาะเลี้ยงปลา	24,318	0.33
A903	สถานที่เพาะเลี้ยงกุ้ง	2,812	0.04

ตารางที่ 2 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A0	เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม	3,483	0.05
A001	เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม	3,483	0.05
F	พื้นที่ป่าไม้	2,845,051	38.98
F100	ป่าไม้ผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู	4,914	0.07
F101	ป่าไม้ผลัดใบสมบูรณ์	434,263	5.95
F200	ป่าผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู	82,671	1.13
F201	ป่าผลัดใบสมบูรณ์	2,306,042	31.59
F500	ป่าปลูกรอสภาพฟื้นฟู	2,588	0.04
F501	ป่าปลูกสมบูรณ์	14,573	0.20
W	พื้นที่น้ำ	115,171	1.58
W101	แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง	45,743	0.63
W102	หนอง บึง ทะเลสาบ	25,693	0.35
W201	อ่างเก็บน้ำ	27,202	0.37
W202	บ่อน้ำในไร่นา	15,209	0.21
W203	คลองชลประทาน	1,324	0.02
M	พื้นที่เบ็ดเตล็ด	171,825	2.35
M101	ทุ่งหญ้าธรรมชาติ	35,181	0.48
M102	ทุ่งหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ	69,871	0.96
M103	ไผ่ป่า ไผ่หนาม	121	-
M201	พื้นที่ลุ่ม	37,060	0.51
M201+A202	พื้นที่ลุ่ม+ข้าวโพด	12,351	0.17
M201+A204	พื้นที่ลุ่ม+มันสำปะหลัง	153	-
M300	เหมืองเก่า บ่อขุดเก่า	710	0.01
M301	เหมืองแร่	1,753	0.02
M302	บ่อลูกรัง	921	0.01
M303	บ่อทราย	1,007	0.01
M304	บ่อดิน	4,902	0.07
M402	พื้นที่ดินถล่ม	46	-
M405	พื้นที่ถม	7,354	0.10
M701	ที่ทิ้งขยะ	389	0.01
รวมทั้งหมด		7,298,981	100.00

ที่มา: จากการวิเคราะห์โดยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน
กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน

2.3 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดเชียงใหม่ ปี พ.ศ. 2561

จังหวัดเชียงใหม่ มีเนื้อที่ทั้งหมด 12,566,911 ไร่ สามารถจำแนกประเภทการใช้ที่ดินได้ออกเป็น 5 กลุ่ม คือ พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง (U) มีเนื้อที่ 517,920 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 4.14 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่เกษตรกรรม (A) มีเนื้อที่ 2,996,437 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 23.82 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่ป่าไม้ (F) มีเนื้อที่ 8,714,439 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 69.33 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่น้ำ (W) มีเนื้อที่ 130,388 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 1.04 ของเนื้อที่จังหวัด และพื้นที่เบ็ดเตล็ด (M) มีเนื้อที่ 207,727 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 1.67 ของเนื้อที่จังหวัด โดยการใช้ประโยชน์ในพื้นที่แต่ละประเภทมีรายละเอียด (ภาพที่ 3 และตารางที่ 3) ดังนี้

2.3.1 พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง (U) มีเนื้อที่ 517,920 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 4.14 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย ตัวเมืองและย่านการค้า หมู่บ้าน/ที่ดินจัดสรรสร้าง หมู่บ้านบนพื้นราบ หมู่บ้านชาวไทยภูเขา สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ สนามบิน สถานีรถไฟ สถานีขนส่ง ถนน ทางรถไฟ พื้นที่อุตสาหกรรมร้าง โรงงานอุตสาหกรรม ลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร สถานที่ร้าง สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮ้าส์ สุสาน ป่าช้า สถานีบริการน้ำมัน และสนามกอล์ฟ

1) ตัวเมืองและย่านการค้า (U1) มีเนื้อที่ 45,774 ไร่ หรือร้อยละ 0.37 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย 25 อำเภอ คือ อำเภอเมืองเชียงใหม่ อำเภอแม่สาย อำเภอฝาง อำเภอเวียงแหง อำเภอไชยปราการ อำเภอเชียงดาว อำเภอพร้าว อำเภอแม่แตง อำเภอแม่แจ่ม อำเภอกัลยาณิวัฒนา อำเภอสะเมิง อำเภอแมริม อำเภอสันทราย อำเภอดอยสะเก็ด อำเภอแม่ออน อำเภอสันกำแพง อำเภอสารภี อำเภอหางดง อำเภอแม่วาง อำเภอสันป่าตอง อำเภอดอยหล่อ อำเภอจอมทอง อำเภอฮอด อำเภอดอยเต่า และอำเภออมก๋อย

2) หมู่บ้าน (U2) มีเนื้อที่ 351,317 ไร่ หรือร้อยละ 2.81 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ หมู่บ้านบนพื้นราบ หมู่บ้านชาวไทยภูเขา และหมู่บ้าน/ที่ดินจัดสรรสร้าง มีเนื้อที่ 299,898 ไร่ 44,544 ไร่ และ 6,875 ไร่ หรือร้อยละ 2.39 0.36 และ 0.06 ของเนื้อที่จังหวัด ตามลำดับ

3) สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ (U3) มีเนื้อที่ 74,145 ไร่ หรือร้อยละ 0.59 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ สถานที่ราชการ โรงพยาบาล มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ฯลฯ โรงเรียน และวัดต่าง ๆ

4) สถานีคมนาคม (U4) มีเนื้อที่ 5,846 ไร่ หรือร้อยละ 0.04 ของเนื้อที่จังหวัดประกอบด้วย ถนน สนามบิน ทางรถไฟ สถานีรถไฟ และสถานีขนส่ง มีเนื้อที่ 3,985 ไร่ 1,518 ไร่ 245 ไร่ และ 65 ไร่ หรือร้อยละ 0.04 และ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด ตามลำดับ ได้แก่ ถนนทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1 ท่าอากาศยานนานาชาติเชียงใหม่ สถานีรถไฟเชียงใหม่ และสถานีขนส่งผู้โดยสารจังหวัดเชียงใหม่

5) ย่านอุตสาหกรรม (U5) มีเนื้อที่ 14,829 ไร่ หรือร้อยละ 0.12 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ โรงงานอุตสาหกรรม ลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร และพื้นที่อุตสาหกรรมร้าง มีเนื้อที่ 13,653 ไร่ 1,002 ไร่ และ 174 ไร่ หรือร้อยละ 0.11 และ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด ตามลำดับ

6) สิ่งปลูกสร้างอื่น ๆ (U6) มีเนื้อที่ 20,669 ไร่ หรือร้อยละ 0.17 ของเนื้อที่จังหวัดประกอบด้วย สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮาส์ สุสาน ป่าช้า สถานที่ร้าง และสถานบริการน้ำมัน มีเนื้อที่ 9,634 6,222 3,545 985 และ 283 ไร่ หรือร้อยละ 0.08 0.05 0.03 และ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด ตามลำดับ

7) สนามกอล์ฟ (U7) มีเนื้อที่ 5,340 ไร่ หรือร้อยละ 0.04 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ สนามกอล์ฟ เชียงใหม่กรีนวัลเลย์คันทรี รอยัลเชียงใหม่กอล์ฟคลับ แม่โจ้กอล์ฟคลับ เชียงใหม่ไฮท์แลนด์ กอล์ฟแอนด์สปา และ Chiangmai Inthanon Golf and Natural Resort เป็นต้น

2.3.2 พื้นที่เกษตรกรรม (A) มีเนื้อที่ 2,996,437 ไร่ หรือร้อยละ 23.82 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย พื้นที่นา พืชไร่ ไม้ยืนต้น ไม้ผล พืชสวน ไร่นาหมุนเวียน ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ พืชน้ำ สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และเกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม

1) พื้นที่นา (A1) มีเนื้อที่ 604,969 ไร่ หรือร้อยละ 4.81 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ นาข้าว มีเนื้อที่ 494,149 ไร่ หรือร้อยละ 3.93 ของเนื้อที่จังหวัด ปลูกในทุกอำเภอ นอกจากนี้ยังมีการปลูกข้าว ตามด้วยพืชหลังนาต่าง ๆ เช่น ข้าวโพด ยาสูบ ถั่วเขียว ถั่วเหลือง มันฝรั่ง มันเทศ พืชผัก นาหญ้า แดงโม และไม้ดอก ไม้ประดับ มีเนื้อที่ 73,879 ไร่ หรือร้อยละ 0.58 ของเนื้อที่จังหวัด นาร้าง คือพื้นที่นาข้าวที่ไม่มีการทำนาติดต่อกันเกิน 3 ปี แต่ยังคงเห็นร่องรอยของคันนาอยู่ มีเนื้อที่ 36,017 ไร่ หรือร้อยละ 0.29 ของเนื้อที่จังหวัด พบกระจายตัวในทุกอำเภอ และพื้นที่ที่มีน้ำท่วมขังในฤดูฝน และปลูกข้าวในฤดูแล้ง 924 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด พบบริเวณพื้นที่อำเภอฮอด และอำเภอดอยเต่า

2) พืชไร่ (A2) มีเนื้อที่ 763,451 ไร่ หรือร้อยละ 6.07 ของเนื้อที่จังหวัด โดยมีพืชไร่ที่สำคัญ ได้แก่ ข้าวโพด พืชไร่ผสม ข้าวไร่ ไร่ร้าง และกะหล่ำปลี

(1) ข้าวโพด (A202) มีเนื้อที่รวม 358,267 ไร่ หรือร้อยละ 2.85 ของเนื้อที่จังหวัด โดยเป็นข้าวโพดเพียงอย่างเดียว 358,248 ไร่ พบมากบริเวณพื้นที่อำเภอแม่แจ่ม อำเภอเชียงดาว อำเภอแม่เมาะ อำเภอเวียงแหง อำเภอไชยปราการ อำเภอฝาง และอำเภอดอยเต่า และยังพบว่ามีพื้นที่ปลูกข้าวโพดผสมอ้อย มีเนื้อที่ 19 ไร่

(2) พืชไร่ผสม (A201) เป็นพื้นที่ที่ปลูกพืชไร่ร่วมกันเกินกว่า 3 ชนิดขึ้นไป มีเนื้อที่ 169,565 ไร่ หรือร้อยละ 1.35 ของเนื้อที่จังหวัด และพืชไร่อื่น ๆ มีเนื้อที่ 6,356 ไร่ หรือร้อยละ 0.08 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ถั่วลิสง อ้อย มันฝรั่ง มันเทศ ยาสูบ สับปะรด ถั่วเหลือง ถั่วดำ ถั่วแดง แดงโม เผือก ถั่วเขียว ละหุ่ง เป็นต้น พบกระจายตัวในแต่ละอำเภอ

(3) ข้าวไร่ (A216) มีเนื้อที่ 125,164 ไร่ หรือร้อยละ 1.00 ของเนื้อที่จังหวัด พบมากบริเวณพื้นที่ อำเภอแม่แจ่ม อำเภออมก๋อย อำเภอเชียงดาว อำเภอจอมทอง อำเภอฮอด อำเภอสะเมิง อำเภอแม่เมาะ และอำเภอไชยปราการ เป็นต้น

(4) ไร่ร้าง (A200) มีเนื้อที่ 46,632 ไร่ หรือร้อยละ 0.37 ของเนื้อที่จังหวัด พบมากบริเวณพื้นที่อำเภอแม่แจ่ม อำเภอแม่เมาะ อำเภอฮอด อำเภอสะเมิง อำเภอจอมทอง อำเภอแม่วาง อำเภอเชียงดาว และอำเภอฝาง เป็นต้น

(5) กะหล่ำปลี (A223) มีเนื้อที่ 29,802 ไร่ หรือร้อยละ 0.24 ของเนื้อที่จังหวัด พบมากบริเวณพื้นที่อำเภอแม่แจ่ม อำเภอจอมทอง อำเภออมก๋อย อำเภอฮอด อำเภอภักดีชุมพล อำเภอเชียงดาว และแม่แตง เป็นต้น

3) ไม้ยืนต้น (A3) มีเนื้อที่รวม 66,625 ไร่ หรือร้อยละ 0.53 ของเนื้อที่จังหวัด โดยมีไม้ยืนต้นที่สำคัญ ได้แก่ ยางพารา สัก และไม้ยืนต้นผสม

(1) ยางพารา (A302) มีเนื้อที่ 37,536 ไร่ หรือร้อยละ 0.30 ของเนื้อที่จังหวัด พบมากบริเวณพื้นที่อำเภอแม่เมาะ อำเภอฝาง อำเภอเชียงดาว อำเภอไชยปราการ อำเภอพร้าว อำเภอแม่แตง อำเภอดอยเต่า และ อำเภอแม่แจ่ม เป็นต้น

(2) สัก (A305) มีเนื้อที่ 17,336 ไร่ หรือร้อยละ 0.14 ของเนื้อที่จังหวัด พบมากบริเวณพื้นที่อำเภอแม่แตง อำเภอเชียงดาว อำเภอแม่เมาะ อำเภอฝาง และอำเภอพร้าว เป็นต้น กระจายอยู่ทั่วไปในแต่ละอำเภอ

(3) ไม้ยืนต้นผสม (A301) เป็นพื้นที่ที่ปลูกไม้ยืนต้นร่วมกันเกินกว่า 3 ชนิดขึ้นไป มีเนื้อที่ 3,164 ไร่ หรือร้อยละ 0.03 ของเนื้อที่จังหวัด และไม้ยืนต้นอื่น ๆ มีเนื้อที่ 5,240 ไร่ หรือร้อยละ 0.06 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ จามจุรี ยูคาลิปตัส ปาล์มน้ำมัน กาแฟ ไม้ปลูก สะเดา กฤษณา กระถิน หม่อน สน ประติพัทธ์ ยมหอม มะฮอกกานี และตะกั่ว เป็นต้น พบกระจายอยู่ทั่วไปในแต่ละอำเภอ

4) ไม้ผล (A4) มีเนื้อที่ 821,529 ไร่ หรือร้อยละ 6.54 ของเนื้อที่จังหวัด ประเภทไม้ผลที่สำคัญของจังหวัด ได้แก่ ลำไย ลิ้นจี่ มะม่วง ส้ม และไม้ผลผสม

(1) ลำไย (A413) มีเนื้อที่ 458,053 ไร่ หรือร้อยละ 3.65 ของเนื้อที่จังหวัด พบมากบริเวณพื้นที่อำเภอจอมทอง อำเภอดอยเต่า อำเภอพร้าว อำเภอฮอด อำเภอสันป่าตอง อำเภอแม่แตง อำเภอดอยหล่อ อำเภอเชียงดาว อำเภอสารภี และมีกระจายอยู่ทั่วไปในทุกอำเภอ

(2) ลิ้นจี่ (A406) มีเนื้อที่ 120,509 ไร่ หรือร้อยละ 0.96 ของเนื้อที่จังหวัด พบมากบริเวณพื้นที่อำเภอฝาง อำเภอแม่เมาะ อำเภอไชยปราการ และกระจายอยู่ทั่วไปในแต่ละอำเภอ

(3) มะม่วง (A407) มีเนื้อที่ 93,094 ไร่ หรือร้อยละ 0.74 ของเนื้อที่จังหวัด พบมากบริเวณพื้นที่อำเภอเชียงดาว อำเภอพร้าว อำเภอสันทราย และมีกระจายอยู่ทั่วไปในทุกอำเภอ

(4) ส้ม (A402) มีเนื้อที่ 69,808 ไร่ หรือร้อยละ 0.56 ของเนื้อที่จังหวัด พบมากบริเวณพื้นที่อำเภอฝาง อำเภอแม่เมาะ อำเภอเชียงดาว อำเภอเวียงแหง อำเภอแม่แตง และอำเภอไชยปราการ

5) พืชสวน (A5) มีเนื้อที่ 96,386 ไร่ หรือร้อยละ 0.76 ของเนื้อที่จังหวัด ประเภทพืชสวนที่สำคัญ ได้แก่ พืชผัก ไม้ดอกไม้ประดับ พืชสวนผสม พืชสวนร้าง/เสื่อมโทรม และสตรอเบอร์รี่

(1) พืชผัก (A502) มีเนื้อที่ 71,015 ไร่ หรือร้อยละ 0.57 ของเนื้อที่จังหวัด พืชผักที่สำคัญ ได้แก่ ผักกาดขาว ผักคะน้า กะหล่ำดอก ผักกวางตุ้ง ผักชี หอมแบ่ง หอมแดง หอมหัวใหญ่ กระเทียม ข้าวโพด ผักอ่อน เป็นต้น ปลูกมากในอำเภอแม่แจ่ม อำเภอแม่เมาะ อำเภอจอมทอง อำเภอแม่เมาะ อำเภออมก๋อย อำเภอแมริม อำเภอเชียงดาว อำเภอฮอด อำเภอเวียงแหง และกระจายอยู่ทั่วไปในทุกอำเภอ

(2) ไม้ดอก ไม้ประดับ (A503) มีเนื้อที่ 7,969 ไร่ หรือร้อยละ 0.06 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ไม้ตัดใบ ไม้ดอก (กุหลาบ กุหลาบพันปี ดอกบ๊วย ดอกเบญจมาศ ฯลฯ) และไม้กวอนอิม พบมากในพื้นที่โครงการหลวงได้แก่ ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงอินทนนท์ ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงทุ่งเริง ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงขุนวาง และศูนย์พัฒนาโครงการหลวงอ่างขาง และกระจายอยู่ทั่วไปในทุกอำเภอยกเว้นอำเภอภักดีชุมพล อำเภอดอยเต่า และอำเภออมก๋อย

(3) พืชสวนผสม (A501) มีเนื้อที่ 6,678 ไร่ หรือร้อยละ 0.05 ของเนื้อที่จังหวัด เป็นพื้นที่ที่ปลูกพืชสวนผสมร่วมกันเกินกว่า 3 ชนิดขึ้นไป พบมากในอำเภอแมริม อำเภอสะเมิง และอำเภอเชียงดาว และพืชสวนอื่นๆ เช่น เสาวรส องุ่น เห็ด และพริกไทย มีเนื้อที่ 598 ไร่

(4) พืชสวนร้าง/เสื่อมโทรม (A500) มีเนื้อที่ 5,525 ไร่ หรือร้อยละ 0.04 ของเนื้อที่จังหวัด พบมากบริเวณพื้นที่อำเภอฮอด อำเภอแมริม อำเภอจอมทอง และอำเภอแม่แจ่ม

(5) สตรอเบอรี่ (A506) มีเนื้อที่ 4,601 ไร่ หรือร้อยละ 0.04 ของเนื้อที่จังหวัด พบมากบริเวณพื้นที่อำเภอสะเมิง และอำเภอแมริม

6) ไร่มุมนเวียน (A6) มีเนื้อที่ 627,725 ไร่ หรือร้อยละ 4.99 ของเนื้อที่จังหวัด โดยประเภทไร่มุมนเวียนที่สำคัญของจังหวัด ได้แก่ ไร่มุมนเวียนร้าง พืชไร่ผสม (ไร่มุมนเวียน) ข้าวไร่ (ไร่มุมนเวียน) และข้าวโพด (ไร่มุมนเวียน)

(1) ไร่มุมนเวียนร้าง มีเนื้อที่ 417,322 ไร่ หรือร้อยละ 3.32 ของเนื้อที่จังหวัด พบมากบริเวณพื้นที่ภูเขาสูงใน อำเภออมก๋อย อำเภอแม่แจ่ม อำเภอสะเมิง และอำเภอภักดีชุมพล

(2) พืชไร่ผสม (ไร่มุมนเวียน) มีเนื้อที่ 88,353 ไร่ หรือร้อยละ 0.70 ของเนื้อที่จังหวัด เป็นพื้นที่ที่ปลูกพืชไร่ร่วมกันเกินกว่า 3 ชนิดขึ้นไป และพืชไร่หมุนเวียนอื่นๆ เช่น กะหล่ำปลี มะเขือเทศ ถั่วลิสง พริก (ไร่มุมนเวียน) มีเนื้อที่ 21,176 ไร่ หรือร้อยละ 0.17 ของเนื้อที่จังหวัด พบมากบริเวณพื้นที่ภูเขาสูงในอำเภออมก๋อย อำเภอแม่แจ่ม และอำเภอภักดีชุมพล

(3) ข้าวไร่ (ไร่มุมนเวียน) มีเนื้อที่ 77,887 ไร่ หรือร้อยละ 0.62 ของเนื้อที่จังหวัด พบมากบริเวณพื้นที่ภูเขาสูงใน อำเภออมก๋อย อำเภอแม่แจ่ม และอำเภอภักดีชุมพล

(4) ข้าวโพด (ไร่มุมนเวียน) มีเนื้อที่ 22,987 ไร่ หรือร้อยละ 0.18 ของเนื้อที่จังหวัด พบมากบริเวณพื้นที่ภูเขาสูงใน อำเภอแม่แจ่ม อำเภอเชียงดาว อำเภอภักดีชุมพล และอำเภอเวียงแหง

7) ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ (A7) มีเนื้อที่ 12,097 ไร่ หรือร้อยละ 0.09 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ โรงเรือนเลี้ยงสุกร โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก โรงเรือนเลี้ยงโค กระบือ และม้า และโรงเรือนร้าง

(1) ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ (A701) มีเนื้อที่ 5,285 ไร่ หรือร้อยละ 0.04 ของเนื้อที่จังหวัด พบกระจายตัวอยู่ในทุกอำเภอยกเว้นอำเภอเมืองเชียงใหม่ อำเภอแม่แจ่ม อำเภอภักดีชุมพล อำเภอสารภี และอำเภอหางดง

(2) โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก (A703) มีเนื้อที่ 2,773 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ของเนื้อที่จังหวัด พบกระจายตัวอยู่ในทุกอำเภอ ยกเว้นอำเภอเมืองเชียงใหม่ อำเภอกัลยาณิวัฒนา อำเภอสะเมิง อำเภอแม่แจ่ม และอำเภออมก๋อย

(3) โรงเรือนเลี้ยงสุกร (A704) มีเนื้อที่ 2,460 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ของเนื้อที่จังหวัด พบกระจายตัวอยู่ในทุกอำเภอ ยกเว้นอำเภอเมืองเชียงใหม่ อำเภอกัลยาณิวัฒนา อำเภอสะเมิง อำเภอสารภี อำเภอดอยเต่า และอำเภออมก๋อย

(4) โรงเรือนเลี้ยงโค กระบือ และม้า (A702) มีเนื้อที่ 1,394 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด พบกระจายตัวอยู่ในทุกอำเภอ ยกเว้นอำเภอเมืองเชียงใหม่ อำเภอกัลยาณิวัฒนา อำเภอสะเมิง อำเภอสารภี อำเภอหางดง และอำเภอดอยเต่า

(5) โรงเรือนร้าง (A700) มีเนื้อที่ 185 ไร่ พบมากบริเวณพื้นที่อำเภอสันทราย อำเภอแม่อน และอำเภอหางดง

8) พืชน้ำ (A8) มีเนื้อที่ 29 ไร่ ได้แก่ บัว พบบริเวณพื้นที่อำเภอสันทราย

9) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (A9) มีเนื้อที่ 2,930 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย สถานที่เพาะเลี้ยงปลา สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำผสม และสถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้าง

(1) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์ปลา (A902) มีเนื้อที่ 2,615 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ของเนื้อที่จังหวัด กระจายตัวอยู่ในทุกอำเภอ ยกเว้นอำเภอเมืองเชียงใหม่ อำเภอแม่แจ่ม อำเภอฮอด และอำเภออมก๋อย

(2) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้าง (A900) มีเนื้อที่ 162 ไร่ พบบริเวณพื้นที่อำเภอสันป่าตอง อำเภอสันทราย อำเภอไชยปราการ และอำเภอพร้าว สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์ผสม (A901) มีเนื้อที่ 153 ไร่ พบบริเวณพื้นที่อำเภอแม่เอย อำเภอแมริม และอำเภอไชยปราการ

(3) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์ผสม (A901) มีเนื้อที่ 153 ไร่ พบบริเวณพื้นที่อำเภอแม่เอย อำเภอแมริม และอำเภอไชยปราการ

10) เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม (A0) คือพื้นที่ที่มีการทำการเกษตรมากกว่า 2 ประเภทในพื้นที่เดียวกัน มีเนื้อที่ 696 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด พบมากบริเวณพื้นที่อำเภอสันกำแพง อำเภอแม่อน อำเภอแมริม และอำเภอสารภี

2.3.3 พื้นที่ป่าไม้ (F) มีเนื้อที่ 8,714,439 ไร่ หรือร้อยละ 69.33 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบไปด้วย ป่าไม่ผลัดใบ ป่าผลัดใบ ป่าปลูก และวนเกษตร

1) ป่าไม่ผลัดใบ (F1) มีเนื้อที่ 2,549,191 ไร่ หรือร้อยละ 20.28 ของเนื้อที่จังหวัด กระจายตัวอยู่ในพื้นที่สูงทุกอำเภอ ยกเว้นอำเภอสันทราย อำเภอสันกำแพง อำเภอสารภี และอำเภอสันป่าตอง ประกอบด้วยป่าไม่ผลัดใบสมบูรณ์ (F101) มีเนื้อที่ 2,465,899 ไร่ หรือร้อยละ 19.62 ของเนื้อที่จังหวัด และป่าไม่ผลัดใบโรสภาพฟื้นฟู (F100) มีเนื้อที่ 83,292 ไร่ หรือร้อยละ 0.66 ของเนื้อที่จังหวัด

2) ป่าผลัดใบ (F2) มีเนื้อที่ 6,073,149 ไร่ หรือร้อยละ 48.32 ของเนื้อที่จังหวัด พบกระจายตัวในทุกอำเภอ ยกเว้นอำเภอสารภี ประกอบไปด้วยป่าผลัดใบสมบูรณ์ (F201) มีเนื้อที่ 5,813,806 ไร่

หรือร้อยละ 46.26 ของเนื้อที่จังหวัด และป่าผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู (F200) มีเนื้อที่ 259,343 ไร่ หรือร้อยละ 2.06 ของเนื้อที่จังหวัด

3) ป่าปลูก (F5) มีเนื้อที่ 77,754 ไร่ หรือร้อยละ 0.62 ของเนื้อที่จังหวัด พบกระจายตัวในทุกอำเภอยกเว้น อำเภอเมืองเชียงใหม่ อำเภอสะเมิง อำเภอสารภี อำเภอหางดง อำเภอสันป่าตอง อำเภอดอยหล่อ และอำเภอจอมทอง ประกอบไปด้วยป่าปลูกสมบูรณ์ (F501) มีเนื้อที่ 76,456 ไร่ หรือร้อยละ 0.61 ของเนื้อที่จังหวัด และป่าปลูกรอสภาพฟื้นฟู (F500) มีเนื้อที่ 1,298 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด

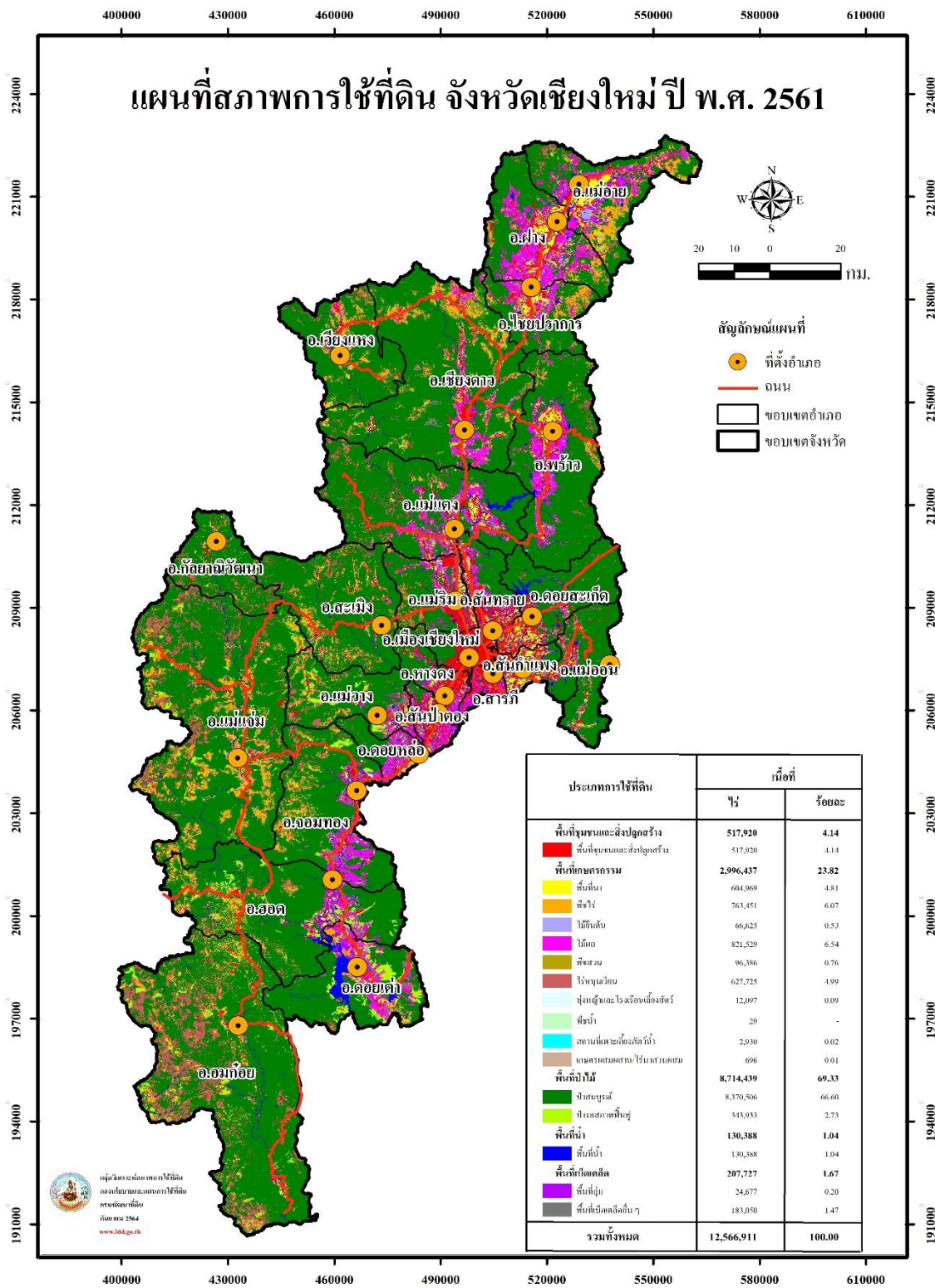
4) วนเกษตร (F6) เป็นการปลูกกาแฟร่วมกับป่า มีเนื้อที่ 14,345 ไร่ หรือร้อยละ 0.11 ของเนื้อที่จังหวัด พบมากบริเวณพื้นที่อำเภอดอยสะเก็ด อำเภอแม่แตง อำเภอเชียงดาว อำเภอแม่อน และอำเภออมก๋อย

2.3.4 พื้นที่น้ำ (W) มีเนื้อที่ 130,388 ไร่ หรือร้อยละ 1.04 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบไปด้วยแหล่งน้ำธรรมชาติ และแหล่งน้ำที่สร้างขึ้น

1) แหล่งน้ำธรรมชาติ (W1) เช่น แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง หนอง บึง และทะเลสาบ มีเนื้อที่ 41,514 ไร่ หรือร้อยละ 0.33 ของเนื้อที่จังหวัด โดยมีแหล่งน้ำที่สำคัญ คือ แม่น้ำปิง แม่น้ำฝาง แม่น้ำแม่แตง แม่น้ำแม่จัด แม่น้ำแม่กวง แม่น้ำแม่ขาน แม่น้ำแม่ตื่น แม่น้ำแม่แจ่ม และทะเลสาบดอยเต่า

2) แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น (W2) เช่น อ่างเก็บน้ำ บ่อน้ำในไร่นา และคลองชลประทาน มีเนื้อที่ 84,874 ไร่ หรือร้อยละ 0.71 ของเนื้อที่จังหวัด โดยมีอ่างเก็บน้ำที่สำคัญ ได้แก่ เขื่อนแม่จัดสมบูรณ์ชล เขื่อนแม่กวงอุดมธารา อ่างเก็บน้ำห้วยฮ้องไคร้ อ่างเก็บน้ำแม่ตูป อ่างเก็บน้ำแม่สะลม อ่างเก็บน้ำแม่ทะลบหลวง อ่างเก็บน้ำแม่มาว อ่างเก็บน้ำห้วยแม่อน อ่างเก็บน้ำหนองหอย อ่างเก็บน้ำห้วยตึงเฒ่า อ่างเก็บน้ำห้วยลาน อ่างเก็บน้ำหนองควายตก อ่างเก็บน้ำโป่งจ้อ และอ่างเก็บน้ำแม่แพง เป็นต้น

2.3.5 พื้นที่เบ็ดเตล็ด (M) มีเนื้อที่ 207,727 ไร่ หรือร้อยละ 1.67 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วยทุ่งหญ้าและไม้ละเมาะ (M1) 164,825 ไร่ พื้นที่ลุ่ม (M2) 24,677 ไร่ เหมืองแร่และบ่อขุด (M3) 12,465 ไร่ พื้นที่เบ็ดเตล็ดอื่น ๆ (M4) 5,283 ไร่ และที่ทิ้งขยะ (M7) 477 ไร่

ภาพที่ 3 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดเชียงใหม่ปี พ.ศ. 2561

ตารางที่ 3 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดเชียงใหม่ ปี พ.ศ. 2561

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
U	พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	517,920	4.14
U101	ตัวเมืองและย่านการค้า	45,774	0.37
U200	หมู่บ้าน/ที่ดินจัดสรรร้าง	6,875	0.06
U201	หมู่บ้านบนพื้นราบ	299,898	2.39
U202	หมู่บ้านชาวไทยภูเขา	44,544	0.36
U301	สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ	74,145	0.59
U401	สนามบิน	1,518	0.01
U402	สถานีรถไฟ	65	-
U403	สถานีขนส่ง	33	-
U405	ถนน	3,985	0.03
U406	ทางรถไฟ	245	-
U500	พื้นที่อุตสาหกรรมร้าง	174	-
U502	โรงงานอุตสาหกรรม	13,653	0.11
U503	ลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร	1,002	0.01
U600	สถานที่ร้าง	985	0.01
U601	สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ	9,634	0.08
U602	รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮาส์	6,222	0.05
U603	สุสาน ป่าช้า	3,545	0.03
U605	สถานีบริการน้ำมัน	283	-
U701	สนามกอล์ฟ	5,340	0.04
A	พื้นที่เกษตรกรรม	2,996,437	23.82
A1	พื้นที่นา	604,969	4.81
A100	นาร้าง	36,017	0.29
A101	นาข้าว	494,149	3.93
A101+A201	นาข้าว+พืชไร่ผสม	113	-
A101+A202	นาข้าว+ข้าวโพด	23,897	0.19
A101+A202+A206	นาข้าว+ข้าวโพด+พืชผัก	559	-
A101+A202+A210	นาข้าว+ข้าวโพด+ถั่วลิสง	33	-
A101+A202+A217	นาข้าว+ข้าวโพด+มันฝรั่ง	64	-
A101+A202+A229	นาข้าว+ข้าวโพด+พริก	62	-
A101+A202+A502	นาข้าว+ข้าวโพด+พืชผัก	3,456	0.03
A101+A206	นาข้าว+ยาสูบ	7,330	0.06
A101+A206+A502	นาข้าว+ยาสูบ+พืชผัก	28	-

ตารางที่ 3 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A101+A208	นาข้าว+ถั่วเขียว	91	-
A101+A209	นาข้าว+ถั่วเหลือง	1,246	0.01
A101+A209+A502	นาข้าว+ถั่วเหลือง+พืชผัก	64	-
A101+A210	นาข้าว+ถั่วลิสง	94	-
A101+A217	นาข้าว+มันฝรั่ง	2,334	0.02
A101+A219	นาข้าว+มันเทศ	181	-
A101+A220	นาข้าว+แตงโม	65	-
A101+A229	นาข้าว+พริก	72	-
A101+A502	นาข้าว+พืชผัก	34,094	0.27
A101+A503	นาข้าว+ไม้ดอก ไม้ประดับ	57	-
A101+A510	นาข้าว+นาหญ้า	39	-
M201+A101	พื้นที่ลุ่ม+นาข้าว	924	0.01
A2	พืชไร่	763,451	6.07
A200	ไร่อ้อย	46,632	0.37
A201	พืชไร่ผสม	169,565	1.35
A202	ข้าวโพด	358,248	2.85
A202+A203	ข้าวโพด+อ้อย	19	-
A203	อ้อย	769	0.01
A204	มันสำปะหลัง	5,424	0.04
A205	สับปะรด	215	-
A206	ยาสูบ	538	-
A206+A502	ยาสูบ+พืชผัก	84	-
A209	ถั่วเหลือง	406	-
A210	ถั่วลิสง	2,446	0.02
A212	ถั่วดำ ถั่วแดง	180	-
A214	ละหุ่ง	24	-
A216	ข้าวไร่	125,164	1.00
A217	มันฝรั่ง	957	0.01
A219	มันเทศ	506	-
A220	แตงโม	89	-
A223	กะหล่ำปลี	29,802	0.24
A224	มะเขือเทศ	15,647	0.13

ตารางที่ 3 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A229	พริก	6,594	0.05
A236	เผือก	127	-
A3	ไม้ยืนต้น	66,625	0.53
A300	ไม้ยืนต้นร้าง/เสื่อมโทรม	32	-
A301	ไม้ยืนต้นผสม	3,164	0.03
A302	ยางพารา	37,536	0.30
A303	ปาล์มน้ำมัน	1,583	0.01
A304	ยูคาลิปตัส	1,734	0.01
A305	สัก	17,336	0.14
A306	สะเดา	86	-
A307	สนประดิพัทธ์	30	-
A308	กระถิน	105	-
A312	กาแฟ	13	-
A313	ชา	1,176	0.01
A314	หม่อน	590	-
A315	ไผ่ปลูกเพื่อการค้า	58	-
A318	จามจุรี	864	0.01
A320	เปล้า	2,175	0.02
A321	ยมหอม มะฮอกกานี	30	-
A322	กฤษณา	66	-
A323	ตะกั่ว	47	-
A4	ไม้ผล	821,529	6.54
A400	ไม้ผลร้าง/เสื่อมโทรม	1,125	0.01
A401	ไม้ผลผสม	63,447	0.51
A402	ส้ม	69,808	0.56
A403	ทุเรียน	87	-
A404	เงาะ	364	-
A405	มะพร้าว	103	-
A406	ลิ้นจี่	120,509	0.96
A407	มะม่วง	93,094	0.74
A409	พุทรา	108	-
A411	กล้วย	4,429	0.04

ตารางที่ 3 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A412	มะขาม	471	-
A413	ลำไย	458,053	3.65
A414	ฝรั่ง	73	-
A415	มะละกอ	141	-
A416	ขนุน	50	-
A417	กระท้อน	192	-
A418	ชมพู่	23	-
A420	ลางสาด ลองกอง	44	-
A422	มะนาว	470	-
A423	ไม้ผลเมืองหนาว	8,433	0.07
A426	แก้วมังกร	222	-
A427	ส้มโอ	166	-
A429	มะปราง มะยงชิด	99	-
A5	พืชสวน	96,386	0.76
A500	พืชสวนร้าง/เสื่อมโทรม	5,525	0.04
A501	พืชสวนผสม	6,678	0.05
A502	พืชผัก	71,015	0.57
A50/2+A506	พืชผัก+สตรอเบอรี่	32	-
A503	ไม้ดอก ไม้ประดับ	7,969	0.06
A504	องุ่น	113	-
A505	พริกไทย	24	-
A506	สตรอเบอรี่	4,601	0.04
A507	เสาวรส	364	-
A509	พืชสมุนไพร	20	-
A515	เห็ด	45	-
A6	ไร่หมุนเวียน	627,725	4.99
A600	ไร่หมุนเวียนร้าง	417,322	3.32
A601	พืชไร่ผสม(ไร่หมุนเวียน)	88,353	0.70
A602	ข้าวโพด(ไร่หมุนเวียน)	22,987	0.18
A610	ถั่วลิสง(ไร่หมุนเวียน)	1,794	0.01
A616	ข้าวไร่(ไร่หมุนเวียน)	77,887	0.62
A623	กะหล่ำปลี(ไร่หมุนเวียน)	12,425	0.10

ตารางที่ 3 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A624	มะเขือเทศ(ไร่หมุนเวียน)	6,196	0.05
A629	พริก(ไร่หมุนเวียน)	705	0.01
A7	ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์	12,097	0.09
A700	โรงเรือนร้าง	185	-
A701	ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์	5,285	0.04
A702	โรงเรือนเลี้ยงโค กระบือ และม้า	1,394	0.01
A703	โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก	2,773	0.02
A704	โรงเรือนเลี้ยงสุกร	2,460	0.02
A8	พืชน้ำ	29	-
A803	บัว	29	-
A9	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	2,930	0.02
A900	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้าง	162	-
A901	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำผสม	153	-
A902	สถานที่เพาะเลี้ยงปลา	2,615	0.02
A0	เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม	696	0.01
A001	เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม	696	0.01
F	พื้นที่ป่าไม้	8,714,439	69.33
F100	ป่าไม้ผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู	83,292	0.66
F101	ป่าไม้ผลัดใบสมบูรณ์	2,465,899	19.62
F200	ป่าผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู	259,343	2.06
F201	ป่าผลัดใบสมบูรณ์	5,813,806	46.26
F500	ป่าปลูกรอสภาพฟื้นฟู	1,298	0.01
F501	ป่าปลูกสมบูรณ์	76,456	0.61
F601	วนเกษตรสมบูรณ์(กาแฟ)	14,345	0.11
W	พื้นที่น้ำ	130,388	1.04
W101	แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง	37,435	0.30
W102	หนอง บึง ทะเลสาบ	4,079	0.03
W201	อ่างเก็บน้ำ	66,803	0.53
W202	บ่อน้ำในไร่นา	17,674	0.14
W203	คลองชลประทาน	4,397	0.04
M	พื้นที่เบ็ดเตล็ด	207,727	1.67
M101	ทุ่งหญ้าธรรมชาติ	33,454	0.27

ตารางที่ 3 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
M103	ไผ่ป่า ไผ่หนาม	79	-
M201	พื้นที่ลุ่ม	18,443	0.15
M201+A201	พื้นที่ลุ่ม+พืชไร่ผสม	2,154	0.02
M201+A202	พื้นที่ลุ่ม+ข้าวโพด	3,929	0.03
M201+A502	พื้นที่ลุ่ม+พืชผัก	151	-
M300	เหมืองเก่า บ่อขุดเก่า	4,827	0.04
M301	เหมืองแร่	1,563	0.01
M302	บ่อลูกรัง	730	0.01
M303	บ่อทราย	898	0.01
M304	บ่อดิน	4,320	0.04
M305	พื้นที่ขุดเจาะน้ำมัน	127	-
M401	พื้นที่กองวัสดุ	188	-
M402	พื้นที่ดินถล่ม	51	-
M403	ที่หินโผล่	432	-
M405	พื้นที่ถม	4,612	0.04
M701	ที่ทิ้งขยะ	477	-
รวมทั้งหมด		12,566,911	100.00

ที่มา: จากการวิเคราะห์โดยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน
 กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน

2.4 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดตาก ปี พ.ศ. 2561

จังหวัดตาก มีเนื้อที่ทั้งหมด 10,254,156 ไร่ สามารถจำแนกประเภทการใช้ที่ดินได้ออกเป็น 5 กลุ่ม คือ พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง (U) มีเนื้อที่ 190,219 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 1.86 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่เกษตรกรรม (A) มีเนื้อที่ 2,147,181 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 20.94 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่ป่าไม้ (F) มีเนื้อที่ 7,626,368 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 74.38 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่น้ำ (W) มีเนื้อที่ 193,056 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 1.88 ของเนื้อที่จังหวัด และพื้นที่เบ็ดเตล็ด (M) มีเนื้อที่ 97,332 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.94 ของเนื้อที่จังหวัด โดยการใช้ประโยชน์ในพื้นที่แต่ละประเภทมีรายละเอียด (ภาพที่ 4 และตารางที่ 4) ดังนี้

2.4.1 พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง (U) มีเนื้อที่ 190,219 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 1.86 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วยตัวเมืองและย่านการค้า หมู่บ้าน/ที่ดินจัดสรรร้าง หมู่บ้านบนพื้นราบ สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ สนามบิน สถานีรถไฟ ท่าเรือ ถนน ทางรถไฟ พื้นที่อุตสาหกรรมร้าง นิคมอุตสาหกรรม โรงงานอุตสาหกรรม ลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร สถานที่ร้าง สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮ้าส์ สุสาน ป่าช้า สถานีบริการน้ำมัน และสนามกอล์ฟ

1) ตัวเมืองและย่านการค้า (U1) มีเนื้อที่ 11,549 ไร่ หรือร้อยละ 0.11 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย 9 อำเภอ คือ อำเภอเมืองตาก อำเภอวังเจ้า อำเภอสามเภา อำเภอบ้านตาก อำเภอแม่สอด อำเภอแม่ระมาด อำเภอท่าสองยาง อำเภออุ้มผาง และอำเภอพบพระ

2) หมู่บ้าน (U2) ได้แก่ หมู่บ้านบนพื้นราบ มีเนื้อที่ 95,147 ไร่ หรือร้อยละ 0.93 ของเนื้อที่จังหวัด หมู่บ้านชาวไทยภูเขา 21,018 ไร่ หรือร้อยละ 0.21 ของเนื้อที่จังหวัด และ หมู่บ้าน/ที่ดินจัดสรรร้าง มีเนื้อที่ 76 ไร่

3) สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ (U3) ได้แก่ สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ มีเนื้อที่ 24,337 ไร่ หรือร้อยละ 0.24 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ สถานที่ราชการต่างๆ โรงพยาบาล วิทยาลัย มหาวิทยาลัย โรงเรียน วัด โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล สำนักงานเทศบาล เป็นต้น สถานที่สำคัญของจังหวัดตาก ได้แก่ วัดไทยพัฒนาราม วัดไทยสามัคคี ศาลสมเด็จพระเจ้าตากสิน วัดพระบรมธาตุและเมืองโบราณ ตรอกบ้านจีน ศาลเจ้าพระวอ อุทยานแห่งชาติน้ำตกพาเจริญ เป็นต้น และสถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ ร้าง มีเนื้อที่ 11 ไร่

4) สถานีคมนาคม (U4) ได้แก่ สนามบิน สถานีขนส่ง ถนน มีเนื้อที่ 20,057 ไร่ หรือร้อยละ 0.20 ของเนื้อที่จังหวัด

5) ย่านอุตสาหกรรม (U5) มีเนื้อที่ 12,187 ไร่ หรือร้อยละ 0.12 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ พื้นที่อุตสาหกรรมร้าง นิคมอุตสาหกรรม โรงงานอุตสาหกรรม และลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร

6) พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้างอื่น ๆ (U6) มีเนื้อที่ 5,366 ไร่ หรือร้อยละ 0.05 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮ้าส์ มีเนื้อที่ 801 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ มีเนื้อที่ 943 ไร่หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด สุสาน ป่าช้า มีเนื้อที่ 344 ไร่ ศูนย์อพยพ มีเนื้อที่ 2,968 ไร่ หรือร้อยละ 0.03 ของเนื้อที่จังหวัดสถานีบริการน้ำมัน มีเนื้อที่ 292 ไร่ และสถานที่ร้างมีเนื้อที่ 18 ไร่

7) สนามกอล์ฟ (U7) มีเนื้อที่ 471 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด

2.4.2 พื้นที่เกษตรกรรม (A) มีเนื้อที่ 2,147,181 ไร่ หรือร้อยละ 20.94 ของเนื้อที่จังหวัดประกอบด้วย พื้นที่นา พืชไร่ ไม้ยืนต้น ไม้ผล พืชสวน พืชหญ้าและโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ พืชน้ำ สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และเกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม

1) พื้นที่นา (A1) มีเนื้อที่ 296,960 ไร่ หรือร้อยละ 2.89 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ นาข้าว มีเนื้อที่ 243,244 ไร่ หรือร้อยละ 2.37 ของเนื้อที่จังหวัด นาไร่ มีเนื้อที่ 2,247 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่ลุ่มปลูกตามด้วยนาข้าว มีเนื้อที่ 75 ไร่ และ นาข้าวปลูกตามด้วยข้าวโพด มีเนื้อที่ 44,108 ไร่ หรือร้อยละ 0.43 ของเนื้อที่จังหวัด ปลูกในทุกอำเภอ แต่ปลูกหลัก ๆ ได้แก่ อำเภอแม่ระมาด อำเภอแม่สอด และอำเภอบ้านตาก นาข้าวปลูกตามด้วยถั่วเขียว มีเนื้อที่ 1,465 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด นาข้าวปลูกตามด้วยพืชผัก มีเนื้อที่ 63 ไร่ และมีการปลูกข้าวตามด้วยถั่วเหลือง มีเนื้อที่ 5,758 ไร่ หรือร้อยละ 0.06 ของเนื้อที่จังหวัด

2) พืชไร่ (A2) มีเนื้อที่ 1,004,104 ไร่ หรือร้อยละ 9.80 ของเนื้อที่จังหวัด พืชไร่ที่สำคัญ ได้แก่ ข้าวโพด มันสำปะหลัง และอ้อย

(1) ข้าวโพด (A202) มีเนื้อที่ 585,406 ไร่ หรือร้อยละ 5.71 ของเนื้อที่จังหวัด ปลูกมากในเขตอำเภอแม่สอด อำเภอพบพระ อำเภออุ้มผาง และปลูกกระจายในทุกอำเภอ และพบว่า บางพื้นที่มีการปลูกพืชตามหลังการปลูกข้าวโพด เช่น ถั่วเขียว ถั่วลิสงและมันฝรั่ง

(2) มันสำปะหลัง (A204) มีเนื้อที่ 276,390 ไร่ หรือร้อยละ 2.70 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกในเขตอำเภอเมืองตาก อำเภอวังเจ้า อำเภอพบพระ และปลูกกระจายในทุกอำเภอ

(3) อ้อย (A203) มีเนื้อที่ 96,647 ไร่ หรือร้อยละ 0.94 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกในเขตอำเภอแม่สอด อำเภอแม่ระมาด อำเภอวังเจ้า และปลูกกระจายในทุกอำเภอ

3) ไม้ยืนต้น (A3) มีเนื้อที่ 82,846 ไร่ หรือร้อยละ 0.81 ของเนื้อที่จังหวัด ไม้ยืนต้นที่สำคัญ ได้แก่ สัก ไม้ยืนต้นผสม ยางพารา และยูคาลิปตัส

(1) สัก (A305) มีเนื้อที่ 20,442 ไร่ หรือร้อยละ 0.20 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกในเขตอำเภอพบพระ อำเภอแม่ระมาด อำเภอแม่สอด อำเภอสามเงา อำเภอเมืองตาก

(2) ไม้ยืนต้นผสม (A301) มีเนื้อที่ 18,885 ไร่ หรือร้อยละ 0.18 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกในเขตอำเภอเมืองตาก อำเภอบ้านตาก และอำเภอแม่สอด

(3) ยางพารา (A302) มีเนื้อที่ 16,661 ไร่ หรือร้อยละ 0.16 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกในเขตอำเภอแม่ระมาด อำเภอแม่สอด อำเภอพบพระ อำเภออุ้มผาง และอำเภอวังเจ้า

(4) ยูคาลิปตัส (A304) มีเนื้อที่ 15,940 ไร่ หรือร้อยละ 0.16 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกในเขตอำเภอบ้านตาก อำเภอเมืองตาก อำเภอสามเงา อำเภอวังเจ้า และอำเภอพบพระ

4) ไม้ผล (A4) มีเนื้อที่ 84,282 ไร่ หรือร้อยละ 0.81 ของเนื้อที่จังหวัด ไม้ผลที่สำคัญ ได้แก่ ลำไย ไม้ผลผสม และกล้วย

(1) ลำไย (A413) มีเนื้อที่ 36,080 ไร่ หรือร้อยละ 0.35 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกในเขตอำเภอบ้านตาก อำเภอเมืองตาก อำเภอวังเจ้า อำเภอพบพระ และอำเภอแม่สอด

(2) ไม้ผลผสม (A401) มีเนื้อที่ 20,553 ไร่ หรือร้อยละ 0.20 ของเนื้อที่จังหวัด
ปลูกกระจายทั่วไปทั้งจังหวัดตาก

(3) กล้วย (A411) มีเนื้อที่ 11,099 ไร่ หรือร้อยละ 0.11 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่
ปลูกในเขตอำเภอแม่สอด อำเภอแม่ระมาด อำเภอพบพระ อำเภอบ้านตาก อำเภอเมืองตาก
อำเภออุ้มผาง และอำเภอวังเจ้า

5) พืชสวน (A5) มีเนื้อที่ 15,888 ไร่ หรือร้อยละ 0.15 ของเนื้อที่จังหวัด พืชสวนที่สำคัญ
ได้แก่ พืชผัก ไม้ดอก ไม้ประดับ และพืชสวนอื่น ๆ

(1) พืชผัก (A502) มีเนื้อที่ 9,422 ไร่ หรือร้อยละ 0.09 ของเนื้อที่จังหวัด ปลูกมาก
ในอำเภอพบพระ อำเภอแม่สอด และอำเภอแม่ระมาด

(2) ไม้ดอก ไม้ประดับ (A503) มีเนื้อที่ 5,950 ไร่ หรือร้อยละ 0.06 ของเนื้อที่จังหวัด
ปลูกมากในอำเภอพบพระและอำเภอแม่สอด

(3) พืชสวนอื่น ๆ ได้แก่ พืชสวนผสม พริกไทย สตรอเบอร์รี่ เสาวรส พืชสมุนไพร
นาหูก้า แคนตาลูป และพืชสวนร้าง/เสื่อมโทรม มีเนื้อที่ 516 ไร่

6) ไร่หมุนเวียน (A6) เนื้อที่ 606,122 ไร่ หรือร้อยละ 5.92 ของเนื้อที่จังหวัด ชนิดพืช
ที่สำคัญ ได้แก่ ข้าวโพด (ไร่หมุนเวียน) ไร่หมุนเวียนร้าง อ้อย(ไร่หมุนเวียน) ข้าวไร่ (ไร่หมุนเวียน)
และไร่หมุนเวียนอื่น ๆ

(1) ข้าวโพด (ไร่หมุนเวียน) มีเนื้อที่ 338,080 ไร่ หรือร้อยละ 3.30 ของเนื้อที่จังหวัด
ส่วนใหญ่ปลูกในเขตอำเภอแม่ระมาด อำเภอท่าสองยาง อำเภอแม่สอด และอำเภออุ้มผาง

(2) ไร่หมุนเวียนร้าง มีเนื้อที่ 120,153 ไร่ หรือร้อยละ 1.17 ของเนื้อที่จังหวัด
ส่วนใหญ่อยู่ในเขตอำเภอแม่ระมาด อำเภอท่าสองยาง และอำเภออุ้มผาง

(3) ข้าวไร่ (ไร่หมุนเวียน) มีเนื้อที่ 94,999 ไร่ หรือร้อยละ 0.93 ของเนื้อที่จังหวัด
ส่วนใหญ่ปลูกในเขตอำเภอแม่ระมาด อำเภอท่าสองยาง อำเภอแม่สอด และอำเภออุ้มผาง

(4) ไร่หมุนเวียนอื่น ๆ มีเนื้อที่ 52,890 ไร่ หรือร้อยละ 0.52 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่
พืชไร่ผสม และกะหล่ำปลี ส่วนใหญ่ปลูกในเขตอำเภอท่าสองยาง อำเภอแม่ระมาด

7) ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ (A7) มีเนื้อที่ 56,711 ไร่ หรือร้อยละ 0.56 ของ
เนื้อที่จังหวัด โดยมีประเภทการเลี้ยงสัตว์ที่สำคัญ ได้แก่ ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ โรงเรือนเลี้ยงโค กระบือ ม้า
และโรงเรือนเลี้ยงสุกร

(1) ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ (A701) มีเนื้อที่ 51,359 ไร่ หรือร้อยละ 0.50 ของเนื้อที่จังหวัด
พบมากในเขตอำเภอเมืองตาก อำเภอบ้านตาก อำเภอสามเงา

(2) โรงเรือนเลี้ยงโค กระบือ และม้า (A702) มีเนื้อที่ 3,542 ไร่ หรือร้อยละ 0.04
ของเนื้อที่จังหวัด เลี้ยงมากในเขตอำเภอบ้านตาก อำเภออุ้มผาง และอำเภอเมืองตาก

(3) โรงเรือนเลี้ยงสุกร (A704) มีเนื้อที่ 1,127 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด
เลี้ยงมากในเขตอำเภอเมืองตากและอำเภอแม่ระมาด

8) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (A9) มีเนื้อที่ 236 ไร่ ประกอบด้วย สถานที่เพาะเลี้ยง สัตว์น้ำร้าง สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำผสม และสถานที่เพาะเลี้ยงปลา

(1) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์ปลา (A902) มีเนื้อที่ 161 ไร่ เลี้ยงมากในเขตอำเภอ แม่สอด อำเภอเมืองตาก และอำเภอสามเงา

(2) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์ร้าง (A900) มีเนื้อที่ 50 ไร่ พบมากในเขตอำเภอสามเงา

(3) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำผสม (A901) มีเนื้อที่ 25 ไร่ เลี้ยงมากในเขตอำเภอแม่สอด

9) เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม (A0) มีเนื้อที่ 32 ไร่ ส่วนใหญ่อยู่ในเขตอำเภอ พบพระ อำเภอแม่สอด และอำเภอวังเจ้า

2.4.3 พื้นที่ป่าไม้ (F) มีเนื้อที่ 7,626,368 ไร่ หรือร้อยละ 74.38 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบไปด้วย ป่าไม่ผลัดใบ ป่าผลัดใบ

1) ป่าไม่ผลัดใบ (F1) พบกระจายตัวในทุกอำเภอ มีเนื้อที่ 2,480,632 ไร่ หรือร้อยละ 24.20 ของเนื้อที่จังหวัด โดยเป็นป่าไม่ผลัดใบสมบูรณ์ มีเนื้อที่ 2,418,587 ไร่ หรือร้อยละ 23.59 ของเนื้อที่ จังหวัด และป่าไม่ผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู มีเนื้อที่ 62,045 ไร่ หรือร้อยละ 0.61 ของเนื้อที่จังหวัด

2) ป่าผลัดใบ (F2) พบกระจายตัวในทุกอำเภอ มีเนื้อที่ 5,145,736 ไร่ หรือร้อยละ 50.18 ของเนื้อที่จังหวัด โดยเป็นป่าผลัดใบสมบูรณ์ มีเนื้อที่ 4,905,789 ไร่ หรือร้อยละ 47.84 ของเนื้อที่จังหวัด ป่าผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู มีเนื้อที่ 239,947 ไร่ หรือร้อยละ 2.34 ของเนื้อที่จังหวัด ตามลำดับ

2.4.4 พื้นที่น้ำ (W) มีเนื้อที่ 193,056 ไร่ หรือร้อยละ 1.88 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่

1) แหล่งน้ำธรรมชาติ (W1) เช่น แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง หนอง บึง ทะเลสาบ มีเนื้อที่ 96,300 ไร่ หรือร้อยละ 0.93 ของเนื้อที่จังหวัด

2) แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น (W2) เช่น อ่างเก็บน้ำ บ่อน้ำในไร่นา และคลองชลประทาน มีเนื้อที่ 96,756 ไร่ หรือร้อยละ 0.95 ของเนื้อที่จังหวัด

2.4.5 พื้นที่เบ็ดเตล็ด (M) ในจังหวัดตากมีเนื้อที่ 97,332 ไร่ หรือร้อยละ 0.94 ของเนื้อที่จังหวัด

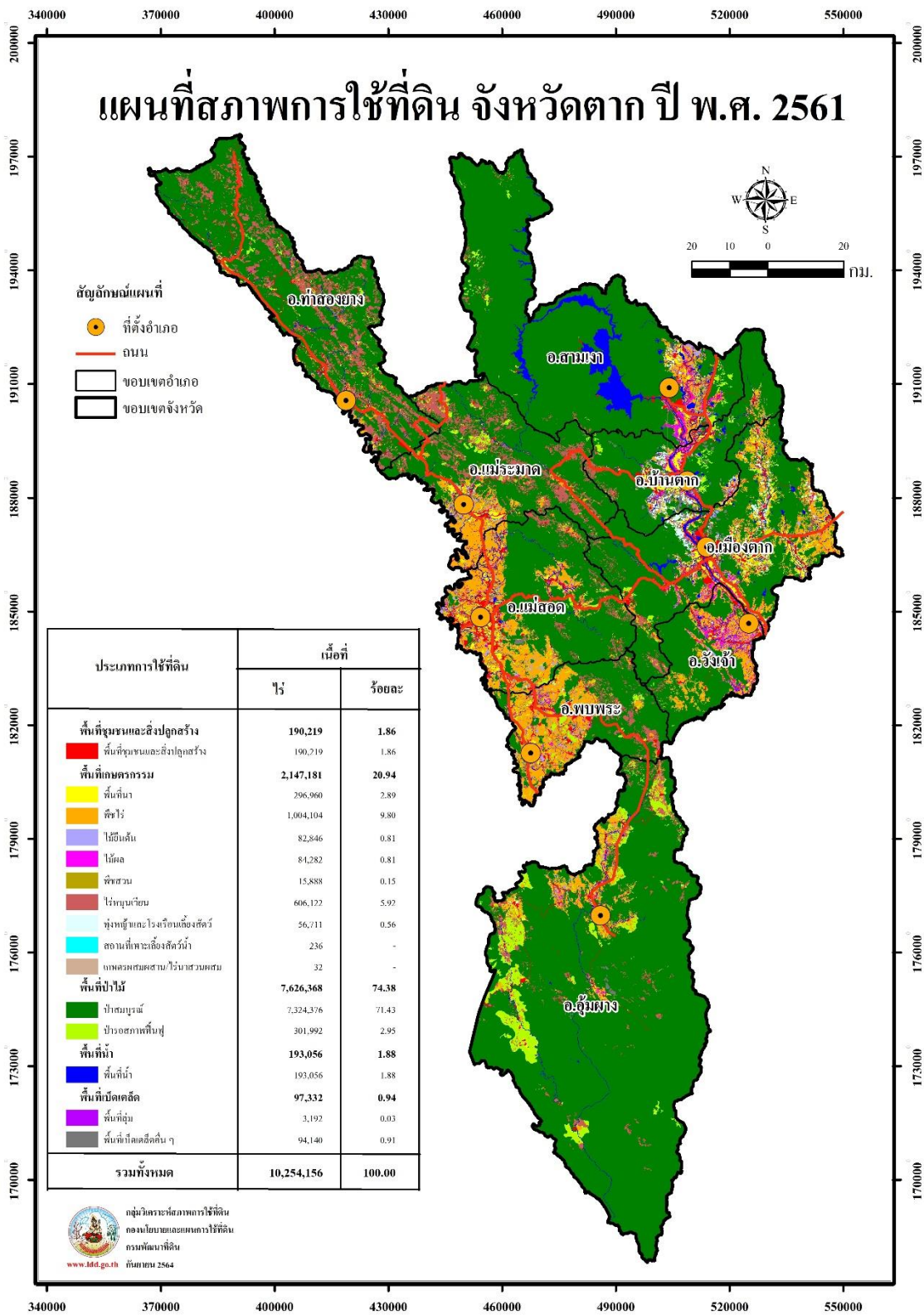
1) ทุ่งหญ้าและไม้ละเมาะ (M1) เช่น ทุ่งหญ้าธรรมชาติ ทุ่งหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ ไร่ป่า ไร่หนาม มีเนื้อที่ 73,374 ไร่ หรือร้อยละ 0.71 ของเนื้อที่จังหวัด

2) พื้นที่ลุ่ม (M2) เช่น พื้นที่ลุ่ม พื้นที่ลุ่มปลูกตามด้วยข้าวโพด มีเนื้อที่ 3,192 ไร่ หรือร้อยละ 0.03 ของเนื้อที่จังหวัด

3) เหมืองแร่และบ่อขุด (M3) เช่น เหมืองเก่า บ่อขุดเก่า เหมืองแร่ บ่อลูกรัง บ่อทราย บ่อดิน มีเนื้อที่ 15,430 ไร่ หรือร้อยละ 0.15 ของเนื้อที่จังหวัด

4) พื้นที่เบ็ดเตล็ดอื่น ๆ (M4) เช่น พื้นที่กองวัสดุ ที่หินโผล่ พื้นที่ถม มีเนื้อที่ 5,123 ไร่ หรือร้อยละ 0.05 ของเนื้อที่จังหวัด

5) ที่ทิ้งขยะ (M7) มีเนื้อที่ 213 ไร่

ภาพที่ 4 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดตาก ปี พ.ศ. 2561

ตารางที่ 4 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดตาก ปี พ.ศ. 2561

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
U	พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	190,219	1.86
U101	ตัวเมืองและย่านการค้า	11,549	0.11
U200	หมู่บ้าน/ที่ดินจัดสรรร้าง	76	-
U201	หมู่บ้านบนพื้นราบ	95,147	0.93
U202	หมู่บ้านชาวไทยภูเขา	21,018	0.21
U300	สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ ร้าง	11	-
U301	สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ	24,337	0.24
U401	สนามบิน	1,383	0.01
U403	สถานีขนส่ง	562	0.01
U405	ถนน	18,112	0.18
U500	พื้นที่อุตสาหกรรมร้าง	644	0.01
U501	นิคมอุตสาหกรรม	15	-
U502	โรงงานอุตสาหกรรม	9,253	0.09
U503	ลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร	2,275	0.02
U600	สถานที่ร้าง	18	-
U601	สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ	943	0.01
U602	รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮาส์	801	0.01
U603	สุสาน ป่าช้า	344	-
U604	ศูนย์อพยพ	2,968	0.03
U605	สถานีบริการน้ำมัน	292	-
U701	สนามกอล์ฟ	471	-
A	พื้นที่เกษตรกรรม	2,147,181	20.94
A1	พื้นที่นา	296,960	2.89
A100	นาร้าง	2,247	0.02
A101	นาข้าว	243,244	2.37
A101+A202	นาข้าว+ข้าวโพด	44,108	0.43
A101+A208	นาข้าว+ถั่วเขียว	1,465	0.01
A101+A209	นาข้าว+ถั่วเหลือง	5,758	0.06
A101+A502	นาข้าว+พืชผัก	63	-
M201+A101	พื้นที่ลุ่ม+นาข้าว	75	-

ตารางที่ 4 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A2	พืชไร่	1,004,104	9.80
A200	ไร่ร้าง	15,134	0.15
A201	พืชไร่ผสม	1,100	0.01
A202	ข้าวโพด	585,406	5.71
A202+A208	ข้าวโพด+ถั่วเขียว	6,513	0.06
A202+A210	ข้าวโพด+ถั่วลิสง	525	0.01
A202+A217	ข้าวโพด+มันฝรั่ง	267	-
A202+A229	ข้าวโพด+พริก	653	0.01
A203	อ้อย	96,647	0.94
A204	มันสำปะหลัง	276,390	2.70
A206	ยาสูบ	191	-
A208	ยาสูบ + พืชผัก	2,806	0.03
A209	ถั่วเหลือง	24	-
A210	ถั่วลิสง	673	0.01
A215	งา	69	-
A216	ข้าวไร่	2,780	0.03
A217	มันฝรั่ง	3,329	0.03
A218	มันแกว	16	-
A219	มันเทศ	65	-
A220	แตงโม	17	-
A223	กะหล่ำปลี	2,243	0.02
A224	มะเขือเทศ	506	0.01
A229	พริก	8,652	0.08
A234	กัญชา กัญชง	74	-
A235	กระเจี๊ยบแดง	24	-
A3	ไม้ยืนต้น	82,846	0.81
A300	ไม้ยืนต้นร้าง/เสื่อมโทรม	1,723	0.02
A301	ไม้ยืนต้นผสม	18,885	0.18
A302	ยางพารา	16,661	0.16
A303	ปาล์มน้ำมัน	2,631	0.03

ตารางที่ 4 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A304	ยูคาลิปตัส	15,940	0.16
A305	สัก	20,442	0.20
A306	สะเดา	258	-
A308	กระถิน	39	-
A312	กาแฟ	239	-
A314	หม่อน	369	-
A315	ไผ่ปลูกเพื่อการค้า	838	0.01
A316	นุ่น	537	0.01
A317	หมาก	272	-
A318	จามจุรี	3,753	0.04
A319	ดินเป็ด	36	-
A321	ยมหอม มะฮอกกานี	11	-
A322	กฤษณา	105	-
A323	ตะกั่ว	107	-
A4	ไม้ผล	84,282	0.81
A400	ไม้ผลร้าง/เสื่อมโทรม	1,409	0.01
A401	ไม้ผลผสม	20,553	0.20
A402	ส้ม	1,668	0.02
A403	ทุเรียน	340	-
A404	เงาะ	20	-
A405	มะพร้าว	388	-
A406	ลิ้นจี่	43	-
A407	มะม่วง	2,910	0.03
A408	มะม่วงหิมพานต์	33	-
A409	พุทรา	63	-
A410	น้อยหน่า	251	-
A411	กล้วย	11,099	0.11
A412	มะขาม	1,463	0.01
A413	ลำไย	36,080	0.35
A414	ฝรั่ง	1,467	0.02

ตารางที่ 4 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A415	มะละกอ	2,443	0.02
A416	ขนุน	75	-
A417	กระท้อน	39	-
A418	ชมพู	49	-
A422	มะนาว	1,206	0.01
A423	ไม้ผลเมืองหนาว	2,132	0.02
A426	แก้วมังกร	15	-
A427	ส้มโอ	485	0.01
A429	มะปราง มะยงชิด	26	-
A431	ทับทิม	25	-
A5	พืชสวน	15,888	0.15
A500	พืชสวนร้าง/เสื่อมโทรม	72	-
A501	พืชสวนผสม	46	-
A502	พืชผัก	9,422	0.09
A503	ไม้ดอก ไม้ประดับ	5,950	0.06
A505	พริกไทย	24	-
A506	สตรอเบอรี่	51	-
A507	เสาวรส	44	-
A509	พืชสมุนไพร	28	-
A510	นาหญ้า	76	-
A512	แคนตาลูป	175	-
A6	ไร่หมุนเวียน	606,122	5.92
A600	ไร่หมุนเวียนร้าง	120,153	1.17
A601	พืชไร่ผสม(ไร่หมุนเวียน)	47,149	0.46
A602	ข้าวโพด(ไร่หมุนเวียน)	338,080	3.30
A609	ถั่วเหลือง(ไร่หมุนเวียน)	54	-
A616	ข้าวไร่(ไร่หมุนเวียน)	94,999	0.93
A623	กะหล่ำปลี(ไร่หมุนเวียน)	5,687	0.06
A7	ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์	56,711	0.56
A700	โรงเรือนร้าง	93	-

ตารางที่ 4 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A701	ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์	51,359	0.50
A702	โรงเรือนเลี้ยงโค กระบือ และม้า	3,542	0.04
A703	โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก	590	0.01
A704	โรงเรือนเลี้ยงสุกร	1,127	0.01
A9	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	236	-
A900	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้าง	50	-
A901	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำผสม	25	-
A902	สถานที่เพาะเลี้ยงปลา	161	-
A0	เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม	32	-
A001	เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม	32	-
F	พื้นที่ป่าไม้	7,626,368	74.38
F100	ป่าไม้ผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู	62,045	0.61
F101	ป่าไม้ผลัดใบสมบูรณ์	2,418,587	23.59
F200	ป่าผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู	239,947	2.34
F201	ป่าผลัดใบสมบูรณ์	4,905,789	47.84
W	พื้นที่น้ำ	193,056	1.88
W101	แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง	89,678	0.87
W102	หนอง บึง ทะเลสาบ	6,622	0.06
W201	อ่างเก็บน้ำ	83,913	0.82
W202	บ่อน้ำในไร่นา	12,020	0.12
W203	คลองชลประทาน	823	0.01
M	พื้นที่เบ็ดเตล็ด	97,332	0.94
M101	ทุ่งหญ้าธรรมชาติ	5,959	0.06
M102	ทุ่งหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ	66,993	0.65
M103	ไผ่ป่า ไผ่หนาม	422	-
M201	พื้นที่ลุ่ม	3,192	0.03
M300	เหมืองเก่า บ่อขุดเก่า	4,234	0.04
M301	เหมืองแร่	7,072	0.07
M302	บ่อลูกรัง	3,320	0.03

ตารางที่ 4 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
M304	บ่อดิน	741	0.01
M401	พื้นที่กองวัสดุ	108	-
M403	ที่หินโผล่	2,873	0.03
M405	พื้นที่ถม	2,142	0.02
M701	ที่ทิ้งขยะ	213	-
รวมทั้งหมด		10,254,156	100.00

ที่มา: จากการวิเคราะห์โดยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน
กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน

2.5 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดนครสวรรค์ ปี พ.ศ. 2561

จังหวัดนครสวรรค์ มีเนื้อที่ทั้งหมด 5,998,548 ไร่ สามารถจำแนกประเภทการใช้ที่ดินได้ออกเป็น 5 ประเภท คือ พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง (U) มีเนื้อที่ 405,629 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 6.76 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่เกษตรกรรม (A) มีเนื้อที่ 4,693,328 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 78.24 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่ป่าไม้ (F) มีเนื้อที่ 593,148 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 9.89 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่น้ำ (W) มีเนื้อที่ 180,499 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 3.01 ของเนื้อที่จังหวัด และพื้นที่เบ็ดเตล็ด (M) มีเนื้อที่ 125,944 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 2.10 ของเนื้อที่จังหวัด โดยการใช้ประโยชน์ในพื้นที่แต่ละประเภทมีรายละเอียด (ภาพที่ 5 และตารางที่ 5) ดังนี้

2.5.1 พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง (U) มีเนื้อที่ 405,629 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 6.76 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย ตัวเมืองและย่านการค้า หมู่บ้าน/ที่ดินจัดสรรร้าง หมู่บ้านบนพื้นราบ สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ ไร่ โรงงานอุตสาหกรรมร้าง โรงงานอุตสาหกรรม ลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร สถานที่ร้าง สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮาส์ สุสาน ป่าช้า และสถานบริการน้ำมัน

1) ตัวเมืองและย่านการค้า (U1) มีเนื้อที่ 33,794 ไร่ หรือร้อยละ 0.56 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย 15 อำเภอ คือ อำเภอเมืองนครสวรรค์ อำเภอโกรกพระ อำเภอชุมแสง อำเภอหนองบัว อำเภอบรรพตพิสัย อำเภอเก้าเลี้ยว อำเภอตากฟ้า อำเภอท่าตะโก อำเภอไพศาลี อำเภอพยุหะคีรี อำเภอลาดยาว อำเภอตากฟ้า อำเภอแม่วงก์ อำเภอแม่เปิน และอำเภอชุมตาบง

2) หมู่บ้าน (U2) ได้แก่ หมู่บ้านบนพื้นราบและหมู่บ้าน/ที่ดินจัดสรรร้าง มีเนื้อที่ 256,185 ไร่ หรือร้อยละ 4.27 ของเนื้อที่จังหวัด

3) สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ (U3) ได้แก่ สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ และสถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ ไร่ มีเนื้อที่ 60,352 ไร่ หรือร้อยละ 1.01 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ สถานที่ราชการ โรงพยาบาล มหาวิทยาลัย โรงเรียน และวัดต่าง ๆ

4) สถานีคมนาคม (U4) มีเนื้อที่ 20,658 ไร่ หรือร้อยละ 0.34 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ สนามบิน และถนน มีเนื้อที่ 676 และ 19,982 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 และ 0.33 ของเนื้อที่จังหวัด ตามลำดับ

5) ย่านอุตสาหกรรม (U5) มีเนื้อที่ 31,572 ไร่ หรือร้อยละ 0.53 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ พื้นที่อุตสาหกรรมร้าง โรงงานอุตสาหกรรม ลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร มีเนื้อที่ 523 23,075 และ 7,974 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 0.39 และ 0.13 ของเนื้อที่จังหวัด ตามลำดับ

6) พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้างอื่น ๆ (U6) มีเนื้อที่ 3,068 ไร่ หรือร้อยละ 0.06 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย สถานที่ร้าง สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮาส์ สุสาน ป่าช้า และสถานบริการน้ำมัน มีเนื้อที่ 276 840 385 784 และ 783 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 0.01 0.01 0.01 และ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด ตามลำดับ

2.5.2 พื้นที่เกษตรกรรม (A) มีเนื้อที่ 4,693,328 ไร่ หรือร้อยละ 78.24 ของเนื้อที่จังหวัดประกอบด้วย พื้นที่นา พืชไร่ ไม้ยืนต้น ไม้ผล พืชสวน พืชหญ้าและโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ บัว สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ เกษตรผสมผสานและไร่นาสวนผสม

1) พื้นที่นา (A1) มีเนื้อที่ 2,640,818 ไร่ หรือร้อยละ 44.02 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ นาข้าว มีเนื้อที่ 2,321,926 ไร่ หรือร้อยละ 38.71 ของเนื้อที่จังหวัด นาไร่ มีเนื้อที่ 7,205 ไร่ หรือร้อยละ 0.12 ของ

เนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกในพื้นที่อำเภอท่าตะโก อำเภอหนองบัว อำเภอไพศาลี และอำเภอบรรพตพิสัย และมีการปลูกข้าวตามด้วยพืชหลังนาต่าง ๆ เช่น ข้าวโพด มันสำปะหลัง ถั่วเขียว ถั่วลิสง งาม พริก พืชผัก แคนตาลูป เป็นต้น รวมมีเนื้อที่ 76,226 ไร่ หรือร้อยละ 1.26 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนการปลูกข้าวฤดูแล้งในพื้นที่ลุ่ม มีเนื้อที่ 235,461 ไร่ หรือร้อยละ 3.92 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกในบริเวณพื้นที่อำเภอชุมแสง อำเภอท่าตะโกและอำเภอเมืองนครสวรรค์

2) พืชไร่ (A2) มีเนื้อที่ 1,837,130 ไร่ หรือร้อยละ 30.63 ของเนื้อที่จังหวัด พืชไร่ที่สำคัญ ได้แก่ อ้อย มันสำปะหลัง และข้าวโพด

(1) อ้อย (A203) มีเนื้อที่ 926,196 ไร่ หรือร้อยละ 15.44 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกในเขตอำเภอตาคลี อำเภอพยุหะคีรี และอำเภอตากฟ้า

(2) มันสำปะหลัง (A204) มีเนื้อที่ 614,523 ไร่ หรือร้อยละ 10.24 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกในเขตอำเภอแม่วงก์ อำเภอไพศาลี และอำเภอหนองบัว และปลูกกระจายในทุกอำเภอ

(3) ข้าวโพด (A202) มีเนื้อที่ 278,872 ไร่ หรือร้อยละ 4.66 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนมากปลูกในอำเภอตากฟ้า อำเภอตาคลี อำเภอแม่วงก์ และปลูกกระจายในทุกอำเภอ และปลูกพืชอื่นหลังจากปลูกข้าวโพด เช่น ข้าวฟ่าง ทานตะวัน พริก พืชผัก มีเนื้อที่ 18,224 ไร่ หรือร้อยละ 0.31 ของเนื้อที่จังหวัด

3) ไม้ยืนต้น (A3) มีเนื้อที่ 73,889 ไร่ หรือร้อยละ 1.23 ของเนื้อที่จังหวัด ไม้ยืนต้นที่สำคัญ ได้แก่ ยูคาลิปตัส สัก และยางพารา

(1) ยูคาลิปตัส (A304) มีเนื้อที่ 29,907 ไร่ หรือร้อยละ 0.50 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกในเขตอำเภอแม่วงก์ อำเภอตาคลี อำเภอหนองบัว และอำเภอแม่เปิน

(2) สัก (A305) มีเนื้อที่ 22,389 ไร่ หรือร้อยละ 0.37 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกในเขตอำเภอตากฟ้า อำเภอไพศาลี อำเภอแม่วงก์ และอำเภอแม่เปิน

(3) ยางพารา (A302) มีเนื้อที่ 14,584 ไร่ หรือร้อยละ 0.24 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกในเขตอำเภอแม่วงก์ อำเภอหนองบัว และอำเภอแม่เปิน

4) ไม้ผล (A4) มีเนื้อที่ 65,794 ไร่ หรือร้อยละ 1.10 ของเนื้อที่จังหวัด ไม้ผลที่สำคัญ ได้แก่ ไม้ผลผสม กล้วย และไม้ผลอื่น ๆ

(1) ไม้ผลผสม (A401) มีเนื้อที่ 23,717 ไร่ หรือร้อยละ 0.40 ของเนื้อที่จังหวัด ปลูกมากในอำเภอบรรพตพิสัย อำเภอเมืองนครสวรรค์ อำเภอลาดยาว

(2) กล้วย (A411) มีเนื้อที่ 15,577 ไร่ หรือร้อยละ 0.26 ของเนื้อที่จังหวัด ปลูกในอำเภอบรรพตพิสัย อำเภอเมืองนครสวรรค์ และอำเภอพยุหะคีรี

(3) ไม้ผลอื่น ๆ ได้แก่ ไม้ผลสร้าง/เสียมโทรม ส้ม เงาะ มะพร้าว ลิ้นจี่ มะม่วง พุทรา น้อยหน่า มะขาม ลำไย ฝรั่ง มะละกอ ขนุน กระท้อน ชมพู่ มังคุด กล้วยกลาง ลองกอง มะนาว มะขามเทศ แก้วมังกร ส้มโอ ละมุด มะปราง มะยงชิด มีเนื้อที่ 26,500 ไร่ หรือร้อยละ 0.44 ของเนื้อที่จังหวัด

5) พืชสวน (A5) มีเนื้อที่ 36,636 ไร่ หรือร้อยละ 0.61 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ พืชผัก ไม้ดอก ไม้ประดับ และพืชสวนอื่น ๆ

(1) พืชผัก (A502) มีเนื้อที่ 30,749 ไร่ หรือร้อยละ 0.51 ของเนื้อที่จังหวัด ปลูกมากในอำเภอเมืองนครสวรรค์ อำเภอบรรพตพิสัย และอำเภอชุมแสง

(2) ไม้ดอก ไม้ประดับ (A503) มีเนื้อที่ 5,626 ไร่ หรือร้อยละ 0.10 ของเนื้อที่จังหวัด ปลูกมากในอำเภอเก้าเลี้ยว อำเภอบรรพตพิสัย และอำเภอเมืองนครสวรรค์

(3) พืชสวนอื่น ๆ ได้แก่ พืชสวนร้าง/เสื่อมโทรม นาหญ้า แคนตาลูป และหน่อไม้ฝรั่ง มีเนื้อที่ 261 ไร่

6) พืชหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ (A7) มีเนื้อที่ 19,145 ไร่ หรือร้อยละ 0.32 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ พืชหญ้าเลี้ยงสัตว์ โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก โรงเรือนเลี้ยงสัตว์สุกร และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์อื่น ๆ

(1) พืชหญ้าเลี้ยงสัตว์ (A701) มีเนื้อที่ 8,936 ไร่ หรือร้อยละ 0.15 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกในอำเภอหนองบัว อำเภอไพศาลี และอำเภอพยุหะคีรี

(2) โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก (A703) มีเนื้อที่ 5,272 ไร่ หรือร้อยละ 0.08 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่เลี้ยงในอำเภอเมืองนครสวรรค์ อำเภอลาดยาว และอำเภอบรรพตพิสัย

(3) โรงเรือนเลี้ยงสัตว์สุกร (A704) มีเนื้อที่ 2,865 ไร่ หรือร้อยละ 0.05 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่เลี้ยงในอำเภอเมืองนครสวรรค์ อำเภอตากถ้ำ และอำเภอบรรพตพิสัย

(4) โรงเรือนเลี้ยงสัตว์อื่น ๆ มีเนื้อที่ 4,937 ไร่ หรือร้อยละ 0.08 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ โรงเรือนร้าง โรงเรือนเลี้ยงโค กระบือ และม้า โรงเรือนเลี้ยงสุกร

7) พืชน้ำ (A8) มีเนื้อที่ 61 ไร่ ได้แก่ บัว ส่วนใหญ่ปลูกในอำเภอเมืองนครสวรรค์

8) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (A9) มีเนื้อที่ 14,635 ไร่ หรือร้อยละ 0.24 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย สถานที่เพาะเลี้ยงปลา และสถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้าง

(1) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์ปลา (A902) มีเนื้อที่ 14,339 ไร่ หรือร้อยละ 0.24 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่เลี้ยงในอำเภอเมืองนครสวรรค์ อำเภอชุมแสง และอำเภอตากถ้ำ

(2) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้าง (A900) มีเนื้อที่ 296 ไร่ พบมากในอำเภอนครสวรรค์ และอำเภอชุมแสง

9) เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม (A0) มีเนื้อที่ 5,220 ไร่ หรือร้อยละ 0.09 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่อยู่ในอำเภอไพศาลี อำเภอเมืองนครสวรรค์ และอำเภอท่าตะโก

2.5.3 พื้นที่ป่าไม้ (F) มีเนื้อที่ 593,148 ไร่ หรือร้อยละ 9.89 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่

1) ป่าไม้ผลัดใบสมบูรณ์ มีเนื้อที่ 45,485 ไร่ หรือร้อยละ 0.76 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่อำเภอแม่วงก์ และอำเภอแม่เปิน

2) ป่าผลัดใบสมบูรณ์ มีเนื้อที่ 527,513 ไร่ หรือร้อยละ 8.79 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่ อำเภอแม่วงก์ อำเภอแม่เปิน และอำเภอไพศาลี

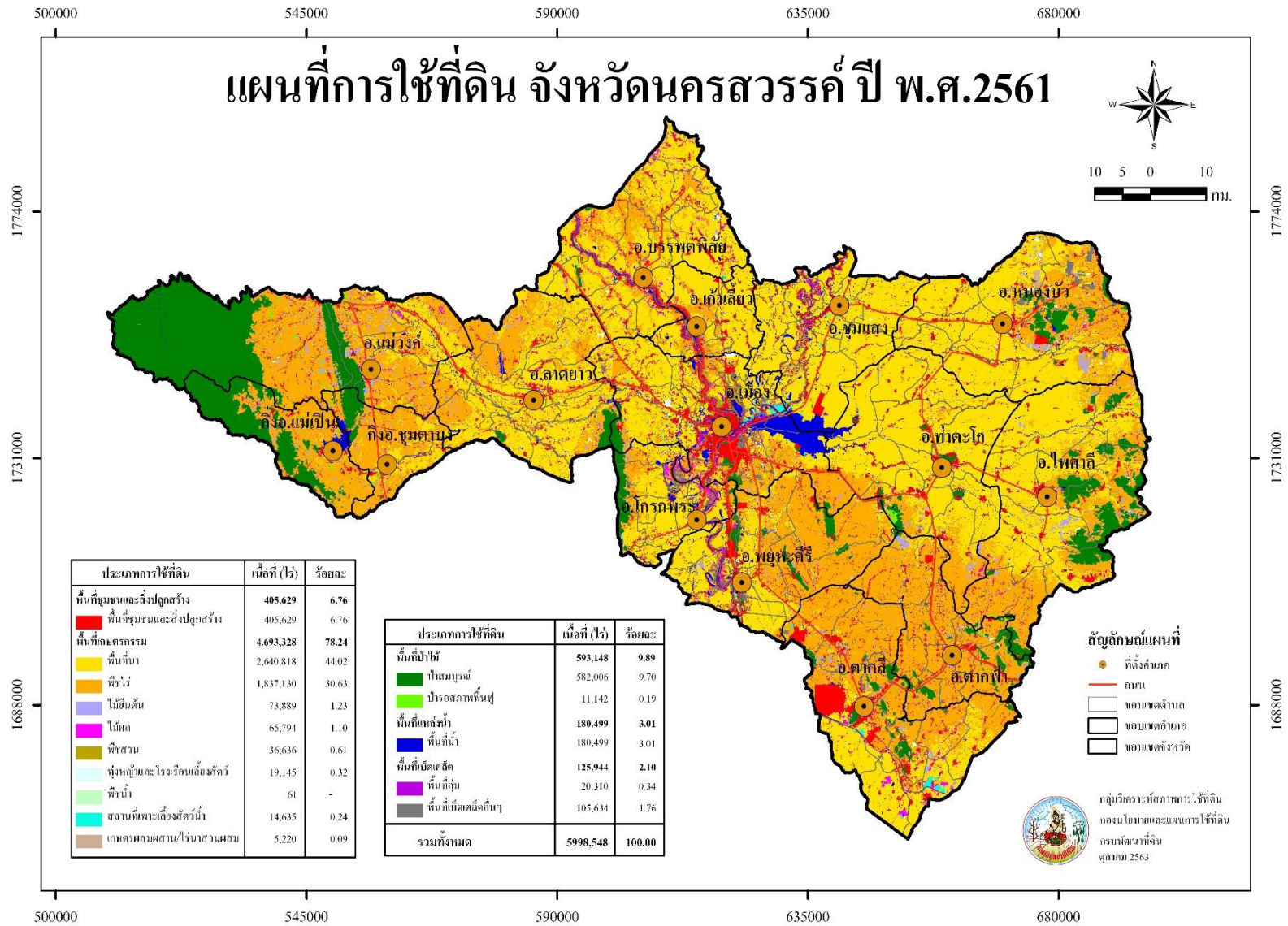
3) ป่าปลูกสมบูรณ์ มีเนื้อที่ 9,008 ไร่ หรือร้อยละ 0.15 ของเนื้อที่จังหวัด

2.5.4 พื้นที่น้ำ (W) มีเนื้อที่ 180,499 ไร่ หรือร้อยละ 3.01 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่

1) แหล่งน้ำธรรมชาติ (W1) เช่น แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง หนอง บึง และทะเลสาบ มีเนื้อที่ 131,678 ไร่ หรือร้อยละ 2.20 ของเนื้อที่จังหวัด

2) แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น (W2) เช่น อ่างเก็บน้ำ บ่อน้ำในไร่นา และคลองชลประทาน มีเนื้อที่ 48,821 ไร่ หรือร้อยละ 0.81 ของเนื้อที่จังหวัด

2.5.5 พื้นที่เบ็ดเตล็ด (M) มีเนื้อที่ 125,944 ไร่ หรือร้อยละ 2.10 ของเนื้อที่จังหวัด เป็นทุ่งหญ้าธรรมชาติ ทุ่งหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ ไร่ป่า ไร่หนาม พื้นที่ลุ่ม พื้นที่ลุ่มมีการปลูกพืชอื่นในฤดูแล้ง (ข้าวโพด มันสำปะหลัง แตงโม พืชผัก) เหมืองเก่า บ่อขุดเก่า เหมืองแร่ บ่อลูกรัง บ่อทราย บ่อดิน พื้นที่กองวัสดุ พื้นที่ถม และที่ทิ้งขยะ ซึ่งกระจายอยู่ในทุกอำเภอ

ภาพที่ 5 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดนครสวรรค์ ปี พ.ศ. 2561

ตารางที่ 5 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดนครสวรรค์ ปี พ.ศ. 2561

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
U	พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	405,629	6.76
U101	ตัวเมืองและย่านการค้า	33,794	0.56
U200	หมู่บ้าน/ที่ดินจัดสรรร้าง	133	-
U201	หมู่บ้านบนพื้นราบ	256,052	4.27
U300	สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ ร้าง	12	-
U301	สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ	60,340	1.01
U401	สนามบิน	676	0.01
U405	ถนน	19,982	0.33
U500	พื้นที่อุตสาหกรรมร้าง	523	0.01
U502	โรงงานอุตสาหกรรม	23,075	0.39
U503	ลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร	7,974	0.13
U600	สถานที่ร้าง	276	0.01
U601	สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ	840	0.01
U602	รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮาส์	385	0.01
U603	สุสาน ป่าช้า	784	0.01
U605	สถานีบริการน้ำมัน	783	0.01
A	พื้นที่เกษตรกรรม	4,693,328	78.24
A1	พื้นที่นา	2,640,818	44.02
A100	นาร้าง	7,205	0.12
A101	นาข้าว	2,321,926	38.71
A101+A202	นาข้าว+ข้าวโพด	45,651	0.76
A101+A204	นาข้าว+มันสำปะหลัง	27,312	0.45
A101+A208	นาข้าว+ถั่วเขียว	1,485	0.02
A101+A210	นาข้าว+ถั่วลิสง	28	-
A101+A215	นาข้าว+งา	72	-
A101+A229	นาข้าว+พริก	13	-
A101+A502	นาข้าว+พืชผัก	1,557	0.03
A101+A512	นาข้าว+แคนตาลูป	14	-
M201+A100	พื้นที่ลุ่ม+นาร้าง	94	-
M201+A101	พื้นที่ลุ่ม+นาข้าว	235,461	3.93
A2	พืชไร่	1,837,130	30.63

ตารางที่ 5 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A202	ข้าวโพด	260,648	4.35
A202+A213	ข้าวโพด+ข้าวฟ่าง	2,536	0.04
A202+A228	ข้าวโพด+ทานตะวัน	15,331	0.26
A202+A229	ข้าวโพด+พริก	317	0.01
A202+A502	ข้าวโพด+พืชผัก	40	-
A203	อ้อย	926,196	15.44
A204	มันสำปะหลัง	614,523	10.24
A205	สับปะรด	58	-
A208	ถั่วเขียว	73	-
A209	ถั่วเหลือง	13	-
A210	ถั่วลิสง	36	-
A213	ข้าวฟ่าง	2,248	0.04
A215	งา	159	-
A215+A228	งา+ทานตะวัน	300	0.01
A220	แตงโม	749	0.01
A228	ทานตะวัน	7,483	0.12
A229	พริก	847	0.01
A236	เผือก	29	-
A3	ไม้ยืนต้น	73,889	1.23
A300	ไม้ยืนต้นร้าง/เสื่อมโทรม	75	-
A301	ไม้ยืนต้นผสม	1,083	0.02
A302	ยางพารา	14,584	0.24
A303	ปาล์มน้ำมัน	3,340	0.06
A304	ยูคาลิปตัส	29,907	0.50
A305	สัก	22,389	0.37
A306	สะเดา	478	0.01
A308	กระถิน	80	-
A309	ประดู่	378	0.01
A315	ไผ่ปลูกเพื่อการค้า	945	0.02
A317	หมาก	196	-

ตารางที่ 5 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A322	กฤษณา	125	-
A323	ตะกั่ว	161	-
A4	ไม้ผล	65,794	1.10
A400	ไม้ผลร้าง/เสื่อมโทรม	732	0.01
A401	ไม้ผลผสม	23,717	0.40
A402	ส้ม	441	0.01
A404	เงาะ	36	-
A405	มะพร้าว	1,140	0.02
A406	ลิ้นจี่	32	-
A407	มะม่วง	9,164	0.15
A409	พุทรา	248	0.01
A410	น้อยหน่า	209	-
A411	กล้วย	15,577	0.26
A412	มะขาม	717	0.01
A413	ลำไย	1,215	0.02
A414	ฝรั่ง	1,389	0.02
A415	มะละกอ	998	0.02
A416	ขนุน	192	-
A417	กระท้อน	104	-
A418	ชมพู	246	0.01
A422	มะนาว	1,844	0.03
A424	มะขามเทศ	6,435	0.11
A426	แก้วมังกร	43	-
A427	ส้มโอ	1,009	0.02
A428	ละมุด	137	-
A429	มะปราง มะยงชิด	119	-
A5	พืชสวน	36,636	0.61
A501	พืชสวนผสม	172	-
A502	พืชผัก	30,749	0.51
A503	ไม้ดอก ไม้ประดับ	5,626	0.10
A512	แคนตาลูป	43	-

ตารางที่ 5 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A514	หน่อไม้ฝรั่ง	46	-
A7	ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์	19,145	0.32
A700	โรงเรือนร้าง	617	0.01
A701	ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์	8,936	0.15
A702	โรงเรือนเลี้ยงโค กระบือ และม้า	1,455	0.02
A703	โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก	5,272	0.09
A704	โรงเรือนเลี้ยงสุกร	2,865	0.05
A8	พืชน้ำ	61	-
A803	บัว	61	-
A9	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	14,635	0.24
A900	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้าง	296	-
A902	สถานที่เพาะเลี้ยงปลา	14,339	0.24
A0	เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม	5,220	0.09
A001	เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม	5,220	0.09
F	พื้นที่ป่าไม้	593,148	9.89
F101	ป่าไม้ผลัดใบสมบูรณ์	45,485	0.76
F200	ป่าผลัดใบรกร้างพื้นที่ฟู	11,142	0.19
F201	ป่าผลัดใบสมบูรณ์	527,513	8.79
F501	ป่าปลูกสมบูรณ์	9,008	0.15
W	พื้นที่น้ำ	180,499	3.01
W101	แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง	68,619	1.15
W102	หนอง บึง ทะเลสาบ	63,059	1.05
W201	อ่างเก็บน้ำ	12,806	0.21
W202	บ่อน้ำในไร่นา	26,887	0.45
W203	คลองชลประทาน	9,128	0.15
M	พื้นที่เบ็ดเตล็ด	125,944	2.10
M101	ทุ่งหญ้าธรรมชาติ	6,595	0.11
M102	ทุ่งหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ	63,549	1.06
M103	ไผ่ป่า ไผ่หนาม	8,945	0.15
M201	พื้นที่ลุ่ม	19,787	0.33
M201+A202	พื้นที่ลุ่ม+ข้าวโพด	257	0.01
M201+A204	พื้นที่ลุ่ม+มันสำปะหลัง	228	-

ตารางที่ 5 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
M201+A502	พื้นที่ลุ่ม+พืชผัก	16	-
M300	เหมืองเก่า บ่อขุดเก่า	5,357	0.09
M301	เหมืองแร่	9,182	0.15
M302	บ่อลูกรัง	1,388	0.02
M303	บ่อทราย	303	0.01
M304	บ่อดิน	1,673	0.03
M405	พื้นที่ถม	8,455	0.14
M701	ที่ทิ้งขยะ	187	-
รวมทั้งหมด		5,998,548	100.00

ที่มา: จากการวิเคราะห์โดยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน
 กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน

2.6 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดน่าน ปี พ.ศ. 2561

จังหวัดน่าน มีเนื้อที่ทั้งหมด 7,170,045 ไร่ สามารถจำแนกประเภทการใช้ที่ดินได้ออกเป็น 5 ประเภท คือ พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง (U) มีเนื้อที่ 141,908 ไร่ หรือร้อยละ 1.99 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่เกษตรกรรม (A) มีเนื้อที่ 2,571,090 ไร่ หรือร้อยละ 35.85 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่ป่าไม้ (F) มีเนื้อที่ 4,381,520 ไร่ หรือร้อยละ 61.12 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่น้ำ (W) มีเนื้อที่ 52,228 ไร่ หรือร้อยละ 0.72 ของเนื้อที่จังหวัด และพื้นที่เบ็ดเตล็ด (M) มีเนื้อที่ 23,399 ไร่ หรือร้อยละ 0.32 ของเนื้อที่จังหวัด โดยการใช้ประโยชน์ในพื้นที่แต่ละประเภทมีรายละเอียด (ภาพที่ 6 และตารางที่ 6) ดังนี้

2.6.1 พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง (U) มีเนื้อที่ 141,908 ไร่ หรือร้อยละ 1.99 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วยตัวเมืองและย่านการค้า หมู่บ้านบนพื้นราบ หมู่บ้านชาวไทยภูเขา สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ สถานีคมนาคม ถนน ทางรถไฟ พื้นที่อุตสาหกรรมร้าง โรงงานอุตสาหกรรม ลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร สถานที่ร้าง สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮาส์ สุสาน ป่าช้า และสถานบริการน้ำมัน

1) ตัวเมืองและย่านการค้า (U1) มีเนื้อที่ 8,696 ไร่ หรือร้อยละ 0.12 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย ตัวอำเภอเมืองน่าน อำเภอเฉลิมพระเกียรติ อำเภอทุ่งช้าง อำเภอสองแคว อำเภอเชียงกลาง อำเภอปัว อำเภอปอเกลือ อำเภอท่าวังผา อำเภอสันติสุข อำเภอภูเพียง อำเภอแม่จริม อำเภอเวียงสา อำเภอบ้านหลวง อำเภอนาน้อย และอำเภอนาหมื่น

2) หมู่บ้าน (U2) ได้แก่ หมู่บ้านบนพื้นราบ มีเนื้อที่ 96,712 ไร่ หรือร้อยละ 1.35 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่เป็นที่อยู่อาศัยของประชาชนซึ่งกระจายตัวอยู่ทั่วไปในทุกอำเภอ หมู่บ้านชาวไทยภูเขา มีเนื้อที่ 8,711 ไร่ หรือร้อยละ 0.12 ส่วนใหญ่เป็นที่อยู่อาศัยของชาวเขาบนพื้นที่สูงบริเวณภูเขา เช่น หมู่บ้านไทลื้อ หนองบัว อำเภอท่าวังผา หมู่บ้านปาก้า อ.ปอเกลือ ประกอบด้วยชาวไทยภูเขาชนเผ่าม้ง เผ่าเมี่ยน เผ่าลัวะ เผ่าขมุ ส่วนหมู่บ้าน/ที่ดินจัดสรรร้าง มีเนื้อที่ 89 ไร่

3) สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ (U3) ได้แก่ สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ มีเนื้อที่ 17,824 ไร่ หรือร้อยละ 0.25 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ เช่น มหาวิทยาลัยน่าน เทคโนโลยีราชมงคลล้านนา วิทยาลัยสงฆ์ โรงพยาบาล สำนักงานเกษตรจังหวัด สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 7 ส่วนใหญ่พบในเขตพื้นที่ชุมชนเมือง

4) สถานีคมนาคม (U4) มีเนื้อที่ 1,457 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ของเนื้อที่จังหวัด เส้นทางคมนาคมที่สำคัญ ได้แก่ สนามบิน มีเนื้อที่ 644 ไร่ และถนน มีเนื้อที่ 813 ไร่

5) ย่านอุตสาหกรรม (U5) มีเนื้อที่ 3,604 ไร่ หรือร้อยละ 0.06 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ โรงงานอุตสาหกรรม ลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร มีเนื้อที่ 2,128 และ 1,073 ไร่ หรือร้อยละ 0.03 และ 0.02 ของเนื้อที่จังหวัด และพื้นที่อุตสาหกรรมร้าง มีเนื้อที่ 403 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด อุตสาหกรรมของจังหวัดน่านที่พบมากที่สุด ได้แก่ โรงงานผลิตภัณฑ์จากพืช โรงงานอุตสาหกรรมอาหาร โรงงานแปรรูปไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้ โรงงานผลิตภัณฑ์อโลหะ

6) พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้างอื่น ๆ (U6) มีเนื้อที่ 4,815 ไร่ หรือร้อยละ 0.07 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วยสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ มีเนื้อที่ 1,152 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ของเนื้อที่จังหวัด โรงแรม รีสอร์ท เกสต์เฮาส์ มีเนื้อที่ 1,926 ไร่ หรือร้อยละ 0.03 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนพื้นที่ชุมชนอื่น ๆ ได้แก่ สุสาน ป่าช้า สถานีบริการน้ำมัน และสถานที่ร้าง มีเนื้อที่รวม 1,737 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ของเนื้อที่จังหวัด

2.6.2 พื้นที่เกษตรกรรม (A) มีเนื้อที่ 2,571,090 ไร่ หรือร้อยละ 35.85 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วยพื้นที่นา พืชไร่ ไม้ยืนต้น ไม้ผล พืชสวน พืชไร่และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ พืชไร่ สถานเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และเกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม

1) พื้นที่นา (A1) มีเนื้อที่ 231,413 ไร่ หรือร้อยละ 3.23 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ นาข้าว มีเนื้อที่ 230,428 ไร่ หรือร้อยละ 3.23 ของเนื้อที่จังหวัด และนาร้าง มีเนื้อที่ 985 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด พบกระจายอยู่ทุกอำเภอ ส่วนใหญ่ปลูกมากในเขตอำเภอเวียงสา อำเภอปัว อำเภอท่าวังผา และอำเภอเมืองน่าน

2) พืชไร่ (A2) มีเนื้อที่ 549,791 ไร่ หรือร้อยละ 7.66 ของเนื้อที่จังหวัด โดยส่วนใหญ่ปลูกข้าวโพด รองลงมาปลูกกะหล่ำปลี และข้าวไร่ ส่วนพืชไร่อื่น ๆ ที่ปลูก ได้แก่ มันสำปะหลัง ยาสูบ สับปะรด ชิง ถั่วลิสง เป็นต้น ไร่ร้างมีเนื้อที่ 46,761 ไร่ หรือร้อยละ 0.65 ของเนื้อที่จังหวัด

(1) ข้าวโพด (A202) มีเนื้อที่ 491,454 ไร่ หรือร้อยละ 6.85 ของเนื้อที่จังหวัด ข้าวโพด ถือเป็นพืชเศรษฐกิจหลักทำรายได้ให้กับจังหวัดและมีพื้นที่มากที่สุด พบพื้นที่ปลูกกระจายทุกอำเภอยกเว้นอำเภอเฉลิมพระเกียรติ ปลูกมากสุดในเขตอำเภอเวียงสา อำเภอนาน้อย อำเภอแม่จริม อำเภอเมืองน่าน และอำเภอบ้านหลวง

(2) กะหล่ำปลี (A223) มีเนื้อที่ 5,707 ไร่ หรือร้อยละ 0.08 ของเนื้อที่จังหวัด ปลูกมากสุดในเขตอำเภอทุ่งช้างและอำเภอนาน้อย

(3) ข้าวไร่ (A216) มีเนื้อที่ 3,919 ไร่ หรือร้อยละ 0.06 ของเนื้อที่จังหวัด พบพื้นที่ปลูกกระจายทุกอำเภอ ปลูกมากสุดในเขตอำเภอแม่จริม อำเภอทุ่งช้าง และอำเภอเวียงสา

(4) พืชไร่อื่น ๆ ได้แก่ มันสำปะหลัง ยาสูบ สับปะรด ถั่วลิสง และชิง และไร่ร้าง มีเนื้อที่รวม 48,711 ไร่ หรือร้อยละ 0.67 ของเนื้อที่จังหวัด

3) ไม้ยืนต้น (A3) มีเนื้อที่ 470,222 ไร่ หรือร้อยละ 6.55 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ยางพารา และสัก ถือเป็นพืชเศรษฐกิจหลักทำรายได้ให้กับจังหวัดและมีพื้นที่มากที่สุด นอกจากนี้ยังมีไม้ปลูกเพื่อการค้า กาแฟ ปาล์มน้ำมัน และไม้ยืนต้นอื่น ๆ

(1) ยางพารา (A302) มีเนื้อที่ 328,653 ไร่ หรือร้อยละ 4.58 ของเนื้อที่จังหวัด พบพื้นที่ปลูกอยู่ทุกอำเภอ ปลูกมากสุดในเขตอำเภอเวียงสา อำเภอนาน้อย อำเภอเมืองน่าน อำเภอภูเพียง อำเภอท่าวังผา อำเภอสันติสุขและอำเภอนาหมื่น

(2) สัก (A305) มีเนื้อที่ 132,326 ไร่ หรือร้อยละ 1.85 ของเนื้อที่จังหวัด พบพื้นที่ปลูกทุกอำเภอ ปลูกมากสุดในเขตอำเภอเวียงสา อำเภอเมืองน่าน อำเภอท่าวังผา และอำเภอภูเพียง และอำเภอปัว

(3) ฝัปลูกเพื่อการค้า (A315) มีเนื้อที่ 3,888 ไร่ หรือร้อยละ 0.05 ของเนื้อที่จังหวัด ปลูกมากสุดในเขตอำเภอท่าวังผาและอำเภอปัว

(4) ปาล์มน้ำมัน (A303) มีเนื้อที่ 2,403 ไร่ หรือร้อยละ 0.03 ของเนื้อที่จังหวัด พบพื้นที่ปลูกเกือบทุกอำเภอปลูกมากสุดในเขตอำเภอเวียงสา อำเภอสองแคว อำเภอบ้านหลวง และอำเภอทุ่งช้าง

(5) กาแฟ (A312) มีเนื้อที่ 1,817 ไร่ หรือร้อยละ 0.03 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่ปลูกส่วนใหญ่อยู่ในเขตอำเภอบ่อเกลือ

(6) ไม้ยืนต้นอื่น ๆ ได้แก่ ไม้ยืนต้นผสม ยูคาลิปตัส สะเดา หม่อน นุ่น จามจุรี กฤษณา ตะกั่ว และไม้ยืนต้นร้าง/เสื่อมโทรม มีเนื้อที่ 1,135 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด

4) ไม้ผล (A4) มีเนื้อที่ 205,202 ไร่ หรือร้อยละ 2.86 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ปลูกลำไย ลิ้นจี่ ไม้ผลผสม มะขาม มะม่วง ส่วนไม้ผลอื่นๆ ได้แก่ ส้ม เงาะ ทุเรียน มะพร้าว มะม่วงหิมพานต์ กัลยฝรั่ง ส้มโอ มะนาว มะละกอ มะไฟ ละมั่ง ขนุน กระท้อน ชมพู่ มะกอกน้ำ มะกอกฝรั่ง และแก้วมังกร

(1) ลำไย (A413) มีเนื้อที่ 70,212 ไร่ หรือร้อยละ 0.98 ของเนื้อที่จังหวัด พบพื้นที่ปลูกกระจายอยู่ทุกอำเภอ ปลูกมากสุดในเขตอำเภอท่าวังผา อำเภอเวียงสา และอำเภอเมืองน่าน

(2) ลิ้นจี่ (A406) มีเนื้อที่ 48,524 ไร่ หรือร้อยละ 0.68 ของเนื้อที่จังหวัด พบพื้นที่ปลูกกระจายอยู่ทุกอำเภอ ปลูกมากสุดในเขตอำเภอท่าวังผา อำเภอเมืองน่าน และอำเภอสองแคว

(3) ไม้ผลผสม (A401) มีเนื้อที่ 35,860 ไร่ หรือร้อยละ 0.50 ของเนื้อที่จังหวัด พบพื้นที่ปลูกกระจายอยู่ทุกอำเภอ ปลูกมากสุดในเขตอำเภอเวียงสา อำเภอภูเพียง อำเภอเมืองน่าน อำเภอทุ่งช้าง และอำเภอท่าวังผา

(4) มะขาม (A412) มีเนื้อที่ 23,425 ไร่ หรือร้อยละ 0.33 ของเนื้อที่จังหวัด พบพื้นที่ปลูกกระจายเกือบทุกอำเภอ ปลูกมากสุดในเขตอำเภอบ้านหลวง อำเภอนาน้อย อำเภอเวียงสา และอำเภอนาหมื่น

(5) มะม่วง (A407) มีเนื้อที่ 19,918 ไร่ หรือร้อยละ 0.28 ของเนื้อที่จังหวัด พบพื้นที่ปลูกกระจายเกือบทุกอำเภอ พบปลูกมากสุดในเขตอำเภอเวียงสา และอำเภอภูเพียง

(6) มะม่วงหิมพานต์ (A408) มีเนื้อที่ 2,000 ไร่ หรือร้อยละ 0.03 ของเนื้อที่จังหวัด พบปลูกมากสุดในเขตอำเภอภูเพียง อำเภอทุ่งช้าง อำเภอเวียงสา อำเภอเมืองน่าน และอำเภอบ้านหลวง

(7) ไม้ผลอื่น ๆ ได้แก่ ส้ม ทุเรียน เงาะ มะพร้าว กัลย ฝรั่ง มะละกอ ขนุน กระท้อน ชมพู่ มะนาว มะกอกน้ำ มะกอกฝรั่ง แก้วมังกร ส้มโอ และไม้ผลร้าง/เสื่อมโทรม มีเนื้อที่ 5,263 ไร่ หรือร้อยละ 0.06 ของเนื้อที่จังหวัด

5) พืชสวน (A5) มีเนื้อที่ 1,339 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ของเนื้อที่จังหวัด พบว่าส่วนใหญ่ปลูกพืชผัก มีเนื้อที่ 1,273 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ของเนื้อที่จังหวัด และหว่าย มีเนื้อที่ 66 ไร่ พบพื้นที่ปลูกมากสุดในเขตอำเภอเวียงสา และอำเภอแม่จริม

6) ไร่มุมนเวียน (A6) มีเนื้อที่ 1,111,541 ไร่ หรือร้อยละ 15.51 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ข้าวโพด มีเนื้อที่ 627,903 ไร่ หรือร้อยละ 8.76 ไร่ ของเนื้อที่จังหวัด และข้าวไร่ มีเนื้อที่ 71,695 ไร่ หรือร้อยละ 1.00 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนพื้นที่ไร่มุมนเวียนร้าง มีเนื้อที่ 411,943 ไร่ หรือร้อยละ 5.75 ของเนื้อที่จังหวัด

7) พุ่มหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ (A7) มีเนื้อที่ 915 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ พุ่มหญ้าเลี้ยงสัตว์ โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก โรงเรือนเลี้ยงสุกร และโรงเรือนร้าง ที่พบส่วนใหญ่เป็นโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก โรงเรือนเลี้ยงโค กระบือ และม้า และพุ่มหญ้าเลี้ยงสัตว์ โดยพื้นที่เลี้ยงพบมากสุดอยู่ในเขตอำเภอเชียงกลาง อำเภอภูเพียงและอำเภอเวียงสา

8) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (A9) เป็นสถานที่เพาะเลี้ยงปลา มีเนื้อที่ 216 ไร่ พบมากสุดในเขตอำเภอปัว อำเภอภูเพียง และอำเภอท่าวังผา

9) เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม (A0) มีเนื้อที่ 451 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด พบมากสุดในเขตอำเภอเมืองน่าน อำเภอเวียงสา และอำเภอท่าวังผา

2.6.3 พื้นที่ป่าไม้ (F) มีเนื้อที่ 4,381,520 ไร่ หรือร้อยละ 61.12 ของเนื้อที่จังหวัด เป็นป่าไม้ผลัดใบ รอสภาพฟื้นฟู ป่าไม้ผลัดใบสมบูรณ์ เป็นป่าผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู ป่าผลัดใบสมบูรณ์ และป่าปลูกสมบูรณ์

1) ป่าไม้ผลัดใบ (F1) มีเนื้อที่รวม 584,724 ไร่ หรือร้อยละ 8.16 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ป่าไม้ผลัดใบสมบูรณ์มีเนื้อที่ 577,907 ไร่ หรือร้อยละ 8.06 ของเนื้อที่จังหวัด ป่าส่วนใหญ่พบในเขตพื้นที่อุทยาน ได้แก่ อุทยานแห่งชาติแม่จริม และอุทยานแห่งชาติถ้ำสะเกิน พบป่าดิบชื้น ป่าดิบแล้ง และป่าดิบเขา อุทยานแห่งชาติขุนน่าน และอุทยานแห่งชาติขุนสถานพบป่าดิบชื้นและป่าดิบเขา อุทยานแห่งชาติศรีน่าน อุทยานแห่งชาติดอยภูคา และอุทยานแห่งชาตินันทบุรี พบป่าดิบแล้งและป่าดิบเขา ส่วนป่าไม้ผลัดใบ รอสภาพฟื้นฟูมีเนื้อที่ 6,817 ไร่ หรือร้อยละ 0.10 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่ป่าไม้ผลัดใบพบมากสุดอยู่ในเขตอำเภอสองแคว อำเภอเมืองน่าน อำเภอบ้านหลวง อำเภอแม่จริม และอำเภอท่าวังผา

2) ป่าผลัดใบ (F2) มีเนื้อที่รวม 3,791,940 ไร่ หรือร้อยละ 52.89 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ป่าผลัดใบสมบูรณ์ 3,687,570 ไร่ หรือร้อยละ 51.43 ของเนื้อที่จังหวัด ป่าส่วนใหญ่อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาตินันทบุรี อุทยานแห่งชาติถ้ำสะเกิน อุทยานแห่งชาติแม่จริม อุทยานแห่งชาติดอยภูคาและอุทยานแห่งชาติศรีน่าน พบป่าเบญจพรรณ และป่าเต็งรัง อุทยานแห่งชาติขุนสถานพบป่าเต็งรัง ส่วนป่าผลัดใบ รอสภาพฟื้นฟู 104,370 ไร่ หรือร้อยละ 1.46 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่ป่าผลัดใบพบมากสุดในเขตอำเภอเวียงสา อำเภอนาหมื่น อำเภอแม่จริม อำเภอนาน้อย และอำเภอบ่อเกลือ

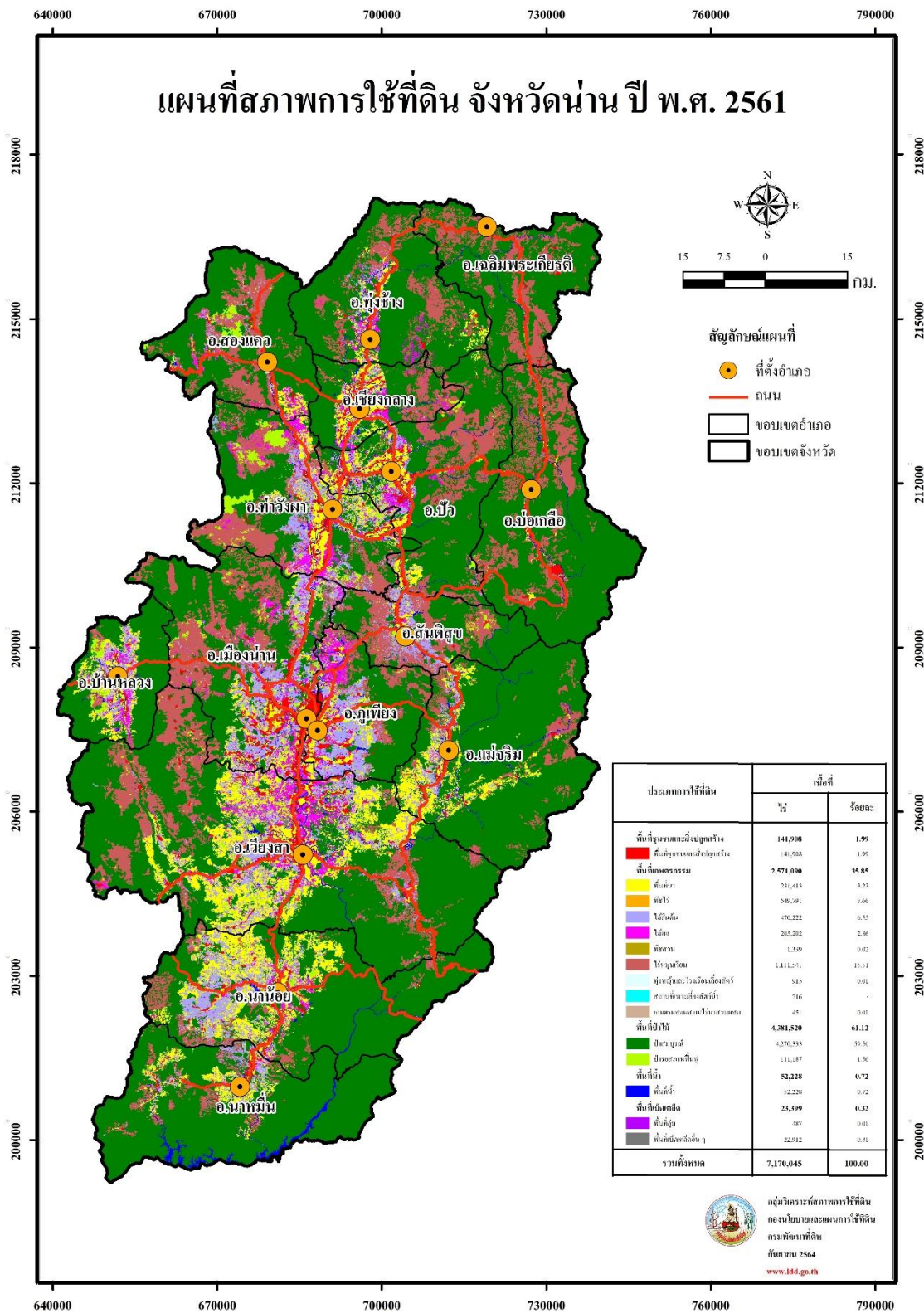
3) ป่าปลูก (F5) มีเนื้อที่ 4,856 ไร่ หรือร้อยละ 0.07 ของเนื้อที่จังหวัด ป่าปลูกที่สำคัญ เช่น โครงการปลูกป่าต้นน้ำเขื่อนสิริกิติ์ เฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ณ ป่าสงวนแห่งชาติป่าดอยภูคา และป่าผาแดง ตำบลดงพญา อำเภอบ่อเกลือ และโครงการปลูกป่าเฉลิมพระเกียรติฯ ณ บริเวณพื้นที่บ้านท่าทางหลวง ตำบลภูฟ้า อำเภอบ่อเกลือ

2.6.4 พื้นที่น้ำ (W) จังหวัดน่าน มีเนื้อที่ 52,228 ไร่ หรือร้อยละ 0.72 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง หนอง บึง ทะเลสาบ อ่างเก็บน้ำ บ่อน้ำในไร่นา และคลองชลประทาน

1) แหล่งน้ำธรรมชาติ (W1) เช่น แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง หนอง บึง และทะเลสาบ มีเนื้อที่ 26,599 ไร่ หรือร้อยละ 0.37 ของเนื้อที่จังหวัด แหล่งน้ำที่สำคัญของจังหวัดน่าน คือ ลุ่มน้ำน่านและลุ่มน้ำยม ลุ่มน้ำน่านเป็นลุ่มน้ำหลักของจังหวัดเป็นต้นกำเนิดของแม่น้ำ มีลำน้ำสาขาต่าง ๆ ที่สำคัญ ได้แก่ ลำน้ำว้า ลำน้ำสา ลำน้ำสมุน ลำน้ำแหง นอกจากนี้ยังมีลุ่มน้ำยมอยู่ทางทิศเหนือของจังหวัดเป็นพื้นที่ต้นน้ำของแม่น้ำยม มีลำน้ำสาขาของแม่น้ำยมที่สำคัญ คือ ลำน้ำปัว

2) แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น (W2) อ่างเก็บน้ำ บ่อน้ำในไร่นา และคลองชลประทาน มีเนื้อที่ 25,629 ไร่ หรือร้อยละ 0.35 ของเนื้อที่จังหวัด จังหวัดน่านยังไม่มีโครงการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดใหญ่ แต่มีโครงการชลประทานขนาดกลางและขนาดเล็ก โครงการชลประทานที่มีอยู่ในปัจจุบัน ได้แก่ อ่างเก็บน้ำ ทำนบดิน ฝ่าย สระเก็บน้ำ สถานีสูบน้ำ ระบบส่งน้ำ อาคารแบ่งน้ำ โครงการชลประทานขนาดกลาง เช่น โครงการฝายสา โครงการฝายน้ำปัว โครงการฝายสมุน นอกจากนี้ยังมีแหล่งน้ำจากหน่วยงานราชการอื่น ๆ เช่น บ่อน้ำในไร่นาของกรมพัฒนาที่ดิน

2.6.5 พื้นที่เบ็ดเตล็ด (M) มีเนื้อที่ 23,399 ไร่ หรือร้อยละ 0.32 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่เป็นทุ่งหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ 19,426 ไร่ ทุ่งหญ้าธรรมชาติ 884 ไร่ พื้นที่ถม 1,036 ไร่ ส่วนพื้นที่เบ็ดเตล็ดอื่น ๆ ได้แก่ ไร่ป่า ไร่หนาม พื้นที่ลุ่ม เหมืองเก่า บ่อขุดเก่า บ่อลูกรัง เหมืองแร่ บ่อทราย บ่อดิน พื้นที่กองวัสดุ ที่หินโผล่ และที่ทิ้งขยะ มีพื้นที่รวม 2,053 ไร่

ภาพที่ 6 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดน่าน ปี พ.ศ. 2561

ตารางที่ 6 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดน่าน ปี พ.ศ. 2561

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
U	พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	141,908	1.99
U101	ตัวเมืองและย่านการค้า	8,696	0.12
U200	หมู่บ้าน/ที่ดินจัดสรรร้าง	89	-
U201	หมู่บ้านบนพื้นราบ	96,712	1.35
U202	หมู่บ้านชาวไทยภูเขา	8,711	0.12
U301	สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ	17,824	0.25
U401	สนามบิน	644	0.01
U405	ถนน	813	0.01
U500	พื้นที่อุตสาหกรรมร้าง	403	0.01
U502	โรงงานอุตสาหกรรม	2,128	0.03
U503	ลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร	1,073	0.02
U600	สถานที่ร้าง	47	-
U601	สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ	1,152	0.02
U602	รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮ้าส์	1,926	0.03
U603	สุสาน ป่าช้า	1,621	0.02
U605	สถานีบริการน้ำมัน	69	-
A	พื้นที่เกษตรกรรม	2,571,090	35.85
A1	พื้นที่นา	231,413	3.23
A100	นาร้าง	985	0.01
A101	นาข้าว	229,270	3.20
A101+A202	นาข้าว+ข้าวโพด	1,118	0.02
A101+A502	นาข้าว+พืชผัก	40	-
A2	พืชไร่	549,791	7.66
A200	ไร่อ้อย	46,761	0.65
A202	ข้าวโพด	491,454	6.85
A204	มันสำปะหลัง	807	0.01
A205	สับปะรด	10	-
A206	ยาสูบ	992	0.01
A210	ถั่วลิสง	59	-
A216	ข้าวไร่	3,919	0.06
A223	กะหล่ำปลี	5,707	0.08

ตารางที่ 6 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A3	ไม้ยืนต้น	470,222	6.55
A301	ไม้ยืนต้นผสม	27	-
A302	ยางพารา	328,653	4.58
A303	ปาล์มน้ำมัน	2,403	0.03
A304	ยูคาลิปตัส	537	0.01
A305	สัก	132,326	1.85
A306	สะเดา	51	-
A312	กาแฟ	1,817	0.03
A314	หม่อน	69	-
A315	ไม้ปลูกเพื่อการค้า	3,888	0.05
A318	จามจุรี	345	-
A322	กฤษณา	39	-
A323	ตะกั่ว	67	-
A4	ไม้ผล	205,202	2.86
A400	ไม้ผลร้าง/เสื่อมโทรม	1,781	0.03
A401	ไม้ผลผสม	35,860	0.50
A402	ส้ม	811	0.01
A403	ทุเรียน	40	-
A404	เงาะ	1,493	0.02
A405	มะพร้าว	16	-
A406	ลิ้นจี่	48,524	0.68
A407	มะม่วง	19,918	0.28
A408	มะม่วงหิมพานต์	2,000	0.03
A411	กล้วย	262	-
A412	มะขาม	23,425	0.33
A413	ลำไย	70,212	0.98
A414	ฝรั่ง	72	-
A415	มะละกอ	124	-
A416	ขนุน	50	-
A417	กระท้อน	142	-
A418	ชมพู	12	-
A422	มะนาว	350	-
A425	มะกอกน้ำ มะกอกฝรั่ง	40	-

ตารางที่ 6 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A426	แก้วมังกร	18	-
A427	ส้มโอ	52	-
A5	พืชสวน	1,339	0.02
A502	พืชผัก	1,273	0.02
A511	หวาย	66	-
A6	ไร่หมุนเวียน	1,111,541	15.51
A600	ไร่ร้าง	411,943	5.75
A602	ข้าวโพด	627,903	8.76
A616	ข้าวไร่	71,695	1.00
A7	ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์	915	0.01
A700	โรงเรือนร้าง	32	-
A701	ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์	265	-
A702	โรงเรือนเลี้ยงโค กระบือ และม้า	189	-
A703	โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก	388	0.01
A704	โรงเรือนเลี้ยงสุกร	41	-
A9	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	216	-
A902	สถานที่เพาะเลี้ยงปลา	216	-
A0	เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม	451	0.01
A001	เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม	451	0.01
F	พื้นที่ป่าไม้	4,381,520	61.12
F100	ป่าไม้ผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู	6,817	0.10
F101	ป่าไม้ผลัดใบสมบูรณ์	577,907	8.06
F200	ป่าผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู	104,370	1.46
F201	ป่าผลัดใบสมบูรณ์	3,687,570	51.43
F501	ป่าปลูกสมบูรณ์	4,856	0.07
W	พื้นที่น้ำ	52,228	0.72
W101	แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง	24,588	0.34
W102	หนอง บึง ทะเลสาบ	2,011	0.03
W201	อ่างเก็บน้ำ	23,224	0.32
W202	บ่อน้ำในไร่นา	2,246	0.03

ตารางที่ 6 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
M	พื้นที่เบ็ดเตล็ด	23,399	0.32
M101	ทุ่งหญ้าธรรมชาติ	884	0.01
M102	ทุ่งหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ	19,426	0.27
M103	ไผ่ป่า ไผ่หนาม	99	-
M201	พื้นที่ลุ่ม	487	0.01
M300	เหมืองเก่า บ่อขุดเก่า	179	-
M301	เหมืองแร่	458	0.01
M302	บ่อลูกรัง	40	-
M303	บ่อทราย	114	-
M304	บ่อดิน	583	0.01
M401	พื้นที่กองวัสดุ	41	-
M403	ที่หินโผล่	31	-
M405	พื้นที่ถม	1,036	0.01
M701	ที่ทิ้งขยะ	21	-
รวมทั้งหมด		7,170,045	100.00

ที่มา: จากการวิเคราะห์โดยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน
กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน

2.7 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดพะเยา ปี พ.ศ. 2561

จังหวัดพะเยา มีเนื้อที่ทั้งหมด 3,959,412 ไร่ สามารถจำแนกประเภทการใช้ที่ดินได้ออกเป็น 5 ประเภท คือ พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง (U) มีเนื้อที่ 154,535 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 3.91 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่เกษตรกรรม (A) มีเนื้อที่ 1,584,508 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 40.02 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่ป่าไม้ (F) มีเนื้อที่ 2,071,544 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 52.32 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่น้ำ (W) มีเนื้อที่ 85,773 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 2.16 ของเนื้อที่จังหวัด และพื้นที่เบ็ดเตล็ด (M) มีเนื้อที่ 63,052 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 1.59 ของเนื้อที่จังหวัด โดยการใช้ประโยชน์ในพื้นที่แต่ละประเภทมีรายละเอียด (ภาพที่ 7 และตารางที่ 7) ดังนี้

2.7.1 พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง (U) มีเนื้อที่ 154,535 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 3.91 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย ตัวเมืองและย่านการค้า หมู่บ้านบนพื้นราบ หมู่บ้านชาวไทยภูเขา สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ ราง สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ ถนน พื้นที่อุตสาหกรรมร้าง โรงงานอุตสาหกรรม ลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ รีสอร์ท โรงแรมเกสต์เฮาส์ สุสาน ป่าช้า สถานีบริการน้ำมัน และสนามกอล์ฟ

1) ตัวเมืองและย่านการค้า (U1) มีเนื้อที่ 21,759 ไร่ หรือร้อยละ 0.55 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย 9 อำเภอ คือ อำเภอเมืองพะเยา อำเภอจุน อำเภอเชียงคำ อำเภอเชียงม่วน อำเภอปง อำเภอดอกคำใต้ อำเภอแม่ใจ อำเภอภูซาง และอำเภอภูกามยาว

2) หมู่บ้าน (U2) ได้แก่ หมู่บ้านบนพื้นราบ และหมู่บ้านชาวไทยภูเขา มีเนื้อที่ 98,655 และ 636 ไร่ หรือร้อยละ 2.49 และ 0.02 ของเนื้อที่จังหวัด ตามลำดับ

3) สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ (U3) ได้แก่ สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ มีเนื้อที่ 21,569 ไร่ หรือร้อยละ 0.55 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วยสถานที่ราชการ โรงพยาบาล มหาวิทยาลัย โรงเรียน และวัดต่าง ๆ ได้แก่ อุทยานแห่งชาติดอยหลวง อุทยานแห่งชาติดอยภูนาง อุทยานแห่งชาติภูซาง ศูนย์วัฒนธรรมไทยลื้อ สถานีประมงน้ำจืดพะเยา มหาวิทยาลัยพะเยา วิทยาลัยเทคนิคพะเยา วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีพะเยา โรงเรียนพะเยาพิทยาคม วัดอนาลโยทิพยาราม วัดพระธาตุดอยตุง วัดศรีอุโมงค์คำ

4) สถานีคมนาคม (U4) ได้แก่ ถนน มีเนื้อที่ 4,048 ไร่ หรือร้อยละ 0.10 ของเนื้อที่จังหวัด การคมนาคมที่สำคัญ ได้แก่ สนามบิน สถานีรถไฟ ถนน และทางรถไฟ

5) ย่านอุตสาหกรรม (U5) มีเนื้อที่ 5,225 ไร่ หรือร้อยละ 0.14 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย พื้นที่อุตสาหกรรมร้าง นิคมอุตสาหกรรม โรงงานอุตสาหกรรม ลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร อุตสาหกรรมในจังหวัดพะเยา ได้แก่ อุตสาหกรรมพลาสติก อุตสาหกรรมอาหารและแปรรูปอาหาร อุตสาหกรรมสิ่งทอ เป็นต้น

6) พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้างอื่น ๆ (U6) มีเนื้อที่ 2,618 ไร่ หรือร้อยละ 0.06 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮาส์ สุสาน ป่าช้า และสถานีบริการน้ำมัน

7) สนามกอล์ฟ (U7) มีเนื้อที่ 13 ไร่

2.7.2 พื้นที่เกษตรกรรม (A) มีเนื้อที่ 1,584,508 ไร่ หรือร้อยละ 40.02 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วยพื้นที่นา พืชไร่ ไม้ยืนต้น ไม้ผล พืชสวน ไร่มุมนเวียน พุงหญ้าและโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ พืชน้ำ สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และเกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม

1) พื้นที่นา (A1) มีเนื้อที่ 731,659 ไร่ หรือร้อยละ 18.48 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย นาข้าว มีเนื้อที่ 717,220 ไร่ หรือร้อยละ 18.11 ของเนื้อที่จังหวัด นาไร่ มีเนื้อที่ 1,968 ไร่ หรือร้อยละ 0.05 ของเนื้อที่จังหวัด พบมากในพื้นที่อำเภอดอกคำใต้ รองลงมาคืออำเภอจุน อำเภอเมืองพะเยาตามลำดับ และปลูกกระจายในทุกอำเภอ นอกจากนี้มีการปลูกข้าวตามด้วยพืชหลังนาต่าง ๆ ได้แก่ ข้าวโพด มันสำปะหลัง ยาสูบ ถั่วเขียว ถั่วเหลือง ถั่วลิสง มันฝรั่ง แตงโม พริก พืชผัก และแคนตาลูป มีเนื้อที่ 11,639 ไร่ หรือร้อยละ 0.30 ของเนื้อที่จังหวัด และในพื้นที่ลุ่มที่ปลูกข้าวในฤดูแล้ง 832 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ของเนื้อที่จังหวัด

2) พืชไร่ (A2) มีเนื้อที่ 345,832 ไร่ หรือร้อยละ 8.75 ของเนื้อที่จังหวัด พืชไร่ที่สำคัญ ได้แก่ ข้าวโพด มันสำปะหลัง ไร่ร้าง ข้าวไร่ และพืชไร่อื่น ๆ

(1) ข้าวโพด (A202) มีเนื้อที่ 299,978 ไร่ หรือร้อยละ 7.58 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกในเขตอำเภอปง อำเภอดอกคำใต้ และอำเภอเมืองพะเยา

(2) มันสำปะหลัง (A204) มีเนื้อที่ 16,604 ไร่ หรือร้อยละ 0.42 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกในเขตอำเภอปง อำเภอเมืองพะเยา และอำเภอเชียงคำ

(3) ไร่ร้าง (A200) มีเนื้อที่ 14,049 ไร่ หรือร้อยละ 0.36 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกในเขตอำเภอเชียงม่วน อำเภอเมืองพะเยา และอำเภอปง

(4) ข้าวไร่ (A216) มีเนื้อที่ 7,811 ไร่ หรือร้อยละ 0.20 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกในเขตอำเภอปง รองลงมาอำเภอเชียงคำ และอำเภอเชียงม่วน

(5) พืชไร่อื่น ๆ ได้แก่ อ้อย สับปะรด ยาสูบ ถั่วเขียว ถั่วเหลือง ถั่วลิสง ถั่วดำ ถั่วแดง ทานตะวัน พริก และพืชไร่นผสม มีเนื้อที่ 7,390 ไร่ หรือร้อยละ 0.19 ของเนื้อที่จังหวัด

3) ไม้ยืนต้น (A3) มีเนื้อที่ 240,629 ไร่ หรือร้อยละ 6.07 ของเนื้อที่จังหวัด ไม้ยืนต้นที่สำคัญ ได้แก่ ยางพารา สัก ไม้ยืนต้นอื่น ๆ ปาล์มน้ำมัน และไม้ยืนต้นร้าง/เสื่อมโทรม

(1) ยางพารา (A302) มีเนื้อที่ 185,893 ไร่ หรือร้อยละ 4.70 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกในเขตอำเภอเชียงคำ รองลงมาอำเภอภูซาง อำเภอปง และปลูกกระจายทั้งจังหวัด

(2) สัก (A305) มีเนื้อที่ 40,905 ไร่ หรือร้อยละ 1.03 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกในเขตอำเภอเมืองพะเยา รองลงมาอำเภอปง อำเภอเชียงม่วน และปลูกกระจายทั้งจังหวัด

(3) ไม้ยืนต้นอื่น ๆ ได้แก่ ยูคาลิปตัส กระถิน ประดู่ กาแฟ หม่อน ไม้ปลูกเพื่อการค้า จามจุรี ตีนเป็ด กฤษณา ตะกั่ว และไม้ยืนต้นผสม มีเนื้อที่ 7,402 ไร่ หรือร้อยละ 0.18 ของเนื้อที่จังหวัด

(4) ปาล์มน้ำมัน (A303) มีเนื้อที่ 4,362 ไร่ หรือร้อยละ 0.11 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกในเขตอำเภอเมืองพะเยา รองลงมาอำเภอเชียงคำ อำเภอเชียงม่วน

(5) ไม้ยืนต้นร้าง/เสื่อมโทรม (A300) มีเนื้อที่ 2,067 ไร่ หรือร้อยละ 0.05 ของเนื้อที่จังหวัด

4) ไม้ผล (A4) มีเนื้อที่ 158,432 ไร่ หรือร้อยละ 3.99 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ลำไย ลิ้นจี่ มะม่วง และไม้ผลอื่น ๆ

(1) ลำไย (A413) มีเนื้อที่ 118,229 ไร่ หรือร้อยละ 2.99 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกในเขตอำเภอเชียงคำ รองลงมาอำเภอจุน อำเภอดอกคำใต้ และปลูกกระจายทั้งจังหวัด

(2) ลิ้นจี่ (A406) มีเนื้อที่ 20,976 ไร่ หรือร้อยละ 0.53 ของเนื้อที่จังหวัด ปลูกมากในอำเภอแม่ใจ และอำเภอปง

(3) มะม่วง (A407) มีเนื้อที่ 7,221 ไร่ หรือร้อยละ 0.18 ของเนื้อที่จังหวัด ปลูกมากในอำเภอเชียงคำ รองลงมาในอำเภอภูซาง อำเภอปง และปลูกกระจายทั้งจังหวัด

(4) ไม้ผลอื่น ๆ ได้แก่ ไม้ผลผสม ส้ม ทูเรียน เงาะ มะพร้าว พุทรา น้อยหน่า มะขาม กัลย มะม่วงหิมพานต์ ฝรั่ง มะละกอ ขนุน กระท้อน มะนาว แก้วมังกร ส้มโอ มะปราง มะยงชิด และไม้ผลร้าง/เสื่อมโทรม มีเนื้อที่ 12,006 ไร่ หรือร้อยละ 0.29 ของเนื้อที่จังหวัด

5) พืชสวน (A5) มีเนื้อที่ 3,030 ไร่ หรือร้อยละ 0.07 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ พืชผัก ไม้ดอก ไม้ประดับ สตรอเบอร์รี่ เสาวรส แคนตาลูป และพืชสวนร้าง/เสื่อมโทรม

(1) พืชผัก (A502) มีเนื้อที่ 2,831 ไร่ หรือร้อยละ 0.07 ของเนื้อที่จังหวัด ปลูกมากในอำเภอปง รองลงมาในอำเภอดอกคำใต้ อำเภอเชียงคำ และปลูกกระจายทั้งจังหวัด

(2) พืชสวนอื่น ๆ ได้แก่ ไม้ดอก ไม้ประดับ สตรอเบอร์รี่ เสาวรส แคนตาลูป และพืชสวนร้าง/เสื่อมโทรม มีเนื้อที่ 199 ไร่

6) ไร่หมุนเวียน (A6) มีเนื้อที่ 90,225 ไร่ หรือร้อยละ 2.28 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ข้าวโพด (ไร่หมุนเวียน) ข้าวไร่ (ไร่หมุนเวียน) และไร่หมุนเวียนร้าง

(1) ข้าวโพด (ไร่หมุนเวียน) มีเนื้อที่ 77,466 ไร่ หรือร้อยละ 1.96 ของเนื้อที่จังหวัด ปลูกมากในอำเภอปง รองลงมาในอำเภอเชียงคำและอำเภอเชียงม่วน

(2) ข้าวไร่ (ไร่หมุนเวียน) มีเนื้อที่ 7,899 ไร่ หรือร้อยละ 0.20 ของเนื้อที่จังหวัด ปลูกมากในอำเภอปงและอำเภอเชียงคำ

(3) ไร่หมุนเวียนร้าง มีเนื้อที่ 4,860 หรือร้อยละ 0.12 ของเนื้อที่จังหวัด พบมากในอำเภอเชียงคำ อำเภอเชียงม่วน และอำเภอแม่ใจ

7) ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ (A7) มีเนื้อที่ 2,403 ไร่ หรือร้อยละ 0.06 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ โรงเรือนเลี้ยงโค กระบือ และม้า โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก และโรงเรือนเลี้ยงสุกร

(1) โรงเรือนเลี้ยงโค กระบือ และม้า (A702) มีเนื้อที่ 1,162 ไร่ หรือร้อยละ 0.03 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่เลี้ยงในอำเภอปง อำเภอดอกคำใต้ และอำเภอเมืองพะเยา

(2) ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ (A701) มีเนื้อที่ 644 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ของเนื้อที่จังหวัด

(3) โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก (A703) มีเนื้อที่ 455 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่เลี้ยงในอำเภอเมืองพะเยาและ อำเภอดอกคำใต้

(4) โรงเรือนเลี้ยงสุกร (A704) มีเนื้อที่ 142 ไร่ ส่วนใหญ่เลี้ยงในอำเภอจุนและอำเภอดอกคำใต้

8) พืชน้ำ (A8) มีเนื้อที่ 5 ไร่ ได้แก่ กก พบปลูกในอำเภอเชียงคำ

9) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (A9) มีเนื้อที่ 12,041 ไร่ หรือร้อยละ 0.31 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย สถานที่เพาะเลี้ยงปลา สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้าง และสถานที่เพาะเลี้ยงกุ้ง

(1) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์ปลา (A902) มีเนื้อที่ 11,772 ไร่ หรือร้อยละ 0.30 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่เลี้ยงมากในอำเภอเมือง รองลงมาอำเภอดอกคำใต้ อำเภอภูพานยาว และกระจายทั่วทั้งจังหวัด

(2) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์ร้าง (A900) มีเนื้อที่ 259 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด

(3) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์กุ้ง (A903) มีเนื้อที่ 10 ไร่

10) เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม(A0) มีเนื้อที่ 252 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด

2.7.3 พื้นที่ป่าไม้ (F) มีเนื้อที่ 2,071,544 ไร่ หรือร้อยละ 52.32 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ป่าไม้ผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู ป่าไม้ผลัดใบสมบูรณ์ ป่าผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู ป่าผลัดใบสมบูรณ์ ป่าปลูกรอสภาพฟื้นฟู และป่าปลูกสมบูรณ์ ดังนี้

1) ป่าไม้ผลัดใบ (F1) มีเนื้อที่ 516,365 ไร่ หรือร้อยละ 13.04 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ป่าไม้ผลัดใบสมบูรณ์ มีเนื้อที่ 505,907 ไร่ หรือร้อยละ 12.78 ของเนื้อที่จังหวัด และป่าไม้ผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู มีเนื้อที่ 10,458 ไร่ หรือร้อยละ 0.26 ของเนื้อที่จังหวัด พบมากในบริเวณอำเภอปางอำเภอเชียงม่วน และอำเภอจุน

2) ป่าผลัดใบ (F2) มีเนื้อที่ 1,549,313 ไร่ หรือร้อยละ 39.13 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ป่าผลัดใบสมบูรณ์ มีเนื้อที่ 1,502,183 ไร่ หรือร้อยละ 37.94 ของเนื้อที่จังหวัด และป่าผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู มีเนื้อที่ 47,130 ไร่ หรือร้อยละ 1.19 ของเนื้อที่จังหวัด พบมากบริเวณอำเภอปาง อำเภอเชียงม่วน อำเภอเมืองพะเยา และพบกระจายตัวอยู่ทั่วไปทุกอำเภอ

3) ป่าปลูก (F5) มีเนื้อที่ 5,866 ไร่ หรือร้อยละ 0.15 ของเนื้อที่จังหวัด พบมากบริเวณอำเภอปางและอำเภอเมืองพะเยา

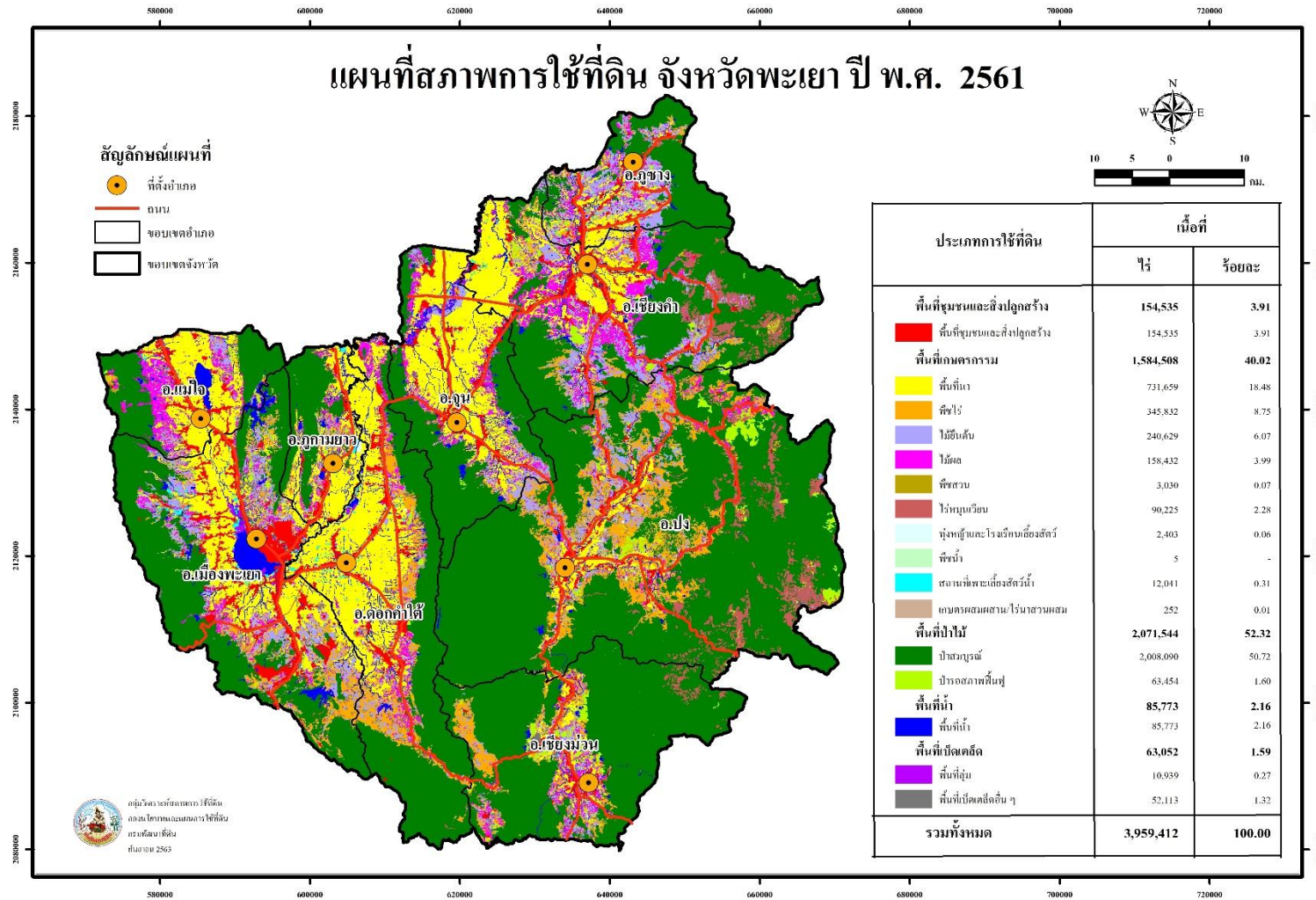
2.7.4 พื้นที่น้ำ (W) มีเนื้อที่ 85,773 ไร่ หรือร้อยละ 2.16 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่

1) แหล่งน้ำธรรมชาติ (W1) เช่น แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง หนอง บึง ทะเลสาบ และทะเล มีเนื้อที่ 48,412 ไร่ หรือร้อยละ 1.22 ของเนื้อที่จังหวัด โดยมีแหล่งน้ำขนาดใหญ่ ได้แก่ กว๊านพะเยา หนองเล็งทราย แม่น้ำยม แม่น้ำอิง และแม่น้ำลาว เป็นต้น

2) แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น (W2) เช่น อ่างเก็บน้ำ บ่อน้ำในไร่นา และคลองชลประทาน มีเนื้อที่ 37,361 ไร่ หรือร้อยละ 0.94 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ อ่างเก็บน้ำแม่ปืม อ่างเก็บน้ำห้วยไฟ

2.7.5 พื้นที่เบ็ดเตล็ด (M) มีเนื้อที่ 63,052 ไร่ หรือร้อยละ 1.59 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย ทุ่งหญ้าธรรมชาติ ทุ่งหญ้าสลับไม้พุ่มและไม้ละเมาะ พื้นที่ลุ่ม เหมืองเก่า บ่อขุด ที่ทิ้งขยะ และพื้นที่เบ็ดเตล็ดอื่น ๆ ดังนี้

- 1) พืชหญ้าธรรมชาติ พืชหญ้าสลับไม้พุ่มและไม้ละเมาะ (M1) มีเนื้อที่ 46,450 หรือร้อยละ 1.18 ของเนื้อที่จังหวัด
- 2) พื้นที่ลุ่ม (M2) ได้แก่ พื้นที่ลุ่ม มีเนื้อที่ 10,752 ไร่ หรือร้อยละ 0.27 ของเนื้อที่จังหวัด และพื้นที่ลุ่ม ที่ทำการปลูกข้าวโพดและพืชผักในฤดูแล้ง มีเนื้อที่ 138 และ 49 ไร่ ตามลำดับ
- 3) เหมืองแร่ บ่อขุด (M3) ได้แก่ เหมืองแร่ บ่อลูกรัง บ่อดิน และเหมืองเก่า บ่อขุดเก่า มีเนื้อที่ 4,101 ไร่ หรือร้อยละ 0.10 ของเนื้อที่จังหวัด
- 4) พื้นที่เบ็ดเตล็ดอื่น ๆ ได้แก่ พื้นที่กองวัสดุ พื้นที่ถม ที่ทิ้งขยะ มีเนื้อที่ 1,562 ไร่ หรือร้อยละ 0.04 ของเนื้อที่จังหวัด

ภาพที่ 7 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดพะเยา ปี พ.ศ. 2561

ตารางที่ 7 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดพะเยา ปี พ.ศ. 2561

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
U	พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	154,535	3.91
U101	ตัวเมืองและย่านการค้า	21,759	0.55
U201	หมู่บ้านบนพื้นราบ	98,655	2.49
U202	หมู่บ้านชาวไทยภูเขา	636	0.02
U300	สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ ไร่	12	-
U301	สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ	21,569	0.55
U405	ถนน	4,048	0.10
U500	พื้นที่อุตสาหกรรมไร่	241	0.01
U502	โรงงานอุตสาหกรรม	4,247	0.11
U503	ลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร	737	0.02
U601	สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ	467	0.01
U602	รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮาส์	66	-
U603	สุสาน ป่าช้า	1,987	0.05
U605	สถานีบริการน้ำมัน	98	-
U701	สนามกอล์ฟ	13	-
A	พื้นที่เกษตรกรรม	1,584,508	40.02
A1	พื้นที่นา	731,659	18.48
A100	นาไร่	1,968	0.05
A101	นาข้าว	717,220	18.11
A101+A202	นาข้าว+ข้าวโพด	6,311	0.16
A101+A204	นาข้าว+มันสำปะหลัง	81	-
A101+A206	นาข้าว+ยาสูบ	188	0.01
A101+A208	นาข้าว+ถั่วเขียว	143	-
A101+A209	นาข้าว+ถั่วเหลือง	33	-
A101+A210	นาข้าว+ถั่วลิสง	117	-
A101+A217	นาข้าว+มันฝรั่ง	2,068	0.05
A101+A220	นาข้าว+แตงโม	165	0.01
A101+A229	นาข้าว+พริก	27	-
A101+A502	นาข้าว+พืชผัก	2,318	0.06
A101+A512	นาข้าว+แคนตาลูป	188	0.01
M201+A101	พื้นที่ลุ่ม+นาข้าว	832	0.02

ตารางที่ 7 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A2	พืชไร่	345,832	8.75
A200	ไร่ร้าง	14,049	0.36
A201	พืชไร่ผสม	10	-
A202	ข้าวโพด	299,978	7.58
A202+A206	ข้าวโพด+ยาสูบ	455	0.01
A202+A208	ข้าวโพด+ถั่วเขียว	711	0.02
A202+A209	ข้าวโพด+ถั่วเหลือง	299	0.01
A202+A212	ข้าวโพด+ถั่วดำ ถั่วแดง	22	-
A202+A228	ข้าวโพด+ทานตะวัน	10	-
A202+A229	ข้าวโพด+พริก	21	-
A202+A502	ข้าวโพด+พืชผัก	1,420	0.04
A203	อ้อย	920	0.02
A204	มันสำปะหลัง	16,604	0.42
A205	สับปะรด	843	0.02
A206	ยาสูบ	1,164	0.03
A207	ฝ้าย	10	-
A208	ถั่วเขียว	1,076	0.03
A209	ถั่วเหลือง	80	-
A210	ถั่วลิสง	57	-
A212	ถั่วดำ ถั่วแดง	210	0.01
A216	ข้าวไร่	7,811	0.20
A218	มันแกว	24	-
A228	ทานตะวัน	24	-
A229	พริก	34	-
A3	ไม้ยืนต้น	240,629	6.07
A300	ไม้ยืนต้นร้าง/เสื่อมโทรม	2,067	0.05
A301	ไม้ยืนต้นผสม	283	0.01
A302	ยางพารา	185,893	4.70
A303	ปาล์มน้ำมัน	4,362	0.11
A304	ยูคาลิปตัส	2,217	0.06
A305	สัก	40,905	1.03

ตารางที่ 7 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A308	กระถิน	27	-
A309	ประดู่	97	-
A312	กาแพ	562	0.01
A314	หม่อน	113	-
A315	ไม้ปลูกเพื่อการค้า	906	0.02
A318	จามจุรี	3,078	0.08
A319	ดินเปิด	31	-
A322	กฤษณา	26	-
A323	ตะกั่ว	62	-
A4	ไม้ผล	158,432	3.99
A400	ไม้ผลร้าง/เสื่อมโทรม	1,304	0.03
A401	ไม้ผลผสม	1,747	0.04
A402	ส้ม	91	-
A403	ทุเรียน	61	-
A404	เงาะ	398	0.01
A405	มะพร้าว	75	-
A406	ลิ้นจี่	20,976	0.53
A407	มะม่วง	7,221	0.18
A408	มะม่วงหิมพานต์	147	-
A409	พุทรา	13	-
A410	น้อยหน่า	29	-
A411	กล้วย	1,374	0.04
A412	มะขาม	5,823	0.15
A413	ลำไย	118,229	2.99
A414	ฝรั่ง	109	-
A415	มะละกอ	87	-
A416	ขนุน	19	-
A417	กระท้อน	78	-
A422	มะนาว	212	0.01
A426	แก้วมังกร	303	0.01
A427	ส้มโอ	121	-
A429	มะปราง มะยงชิด	15	-

ตารางที่ 7 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A5	พืชสวน	3,030	0.07
A500	พืชสวนร้าง/เสื่อมโทรม	102	-
A502	พืชผัก	2,831	0.07
A503	ไม้ดอก ไม้ประดับ	22	-
A506	สตรอเบอรี่	13	-
A507	เสาวรส	62	-
A6	ไร้หมุนเวียน	90,225	2.28
A600	ไร้หมุนเวียนร้าง	4,860	0.12
A602	ข้าวโพด(ไร้หมุนเวียน)	77,466	1.96
A616	ข้าวไร้(ไร้หมุนเวียน)	7,899	0.20
A7	ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์	2,403	0.06
A701	ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์	644	0.02
A702	โรงเรือนเลี้ยงโค กระบือ และม้า	1,162	0.03
A703	โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก	455	0.01
A704	โรงเรือนเลี้ยงสุกร	142	-
A8	พืชน้ำ	5	-
A802	กก	5	-
A9	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	12,041	0.31
A900	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้าง	259	0.01
A902	สถานที่เพาะเลี้ยงปลา	11,772	0.30
A903	สถานที่เพาะเลี้ยงกุ้ง	10	0.00
A0	เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม	252	0.01
A001	เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม	252	0.01
F	พื้นที่ป่าไม้	2,071,544	52.32
F100	ป่าไม้ผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู	10,458	0.26
F101	ป่าไม้ผลัดใบสมบูรณ์	505,907	12.78
F200	ป่าผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู	47,130	1.19
F201	ป่าผลัดใบสมบูรณ์	1,502,183	37.94
F501	ป่าปลูกสมบูรณ์	5,866	0.15
W	พื้นที่น้ำ	85,773	2.16
W101	แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง	28,837	0.73
W102	หนอง บึง ทะเลสาบ	19,575	0.49

ตารางที่ 7 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
W201	อ่างเก็บน้ำ	21,714	0.55
W202	บ่อน้ำในไร่นา	14,427	0.36
W203	คลองชลประทาน	1,220	0.03
M	พื้นที่เบ็ดเตล็ด	63,052	1.59
M101	ทุ่งหญ้าธรรมชาติ	3,858	0.10
M102	ทุ่งหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ	42,592	1.08
M201	พื้นที่ลุ่ม	10,752	0.27
M201+A202	พื้นที่ลุ่ม+ข้าวโพด	138	-
M201+A502	พื้นที่ลุ่ม+พืชผัก	49	-
M300	เหมืองเก่า บ่อขุดเก่า	734	0.02
M301	เหมืองแร่	2,148	0.05
M302	บ่อลูกรัง	487	0.01
M303	บ่อทราย	74	-
M304	บ่อดิน	658	0.02
M401	พื้นที่กองวัสดุ	12	-
M403	ที่หินโผล่	379	0.01
M405	พื้นที่ถม	1,028	0.03
M701	ที่ทิ้งขยะ	143	-
รวมทั้งหมด		3,959,412	100.00

ที่มา: จากการวิเคราะห์โดยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน
กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน

2.8 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดพิจิตร ปี พ.ศ. 2561

จังหวัดพิจิตร มีเนื้อที่ทั้งหมด 2,831,883 ไร่ สามารถจำแนกประเภทการใช้ที่ดินได้ออกเป็น 5 ประเภท คือ พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง (U) มีเนื้อที่ 216,483 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 7.63 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่เกษตรกรรม (A) มีเนื้อที่ 2,445,209 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 86.36 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่ป่าไม้ (F) มีเนื้อที่ 18,208 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.64 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่น้ำ (W) มีเนื้อที่ 96,329 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 3.40 ของเนื้อที่จังหวัด และพื้นที่เบ็ดเตล็ด (M) มีเนื้อที่ 55,654 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 1.90 ของเนื้อที่จังหวัด โดยการใช้ประโยชน์ในพื้นที่แต่ละประเภทมีรายละเอียด (ภาพที่ 8 และตารางที่ 8) ดังนี้

2.8.1 พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง (U) มีเนื้อที่ทั้งหมด 216,483 ไร่ หรือร้อยละ 7.63 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย ตัวเมืองและย่านการค้า หมู่บ้าน สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ สถานีคมนาคม ย่านอุตสาหกรรม สิ่งปลูกสร้างอื่น ๆ และสนามกอล์ฟ

1) ตัวเมืองและย่านการค้า (U1) มีเนื้อที่ 18,110 ไร่ หรือร้อยละ 0.64 ของเนื้อที่จังหวัด เป็นแหล่งชุมชนหนาแน่นและแหล่งการค้า ประกอบด้วย บ้านเรือน อาคารพาณิชย์ สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ และห้างสรรพสินค้า เป็นต้น โดยตัวเมืองและย่านการค้าจะตั้งอยู่ตามแนวสองข้างถนนริมฝั่งแม่น้ำยม แม่น้ำน่าน และสี่แยกของถนนสายหลักใหญ่ ๆ

2) หมู่บ้าน (U2) มีเนื้อที่ 154,399 ไร่ หรือร้อยละ 5.45 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ หมู่บ้านบนพื้นที่ราบ มีเนื้อที่ 154,333 ไร่ หรือร้อยละ 5.45 ของเนื้อที่จังหวัดและหมู่บ้าน/ที่ดินจัดสรรสร้าง มีเนื้อที่ 66 ไร่ ซึ่งหมู่บ้านจะกระจายทั่วไปตามสองข้างถนน และริมฝั่งแม่น้ำลำคลองต่าง ๆ มีการตั้งหมู่บ้านเป็นหย่อมในพื้นที่ราบหรือค่อนข้างราบหรือพื้นที่ดอน เพราะพื้นที่ส่วนใหญ่จะเป็นนา บริเวณบ้านมักจะปลูกไม้ผลชนิดต่าง ๆ พืชผักหรือมีไม้ยืนต้นดั้งเดิมอยู่

3) สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ (U3) มีเนื้อที่ 17,737 ไร่ หรือร้อยละ 0.62 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ มีเนื้อที่ 17,666 ไร่ หรือร้อยละ 0.62 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ศูนย์ราชการจังหวัดพิจิตร ที่ว่าการอำเภอต่าง ๆ สำนักงานพัฒนาฝีมือและแรงงานจังหวัดพิจิตร สถาบันวิจัยพืชสวน โรงเรียน วัด และโรงพยาบาล เป็นต้น พบกระจายอยู่ทั่วไปในทุกอำเภอ นอกจากนี้ยังพบสถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ ว่างมีเนื้อที่ 71 ไร่

4) สถานีคมนาคม (U4) มีเนื้อที่ 12,189 ไร่ หรือร้อยละ 0.43 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ สถานีรถไฟ ถนน และทางรถไฟ โดยเป็นระบบคมนาคมที่สำคัญที่ประชาชนใช้สัญจร และใช้ในการขนส่งสินค้าและพืชผลทางการเกษตรออกจากสู่ตลาด

5) ย่านอุตสาหกรรม (U5) มีเนื้อที่ 11,587 ไร่ หรือร้อยละ 0.41 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ โกดังร้าง โรงสีร้าง นิคมอุตสาหกรรม นิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือตอนล่าง (พิจิตร) โรงงานอุตสาหกรรม เช่น หจก.พงษ์ไฟโรจน์ไรซ์ จำกัด โรงไฟฟ้าเซลล์แสงอาทิตย์โครงการเขาทราย บริษัทนันทยางการ์เมนต์ จำกัด และบริษัทไทยพลาสติกอินดัสทรี จำกัด เป็นต้น ลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร เช่น ทำข้าววังทรายพูน ตลาดกลางข้าวเปลือก และบึงนารางพืชผล เป็นต้น

6) พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้างอื่น ๆ (U6) มีเนื้อที่ 2,209 ไร่ หรือร้อยละ 0.07 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ สถานที่ร้าง สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ เช่น ร้านอาหาร สนามกีฬา สวนสาธารณะ โรงแรม รีสอร์ท เกสต์เฮาส์ เช่น เขานกยูงรีสอร์ท อิงตอยวิวิธรีสอร์ท และบ้านสวนรีสอร์ท สุสาน ป่าช้า เช่น สุสานหัวเฉียว สถานีบริการน้ำมัน เช่น ปั้มน้ำมันปตท. ปั้มน้ำมันบางจาก และปั้มน้ำมันเอสโซ่ เป็นต้น

7) สนามกอล์ฟ (U701) มีเนื้อที่ 252 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ สนามกอล์ฟเขาทรายคันทรี่คลับ ตั้งอยู่ตำบลเขาทราย อำเภอทับคล้อ จังหวัดพิจิตร

2.8.2 พื้นที่เกษตรกรรม (A) มีเนื้อที่ 2,445,209 ไร่ หรือร้อยละ 86.36 ของเนื้อที่จังหวัดประกอบด้วย พื้นที่นา พืชไร่ ไม้ยืนต้น ไม้ผล พืชสวน พืชไร่และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ พืชไร่ สถานเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และเกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม

1) พื้นที่นา (A1) มีเนื้อที่ 2,064,319 ไร่ หรือร้อยละ 72.89 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ นาร้าง มีเนื้อที่ 4,655 ไร่ หรือร้อยละ 0.17 ของเนื้อที่จังหวัด และนาข้าว 2,044,627 ไร่ หรือร้อยละ 72.20 ของเนื้อที่จังหวัด พบปลูกทุกอำเภอโดยพื้นที่เพาะปลูกที่สำคัญ ได้แก่ อำเภอเมืองพิจิตร อำเภอโพทะเล อำเภอตะพานหิน และอำเภอบางมูลนาก เป็นนาปีอาศัยน้ำฝนเป็นหลัก นอกจากการทำนาปีแล้ว บางพื้นที่มีการทำนาปรังหรือปลูกพืชชนิดอื่นตามหลังจากการทำนา เช่น ถั่วเขียวถั่วดำ ข้าวโพด งามแดงโม และพืชผัก เป็นต้น มีเนื้อที่ 14,650 ไร่ หรือร้อยละ 0.51 ของเนื้อที่จังหวัด นอกจากนี้มีการปลูกข้าวในพื้นที่ลุ่ม 387 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด

2) พืชไร่ (A2) มีเนื้อที่ 205,921 ไร่ หรือร้อยละ 7.29 ของเนื้อที่จังหวัด พืชไร่ที่สำคัญทางเศรษฐกิจของจังหวัดพิจิตร ได้แก่

(1) อ้อย (A203) มีเนื้อที่ 138,964 ไร่ หรือร้อยละ 4.91 ของเนื้อที่จังหวัด พบมากที่สุดในพื้นที่อำเภอบึงนาราง รองลงมาอำเภอสามง่าม และอำเภอโพธิ์ประทับช้าง ตามลำดับ

(2) มันสำปะหลัง (A204) มีเนื้อที่ 34,992 ไร่ หรือร้อยละ 1.24 ของเนื้อที่จังหวัด ปลูกมากในเขตพื้นที่อำเภอโพทะเล รองลงมา อำเภอทับคล้อ และอำเภอบึงนาราง ตามลำดับ

(3) ข้าวโพด (A202) มีเนื้อที่ 27,690 ไร่ หรือร้อยละ 0.98 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่เป็นข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ พบมากที่สุดในพื้นที่อำเภอโพธิ์ประทับช้าง รองลงมาอำเภอดงเจริญ และอำเภอบึงนาราง ตามลำดับ นอกจากนี้มีการปลูกถั่วเขียวตามมีเนื้อที่ 101 ไร่

(4) พืชไร่อื่น ๆ ที่พบได้แก่ ไร่ร้าง พืชไร่ผสม ฝ้าย ถั่วเขียว ถั่วเหลือง มันเทศ แดงโม จิง มะเขือเทศ พริก และเผือก มีเนื้อที่ 4,174 ไร่ หรือร้อยละ 0.16 ของเนื้อที่จังหวัด

3) ไม้ยืนต้น (A3) มีเนื้อที่ 35,687 ไร่ หรือร้อยละ 1.28 ของเนื้อที่จังหวัด ไม้ยืนต้นที่สำคัญทางเศรษฐกิจของจังหวัดพิจิตร ได้แก่

(1) สัก (A305) มีเนื้อที่ 14,288 ไร่ หรือร้อยละ 0.51 ของเนื้อที่จังหวัด พบมากที่สุดในพื้นที่อำเภอทับคล้อ รองลงมาอำเภออำเภอโพทะเล และอำเภอดงเจริญ ตามลำดับ

(2) ยูคาลิปตัส (A304) มีเนื้อที่ 10,032 ไร่ หรือร้อยละ 0.36 ของเนื้อที่จังหวัด พบมากที่สุดในพื้นที่อำเภอทับคล้อ รองลงมาอำเภอวังทรายพูน และอำเภอสามโก้ ตามลำดับ

(3) ยางพารา (A302) มีเนื้อที่ 3,828 ไร่ หรือร้อยละ 0.14 ของเนื้อที่จังหวัด พบมากที่สุดในพื้นที่อำเภอตงเจริญ รองลงมาอำเภอบึงนาราง และอำเภอทับคล้อ ตามลำดับ

(4) ไม้ยืนต้นผสม (A301) มีเนื้อที่ 3,641 ไร่ หรือร้อยละ 0.13 ของเนื้อที่จังหวัด พบมากที่สุดในพื้นที่อำเภอเมืองพิจิตร รองลงมาอำเภอโพทะเล และอำเภอวชิรบำรุง ตามลำดับ

(5) ปาล์มน้ำมัน (A303) มีเนื้อที่ 1,788 ไร่ หรือร้อยละ 0.06 ของเนื้อที่จังหวัด พบมากที่สุดในพื้นที่อำเภอเมืองพิจิตร รองลงมาอำเภอสามโก้ และอำเภอโพทะเล ตามลำดับ

(6) ไม้ยืนต้นอื่น ๆ ที่พบได้แก่ ไม้ยืนต้นร้าง/เสื่อมโทรม สะเดา ประดู่ หม่อน ไม้ปลูกเพื่อการค้า จามจุรี และตะกั่ว มีเนื้อที่ 2,110 ไร่ หรือร้อยละ 0.08 ของเนื้อที่ทั้งหมด

4) ไม้ผล (A4) มีเนื้อที่ 121,452 ไร่ หรือร้อยละ 4.28 ของเนื้อที่จังหวัด ไม้ผลที่สำคัญทางเศรษฐกิจของจังหวัดพิจิตร ได้แก่

(1) มะม่วง (A407) มีเนื้อที่ 34,331 ไร่ หรือร้อยละ 1.21 ของเนื้อที่จังหวัด พบปลูกมากที่สุดในพื้นที่อำเภอสามโก้ รองลงมาอำเภอวังทรายพูน อำเภอตะพานหิน และอำเภอทับคล้อ ตามลำดับ พันธุ์มะม่วงที่ปลูก เช่น พันธุ์น้ำดอกไม้สีทอง และพันธุ์เขียวเสวย

(2) กล้วย (A411) มีเนื้อที่ 30,618 ไร่ หรือร้อยละ 1.08 ของเนื้อที่จังหวัด พบปลูกมากที่สุดในพื้นที่อำเภอบึงนาราง รองลงมาอำเภอโพทะเล อำเภอโพธิ์ประทับช้าง และอำเภอเมืองพิจิตร ตามลำดับ

(3) ส้มโอ (A427) มีเนื้อที่ 21,034 ไร่ หรือร้อยละ 0.74 ของเนื้อที่จังหวัด พบปลูกมากที่สุดในพื้นที่อำเภอโพธิ์ประทับช้าง รองลงมาอำเภอเมืองพิจิตร และอำเภอตะพานหิน ตามลำดับ พันธุ์ที่ปลูกเช่น พันธุ์ท่าข่อย ซึ่งเป็นพันธุ์ที่มีชื่อเสียงของจังหวัด พันธุ์ขาวแตงกวา และพันธุ์ทองดี เป็นต้น

(4) มะนาว (A422) มีเนื้อที่ 13,042 ไร่ หรือร้อยละ 0.46 ของเนื้อที่จังหวัด พบปลูกมากที่สุดในพื้นที่อำเภอโพทะเล รองลงมาอำเภอตะพานหิน และอำเภอบึงนาราง ตามลำดับ

(5) ไม้ผลผสม (A401) มีเนื้อที่ 12,951 ไร่ หรือร้อยละ 0.46 ของเนื้อที่จังหวัด พบปลูกมากที่สุดในพื้นที่อำเภอเมืองพิจิตร รองลงมาอำเภอโพทะเล และอำเภอตะพานหิน ตามลำดับ

(6) ไม้ผลอื่น ๆ ที่พบได้แก่ ไม้ผลร้าง/ไม้ผลเสื่อมโทรม ส้ม ทูเรียน เงาะ มะพร้าว พุทรา น้อยหน่า มะขาม ลำไย ฝรั่ง มะละกอ ขนุน และกระท้อน ชมพู่ มะขามเทศ แก้วมังกร และมะปราง มะยงชิด มีเนื้อที่ 9,476 ไร่ หรือร้อยละ 0.33 ของเนื้อที่จังหวัด

5) พืชสวน (A5) มีเนื้อที่ 6,752 ไร่ หรือร้อยละ 0.24 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ พืชสวนร้าง/เสื่อมโทรม พืชผัก ไม้ดอก ไม้ประดับ พืชสมุนไพร และพืชสวนร้าง/เสื่อมโทรม

(1) พืชผัก (A502) มีเนื้อที่ 5,949 ไร่ หรือร้อยละ 0.21 ของเนื้อที่จังหวัด พบปลูกมากที่อำเภอบึงนาราง อำเภอโพทะเล และปลูกกระจายในทุกอำเภอ

(2) พืชสวนร้าง/เสื่อมโทรม (A500) มีเนื้อที่ 455 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ของเนื้อที่จังหวัด ที่พบส่วนใหญ่เป็นไร่ร้าง พบมากที่อำเภอตงเจริญ

(3) ไม้ดอก ไม้ประดับ (A503) มีเนื้อที่ 319 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด พบปลูกมากที่อำเภอเมืองพิจิตร และอำเภอบึงนาราง

(4) พืชสมุนไพร (A509) มีเนื้อที่ 19 ไร่ หรือ พบปลูกมากที่อำเภอโพธิ์ประทับช้าง และอำเภอโพทะเล

6) พุ่มหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ (A7) มีเนื้อที่ 5,317 ไร่ หรือร้อยละ 0.18 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ โรงเรือนร้าง พุ่มหญ้าเลี้ยงสัตว์ โรงเรือนเลี้ยงโค กระบือ โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก และโรงเรือนเลี้ยงสุกร

(1) พุ่มหญ้าเลี้ยงสัตว์ (A701) มีเนื้อที่ 2,065 ไร่ หรือร้อยละ 0.07 ของเนื้อที่จังหวัด เป็นพื้นที่สำหรับปล่อยให้โค กระบือ หากินอาหาร เช่น ต้นหญ้า พบมากในพื้นที่อำเภอดงเจริญ และอำเภอทับคล้อ

(2) โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก (A703) มีเนื้อที่ 1,643 ไร่ หรือร้อยละ 0.06 ของเนื้อที่จังหวัด พบเลี้ยงมากในอำเภอโพทะเล และอำเภอลำลูกกา

(3) โรงเรือนร้าง (A700) มีเนื้อที่ 928 ไร่ หรือร้อยละ 0.03 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ของฟาร์มพิจิตรไทยปศุสัตว์ จำกัด ซึ่งเคยเป็นฟาร์มเลี้ยงนกกระเจอกเทศขนาดใหญ่ อยู่ในพื้นที่อำเภอดงเจริญ ปัจจุบันได้เลิกกิจการแล้ว

(4) โรงเรือนเลี้ยงสุกร (A704) มีเนื้อที่ 559 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ของเนื้อที่จังหวัด พบเลี้ยงมากในอำเภอบางมูลนาก และอำเภอโพธิ์ประทับช้าง

(5) โรงเรือนเลี้ยงโค กระบือ และม้า (A702) มีเนื้อที่ 122 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด พบเลี้ยงมากในอำเภอทับคล้อและอำเภอโพทะเล

7) พืชน้ำ (A8) มีเนื้อที่ 505 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ บัว และผักบุ้ง

(1) บัว (A803) มีเนื้อที่ 493 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ของเนื้อที่จังหวัด พบมากที่อำเภอเมืองพิจิตร

(2) ผักบุ้ง (A806) มีเนื้อที่ 12 ไร่ พบที่อำเภอสามงามและอำเภอตะพานหิน

8) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (A9) มีเนื้อที่ 4,871 ไร่ หรือร้อยละ 0.17 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย สถานที่เพาะเลี้ยงปลา สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้าง และสถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำผสม

(1) สถานที่เพาะเลี้ยงปลา (A902) มีเนื้อที่ 4,255 ไร่ หรือร้อยละ 0.15 ของเนื้อที่จังหวัด โดยพบพื้นที่เลี้ยงปลามากที่อำเภอโพทะเล อำเภอสามงาม และอำเภอเมืองพิจิตร

(2) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้าง (A900) มีเนื้อที่ 518 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ของเนื้อที่จังหวัด พบมากที่อำเภอสากเหล็กและอำเภอเมืองพิจิตร

(3) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำผสม (A901) มีเนื้อที่ 98 ไร่ พบมากที่อำเภอสากเหล็ก และอำเภอวังทรายมูล

9) เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม (A0) มีเนื้อที่ 385 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม (A001) เป็นพื้นที่ที่มีการเพาะปลูกพืชหรือการเลี้ยงสัตว์อยู่ในพื้นที่เดียวกัน

2.8.3 พื้นที่ป่าไม้ (F) มีเนื้อที่ 18,208 ไร่ หรือร้อยละ 0.64 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ป่าไม่ผลัดใบ ป่าผลัดใบ และปลูกสมบูรณ์

(1) ป่าไม่ผลัดใบ (F1) มีเนื้อที่ 1,211 ไร่ หรือร้อยละ 0.04 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ป่าไม่ผลัดใบสมบูรณ์ พบที่อำเภอโพทะเลเพียงอำเภอเดียว

(2) ป่าผลัดใบ (F2) มีเนื้อที่ 16,912 ไร่ หรือร้อยละ 0.60 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ป่าผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู พบมากที่อำเภอโพทะเล อำเภอทับคล้อ และป่าผลัดใบสมบูรณ์ พบมากที่อำเภอทับคล้อ และอำเภอตะพานหิน

(3) ป่าปลูก (F5) มีเนื้อที่ 85 ไร่ ได้แก่ ป่าปลูกสมบูรณ์ พบที่อำเภอตะพานหิน อำเภอวังทรายพูน และอำเภอดงเจริญ

2.8.4 พื้นที่น้ำ (W) มีเนื้อที่ 96,329 ไร่ หรือร้อยละ 3.40 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ แหล่งน้ำธรรมชาติ และแหล่งน้ำที่สร้างขึ้น

1) แหล่งน้ำธรรมชาติ (W1) เช่น แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง หนอง บึง ทะเลสาบ และทะเล มีเนื้อที่ 73,524 ไร่ หรือร้อยละ 2.60 ของเนื้อที่จังหวัด จังหวัดพิจิตรมีแม่น้ำที่สำคัญ ได้แก่ แม่น้ำยม ไหลผ่านจังหวัดพิจิตร ที่อำเภอสามง่าม อำเภอโพธิ์ประทับช้าง อำเภอโพทะเล แม่น้ำน่าน ไหลผ่านจังหวัดพิจิตรที่อำเภอเมืองพิจิตร อำเภอตะพานหิน อำเภอบางมูลนาก และแม่น้ำพิจิตร ไหลผ่านจังหวัดพิจิตรที่อำเภอเมืองพิจิตร อำเภอโพธิ์ประทับช้าง อำเภอตะพานหิน และหนอง บึง ทะเลสาบ ที่สำคัญ ได้แก่ บึงสีไฟ อยู่ในพื้นที่อำเภอเมืองพิจิตร

2) แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น (W2) เช่น อ่างเก็บน้ำ บ่อน้ำในไร่นา และคลองชลประทาน มีเนื้อที่ 22,805 ไร่ หรือร้อยละ 0.80 ของเนื้อที่จังหวัด

2.8.5 พื้นที่เบ็ดเตล็ด (M) มีเนื้อที่ 55,654 ไร่ หรือร้อยละ 1.97 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ทุ่งหญ้าและไม้ละเมาะ พื้นที่ลุ่ม เหมืองแร่ บ่อขุด พื้นที่เบ็ดเตล็ดอื่น ๆ และที่ทิ้งขยะ

1) ทุ่งหญ้าและไม้ละเมาะ (M1) มีเนื้อที่ 37,828 ไร่ หรือร้อยละ 1.33 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ทุ่งหญ้าธรรมชาติ ทุ่งหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ ไร่ป่าและไร่หนาม

2) พื้นที่ลุ่ม (M201) มีเนื้อที่ 3,713 ไร่ หรือร้อยละ 0.13 ของเนื้อที่จังหวัด

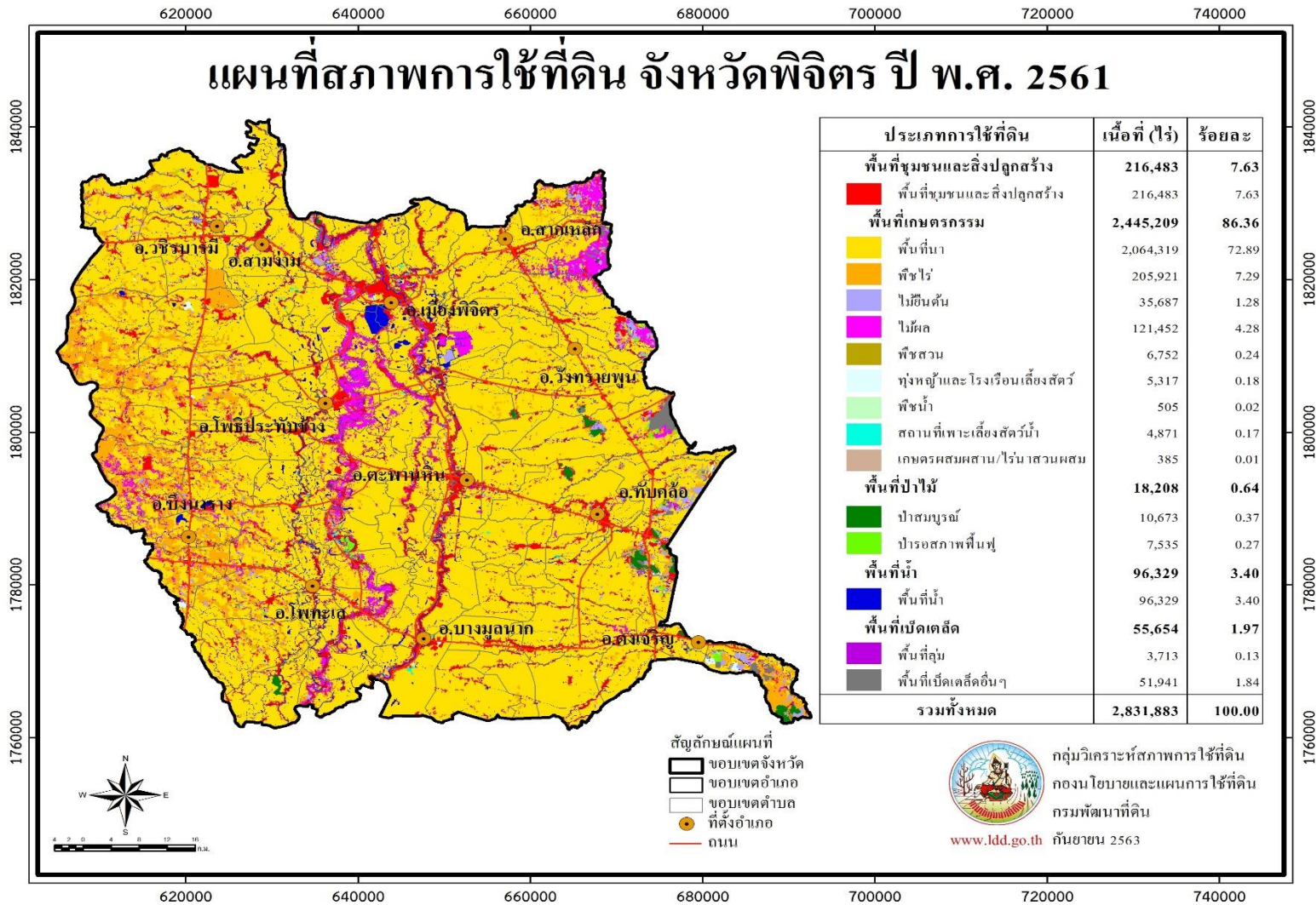
3) เหมืองแร่ บ่อขุด (M3) มีเนื้อที่ 11,122 ไร่ หรือร้อยละ 0.40 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ เหมืองเก่า บ่อขุดเก่า พบมากที่อำเภอทับคล้อ โดยพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นของบริษัทอัครา รีซอร์สเซส จำกัด (มหาชน) หรือที่เรียกกันว่าเหมืองทองอัคราที่ถูกปิดเหมืองเมื่อปี พ.ศ.2560 บ่อลูกรัง พบมากที่อำเภอสามโก้ บ่อดินและบ่อทราย พบมากที่อำเภอโพธิ์ประทับช้าง และเหมืองแร่ ที่สำคัญได้แก่

(1) เหมืองแร่ทองคำเขาพนมพา อยู่ในพื้นที่อำเภอวังทรายพูน มีองค์การบริหารส่วนจังหวัดพิจิตรเป็นผู้ดำเนินการทำเหมืองแร่ทองคำ

(2) เหมืองแร่ยิปซัม อยู่ในพื้นที่ตำบลวังจี้วใต้ อำเภอตงเจริญ เป็นแหล่งผลิตแร่ยิปซัมที่มีคุณภาพดี แร่มีสีขาวเนื้อหยาบ เปราะ

4) พื้นที่เบ็ดเตล็ดอื่น ๆ (M4) มีเนื้อที่ 2,835 ไร่ หรือร้อยละ 0.10 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ พื้นที่กองวัสดุ และพื้นที่ถม

5) ที่ทิ้งขยะ (M7) มีเนื้อที่ 156 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด พบในพื้นที่อำเภอเมืองพิจิตรและอำเภอสามโก้

ภาพที่ 8 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดพิจิตร ปี พ.ศ. 2561

ตารางที่ 8 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดพิจิตร ปี พ.ศ. 2561

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
U	พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	216,483	7.63
U101	ตัวเมืองและย่านการค้า	18,110	0.64
U200	หมู่บ้าน/ที่ดินจัดสรรร้าง	66	-
U201	หมู่บ้านบนพื้นราบ	154,333	5.45
U300	สถานที่ราชการ และสถาบันต่าง ๆ ร้าง	71	-
U301	สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ	17,666	0.62
U402	สถานีรถไฟ	27	-
U405	ถนน	10,174	0.36
U406	ทางรถไฟ	1,988	0.07
U500	พื้นที่อุตสาหกรรมร้าง	272	0.01
U501	นิคมอุตสาหกรรม	1,346	0.05
U502	โรงงานอุตสาหกรรม	8,522	0.30
U503	ลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร	1,447	0.05
U600	สถานที่ร้าง	77	-
U601	สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ	519	0.02
U602	รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮ้าส์	879	0.03
U603	สุสาน ป่าช้า	379	0.01
U605	สถานีบริการน้ำมัน	355	0.01
U701	สนามกอล์ฟ	252	0.01
A	พื้นที่เกษตรกรรม	2,445,209	86.36
A1	พื้นที่นา	2,064,319	72.89
A100	นาร้าง	4,655	0.17
A101	นาข้าว	2,044,627	72.20
A101+ A201	นาข้าว + พืชไร่ผสม	95	-
A101+ A202	นาข้าว + ข้าวโพด	8,874	0.31
A101+ A208	นาข้าว + ถั่วเขียว	4,725	0.17
A101+ A215	นาข้าว + งา	89	-
A101+ A220	นาข้าว + แดงโม	483	0.02
A101+ A229	นาข้าว + พริก	16	-
A101+ A502	นาข้าว + พืชผัก	368	0.01
M201+A101	พื้นที่ลุ่ม + นาข้าว	387	0.01
A2	พืชไร่	205,921	7.29
A200	ไร่ร้าง	1,944	0.07

ตารางที่ 8 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A202	ข้าวโพด	27,690	0.98
A202 + A208	ข้าวโพด + ถั่วเขียว	101	-
A203	อ้อย	138,964	4.91
A204	มันสำปะหลัง	34,992	1.24
A208	ถั่วเขียว	441	0.02
A209	ถั่วเหลือง	16	-
A219	มันเทศ	20	-
A220	แตงโม	341	0.01
A222	ชิง	747	0.03
A229	พริก	451	0.02
A236	เผือก	214	0.01
A3	ไม้ยืนต้น	35,687	1.28
A300	ไม้ยืนต้นร้าง/เสื่อมโทรม	457	0.02
A301	ไม้ยืนต้นผสม	3,641	0.13
A302	ยางพารา	3,828	0.14
A303	ปาล์มน้ำมัน	1,788	0.06
A304	ยูคาลิปตัส	10,032	0.36
A305	สัก	14,288	0.51
A306	สะเดา	480	0.02
A308	กระถิน	51	-
A309	ประดู่	241	0.01
A314	หม่อน	105	-
A315	ไผ่ปลูกเพื่อการค้า	582	0.02
A318	จามจุรี	72	-
A323	ตะกั่ว	122	0.01
A4	ไม้ผล	121,452	4.28
A400	ไม้ผลร้าง/เสื่อมโทรม	1,137	0.04
A401	ไม้ผลผสม	12,951	0.46
A402	ส้ม	2,884	0.10
A403	ทุเรียน	155	0.01
A405	มะพร้าว	585	0.02
A407	มะม่วง	34,331	1.21
A409	พุทรา	108	-

ตารางที่ 8 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A411	กล้วย	30,618	1.08
A412	มะขาม	1,157	0.04
A413	ลำไย	94	-
A414	ฝรั่ง	289	0.01
A415	มะละกอ	793	0.03
A416	ขนุน	74	-
A417	กระท้อน	32	-
A418	ชมพู่	69	-
A422	มะนาว	13,042	0.46
A424	มะขามเทศ	47	-
A426	แก้วมังกร	141	0.01
A427	ส้มโอ	21,034	0.74
A428	ละมุด	14	-
A429	มะปราง มะยงชิด	1,897	0.07
A5	พืชสวน	6,752	0.24
A500	พืชสวนร้าง/เสื่อมโทรม	455	0.02
A501	พืชสวนผสม	10	-
A502	พืชผัก	5,949	0.21
A503	ไม้ดอก ไม้ประดับ	319	0.01
A509	พืชสมุนไพร	19	-
A7	ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์	5,317	0.18
A700	โรงเรือนร้าง	928	0.03
A701	ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์	2,065	0.07
A702	โรงเรือนเลี้ยงโค กระบือ และม้า	122	-
A703	โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก	1,643	0.06
A704	โรงเรือนเลี้ยงสุกร	559	0.02
A8	พืชน้ำ	505	0.02
A803	บัว	493	0.02
A806	ผักบุ้ง	12	-
A9	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	4,871	0.17
A900	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้าง	518	0.02
A901	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำผสม	98	-
A902	สถานที่เพาะเลี้ยงปลา	4,255	0.15

ตารางที่ 8 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A0	เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม	385	0.01
A001	เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม	385	0.01
F	พื้นที่ป่าไม้	18,208	0.64
F101	ป่าไม้ผลัดใบสมบูรณ์	1,211	0.04
F200	ป่าผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู	7,535	0.27
F201	ป่าผลัดใบสมบูรณ์	9,377	0.33
F501	ป่าปลูกสมบูรณ์	85	-
W	พื้นที่น้ำ	96,329	3.40
W101	แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง	54,559	1.93
W102	หนอง บึง ทะเลสาบ	18,965	0.67
W201	อ่างเก็บน้ำ	937	0.03
W202	บ่อน้ำในไร่นา	15,908	0.56
W203	คลองชลประทาน	5,960	0.21
M	พื้นที่เบ็ดเตล็ด	55,654	1.97
M101	ทุ่งหญ้าธรรมชาติ	3,651	0.13
M102	ทุ่งหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ	34,080	1.20
M103	ไผ่ป่า ไผ่หนาม	97	-
M201	พื้นที่ลุ่ม	3,713	0.13
M300	เหมืองเก่า บ่อขุดเก่า	5,564	0.20
M301	เหมืองแร่	1,666	0.06
M302	บ่อลูกรัง	2,766	0.10
M304	บ่อดิน	1,126	0.04
M401	พื้นที่กองวัสดุ	51	-
M405	พื้นที่ถม	2,784	0.10
M701	ที่ทิ้งขยะ	156	0.01
รวมทั้งหมด		2,831,883	100.00

ที่มา: จากการวิเคราะห์โดยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน
กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน

2.9 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดพิษณุโลก ปี พ.ศ. 2561

จังหวัดพิษณุโลก มีเนื้อที่ทั้งหมด 6,759,909 ไร่ สามารถจำแนกประเภทการใช้ที่ดินได้ออกเป็น 5 ประเภท คือ พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง (U) มีเนื้อที่ 372,817 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 5.52 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่เกษตรกรรม (A) มีเนื้อที่ 3,516,757 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 52.00 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่ป่าไม้ (F) มีเนื้อที่ 2,591,171 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 38.32 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่น้ำ (W) มีเนื้อที่ 138,538 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 2.05 ของเนื้อที่จังหวัด และพื้นที่เบ็ดเตล็ด (M) มีเนื้อที่ 140,626 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 2.11 ของเนื้อที่จังหวัด โดยการใช้ประโยชน์ในพื้นที่แต่ละประเภทมีรายละเอียด (ภาพที่ 9 และตารางที่ 9) ดังนี้

2.9.1 พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง (U) มีเนื้อที่ 372,817 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 5.52 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วยตัวเมืองและย่านการค้า หมู่บ้านบนพื้นราบ หมู่บ้านชาวไทยภูเขา สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ ราง สถานีราชการและสถาบันต่าง ๆ ถนน พื้นที่อุตสาหกรรมร้าง โรงงานอุตสาหกรรม ลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮ้าส์ สุสาน ป่าช้า สถานีบริการน้ำมัน และสนามกอล์ฟ

1) ตัวเมืองและย่านการค้า (U1) มีเนื้อที่ 48,456 ไร่ หรือร้อยละ 0.72 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย 9 อำเภอ คือ อำเภอเมืองพิษณุโลก อำเภอนครไทย อำเภอชาติตระการ อำเภอบางระกำ อำเภอบางกระทุ่ม อำเภอพรหมพิราม อำเภอวัดโบสถ์ อำเภอวังทอง และอำเภอเนินมะปราง

2) หมู่บ้าน (U2) มีเนื้อที่ 252,384 ไร่ หรือร้อยละ 3.73 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ หมู่บ้านบนพื้นราบ หมู่บ้านชาวไทยภูเขา และหมู่บ้าน/ที่ดินจัดสรรร้าง มีเนื้อที่ 249,576 2,149 และ 659 ไร่ หรือร้อยละ 3.69 0.03 และ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด

3) สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ (U3) มีเนื้อที่ 42,096 ไร่ หรือร้อยละ 0.62 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ สถานที่ราชการ โรงพยาบาล มหาวิทยาลัยนเรศวร เขตทหาร โรงเรียน และวัดต่าง ๆ

4) สถานีคมนาคม (U4) มีเนื้อที่ 8,785 ไร่ หรือร้อยละ 0.13 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ถนนท่าอากาศยานพิษณุโลก และสถานีขนส่งจังหวัดพิษณุโลก มีเนื้อที่ 4,741 4,015 และ 29 ไร่ หรือร้อยละ 0.07 0.06 ของเนื้อที่จังหวัด ตามลำดับ

5) ย่านอุตสาหกรรม (U5) มีเนื้อที่ 14,672 ไร่ หรือร้อยละ 0.22 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ โรงงานอุตสาหกรรม ลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร และพื้นที่อุตสาหกรรมร้าง มีเนื้อที่ 9,805 4,786 และ 81 ไร่ หรือร้อยละ 0.15 0.07 ของเนื้อที่จังหวัด ตามลำดับ

6) พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้างอื่น ๆ (U6) มีเนื้อที่ 6,139 ไร่ หรือร้อยละ 0.09 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮ้าส์ สุสาน ป่าช้า สถานีบริการน้ำมัน สนามกอล์ฟ และสถานที่ร้าง มีเนื้อที่ 2,702 2,225 723 397 และ 92 ไร่ หรือร้อยละ 0.04 0.03 0.01 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด ตามลำดับ

7) สนามกอล์ฟ (U7) มีเนื้อที่ 285 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด อยู่ในอำเภพรหมพิราม

2.9.2 พื้นที่เกษตรกรรม (A) มีเนื้อที่ 3,516,757 ไร่ หรือร้อยละ 52.00 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย พื้นที่นา พืชไร่ ไม้ยืนต้น ไม้ผล พืชสวน ไร่มุขเวียน ทุ่งหญ้าและโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ พืชน้ำ สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และเกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม

1) พื้นที่นา (A1) มีเนื้อที่ 1,709,275 ไร่ หรือร้อยละ 25.30 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ นาข้าว มีเนื้อที่ 1,618,727 ไร่ หรือร้อยละ 23.95 ของเนื้อที่จังหวัด ปลูกในทุกอำเภอ นอกจากนี้ยังมีการปลูกข้าวตามด้วยพืชหลังนาต่าง ๆ เช่น ข้าวโพด พืชผัก และแตงโม มีเนื้อที่ 7,931 ไร่ หรือร้อยละ 0.12 ของเนื้อที่จังหวัด พบในกระจายตัวอยู่ในทุกอำเภอ รวมถึงพื้นที่ที่มีน้ำท่วมขังในฤดูฝน และปลูกข้าวในฤดูแล้ง 79,408 ไร่ หรือร้อยละ 1.18 ของเนื้อที่จังหวัด พบมากในอำเภอบางระกำ นอกจากนี้ ยังพบพื้นที่นาร้าง คือ พื้นที่นาข้าวที่ไม่มีการทำนาติดต่อกันเกิน 3 ปี แต่ยังคงเห็นร่องรอยของคันนาอยู่ มีเนื้อที่ 3,209 ไร่ หรือร้อยละ 0.05 ของเนื้อที่จังหวัด พบมากในอำเภอเมืองพิษณุโลก อำเภอวังทอง และอำเภอบางระกำ

2) พืชไร่ (A2) มีเนื้อที่ 1,103,528 ไร่ หรือร้อยละ 16.32 ของเนื้อที่จังหวัด โดยมีพืชไร่ที่สำคัญ ได้แก่ มันสำปะหลัง ข้าวโพด อ้อย และสับปะรด

(1) มันสำปะหลัง (A204) มีเนื้อที่รวม 333,848 ไร่ หรือร้อยละ 4.94 ของเนื้อที่จังหวัด พบกระจายตัวในบริเวณตอนกลางของจังหวัด ได้แก่ อำเภอวังทอง อำเภอวัดโบสถ์ อำเภอชาติตระการ และอำเภอเนินมะปราง

(2) ข้าวโพด (A202) มีเนื้อที่รวม 331,800 ไร่ หรือร้อยละ 4.91 ของเนื้อที่จังหวัด พบกระจายตัวในทุกอำเภอ และพบมากในอำเภอนครไทย อำเภอชาติตระการ อำเภอเนินมะปราง และกระจายตัวในทุกอำเภอ

(3) อ้อย (A203) มีเนื้อที่รวม 308,929 ไร่ หรือร้อยละ 4.57 ของเนื้อที่จังหวัด พบมากในเขตอำเภอบางระกำ อำเภอบางกระทุ่ม อำเภอเนินมะปราง และกระจายตัวในทุกอำเภอ

(4) สับปะรด (A205) มีเนื้อที่ 71,305 ไร่ หรือร้อยละ 1.06 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกในเขตอำเภอนครไทย อำเภอวังทอง และอำเภอชาติตระการ ซึ่งเป็นสับปะรดสายพันธุ์ปัตตาเวียทั้งหมด

3) ไม้ยืนต้น (A3) มีเนื้อที่รวม 506,369 ไร่ หรือร้อยละ 7.48 ของเนื้อที่จังหวัด โดยมีไม้ยืนต้นที่สำคัญ คือ ยางพารา สัก ยูคาลิปตัส และปาล์มน้ำมัน

(1) ยางพารา (A302) มีเนื้อที่ 407,367 ไร่ หรือร้อยละ 6.03 ของเนื้อที่จังหวัด พบปลูกมากทางด้านทางทิศตะวันออกของจังหวัด ซึ่งมีสภาพภูมิประเทศเป็นที่สูง ได้แก่ อำเภอนครไทย อำเภอวังทอง อำเภอชาติตระการ อำเภอวัดโบสถ์ อำเภอเนินมะปราง เป็นต้น และพบปลูกกระจายในทุกอำเภอ

(2) สัก (A305) มีเนื้อที่ 31,375 ไร่ หรือร้อยละ 0.46 ของเนื้อที่จังหวัด พบปลูกมากในเขตอำเภอนครไทย อำเภอวังทอง อำเภอเนินมะปราง พบกระจายตัวในทุกอำเภอ

(3) ยูคาลิปตัส (A304) มีเนื้อที่ 28,392 ไร่ หรือร้อยละ 0.42 ของเนื้อที่จังหวัด พบปลูกมากในเขตอำเภอเนินมะปราง อำเภอวังทอง อำเภอวัดโบสถ์ พบกระจายตัวในทุกอำเภอ

(4) ปาล์มน้ำมัน (A303) มีเนื้อที่ 26,429 ไร่ หรือร้อยละ 0.39 ของเนื้อที่จังหวัด พบปลูกมากในเขตอำเภอนครไทย อำเภอวังทอง อำเภอชาติตระการ อำเภอวัดโบสถ์ และพบปลูกกระจายในทุกอำเภอ

4) ไม้ผล (A4) มีเนื้อที่ 179,016 ไร่ หรือร้อยละ 2.63 ของเนื้อที่จังหวัด โดยมีไม้ผลที่สำคัญ ได้แก่ มะม่วง กัลย และมะขาม เป็นต้น

(1) มะม่วง (A407) มีเนื้อที่ 124,891 ไร่ หรือร้อยละ 1.85 ของเนื้อที่จังหวัด พบบริเวณพื้นที่ราบ กระจายตัวในทุกอำเภอ พบมากในอำเภอนิคมมะปราง อำเภอวังทอง ซึ่งเป็นแหล่งผลิตที่สำคัญของมะม่วงน้ำดอกไม้สีทอง เบอร์ 4 และมะม่วงฟ้าลั่น

(2) กล้วย (A411) มีเนื้อที่ 19,207 ไร่ หรือร้อยละ 0.28 ของเนื้อที่จังหวัด พบมากบริเวณทิศตะวันตกของจังหวัด ในอำเภอบางกระทุ่ม อำเภอบางระกำ อำเภอเมืองพิษณุโลก และอำเภอพรหมพิราม พันธุ์ที่นิยมปลูก ได้แก่ กล้วยน้ำว้ามะลิอ่อน ซึ่งมีข้อแตกต่างจากกล้วยน้ำว้าทั่วไปคือ ผลของกล้วยชนิดนี้จะมียวรสสีขาวจำนวนมากติดที่เปลือกผลตลอดทั้งผล โดยเฉพาะเวลาผลสุกจะเป็นสีเหลืองนวลคล้ายมีแป้งฉืดพันติดเปลือกผลเนื้อในสุกเป็นสีส้ม ใสมีขนาดเล็ก เหนียวนุ่ม รสชาติหวานจัด มีกลิ่นหอมเฉพาะตัว รับประทานอร่อย

(3) มะขาม (A412) มีเนื้อที่ 12,902 ไร่ หรือร้อยละ 0.19 ของเนื้อที่จังหวัด พบมากในเขตอำเภอนครไทย อำเภอวังทอง อำเภอชาติตระการ อำเภอนิคมมะปราง มีทั้งสายพันธุ์มะขามเปรี้ยว และมะขามหวาน

5) พืชสวน (A5) มีเนื้อที่ 4,495 ไร่ หรือร้อยละ 0.07 ของเนื้อที่จังหวัด โดยมีพืชสวนที่สำคัญ ได้แก่ พืชผัก และพริกไทย

(1) พืชผัก (A502) มีเนื้อที่ 3,404 ไร่ หรือร้อยละ 0.05 ของเนื้อที่จังหวัด พืชผักที่สำคัญ ได้แก่ ผักชี ผักบุ้ง กวางตุ้ง คะน้า กะเพรา และโหระพา ปลูกมากในอำเภอเมืองพิษณุโลก อำเภอบางระกำ และอำเภอพรหมพิราม

(2) พริกไทย (A505) มีเนื้อที่ 338 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด พบในอำเภอวังทอง และนครไทย

6) ไร่หมุนเวียน (A6) มีเนื้อที่ 82 ไร่ ได้แก่ ไร่ผสม (ไร่หมุนเวียน) และไร่หมุนเวียนร้าง

(1) ไร่ผสม (ไร่หมุนเวียน) มีเนื้อที่ 50 ไร่ พบในอำเภอนครไทย ดินจังหวัดเลย ซึ่งจะเป็นข้าวโพด ชิง และข้าวไร่ ปลูกหมุนเวียนสลับกัน

(2) ไร่หมุนเวียนร้าง มีเนื้อที่ 32 ไร่ พบในอำเภอชาติตระการ

7) ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ (A7) มีเนื้อที่ 7,935 ไร่ หรือร้อยละ 0.12 ของเนื้อที่จังหวัด โดยประเภทการใช้ที่ดินทุ่งหญ้าและโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ที่สำคัญ ได้แก่ ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ โรงเรือนเลี้ยงสุกร โรงเรือนเลี้ยงโค กระบือ และม้า และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก

(1) ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ (A701) มีเนื้อที่ 2,942 ไร่ หรือร้อยละ 0.04 ของเนื้อที่จังหวัด พบมากในอำเภอนครไทย และอำเภอชาติตระการ

(2) โรงเรือนเลี้ยงสุกร (A704) มีเนื้อที่ 1,775 ไร่ หรือร้อยละ 0.03 ของเนื้อที่จังหวัด พบกระจายตัวอยู่ในอำเภอบางระกำ อำเภอบางกระทุ่ม อำเภอเมืองพิษณุโลก อำเภอวังทอง และอำเภอวัดโบสถ์

(3) โรงเรือนเลี้ยงโค กระบือ และม้า (A702) มีเนื้อที่ 1,732 ไร่ หรือร้อยละ 0.03 ของเนื้อที่จังหวัด พบกระจายตัวในทุกอำเภอ ส่วนมากเป็นโรงเรือนเลี้ยงโค

(4) โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก (A703) มีเนื้อที่ 1,486 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ของเนื้อที่จังหวัด พบกระจายตัวอยู่ในอำเภอบางระกำ อำเภอบางกระทุ่ม อำเภอเมืองพิษณุโลก อำเภอวังทอง และอำเภอวัดโบสถ์

8) พืชน้ำ (A8) มีเนื้อที่ 229 ไร่ ได้แก่ กก พบในอำเภอวังทอง อำเภอบางกระทุ่ม อำเภอเมืองพิษณุโลก อำเภอบางระกำ และอำเภอพรหมพิราม

(1) บัว (A803) มีเนื้อที่ 202 ไร่ พบในอำเภอเมืองพิษณุโลก อำเภอบางระกำ และอำเภอพรหมพิราม

(2) ผักกระเฉด (A807) มีเนื้อที่ 27 ไร่ พบในอำเภอวังทอง และอำเภอบางกระทุ่ม

9) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (A9) มีเนื้อที่ 5,042 ไร่ หรือร้อยละ 0.07 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย สถานที่เพาะเลี้ยงปลา สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้าง และฟาร์มจระเข้

(1) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์ปลา (A902) มีเนื้อที่ 4,890 ไร่ หรือร้อยละ 0.07 ของเนื้อที่จังหวัด กระจายตัวอยู่ในทุกอำเภอ และพบมากบริเวณทิศตะวันตกของจังหวัด ในอำเภอพรหมพิราม อำเภอเมืองพิษณุโลก อำเภอบางระกำ และอำเภอบางกระทุ่ม

(2) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้าง (A900) มีเนื้อที่ 122 ไร่ พบมากในอำเภอเมืองพิษณุโลก และอำเภอบางระกำ

(3) ฟาร์มจระเข้ (A905) มีเนื้อที่ 30 ไร่ ได้แก่ ปัทมานนท์ฟาร์มจระเข้ ในอำเภอวัดโบสถ์ และฟาร์มจระเข้หินลาด ในอำเภอบางระกำ

10) เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม (A0) คือพื้นที่ที่มีการทำการเกษตรมากกว่า 2 ประเภท ในพื้นที่เดียวกัน มีเนื้อที่ 786 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด พบในทุกอำเภอ และพบมากที่อำเภอชาติตระการ อำเภอนครไทย และอำเภอเมืองพิษณุโลก

2.9.3 พื้นที่ป่าไม้ (F) มีเนื้อที่ 2,591,171 ไร่ หรือร้อยละ 38.32 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบไปด้วย ป่าไม่ผลัดใบ ป่าผลัดใบ และป่าปลูก

1) ป่าไม่ผลัดใบ (F1) มีเนื้อที่ 455,566 ไร่ หรือร้อยละ 6.74 ของเนื้อที่จังหวัด กระจายตัวอยู่บริเวณทิศตะวันออกของจังหวัด อำเภอชาติตระการ อำเภอนครไทย และอำเภอเนินมะปราง ประกอบไปด้วยป่าไม่ผลัดใบสมบูรณ์ (F101) มีเนื้อที่ 452,864 ไร่ หรือร้อยละ 6.70 ของเนื้อที่จังหวัด และป่าไม่ผลัดใบรกร้างสภาพฟื้นฟู (F100) มีเนื้อที่ 2,702 ไร่ หรือร้อยละ 0.04 ของเนื้อที่จังหวัด ซึ่งพบมากในอำเภอชาติตระการ อำเภอวังทองและอำเภอเนินมะปราง

2) ป่าผลัดใบ (F2) มีเนื้อที่ 2,059,007 ไร่ หรือร้อยละ 30.45 ของเนื้อที่จังหวัด พบกระจายตัวอยู่ในทุกอำเภอ และพบมากบริเวณทิศตะวันออกของจังหวัด อำเภอชาติตระการ อำเภอนครไทย และอำเภอเนินมะปราง ประกอบไปด้วยป่าผลัดใบสมบูรณ์ (F201) มีเนื้อที่ 1,866,038 ไร่ หรือร้อยละ 27.60 ของเนื้อที่จังหวัด และป่าผลัดใบรกร้างสภาพฟื้นฟู (F200) มีเนื้อที่ 192,969 ไร่ หรือร้อยละ 2.85 ของเนื้อที่จังหวัด

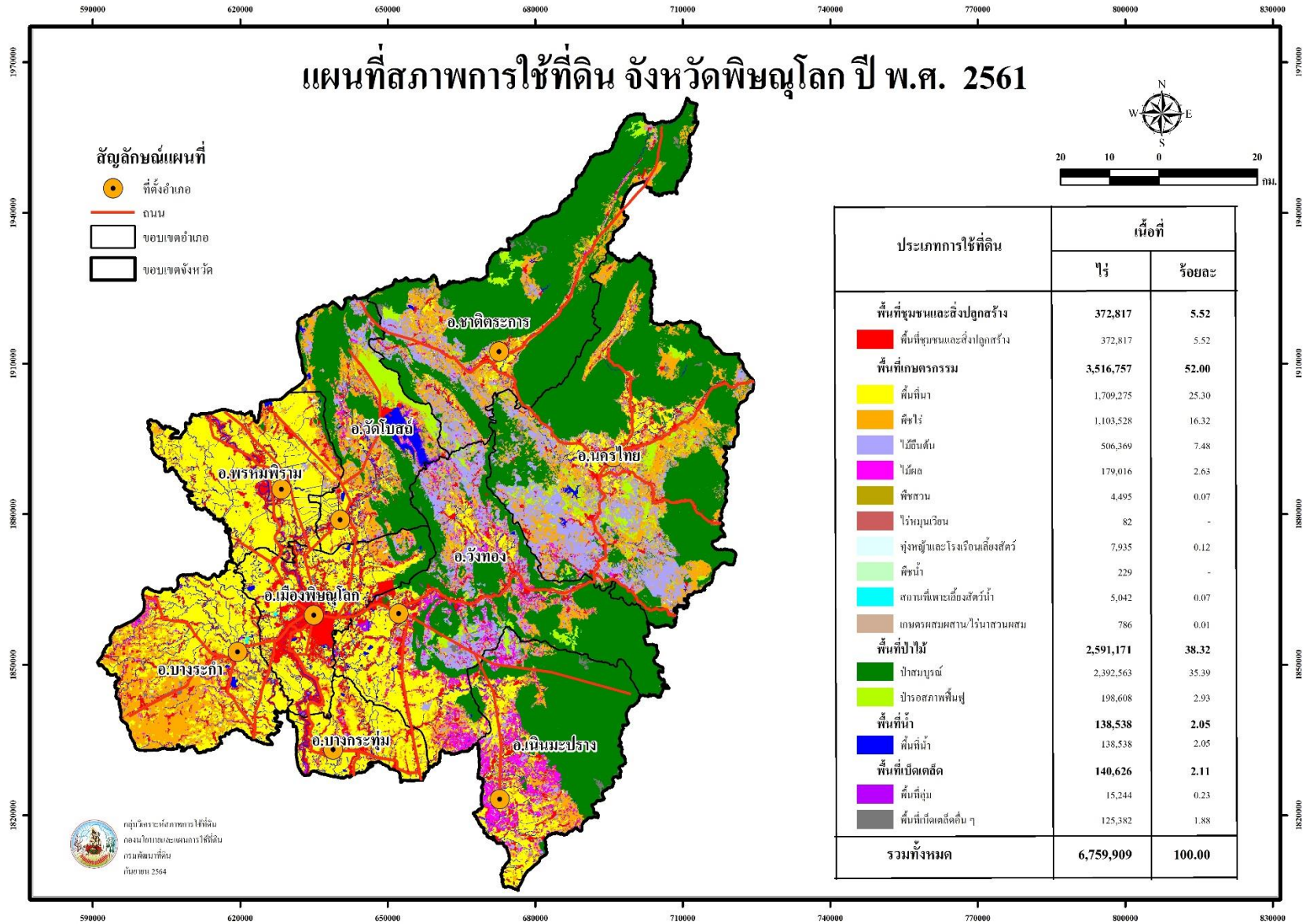
3) ป่าปลูก (F5) มีเนื้อที่ 76,598 ไร่ หรือร้อยละ 1.13 ของเนื้อที่จังหวัด พบในอำเภอชาติตระการ อำเภอนครไทย และอำเภอวังทอง ประกอบไปด้วยป่าปลูกสมบูรณ์ (F501) มีเนื้อที่ 73,661 ไร่ หรือร้อยละ 1.09 ของเนื้อที่จังหวัด และป่าปลูกรกร้างสภาพฟื้นฟู (F500) มีเนื้อที่ 2,937 ไร่ หรือร้อยละ 0.04 ของเนื้อที่จังหวัด

2.9.4 พื้นที่น้ำ (W) มีเนื้อที่ 138,538 ไร่ หรือร้อยละ 2.05 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบไปด้วย แหล่งน้ำธรรมชาติ และแหล่งน้ำที่สร้างขึ้น

1) แหล่งน้ำธรรมชาติ (W1) เช่น แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง หนอง บึง และทะเลสาบ มีเนื้อที่ 76,380 ไร่ หรือร้อยละ 1.13 ของเนื้อที่จังหวัด โดยมีแหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญ คือ แม่น้ำยม และแม่น้ำน่าน

2) แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น (W2) เช่น อ่างเก็บน้ำ บ่อน้ำในไร่นา และคลองชลประทาน มีเนื้อที่ 62,158 ไร่ หรือร้อยละ 0.92 ของเนื้อที่จังหวัด พบกระจายตัวทั่วทั้งจังหวัด โดยมีอ่างเก็บน้ำที่สำคัญ ได้แก่ เขื่อนแควน้อยบำรุงแดน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอวัดโบสถ์

2.9.5 พื้นที่เบ็ดเตล็ด (M) มีเนื้อที่ 140,626 ไร่ หรือร้อยละ 2.11 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบไปด้วย ทุ่งหญ้าและไม้ละเมาะ (M1) 107,261 ไร่ พื้นที่ลุ่ม (M2) 15,244 ไร่ เหมืองแร่และบ่อขุด 178 ไร่ ที่ทิ้งขยะ 288 ไร่ และพื้นที่เบ็ดเตล็ดอื่น ๆ 16,316 ไร่

ภาพที่ 9 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดพิษณุโลก ปี พ.ศ. 2561

ตารางที่ 9 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดพิษณุโลก ปี พ.ศ. 2561

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
U	พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	372,817	5.52
U101	ตัวเมืองและย่านการค้า	48,456	0.72
U200	หมู่บ้าน/ที่ดินจัดสรรสร้าง	659	0.01
U201	หมู่บ้านบนพื้นราบ	249,576	3.69
U202	หมู่บ้านชาวไทยภูเขา	2,149	0.03
U301	สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ	42,084	0.62
U401	สนามบิน	4,015	0.06
U405	ถนน	4,741	0.07
U502	โรงงานอุตสาหกรรม	9,805	0.15
U503	ลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร	4,786	0.07
U601	สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ	2,702	0.04
U602	รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮ้าส์	2,225	0.03
U603	สุสาน ป่าช้า	723	0.01
U605	สถานีบริการน้ำมัน	397	0.01
U701	สนามกอล์ฟ	285	0.01
A	พื้นที่เกษตรกรรม	3,516,757	52.00
A1	พื้นที่นา	1,709,275	25.30
A100	นาไร่	3,209	0.05
A101	นาข้าว	1,618,727	23.95
A101+A202	นาข้าว+ข้าวโพด	7,915	0.12
M201+A101	พื้นที่ลุ่ม+นาข้าว	79,408	1.18
A2	พืชไร่	1,103,528	16.32
A200	ไร่ร้าง	22,271	0.33
A201	พืชไร่ผสม	1,861	0.03
A202	ข้าวโพด	331,800	4.91
A203	อ้อย	308,929	4.57
A204	มันสำปะหลัง	333,848	4.94
A205	สับปะรด	71,305	1.06

ตารางที่ 9 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A208	ถั่วเขียว	26	-
A212	ถั่วดำ ถั่วแดง	25	-
A216	ข้าวไร่	19,828	0.29
A220	แตงโม	155	-
A222	ชิง	10,409	0.15
A223	กะหล่ำปลี	2,925	0.04
A229	พริก	130	-
A236	เผือก	16	-
A3	ไม้ยืนต้น	506,369	7.48
A300	ไม้ยืนต้นร้าง/เสื่อมโทรม	7,820	0.12
A301	ไม้ยืนต้นผสม	444	0.01
A302	ยางพารา	407,367	6.03
A303	ปาล์มน้ำมัน	26,429	0.39
A304	ยูคาลิปตัส	28,392	0.42
A305	สัก	31,375	0.46
A306	สะเดา	148	-
A309	ประดู่	176	-
A312	กาแฟ	100	-
A314	หม่อน	2,180	0.03
A315	ไม้ปลูกเพื่อการค้า	1,336	0.02
A319	ดินเปิด	55	-
A321	ยมหอม มะฮอกกานี	22	-
A322	กฤษณา	284	-
A323	ตะกั่ว	241	-
A4	ไม้ผล	179,016	2.63
A400	ไม้ผลร้าง/เสื่อมโทรม	1,496	0.02
A401	ไม้ผลผสม	7,659	0.11
A402	ส้ม	426	0.01
A404	เงาะ	387	0.01
A405	มะพร้าว	759	0.01
A406	ลิ้นจี่	325	0.01
A407	มะม่วง	124,891	1.85

ตารางที่ 9 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A408	มะม่วงหิมพานต์	87	-
A409	พุทรา	24	-
A410	น้อยหน่า	474	0.01
A411	กล้วย	19,207	0.28
A412	มะขาม	12,902	0.19
A413	ลำไย	4,343	0.06
A414	ฝรั่ง	135	-
A415	มะละกอ	242	-
A416	ขนุน	285	-
A417	กระท้อน	388	0.01
A418	ชมพู	66	-
A420	กลางสาด ลองกอง	28	-
A422	มะนาว	686	0.01
A423	ไม้ผลเมืองหนาว	193	-
A424	มะขามเทศ	18	-
A426	แก้วมังกร	251	-
A427	ส้มโอ	729	0.01
A428	ละมุด	13	-
A429	มะปราง มะยงชิด	2,646	0.04
A430	มะไฟ ละไม	147	-
A5	พืชสวน	4,495	0.07
A500	พืชสวนไร่/เสื่อมโทรม	20	-
A501	พืชสวนผสม	301	0.01
A502	พืชผัก	3,404	0.05
A503	ไม้ดอก ไม้ประดับ	151	-
A504	อุน	33	-
A505	พริกไทย	338	0.01
A509	พืชสมุนไพร	231	-
A512	แคนตาลูป	17	-
A6	ไร่หมุนเวียน	82	-

ตารางที่ 9 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A7	ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์	7,935	0.12
A701	ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์	2,942	0.04
A702	โรงเรือนเลี้ยงโค กระบือ และม้า	1,732	0.03
A703	โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก	1,486	0.02
A704	โรงเรือนเลี้ยงสุกร	1,775	0.03
A8	พืชน้ำ	229	-
A803	บัว	202	-
A807	ผักกะเฉด	27	-
A9	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	5,042	0.07
A900	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้าง	122	-
A902	สถานที่เพาะเลี้ยงปลา	4,890	0.07
A905	ฟาร์มจระเข้	30	-
A0	เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม	786	0.01
A001	เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม	786	0.01
F	พื้นที่ป่าไม้	2,591,171	38.32
F100	ป่าไม้ผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู	2,702	0.04
F101	ป่าไม้ผลัดใบสมบูรณ์	452,864	6.70
F200	ป่าผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู	192,969	2.85
F201	ป่าผลัดใบสมบูรณ์	1,866,038	27.60
F500	ป่าปลูกรอสภาพฟื้นฟู	2,937	0.04
F501	ป่าปลูกสมบูรณ์	73,661	1.09
W	พื้นที่น้ำ	138,538	2.05
W101	แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง	62,515	0.92
W102	หนอง บึง ทะเลสาบ	13,865	0.21
W201	อ่างเก็บน้ำ	34,950	0.52
W202	บ่อน้ำในไร่นา	15,091	0.22
W203	คลองชลประทาน	12,117	0.18
M	พื้นที่เบ็ดเตล็ด	140,626	2.11
M101	ทุ่งหญ้าธรรมชาติ	21,592	0.32
M102	ทุ่งหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ	85,551	1.27
M103	ไผ่ป่า ไผ่หนาม	118	-
M201	พื้นที่ลุ่ม	15,244	0.23
M300	เหมืองเก่า บ่อขุดเก่า	1,339	0.02

ตารางที่ 9 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
M301	เหมืองแร่	178	-
M302	บ่อลูกรัง	1,074	0.02
M303	บ่อทราย	1,877	0.03
M304	บ่อดิน	4,404	0.07
M305	พื้นที่ขุดเจาะน้ำมัน	1,058	0.02
M401	พื้นที่กองวัสดุ	73	-
M405	พื้นที่ถม	7,830	0.12
M701	ที่ทิ้งขยะ	288	0.01
รวมทั้งหมด		6,759,909	100.00

ที่มา: จากการวิเคราะห์โดยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน
กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน

2.10 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดเพชรบูรณ์ ปี พ.ศ. 2561

จังหวัดเพชรบูรณ์ มีเนื้อที่ทั้งหมด 7,917,760 ไร่ สามารถจำแนกประเภทการใช้ที่ดินได้ออกเป็น 5 ประเภท คือ พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง (U) มีเนื้อที่ 383,111 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 4.85 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่เกษตรกรรม (A) มีเนื้อที่ 4,530,247 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 57.18 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่ป่าไม้ (F) มีเนื้อที่ 2,745,162 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 34.68 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่น้ำ (W) มีเนื้อที่ 107,601 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 1.36 ของเนื้อที่จังหวัด และพื้นที่เบ็ดเตล็ด (M) มีเนื้อที่ 151,639 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 1.93 ของเนื้อที่จังหวัด โดยการใช้ประโยชน์ในพื้นที่แต่ละประเภทมีรายละเอียด (ภาพที่ 10 และตารางที่ 10) ดังนี้

2.10.1 พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง (U) มีเนื้อที่ 383,111 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 4.85 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วยตัวเมืองและย่านการค้า หมู่บ้าน/ที่ดินจัดสรรสร้าง หมู่บ้านบนพื้นราบ หมู่บ้านชาวไทยภูเขา สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ ไร่ร้าง สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ สนามบิน สถานีขนส่ง ถนน พื้นที่อุตสาหกรรมร้าง โรงงานอุตสาหกรรม ลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร สถานที่ร้าง สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮาส์ สุสาน ป่าช้า สถานีบริการน้ำมัน และสนามกอล์ฟ

1) ตัวเมืองและย่านการค้า (U1) มีเนื้อที่ 28,360 ไร่ หรือร้อยละ 0.36 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย ตัวอำเภอเมืองเพชรบูรณ์ อำเภอเขาค้อ อำเภอชนแดน อำเภอน้ำหนาว อำเภอบึงสามพัน อำเภอวังโป่ง อำเภอวิเชียรบุรี อำเภอศรีเทพ อำเภอหนองไผ่ อำเภอหล่มเก่า และอำเภอหล่มสัก

2) หมู่บ้าน (U2) มีเนื้อที่ 253,043 ไร่ หรือร้อยละ 3.20 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ หมู่บ้านบนพื้นราบ หมู่บ้าน/ที่ดินจัดสรรสร้าง และหมู่บ้านชาวไทยภูเขา มีเนื้อที่ 251,458 ไร่ และ 845 ไร่ หรือร้อยละ 3.18 0.01 และ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด ตามลำดับ

3) สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ (U3) มีเนื้อที่ 51,893 ไร่ หรือร้อยละ 0.65 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ และ สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ ไร่ร้าง มีเนื้อที่ 51,797 ไร่ และ 96 ไร่ หรือร้อยละ 0.65 และ 0.00 ของเนื้อที่จังหวัด ตามลำดับ ได้แก่ สถานที่ราชการ โรงพยาบาล มหาวิทยาลัย โรงเรียน และวัดต่าง ๆ

4) สถานีคมนาคม (U4) มีเนื้อที่ 13,521 ไร่ หรือร้อยละ 0.17 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ สนามบิน สถานีขนส่ง และถนน มีเนื้อที่ 2,934 ไร่ 62 ไร่ 10,525 ไร่ หรือร้อยละ 0.04 0.00 และ 0.13 ของเนื้อที่จังหวัด ตามลำดับ

5) ย่านอุตสาหกรรม (U5) มีเนื้อที่ 22,406 ไร่ หรือร้อยละ 0.29 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ พื้นที่อุตสาหกรรมร้าง โรงงานอุตสาหกรรม ลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร มีเนื้อที่ 607 ไร่ 17,457 ไร่ และ 4,342 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 0.22 และ 0.06 ของเนื้อที่จังหวัด ตามลำดับ

6) พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้างอื่น ๆ (U6) มีเนื้อที่ 13,843 ไร่ หรือร้อยละ 0.18 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย สถานที่ร้าง สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮาส์ สุสาน ป่าช้า และสถานีบริการน้ำมัน มีเนื้อที่ 161 ไร่ 2,053 ไร่ 10,750 ไร่ 547 ไร่ และ 332 ไร่ หรือร้อยละ 0.00 0.03 0.14 0.01 และ 0.00 ของเนื้อที่จังหวัด ตามลำดับ

7) สนามกอล์ฟ (U7) มีเนื้อที่ 45 ไร่

2.10.2 พื้นที่เกษตรกรรม (A) มีเนื้อที่ 4,530,247 ไร่ หรือร้อยละ 57.18 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วยพื้นที่นา พืชไร่ ไม้ยืนต้น ไม้ผล พืชสวน ไร่นาหม่อนไหม ทุ่งหญ้าและโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และเกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม

1) พื้นที่นา (A1) มีเนื้อที่ 1,320,245 ไร่ หรือร้อยละ 16.67 ของเนื้อที่จังหวัด พบปลูกในทุกอำเภอ อำเภอที่มีพื้นที่นามาก คือ อำเภอเมืองเพชรบูรณ์ อำเภอวิเชียรบุรี อำเภอหนองไผ่ อำเภอหล่มสัก อำเภอชนแดน และอำเภอวังโป่ง ตามลำดับ ได้แก่ นาข้าว มีเนื้อที่ 717,765 ไร่ หรือร้อยละ 9.07 ของเนื้อที่จังหวัด ปลูกข้าวอย่างเดียวยพบมากในพื้นที่อำเภอวิเชียรบุรี อำเภอหล่มสัก อำเภอศรีเทพ อำเภอเมืองเพชรบูรณ์ อำเภอหนองไผ่ และอำเภอหล่มเก่า ตามลำดับ นาข้าวในพื้นที่ลุ่ม 4,667 ไร่ หรือร้อยละ 0.06 ของเนื้อที่จังหวัด และนาร้าง มีเนื้อที่ 1,135 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด และมีการปลูกข้าวตามด้วยพืชหลังนาต่างๆ ได้แก่ พืชไร่ผสม ข้าวโพด มันสำปะหลัง ยาสูบ ถั่วเขียว ถั่วลิสง แตงโม ก่อปาลี่ พริก และพืชผัก มีเนื้อที่ 596,678 ไร่ หรือร้อยละ 7.53 ของเนื้อที่จังหวัด โดยอำเภอที่มีการปลูกข้าวตามด้วยพืชหลังนามาก ได้แก่ อำเภอเมืองเพชรบูรณ์ อำเภอชนแดน อำเภอหนองไผ่ อำเภอหล่มสัก และอำเภอวังโป่ง ตามลำดับ

2) พืชไร่ (A2) มีเนื้อที่ 2,352,953 ไร่ หรือร้อยละ 29.71 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ อ้อย ข้าวโพด มันสำปะหลัง ข้าวไร่ ไร่ร้าง และพืชไร่อื่น ๆ

(1) อ้อย (A203) มีเนื้อที่ 959,181 ไร่ หรือร้อยละ 12.11 ของเนื้อที่จังหวัด พบปลูกกระจายอยู่เกือบทุกอำเภอ ยกเว้นอำเภอเขาค้อ ปลูกมากในเขตอำเภอวิเชียรบุรี อำเภอศรีเทพ อำเภอ빙สามพัน อำเภอชนแดน และอำเภอหนองไผ่

(2) ข้าวโพด (A202) มีเนื้อที่ 862,044 ไร่ หรือร้อยละ 10.88 ของเนื้อที่จังหวัด พบปลูกกระจายอยู่ทุกอำเภอ โดยพบปลูกข้าวโพดอย่างเดียว 838,518 ไร่ หรือร้อยละ 10.59 ของเนื้อที่จังหวัด และพบปลูกข้าวโพดตามด้วยยาสูบ ถั่วเขียว และพืชผัก 23,526 ไร่ หรือร้อยละ 0.29 ของเนื้อที่จังหวัด โดยปลูกมากในเขตอำเภอหนองไผ่ อำเภอหล่มเก่า อำเภอเมืองเพชรบูรณ์ อำเภอชนแดน อำเภอ빙สามพัน และอำเภอวิเชียรบุรี และพบปลูกเป็นพืชหลังนาอีก 359,383 ไร่ หรือร้อยละ 4.54 ของเนื้อที่จังหวัด

(3) มันสำปะหลัง (A204) มีเนื้อที่ 372,891 ไร่ หรือร้อยละ 4.71 ของเนื้อที่จังหวัด พบปลูกกระจายอยู่ทุกอำเภอ พบปลูกมากในเขตอำเภอวิเชียรบุรี อำเภอน้ำหนาว อำเภอหนองไผ่ อำเภอ빙สามพัน และอำเภอศรีเทพ

(4) ข้าวไร่ (A216) มีเนื้อที่ 69,116 ไร่ หรือร้อยละ 0.87 ของเนื้อที่จังหวัด พบปลูกในเขตอำเภอเขาค้อ อำเภอน้ำหนาว อำเภอหล่มเก่า อำเภอหล่มสัก อำเภอเมืองเพชรบูรณ์ และอำเภอชนแดน

(5) ไร่ร้าง (A200) มีเนื้อที่ 40,984 ไร่ หรือร้อยละ 0.52 ของเนื้อที่จังหวัด

(6) พืชไร่อื่น ๆ ได้แก่ สับปะรด ยาสูบ ถั่วเหลือง ข้าวฟ่าง ละหุ่ง มันเทศ แตงโม ขิง กะหล่ำปลี พริก และพืชไร่ผสม มีเนื้อที่ 48,737 ไร่ หรือร้อยละ 0.62 ของเนื้อที่ทั้งหมด พบปลูกที่อำเภอเขาค้อ อำเภอชนแดน อำเภอน้ำหนาว อำเภอเมืองเพชรบูรณ์ อำเภอวังโป่ง อำเภอหล่มเก่า และอำเภอหล่มสัก

3) ไม้ยืนต้น (A3) มีเนื้อที่ 447,305 ไร่ หรือร้อยละ 5.65 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ สัก ยางพารา ยูคาลิปตัส ปาล์มน้ำมัน และไม้ยืนต้นอื่น ๆ พบปลูกกระจายอยู่ทุกอำเภอ

(1) สัก (A305) มีเนื้อที่ 194,009 ไร่ หรือร้อยละ 2.45 ของเนื้อที่จังหวัด พบปลูกกระจายอยู่ทุกอำเภอ โดยพบปลูกมากในเขตอำเภอชนแดน อำเภอหนองไผ่ อำเภอเมืองเพชรบูรณ์ อำเภอหล่มสัก อำเภอหล่มเก่า อำเภอ빙สามพัน และอำเภอวิเชียรบุรี

(2) ยางพารา (A302) มีเนื้อที่ 172,110 ไร่ หรือร้อยละ 2.17 ของเนื้อที่จังหวัด พบปลูกกระจายอยู่ทุกอำเภอ โดยพบปลูกมากในเขตอำเภอน้ำหนาว อำเภอเมืองเพชรบูรณ์ อำเภอหนองไผ่ อำเภอหล่มเก่า อำเภอหล่มสัก อำเภอชนแดน และอำเภอวิเชียรบุรี

(3) ยูคาลิปตัส (A304) มีเนื้อที่ 55,958 ไร่ หรือร้อยละ 0.71 ของเนื้อที่จังหวัด พบปลูกกระจายอยู่ทุกอำเภอ โดยพบปลูกมากในเขตอำเภอชนแดน อำเภอวังโป่ง อำเภอวิเชียรบุรี และอำเภอหนองไผ่

(4) ปาล์มน้ำมัน (A303) มีเนื้อที่ 12,807 ไร่ หรือร้อยละ 0.16 ของเนื้อที่จังหวัด พบปลูกกระจายอยู่ทุกอำเภอ โดยพบปลูกมากในเขตอำเภอศรีเทพ อำเภอวิเชียรบุรี อำเภอน้ำหนาว และอำเภอหนองไผ่

(5) ไม้ยืนต้นอื่น ๆ ได้แก่ ไม้ยืนต้นร้าง/เสื่อมโทรม สะเดา สนประดิพัทธ์ ประดู่ กาแฟ หม่อน ไม้ปลูกเพื่อการค้า หมาก ตีนเป็ด กฤษณา ตะกั่ว และไม้ยืนต้นผสม มีเนื้อที่ 12,421 ไร่ หรือร้อยละ 0.16 ของเนื้อที่จังหวัด พบปลูกกระจายอยู่เกือบทุกอำเภอ

4) ไม้ผล (A4) มีเนื้อที่ 344,429 ไร่ หรือร้อยละ 4.33 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ มะขาม มะม่วง ไม้ผลผสม กล้าย และไม้ผลอื่นๆ พบปลูกกระจายอยู่ทุกอำเภอ

(1) มะขาม (A412) มีเนื้อที่ 254,156 ไร่ หรือร้อยละ 3.21 ของเนื้อที่จังหวัด พบปลูกกระจายอยู่ทุกอำเภอ โดยพบปลูกมากในเขตอำเภอเมืองเพชรบูรณ์ อำเภอหล่มเก่า อำเภอหล่มสัก อำเภอชนแดน อำเภอหนองไผ่ และอำเภอวังโป่ง

(2) มะม่วง (A407) มีเนื้อที่ 53,804 ไร่ หรือร้อยละ 0.68 ของเนื้อที่จังหวัด พบปลูกกระจายอยู่ทุกอำเภอ โดยพบปลูกมากในเขตอำเภอหนองไผ่ อำเภอชนแดน อำเภอวังโป่ง อำเภอเมืองเพชรบูรณ์ และอำเภอวิเชียรบุรี

(3) ไม้ผลผสม (A401) มีเนื้อที่ 10,934 ไร่ หรือร้อยละ 0.14 ของเนื้อที่จังหวัด พบปลูกกระจายอยู่ทุกอำเภอ โดยพบปลูกมากในเขตอำเภอเขาค้อ อำเภอน้ำหนาว อำเภอเมืองเพชรบูรณ์ และอำเภอหล่มสัก

(4) กล้าย (A411) มีเนื้อที่ 7,494 ไร่ หรือร้อยละ 0.09 ของเนื้อที่จังหวัด พบปลูกกระจายอยู่ทุกอำเภอ โดยพบปลูกมากในเขตอำเภอน้ำหนาว อำเภอเมืองเพชรบูรณ์ และอำเภอหล่มสัก

(5) ไม้ผลอื่น ๆ ได้แก่ ส้ม ทุเรียน เงาะ มะพร้าว ลิ้นจี่ มะม่วงหิมพานต์ พุทรา น้อยหน่า ลำไย ฝรั่ง มะละกอ ขนุน กระท้อน ชมพู่ มะนาว ไม้ผลเมืองหนาว (แมคคาเดเมีย) มะขามเทศ แก้วมังกร ส้มโอ ละมุด มะปราง มะยงชิด มะไฟ ละม และไม้ผลร้าง/เสื่อมโทรม มีเนื้อที่ 18,041 ไร่ หรือร้อยละ 0.21 ของเนื้อที่จังหวัด พบปลูกกระจายอยู่ทุกอำเภอ โดยพบปลูกมากในเขตอำเภอเมืองเพชรบูรณ์ อำเภอเขาค้อ และอำเภอหล่มสัก

5) พืชสวน (A5) มีเนื้อที่ 12,380 ไร่ หรือร้อยละ 0.16 ของเนื้อที่จังหวัด พบปลูกกระจายอยู่เกือบทุกอำเภอ ยกเว้นอำเภอวิเชียรบุรี โดยพบปลูกมากในเขตอำเภอเขาค้อ อำเภอหล่มสัก และอำเภอเมืองเพชรบูรณ์ ได้แก่ พืชผัก หน่อไม้ฝรั่ง เสาวรส และพืชสวนอื่น ๆ

(1) พืชผัก (A502) มีเนื้อที่ 8,703 ไร่ หรือร้อยละ 0.11 ของเนื้อที่จังหวัด ปลูกมากในเขตอำเภอเขาค้อ อำเภอหล่มสัก และอำเภอเมืองเพชรบูรณ์ และยังปลูกเป็นพืชหลังนา 10,333 ไร่ หรือร้อยละ 0.13 ของเนื้อที่จังหวัด

(2) หน่อไม้ฝรั่ง (A514) มีเนื้อที่ 1,533 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ของเนื้อที่จังหวัด พบปลูกในเขตอำเภอหล่มสัก

(3) เสาวรส (A507) มีเนื้อที่ 1,370 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ของเนื้อที่จังหวัด พบปลูกในเขตอำเภอเขาค้อและอำเภอหล่มเก่า

(4) พืชสวนอื่น ๆ ได้แก่ ไม้ดอก ไม้ประดับ พริกไทย นาหญ้า และเห็ด มีเนื้อที่ 774 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด พบมากในเขตอำเภอน้ำหนาว อำเภอศรีเทพ และอำเภอเขาค้อ

6) ไร่มุขเวียน (A6) มีเนื้อที่ 16,479 ไร่ หรือร้อยละ 0.20 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ พืชไร่ผสม (ไร่มุขเวียน) ข้าวไร่ (ไร่มุขเวียน) ไร่มุขเวียนร้าง ข้าวโพด (ไร่มุขเวียน) และ ไร่มุขเวียนอื่น ๆ พบในเขตอำเภอหล่มเก่า อำเภอหล่มสัก และอำเภอเขาค้อ

(1) พืชไร่ผสม (ไร่มุขเวียน) มีเนื้อที่ 7,862 ไร่ หรือร้อยละ 0.10 ของเนื้อที่จังหวัด พบในเขตอำเภอหล่มเก่า อำเภอหล่มสัก และอำเภอเขาค้อ

(2) ข้าวไร่ (ไร่มุขเวียน) มีเนื้อที่ 5,513 ไร่ หรือร้อยละ 0.07 ของเนื้อที่จังหวัด พบในเขตอำเภอหล่มเก่า

(3) ไร่มุขเวียนร้าง มีเนื้อที่ 1,694 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ของเนื้อที่จังหวัด พบในเขตอำเภอหล่มเก่า

(4) ข้าวโพด (ไร่มุขเวียน) มีเนื้อที่ 1,354 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด พบในเขตอำเภอหล่มเก่า และอำเภอเขาค้อ

7) พุ่มหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ (A7) มีเนื้อที่ 27,700 ไร่ หรือร้อยละ 0.35 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก พุ่มหญ้าเลี้ยงสัตว์ และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์อื่น ๆ พบกระจายอยู่ทุกอำเภอ โดยพบมากในเขตอำเภอเมืองเพชรบูรณ์ อำเภอศรีเทพ อำเภอวิเชียรบุรีและอำเภอชนแดน

(1) โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก (A703) มีเนื้อที่ 18,356 ไร่ หรือร้อยละ 0.23 ของเนื้อที่จังหวัด พบกระจายอยู่เกือบทุกอำเภอ โดยพบมากในเขตอำเภอเมืองเพชรบูรณ์ อำเภอศรีเทพ อำเภอวิเชียรบุรี และอำเภอชนแดน

(2) พุ่มหญ้าเลี้ยงสัตว์ (A701) มีเนื้อที่ 6,291 ไร่ หรือร้อยละ 0.08 ของเนื้อที่จังหวัด พบมากในเขตอำเภอวิเชียรบุรี อำเภอ빙สามพัน และอำเภอชนแดน

(3) พุ่มหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์อื่น ๆ ได้แก่ โรงเรือนเลี้ยงโค กระบือ และม้า โรงเรือนเลี้ยงสุกร และโรงเรือนร้าง มีเนื้อที่ 3,053 ไร่ หรือร้อยละ 0.04 ของเนื้อที่จังหวัด พบกระจายอยู่ทุกอำเภอ

9) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (A9) มีเนื้อที่ 8,017 ไร่ หรือร้อยละ 0.10 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ สถานที่เพาะเลี้ยงปลา (A902) พบกระจายอยู่เกือบทุกอำเภอ ยกเว้นอำเภอเขาค้อ และอำเภอน้ำหนาว โดยพบมากในเขตอำเภอเมืองเพชรบูรณ์ อำเภอหล่มสัก และอำเภอวิเชียรบุรี

10) เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม (A0) มีเนื้อที่ 739 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด พบมากในเขตอำเภอศรีเทพ และอำเภอเมืองเพชรบูรณ์

2.10.3 พื้นที่ป่าไม้ (F) มีเนื้อที่ 2,745,162 ไร่ หรือร้อยละ 34.68 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ป่าไม่ผลัดใบสมบูรณ์ ป่าไม่ผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู ป่าผลัดใบสมบูรณ์ ป่าผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู ป่าปลูกสมบูรณ์ และป่าปลูกรอสภาพฟื้นฟู ส่วนใหญ่เป็นป่าสงวนแห่งชาติมีถึง 13 แห่ง อุทยานแห่งชาติน้ำหนาว อุทยานแห่งชาติเขาค้อ อุทยานแห่งชาติตาดหมอก อุทยานแห่งชาติทุ่งแสลงหลวง เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าตะแบก-ห้วยใหญ่ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูผาแดง เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาค้อ เขตห้ามล่าสัตว์ป่าวังโป่ง

1) ป่าไม่ผลัดใบ (F1) มีเนื้อที่ 709,728 ไร่ หรือร้อยละ 8.96 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ป่าไม่ผลัดใบสมบูรณ์ และป่าไม่ผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู มีเนื้อที่ 638,524 และ 71,204 ไร่ หรือร้อยละ 8.06 และ 0.90 ของเนื้อที่จังหวัด พบกระจายอยู่เกือบทุกอำเภอ ยกเว้นอำเภอบึงสามพัน อำเภอศรีเทพ และอำเภอหนองไผ่ โดยพบมากในเขตอำเภอเมืองเพชรบูรณ์ อำเภอเขาค้อ อำเภอหล่มเก่า อำเภอวังโป่ง และอำเภอหล่มสัก

2) ป่าผลัดใบ (F2) มีเนื้อที่ 1,863,297 ไร่ หรือร้อยละ 23.54 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ป่าผลัดใบสมบูรณ์ และป่าผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู มีเนื้อที่ 1,436,006 และ 427,291 ไร่ หรือร้อยละ 18.14 และ 5.40 ของเนื้อที่จังหวัด พบกระจายอยู่ทุกอำเภอ โดยพบมากในเขตอำเภอหล่มสัก อำเภอเมืองเพชรบูรณ์ อำเภอหนองไผ่ อำเภอหล่มเก่า อำเภอน้ำหนาว อำเภอชนแดน และอำเภอวิเชียรบุรี

3) ป่าปลูก (F5) มีเนื้อที่ 172,137 ไร่ หรือร้อยละ 2.18 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ป่าปลูกสมบูรณ์ และป่าปลูกรอสภาพฟื้นฟู มีเนื้อที่ 134,209 และ 37,928 ไร่ หรือร้อยละ 1.70 และ 0.48 ของเนื้อที่จังหวัด ตามลำดับ พบปลูกมากในเขตพื้นที่อำเภอเขาค้อ อำเภอเมืองเพชรบูรณ์ อำเภอหล่มสัก และอำเภอหนองไผ่

2.10.4 พื้นที่น้ำ (W) มีเนื้อที่ 107,601 ไร่ หรือร้อยละ 1.36 ของเนื้อที่จังหวัด มีแหล่งน้ำกระจายอยู่ทุกอำเภอ ได้แก่

1) แหล่งน้ำธรรมชาติ (W1) เช่น แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง หนอง บึง ทะเลสาบ มีเนื้อที่ 68,818 ไร่ หรือร้อยละ 0.87 ของเนื้อที่จังหวัด โดยมีแม่น้ำป่าสักเป็นแม่น้ำสายสำคัญของจังหวัด

2) แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น (W2) เช่น อ่างเก็บน้ำ บ่อน้ำในไร่นา และคลองชลประทาน มีเนื้อที่ 38,783 ไร่ หรือร้อยละ 0.49 ของเนื้อที่จังหวัด ที่สำคัญได้แก่ อ่างเก็บน้ำห้วยป่าแดง อ่างเก็บน้ำคลองเฉลียงลับ อ่างเก็บน้ำห้วยขอนแก่น อ่างเก็บน้ำห้วยป่าเลา อ่างเก็บน้ำห้วยใหญ่ อ่างเก็บน้ำห้วยนา อ่างเก็บน้ำคลองลำกง ฝ่ายศรีจันทร์ ฝ่ายฝั่งซ้ายแม่น้ำป่าสัก และฝ่ายวังโป่ง นอกจากนี้ยังมีอ่างเก็บน้ำขนาดเล็ก ฝ่าย สระ หนอง บึง และคูคลองต่าง ๆ กระจายอยู่ตามอำเภอต่าง ๆ ยกเว้นอำเภอน้ำหนาว ที่ไม่มีแหล่งน้ำดังกล่าว ส่วนแหล่งน้ำในโครงการชลประทานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ได้แก่ อ่างเก็บน้ำห้วยสะเดาะพงสอง อ่างเก็บน้ำรัตนาคำเที่ยง อ่างเก็บน้ำห้วยลึก อ่างเก็บน้ำห้วยค้อหนึ่ง อ่างเก็บน้ำรัตนัยหนึ่ง อ่างเก็บน้ำหนองแม่นา อ่างเก็บน้ำกนกงาม ฝ่ายคลองวัวเนา และฝ่ายทรัพยากรป่าไม้

2.10.5 พื้นที่เบ็ดเตล็ด (M) มีเนื้อที่ 151,639 ไร่ หรือร้อยละ 1.93 ของเนื้อที่จังหวัด พบกระจายอยู่ทุกอำเภอ ได้แก่

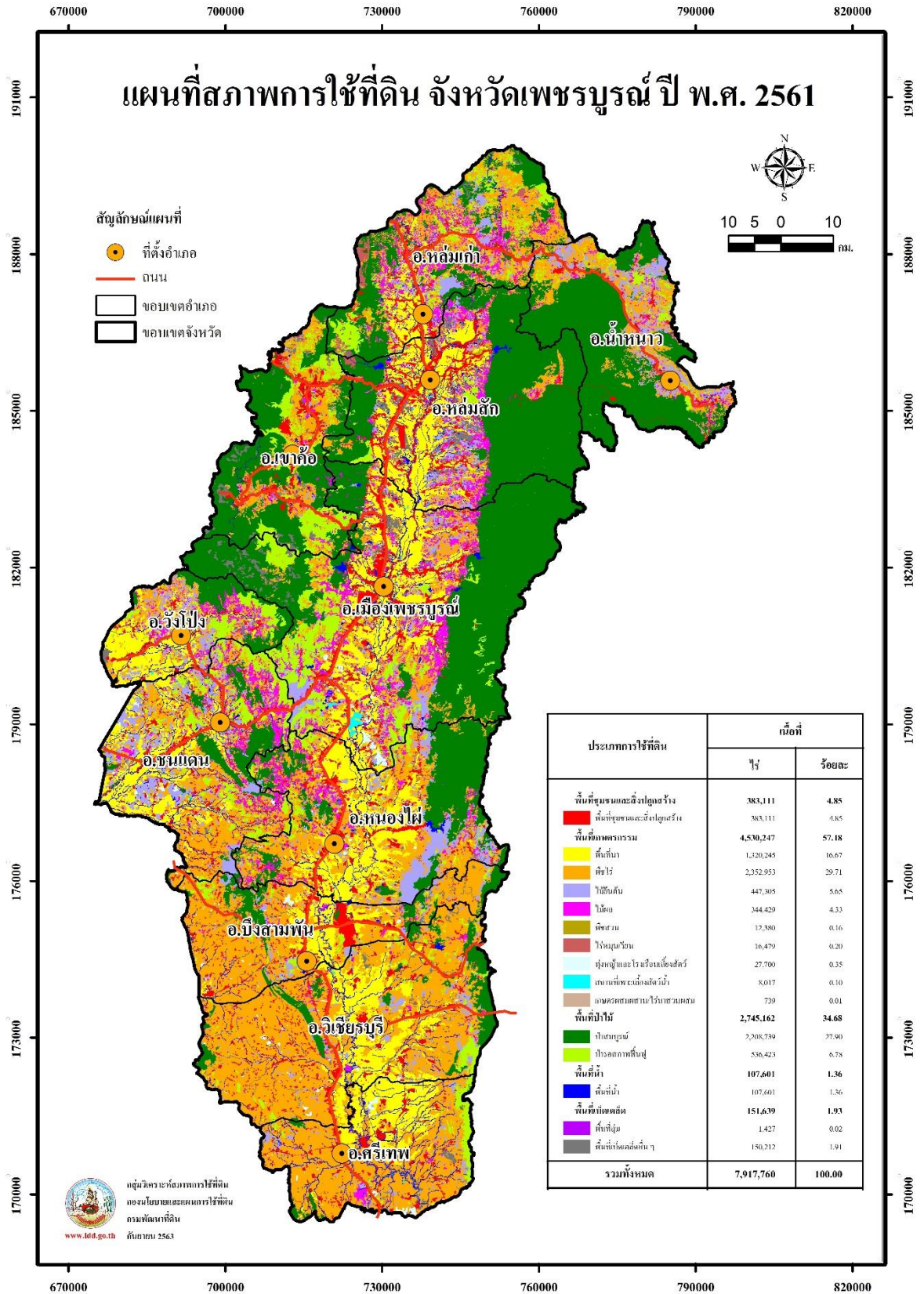
1) ทุงหญ้าและไม้ละเมาะ (M1) มีเนื้อที่ 141,384 ไร่ หรือร้อยละ 1.79 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ทุงหญ้าธรรมชาติ ทุงหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ และไผ่ป่า ไผ่หนาม มีเนื้อที่ 21,139 120,190 และ 55 ไร่ หรือร้อยละ 0.27 1.52 และ 0.00 ของเนื้อที่จังหวัด ตามลำดับ พบกระจายอยู่ทุกอำเภอ โดยพบมากในเขตอำเภอเมืองเพชรบูรณ์ อำเภอหล่มสัก อำเภอเขาค้อ อำเภอวิเชียรบุรี และอำเภอศรีเทพ

2) พื้นที่ลุ่ม (M2) มีเนื้อที่ 1,221 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่อยู่ในเขตอำเภอเมืองเพชรบูรณ์ และบางพื้นที่มีการปลูกข้าวโพดในฤดูแล้ง

3) เหมืองแร่ บ่อขุด (M3) มีเนื้อที่ 5,443 ไร่ หรือร้อยละ 0.08 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ เหมืองเก่า บ่อขุดเก่า เหมืองแร่ บ่อลูกรัง บ่อดิน และพื้นที่ขุดเจาะน้ำมัน พบกระจายเกือบทุกอำเภอ ยกเว้นอำเภอเขาค้อและอำเภอน้ำหนาว โดยพบมากในเขตอำเภอวังโป่ง อำเภอวิเชียรบุรี และอำเภอชนแดน

4) พื้นที่เบ็ดเตล็ดอื่น ๆ (M4) มีเนื้อที่ 3,100 ไร่ หรือร้อยละ 0.04 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ที่หินโพล์ และพื้นที่ถม มีเนื้อที่ 2,347 และ 753 ไร่ หรือร้อยละ 0.03 และ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด ตามลำดับ ส่วนใหญ่พบในเขตอำเภอเมืองเพชรบูรณ์

5) ที่ทิ้งขยะ (M7) มีเนื้อที่ 285 ไร่ พบในเขตอำเภอเมืองเพชรบูรณ์ อำเภอหนองไผ่ อำเภอวิเชียรบุรี อำเภอหล่มสัก อำเภอหล่มเก่า และอำเภอศรีเทพ

ภาพที่ 10 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดเพชรบูรณ์ ปี พ.ศ. 2561

ตารางที่ 10 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดจังหวัดเพชรบูรณ์ ปี พ.ศ. 2561

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
U	พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	383,111	4.85
U101	ตัวเมืองและย่านการค้า	28,360	0.36
U200	หมู่บ้าน / ที่ดินจัดสรรสร้าง	845	0.01
U201	หมู่บ้านบนพื้นราบ	251,458	3.18
U202	หมู่บ้านชาวไทยภูเขา	740	0.01
U300	สถานที่ราชการและสถาบันต่างๆ	96	-
U301	สถานที่ราชการและสถาบันต่างๆ	51,797	0.65
U401	สนามบิน	2,934	0.04
U403	สถานีขนส่ง	62	-
U405	ถนน	10,525	0.13
U500	พื้นที่อุตสาหกรรมร้าง	607	0.01
U502	โรงงานอุตสาหกรรม	17,457	0.22
U503	ลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร	4,342	0.06
U600	สถานที่ร้าง	161	-
U601	สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ	2,053	0.03
U602	รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮ้าส์	10,750	0.14
U603	สุสาน ป่าช้า	547	0.01
U605	สถานีบริการน้ำมัน	332	-
U701	สนามกอล์ฟ	45	-
A	พื้นที่เกษตรกรรม	4,530,247	57.18
A1	พื้นที่นา	1,320,245	16.67
A100	นาร้าง	1,135	0.01
A101	นาข้าว	717,765	9.07
A101+A201	นาข้าว+พืชไร่ผสม	148,510	1.88

ตารางที่ 10 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A101+A202	นาข้าว+ข้าวโพด	359,383	4.54
A101+A204	นาข้าว+มันสำปะหลัง	212	-
A101+A206	นาข้าว+ยาสูบ	48,478	0.61
A101+A208	นาข้าว+ถั่วเขียว	29,606	0.37
A101+A210	นาข้าว+ถั่วลิสง	33	-
A101+A220	นาข้าว+แตงโม	41	-
A101+A223	นาข้าว+กะหล่ำปลี	17	-
A101+A229	นาข้าว+พริก	65	-
A101+A502	นาข้าว+พืชผัก	10,333	0.13
M201+A101	พื้นที่ลุ่ม+นาข้าว	4,667	0.06
A2	พืชไร่	2,352,953	29.71
A200	ไร่อ้อย	40,984	0.52
A201	พืชไร่ผสม	35,275	0.45
A202	ข้าวโพด	838,518	10.59
A202+A206	ข้าวโพด+ยาสูบ	210	-
A202+A208	ข้าวโพด+ถั่วเขียว	21,496	0.27
A202+A502	ข้าวโพด+พืชผัก	1,820	0.02
A203	อ้อย	959,181	12.11
A204	มันสำปะหลัง	372,891	4.71
A205	สับปะรด	2,544	0.03
A206	ยาสูบ	1,621	0.02
A209	ถั่วเหลือง	12	-
A213	ข้าวฟ่าง	94	-
A214	ละหุ่ง	40	-
A216	ข้าวไร่	69,116	0.87
A216+A223	ข้าวไร่+กะหล่ำปลี	781	0.01

ตารางที่ 10 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A219	มันเทศ	102	-
A220	แตงโม	172	-
A222	ชิง	6,198	0.08
A223	กะหล่ำปลี	1,368	0.02
A229	พริก	530	0.01
A3	ไม้ยืนต้น	447,305	5.65
A300	ไม้ยืนต้นร้าง/เสื่อมโทรม	3,226	0.04
A301	ไม้ยืนต้นผสม	1,233	0.02
A302	ยางพารา	172,110	2.17
A303	ปาล์มน้ำมัน	12,807	0.16
A304	ยูคาลิปตัส	55,958	0.71
A305	สัก	194,009	2.45
A306	สะเดา	2,296	0.03
A307	สนประดิพัทธ์	14	-
A309	ประตู่	458	0.01
A312	กาแฟ	212	-
A314	หม่อน	2,984	0.04
A315	ไผ่ปลูกเพื่อการค้า	1,816	0.02
A317	หมาก	30	-
A319	ดินเปิด	41	-
A322	กฤษณา	25	-
A323	ตะกั่ว	86	-
A4	ไม้ผล	344,429	4.33
A400	ไม้ผลร้าง/เสื่อมโทรม	3,994	0.05
A401	ไม้ผลผสม	10,934	0.14
A402	ส้ม	1,367	0.02
A403	ทุเรียน	41	-
A404	เงาะ	59	-

ตารางที่ 10 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A405	มะพร้าว	1,438	0.02
A406	ลิ้นจี่	3,244	0.04
A407	มะม่วง	53,804	0.68
A408	มะม่วงหิมพานต์	18	-
A409	พุทรา	32	-
A410	น้อยหน่า	29	-
A411	กล้วย	7,494	0.09
A412	มะขาม	254,156	3.21
A413	ลำไย	1,152	0.01
A414	ฝรั่ง	53	-
A415	มะละกอ	156	-
A416	ขนุน	724	0.01
A417	กระท้อน	20	-
A418	ชมพู	1,078	0.01
A422	มะนาว	602	0.01
A423	ไม้ผลเมืองหนาว	1,141	0.01
A424	มะขามเทศ	163	-
A426	แก้วมังกร	1,125	0.01
A427	ส้มโอ	763	0.01
A428	ละมุด	386	-
A429	มะปราง มะยงชิด	417	0.01
A430	มะไฟ ละไม	39	-
A5	พืชสวน	12,380	0.16
A502	พืชผัก	8,703	0.11
A503	ไม้ดอก ไม้ประดับ	627	0.01
A505	พริกไทย	58	-

ตารางที่ 10 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A507	เสาวรส	1,370	0.02
A510	นาหญ้า	34	-
A514	หน่อไม้ฝรั่ง	1,533	0.02
A515	เห็ด	55	-
A6	ไร่มุมนเวียน	16,479	0.20
A600	ไร่มุมนเวียนร้าง	1,694	0.02
A601	พืชไร่ผสม(ไร่มุมนเวียน)	7,862	0.10
A602	ข้าวโพด(ไร่มุมนเวียน)	1,047	0.01
A602+A623	ข้าวโพด(ไร่มุมนเวียน)+กะหล่ำปลี(ไร่มุมนเวียน)	307	-
A616	ข้าวไร่(ไร่มุมนเวียน)	5,513	0.07
A623	กะหล่ำปลี(ไร่มุมนเวียน)	56	-
A7	ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์	27,700	0.35
A700	โรงเรือนร้าง	378	0.01
A701	ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์	6,291	0.08
A702	โรงเรือนเลี้ยงโค กระบือ และม้า	1,692	0.02
A703	โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก	18,356	0.23
A704	โรงเรือนเลี้ยงสุกร	983	0.01
A9	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	8,017	0.10
A902	สถานที่เพาะเลี้ยงปลา	8,017	0.10
A0	เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม	739	0.01
A001	เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม	739	0.01
F	พื้นที่ป่าไม้	2,745,162	34.68
F100	ป่าไม้ผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู	71,204	0.90
F101	ป่าไม้ผลัดใบสมบูรณ์	638,524	8.06
F200	ป่าผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู	427,291	5.40
F201	ป่าผลัดใบสมบูรณ์	1,436,006	18.14
F500	ป่าปลูกรอสภาพฟื้นฟู	37,928	0.48

ตารางที่ 10 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
F501	ป่าปลูกสมบูรณ์	134,209	1.70
W	พื้นที่น้ำ	107,601	1.36
W101	แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง	61,408	0.78
W102	หนอง บึง ทะเลสาบ	7,410	0.09
W201	อ่างเก็บน้ำ	16,095	0.20
W202	บ่อน้ำในไรนา	19,407	0.25
W203	คลองชลประทาน	3,281	0.04
M	พื้นที่เบ็ดเตล็ด	151,639	1.93
M101	ทุ่งหญ้าธรรมชาติ	21,139	0.27
M102	ทุ่งหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ	120,190	1.52
M103	ไผ่ป่า ไผ่หนาม	55	-
M201	พื้นที่ลุ่ม	1,221	0.02
M201+A202	พื้นที่ลุ่ม+ข้าวโพด	206	-
M300	เหมืองเก่า บ่อขุดเก่า	2,470	0.03
M301	เหมืองแร่	1,211	0.02
M302	บ่อลูกรัง	82	-
M304	บ่อดิน	1,253	0.02
M305	พื้นที่ขุดเจาะน้ำมัน	427	0.01
M403	ที่หินโผล่	2,347	0.03
M405	พื้นที่ถม	753	0.01
M701	ที่ทิ้งขยะ	285	-
รวมทั้งหมด		7,917,760	100

ที่มา: จากการวิเคราะห์โดยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน
 กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน

2.11 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดแพร่ ปี พ.ศ. 2561

จังหวัดแพร่ มีเนื้อที่ทั้งหมด 4,086,624 ไร่ สามารถจำแนกประเภทการใช้ที่ดินได้ออกเป็น 5 ประเภท คือ พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง (U) มีเนื้อที่ 145,448 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 3.55 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่เกษตรกรรม (A) มีเนื้อที่ 1,194,582 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 29.25 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่ป่าไม้ (F) มีเนื้อที่ 2,652,093 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 64.89 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่น้ำ (W) มีเนื้อที่ 46,588 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 1.14 ของเนื้อที่จังหวัด และพื้นที่เขตเตล็ด (M) มีเนื้อที่ 47,913 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 1.17 ของเนื้อที่จังหวัด โดยการใช้ประโยชน์ในพื้นที่แต่ละประเภทมีรายละเอียด (ภาพที่ 11 และตารางที่ 11) ดังนี้

2.11.1 พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง (U) มีเนื้อที่ 145,448 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 3.55 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย ตัวเมืองและย่านการค้า หมู่บ้าน/ที่ดินจัดสรรสร้าง หมู่บ้านบนพื้นราบ หมู่บ้านชาวไทยภูเขา สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ สนามบิน ถนน พื้นที่อุตสาหกรรมร้าง โรงงานอุตสาหกรรม ลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร สถานที่ร้าง สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮาส์ สุสาน ป่าช้า สถานีบริการน้ำมัน และสนามกอล์ฟ

1) ตัวเมืองและย่านการค้า (U1) มีเนื้อที่ 17,054 ไร่ หรือร้อยละ 0.42 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย ตัวอำเภอเมืองแพร่ อำเภอสอง อำเภอร้องกวาง อำเภอหนองม่วงไข่ อำเภอสูงเม่น อำเภอเด่นชัย อำเภอลอง และอำเภอวังชิ้น

2) หมู่บ้าน (U2) ได้แก่ หมู่บ้านบนพื้นราบ มีเนื้อที่ 91,259 ไร่ หรือร้อยละ 2.23 ของเนื้อที่จังหวัด หมู่บ้านชาวไทยภูเขา มีเนื้อที่ 569 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด และหมู่บ้าน/ที่ดินจัดสรรสร้าง มีเนื้อที่ 39 ไร่

3) สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ (U3) มีเนื้อที่ 22,568 ไร่ หรือร้อยละ 0.55 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ เช่น สถานที่ราชการ โรงพยาบาล โรงเรียน และวัดต่าง ๆ มีการขยายตัวของสถานที่ราชการ โดยเฉพาะสถาบันการศึกษาหลายแห่งได้ขยายวิทยาเขตมาตั้งในจังหวัดนี้ เช่น มหาวิทยาลัยแม่โจ้ - แพร่เฉลิมพระเกียรติ วิทยาเขตแพร่ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ วิทยาเขตแพร่ และวิทยาลัยการอาชีพต่าง ๆ เป็นต้น

4) สถานีคมนาคม (U4) มีเนื้อที่ 4,634 ไร่ หรือร้อยละ 0.11 ของเนื้อที่จังหวัด เส้นทางคมนาคมที่สำคัญ ได้แก่ สนามบิน และถนน เป็นต้น

5) ย่านอุตสาหกรรม (U5) มีเนื้อที่ 5,199 ไร่ หรือร้อยละ 0.13 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ โรงงานอุตสาหกรรม ลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร มีเนื้อที่ 4,357 และ 776 ไร่ หรือร้อยละ 0.11 และ 0.02 ของเนื้อที่จังหวัด ตามลำดับ เช่น โรงงานแปรรูปไม้สัก ส.อุตสาหกรรมไม้ และโรงงานน้ำตาล อำเภอเด่นชัย เป็นต้น และพื้นที่อุตสาหกรรมร้าง มีเนื้อที่ 66 ไร่

6) พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้างอื่น ๆ (U6) มีเนื้อที่ 3,789 ไร่ หรือร้อยละ 0.09 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮาส์ สุสาน สถานีบริการน้ำมัน ป่าช้า และสถานที่ร้าง

7) สนามกอล์ฟ (U7) มีเนื้อที่ 337 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด เช่น สนามกอล์ฟเวียงโกศัย อำเภอเด่นชัย

2.11.2 พื้นที่เกษตรกรรม (A) มีเนื้อที่ 1,194,582 ไร่ หรือร้อยละ 29.25 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย พื้นที่นา พืชไร่ ไม้ยืนต้น ไม้ผล พืชสวน ไร่นาหญ้าและโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และเกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม

1) พื้นที่นา (A1) มีเนื้อที่ 388,460 ไร่ หรือร้อยละ 9.52 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ นาข้าว มีเนื้อที่ 387,546 ไร่ หรือร้อยละ 9.50 ของเนื้อที่จังหวัด และนาร้าง มีเนื้อที่ 914 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ของเนื้อที่จังหวัด ปลูกมากในพื้นที่อำเภอเมืองแพร่ อำเภอสูงเม่น และอำเภอลอง

2) พืชไร่ (A2) มีเนื้อที่ 443,449 ไร่ หรือร้อยละ 10.86 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ข้าวโพด มันสำปะหลัง อ้อย และพืชไร่อื่น ๆ

(1) ข้าวโพด (A202) มีเนื้อที่ 391,671 ไร่ หรือร้อยละ 9.58 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกอยู่ในอำเภอร้องกวาง อำเภอสอง และอำเภอลอง

(2) มันสำปะหลัง (A204) มีเนื้อที่ 39,954 ไร่ หรือร้อยละ 0.98 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกอยู่ในอำเภอลอง อำเภอวังชิ้น และอำเภอเด่นชัย

(3) อ้อย (A203) มีเนื้อที่ 6,122 ไร่ หรือร้อยละ 0.15 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกอยู่ในอำเภอร้องกวาง และอำเภอสอง

(4) พืชไร่อื่น ๆ ได้แก่ สับปะรด ยาสูบ ถั่วเขียว ถั่วเหลือง ถั่วลิสง แตงโม กะหล่ำปลี พริก และไร่ร้าง มีเนื้อที่ 5,702 ไร่ หรือร้อยละ 0.15 ของเนื้อที่จังหวัด

3) ไม้ยืนต้น (A3) มีเนื้อที่ 274,436 ไร่ หรือร้อยละ 6.71 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ สัก ยางพารา จามจุรี ปาล์มน้ำมัน และไม้ยืนต้นอื่น ๆ

(1) สัก (A305) มีเนื้อที่ 224,166 ไร่ หรือร้อยละ 5.49 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกอยู่ทุกอำเภอของจังหวัดแพร่

(2) ยางพารา (A302) มีเนื้อที่ 38,130 ไร่ หรือร้อยละ 0.93 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกอยู่ในอำเภอร้องกวาง อำเภอลอง อำเภอวังชิ้น อำเภอสอง และอำเภอเด่นชัย

(3) จามจุรี (A318) มีเนื้อที่ 6,562 ไร่ หรือร้อยละ 0.16 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกอยู่ในอำเภอเมืองแพร่ อำเภอสอง และอำเภอลอง

(4) ปาล์มน้ำมัน (A303) มีเนื้อที่ 1,354 ไร่ หรือร้อยละ 0.03 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกอยู่ในอำเภอร้องกวาง อำเภอสอง และอำเภอลอง

(5) ไม้ยืนต้นอื่น ๆ ได้แก่ ไม้ยืนต้นผสม ยูคาลิปตัส สะเดา กระถิน กาแฟ ไม้ปลูกเพื่อการค้า ตะกั่ว และไม้ยืนต้นร้าง /เสื่อมโทรม มีเนื้อที่ 4,224 ไร่ หรือร้อยละ 0.10 ของเนื้อที่จังหวัด

4) ไม้ผล (A4) มีเนื้อที่ 74,488 ไร่ หรือร้อยละ 1.82 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ส้ม มะขาม ลำไย และไม้ผลอื่น ๆ

(1) ส้ม (A402) มีเนื้อที่ 29,324 ไร่ หรือร้อยละ 0.72 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกอยู่ในอำเภอวังชิ้น และอำเภอลอง

(2) มะขาม (A412) มีเนื้อที่ 12,204 ไร่ หรือร้อยละ 0.30 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกอยู่ในอำเภอสอง อำเภอร้องกวาง และอำเภอเมืองแพร่

(3) ลำไย (A413) มีเนื้อที่ 8,217 ไร่ หรือร้อยละ 0.20 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกอยู่ในอำเภอร้องกวาง อำเภอเมืองแพร่ และอำเภอสอง

(4) ไม้ผลอื่น ๆ ได้แก่ ไม้ผลผสม ทูเรียน เงาะ มะพร้าว ลิ้นจี่ มะม่วง มะม่วงหิมพานต์ พุทรา น้อยหน่า กัลยั ผรั่ง มะละกอ ขนุน กระท้อน ลางสาด ลองกอง มะนาว มะกอกน้ำ มะกอกฝรั่ง แก้วมังกร ส้มโอ มะปราง มะยงชิด และไม้ผลร้าง/เสื่อมโทรม มีเนื้อที่ 24,743 ไร่ หรือร้อยละ 0.60 ของเนื้อที่จังหวัด

5) พืชสวน (A5) มีเนื้อที่ 508 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย พืชผัก และพืชสวนอื่น ๆ

(1) พืชผัก (A502) มีเนื้อที่ 435 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด

(2) พืชสวนอื่น ๆ ได้แก่ พริกไทย เสาวรส นาหูก้า และหวาย มีเนื้อที่ 73 ไร่

6) ไร่หมุนเวียน (A6) มีเนื้อที่ 8,826 ไร่ หรือร้อยละ 0.21 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย ข้าวโพด (ไร่หมุนเวียน) ข้าวไร่ (ไร่หมุนเวียน) และไร่หมุนเวียนร้าง

(1) ข้าวโพด (ไร่หมุนเวียน) (A602) มีเนื้อที่ 6,960 ไร่ หรือร้อยละ 0.17 ของเนื้อที่จังหวัด ปลูกมากในอำเภอร่องกวาง และอำเภอสอง

(2) ไร่หมุนเวียนอื่น ๆ ได้แก่ ข้าวไร่(ไร่หมุนเวียน) และไร่หมุนเวียนร้าง มีเนื้อที่ 1,866 ไร่ หรือร้อยละ 0.04 ของเนื้อที่จังหวัด

7) พุ่มหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ (A7) มีเนื้อที่ 3,118 ไร่ หรือร้อยละ 0.08 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ พุ่มหญ้าเลี้ยงสัตว์ โรงเรือนเลี้ยงสุกร โรงเรือนเลี้ยงโค กระบือ และม้า โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก และโรงเรือนร้าง

(1) พุ่มหญ้าเลี้ยงสัตว์ (A701) มีเนื้อที่ 1,551 ไร่ หรือร้อยละ 0.04 ของเนื้อที่จังหวัด

(2) โรงเรือนเลี้ยงสุกร (A704) มีเนื้อที่ 597 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ของเนื้อที่จังหวัด

(3) โรงเรือนเลี้ยงโค กระบือ และม้า (A702) มีเนื้อที่ 527 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด

(4) โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก (A703) มีเนื้อที่ 366 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด

(5) โรงเรือนร้าง (A700) มีเนื้อที่ 77 ไร่

8) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (A9) ได้แก่ สถานที่เพาะเลี้ยงปลา มีเนื้อที่ 644 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ของเนื้อที่จังหวัด

9) เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม มีเนื้อที่ 653 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ของเนื้อที่จังหวัด

2.11.3 พื้นที่ป่าไม้ (F) มีเนื้อที่ 2,652,093 ไร่ หรือร้อยละ 64.89 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ป่าไม่ผลัดใบสมบูรณ์ ป่าไม่ผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู ป่าผลัดใบสมบูรณ์ และป่าผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู

1) ป่าไม่ผลัดใบ (F1) มีเนื้อที่ 438,262 ไร่ หรือร้อยละ 10.72 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ป่าไม่ผลัดใบสมบูรณ์ และป่าไม่ผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู มีเนื้อที่ 437,706 และ 556 ไร่ หรือร้อยละ 10.71 และ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด

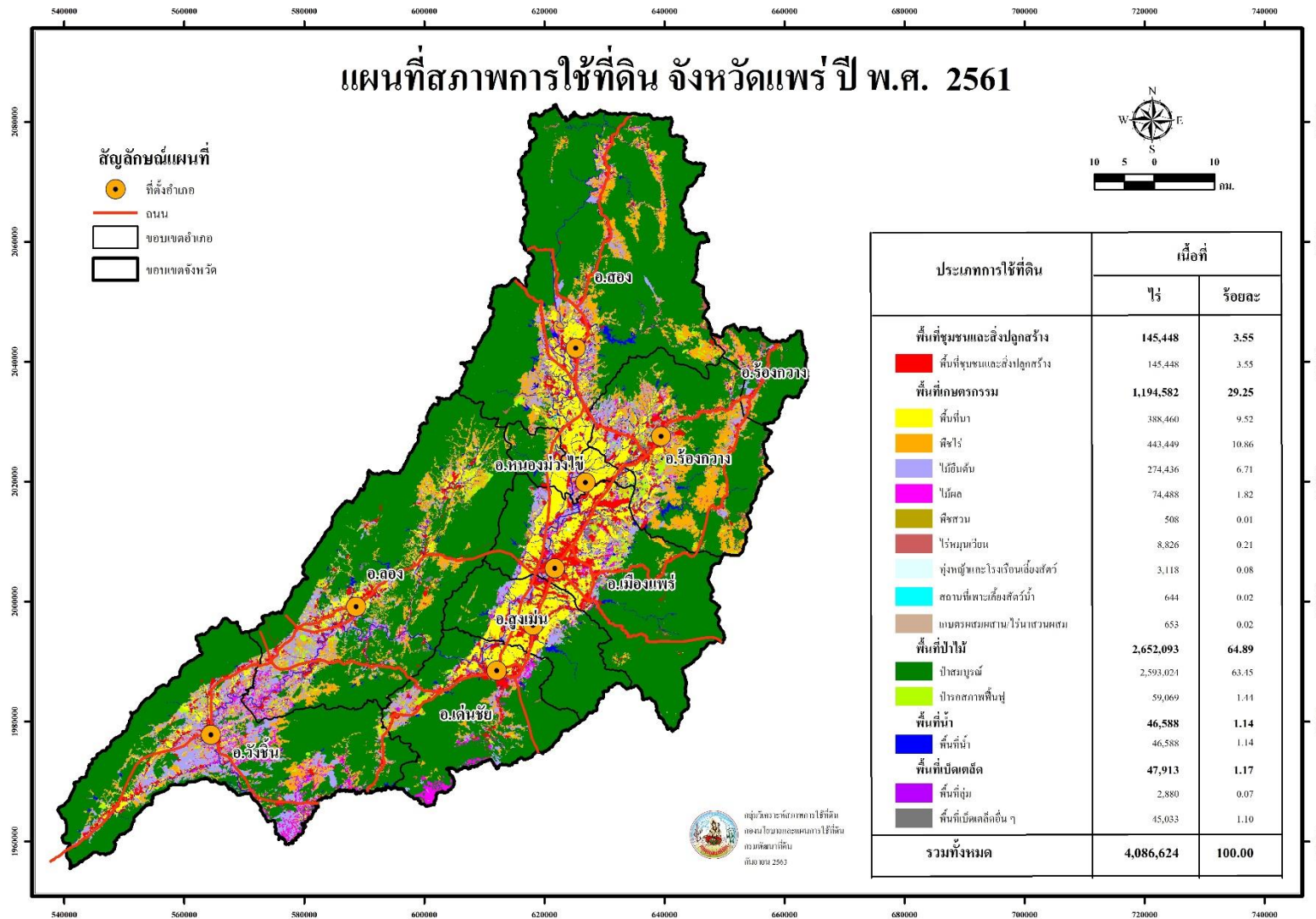
2) ป่าผลัดใบ (F2) มีเนื้อที่ 2,213,831 ไร่ หรือร้อยละ 54.17 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ป่าผลัดใบสมบูรณ์ และป่าผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู มีเนื้อที่ 2,155,318 และ 58,513 ไร่ หรือร้อยละ 52.74 และ 1.43 ของเนื้อที่จังหวัด

2.11.4 พื้นที่น้ำ (W) มีเนื้อที่ 46,588 ไร่ หรือร้อยละ 1.14 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่

1) แหล่งน้ำธรรมชาติ (W1) เช่น แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง หนอง บึง และทะเลสาบ มีเนื้อที่ 24,207 ไร่ หรือร้อยละ 0.59 ของเนื้อที่จังหวัด

2) แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น (W2) เช่น อ่างเก็บน้ำ บ่อน้ำในไร่นา และคลองชลประทาน มีเนื้อที่ 22,381 ไร่ หรือร้อยละ 0.55 ของเนื้อที่จังหวัด

2.11.5 พื้นที่เบ็ดเตล็ด (M) มีเนื้อที่ 47,913 ไร่ หรือร้อยละ 1.17 ของเนื้อที่จังหวัด กระจายอยู่ทั่วไปทุกอำเภอ ได้แก่ พุ่มหญ้าธรรมชาติ พุ่มหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ พื้นที่ลุ่มที่มีน้ำท่วมขังตลอดปี เหมืองเก่า บ่อขุดเก่า เหมืองแร่ บ่อลูกกรัง บ่อทราย บ่อดิน พื้นที่กองวัสดุ พื้นที่ถม หาดทราย และที่ทิ้งขยะ

ภาพที่ 11 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดแพร่ ปี พ.ศ. 2561

ตารางที่ 11 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดแพร่ ปี พ.ศ. 2561

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
U	พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	145,448	3.55
U101	ตัวเมืองและย่านการค้า	17,054	0.42
U200	หมู่บ้าน/ที่ดินจัดสรรสร้าง	39	-
U201	หมู่บ้านบนพื้นราบ	91,259	2.23
U202	หมู่บ้านชาวไทยภูเขา	569	0.01
U301	สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ	22,568	0.55
U401	สนามบิน	426	0.01
U405	ถนน	4,208	0.10
U500	พื้นที่อุตสาหกรรมร้าง	66	-
U502	โรงงานอุตสาหกรรม	4,357	0.11
U503	ลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร	776	0.02
U600	สถานที่ร้าง	23	-
U601	สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ	350	0.01
U602	รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮ้าส์	457	0.01
U603	สุสาน ป่าช้า	2,806	0.07
U605	สถานีบริการน้ำมัน	153	-
U701	สนามกอล์ฟ	337	0.01
A	พื้นที่เกษตรกรรม	1,194,582	29.25
A1	พื้นที่นา	388,460	9.52
A100	นาร้าง	914	0.02
A101	นาข้าว	258,226	6.32
A101+A202	นาข้าว+ข้าวโพด	77,911	1.91
A101+A206	นาข้าว+ยาสูบ	20,513	0.50
A101+A208	นาข้าว+ถั่วเขียว	19	-
A101+A209	นาข้าว+ถั่วเหลือง	26,398	0.65
A101+A210	นาข้าว+ถั่วลิสง	1,971	0.05
A101+A223	นาข้าว+กะหล่ำปลี	16	-
A101+A229	นาข้าว+พริก	1,428	0.04
A101+A502	นาข้าว+พืชผัก	1,064	0.03
A2	พืชไร่	443,449	10.86
A200	ไร่อ้อย	2,611	0.06
A202	ข้าวโพด	389,597	9.53

ตารางที่ 11 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A202+A206	ข้าวโพด+ยาสูบ	52	-
A202+A208	ข้าวโพด+ถั่วเขียว	181	0.01
A202+A209	ข้าวโพด+ถั่วเหลือง	47	-
A202+A229	ข้าวโพด+พริก	1,718	0.04
A202+A502	ข้าวโพด+พืชผัก	76	-
A203	อ้อย	6,122	0.15
A204	มันสำปะหลัง	39,954	0.98
A205	สับปะรด	188	0.01
A206	ยาสูบ	1,023	0.03
A208	ถั่วเขียว	74	-
A209	ถั่วเหลือง	682	0.02
A210	ถั่วลิสง	52	-
A220	แตงโม	124	-
A223	กะหล่ำปลี	609	0.02
A229	พริก	339	0.01
A3	ไม้ยืนต้น	274,436	6.71
A300	ไม้ยืนต้นร้าง/เสื่อมโทรม	198	0.01
A301	ไม้ยืนต้นผสม	1,643	0.04
A302	ยางพารา	38,130	0.93
A303	ปาล์มน้ำมัน	1,354	0.03
A304	ยูคาลิปตัส	974	0.02
A305	สัก	224,166	5.49
A306	สะเดา	11	-
A308	กระถิน	195	0.01
A312	กาแฟ	172	-
A315	ไม้ปลูกเพื่อการค้า	942	0.02
A318	จามจุรี	6,562	0.16
A323	ตะกั่ว	89	-
A4	ไม้ผล	74,488	1.82
A400	ไม้ผลร้าง/เสื่อมโทรม	221	0.01
A401	ไม้ผลผสม	12,371	0.30

ตารางที่ 11 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A402	ส้ม	29,324	0.72
A403	ทุเรียน	3,307	0.08
A404	เงาะ	181	-
A405	มะพร้าว	185	0.01
A406	ลิ้นจี่	501	0.01
A407	มะม่วง	2,091	0.05
A408	มะม่วงหิมพานต์	30	-
A409	พุทรา	270	0.01
A410	น้อยหน่า	18	-
A411	กล้วย	1,101	0.03
A412	มะขาม	12,204	0.30
A413	ลำไย	8,217	0.20
A414	ฝรั่ง	18	-
A415	มะละกอ	142	-
A416	ขนุน	21	-
A417	กระท้อน	26	-
A420	กลางสาด ลองกอง	3,376	0.08
A422	มะนาว	69	-
A425	มะกอกน้ำ มะกอกฝรั่ง	24	-
A426	แก้วมังกร	709	0.02
A427	ส้มโอ	63	-
A429	มะปราง มะยงชิด	19	-
A5	พืชสวน	508	0.01
A502	พืชผัก	435	0.01
A505	พริกไทย	13	-
A507	เสาวรส	40	-
A510	นาหูก้า	10	-
A511	หวาย	10	-
A6	ไร่หมุนเวียน	8,826	0.21
A600	ไร่หมุนเวียนร้าง	1,705	0.04

ตารางที่ 11 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A602	ข้าวโพด(ไร่หมุนเวียน)	6,960	0.17
A616	ข้าวไร่(ไร่หมุนเวียน)	161	-
A7	ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์	3,118	0.08
A700	โรงเรือนร้าง	77	-
A701	ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์	1,551	0.04
A702	โรงเรือนเลี้ยงโค กระบือ และม้า	527	0.01
A703	โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก	366	0.01
A704	โรงเรือนเลี้ยงสุกร	597	0.02
A9	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	644	0.02
A902	สถานที่เพาะเลี้ยงปลา	644	0.02
A0	เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม	653	0.02
A001	เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม	653	0.02
F	พื้นที่ป่าไม้	2,652,093	64.89
F100	ป่าไม้ผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู	556	0.01
F101	ป่าไม้ผลัดใบสมบูรณ์	437,706	10.71
F200	ป่าผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู	58,513	1.43
F201	ป่าผลัดใบสมบูรณ์	2,155,318	52.74
W	พื้นที่น้ำ	46,588	1.14
W101	แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง	22,469	0.55
W102	หนอง บึง ทะเลสาบ	1,738	0.04
W201	อ่างเก็บน้ำ	16,579	0.41
W202	บ่อน้ำในไร่นา	2,940	0.07
W203	คลองชลประทาน	2,862	0.07
M	พื้นที่เบ็ดเตล็ด	47,913	1.17
M101	ทุ่งหญ้าธรรมชาติ	4,135	0.10
M102	ทุ่งหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ	31,911	0.78
M201	พื้นที่ลุ่ม	2,880	0.07
M300	เหมืองเก่า บ่อขุดเก่า	2,475	0.06
M301	เหมืองแร่	1,990	0.05
M302	บ่อลูกรัง	1,070	0.03
M303	บ่อทราย	579	0.01
M101	ทุ่งหญ้าธรรมชาติ	4,135	0.10

ตารางที่ 11 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
M304	บ่อดิน	1,498	0.04
M401	พื้นที่กองวัสดุ	58	-
M405	พื้นที่ถม	992	0.02
M601	หาดทราย	78	-
M701	ที่ทิ้งขยะ	247	0.01
	รวมทั้งหมด	4,086,624	100.00

ที่มา: จากการวิเคราะห์โดยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน
 กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน

2.12 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดแม่ฮ่องสอน ปี พ.ศ. 2561

จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีเนื้อที่ทั้งหมด 7,925,787 ไร่ สามารถจำแนกประเภทการใช้ที่ดินได้ออกเป็น 5 ประเภท คือ พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง (U) มีเนื้อที่ 92,709 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 1.17 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่เกษตรกรรม (A) มีเนื้อที่ 1,081,071 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 13.64 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่ป่าไม้ (F) มีเนื้อที่ 6,691,295 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 84.42 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่น้ำ (W) มีเนื้อที่ 31,476 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.40 ของเนื้อที่จังหวัด และพื้นที่เบ็ดเตล็ด (M) มีเนื้อที่ 29,236 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.37 ของเนื้อที่จังหวัด โดยการใช้ประโยชน์ในพื้นที่แต่ละประเภทมีรายละเอียด (ภาพที่ 12 และตารางที่ 12) ดังนี้

2.12.1 พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง (U) มีเนื้อที่ 92,709 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 1.17 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย ตัวเมืองและย่านการค้า หมู่บ้านที่ดินจัดสรรสร้าง หมู่บ้านบนพื้นราบ หมู่บ้านชาวไทยภูเขา สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ สนามบิน สถานีขนส่ง โรงงานอุตสาหกรรมร้าง โรงงานอุตสาหกรรม ลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร สถานที่ร้าง สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮาส์ สุสาน ป่าช้า ศูนย์อพยพ และสถานีบริการน้ำมัน

1) ตัวเมืองและย่านการค้า (U1) มีเนื้อที่ 12,502 ไร่ หรือร้อยละ 0.16 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย 7 อำเภอ คือ อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน อำเภอปาย อำเภอปางมะผ้า อำเภอขุนยวม อำเภอแม่ลาน้อย อำเภอแม่สะเรียง และอำเภอสบเมย

2) หมู่บ้าน (U2) มีเนื้อที่ 62,289 ไร่ หรือร้อยละ 0.79 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ หมู่บ้านบนพื้นราบ 32,116 ไร่ หรือร้อยละ 0.41 ของเนื้อที่จังหวัด หมู่บ้านชาวไทยภูเขา 30,160 ไร่ หรือร้อยละ 0.38 ของเนื้อที่จังหวัด และหมู่บ้าน/ที่ดินจัดสรรสร้าง 13 ไร่

3) สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ (U3) มีเนื้อที่ 10,873 ไร่ หรือร้อยละ 0.14 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ สถานที่ราชการ โรงพยาบาล โรงเรียน และวัดต่าง ๆ ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่สาขาแม่ฮ่องสอน วิทยาลัยการอาชีพนวมินทรราชินีแม่ฮ่องสอน วิทยาลัยแม่สะเรียง วัดพระธาตุดอยกองมู วัดศรีดอนชัย วัดชูดองเป้ วัดพระธาตุแม่เย็น โรงพยาบาลศรีสังวาลย์ โรงพยาบาลอัญญารักษ์แม่ฮ่องสอน เป็นต้น

4) สถานีคมนาคม (U4) ได้แก่ มีเนื้อที่ 793 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ท่าอากาศยานแม่ฮ่องสอน และสถานีขนส่งทางบก

5) ย่านอุตสาหกรรม (U5) มีเนื้อที่ 489 ไร่ ได้แก่ โรงงานอุตสาหกรรม 347 ไร่ ลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร 79 ไร่ และพื้นที่อุตสาหกรรมร้าง 63 ไร่

6) สิ่งปลูกสร้างอื่น ๆ (U6) มีเนื้อที่ 5,763 ไร่ หรือร้อยละ 0.07 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย สถานที่ร้าง 285 ไร่ สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ 1,096 ไร่ ได้แก่ สวนสาธารณะ สวนรุกขชาติ สนามกีฬา ร้านอาหาร และสถานที่ท่องเที่ยว รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮาส์ 1,727 ไร่ สุสานและป่าช้า 420 ไร่ ศูนย์อพยพ 2,225 ไร่ และสถานีบริการน้ำมัน 10 ไร่

2.12.2 พื้นที่เกษตรกรรม (A) มีเนื้อที่ 1,081,071 ไร่ หรือร้อยละ 13.64 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วยพื้นที่นา พืชไร่ ไม้ยืนต้น ไม้ผล พืชสวน ไร่นาหมุนเวียน พืชไร่และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์

1) พื้นที่นา (A1) มีเนื้อที่ 133,419 ไร่ หรือร้อยละ 1.68 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ นาข้าว มีเนื้อที่ 87,324 ไร่ หรือร้อยละ 1.10 ของเนื้อที่จังหวัด ปลูกในทุกอำเภอ นอกจากนี้ยังมีการปลูกข้าวตามด้วยพืชหลังนาต่าง ๆ ในช่วงฤดูแล้ง ได้แก่ พืชไร่ผสม ข้าวโพด ถั่วเหลือง ถั่วลิสง ถั่วดำ ถั่วแดง แตงโม กะหล่ำปลี มะเขือเทศ พืชผัก และสตอเบอร์รี่ มีเนื้อที่ 43,853 ไร่ หรือร้อยละ 0.55 ของเนื้อที่จังหวัด รวมถึงพื้นที่ที่มีน้ำท่วมขังในฤดูฝน และปลูกข้าวในฤดูแล้ง 530 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด พบมากในอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน อำเภอแม่สะเรียง และอำเภอปาย นอกจากนี้ยังพบพื้นที่นาร้าง คือ พื้นที่นาข้าวที่ไม่มีการทำนาติดต่อกันเกิน 3 ปี แต่ยังคงเห็นร่องรอยของคันนาอยู่ มีเนื้อที่ 1,712 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ของเนื้อที่จังหวัด พบมากในอำเภอปาย อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน และอำเภอขุนยวม

2) พืชไร่ (A2) มีเนื้อที่ 105,500 ไร่ หรือร้อยละ 1.33 ของเนื้อที่จังหวัด โดยมีพืชไร่ที่สำคัญ ได้แก่ ข้าวโพด ถั่วเหลือง ไร่ร้าง ข้าวไร่ และพืชไร่อื่น ๆ

(1) ข้าวโพด (A202) มีเนื้อที่รวม 47,745 ไร่ หรือร้อยละ 0.61 ของเนื้อที่จังหวัด โดยเป็นข้าวโพดเพียงอย่างเดียว 44,865 ไร่ หรือร้อยละ 0.57 ของเนื้อที่จังหวัด และยังพบว่ามีพื้นที่ปลูกข้าวโพดในฤดูฝน และตามด้วยพืชชนิดอื่น ๆ ในช่วงฤดูแล้ง ได้แก่ พืชไร่ผสม ถั่วเขียว ถั่วเหลือง ถั่วลิสง กะหล่ำปลี และพืชผักอื่น ๆ มีเนื้อที่ 2,880 ไร่ หรือร้อยละ 0.04 ของเนื้อที่จังหวัด พบกระจายตัวในทุกอำเภอ

(2) ถั่วเหลือง (A209) มีเนื้อที่รวม 38,338 ไร่ หรือร้อยละ 0.49 ของเนื้อที่จังหวัด โดยเป็นถั่วเหลืองเพียงอย่างเดียว 36,940 ไร่ หรือร้อยละ 0.47 ของเนื้อที่จังหวัด พบมากในอำเภอปาย อำเภอแม่ลาน้อย อำเภอสะเรียง และอำเภอสบเมย และยังพบว่ามีพื้นที่ปลูกถั่วเหลืองในฤดูฝน และตามด้วยพืชชนิดอื่น ๆ ในช่วงฤดูแล้ง ได้แก่ พืชไร่ผสม งา และพืชผัก มีเนื้อที่ 1,398 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ของเนื้อที่จังหวัด พบมากในอำเภอปาย และ อำเภอแม่ลาน้อย

(3) ไร่ร้าง (A200) คือพื้นที่ปลูกพืชไร่ที่ไม่มีการเพาะปลูกยาวนานติดต่อกันเกิน 3 ปี มีเนื้อที่ 11,726 ไร่ หรือร้อยละ 0.15 ของเนื้อที่จังหวัด พบกระจายตัวอยู่ในทุกอำเภอ

(4) ข้าวไร่ (A216) มีเนื้อที่รวม 5,046 ไร่ หรือร้อยละ 0.06 ของเนื้อที่จังหวัด ข้าวไร่เพียงอย่างเดียว 4,739 ไร่ หรือร้อยละ 0.06 ของเนื้อที่จังหวัด พบมากในอำเภอปาย อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน และอำเภอปางมะผ้า และยังพบว่ามีพื้นที่ปลูกข้าวไร่ในฤดูฝน และตามด้วยพืชชนิดอื่น ๆ ในช่วงฤดูแล้ง ได้แก่ พืชผัก และสตอเบอร์รี่ มีเนื้อที่ 307 ไร่ ส่วนมากพบในอำเภอปาย อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน และอำเภอปางมะผ้า

(5) พืชไร่อื่น ๆ ได้แก่ พืชไร่ผสม อ้อย สับปะรด ถั่วเขียว ถั่วลิสง ถั่วดำ ถั่วแดง งา มันเทศ กะหล่ำปลี มะเขือเทศ และพริก มีเนื้อที่รวม 2,645 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ของเนื้อที่จังหวัด

3) ไม้ยืนต้น (A3) มีเนื้อที่รวม 8,503 ไร่ หรือร้อยละ 0.10 ของเนื้อที่จังหวัด โดยมีไม้ยืนต้นที่สำคัญ คือ สัก ยางพารา ชา และไม้ยืนต้นอื่น ๆ

(1) สัก (A305) มีเนื้อที่ 3,816 ไร่ หรือร้อยละ 0.05 ของเนื้อที่จังหวัด พบปลูกมากในอำเภอแม่สะเรียง อำเภอปาย อำเภอแม่ลาน้อย อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน และกระจายตัวในทุกอำเภอ

(2) ยางพารา (A302) มีเนื้อที่ 2,044 ไร่ หรือร้อยละ 0.03 ของเนื้อที่จังหวัด พบปลูกมากในอำเภอปาย อำเภอแม่สะเรียง อำเภอขุนยวม อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน และกระจายตัวในทุกอำเภอ

(3) ชา (A313) มีเนื้อที่ 1,939 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ของเนื้อที่จังหวัด พบปลูกมากในอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอนและอำเภอปาย

(4) ไม้ยืนต้นอื่น ๆ ได้แก่ ไม้ยืนต้นร้าง/เสื่อมโทรม ไม้ยืนต้นผสม ปาล์มน้ำมัน กาแฟ ไม้ปลูกเพื่อการค้า หมาก และจามจุรี มีเนื้อที่ 704 ไร่ พบกระจายตัวในทุกอำเภอ

4) ไม้ผล (A4) มีเนื้อที่ 12,837 ไร่ หรือร้อยละ 0.16 ของเนื้อที่จังหวัด โดยมีไม้ผลที่สำคัญ ได้แก่ ส้ม ลิ้นจี่ มะม่วง กัลยาลำไย และไม้ผลอื่น ๆ

(1) ส้ม (A402) มีเนื้อที่ 3,405 ไร่ หรือร้อยละ 0.04 ของเนื้อที่จังหวัด พบปลูกมากในอำเภอปายและอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน

(2) กัลยาลำไย (A411) มีเนื้อที่ 2,883 ไร่ หรือร้อยละ 0.04 ของเนื้อที่จังหวัด พบมากในอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน อำเภอปาย อำเภอแม่สะเรียง และพบปลูกกระจายตัวในทุกอำเภอ

(3) ลำไย (A413) มีเนื้อที่ 2,240 ไร่ หรือร้อยละ 0.03 ของเนื้อที่จังหวัด พบมากในอำเภอแม่สะเรียง และอำเภอปาย

(4) มะม่วง (A407) มีเนื้อที่ 1,584 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ของเนื้อที่จังหวัด พบปลูกมากในอำเภอปาย อำเภอแม่สะเรียง อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน และพบปลูกกระจายตัวในทุกอำเภอ

(5) ไม้ผลอื่น ๆ มีเนื้อที่ 1,539 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ไม้ผลร้าง/เสื่อมโทรม ไม้ผลผสม เงาะ มะพร้าว มะม่วงหิมพานต์ มะขาม ฝรั่ง มะละกอ ขนุน มะนาว ไม้ผลเมืองหนาว แก้วมังกร ส้มโอ และละมุด พบกระจายตัวในทุกอำเภอ

(6) ลิ้นจี่ (A406) มีเนื้อที่ 1,186 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ของเนื้อที่จังหวัด พบปลูกมากในอำเภอปายและอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน และพบปลูกกระจายตัวในทุกอำเภอ

5) พืชสวน (A5) มีเนื้อที่ 1,476 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ของเนื้อที่จังหวัด โดยมีพืชสวนที่สำคัญ ได้แก่ พืชผัก และพืชสวนอื่น ๆ

(1) พืชผัก (A502) มีเนื้อที่ 897 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด พืชผักที่สำคัญ ได้แก่ กระเทียม หอมญี่ปุ่น ฟักทอง แครอท ถั่วลิสงเตา และถั่วฝักยาว พบปลูกกระจายตัวในทุกอำเภอ

(2) พืชสวนอื่น ๆ ได้แก่ พืชสวนร้าง/เสื่อมโทรม ไม้ดอกไม้ประดับ พริกไทย สตรอเบอร์รี่ เสาวรส และพืชสมุนไพร มีเนื้อที่ 579 ไร่ พบปลูกกระจายตัวในทุกอำเภอ

6) ไร่หมุนเวียน (A6) มีเนื้อที่ 819,073 ไร่ หรือร้อยละ 10.35 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ไร่หมุนเวียนร้าง ไร่หมุนเวียนผสม ข้าวโพด (ไร่หมุนเวียน) ถั่วเหลือง (ไร่หมุนเวียน) ถั่วดำ ถั่วแดง (ไร่หมุนเวียน) ข้าวไร่ (ไร่หมุนเวียน) กะหล่ำปลี (ไร่หมุนเวียน) มะเขือเทศ (ไร่หมุนเวียน) และพริก (ไร่หมุนเวียน)

(1) ไร้หมุ่นเวียนร้าง มีเนื้อที่ 396,751 ไร่ หรือร้อยละ 5.01 ของเนื้อที่จังหวัด พบบริเวณพื้นที่ภูเขาสูงกระจายตัวในทุกอำเภอ

(2) ข้าวไร่ (ไร้หมุ่นเวียน) (A616) มีเนื้อที่ 204,670 ไร่ หรือร้อยละ 2.58 ของเนื้อที่จังหวัด โดยเป็นข้าวไร่ (ไร้หมุ่นเวียน) เพียงอย่างเดียว 203,987 ไร่ หรือร้อยละ 2.57 ของเนื้อที่จังหวัด พบกระจายตัวในทุกอำเภอ และยังพบว่ามีพื้นที่ปลูกข้าวไร่ (ไร้หมุ่นเวียน) ในฤดูฝน และตามด้วยพืชชนิดอื่น ๆ ในช่วงฤดูแล้ง ได้แก่ พืชผัก กะหล่ำปลี (ไร้หมุ่นเวียน) มีเนื้อที่ 683 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด พบมากในอำเภอแม่สะเรียง อำเภอปาย อำเภอขุนยวม และอำเภอแม่ลาน้อย

(3) ข้าวโพด (ไร้หมุ่นเวียน) มีเนื้อที่ 131,622 ไร่ หรือร้อยละ 1.66 ของเนื้อที่จังหวัด โดยเป็นข้าวโพด (ไร้หมุ่นเวียน) เพียงอย่างเดียว 129,197 ไร่ หรือร้อยละ 1.63 ของเนื้อที่จังหวัด และยังพบว่ามีพื้นที่ปลูกข้าวโพด (ไร้หมุ่นเวียน) ในฤดูฝน และตามด้วยพืชชนิดอื่น ๆ ในช่วงฤดูแล้ง ได้แก่ พืชผัก สตรอเบอร์รี่ ถั่วเหลือง (ไร้หมุ่นเวียน) ถั่วลันเตา (ไร้หมุ่นเวียน) มันฝรั่ง (ไร้หมุ่นเวียน) กะหล่ำปลี (ไร้หมุ่นเวียน) และมะเขือเทศ (ไร้หมุ่นเวียน) มีเนื้อที่ 2,425 ไร่ หรือร้อยละ 0.03 ของเนื้อที่จังหวัด พบกระจายตัวในทุกอำเภอ

(4) กะหล่ำปลี (ไร้หมุ่นเวียน) (A623) มีเนื้อที่ 21,329 ไร่ หรือร้อยละ 0.27 ของเนื้อที่จังหวัด โดยเป็นกะหล่ำปลี (ไร้หมุ่นเวียน) เพียงอย่างเดียว 21,187 ไร่ หรือร้อยละ 0.27 ของเนื้อที่จังหวัด พบมากในอำเภอแม่สะเรียง อำเภอสบเมย และอำเภอแม่ลาน้อย และยังพบว่ามีพื้นที่ปลูกกะหล่ำปลี (ไร้หมุ่นเวียน) ในฤดูฝน และตามด้วยพืชชนิดอื่น ๆ ในช่วงฤดูแล้ง ได้แก่ สตรอเบอร์รี่ มีเนื้อที่ 142 ไร่ พบในอำเภอปาย และอำเภอขุนยวม

(5) พืชไร่ผสม (ไร้หมุ่นเวียน) (A601) มีเนื้อที่ 19,501 ไร่ หรือร้อยละ 0.25 ของเนื้อที่จังหวัด พบมากในอำเภอปางมะผ้า อำเภอสบเมย อำเภอขุนยวม และอำเภอปาย

(6) ถั่วเหลือง (ไร้หมุ่นเวียน) (A609) มีเนื้อที่ 25,553 ไร่ หรือร้อยละ 0.32 ของเนื้อที่จังหวัด โดยเป็นถั่วเหลือง (ไร้หมุ่นเวียน) เพียงอย่างเดียว 25,465 ไร่ พบมากในอำเภอสบเมย อำเภอแม่ลาน้อย อำเภอปาย และอำเภอแม่สะเรียง และยังพบว่ามีพื้นที่ปลูกถั่วเหลือง (ไร้หมุ่นเวียน) ในฤดูฝน และตามด้วยพืชชนิดอื่น ๆ ในช่วงฤดูแล้ง ได้แก่ พืชผัก มีเนื้อที่ 88 ไร่ พบมากในอำเภอปาย

(7) ถั่วดำ ถั่วแดง (ไร้หมุ่นเวียน) (A612) มีเนื้อที่ 10,719 ไร่ หรือร้อยละ 0.14 ของเนื้อที่จังหวัด โดยเป็นถั่วดำ ถั่วแดง (ไร้หมุ่นเวียน) เพียงอย่างเดียว 10,698 ไร่ พบมากในอำเภอปางมะผ้า และยังพบว่ามีพื้นที่ปลูกถั่วดำ ถั่วแดง (ไร้หมุ่นเวียน) ในฤดูฝน และตามด้วยพืชชนิดอื่น ๆ ในช่วงฤดูแล้ง ได้แก่ พืชผัก มีเนื้อที่ 21 ไร่ พบในอำเภอปางมะผ้า

(8) มะเขือเทศ (ไร้หมุ่นเวียน) (A624) มีเนื้อที่ 4,595 ไร่ หรือร้อยละ 0.06 ของเนื้อที่จังหวัด พบกระจายตัวในทุกอำเภอ

(8) พริก (ไร้หมุ่นเวียน) (A629) มีเนื้อที่ 2,533 ไร่ หรือร้อยละ 0.03 ของเนื้อที่จังหวัด พบกระจายตัวในทุกอำเภอ

(9) ไร้หมุนเวียนอื่น ๆ ได้แก่ อ้อย (ไร้หมุนเวียน) สับปะรด (ไร้หมุนเวียน) ถั่วเขียว (ไร้หมุนเวียน) ถั่วลิสง (ไร้หมุนเวียน) งา (ไร้หมุนเวียน) และเผือก (ไร้หมุนเวียน) มีเนื้อที่ 1,775 ไร่ หรือร้อยละ 0.03 ของเนื้อที่จังหวัด พบกระจายตัวในทุกอำเภอ

7) พืชหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ (A7) มีเนื้อที่ 263 ไร่ ได้แก่ พืชหญ้าเลี้ยงสัตว์ โรงเรือนเลี้ยงโค กระบือ และม้า และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก

(1) พืชหญ้าเลี้ยงสัตว์ (A701) มีเนื้อที่ 73 ไร่ พบมากในอำเภอปาย และอำเภอแม่สะเรียง

(2) โรงเรือนเลี้ยงโค กระบือ และม้า (A702) มีเนื้อที่ 111 ไร่ กระจายตัวอยู่ในทุกอำเภอยกเว้นอำเภอสบเมย และอำเภอปางมะผ้า

(3) โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก (A703) มีเนื้อที่ 79 ไร่ พบในอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน และอำเภอปาย

2.12.3 พื้นที่ป่าไม้ (F) มีเนื้อที่ 6,691,295 ไร่ หรือร้อยละ 84.42 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย ป่าไม่ผลัดใบ ป่าผลัดใบ ป่าปลูก และวนเกษตร

1) ป่าไม่ผลัดใบ (F1) มีเนื้อที่ 1,209,206 ไร่ หรือร้อยละ 15.26 ของเนื้อที่จังหวัด กระจายตัวอยู่ในพื้นที่สูง ประกอบด้วย ป่าไม่ผลัดใบสมบูรณ์ (F101) มีเนื้อที่ 1,153,262 ไร่ หรือร้อยละ 14.55 ของเนื้อที่จังหวัด พบกระจายตัวในทุกอำเภอ และป่าไม่ผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู (F100) มีเนื้อที่ 55,944 ไร่ หรือร้อยละ 0.71 ของเนื้อที่จังหวัด ซึ่งพบกระจายตัวในทุกอำเภอ ยกเว้นอำเภอปางมะผ้า

2) ป่าผลัดใบ (F2) มีเนื้อที่ 5,476,509 ไร่ หรือร้อยละ 69.09 ของเนื้อที่จังหวัด พบกระจายตัวในทุกอำเภอ ประกอบด้วย ป่าผลัดใบสมบูรณ์ (F201) มีเนื้อที่ 5,420,642 ไร่ หรือร้อยละ 68.39 ของเนื้อที่จังหวัด และป่าผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู (F200) มีเนื้อที่ 55,867 ไร่ หรือร้อยละ 0.70 ของเนื้อที่จังหวัด

3) ป่าปลูก (F5) มีเนื้อที่ 4,220 ไร่ หรือร้อยละ 0.05 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ป่าปลูกสมบูรณ์ (F501) พบกระจายตัวในทุกอำเภอยกเว้น อำเภอแม่สะเรียง และอำเภอสบเมย

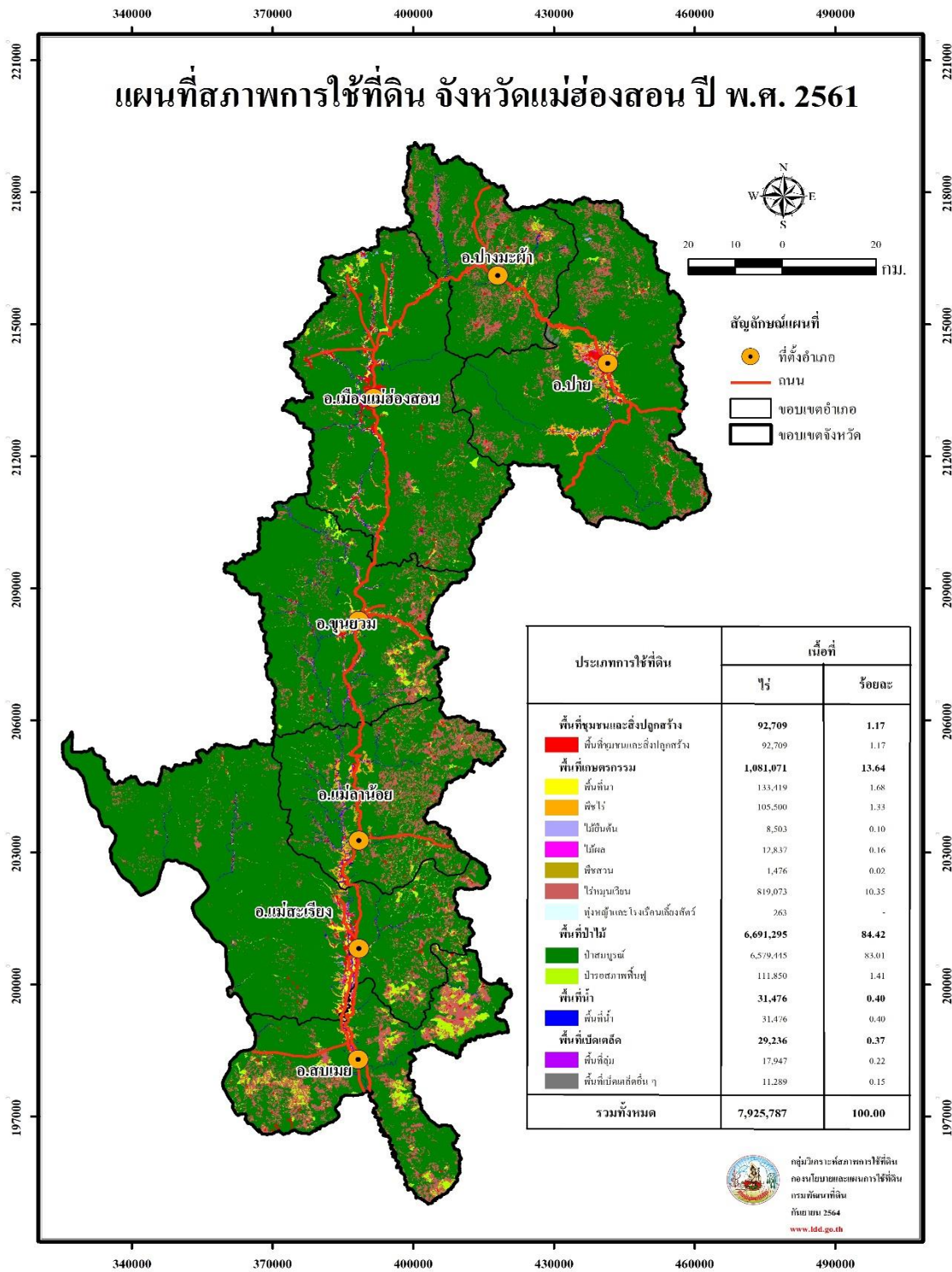
4) วนเกษตร (F6) มีเนื้อที่ 1,321 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ วนเกษตรสมบูรณ์ (F601) ซึ่งมีการปลูกพืชร่วมกับป่า พบกระจายตัวในทุกอำเภอ

2.12.4 พื้นที่น้ำ (W) มีเนื้อที่ 31,476 ไร่ หรือร้อยละ 0.40 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย แหล่งน้ำธรรมชาติ และแหล่งน้ำที่สร้างขึ้น

1) แหล่งน้ำธรรมชาติ (W1) เช่น แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง หนอง บึง และทะเลสาบ มีเนื้อที่ 28,979 ไร่ หรือร้อยละ 0.36 ของเนื้อที่จังหวัด โดยมีแหล่งน้ำที่สำคัญ คือ แม่น้ำยวม และแม่น้ำสาละวิน

2) แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น (W2) เช่น อ่างเก็บน้ำ บ่อน้ำในไร่นา และคลองชลประทานมีเนื้อที่ 2,497 ไร่ หรือร้อยละ 0.04 ของเนื้อที่จังหวัด พบกระจายตัวในทุกอำเภอ

2.12.5 พื้นที่เบ็ดเตล็ด (M) มีเนื้อที่ 29,236 ไร่ หรือร้อยละ 0.37 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย พืชหญ้าและไม้ละเมาะ (M1) 9,514 ไร่ หรือร้อยละ 0.13 ของพื้นที่จังหวัด พื้นที่ลุ่ม (M2) 17,947 ไร่ หรือร้อยละ 0.22 ของเนื้อที่จังหวัด เหมืองแร่และบ่อขุด (M3) 215 ไร่ พื้นที่เบ็ดเตล็ดอื่น ๆ (M4) ได้แก่ พื้นที่ถม 105 ไร่ หาดทราย (M6) 1,341 ไร่ ที่ทิ้งขยะ (M7) 83 ไร่

ภาพที่ 12 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดแม่ฮ่องสอน ปี พ.ศ. 2561

ตารางที่ 12 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดแม่ฮ่องสอน ปี พ.ศ. 2561

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
U	พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	92,709	1.17
U101	ตัวเมืองและย่านการค้า	12,502	0.16
U200	หมู่บ้าน/ที่ดินจัดสรรร้าง	13	-
U201	หมู่บ้านบนพื้นราบ	32,116	0.41
U202	หมู่บ้านชาวไทยภูเขา	30,160	0.38
U300	สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ ว่าง	34	-
U301	สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ	10,839	0.14
U401	สนามบิน	771	0.01
U403	สถานีขนส่ง	22	-
U500	พื้นที่อุตสาหกรรมร้าง	63	-
U502	โรงงานอุตสาหกรรม	347	-
U503	ลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร	79	-
U600	สถานที่ร้าง	285	-
U601	สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ	1,096	0.01
U602	รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮาส์	1,727	0.02
U603	สุสาน ป่าช้า	420	0.01
U604	ศูนย์อพยพ	2,225	0.03
U605	สถานีบริการน้ำมัน	10	-
A	พื้นที่เกษตรกรรม	1,081,071	13.64
A1	พื้นที่นา	133,419	1.68
A100	นาร้าง	1,712	0.02
A101	นาข้าว	87,324	1.10
A101+A201	นาข้าว+พืชไร่ผสม	314	-
A101+A202	นาข้าว+ข้าวโพด	14,163	0.18
A101+A209	นาข้าว+ถั่วเหลือง	6,097	0.08
A101+A210	นาข้าว+ถั่วลิสง	39	-
A101+A212	นาข้าว+ถั่วดำ ถั่วแดง	12	-
A101+A220	นาข้าว+แตงโม	126	-
A101+A223	นาข้าว+กะหล่ำปลี	648	0.01
A101+A224	นาข้าว+มะเขือเทศ	78	-
A101+A502	นาข้าว+พืชผัก	22,349	0.28
A101+A506	นาข้าว+สตอร์เบอร์รี่	27	-
M201+A101	พื้นที่ลุ่ม+นาข้าว	530	0.01

ตารางที่ 12 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A2	พืชไร่	105,500	1.33
A200	ไร่ร้าง	11,726	0.15
A201	พืชไร่ผสม	1,098	0.01
A202	ข้าวโพด	44,865	0.57
A202+A201	ข้าวโพด+พืชไร่ผสม	21	-
A202+A208	ข้าวโพด+ถั่วเขียว	17	-
A202+A209	ข้าวโพด+ถั่วเหลือง	460	0.01
A202+A210	ข้าวโพด+ถั่วลิสง	15	-
A202+A502	ข้าวโพด+พืชผัก	2,367	0.03
A203	อ้อย	23	-
A205	สับปะรด	75	-
A208	ถั่วเขียว	34	-
A208+A215	ถั่วเขียว+งา	34	-
A209	ถั่วเหลือง	36,940	0.47
A209+A201	ถั่วเหลือง+พืชไร่ผสม	13	-
A209+A215	ถั่วเหลือง+งา	12	-
A209+A502	ถั่วเหลือง+พืชผัก	1,373	0.02
A210	ถั่วลิสง	25	-
A212	ถั่วดำ ถั่วแดง	306	-
A215	งา	529	0.01
A215+A502	งา+พืชผัก	36	-
A216	ข้าวไร่	4,739	0.06
A216+A502	ข้าวไร่+พืชผัก	268	-
A216+A506	ข้าวไร่+สตรอเบอร์รี่	39	-
A219	มันเทศ	46	-
A223	กะหล่ำปลี	361	-
A224	มะเขือเทศ	68	-
A229	พริก	10	-
A3	ไม้ยืนต้น	8,503	0.10
A300	ไม้ยืนต้นร้าง/เสื่อมโทรม	100	-
A301	ไม้ยืนต้นผสม	77	-
A302	ยางพารา	2,044	0.03
A303	ปาล์มน้ำมัน	174	-

ตารางที่ 12 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A305	สีก	3,816	0.05
A312	กาแพ	229	-
A313	ชา	1,939	0.02
A315	ไผ่ปลูกเพื่อการค้า	66	-
A317	หมาก	36	-
A318	จามจุรี	22	-
A4	ไม้ผล	12,837	0.16
A400	ไม้ผลร้าง/เสื่อมโทรม	209	-
A401	ไม้ผลผสม	535	0.01
A402	ส้ม	3,405	0.04
A404	เงาะ	24	-
A405	มะพร้าว	12	-
A406	ลิ้นจี่	1,186	0.02
A407	มะม่วง	1,584	0.02
A408	มะม่วงหิมพานต์	34	-
A411	กล้วย	2,883	0.04
A412	มะขาม	220	-
A413	ลำไย	2,240	0.03
A414	ฝรั่ง	11	-
A415	มะละกอ	22	-
A416	ขนุน	75	-
A422	มะนาว	24	-
A423	ไม้ผลเมืองหนาว	335	-
A426	แก้วมังกร	15	-
A427	ส้มโอ	11	-
A428	ละมุด	12	-
A5	พืชสวน	1,476	0.02
A502	พืชผัก	897	0.01
A503	ไม้ดอก ไม้ประดับ	11	-
A505	พริกไทย	10	-
A506	สตรอเบอรี่	362	0.01
A507	เสาวรส	154	-
A509	พืชสมุนไพร	42	-

ตารางที่ 12 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A6	ไร่มนเวียน	819,073	10.35
A600	ไร่มนเวียนร้าง	396,751	5.01
A601	พืชไร่ผสม (ไร่มนเวียน)	19,501	0.25
A602	ข้าวโพด (ไร่มนเวียน)	129,197	1.63
A602+A502	ข้าวโพด (ไร่มนเวียน)+พืชผัก	1,687	0.02
A602+A506	ข้าวโพด (ไร่มนเวียน)+สตรอเบอร์รี่	35	-
A602+A609	ข้าวโพด (ไร่มนเวียน)+ถั่วเหลือง (ไร่มนเวียน)	145	-
A602+A610	ข้าวโพด (ไร่มนเวียน)+ถั่วลิสง (ไร่มนเวียน)	106	-
A602+A617	ข้าวโพด (ไร่มนเวียน)+มันฝรั่ง (ไร่มนเวียน)	13	-
A602+A623	ข้าวโพด (ไร่มนเวียน)+กะหล่ำปลี (ไร่มนเวียน)	421	0.01
A602+A624	ข้าวโพด (ไร่มนเวียน)+มะเขือเทศ (ไร่มนเวียน)	18	-
A603	อ้อย (ไร่มนเวียน)	77	-
A605	สับปะรด (ไร่มนเวียน)	13	-
A608	ถั่วเขียว (ไร่มนเวียน)	30	-
A609	ถั่วเหลือง (ไร่มนเวียน)	25,465	0.32
A609+A502	ถั่วเหลือง (ไร่มนเวียน)+พืชผัก	88	-
A610	ถั่วลิสง (ไร่มนเวียน)	830	0.01
A612	ถั่วดำ ถั่วแดง (ไร่มนเวียน)	10,698	0.14
A612+A502	ถั่วดำ ถั่วแดง (ไร่มนเวียน)+พืชผัก	10	-
A612+A506	ถั่วดำ ถั่วแดง (ไร่มนเวียน)+สตรอเบอร์รี่	11	-
A615	งา (ไร่มนเวียน)	365	0.01
A616	ข้าวไร่ (ไร่มนเวียน)	203,987	2.57
A616+A502	ข้าวไร่ (ไร่มนเวียน)+พืชผัก	251	-
A616+A506	ข้าวไร่ (ไร่มนเวียน)+สตรอเบอร์รี่	23	-
A616+A623	ข้าวไร่ (ไร่มนเวียน)+กะหล่ำปลี (ไร่มนเวียน)	409	0.01
A621	ลูกเดือย (ไร่มนเวียน)	25	-
A623	กะหล่ำปลี (ไร่มนเวียน)	21,187	0.27
A623+A506	กะหล่ำปลี (ไร่มนเวียน)+สตรอเบอร์รี่	142	-
A624	มะเขือเทศ (ไร่มนเวียน)	4,595	0.06
A629	พริก (ไร่มนเวียน)	2,533	0.03
A636	เผือก (ไร่มนเวียน)	460	0.01
A7	ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์	263	-
A701	ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์	73	-

ตารางที่ 12 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A702	โรงเรือนเลี้ยงโค กระบือ และม้า	111	-
A703	โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก	79	-
F	พื้นที่ป่าไม้	6,691,295	84.42
F100	ป่าไม้ผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู	55,944	0.71
F101	ป่าไม้ผลัดใบสมบูรณ์	1,153,262	14.55
F200	ป่าผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู	55,867	0.70
F201	ป่าผลัดใบสมบูรณ์	5,420,642	68.39
F500	ป่าปลูกรอสภาพฟื้นฟู	39	-
F501	ป่าปลูกสมบูรณ์	4,220	0.05
F601	วนเกษตรสมบูรณ์	1,321	0.02
W	พื้นที่น้ำ	31,476	0.40
W101	แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง	28,669	0.36
W102	หนอง บึง ทะเลสาบ	310	-
W201	อ่างเก็บน้ำ	2,091	0.03
W202	บ่อน้ำในไร่นา	391	0.01
W203	คลองชลประทาน	15	-
M	พื้นที่เบ็ดเตล็ด	29,236	0.37
M101	ทุ่งหญ้าธรรมชาติ	3,549	0.05
M102	ทุ่งหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ	5,965	0.08
M201	พื้นที่ลุ่ม	17,500	0.22
M201+A202	พื้นที่ลุ่ม+ข้าวโพด	257	-
M201+A209	พื้นที่ลุ่ม+ถั่วเหลือง	79	-
M201+A502	พื้นที่ลุ่ม+พืชผัก	111	-
M300	เหมืองเก่า บ่อขุดเก่า	21	-
M301	เหมืองแร่	114	-
M303	บ่อทราย	20	-
M304	บ่อดิน	60	-
M405	พื้นที่ถม	105	-
M601	หาดทราย	1,341	0.02
M701	ที่ทิ้งขยะ	83	-
รวมทั้งหมด		7,925,787	100.00

ที่มา: จากการวิเคราะห์โดยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน
 กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน

2.13 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดลำปาง ปี พ.ศ. 2561

จังหวัดลำปาง มีเนื้อที่ทั้งหมด 7,833,726 ไร่ สามารถจำแนกประเภทการใช้ที่ดินออกได้เป็น 5 ประเภท คือ พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง (U) มีเนื้อที่ 312,025 ไร่ หรือร้อยละ 4.01 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่เกษตรกรรม (A) มีเนื้อที่ 1,777,886 ไร่ หรือร้อยละ 22.67 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่ป่าไม้ (F) มีเนื้อที่ 5,480,762 ไร่ หรือร้อยละ 69.96 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่น้ำ (W) มีเนื้อที่ 109,319 ไร่ หรือร้อยละ 1.39 ของเนื้อที่จังหวัด และพื้นที่เบ็ดเตล็ด (M) มีเนื้อที่ 153,734 ไร่ หรือร้อยละ 1.97 ของเนื้อที่จังหวัด โดยการใช้ประโยชน์ในพื้นที่แต่ละประเภทมีรายละเอียด (ภาพที่ 13 และตารางที่ 13) ดังนี้

2.13.1 พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง (U) มีเนื้อที่ 312,025 ไร่ หรือร้อยละ 4.01 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วยหมู่บ้านบนพื้นราบ สถานที่ราชการและสถาบันต่างๆ ตัวเมืองและย่านการค้า โรงงานอุตสาหกรรม ถนน สุสาน ป่าช้า หมู่บ้านชาวไทยภูเขา สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ สนามกอล์ฟ ลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮ้าส์ หมู่บ้าน/ที่ดินจัดสรรสร้าง โรงงานอุตสาหกรรมร้าง สนามบิน สถานที่ร้าง(รีสอร์ท,ค่ายเยาวชนร้าง) สถานีสาน้ำมัน สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ ร้าง และสถานีรถไฟ

1) ตัวเมืองและย่านการค้า (U1) มีเนื้อที่ 29,026 ไร่ หรือร้อยละ 0.37 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วยตัวอำเภอวังเหนือ อำเภอเมืองปาน อำเภอแจ้ห่ม อำเภองาว อำเภอห้างฉัตร อำเภอเมืองลำปาง อำเภอแม่เมาะ อำเภอเกาะคา อำเภอแม่ทะ อำเภอเสริมงาม อำเภอสบปราบ อำเภอเถิน และอำเภอแม่พริก

2) หมู่บ้าน (U2) มีเนื้อที่รวม 211,707 ไร่ หรือร้อยละ 2.71 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ หมู่บ้านบนพื้นราบ มีเนื้อที่ 208,206 ไร่ หรือร้อยละ 2.66 ของเนื้อที่จังหวัด หมู่บ้านชาวไทยภูเขา มีเนื้อที่ 2,724 ไร่ หรือร้อยละ 0.04 ของเนื้อที่จังหวัด โดยส่วนใหญ่เป็นที่อยู่อาศัยของประชาชนซึ่งกระจายตัวอยู่ทั่วไปในทุกอำเภอ

3) สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ (U3) มีเนื้อที่ 39,701 ไร่ หรือร้อยละ 0.51 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ เช่น หอประวัติศาสตร์นครลำปาง วิทยาลัยเทคนิคลำปาง และอุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน เป็นต้น

4) สถานีคมนาคม (U4) มีเนื้อที่ 7,317 ไร่ หรือร้อยละ 0.10 ของเนื้อที่จังหวัด เส้นทางคมนาคมที่สำคัญ ได้แก่ ถนน สนามบิน และสถานีรถไฟ เป็นต้น

5) ย่านอุตสาหกรรม (U5) มีเนื้อที่ 16,763 ไร่ หรือร้อยละ 0.22 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ โรงงานอุตสาหกรรม ลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร และโรงงานอุตสาหกรรมร้าง เป็นต้น

6) พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้างอื่น ๆ (U6) มีเนื้อที่ 6,322 ไร่ หรือร้อยละ 0.09 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วยสุสาน ป่าช้า สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮ้าส์ สถานที่ร้าง (รีสอร์ท,ค่ายเยาวชนร้าง) และสถานีสาน้ำมัน เป็นต้น

(7) สนามกอล์ฟ (U7) มีเนื้อที่ 1,128 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด พบในอำเภอแม่เมาะ และอำเภอเมืองลำปาง

2.13.2 พื้นที่เกษตรกรรม (A) มีเนื้อที่ 1,777,886 ไร่ หรือร้อยละ 22.67 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วยพื้นที่นา พืชไร่ ไม้ยืนต้น ไม้ผล พืชสวน ไร่มุขเวียน ทุ่งหญ้าและโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ พืชน้ำ สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และเกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม

1) พื้นที่นา (A1) มีเนื้อที่ 617,715 ไร่ หรือร้อยละ 7.89 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ นาข้าว มีเนื้อที่ 610,086 ไร่ หรือร้อยละ 7.79 ของเนื้อที่จังหวัด นาร้าง มีเนื้อที่ 7,629 ไร่ หรือร้อยละ 0.10 ของเนื้อที่จังหวัด

2) พืชไร่ (A2) มีเนื้อที่ 631,923 ไร่ หรือร้อยละ 8.06 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ข้าวโพด มันสำปะหลัง ไร่ร้าง สับปะรด อ้อย ข้าวไร่ และพืชไร่อื่น ๆ

(1) ข้าวโพด (A202) มีเนื้อที่ 440,654 ไร่ หรือร้อยละ 5.63 ของเนื้อที่จังหวัด ปลูกมากในอำเภอวังเหนือ อำเภอองาว อำเภอแม่ทะ อำเภอแจ้ห่ม และอำเภอแม่เมาะ

(2) มันสำปะหลัง (A204) มีเนื้อที่ 75,176 ไร่ หรือร้อยละ 0.96 ของเนื้อที่จังหวัด ปลูกมากในอำเภอเมืองลำปาง และอำเภอเกาะคา

(3) ไร่ร้าง (A200) มีเนื้อที่ 42,497 ไร่ หรือร้อยละ 0.54 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่อยู่ในอำเภอองาว อำเภอแจ้ห่ม และอำเภอเมืองลำปาง

(4) สับปะรด (A205) มีเนื้อที่ 35,135 ไร่ หรือร้อยละ 0.45 ของเนื้อที่จังหวัด ปลูกมากในอำเภอเมืองลำปาง และอำเภอแจ้ห่ม

(5) อ้อย (A203) มีเนื้อที่ 25,006 ไร่ หรือร้อยละ 0.32 ของเนื้อที่จังหวัด

(6) ข้าวไร่ (A216) มีเนื้อที่ 7,339 ไร่ หรือร้อยละ 0.09 ของเนื้อที่จังหวัด

(7) พืชไร่อื่น ๆ ได้แก่ ถั่วดำ ถั่วแดง ถั่วลิสง ยาสูบ พริก พืชไร่ผสม ถั่วเหลือง ชิง ถั่วเขียวแดงโม มีเนื้อที่รวม 6,116 ไร่ หรือร้อยละ 0.07 ของเนื้อที่จังหวัด

3) ไม้ยืนต้น (A3) มีเนื้อที่ 378,784 ไร่ หรือร้อยละ 4.83 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ สัก จามจุรี ยางพารา ยูคาลิปตัส และไม้ยืนต้นอื่น ๆ

(1) สัก (A305) มีเนื้อที่ 201,602 ไร่ หรือร้อยละ 2.57 ของเนื้อที่จังหวัด ปลูกมากในเขตอำเภอแม่เมาะ อำเภอเถิน และอำเภอเสริมงาม

(2) จามจุรี (A318) มีเนื้อที่ 80,318 ไร่ หรือร้อยละ 1.03 ของเนื้อที่จังหวัด ปลูกมากในเขตอำเภอแม่ทะ อำเภอสบปราบ และอำเภอเสริมงาม

(3) ยางพารา (A302) มีเนื้อที่ 60,469 ไร่ หรือร้อยละ 0.77 ของเนื้อที่จังหวัด ปลูกมากในเขตอำเภอเมืองลำปาง อำเภอองาว และอำเภอวังเหนือ

(4) ยูคาลิปตัส (A304) มีเนื้อที่ 23,663 ไร่ หรือร้อยละ 0.30 ของเนื้อที่จังหวัด ปลูกมากในเขตอำเภอเมืองห้างฉัตร อำเภอเกาะคา และอำเภอเมืองลำปาง

(5) ไม้ยืนต้นอื่น ๆ ได้แก่ ไม้ปลูกเพื่อการค้า ปาล์มน้ำมัน ไม้ยืนต้นผสม ไม้ยืนต้นร้าง/เสื่อมโทรม ตะกู กาแฟ สะเดา ประดู่ กฤษณา ชา กระถิน และหม่อน พบกระจายตัวอยู่ทั่วไปในทุกอำเภอ มีเนื้อที่รวม 12,732 ไร่ หรือร้อยละ 0.16 ของเนื้อที่จังหวัด

4) ไม้ผล (A4) มีเนื้อที่ 98,462 ไร่ หรือร้อยละ 1.25 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ลำไย มะม่วง มะขาม และไม้ผลอื่น ๆ

(1) ลำไย (A413) มีเนื้อที่ 49,415 ไร่ หรือร้อยละ 0.63 ของเนื้อที่จังหวัด ปลูกมากในเขตอำเภอองาว อำเภอเกาะคา และอำเภอวังเหนือ

(2) มะม่วง (A407) มีเนื้อที่ 17,971 ไร่ หรือร้อยละ 0.23 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกอยู่ในอำเภอแจ้ห่ม อำเภอวังเหนือ และอำเภอเมืองลำปาง

(3) ไม้ผลผสม (A401) มีเนื้อที่ 9,933 ไร่ หรือร้อยละ 0.13 ของเนื้อที่จังหวัด พบกระจายตัวอยู่ทั่วทั้งจังหวัด

(4) มะขาม (A412) มีเนื้อที่ 7,943 ไร่ หรือร้อยละ 0.10 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกอยู่ในอำเภอวังเหนือ

(5) ไม้ผลอื่น ๆ ได้แก่ ลิ้นจี่ กัลย ไม้ผลร้าง/เสื่อมโทรม มะนาว ส้ม ส้มโอ กระท้อน มะม่วงหิมพานต์ ขนุน ฝรั่ง เงาะ มะละกอ มะพร้าว แก้วมังกร ชมพู่ มะกอกน้ำ น้อยหน่า มีเนื้อที่รวม 13,200 ไร่ หรือร้อยละ 0.16 ของเนื้อที่จังหวัด

5) พืชสวน (A5) มีเนื้อที่ 2,874 ไร่ หรือร้อยละ 0.04 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ พืชผัก นาหญ้า ฝรั่ง เสาวรส ไม้ดอก ไม้ประดับ พืชสวนร้าง/เสื่อมโทรม และเห็ด

(1) พืชผัก (A502) มีเนื้อที่ 1,949 ไร่ หรือร้อยละ 0.03 ของเนื้อที่จังหวัด

(2) พืชสวนอื่น ๆ ได้แก่ นาหญ้า ฝรั่ง เสาวรส ไม้ดอก ไม้ประดับ พืชสวนร้าง/เสื่อมโทรม และเห็ด มีเนื้อที่รวม 925 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด

6) ไร่มุขเวียน (A6) มีเนื้อที่ 39,047 ไร่ หรือร้อยละ 0.50 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ข้าวโพด (ไร่มุขเวียน) ไร่มุขเวียนร้าง ข้าวไร่ (ไร่มุขเวียน) และถั่วดำ ถั่วแดง (ไร่มุขเวียน) พบกระจายอยู่ทั่วทุกอำเภอ

7) พุ่หญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ (A7) มีเนื้อที่ 7,016 ไร่ หรือร้อยละ 0.08 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก โรงเรือนเลี้ยงโค กระบือ และม้า พุ่หญ้าเลี้ยงสัตว์ โรงเรือนเลี้ยงสุกร และโรงเรือนร้าง

(1) โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก (A703) มีเนื้อที่ 2,179 ไร่ หรือร้อยละ 0.03 ของเนื้อที่จังหวัด

(2) โรงเรือนเลี้ยงโค กระบือ และม้า (A702) มีเนื้อที่ 1,858 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ของเนื้อที่จังหวัด

(3) พุ่หญ้าเลี้ยงสัตว์ (A701) มีเนื้อที่ 1,641 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ของเนื้อที่จังหวัด

(4) โรงเรือนเลี้ยงสุกร (A704) มีเนื้อที่ 1,117 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด

(5) โรงเรือนร้าง (A700) มีเนื้อที่ 221 ไร่

8) พืชน้ำ (A8) มีเนื้อที่ 14 ไร่ ได้แก่ บัว อยู่ในอำเภอแม่ทะ

9) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (A9) มีเนื้อที่ 1,129 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย สถานที่เพาะเลี้ยงปลา และสถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้าง

(1) สถานที่เพาะเลี้ยงปลา (A902) มีเนื้อที่ 1,106 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด

(2) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้าง (A900) มีเนื้อที่ 23 ไร่

10) เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม (A0) มีเนื้อที่ 922 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด

2.13.3 พื้นที่ป่าไม้ (F) มีเนื้อที่ 5,480,762 ไร่ หรือร้อยละ 69.96 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ป่าไม่ผลัดใบสมบูรณ์ ป่าไม่ผลัดใบโรสภาพฟื้นฟู ป่าผลัดใบสมบูรณ์ ป่าผลัดใบโรสภาพฟื้นฟู และป่าปลูกสมบูรณ์

1) ป่าไม่ผลัดใบ (F1) มีเนื้อที่ 688,354 ไร่ หรือร้อยละ 8.79 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ป่าไม่ผลัดใบสมบูรณ์ และป่าไม่ผลัดใบโรสภาพฟื้นฟู มีเนื้อที่ 687,821 และ 533 ไร่ หรือร้อยละ 8.78 และ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด

2) ป่าผลัดใบ (F2) มีเนื้อที่ 4,792,103 ไร่ หรือร้อยละ 61.17 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ป่าผลัดใบสมบูรณ์ และป่าผลัดใบโรสภาพฟื้นฟู มีเนื้อที่ 4,708,004 และ 84,099 ไร่ หรือร้อยละ 60.10 และ 1.07 ของเนื้อที่จังหวัด

3) ป่าปลูก (F5) ได้แก่ ป่าปลูกสมบูรณ์ มีเนื้อที่ 305 ไร่

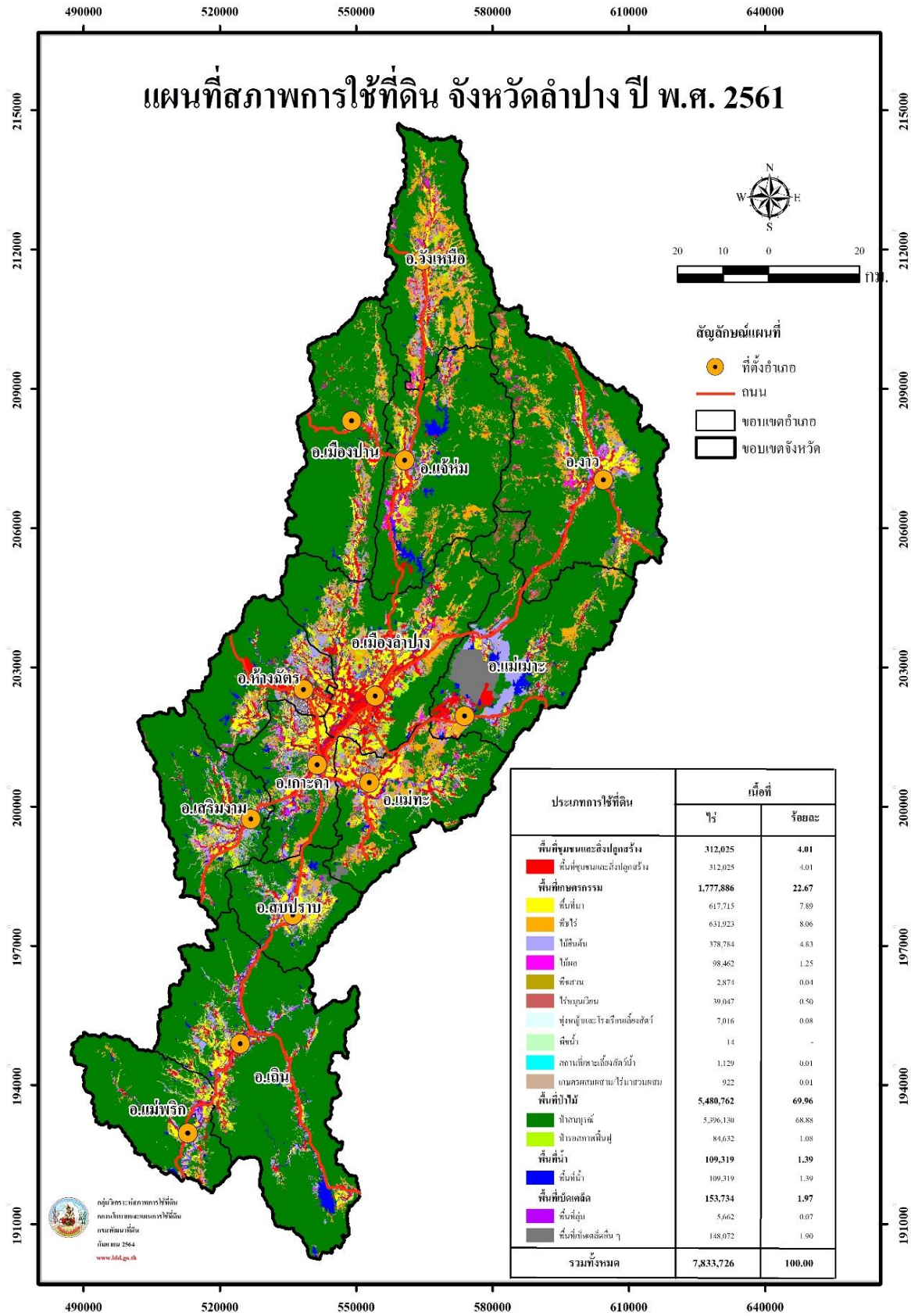
2.13.4 พื้นที่น้ำ (W) มีเนื้อที่ 109,319 ไร่ หรือร้อยละ 1.39 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่

1) แหล่งน้ำธรรมชาติ (W1) เช่น แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง หนอง บึง ทะเลสาบ มีเนื้อที่ 35,778 ไร่ หรือร้อยละ 0.45 ของเนื้อที่จังหวัด

2) แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น (W2) เช่น อ่างเก็บน้ำ บ่อน้ำในไร่นา และคลองชลประทาน มีเนื้อที่ 73,541 ไร่ หรือร้อยละ 0.94 ของเนื้อที่จังหวัด

2.13.5 พื้นที่เบ็ดเตล็ด (M) ในจังหวัดลำปาง มีเนื้อที่ 153,734 ไร่ หรือ ร้อยละ 1.97 ของเนื้อที่จังหวัด

กระจายอยู่ทั่วไปทุกอำเภอ ได้แก่ เหมืองแร่ หุ่นยนต์สลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ หุ่นยนต์ธรรมชาติ พื้นที่ลุ่ม บ่อดิน เหมืองเก่า บ่อขุดเก่า บ่อลูกรัง พื้นที่ถม บ่อทราย ที่ทิ้งขยะ ที่หินโผล่ พื้นที่กองวัสดุ และพื้นที่ขุดเจาะน้ำมัน

ภาพที่ 13 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดลำปาง ปี พ.ศ. 2561

ตารางที่ 13 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดลำปาง ปี พ.ศ. 2561

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
U	พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	312,025	4.01
U101	ตัวเมืองและย่านการค้า	29,026	0.37
U200	หมู่บ้าน/ที่ดินจัดสรรร้าง	777	0.01
U201	หมู่บ้านบนพื้นราบ	208,206	2.66
U202	หมู่บ้านชาวไทยภูเขา	2,724	0.04
U300	สถานที่ราชการและสถาบันต่างๆร้าง	61	-
U301	สถานที่ราชการและสถาบันต่างๆ	39,701	0.51
U401	สนามบิน	399	0.01
U402	สถานีรถไฟ	14	-
U405	ถนน	6,904	0.09
U500	โรงงานอุตสาหกรรมร้าง	632	0.01
U502	โรงงานอุตสาหกรรม	15,218	0.20
U503	ลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร	913	0.01
U600	สถานที่ร้าง (รีสอร์ทร้าง, ค่ายเยาวชน	374	0.01
U601	สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ	2,077	0.03
U602	รีสอร์ท,โรงแรม,เกสต์เฮ้าส์	786	0.01
U603	สุสาน ป่าช้า	2,880	0.04
U605	สถานีบริการน้ำมัน	205	-
U701	สนามกอล์ฟ	1,128	0.01
A	พื้นที่เกษตรกรรม	1,777,886	22.67
A1	นาข้าว	617,715	7.89
A100	นาร้าง	7,629	0.10
A101	นาข้าว	605,512	7.73
A101+A202	นาข้าว+ข้าวโพด	2,373	0.03
A101+A204	นาข้าว+มันสำปะหลัง	155	-
A101+A210	นาข้าว+ถั่วลิสง	345	0.01
A101+A229	นาข้าว+พริก	57	-
A101+A502	นาข้าว+พืชผัก	15	-
M201+A101	พื้นที่ลุ่ม+นาข้าว	1,629	0.02
A2	พืชไร่	631,923	8.06
A200	ไร่ร้าง	42,497	0.54

ตารางที่ 13 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A201	พืชไร่ผสม	318	-
A202	ข้าวโพด	440,654	5.63
A203	อ้อย	25,006	0.32
A204	มันสำปะหลัง	75,176	0.96
A205	สับปะรด	35,135	0.45
A206	ยาสูบ	1,059	0.01
A208	ถั่วเขียว	54	-
A209	ถั่วเหลือง	120	-
A210	ถั่วลิสง	1,898	0.02
A212	ถั่วดำ, ถั่วแดง	2,218	0.03
A216	ข้าวไร่	7,339	0.09
A220	แตงโม	31	-
A222	ชิง	93	-
A229	พริก	325	0.01
A3	ไม้ยืนต้น	378,784	4.83
A300	ไม้ยืนต้น/เสื่อมโทรม	1,381	0.02
A301	ไม้ยืนต้นผสม	2,212	0.03
A302	ยางพารา	60,469	0.77
A303	ปาล์มน้ำมัน	2,535	0.03
A304	ยูคาลิปตัส	23,663	0.30
A305	สัก	201,602	2.57
A306	สะเดา	107	-
A308	กระถิน	47	-
A309	ประดู่	69	-
A312	กาแฟ	547	0.01
A313	ชา	49	-
A314	หม่อน	28	-
A315	ไผ่(ตง,หวานปลูกเพื่อการค้า)	5,003	0.06
A318	จามจุรี	80,318	1.03
A322	กฤษณา	53	-
A323	ตะกั่ว	701	0.01

ตารางที่ 13 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A4	ไม้ผล	98,462	1.25
A400	ไม้ผลร้าง/เสื่อมโทรม	2,621	0.03
A401	ไม้ผลผสม	9,933	0.13
A402	ส้ม	558	0.01
A404	เงาะ	73	-
A405	มะพร้าว	49	-
A406	ลิ้นจี่	3,529	0.05
A407	มะม่วง	17,971	0.23
A408	มะม่วงหิมพานต์	92	-
A410	น้อยหน่า	14	-
A411	กล้วย	3,278	0.04
A412	มะขาม	7,943	0.10
A413	ลำไย	49,415	0.63
A414	ฝรั่ง	83	-
A415	มะละกอ	55	-
A416	ขนุน	91	-
A417	กระท้อน	176	-
A418	ชมพู	16	-
A422	มะนาว	2,305	0.03
A425	มะกอกน้ำ	16	-
A426	แก้วมังกร	29	-
A427	ส้มโอ	215	-
A5	พืชสวน	2,874	0.04
A500	พืชสวนร้าง/เสื่อมโทรม	40	-
A502	พืชผัก	1,949	0.03
A503	ไม้ดอก ไม้ประดับ	59	-
A504	องุ่น	179	-
A507	เสาวรส	102	-
A510	นาหูก้า	527	0.01
A515	เห็ด	18	-

ตารางที่ 13 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A6	ไร่มุมนเวียน	39,047	0.50
A600	ไร่มุมนเวียนร้าง	12,891	0.17
A602	ข้าวโพด(ไร่มุมนเวียน)	21,303	0.27
A612	ถั่วดำ ถั่วแดง(ไร่มุมนเวียน)	18	-
A616	ข้าวไร่(ไร่มุมนเวียน)	4,835	0.06
A7	ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยง	7,016	0.08
A700	โรงเรือนร้าง	221	-
A701	ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์	1,641	0.02
A702	โรงเรือนเลี้ยงโค กระบือ และม้า	1,858	0.02
A703	โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก	2,179	0.03
A704	โรงเรือนเลี้ยงสุกร	1,117	0.01
A8	พืชน้ำ	14	-
A803	บัว	14	-
A9	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	1,129	0.01
A900	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้าง	23	-
A902	สถานที่เพาะเลี้ยงปลา	1,106	0.01
A0	เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม	922	0.01
A001	เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม	922	0.01
F	พื้นที่ป่าไม้	5,480,762	69.96
F100	ป่าไม้ผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู	533	0.01
F101	ป่าไม้ผลัดใบสมบูรณ์	687,821	8.78
F200	ป่าผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู	84,099	1.07
F201	ป่าผลัดใบสมบูรณ์	4,708,004	60.10
F501	ป่าปลูกสมบูรณ์	305	-
W	พื้นที่แหล่งน้ำ	109,319	1.39
W101	แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง	32,313	0.41
W102	หนอง บึง ทะเลสาบ	3,465	0.04
W201	อ่างเก็บน้ำ	64,488	0.82
W202	บ่อน้ำในไร่นา	6,644	0.09

ตารางที่ 13 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
W203	คลองชลประทาน	2,409	0.03
M	พื้นที่เบ็ดเตล็ด	153,734	1.97
M101	ทุ่งหญ้าธรรมชาติ	9,774	0.13
M102	ทุ่งหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ	58,960	0.75
M201	พื้นที่ลุ่ม	5,662	0.07
M300	เหมืองเก่า บ่อขุดเก่า	3,082	0.04
M301	เหมืองแร่	66,029	0.84
M302	บ่อลูกรัง	2,788	0.04
M303	บ่อทราย	999	0.01
M304	บ่อดิน	3,561	0.05
M305	พื้นที่ขุดเจาะน้ำมัน	6	-
M401	พื้นที่กองวัสดุ	34	-
M403	ที่หินโผล่	85	-
M405	พื้นที่ถม	2,120	0.03
M701	ที่ทิ้งขยะ	634	0.01
รวมทั้งหมด		7,833,726	100.00

ที่มา: จากการวิเคราะห์โดยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน
 กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน

2.14 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดลำพูน ปี พ.ศ. 2561

จังหวัดลำพูน มีเนื้อที่ทั้งหมด 2,816,176 ไร่ สามารถจำแนกประเภทการใช้ที่ดินออกได้เป็น 5 ประเภท คือ พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง (U) มีเนื้อที่ 137,303 ไร่ หรือร้อยละ 4.87 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่เกษตรกรรม (A) มีเนื้อที่ 879,172 ไร่ หรือร้อยละ 31.21 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่ป่าไม้ (F) มีเนื้อที่ 1,669,068 ไร่ หรือร้อยละ 59.27 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่น้ำ (W) มีเนื้อที่ 35,119 ไร่ หรือร้อยละ 1.25 ของเนื้อที่จังหวัด และพื้นที่เบ็ดเตล็ด (M) มีเนื้อที่ 95,514 ไร่ หรือร้อยละ 3.40 ของเนื้อที่จังหวัด โดยการใช้ประโยชน์ในพื้นที่แต่ละประเภทมีรายละเอียด (ภาพที่ 14 และ ตารางที่ 14) ดังนี้

2.14.1 พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง (U) มีเนื้อที่ 137,303 ไร่ หรือร้อยละ 4.87 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย ตัวเมืองและย่านการค้า หมู่บ้านบนพื้นราบ หมู่บ้านชาวไทยภูเขา สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ สนามบิน สถานีรถไฟ ถนน ทางรถไฟ นิคมอุตสาหกรรม โรงงานอุตสาหกรรม ลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮาส์ สุสาน ป่าช้า สถานีบริการน้ำมัน สนามกอล์ฟ และสถานที่ร้าง

1) ตัวเมืองและย่านการค้า (U1) มีเนื้อที่ 4,566 ไร่ หรือร้อยละ 0.16 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วยอำเภอเมืองลำพูน อำเภอบ้านธิ อำเภอเวียงหนองล่อง อำเภอป่าซาง อำเภอแม่ทา อำเภอบ้านโฮ่ง อำเภอทุ่งหัวช้าง และอำเภอลี้

2) หมู่บ้าน (U2) ได้แก่ หมู่บ้าน/ที่ดินจัดสรรร้าง หมู่บ้านบนพื้นราบ และหมู่บ้านชาวไทยภูเขา มีเนื้อที่ 98,136 ไร่ หรือร้อยละ 3.48 ของเนื้อที่จังหวัด เป็นที่อยู่อาศัยของประชาชนในพื้นที่และแรงงานจากที่อื่นที่มาเช่าอาศัยเพื่อประกอบอาชีพหนาแน่นอยู่ในตัวเมืองและย่านอุตสาหกรรมกระจายตัวอยู่ทั่วไปในทุกอำเภอ และประชากรส่วนหนึ่งของจังหวัดลำพูน โดยเฉพาะหมู่บ้านพระบาทห้วยต้มนับพันกว่าหลังคาเรือนเป็นชาวไทยภูเขา

3) สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ (U3) มีเนื้อที่ 8,220 ไร่ หรือร้อยละ 0.29 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วยสถานที่ราชการ โรงพยาบาล สถานศึกษา ได้แก่ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน มหาวิทยาลัยธนบุรี ศูนย์ลำพูนมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ วิทยาลัยจังหวัดลำพูน มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง วิทยาเขตลำพูน วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีลำพูน วิทยาลัยเทคนิคลำพูน และวัดต่างๆ ได้แก่ วัดพระธาตุหริภุญชัยวรมหาวิหาร วัดพระพุทธรูปตากผ้า เป็นต้น

4) สถานีคมนาคม (U4) มีเนื้อที่ 8,021 ไร่ หรือร้อยละ 0.28 ของเนื้อที่จังหวัด การคมนาคมที่สำคัญ ได้แก่ สนามบิน สถานีรถไฟ ถนน และทางรถไฟ

5) พื้นที่อุตสาหกรรม (U5) มีเนื้อที่ 10,679 ไร่ หรือร้อยละ 0.38 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย พื้นที่อุตสาหกรรมร้าง นิคมอุตสาหกรรม โรงงานอุตสาหกรรม ลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร อุตสาหกรรมในจังหวัดลำพูนส่วนใหญ่เป็นอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ ได้แก่ อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์โลหะ อุตสาหกรรมพลาสติก อุตสาหกรรมอาหารและแปรรูปอาหาร อุตสาหกรรมสิ่งทอ เป็นต้น

6) สิ่งปลูกสร้างอื่น ๆ (U6) มีเนื้อที่ 2,810 ไร่ หรือร้อยละ 0.11 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วยพื้นที่ของสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮาส์ สุสาน สถานีบริการน้ำมัน ป่าช้า เป็นต้น

7) สนามกอล์ฟ (U7) มีเนื้อที่ 4,871 ไร่ หรือร้อยละ 0.17 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ สนามกอล์ฟกัชชิน พาโนรามา กอล์ฟคลับ สนามกอล์ฟกัชชิน เลกาซี กอล์ฟคลับ สนามกอล์ฟอาทิตย์ เชียงใหม่ กอล์ฟแอนด์รีสอร์ท ลำพูน และสนามกอล์ฟพริกยูชัย กอล์ฟ คลับ

2.14.2 พื้นที่เกษตรกรรม (A) มีเนื้อที่ 879,172 ไร่ หรือร้อยละ 31.21 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย พื้นที่นา พืชไร่ ไม้ยืนต้น ไม้ผล พืชสวน ไร่นาสวน เวียงทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและเกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม

1) พื้นที่นา (A1) มีเนื้อที่ 173,706 ไร่ หรือร้อยละ 6.16 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย นาไร่ มีเนื้อที่ 17,446 ไร่ หรือร้อยละ 0.62 ของเนื้อที่จังหวัด นาข้าว 123,643 ไร่ หรือร้อยละ 4.39 ของเนื้อที่จังหวัด พบมากในพื้นที่อำเภอเมืองลำพูน รองลงมาคือ อำเภอบ้านธิ อำเภอลี้ ตามลำดับ และนาข้าวที่มีพืชตามปลูกต่อเนื่องหลังฤดูเก็บเกี่ยว มีเนื้อที่ 32,617 ไร่ หรือร้อยละ 1.15 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ข้าวโพด มันสำปะหลัง ยาสูบ ถั่วเหลือง ถั่วลิสง มันฝรั่ง และพืชผัก พบมากในพื้นที่อำเภอลี้ รองลงมาคืออำเภอแม่ทา และอำเภอบ้านธิ

2) พืชไร่ (A2) มีเนื้อที่ 173,899 ไร่ หรือร้อยละ 6.17 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ข้าวโพด มันสำปะหลัง ชิง พืชไร่อื่นๆ และไร่ร้าง

(1) ข้าวโพด (A202) มีเนื้อที่ 147,207 ไร่ หรือร้อยละ 5.23 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกอยู่ในอำเภอลี้ รองลงมาคืออำเภอทุ่งหัวช้าง อำเภอแม่ทา และกระจายอยู่ทั่วไปในอำเภอต่าง ๆ ของจังหวัด

(2) มันสำปะหลัง (A204) มีเนื้อที่ 17,415 ไร่ หรือร้อยละ 0.62 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกอยู่ในอำเภอลี้ รองลงมาคืออำเภอทุ่งหัวช้าง

(3) ชิง (A222) มีเนื้อที่ 1,904 ไร่ หรือร้อยละ 0.07 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกอยู่ที่อำเภอลี้ รองลงมาคืออำเภอทุ่งหัวช้าง

(4) พืชไร่อื่น ๆ ได้แก่ พืชไร่ผสม อ้อย สับปะรด ยาสูบ ถั่วเขียว ถั่วเหลือง ละหุ่ง ข้าวไร่ มันฝรั่ง มันแกว มะเขือเทศ และพริก มีเนื้อที่ 2,221 ไร่ หรือร้อยละ 0.09 ของเนื้อที่จังหวัด กระจายอยู่ทั่วไปในอำเภอต่าง ๆ ของจังหวัด

(5) ไร่ร้าง (A200) มีเนื้อที่ 5,152 ไร่ หรือร้อยละ 0.18 ของเนื้อที่จังหวัด กระจายอยู่ทั่วไปในอำเภอต่าง ๆ ของจังหวัด

3) ไม้ยืนต้น (A3) มีเนื้อที่ 31,043 ไร่ หรือร้อยละ 1.10 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ยูคาลิปตัส สัก ไม้ยืนต้นอื่นๆ และไม้ยืนต้นร้าง/เสื่อมโทรม ดังนี้

(1) ยางพารา (A302) มีเนื้อที่ 14,097 ไร่ หรือร้อยละ 0.50 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกอยู่ที่อำเภอฝาง รองลงมาคืออำเภอทุ่งหัวช้าง และกระจายอยู่ทั่วไปในอำเภอต่าง ๆ ของจังหวัด

(2) สัก (A305) มีเนื้อที่ 8,833 ไร่ หรือร้อยละ 0.31 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกอยู่ที่อำเภอฝาง รองลงมาคือ อำเภอบ้านโฮ้ง อำเภอเมืองลำพูน และกระจายอยู่ทั่วไปในอำเภอต่าง ๆ ทั่วจังหวัด

(3) ยูคาลิปตัส (A304) มีเนื้อที่ 3,941 ไร่ หรือร้อยละ 0.14 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกอยู่ที่อำเภอเมืองลำพูน รองลงมาคืออำเภอเวียงหนองล่อง อำเภอฝางตามลำดับ และกระจายอยู่ทั่วไปในอำเภอต่าง ๆ ของจังหวัด

(4) ปาล์มน้ำมัน (A303) มีเนื้อที่ 1,372 ไร่ หรือร้อยละ 0.05 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกอยู่ที่อำเภอป่าซาง รองลงมาคืออำเภอบ้านธิ และกระจายอยู่ทั่วไปในอำเภอต่าง ๆ ของจังหวัด

4) ไม้ผล (A4) มีเนื้อที่ 484,914 ไร่ หรือร้อยละ 17.21 ของเนื้อที่จังหวัด ไม้ผลเศรษฐกิจหลักของจังหวัด ได้แก่ ลำไย รองลงมาคือ มะม่วง และไม้ผลอื่น ๆ ประกอบด้วย

(1) ลำไย (A413) เป็นพืชเศรษฐกิจหลักที่สำคัญของจังหวัด มีเนื้อที่ 413,909 ไร่ หรือร้อยละ 14.70 ของเนื้อที่จังหวัด ปลูกมากอยู่ในอำเภอฝาง รองลงมาคืออำเภอเมืองลำพูน และอำเภอป่าซาง ตามลำดับ และพบว่าปลูกกระจายอยู่ทั่วไปในอำเภอต่าง ๆ ของจังหวัด

(2) มะม่วง (A407) มีเนื้อที่ 59,749 ไร่ หรือร้อยละ 2.12 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกอยู่ในอำเภอบ้านโฮ้ง รองลงมาคืออำเภอฝาง อำเภอป่าซาง ตามลำดับ และปลูกกระจายอยู่ทั่วไปในอำเภอต่าง ๆ ของจังหวัด

(3) ไม้ผลอื่น ๆ มีเนื้อที่ 11,256 ไร่ หรือร้อยละ 0.39 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ไม้ผลผสม ส้ม มะพร้าว มะม่วงหิมพานต์ พุทรา กล้าย มะขาม ฝรั่ง มะละกอ มะนาว ส้มโอ มะปราง มะยงชิด เป็นต้น ปลูกกระจายอยู่ทั่วไปในอำเภอต่าง ๆ ของจังหวัด

5) พืชสวน (A5) มีเนื้อที่ 9,059 ไร่ หรือร้อยละ 0.32 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย พืชผัก และพืชสวนอื่น ๆ

(1) พืชผัก (A502) มีเนื้อที่ 8,307 ไร่ หรือร้อยละ 0.30 ของเนื้อที่จังหวัด พบมากบริเวณอำเภอป่าซาง รองลงมาอำเภอบ้านโฮ้ง อำเภอเมือง โดยนิยมปลูกหลังฤดูเก็บเกี่ยวข้าว ได้แก่ หอมแดง กระเทียม และพืชผักอื่น ๆ ซึ่งเป็นพืชเศรษฐกิจหลักที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งของจังหวัด

(2) พืชสวนอื่น ๆ ได้แก่ ไม้ดอกไม้ประดับ องุ่น เสาวรส พืชสมุนไพร นาหญา แคนตาลูป และพืชสวนไร่/เลื่อมโทรม มีเนื้อที่ 752 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด

6) ไร่มันเวียดนาม (A6) ได้แก่ ไร่มันผสม (ไร่มันเวียดนาม) และไร่มันเวียดนามไร่ มีเนื้อที่ 463 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด

7) พุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ (A7) มีเนื้อที่ 5,102 ไร่ หรือร้อยละ 0.19 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย โรงเรือนร้าง พุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ โรงเรือนเลี้ยงโค กระบือ และม้า โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก และโรงเรือนเลี้ยงสุกร

8) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (A9) มีเนื้อที่ 826 ไร่ หรือร้อยละ 0.04 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย สถานที่เพาะเลี้ยงปลา และสถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้าง

9) เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม (A0) มีเนื้อที่ 160 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด

2.14.3 พื้นที่ป่าไม้ (F) มีเนื้อที่ 1,669,068 ไร่ หรือร้อยละ 59.27 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่ป่าไม้ส่วนใหญ่ของจังหวัดลำพูนเป็นป่าผลัดใบสมบูรณ์ และมีป่าไม้ผลัดใบบ้างเล็กน้อยบริเวณรอยต่อกับจังหวัดลำปาง และจังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วย

1) ป่าไม้ผลัดใบ (F1) มีเนื้อที่ 56,888 ไร่ หรือร้อยละ 2.02 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ป่าไม้ผลัดใบสมบูรณ์ มีเนื้อที่ 56,521 ไร่ หรือร้อยละ 2.01 และป่าไม้ผลัดใบรกร้างพื้นที่ 367 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด พบบริเวณอำเภอเถิน อำเภอบ้านโฮ้ง และอำเภอแม่ทา

2) ป่าผลัดใบ (F2) มีเนื้อที่ 1,612,176 ไร่ หรือร้อยละ 57.25 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ป่าผลัดใบสมบูรณ์ มีเนื้อที่ 1,527,787 ไร่ หรือร้อยละ 54.25 และป่าผลัดใบรกร้างพื้นที่ 84,389 ไร่ หรือร้อยละ 3.00 ของเนื้อที่จังหวัด พบมากบริเวณอำเภอเถิน อำเภอแม่ทา อำเภอบ้านโฮ้ง และพบกระจายตัวอยู่ทั่วไปทุกอำเภอ

2.14.4 พื้นที่น้ำ (W) มีเนื้อที่ 35,119 ไร่ หรือร้อยละ 1.25 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย

1) แหล่งน้ำธรรมชาติ (W1) ได้แก่ แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง มีเนื้อที่ 18,283 ไร่ หรือร้อยละ 0.65 ของเนื้อที่จังหวัด และหนอง บึง ทะเลสาบ มีเนื้อที่ 812 ไร่ หรือร้อยละ 0.03 ของเนื้อที่จังหวัด

2) แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น (W2) ได้แก่ อ่างเก็บน้ำ มีเนื้อที่ 9,681 ไร่ หรือร้อยละ 0.34 ของเนื้อที่จังหวัด บ่อน้ำในไร่นา มีเนื้อที่ 6,048 ไร่ หรือร้อยละ 0.22 ของเนื้อที่จังหวัด และคลองชลประทาน มีเนื้อที่ 295 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด

2.14.5 พื้นที่เบ็ดเตล็ด (M) มีเนื้อที่ 95,514 ไร่ หรือร้อยละ 3.40 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย พุ่งหญ้าสลับและไม้ละเมาะ พื้นที่ลุ่ม เหมือนเก่า บ่อขุด ที่ทิ้งขยะ และพื้นที่เบ็ดเตล็ดอื่น ๆ ดังนี้

1) พุ่งหญ้าและไม้ละเมาะ (M1) ได้แก่ พุ่งหญ้าธรรมชาติ มีเนื้อที่ 10,501 ไร่ หรือร้อยละ 0.37 ของเนื้อที่จังหวัด และพุ่งหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ มีเนื้อที่ 67,528 ไร่ หรือร้อยละ 2.40 ของเนื้อที่จังหวัด

2) พื้นที่ลุ่ม (M2) ได้แก่ พื้นที่ลุ่ม มีเนื้อที่ 1,138 ไร่ หรือร้อยละ 0.04 และพื้นที่ลุ่มที่ทำการปลูกข้าวโพดในฤดูแล้ง มีเนื้อที่ 3,049 ไร่ หรือร้อยละ 0.11 ของเนื้อที่จังหวัด

3) เหมือนแร่ บ่อขุด (M3) ได้แก่ เหมือนแร่ บ่อลูกรัง บ่อดิน และเหมือนเก่า บ่อขุดเก่า มีเนื้อที่ 11,190 ไร่ หรือร้อยละ 0.40 ของเนื้อที่จังหวัด

4) พื้นที่เบ็ดเตล็ดอื่น ๆ ได้แก่ พื้นที่กองวัสดุ พื้นที่ถม ที่ทิ้งขยะ มีเนื้อที่ 2,108 ไร่ หรือร้อยละ 0.08 ของเนื้อที่จังหวัด

ตารางที่ 14 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดลำพูน ปี พ.ศ. 2561

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
U	พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	137,303	4.87
U101	ตัวเมืองและย่านการค้า	4,566	0.16
U200	หมู่บ้าน/ที่ดินจัดสรรร้าง	4,447	0.16
U201	หมู่บ้านบนพื้นราบ	93,580	3.32
U202	หมู่บ้านชาวไทยภูเขา	109	-
U301	สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ	8,220	0.29
U401	สนามบิน	327	0.01
U402	สถานีรถไฟ	18	-
U405	ถนน	7,320	0.26
U406	ทางรถไฟ	356	0.01
U500	พื้นที่อุตสาหกรรมร้าง	304	0.01
U501	นิคมอุตสาหกรรม	2,209	0.08
U502	โรงงานอุตสาหกรรม	7,648	0.27
U503	ลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร	518	0.02
U600	สถานที่ร้าง	872	0.03
U601	สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ	434	0.02
U602	รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮ้าส์	1,254	0.05
U603	สุสาน ป่าช้า	224	0.01
U605	สถานีบริการน้ำมัน	26	-
U701	สนามกอล์ฟ	4,871	0.17
A	พื้นที่เกษตรกรรม	879,172	31.21
A1	พื้นที่นา	173,706	6.16
A100	นาร้าง	17,446	0.62
A101	นาข้าว	123,643	4.39
A101+A202	นาข้าว+ข้าวโพด	4,975	0.18
A101+A204	นาข้าว+มันสำปะหลัง	73	-
A101+A206	นาข้าว+ยาสูบ	1,804	0.06
A101+A209	นาข้าว+ถั่วเหลือง	926	0.03
A101+A210	นาข้าว+ถั่วลิสง	116	-
A101+A217	นาข้าว+มันฝรั่ง	3,598	0.13
A101+A502	นาข้าว+พืชผัก	21,125	0.75

ตารางที่ 14 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A2	พืชไร่	173,899	6.17
A200	ไร่ร้าง	5,152	0.18
A201	พืชไร่ผสม	115	-
A202	ข้าวโพด	147,207	5.23
A203	อ้อย	1,075	0.04
A204	มันสำปะหลัง	17,415	0.62
A205	สับปะรด	10	0.62
A206	ยาสูบ	32	-
A208	ถั่วเขียว	30	-
A209	ถั่วเหลือง	353	-
A214	ละหุ่ง	34	-
A216	ข้าวไร่	154	0.01
A217	มันฝรั่ง	112	-
A218	มันแกว	13	-
A220	แตงโม	25	-
A222	ชิง	1,904	0.07
A223	กะหล่ำปลี	18	-
A224	มะเขือเทศ	22	-
A229	พริก	228	0.01
A3	ไม้ยืนต้น	31,043	1.10
A300	ไม้ยืนต้นร้าง/เสื่อมโทรม	14	-
A301	ไม้ยืนต้นผสม	2,113	0.08
A302	ยางพารา	14,097	0.50
A303	ปาล์มน้ำมัน	1,372	0.05
A304	ยูคาลิปตัส	3,941	0.14
A305	สัก	8,833	0.31
A308	กระถิน	27	-
A315	ไผ่ปลูกเพื่อการค้า	369	0.01
A318	จามจุรี	180	0.01
A323	ตะกั่ว	84	-

ตารางที่ 14 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A4	ไม้ผล	484,914	17.21
A400	ไม้ผลร้าง/เสื่อมโทรม	37	-
A401	ไม้ผลผสม	7,634	0.27
A402	ส้ม	362	0.01
A405	มะพร้าว	26	-
A407	มะม่วง	59,749	2.12
A408	มะม่วงหิมพานต์	71	-
A409	พุทรา	88	-
A411	กล้วย	1,416	0.05
A412	มะขาม	447	0.02
A413	ลำไย	413,909	14.70
A414	ฝรั่ง	337	0.01
A415	มะละกอ	324	0.01
A422	มะนาว	341	0.01
A427	ส้มโอ	150	0.01
A429	มะปราง มะยงชิด	23	-
A5	พืชสวน	9,059	0.32
A500	พืชสวนร้าง/เสื่อมโทรม	342	0.01
A502	พืชผัก	8,307	0.30
A503	ไม้ดอก ไม้ประดับ	154	0.01
A504	องุ่น	32	-
A507	เสาวรส	99	-
A510	นาหูก้า	35	-
A512	แคนตาลูป	74	-
A6	ไร่หมุนเวียน	463	0.01
A600	ไร่หมุนเวียนร้าง	65	-
A601	พืชไร่ผสม(ไร่หมุนเวียน)	64	-
A602	ข้าวโพด(ไร่หมุนเวียน)	36	-
A616	ข้าวไร่(ไร่หมุนเวียน)	298	0.01

ตารางที่ 14 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A7	ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยง	5,102	0.19
A700	โรงเรือนร้าง	61	-
A701	ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์	1,317	0.05
A702	โรงเรือนเลี้ยงโค กระบือ และม้า	357	0.01
A703	โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก	970	0.04
A704	โรงเรือนเลี้ยงสุกร	2,397	0.09
A9	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	826	0.04
A900	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้าง	135	0.01
A902	สถานที่เพาะเลี้ยงปลา	691	0.03
A0	เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม	160	0.01
A001	เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม	160	0.01
F	พื้นที่ป่าไม้	1,669,068	59.27
F100	ป่าไม้ผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู	367	0.01
F101	ป่าไม้ผลัดใบสมบูรณ์	56,521	2.01
F200	ป่าผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู	84,389	3.00
F201	ป่าผลัดใบสมบูรณ์	1,527,787	54.25
W	พื้นที่น้ำ	35,119	1.25
W101	แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง	18,283	0.65
W102	หนอง บึง ทะเลสาบ	812	0.03
W201	อ่างเก็บน้ำ	9,681	0.34
W202	บ่อน้ำในไร่นา	6,048	0.22
W203	คลองชลประทาน	295	0.01
M	พื้นที่เบ็ดเตล็ด	95,514	3.40
M101	ทุ่งหญ้าธรรมชาติ	10,501	0.37
M102	ทุ่งหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ	67,528	2.40
M201	พื้นที่ลุ่ม	1,138	0.04
M201+A202	พื้นที่ลุ่ม+ข้าวโพด	3,049	0.11
M300	เหมืองเก่า บ่อขุดเก่า	7,306	0.26
M301	เหมืองแร่	2,820	0.10

ตารางที่ 14 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
M302	บ่อลูกรัง	152	0.01
M303	บ่อทราย	15	-
M304	บ่อดิน	897	0.03
M401	พื้นที่กองวัสดุ	105	-
M405	พื้นที่ถม	1,882	0.07
M701	ที่ทิ้งขยะ	121	0.01
รวมทั้งหมด		2,816,176	100.00

ที่มา: จากการวิเคราะห์โดยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน
กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน

2.15 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดสุโขทัย ปี พ.ศ. 2561

จังหวัดสุโขทัย มีเนื้อที่ทั้งหมด 4,122,557 ไร่ สามารถจำแนกประเภทการใช้ที่ดินได้ออกเป็น 5 ประเภท คือ พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง (U) มีเนื้อที่ 221,012 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 5.36 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่เกษตรกรรม (A) มีเนื้อที่ 2,457,689 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 59.63 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่ป่าไม้ (F) มีเนื้อที่ 1,289,824 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 31.28 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่น้ำ (W) มีเนื้อที่ 117,637 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 2.86 ของเนื้อที่จังหวัด และพื้นที่เบ็ดเตล็ด (M) มีเนื้อที่ 36,395 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.87 ของเนื้อที่จังหวัด โดยการใช้ประโยชน์ในพื้นที่แต่ละประเภทมีรายละเอียด (ภาพที่ 15 และ ตารางที่ 15) ดังนี้

2.15.1 พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง (U) มีเนื้อที่ 221,012 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 5.36 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วยตัวเมืองและย่านการค้า หมู่บ้านบนพื้นราบ หมู่บ้านชาวไทยภูเขา สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ ราง สถานีราชการและสถาบันต่าง ๆ สนามบิน สถานีรถไฟ ถนน ทางรถไฟ พื้นที่อุตสาหกรรม ราง นิคมอุตสาหกรรม โรงงานอุตสาหกรรม ลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร สถานที่ราง สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮาส์ สุสาน ป่าช้า สถานีบริการน้ำมัน และสนามกอล์ฟ

1) ตัวเมืองและย่านการค้า (U1) มีเนื้อที่ 15,615 ไร่ หรือร้อยละ 0.38 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย 9 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองสุโขทัย อำเภอกงไกรลาศ อำเภอศรีมาศ อำเภอทุ่งเสลี่ยม อำเภอบ้านด่านลานหอย อำเภอศรีนคร อำเภอศรีสัชชนาลัย อำเภอศรีสำโรง และอำเภอสวรรคโลก

2) หมู่บ้าน (U2) มีเนื้อที่ 148,527 ไร่ หรือร้อยละ 3.60 ของเนื้อที่จังหวัด ซึ่งเป็นหมู่บ้านบนพื้นราบทั้งหมด

3) สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ (U3) มีเนื้อที่ 31,757 ไร่ หรือร้อยละ 0.77 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ 31,745 ไร่และ สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ ราง 12 ไร่ เช่น สถานที่ราชการ โรงพยาบาล มหาวิทยาลัย โรงเรียน วัดต่าง ๆ ได้แก่ อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย อุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชชนาลัย โรงเรียนสุโขทัยวิทยาคม โรงเรียนสวรรคค่อนันต์วิทยาคม สวนหลวงพระร่วง เฉลิมพระเกียรติอุทยานแห่งชาติศรีสัชชนาลัย เป็นต้น

4) สถานีคมนาคม (U4) มีเนื้อที่ 12,844 ไร่ หรือร้อยละ 0.31 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ สนามบิน สถานีสถานีรถไฟ ถนน และทางรถไฟ

5) ย่านอุตสาหกรรม (U5) มีเนื้อที่ 8,364 ไร่ หรือร้อยละ 0.20 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย พื้นที่อุตสาหกรรมราง โรงงานอุตสาหกรรม ลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร อุตสาหกรรมในจังหวัดอุดรดิษฐ์ส่วนใหญ่เป็นอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์จากพืช อุตสาหกรรมอาหาร และอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์โลหะ และอุตสาหกรรมการผลิตอื่น ๆ

6) พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้างอื่น ๆ (U6) มีเนื้อที่ 3,872 ไร่ หรือร้อยละ 0.10 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย สถานที่ราง 148 ไร่ สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ 2,318 ไร่ รีสอร์ท โรงแรมเกสต์เฮาส์ 1,039 ไร่ สุสาน ป่าช้า 202 ไร่ และสถานีบริการน้ำมัน 165 ไร่

7) สนามกอล์ฟ (U7) มีเนื้อที่ 32 ไร่

2.15.2 พื้นที่เกษตรกรรม (A) มีเนื้อที่ 2,457,689 ไร่ หรือร้อยละ 59.63 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วยพื้นที่นา พืชไร่ ไม้ยืนต้น ไม้ผล พืชสวน ไร่มุขเวียน พุงหญ้าและโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ พืชน้ำ สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และเกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม

1) พื้นที่นา (A1) มีเนื้อที่ 1,318,200 ไร่ หรือร้อยละ 31.97 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย นาไร่ มีเนื้อที่ 1,797 ไร่ หรือร้อยละ 0.04 ของเนื้อที่จังหวัด นาข้าว 1,238,045 ไร่ หรือร้อยละ 30.03 ของเนื้อที่จังหวัด พบปลูกในทุกอำเภอ โดยอำเภอที่มีพื้นที่นามาก คือ อำเภอกงไกรลาศ อำเภอเมืองสุโขทัย อำเภอศรีสำโรง และอำเภอบ้านด่านลานหอย ตามลำดับ นอกจากนี้มีการปลูกพืชอื่น ๆ ตามหลังเก็บเกี่ยว ข้าวแล้วมีเนื้อที่ 56,353 ไร่ หรือร้อยละ 1.37 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ข้าวโพด มันสำปะหลัง ยาสูบ ถั่วเขียว ถั่วเหลือง แตงโม พริก เผือก และพืชผัก (ต้นหอม ผักชี) ไม้ดอก ไม้ประดับ รวมถึงพื้นที่ที่มีน้ำท่วมขังในฤดูฝน และปลูกข้าวในฤดูแล้ง มีเนื้อที่ 22,005 ไร่ หรือร้อยละ 0.53 ของเนื้อที่จังหวัด

2) พืชไร่ (A2) มีเนื้อที่ 790,533 ไร่ หรือร้อยละ 19.17 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ อ้อย มันสำปะหลัง ยาสูบ ข้าวโพด และพืชไร่อื่น ๆ

(1) อ้อย (A203) มีเนื้อที่ 534,974 ไร่ หรือร้อยละ 12.98 ของเนื้อที่จังหวัด พบปลูกกระจายทุกอำเภอ ปลูกมากในเขตอำเภอสวรรคโลก อำเภอศรีษะนาถ และอำเภอคีรีมาศ ตามลำดับ

(2) มันสำปะหลัง (A204) มีเนื้อที่ 170,721 ไร่ หรือร้อยละ 4.14 ของเนื้อที่จังหวัด พบปลูกกระจายอยู่เกือบทุกอำเภอยกเว้นอำเภอศรีนคร ปลูกมากในเขตอำเภอบ้านด่านลานหอย อำเภอทุ่งเสลี่ยม และอำเภอศรีสำโรง ตามลำดับ โดยพบปลูกมันสำปะหลังอย่างเดียว 170,633 ไร่ และพบปลูกมันสำปะหลังปลูกตามด้วยถั่วเขียวอีก 88 ไร่

(3) ยาสูบ (A206) มีเนื้อที่ปลูกทั้งหมด 5,758 ไร่ หรือร้อยละ 0.14 ของเนื้อที่จังหวัด พบมากในเขตอำเภอศรีสำโรง อำเภอเมืองสุโขทัย และอำเภอสวรรคโลก ตามลำดับ

(4) ข้าวโพด (A202) มีเนื้อที่ 51,895 ไร่ หรือร้อยละ 1.26 ของเนื้อที่จังหวัด พบปลูกกระจายอยู่ทุกอำเภอ ปลูกมากในอำเภอศรีษะนาถ อำเภอทุ่งเสลี่ยม อำเภอบ้านด่านลานหอย และพบปลูกข้าวโพดตามด้วยยาสูบ 266 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 และปลูกตามด้วยถั่วเขียว 21,073 ไร่ หรือร้อยละ 0.51 ของเนื้อที่จังหวัด

(5) พืชไร่อื่น ๆ ได้แก่ ถั่วเขียว ข้าวไร่ แตงโม พริก และพืชไร่ผสม มีเนื้อที่ 1,348 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ของเนื้อที่ทั้งหมด พบปลูกที่อำเภอเมืองสุโขทัย อำเภอศรีษะนาถ อำเภอสวรรคโลก อำเภอศรีสำโรง อำเภอศรีนคร และทุ่งเสลี่ยม

3) ไม้ยืนต้น (A3) มีเนื้อที่ 138,251 ไร่ หรือร้อยละ 3.37 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ยางพารา สัก ปาล์มน้ำมัน ยูคาลิปตัส และไม้ยืนต้นอื่น ๆ

(1) ยางพารา (A302) มีเนื้อที่ 66,616 ไร่ หรือร้อยละ 1.62 ของเนื้อที่จังหวัด พบปลูกกระจายอยู่ทุกอำเภอ โดยพบปลูกมากในเขตอำเภอศรีษะนาถ และอำเภอทุ่งเสลี่ยม

(2) สัก (A305) มีเนื้อที่ 44,838 ไร่ หรือร้อยละ 1.09 ของเนื้อที่จังหวัด พบปลูกกระจายอยู่ทุกอำเภอ โดยพบปลูกมากในเขตอำเภอศรีษะชนาลัย อำเภอทุ่งเสลี่ยม และอำเภอบ้านด่านลานหอย ตามลำดับ

(3) ปาล์มน้ำมัน (A303) มีเนื้อที่ 9,323 ไร่ หรือร้อยละ 0.23 ของเนื้อที่จังหวัด พบปลูกกระจายอยู่ทุกอำเภอ โดยพบปลูกมากในเขตอำเภอศรีษะชนาลัย อำเภอศรีสำโรง และอำเภอทุ่งเสลี่ยม ตามลำดับ

(4) ยูคาลิปตัส (A304) มีเนื้อที่ 8,044 ไร่ หรือร้อยละ 0.20 ของเนื้อที่จังหวัด พบปลูกกระจายอยู่เกือบทุกอำเภอ ยกเว้นอำเภอศรีนคร โดยพบปลูกมากในเขตอำเภอบ้านด่านลานหอย และอำเภอทุ่งเสลี่ยม ตามลำดับ

(5) ไม้ยืนต้นอื่น ๆ ได้แก่ ไม้ยืนต้นร้าง/เสื่อมโทรม สะเดา สนประดิพัทธ์ กระจับปี่ ประดู่ กาแฟ ไม้ปลูกเพื่อการค้า จามจุรี กฤษณา ตะกั่ว และไม้ยืนต้นผสม มีเนื้อที่ 9,430 ไร่ หรือร้อยละ 0.23 ของเนื้อที่จังหวัด พบปลูกกระจายอยู่ทุกอำเภอ โดยพบปลูกมากในเขตอำเภอศรีษะชนาลัย และอำเภอทุ่งเสลี่ยม ตามลำดับ

4) ไม้ผล (A4) มีเนื้อที่ 193,375 ไร่ หรือร้อยละ 4.71 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ไม้ผลผสม ส้ม มะม่วง กัลย และไม้ผลอื่นๆ พบปลูกกระจายอยู่ทุกอำเภอ

(1) ไม้ผลผสม (A401) มีเนื้อที่ 55,932 ไร่ หรือร้อยละ 1.36 ของเนื้อที่จังหวัด พบปลูกกระจายอยู่ทุกอำเภอ โดยพบปลูกมากในเขตอำเภอสวรรคโลก อำเภอศรีษะชนาลัย และอำเภอศรีสำโรง ตามลำดับ

(2) ส้ม (A402) มีเนื้อที่ 69,674 ไร่ หรือร้อยละ 1.69 ของเนื้อที่จังหวัด โดยพบปลูกมากในเขตอำเภอศรีษะชนาลัย ส้มที่ปลูกส่วนใหญ่เป็นส้มเขียวหวานพันธุ์พื้นเมือง สมพันธุ์หาดแค

(3) มะม่วง (A407) มีเนื้อที่ 39,642 ไร่ หรือร้อยละ 0.96 ของเนื้อที่จังหวัด พบปลูกกระจายอยู่ทุกอำเภอ โดยพบปลูกมากในเขตอำเภอสวรรคโลก อำเภอศรีนคร และอำเภอศรีษะชนาลัย

(4) กัลย (A411) มีเนื้อที่ 15,096 ไร่ หรือร้อยละ 0.37 ของเนื้อที่จังหวัด พบปลูกกระจายอยู่ทุกอำเภอ โดยพบปลูกมากในเขตอำเภอศรีษะชนาลัย อำเภอสวรรคโลก และอำเภอกงไกรลาศ ตามลำดับ กัลยที่ปลูกส่วนใหญ่เป็นกัลยน้ำว่า และกัลยตานี

(5) ไม้ผลอื่นๆ ได้แก่ ทูเรียน มะพร้าว มะม่วงหิมพานต์ พุทรา น้อยหน่า ลำไย ฝรั่ง มะละกอ ขนุน กระท้อน ชมพู่ ลางสาด ลองกอง มะนาว ส้มโอ ละมุด มะปราง มะยงชิด มะไฟ ละมู และไม้ผลร้าง/เสื่อมโทรม มีเนื้อที่ 13,031 ไร่ หรือร้อยละ 0.33 ของเนื้อที่จังหวัด พบปลูกกระจายอยู่ทุกอำเภอ โดยพบปลูกมากในเขตอำเภอศรีษะชนาลัย อำเภอศรีสำโรง อำเภอทุ่งเสลี่ยม และอำเภอสวรรคโลก ตามลำดับ

5) พืชสวน (A5) มีเนื้อที่ 65 ไร่ ได้แก่ พืชผัก ไม้ดอก ไม้ประดับ และแคนตาลูป เป็นต้น

6) ไร่หมุนเวียน (A6) มีเนื้อที่ 132 ไร่ ได้แก่ ข้าวโพด (ไร่หมุนเวียน) และไร่หมุนเวียนร้าง พบในเขตอำเภอทุ่งเสลี่ยม และอำเภอศรีษะชนาลัย

7) พุ่มหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ (A7) มีเนื้อที่ 12,694 ไร่ หรือร้อยละ 0.30 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ พุ่มหญ้าเลี้ยงสัตว์ โรงเรือนเลี้ยงโค กระบือ และม้า โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก โรงเรือนเลี้ยงสุกร และโรงเรือนร้าง พบกระจายอยู่ทุกอำเภอ โดยพบมากในเขตอำเภอบ้านด่านลานหอย อำเภอศรีสำโรง และอำเภอศรีสัชชนาลัย ตามลำดับ

(1) พุ่มหญ้าเลี้ยงสัตว์ (A701) มีเนื้อที่ 9,984 ไร่ หรือร้อยละ 0.24 ของเนื้อที่จังหวัด พบมากในเขตอำเภอศรีสำโรง อำเภอบ้านด่านลานหอย และอำเภอทุ่งเสลี่ยม

(2) โรงเรือนเลี้ยงสัตว์อื่น ๆ ได้แก่ โรงเรือนเลี้ยงโค กระบือ และม้า โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก โรงเรือนเลี้ยงสุกร และโรงเรือนร้าง มีเนื้อที่ 2,710 ไร่ หรือร้อยละ 0.06 ของเนื้อที่จังหวัด พบกระจายอยู่ทุกอำเภอ โดยพบมากในเขตอำเภอศรีสัชชนาลัย อำเภอศรีสำโรง อำเภอบ้านด่านลานหอย และอำเภอกงไกรลาศ ตามลำดับ

9) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (A9) มีเนื้อที่ 2,483 ไร่ หรือร้อยละ 0.06 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ สถานที่เพาะเลี้ยงปลา (A902) 2,260 ไร่ หรือร้อยละ 0.05 ของเนื้อที่จังหวัด พบกระจายอยู่เกือบทุกอำเภอ ยกเว้นอำเภอสวรรคโลก โดยพบมากในเขตอำเภอเมืองสุโขทัย อำเภอกงไกรลาศ และอำเภอคีรีมาศ ตามลำดับ และสถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้าง (A900) 223 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด

10) เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม (A0) มีเนื้อที่ 1,956 ไร่ หรือร้อยละ 0.05 ของเนื้อที่จังหวัด พบมากในเขตอำเภอบ้านด่านลานหอย อำเภอเมืองสุโขทัย อำเภอศรีนคร ตามลำดับ

2.15.3 พื้นที่ป่าไม้ (F) มีเนื้อที่ 1,289,824 ไร่ หรือร้อยละ 31.28 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ป่าไม่ผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู ป่าไม่ผลัดใบสมบูรณ์ ป่าผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู ป่าผลัดใบสมบูรณ์ ป่าปลูก รอสภาพฟื้นฟู และป่าปลูกสมบูรณ์ ส่วนใหญ่เป็นป่าสงวนแห่งชาติมีถึง 12 แห่ง อุทยานแห่งชาติรามคำแหง อุทยานแห่งชาติศรีสัชชนาลัย วนอุทยานถ้ำลม-ถ้ำวัง เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าถ้ำเจ้าราม และสวนพฤกษศาสตร์พระแม่ย่า

1) ป่าไม่ผลัดใบ (F1) มีเนื้อที่ 329,472 ไร่ หรือร้อยละ 7.99 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ป่าไม่ผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู และป่าไม่ผลัดใบสมบูรณ์ มีเนื้อที่ 378 และ 329,094 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 และ 7.98 ของเนื้อที่จังหวัด พบเฉพาะในเขตอำเภอศรีสัชชนาลัย อำเภอทุ่งเสลี่ยม และอำเภอบ้านด่านลานหอย

2) ป่าผลัดใบ (F2) มีเนื้อที่ 911,629 ไร่ หรือร้อยละ 22.11 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ป่าผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู และป่าผลัดใบสมบูรณ์ มีเนื้อที่ 96,938 และ 814,691 ไร่ หรือร้อยละ 2.35 และ 19.76 ของเนื้อที่จังหวัด พบกระจายอยู่เกือบทุกอำเภอ ยกเว้นอำเภอศรีนคร โดยพบมากในเขตอำเภอศรีสัชชนาลัย อำเภอบ้านด่านลานหอย อำเภอทุ่งเสลี่ยม และอำเภอคีรีมาศ ตามลำดับ

3) ป่าปลูก (F5) มีเนื้อที่ 48,723 ไร่ หรือร้อยละ 1.18 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ และป่าปลูกสมบูรณ์ มีเนื้อที่ 48,679 ไร่ หรือร้อยละ 1.18 ของเนื้อที่จังหวัด ป่าปลูกรอสภาพฟื้นฟู มีเนื้อที่ 44 ไร่ พบปลูกมากในเขตพื้นที่อำเภอศรีสัชชนาลัย และอำเภอบ้านด่านลานหอย

2.15.4 พื้นที่น้ำ (W) มีเนื้อที่ 117,637 ไร่ หรือร้อยละ 2.86 ของเนื้อที่จังหวัด มีแหล่งน้ำกระจายอยู่ทุกอำเภอ ได้แก่

1) แหล่งน้ำธรรมชาติ (W1) เช่น แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง หนอง และบึง เป็นต้น มีเนื้อที่ 77,818 ไร่ หรือร้อยละ 1.89 ของเนื้อที่จังหวัด โดยมีแม่น้ำยมเป็นแม่น้ำสายสำคัญที่สุดของจังหวัด เกิดจากเทือกเขาผีปันน้ำ ในจังหวัดพะเยา ไหลผ่านจังหวัดแพร่ และจังหวัดสุโขทัย ผ่านอำเภอศรีสัชชนาลัย อำเภอสวรรคโลก อำเภอสรีสำโรง อำเภอเมืองสุโขทัย อำเภอกงไกรลาศ ไปบรรจบแม่น้ำน่านที่อำเภอชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ ยังมีห้วยแม่มอก ห้วยแม่ลำพัน ห้วยท่าแพ หนองจระเข้ บึงใหญ่ หนองแม่ระวิง และหนองลี ที่เป็นแหล่งน้ำสำคัญ

2) แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น (W2) เช่น อ่างเก็บน้ำ บ่อน้ำในไร่นา และคลองชลประทาน มีเนื้อที่ 39,819 ไร่ หรือร้อยละ 0.97 ของเนื้อที่จังหวัด ที่สำคัญได้แก่อ่างเก็บน้ำห้วยท่าแพ อ่างเก็บน้ำคลองข้างโน อ่างเก็บน้ำห้วยแม่สูง อ่างเก็บน้ำห้วยหัวแหวน อ่างเก็บน้ำห้วยมะกรูด อ่างเก็บน้ำเขาหัววัว อ่างเก็บน้ำห้วยแม่หิน อ่างเก็บน้ำคลองตาผ้าขาว นอกจากนี้ยังมีอ่างเก็บน้ำขนาดเล็ก ฝาย สระ หนอง บึง และคูคลองต่าง ๆ กระจายอยู่ตามอำเภอต่าง ๆ

2.15.5 พื้นที่เบ็ดเตล็ด (M) มีเนื้อที่ 36,395 ไร่ หรือร้อยละ 0.87 ของเนื้อที่จังหวัด พบกระจายอยู่ทุกอำเภอ ได้แก่

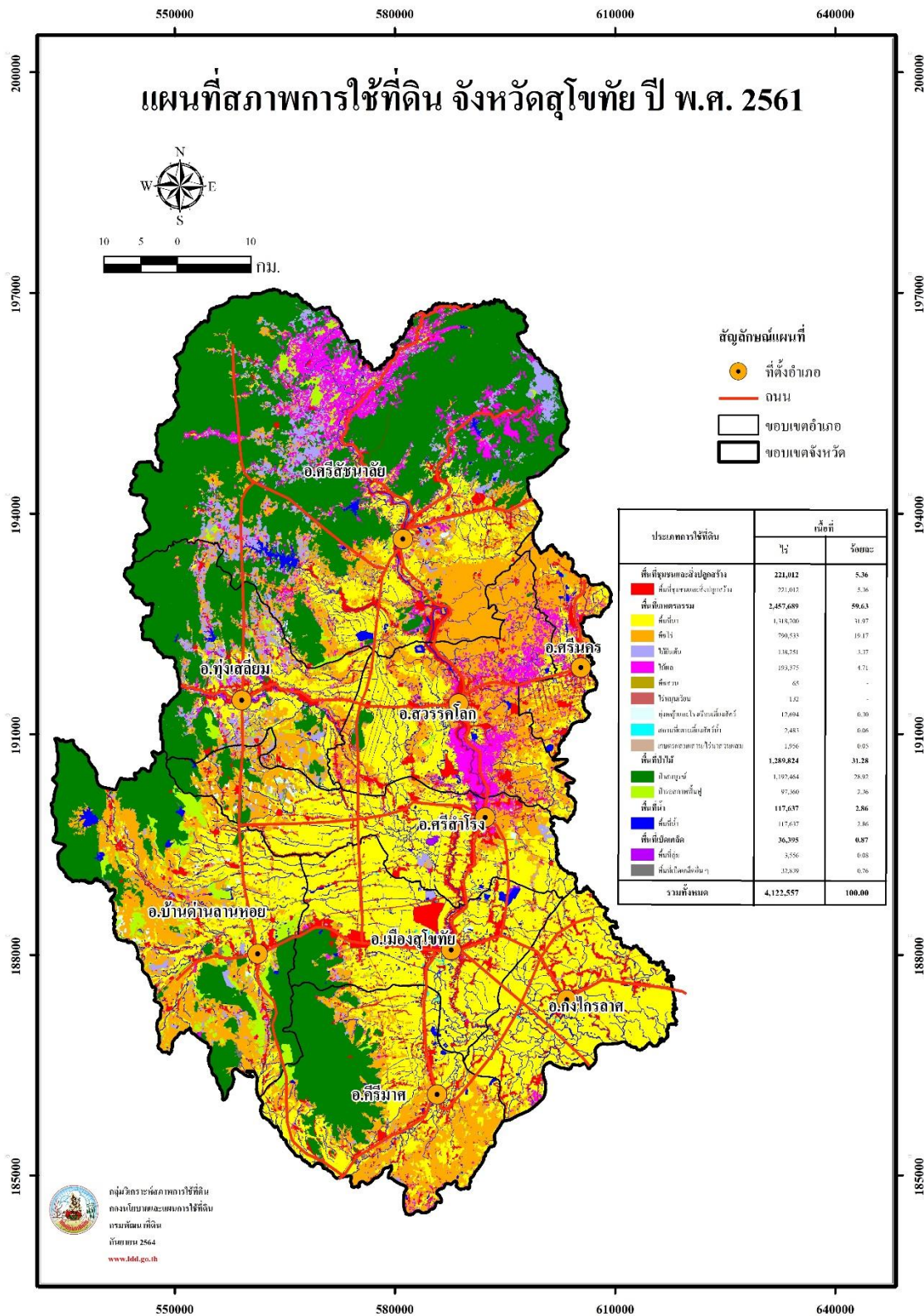
1) ทุ่งหญ้าและไม้ละเมาะ (M1) มีเนื้อที่ 25,874 ไร่ หรือร้อยละ 0.63 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ทุ่งหญ้าธรรมชาติ และทุ่งหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ มีเนื้อที่ 1,342 และ 24,532 ไร่ หรือร้อยละ 0.03 และ 0.60 ของเนื้อที่จังหวัด พบกระจายอยู่ทุกอำเภอ โดยพบมากในเขตอำเภอศรีสัชชนาลัย อำเภอบ้านด่านลานหอย และอำเภอทุ่งเสลี่ยม

2) พื้นที่ลุ่ม (M2) มีเนื้อที่ 3,556 ไร่ หรือร้อยละ 0.08 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่อยู่ในเขตอำเภอเมืองสุโขทัย และอำเภอกงไกรลาศ และพบยาสูบปลูกในพื้นที่ลุ่ม 902 ไร่ ปรักปลูกในพื้นที่ลุ่ม 16 ไร่ อีกด้วย โดยจะปลูกหลังน้ำลด

3) เหมืองแร่ บ่อขุด (M3) ได้แก่ เหมืองแร่ บ่อลูกรัง บ่อทราย บ่อดิน และเหมืองเก่า บ่อขุดเก่า มีเนื้อที่ 3,751 ไร่ หรือร้อยละ 0.09 ของเนื้อที่ พบกระจายเกือบทุกอำเภอ ยกเว้นอำเภอเมืองสุโขทัย และอำเภอศรีนคร โดยพบมากในเขตอำเภอบ้านด่านลานหอย อำเภอทุ่งเสลี่ยม อำเภอสรีสำโรง และอำเภอกงไกรลาศ ตามลำดับ

4) พื้นที่ถม (M4) มีเนื้อที่ 3,031 ไร่ หรือร้อยละ 0.07 ของเนื้อที่จังหวัด พบกระจายอยู่ทุกอำเภอ พบมากในเขตอำเภอเมืองสุโขทัย อำเภอกีรีมาศ และอำเภอกงไกรลาศ ตามลำดับ

5) ที่ทิ้งขยะ (M7) มีเนื้อที่ 183 ไร่ พบในเขตอำเภอศรีสัชชนาลัย และอำเภอทุ่งเสลี่ยม

ภาพที่ 15 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดสุโขทัย ปี พ.ศ. 2561

ตารางที่ 15 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดสุโขทัย ปี พ.ศ. 2561

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
U	พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	221,012	5.36
U101	ตัวเมืองและย่านการค้า	15,616	0.38
U201	หมู่บ้านบนพื้นราบ	148,527	3.60
U300	สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ ว่าง	12	-
U301	สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ	31,745	0.77
U401	สนามบิน	1,988	0.05
U402	สถานีรถไฟ	2	-
U405	ถนน	10,745	0.26
U406	ทางรถไฟ	109	-
U500	พื้นที่อุตสาหกรรมว่าง	76	-
U501	นิคมอุตสาหกรรม	95	-
U502	โรงงานอุตสาหกรรม	6,565	0.16
U503	ลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร	1,628	0.04
U600	สถานที่ว่าง	148	-
U601	สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ	2,318	0.06
U602	รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮ้าส์	1,039	0.03
U603	สุสาน ป่าช้า	202	0.01
U605	สถานีบริการน้ำมัน	165	-
U701	สนามกอล์ฟ	32	-
A	พื้นที่เกษตรกรรม	2,457,689	59.63
A1	พื้นที่นา	1,318,200	31.97
A100	นาว่าง	1,797	0.04
A101	นาข้าว	1,238,045	30.03
A101+A202	นาข้าว+ข้าวโพด	3,148	0.08
A101+A204	นาข้าว+มันสำปะหลัง	1,072	0.03
A101+A206	นาข้าว+ยาสูบ	51,314	1.24
A101+A208	นาข้าว+ถั่วเขียว	251	0.01
A101+A220	นาข้าว+แตงโม	56	-
A101+A229	นาข้าว+พริก	256	0.01
A101+A236	นาข้าว+เผือก	42	-
A101+A502	นาข้าว+พืชผัก	145	-
A101+A503	นาข้าว+ไม้ดอก ไม้ประดับ	53	-

ตารางที่ 15 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
M201+A101	พื้นที่ลุ่ม+นาข้าว	22,005	0.53
A2	พืชไร่	790,533	19.17
A200	ไร่ร้าง	4,498	0.11
A201	พืชไร่ผสม	911	0.02
A202	ข้าวโพด	51,895	1.26
A202+A206	ข้าวโพด+ยาสูบ	266	0.01
A202+A208	ข้าวโพด+ถั่วเขียว	21,073	0.51
A203	อ้อย	534,974	12.98
A204	มันสำปะหลัง	170,633	4.14
A204+A208	มันสำปะหลัง+ถั่วเขียว	88	-
A206	ยาสูบ	5,758	0.14
A208	ถั่วเขียว	143	-
A216	ข้าวไร่	165	-
A220	แตงโม	55	-
A229	พริก	74	-
A3	ไม้ยืนต้น	138,251	3.37
A300	ไม้ยืนต้นร้าง/เสื่อมโทรม	2,442	0.06
A301	ไม้ยืนต้นผสม	325	0.01
A302	ยางพารา	66,616	1.62
A303	ปาล์มน้ำมัน	9,323	0.23
A304	ยูคาลิปตัส	8,044	0.20
A305	สัก	44,838	1.09
A306	สะเดา	127	-
A308	กระถิน	303	0.01
A309	ประดู่	238	0.01
A312	กาแฟ	5,628	0.14
A315	ไม้ปลูกเพื่อการค้า	96	-
A318	จามจุรี	53	-
A322	กฤษณา	16	-
A323	ตะกั่ว	155	-
A4	ไม้ผล	193,375	4.71
A400	ไม้ผลร้าง/เสื่อมโทรม	1,197	0.03

ตารางที่ 15 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A401	ไม้ผลผสม	55,932	1.36
A402	ส้ม	69,674	1.69
A403	ทุเรียน	1,111	0.03
A404	เงาะ	79	-
A405	มะพร้าว	11	-
A406	ลิ้นจี่	27	-
A407	มะม่วง	39,642	0.96
A409	พุทรา	1,307	0.03
A410	น้อยหน่า	75	-
A411	กล้วย	15,096	0.37
A412	มะขาม	798	0.02
A413	ลำไย	4,503	0.11
A414	ฝรั่ง	200	0.01
A415	มะละกอ	542	0.01
A416	ขนุน	42	-
A417	กระท้อน	142	-
A418	ชมพู	40	-
A420	กลางสาด ลองกอง	321	0.01
A422	มะนาว	784	0.02
A427	ส้มโอ	243	0.01
A428	ละมุด	1,058	0.03
A429	มะปราง มะยงชิด	309	0.01
A430	มะไฟ ละไม	242	0.01
A5	พืชสวน	65	-
A502	พืชผัก	54	-
A6	ไร่มนเวียน	132	-
A600	ไร่มนเวียนร้าง	120	-
A602	ข้าวโพด(ไร่มนเวียน)	12	-
A7	ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์	12,694	0.30
A700	โรงเรือนร้าง	253	0.01
A701	ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์	9,984	0.24
A702	โรงเรือนเลี้ยงโค กระบือ และม้า	978	0.02

ตารางที่ 15 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A703	โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก	997	0.02
A704	โรงเรือนเลี้ยงสุกร	482	0.01
A9	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	2,483	0.06
A900	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้าง	223	0.01
A902	สถานที่เพาะเลี้ยงปลา	2,260	0.05
A0	เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม	1,956	0.05
A001	เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม	1,956	0.05
F	พื้นที่ป่าไม้	1,289,824	31.28
F100	ป่าไม้ผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู	378	0.01
F101	ป่าไม้ผลัดใบสมบูรณ์	329,094	7.98
F200	ป่าผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู	96,938	2.35
F201	ป่าผลัดใบสมบูรณ์	814,691	19.76
F500	ป่าปลูกรอสภาพฟื้นฟู	44	-
F501	ป่าปลูกสมบูรณ์	48,679	1.18
W	พื้นที่น้ำ	117,637	2.86
W101	แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง	67,646	1.64
W102	หนอง บึง ทะเลสาบ	10,172	0.25
W201	อ่างเก็บน้ำ	18,229	0.44
W202	บ่อน้ำในไร่นา	14,384	0.35
W203	คลองชลประทาน	7,206	0.18
M	พื้นที่เบ็ดเตล็ด	36,395	0.87
M101	ทุ่งหญ้าธรรมชาติ	1,342	0.03
M102	ทุ่งหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ	24,532	0.60
M201	พื้นที่ลุ่ม	2,638	0.06
M201+A206	พื้นที่ลุ่ม+ยาสูบ	902	0.02
M201+A229	พื้นที่ลุ่ม+พริก	16	-
M300	เหมืองเก่า บ่อขุดเก่า	1,790	0.04
M301	เหมืองแร่	338	0.01
M302	บ่อลูกรัง	932	0.02
A703	โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก	997	0.02
A704	โรงเรือนเลี้ยงสุกร	482	0.01

ตารางที่ 15 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
M304	บ่อดิน	4	-
M305	พื้นที่ขุดเจาะน้ำมัน	678	0.02
M405	พื้นที่ถม	3,031	0.07
M701	ที่ทิ้งขยะ	183	-
M304	บ่อดิน	4	-
M305	พื้นที่ขุดเจาะน้ำมัน	678	0.02
M405	พื้นที่ถม	3,031	0.07
M701	ที่ทิ้งขยะ	183	-
รวมทั้งหมด		4,122,557	100.00

ที่มา: จากการวิเคราะห์โดยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน
 กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน

2.16 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดอุดรดิตถ์ ปี พ.ศ. 2561

จังหวัดอุดรดิตถ์ มีเนื้อที่ทั้งหมด 4,899,120 ไร่ สามารถจำแนกประเภทการใช้ที่ดินออกได้เป็น 5 ประเภท คือ พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง (U) มีเนื้อที่ 182,595 ไร่ หรือร้อยละ 3.74 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่เกษตรกรรม (A) มีเนื้อที่ 1,637,102 ไร่ หรือร้อยละ 33.42 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่ป่าไม้ (F) มีเนื้อที่ 2,795,005 ไร่ หรือร้อยละ 57.05 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่น้ำ (W) มีเนื้อที่ 223,263 ไร่ หรือร้อยละ 4.55 ของเนื้อที่จังหวัด และพื้นที่เบ็ดเตล็ด (M) มีเนื้อที่ 61,155 ไร่ หรือร้อยละ 1.24 ของเนื้อที่จังหวัด โดยการใช้ประโยชน์ในพื้นที่แต่ละประเภทมีรายละเอียด (ภาพที่ 16 และ ตารางที่ 16) ดังนี้

2.16.1 พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง (U) มีเนื้อที่ 182,595 ไร่ หรือร้อยละ 3.74 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย ตัวเมืองและย่านการค้า หมู่บ้านบนพื้นราบ สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ ราง สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ สนามบิน ถนน พื้นที่อุตสาหกรรมร้าง โรงงานอุตสาหกรรม ลานตาก และแหล่งรับซื้อทางการเกษตร สถานที่ร้างสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮาส์ สุสาน ป่าช้า สถานีบริการน้ำมัน และสนามกอล์ฟ

1) ตัวเมืองและย่านการค้า (U1) มีเนื้อที่ 21,388 ไร่ หรือร้อยละ 0.44 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย อำเภอเมืองอุดรดิตถ์ อำเภอตรอน อำเภอพิชัย อำเภอทองแสนขัน อำเภอลับแล อำเภอน้ำปาด อำเภอปากท่า และอำเภอบ้านโคก

2) หมู่บ้าน (U2) ได้แก่ หมู่บ้านบนพื้นราบ มีเนื้อที่ 137,726 ไร่ หรือร้อยละ 2.81 ของเนื้อที่จังหวัด เป็นที่อยู่อาศัยของประชาชนซึ่งกระจายตัวอยู่ทั่วไปในทุกอำเภอ

3) สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ (U3) มีเนื้อที่ 13,084 ไร่ หรือร้อยละ 0.27 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย สถานที่ราชการ สถาบันต่าง ๆ และสถานที่ราชการร้าง ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ โรงเรียนอุดรดิตถ์ครูณี วิทยาลัยเทคโนโลยีอุดรดิตถ์ วัดพระแท่นศิลาอาสน์ วัดบรมธาตุทุ่งยั้ง เป็นต้น

4) สถานีคมนาคม (U4) มีเนื้อที่ 2,368 ไร่ หรือร้อยละ 0.05 ของเนื้อที่จังหวัด เส้นทางคมนาคมที่สำคัญ ได้แก่ สนามบิน และถนน

5) พื้นที่อุตสาหกรรม (U5) มีเนื้อที่ 6,106 ไร่ หรือร้อยละ 0.12 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย พื้นที่อุตสาหกรรมร้าง โรงงานอุตสาหกรรม ลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร อุตสาหกรรมในจังหวัดอุดรดิตถ์ส่วนใหญ่เป็นอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์จากพืช อุตสาหกรรมอาหาร และอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์โลหะ และอุตสาหกรรมการผลิตอื่น ๆ

6) สิ่งปลูกสร้างอื่น ๆ (U6) มีเนื้อที่ 1,575 ไร่ หรือร้อยละ 0.04 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย สถานที่ร้าง 57 ไร่ สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ 940 ไร่ ได้แก่ สวนสาธารณะ สนามกีฬา ร้านอาหาร และสถานที่ท่องเที่ยว ซึ่งมีกระจายอยู่ตามอำเภอต่าง ๆ รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮาส์ 248 ไร่ สุสานและป่าช้า 178 ไร่ สถานีบริการน้ำมัน 152 ไร่

7) สนามกอล์ฟ (U7) มีเนื้อที่ 348 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ สนามกอล์ฟเขื่อนสิริกิติ์

2.16.2 พื้นที่เกษตรกรรม (A) มีเนื้อที่ 1,637,102 ไร่ หรือร้อยละ 33.42 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย พื้นที่นา พืชไร่ ไม้ยืนต้น ไม้ผล พืชสวน พืชหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและเกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม

1) พื้นที่นา (A1) มีเนื้อที่ 740,592 ไร่ หรือร้อยละ 15.11 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย นาไร่ มีเนื้อที่ 1,133 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ของเนื้อที่จังหวัด นาข้าว 720,758 ไร่ หรือร้อยละ 14.71 ของเนื้อที่จังหวัด พบมากในพื้นที่อำเภอพิชัย รองลงมาคือ อำเภอเมืองอุตรดิตถ์ อำเภอตรอน และอำเภอลับแล นอกจากนี้มีการปลูกพืชอื่น ๆ ตามหลังเก็บเกี่ยวข้าวแล้ว มีเนื้อที่ 18,842 ไร่ หรือร้อยละ 0.37 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ข้าวโพด มันสำปะหลัง ถั่วเขียว ถั่วเหลือง แดงโม พริก เผือก และพืชผัก (หอมแดง ต้นหอม) รวมถึงพื้นที่ที่มีน้ำท่วมขังในฤดูฝน และปลูกข้าวในฤดูแล้ง มีเนื้อที่ 219 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด

2) พืชไร่ (A2) มีเนื้อที่ 558,428 ไร่ หรือร้อยละ 11.41 ของเนื้อที่จังหวัด พืชไร่ที่สำคัญ ได้แก่ ข้าวโพด อ้อย มันสำปะหลัง และสับปะรด

(1) ข้าวโพด (A202) มีเนื้อที่ 292,445 ไร่ หรือร้อยละ 5.97 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกมากอยู่ในอำเภอบ้านโคก รองลงมาคือ อำเภอน้ำปาด อำเภอทองแสนขัน และพบกระจายตัวในทุกอำเภอรวมทั้งพื้นที่ปลูกพืชอื่น ๆ ตามหลังจากเก็บเกี่ยวข้าวโพดแล้ว มีเนื้อที่ 2,042 ไร่ หรือร้อยละ 0.04 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ถั่วลิสง และพืชผัก (หอมแดง)

(2) อ้อย (A203) มีเนื้อที่ 161,126 ไร่ หรือร้อยละ 3.29 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกมากอยู่ในอำเภอพิชัย รองลงมาคือ อำเภอตรอน อำเภอทองแสนขัน และพบกระจายตัวในทุกอำเภอ

(3) มันสำปะหลัง (A204) มีเนื้อที่ 44,152 ไร่ หรือร้อยละ 0.90 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกมากอยู่ในอำเภอพิชัย รองลงมาคือ อำเภอทองแสนขัน อำเภอตรอน และพบกระจายตัวในทุกอำเภอ

(4) สับปะรด (A205) มีเนื้อที่ 29,003 ไร่ หรือร้อยละ 0.59 ของเนื้อที่จังหวัด จังหวัดอุตรดิตถ์เป็นแหล่งผลิตสับปะรดที่สำคัญ คือ “สับปะรดห้วยมุ่น” ส่วนใหญ่ปลูกมากที่อำเภอน้ำปาด รองลงมาคือ อำเภอบ้านโคก

3) ไม้ยืนต้น (A3) มีเนื้อที่ 114,439 ไร่ หรือร้อยละ 2.34 ของเนื้อที่จังหวัด ไม้ยืนต้นที่สำคัญ ได้แก่ สัก ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ยูคาลิปตัส และไม้ยืนต้นร้าง/เสื่อมโทรม

(1) สัก (A305) มีเนื้อที่ 67,341 ไร่ หรือร้อยละ 1.38 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกมากอยู่ที่อำเภอน้ำปาด รองลงมาคือ อำเภอท่าปลา อำเภอเมืองอุตรดิตถ์ และพบกระจายตัวในทุกอำเภอ

(2) ยางพารา (A302) มีเนื้อที่ 34,113 ไร่ หรือร้อยละ 0.70 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกมากที่อำเภอน้ำปาด รองลงมาคือ อำเภอทองแสนขัน อำเภอบ้านโคก และพบกระจายตัวในทุกอำเภอ

(3) ปาล์มน้ำมัน (A303) มีเนื้อที่ 5,411 ไร่ หรือร้อยละ 0.11 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกมากอยู่ที่อำเภอพิชัย รองลงมาคือ อำเภอทองแสนขัน และพบกระจายตัวในทุกอำเภอ

(4) ยูคาลิปตัส (A304) มีเนื้อที่ 3,609 ไร่ หรือร้อยละ 0.07 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกมากที่อำเภอตรอน รองลงมาคือ อำเภอพิชัย อำเภอทองแสนขัน และพบกระจายตัวในทุกอำเภอ

(5) ไม้ยืนต้นร้าง/เสื่อมโทรม (A300) มีเนื้อที่ 1,454 ไร่ หรือร้อยละ 0.03 ของเนื้อที่จังหวัด พบกระจายตัวในทุกอำเภอ

4) ไม้ผล (A4) มีเนื้อที่ 211,809 ไร่ หรือร้อยละ 4.32 ของเนื้อที่จังหวัด ไม้ผลที่สำคัญ ได้แก่ ลางสาด ลองกอง มะม่วงหิมพานต์ ไม้ผลผสม มะขาม ทูเรียน และกล้วย

(1) ลางสาด ลองกอง (A420) มีเนื้อที่ 41,500 ไร่ หรือร้อยละ 0.85 ของเนื้อที่จังหวัด ปลูกมากในอำเภอเมืองอุตรดิตถ์ รองลงมาคือ อำเภอลับแล อำเภอท่าปลา และอำเภอพิชัย

(2) มะม่วงหิมพานต์ (A408) มีเนื้อที่ 37,940 ไร่ หรือร้อยละ 0.78 ของเนื้อที่จังหวัด ปลูกมากในอำเภอท่าปลา รองลงมาคืออำเภอน้ำป่าด อำเภอมืออูตรดิตถ์ และพบกระจายตัวในทุกอำเภอ

(3) ไม้ผลผสม (A401) มีเนื้อที่ 35,810 ไร่ หรือร้อยละ 0.73 ของเนื้อที่จังหวัด เป็นพื้นที่ที่ปลูกไม้ผลร่วมกันเกินกว่า 3 ชนิดขึ้นไป พบมากในอำเภอลับแล ซึ่งเป็นแหล่งผลิตไม้ผลที่สำคัญของจังหวัด รองลงมาคือ อำเภอเมืองอุตรดิตถ์ อำเภอท่าปลา และพบกระจายตัวในทุกอำเภอ

(4) มะขาม (A412) มีเนื้อที่ 33,608 ไร่ หรือร้อยละ 0.69 ของเนื้อที่จังหวัด ปลูกมากในอำเภอบ้านโคก รองลงมาคือ อำเภอปากทำ อำเภอน้ำป่าด และพบกระจายตัวในทุกอำเภอ

(5) ทูเรียน (A403) มีเนื้อที่ 29,835 ไร่ หรือร้อยละ 0.61 ของเนื้อที่จังหวัด ปลูกมากในอำเภอลับแล รองลงมาคือ อำเภอเมืองอุตรดิตถ์ อำเภอท่าปลา และอำเภอน้ำป่าด

(6) กล้วย (A411) มีเนื้อที่ 15,655 ไร่ หรือร้อยละ 0.32 ของเนื้อที่จังหวัด ปลูกมากในอำเภอท่าปลา รองลงมาคือ อำเภอเมืองอุตรดิตถ์ และพบกระจายตัวในทุกอำเภอ

5) พืชสวน (A5) มีเนื้อที่ 6,980 ไร่ หรือร้อยละ 0.15 ของเนื้อที่จังหวัด โดยมีพืชสวนที่สำคัญ ได้แก่ พืชผัก

(1) พืชผัก (A502) มีเนื้อที่ 6,653 ไร่ หรือร้อยละ 0.14 ของเนื้อที่จังหวัด พืชผักที่สำคัญ ได้แก่ หอมแดง ต้นหอม บวบ ข่า กระเทียม ซึ่งพบมากในอำเภอลับแล รองลงมาคือ อำเภอเมืองอุตรดิตถ์ และพบกระจายตัวในทุกอำเภอ

6) ท่งหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ (A7) มีเนื้อที่ 3,119 ไร่ หรือร้อยละ 0.06 ของเนื้อที่จังหวัด โดยท่งหญ้าและโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ที่สำคัญ ได้แก่ โรงเรือนเลี้ยงโค กระบือ และม้า โรงเรือนเลี้ยงสุกร และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก

(1) โรงเรือนเลี้ยงโค กระบือ และม้า (A702) มีเนื้อที่ 1,014 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ของเนื้อที่จังหวัด พบมากบริเวณอำเภอเมืองอุตรดิตถ์ และอำเภอท่าปลา

(2) โรงเรือนเลี้ยงสุกร (A704) มีเนื้อที่ 969 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ของเนื้อที่จังหวัด พบมากบริเวณอำเภอเมืองอุตรดิตถ์

(3) โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก (A703) มีเนื้อที่ 644 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด พบมากบริเวณอำเภอเมืองอุดรดิตถ์ และอำเภอตรอน

7) พืชน้ำ (A8) มีเนื้อที่ 589 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ บัว พบในอำเภอพิชัย และอำเภอตรอน

8) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (A9) มีเนื้อที่ 681 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด โดยเป็นสถานที่เพาะเลี้ยงปลาทั้งหมด พบมากในอำเภอเมืองอุดรดิตถ์ และอำเภอพิชัย

9) เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม (A0) มีเนื้อที่ 465 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด พบในอำเภอตรอน อำเภอพิชัย อำเภอทองแสนขัน อำเภอเมืองอุดรดิตถ์ และอำเภอลับแล

2.16.3 พื้นที่ป่าไม้ (F) มีเนื้อที่ 2,795,005 ไร่ หรือร้อยละ 57.05 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ป่าไม่ผลัดใบ ป่าผลัดใบ และป่าปลูก

1) ป่าไม่ผลัดใบ (F1) มีเนื้อที่ 342,963 ไร่ หรือร้อยละ 7.00 ของเนื้อที่จังหวัดประกอบด้วย ป่าไม่ผลัดใบสมบูรณ์ (F101) มีเนื้อที่ 338,506 ไร่ หรือร้อยละ 6.91 ของเนื้อที่จังหวัด พบในพื้นที่สูง อำเภอท่าปลา อำเภอเมืองอุดรดิตถ์ อำเภอลับแล อำเภอน้ำปาด อำเภอพากทำ และอำเภอทองแสนขัน ประกอบไปด้วย และป่าไม่ผลัดใบรกร้างสภาพฟื้นฟู (F100) มีเนื้อที่ 4,457 ไร่ หรือร้อยละ 0.09 ของเนื้อที่จังหวัด ซึ่งพบในอำเภอเมืองอุดรดิตถ์ อำเภอท่าปลา อำเภอน้ำปาด และอำเภอลับแล

2) ป่าผลัดใบ (F2) มีเนื้อที่ 2,439,402 ไร่ หรือร้อยละ 49.79 ของเนื้อที่จังหวัด พบกระจายตัวในทุกอำเภอ ประกอบไปด้วยป่าผลัดใบสมบูรณ์ (F201) มีเนื้อที่ 2,380,711 ไร่ หรือร้อยละ 48.59 ของเนื้อที่จังหวัด และป่าผลัดใบรกร้างสภาพฟื้นฟู (F200) มีเนื้อที่ 58,691 ไร่ หรือร้อยละ 1.20 ของเนื้อที่จังหวัด

3) ป่าปลูก (F5) มีเนื้อที่ 12,640 ไร่ หรือร้อยละ 0.26 ของเนื้อที่จังหวัด สภาพพื้นที่เป็นป่าปลูกสมบูรณ์ (F501) พบในอำเภอเมืองอุดรดิตถ์ อำเภอน้ำปาด อำเภอท่าปลา อำเภอลับแล และอำเภอตรอน

2.16.4 พื้นที่น้ำ (W) มีเนื้อที่ 223,263 ไร่ หรือร้อยละ 4.55 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วยแหล่งน้ำธรรมชาติ และแหล่งน้ำที่สร้างขึ้น

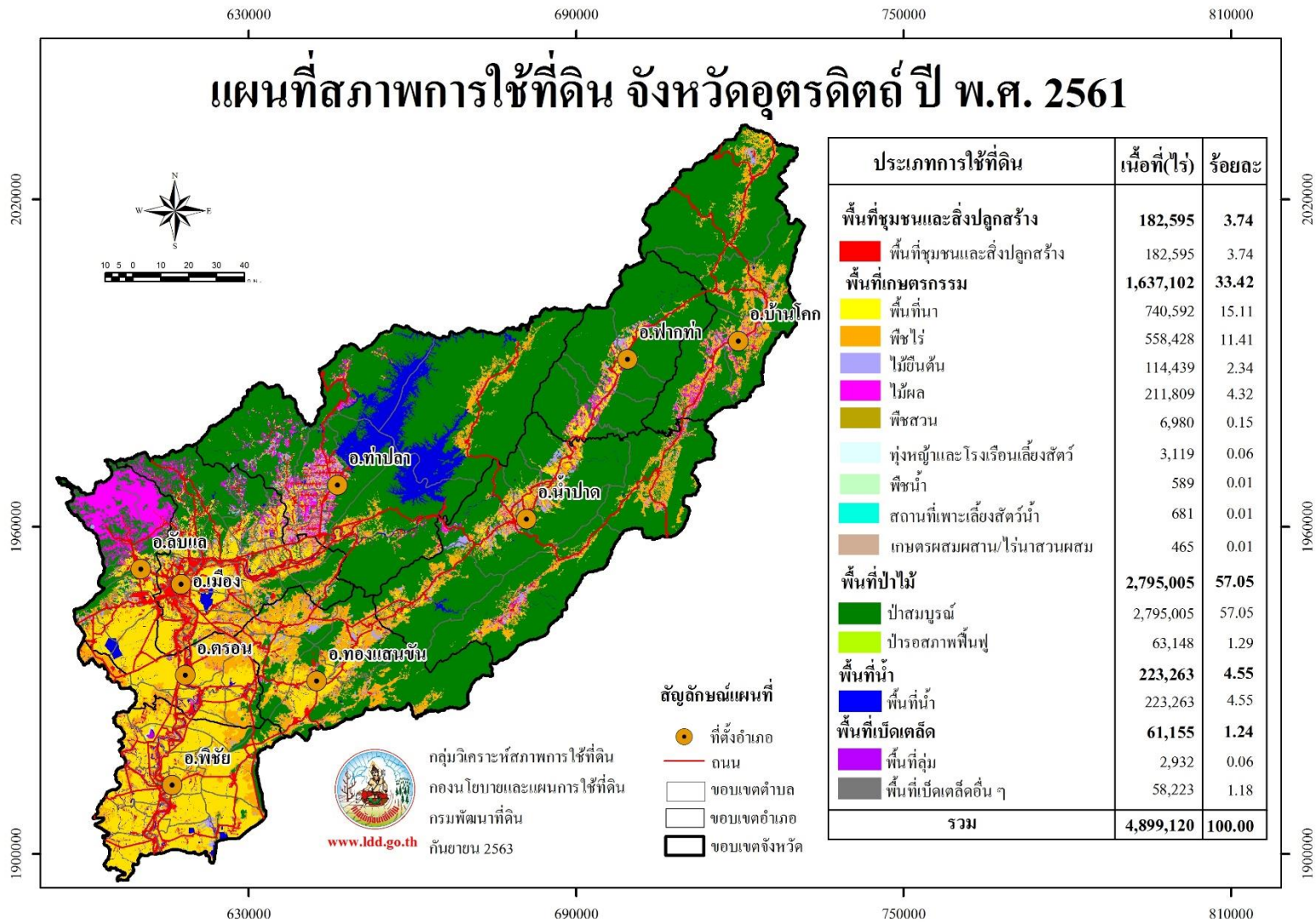
1) แหล่งน้ำธรรมชาติ (W1) เช่น แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง หนอง บึง และทะเลสาบ มีเนื้อที่ 47,742 ไร่ หรือร้อยละ 0.97 ของเนื้อที่จังหวัด โดยมีแหล่งน้ำที่สำคัญ คือ แม่น้ำน่าน

2) แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น (W2) เช่น อ่างเก็บน้ำ บ่อน้ำในไร่นา และคลองชลประทาน มีเนื้อที่ 175,521 ไร่ หรือร้อยละ 3.58 ของเนื้อที่จังหวัด โดยมีแหล่งน้ำที่สร้างขึ้นที่สำคัญ ได้แก่ เขื่อนสิริกิติ์ ซึ่งเป็นเขื่อนดินที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในประเทศไทย อยู่ในเขตอำเภอท่าปลา กั้นแม่น้ำน่าน ที่ไหลลงมาจากอำเภอนาหมื่น จังหวัดน่าน และเขื่อนดินช่องเขาขาด ซึ่งตั้งอยู่ในอำเภอท่าปลา

2.16.5 พื้นที่เบ็ดเตล็ด (M) มีเนื้อที่ 61,155 ไร่ หรือร้อยละ 1.24 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ทุ่งหญ้าและไม้ละเมาะ พื้นที่ลุ่ม เหมืองแร่ บ่อขุด และพื้นที่เบ็ดเตล็ดอื่นๆ

1) ทุ่งหญ้าและไม้ละเมาะ (M1) มีเนื้อที่รวม 55,317 ไร่ หรือร้อยละ 1.13 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ทุ่งหญ้าธรรมชาติ และทุ่งหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ

- 2) พื้นที่ลุ่ม (M2) มีเนื้อที่รวม 2,932ไร่ หรือร้อยละ 0.06 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ พื้นที่ลุ่ม และพื้นที่ลุ่มที่ทำการปลูกอ้อยในฤดูแล้ง
- 3) เขื่อนแม่ป๋อชูด (M3) ได้แก่ เขื่อนแม่ป๋อลูกรัง ป๋อทราย ป๋อดิน และเขื่อนเก่า ป๋อชูดเก่า มีเนื้อที่ 2,371 ไร่ หรือร้อยละ 0.04 ของเนื้อที่จังหวัด
- 4) พื้นที่เบ็ดเตล็ดอื่น ๆ ได้แก่ ที่หินโผล่ พื้นที่ถม หาดทราย ที่ทิ้งขยะ มีเนื้อที่ 521 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด

ภาพที่ 16 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดอุดรดิตถ์ ปี พ.ศ. 2561

ตารางที่ 16 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดอุดรธานี ปี พ.ศ. 2561

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
U	พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	182,595	3.74
U101	ตัวเมืองและย่านการค้า	21,388	0.44
U201	หมู่บ้านบนพื้นราบ	137,726	2.81
U300	สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ ไร่	30	-
U301	สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ	13,054	0.27
U401	สนามบิน	229	0.01
U405	ถนน	2,139	0.04
U500	พื้นที่อุตสาหกรรมไร่	157	-
U502	โรงงานอุตสาหกรรม	4,906	0.10
U503	ลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร	1,043	0.02
U600	สถานที่ไร่	57	-
U601	สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ	940	0.02
U602	รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮาส์	248	0.01
U603	สุสาน ป่าช้า	178	0.01
U605	สถานบริการน้ำมัน	152	-
U701	สนามกอล์ฟ	348	0.01
A	พื้นที่เกษตรกรรม	1,637,102	33.42
A1	พื้นที่นา	740,592	15.11
A100	นาไร่	1,133	0.02
A101	นาข้าว	720,758	14.71
A101+A202	นาข้าว+ข้าวโพด	10,316	0.21
A101+A204	นาข้าว+มันสำปะหลัง	674	0.01
A101+A208	นาข้าว+ถั่วเขียว	84	-
A101+A502	นาข้าว+พืชผัก	7,408	0.15
M201+A101	พื้นที่ลุ่ม+นาข้าว	219	0.01
A2	พืชไร่	558,428	11.41
A200	ไร่ไร่	12,333	0.25
A201	พืชไร่ผสม	14,883	0.30
A202	ข้าวโพด	292,445	5.97
A202+A502	ข้าวโพด+พืชผัก	2,042	0.04
A203	อ้อย	161,126	3.29
A202+203	ข้าวโพด+อ้อย	175	0.01
A204	มันสำปะหลัง	44,152	0.90

ตารางที่ 16 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A205	สับปะรด	29,003	0.59
A208	ยาสูบ	1,216	0.03
A209	ถั่วเหลือง	175	0.01
A210	ถั่วลิสง	23	-
A216	ข้าวไร่	637	0.01
A220	แตงโม	51	-
A229	พริก	154	0.01
A236	เผือก	13	-
A3	ไม้ยืนต้น	114,439	2.34
A300	ไม้ยืนต้นร้าง/เสื่อมโทรม	1,454	0.03
A301	ไม้ยืนต้นผสม	617	0.01
A302	ยางพารา	34,113	0.70
A303	ปาล์มน้ำมัน	5,411	0.11
A304	ยูคาลิปตัส	3,609	0.07
A305	สัก	67,341	1.38
A306	สะเดา	95	-
A307	สนประดิพัทธ์	17	-
A308	กระถิน	18	-
A309	ประดู่	203	0.01
A312	กาแพ	220	0.01
A314	หม่อน	50	-
A315	ไผ่ปลูกเพื่อการค้า	1,175	0.02
A318	จามจุรี	36	-
A322	กฤษณา	40	-
A323	ตะกั่ว	40	-
A4	ไม้ผล	211,809	4.32
A400	ไม้ผลร้าง/เสื่อมโทรม	869	0.02
A401	ไม้ผลผสม	35,810	0.73
A402	ส้ม	59	-
A403	ทุเรียน	29,835	0.61
A404	เงาะ	184	-
A405	มะพร้าว	340	0.01
A406	ลิ้นจี่	89	-

ตารางที่ 16 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A407	มะม่วง	8,433	0.17
A408	มะม่วงหิมพานต์	37,940	0.78
A409	พุทรา	158	-
A410	น้อยหน่า	23	-
A411	กล้วย	15,655	0.32
A412	มะขาม	33,608	0.69
A413	ลำไย	3,181	0.07
A414	ฝรั่ง	70	-
A415	มะละกอ	68	-
A416	ขนุน	64	-
A417	กระท้อน	120	-
A418	ชมพู	17	-
A419	มังคุด	155	-
A420	กลางสาด ลองกอง	41,500	0.85
A422	มะนาว	103	-
A426	แก้วมังกร	145	-
A427	ส้มโอ	123	-
A429	มะปราง มะยงชิด	3,250	0.07
A5	พืชสวน	6,980	0.15
A500	พืชสวนร้าง/เสื่อมโทรม	75	-
A502	พืชผัก	6,653	0.14
A503	ไม้ดอก ไม้ประดับ	211	0.01
A504	องุ่น	26	-
A505	พริกไทย	15	-
A7	ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์	3,119	0.06
A700	โรงเรือนร้าง	35	-
A701	ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์	457	0.01
A702	โรงเรือนเลี้ยงโค กระบือ และม้า	1,014	0.02
A703	โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก	644	0.01
A704	โรงเรือนเลี้ยงสุกร	969	0.02
A8	พืชน้ำ	589	0.01
A803	บัว	589	0.01

ตารางที่ 16 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A9	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	681	0.01
A902	สถานที่เพาะเลี้ยงปลา	681	0.01
A0	เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม	465	0.01
A001	เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม	465	0.01
F	พื้นที่ป่าไม้	2,795,005	57.05
F100	ป่าไม้ผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู	4,457	0.09
F101	ป่าไม้ผลัดใบสมบูรณ์	338,506	6.91
F200	ป่าผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู	58,691	1.20
F201	ป่าผลัดใบสมบูรณ์	2,380,711	48.59
F501	ป่าปลูกสมบูรณ์	12,640	0.26
W	พื้นที่น้ำ	223,263	4.55
W101	แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง	32,968	0.67
W102	หนอง บึง ทะเลสาบ	14,774	0.30
W201	อ่างเก็บน้ำ	166,005	3.39
W202	บ่อน้ำในไร่นา	6,447	0.13
W203	คลองชลประทาน	3,069	0.06
M	พื้นที่เบ็ดเตล็ด	61,155	1.24
M101	ทุ่งหญ้าธรรมชาติ	1,351	0.03
M102	ทุ่งหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ	53,966	1.10
M201	พื้นที่ลุ่ม	2,919	0.06
M201+A203	พื้นที่ลุ่ม+อ้อย	13	-
M300	เหมืองเก่า บ่อขุดเก่า	75	-
M301	เหมืองแร่	1,161	0.02
M302	บ่อลูกรัง	10	-
M303	บ่อทราย	94	-
M304	บ่อดิน	1,031	0.02
M403	ที่หินโผล่	51	-
M405	พื้นที่ถม	377	0.01
M601	หาดทราย	15	-
M701	ที่ทิ้งขยะ	78	-
รวมทั้งหมด		4,899,120	100.00

ที่มา: จากการวิเคราะห์โดยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน
 กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน

2.17 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดอุทัยธานี ปี พ.ศ. 2561

จังหวัดอุทัยธานี มีเนื้อที่ทั้งหมด 4,206,404 ไร่ สามารถจำแนกประเภทการใช้ที่ดินได้ออกเป็น 5 กลุ่ม คือ พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง (U) มีเนื้อที่ 141,226 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 3.34 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่เกษตรกรรม (A) มีเนื้อที่ 1,750,028 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 41.61 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่ป่าไม้ (F) มีเนื้อที่ 2,197,278 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 52.24 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่น้ำ (W) มีเนื้อที่ 77,251 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 1.83 ของเนื้อที่จังหวัด และพื้นที่เบ็ดเตล็ด (M) มีเนื้อที่ 40,621 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.98 ของเนื้อที่จังหวัด โดยการใช้ประโยชน์ในพื้นที่แต่ละประเภทมีรายละเอียด (ภาพที่ 17 และตารางที่ 17) ดังนี้

2.17.1 พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง (U) มีเนื้อที่ 141,226 ไร่ หรือร้อยละ 3.34 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วยตัวเมืองและย่านการค้า หมู่บ้านบนพื้นราบ หมู่บ้านชาวไทยภูเขา สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ ถนน โรงงานอุตสาหกรรม ลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮ้าส์ สุสาน,ป่าช้า และสถานีสถานีบริการน้ำมัน

1) ตัวเมืองและย่านการค้า (U1) มีเนื้อที่ 8,983 ไร่ หรือร้อยละ 0.21 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วยตัวอำเภอเมืองอุทัยธานี อำเภอหนองขาหย่าง อำเภอหนองฉาง อำเภอสว่างอารมณ์ อำเภอทัพทัน อำเภอบ้านไร่ อำเภอห้วยคต และอำเภอลานสัก

2) หมู่บ้าน (U2) ได้แก่ หมู่บ้านบนพื้นราบ มีเนื้อที่ 94,171 ไร่ หรือร้อยละ 2.24 ของเนื้อที่จังหวัด และหมู่บ้านชาวไทยภูเขา มีเนื้อที่ 83 ไร่ ส่วนใหญ่เป็นที่อยู่อาศัยของประชาชน ซึ่งกระจายตัวอยู่ทั่วไปในทุกอำเภอ

3) สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ (U3) มีเนื้อที่ 17,696 ไร่ หรือร้อยละ 0.42 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ 17,628 ไร่ และสถาบันต่าง ๆ ร้าง 68 ไร่ ได้แก่ สถานที่ราชการ โรงพยาบาล โรงเรียน และวัดต่างๆ สถาบันการศึกษา ต่าง ๆ เช่น มหาวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีอุทัยธานี วิทยาลัยเทคนิคอุทัยธานี และวัดจันทาราม (วัดท่าซุง)

4) เส้นทางคมนาคม (U4) ถนน มีเนื้อที่ 10,206 ไร่ หรือร้อยละ 0.24 ของเนื้อที่จังหวัด

5) ย่านอุตสาหกรรม (U5) มีเนื้อที่ 7,792 ไร่ หรือร้อยละ 0.18 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ โรงงานอุตสาหกรรม และ ลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร มีเนื้อที่ 5,206 และ 2,445 ไร่ หรือร้อยละ 0.12 และ 0.06 ของเนื้อที่จังหวัด และพื้นที่อุตสาหกรรมร้าง มีเนื้อที่ 141 ไร่

6) พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้างอื่น ๆ (U6) มีเนื้อที่ 2,295 ไร่ หรือร้อยละ 0.05 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วยรีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮ้าส์ สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ สถานีสถานีบริการน้ำมัน สุสานป่าช้า และสถานที่ร้าง

2.17.2 พื้นที่เกษตรกรรม (A) มีเนื้อที่ 1,750,028 ไร่ หรือร้อยละ 41.61 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วยพื้นที่นา พืชไร่ ไม้ยืนต้น ไม้ผล พืชสวน พืชหญ้าและโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และเกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม

1) พื้นที่นา (A1) มีเนื้อที่ 607,793 ไร่ หรือร้อยละ 14.45 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ นาข้าว มีเนื้อที่ 593,044 ไร่ หรือร้อยละ 14.10 ของเนื้อที่จังหวัด นาร้าง มีเนื้อที่ 2,994 ไร่ หรือร้อยละ 0.07 ของเนื้อที่จังหวัด และนาข้าวที่ปลูกในฤดูแล้ง มีเนื้อที่ 296 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด ปลูกมากในพื้นที่อำเภอทัพทัน อำเภอหนองฉาง อำเภอสว่างอารมณ์ อำเภอเมืองอุทัยธานี และอำเภอ

หนองขาหย่าง ส่วนอำเภออื่น ๆ มีนาข้าวปลูกกระจายทั่วทุกอำเภอของจังหวัด และยังพื้นที่นาที่มีการปลูกพืชตามหลังทำนาด้วย เช่น ข้าวโพด ถั่วเขียว ถั่วเหลือง ถั่วลิสง ข้าวฟ่าง และพืชผัก เป็นต้น มีเนื้อที่ 11,459 ไร่ หรือร้อยละ 0.27 ของเนื้อที่จังหวัด

2) พืชไร่ (A2) มีเนื้อที่ 1,002,892 ไร่ หรือร้อยละ 23.83 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ อ้อย มันสำปะหลัง ข้าวโพด สับปะรด และพืชไร่อื่น ๆ

(1) อ้อย (A203) มีเนื้อที่ 588,680 ไร่ หรือร้อยละ 13.99 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกอยู่ในอำเภอบ้านไร่ อำเภอลานสัก อำเภอห้วยคต อำเภอสว่างอารมณ์ อำเภอหนองฉาง และมีการปลูกกระจายทุกอำเภอของจังหวัด

(2) มันสำปะหลัง (A204) มีเนื้อที่ 243,511 ไร่ หรือร้อยละ 5.79 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกอยู่ในอำเภอลานสัก อำเภอบ้านไร่ อำเภอสว่างอารมณ์ และอำเภอห้วยคต ส่วนอำเภออื่น ๆ ปลูกกระจายทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

(3) ข้าวโพด (A202) มีเนื้อที่ 122,937 ไร่ หรือร้อยละ 2.92 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกในอำเภอบ้านไร่ อำเภอลานสัก อำเภอสว่างอารมณ์ อำเภอทัพทัน อำเภอห้วยคต และมีการปลูกกระจายทุกอำเภอของจังหวัด

4) สับปะรด (A205) มีเนื้อที่ 41,175 ไร่ หรือร้อยละ 0.98 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกอยู่ในอำเภอบ้านไร่ และอำเภอห้วยคต

(5) พืชไร่อื่น ๆ ได้แก่ ฝ้าย ถั่วเขียว ข้าวฟ่าง ข้าวไร่ แตงโม และพริก มีเนื้อที่ 1,031 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ของเนื้อที่จังหวัด และไร่ร้าง มีเนื้อที่ 5,023 ไร่ หรือร้อยละ 0.12 ของเนื้อที่จังหวัด

3) ไม้ยืนต้น (A3) มีเนื้อที่ 104,732 ไร่ หรือร้อยละ 2.48 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ยูคาลิปตัส และสัก เป็นต้น

(1) ยางพารา (A302) มีเนื้อที่ 55,494 ไร่ หรือร้อยละ 1.32 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกอยู่ในอำเภอบ้านไร่ อำเภอห้วยคต อำเภอลานสัก และมีการปลูกกระจายทั่วทุกอำเภอของจังหวัดยกเว้นอำเภอเมืองอุทัยธานี

(2) ปาล์มน้ำมัน (A303) มีเนื้อที่ 13,010 ไร่ หรือร้อยละ 0.31 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกอยู่ในอำเภอบ้านไร่ อำเภอลานสัก และอำเภอห้วยคต และมีการปลูกกระจายทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

(3) ยูคาลิปตัส (A304) มีเนื้อที่ 12,994 ไร่ หรือร้อยละ 0.31 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกอยู่ในอำเภอลานสัก อำเภอบ้านไร่ อำเภอทัพทัน และมีการปลูกกระจายทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

(4) สัก (A305) มีเนื้อที่ 9,013 ไร่ หรือร้อยละ 0.21 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกอยู่ในอำเภอบ้านไร่ อำเภอลานสัก อำเภอห้วยคต และมีการปลูกกระจายทั่วทุกอำเภอของจังหวัด ยกเว้นอำเภอเมืองอุทัยธานี

4) ไม้ผล (A4) มีเนื้อที่ 26,672 ไร่ หรือร้อยละ 0.64 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ไม้ผลผสมทุเรียน เงาะ มะพร้าว ลิ้นจี่ มะม่วง มะม่วงหิมพานต์ พุทรา กัลย มะขาม ลำไย ฝรั่ง มะละกอ ขนุน มะนาว มะขามเทศ แก้วมังกร ส้มโอ มะปราง มะยงชิด และไม้ผลร้าง/เสื่อมโทรม เป็นต้น

(1) ไม้ผลผสม (A401) มีเนื้อที่ 11,210 ไร่ หรือร้อยละ 0.27 ของเนื้อที่จังหวัด มีการปลูกกระจายทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

(2) มะม่วง (A407) มีเนื้อที่ 8,648 ไร่ หรือร้อยละ 0.21 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ ปลูกอยู่ในอำเภอลานสัก และมีการปลูกกระจายทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

(3) กล้วย (A411) มีเนื้อที่ 3,410 ไร่ หรือร้อยละ 0.08 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ ปลูกอยู่อำเภอบ้านไร่ และกระจายอยู่ทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

(4) ไม้ผลอื่น ๆ ได้แก่ ทูเรียน เงาะ มะพร้าว ลิ้นจี่ มะม่วงหิมพานต์ พุทรา มะขาม ลำไย ฝรั่ง มะละกอ ขนุน มะนาว มะขามเทศ แก้วมังกร ส้มโอ มะปราง มะยงชิด และไม้ผลร้าง/เสื่อมโทรม มีเนื้อที่ 3,404 ไร่ หรือร้อยละ 0.08 ของเนื้อที่จังหวัด

5) พืชสวน (A5) มีเนื้อที่ 1,611 ไร่ หรือร้อยละ 0.04 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ พืชสวนผสม พืชผัก ไม้ดอก ไม้ประดับ นาหญ้า แคนตาลูป และพืชสวนร้าง/เสื่อมโทรม โดยมีพืชผัก (A502) มีเนื้อที่ 699 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ของเนื้อที่จังหวัด แคนตาลูป (A512) มีเนื้อที่ 434 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด

6) พืชไร่เลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ (A7) มีเนื้อที่ 3,958 ไร่ หรือร้อยละ 0.11 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ พืชไร่เลี้ยงสัตว์ โรงเรือนเลี้ยงโค กระบือ และม้า โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก โรงเรือนเลี้ยงสุกร และโรงเรือนร้าง โดยมีพืชไร่เลี้ยงสัตว์ (A701) มีเนื้อที่ 2,729 ไร่ หรือร้อยละ 0.07 ของเนื้อที่จังหวัด

7) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (A9) มีเนื้อที่ 2,272 ไร่ หรือร้อยละ 0.06 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วยสถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้าง สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำผสม สถานที่เพาะเลี้ยงปลา และฟาร์มจระเข้ โดยมีสถานที่เพาะเลี้ยงปลา (A902) มีเนื้อที่ 1,909 ไร่ หรือร้อยละ 0.05 ของเนื้อที่จังหวัด และกระจายเลี้ยงอยู่ทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

8) เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม (A0) มีเนื้อที่ 98 ไร่

2.17.3 พื้นที่ป่าไม้ (F) มีเนื้อที่ 2,197,278 ไร่ หรือร้อยละ 52.24 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย

1) ป่าไม่ผลัดใบ (F1) มีเนื้อที่ 444,895 ไร่ หรือร้อยละ 10.58 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วยป่าไม่ผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู 915 ไร่ และป่าไม่ผลัดใบสมบูรณ์ 443,980 ไร่

2) ป่าผลัดใบ (F2) มีเนื้อที่ 1,743,176 ไร่ หรือร้อยละ 41.44 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วยป่าผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู 29,579 ไร่ และป่าผลัดใบสมบูรณ์ 1,713,597 ไร่

3) ป่าปลูก (F5) มีเนื้อที่ 9,207 ไร่ หรือร้อยละ 0.22 ของเนื้อที่จังหวัด

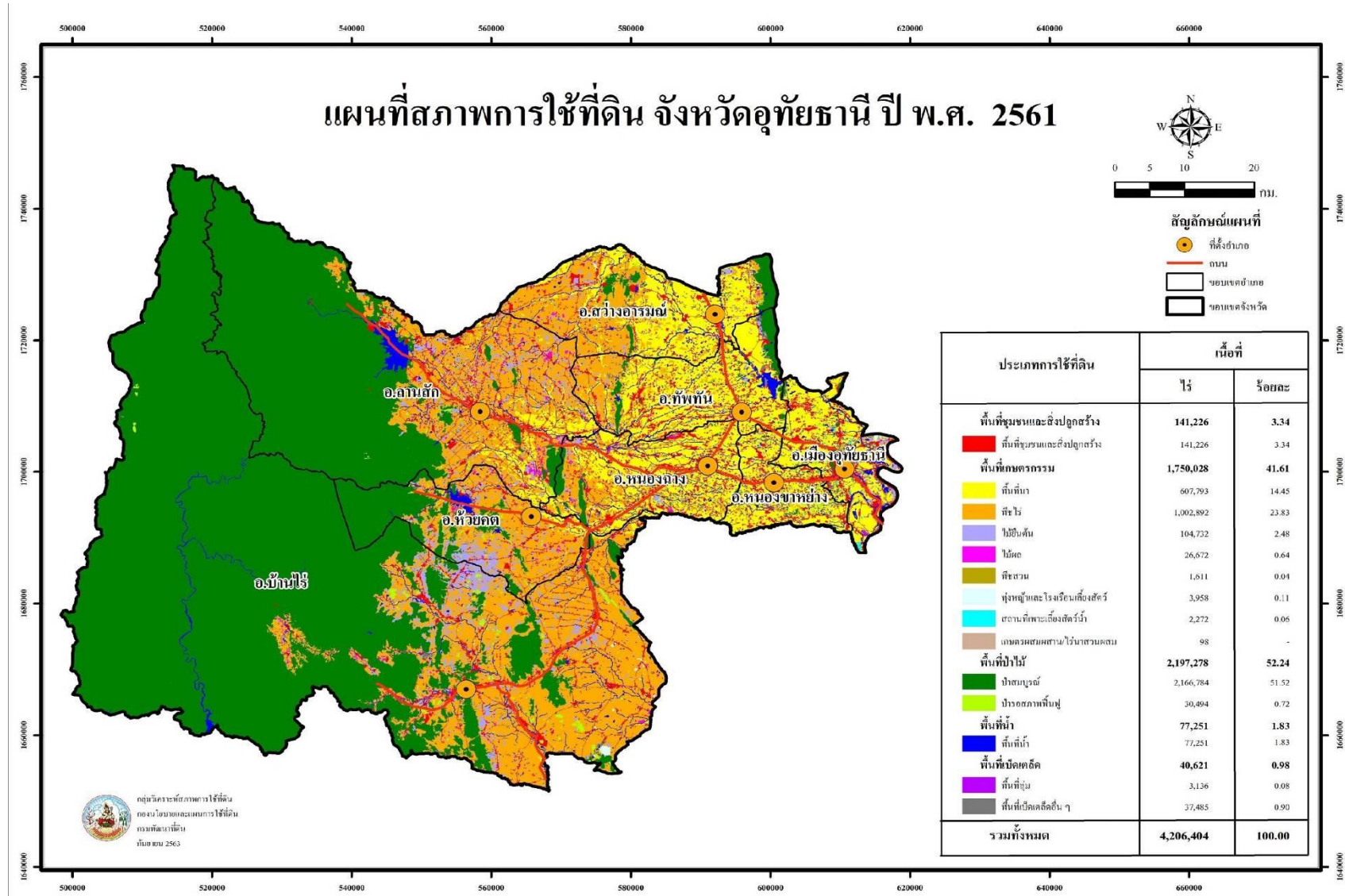
2.17.4 พื้นที่น้ำ (W) จังหวัดอุทัยธานีมีแหล่งน้ำมากมายหลายประเภท กระจายอยู่ทั่วไปทุกอำเภอ มีเนื้อที่ 77,251 ไร่ หรือร้อยละ 1.83 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่

1) แหล่งน้ำธรรมชาติ (W1) เช่น แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง หนอง บึง และทะเลสาบ มีเนื้อที่ 37,402 ไร่ หรือร้อยละ 0.89 ของเนื้อที่จังหวัด โดยมีแม่น้ำสายหลักและคลองสำคัญ ได้แก่ ลำน้ำทับเสลา แม่น้ำสะแกกรัง

2) แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น (W2) เช่น อ่างเก็บน้ำ บ่อน้ำในไร่นา และคลองชลประทาน มีเนื้อที่ 39,849 ไร่ หรือร้อยละ 0.94 ของเนื้อที่จังหวัด

2.17.5 พื้นที่เบ็ดเตล็ด (M) มีเนื้อที่ 40,621 ไร่ หรือร้อยละ 0.98 ของเนื้อที่จังหวัด กระจายอยู่ทั่วไปทุกอำเภอ โดยเป็นพื้นที่ที่ร้างไม่ได้ใช้งาน พืชไร่ธรรมชาติ ไร่ป่า พืชไร่สลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ

ไผ่หนาม รวมมีเนื้อที่ 33,729 ไร่ พื้นที่ลุ่ม 3,136 ไร่ เหมืองเก่า บ่อขุดเก่า เหมืองแร่ บ่อขุด บ่อลูกรัง บ่อทราย บ่อดิน 1,566 ไร่ ที่ทิ้งขยะ 10 ไร่ และพื้นที่ถม 2,180 ไร่

ภาพที่ 17 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดอุทัยธานี ปี พ.ศ. 2561

ตารางที่ 17 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดอุทัยธานี ปี พ.ศ. 2561

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
U	พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	141,226	3.34
U101	ตัวเมืองและย่านการค้า	8,983	0.21
U201	หมู่บ้านบนพื้นราบ	94,171	2.24
U202	หมู่บ้านชาวไทยภูเขา	83	-
U300	สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ ไร่	68	-
U301	สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ	17,628	0.42
U405	ถนน	10,206	0.24
U500	พื้นที่อุตสาหกรรมไร่	141	-
U502	โรงงานอุตสาหกรรม	5,206	0.12
U503	ลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร	2,445	0.06
U600	สถานที่ไร่	85	-
U601	สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ	386	0.01
U602	รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮ้าส์	1,731	0.04
U603	สุสาน ป่าช้า	9	-
U605	สถานีบริการน้ำมัน	84	-
A	พื้นที่เกษตรกรรม	1,750,028	41.61
A1	พื้นที่นา	607,793	14.45
A100	นาไร่	2,994	0.07
A101	นาข้าว	593,044	14.10
A101+A202	นาข้าว+ข้าวโพด	5,341	0.13
A101+A208	นาข้าว+ถั่วเขียว	3,968	0.09
A101+A209	นาข้าว+ถั่วเหลือง	2,058	0.05
A101+A502	นาข้าว+พืชผัก	92	-
M201+A101	พื้นที่ลุ่ม+นาข้าว	296	0.01
A2	พืชไร่	1,002,892	23.83
A200	ไร่ไร่	5,023	0.12
A202	ข้าวโพด	122,937	2.92
A202+A204	ข้าวโพด+มันสำปะหลัง	293	0.01
A202+A208	ข้าวโพด+ถั่วเขียว	185	-
A202+A502	ข้าวโพด+พืชผัก	57	-
A203	อ้อย	588,680	13.99
A204	มันสำปะหลัง	243,511	5.79
A205	สับปะรด	41,175	0.98

ตารางที่ 17 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A207	ฝ้าย	13	-
A208	ถั่วเขียว	47	-
A213	ข้าวฟ่าง	12	-
A216	ข้าวไร่	894	0.02
A220	แตงโม	21	-
A229	พริก	44	-
A3	ไม้ยืนต้น	104,732	2.48
A300	ไม้ยืนต้นร้าง/เสื่อมโทรม	2,024	0.05
A301	ไม้ยืนต้นผสม	10,279	0.25
A302	ยางพารา	55,494	1.32
A303	ปาล์มน้ำมัน	13,010	0.31
A304	ยูคาลิปตัส	12,994	0.31
A305	สัก	9,013	0.21
A306	สะเดา	123	-
A308	กระถิน	113	-
A309	ประดู่	49	-
A312	กาแพ	26	-
A314	หม่อน	792	0.02
A315	ไผ่ปลูกเพื่อการค้า	565	0.01
A317	หมาก	151	-
A318	จามจุรี	66	-
A323	ตะกั่ว	33	-
A4	ไม้ผล	26,672	0.64
A400	ไม้ผลร้าง/เสื่อมโทรม	581	0.01
A401	ไม้ผลผสม	11,210	0.27
A403	ทุเรียน	52	0
A404	เงาะ	29	0
A405	มะพร้าว	362	0.01
A406	ลิ้นจี่	29	0
A407	มะม่วง	8,648	0.21
A408	มะม่วงหิมพานต์	119	0
A409	พุทรา	208	0.01
A411	กล้วย	3,410	0.08

ตารางที่ 17 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A412	มะขาม	641	0.02
A413	ลำไย	226	0.01
A414	ฝรั่ง	34	0
A415	มะละกอ	29	0
A416	ขนุน	61	0
A422	มะนาว	362	0.01
A424	มะขามเทศ	30	0
A426	แก้วมังกร	13	0
A427	ส้มโอ	508	0.01
A429	มะปราง มะยงชิด	120	0
A5	พืชสวน	1,611	0.04
A500	พืชสวนร้าง/เสื่อมโทรม	49	-
A501	พืชสวนผสม	243	0.01
A502	พืชผัก	699	0.02
A503	ไม้ดอก ไม้ประดับ	73	-
A510	นาหญ้า	113	-
A512	แคนตาลูป	434	0.01
A7	ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์	3,958	0.11
A700	โรงเรือนร้าง	332	0.01
A701	ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์	2,729	0.07
A702	โรงเรือนเลี้ยงโค กระบือ และม้า	294	0.01
A703	โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก	409	0.01
A704	โรงเรือนเลี้ยงสุกร	194	0.01
A9	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	2,272	0.06
A900	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้าง	173	0.01
A901	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำผสม	135	-
A902	สถานที่เพาะเลี้ยงปลา	1,909	0.05
A905	ฟาร์มจระเข้	55	-
A0	เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม	98	-
A001	เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม	98	-
F	พื้นที่ป่าไม้	2,197,278	52.24
F100	ป่าไม่ผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู	915	0.02
F101	ป่าไม่ผลัดใบสมบูรณ์	443,980	10.56

ตารางที่ 17 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
F200	ป่าผลัดใบร่อนสภาพฟื้นฟู	29,579	0.70
F201	ป่าผลัดใบสมบูรณ์	1,713,597	40.74
F501	ป่าปลูกสมบูรณ์	9,207	0.22
W	พื้นที่น้ำ	77,251	1.83
W101	แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง	34,824	0.83
W102	หนอง บึง ทะเลสาบ	2,578	0.06
W201	อ่างเก็บน้ำ	22,421	0.53
W202	บ่อน้ำในไร่นา	14,800	0.35
W203	คลองชลประทาน	2,628	0.06
M	พื้นที่เบ็ดเตล็ด	40,621	0.98
M101	ทุ่งหญ้าธรรมชาติ	2,265	0.05
M102	ทุ่งหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ	31,226	0.74
M103	ไผ่ป่า ไผ่หนาม	238	0.01
M201	พื้นที่ลุ่ม	3,136	0.08
M300	เหมืองเก่า บ่อขุดเก่า	388	0.01
M301	เหมืองแร่	400	0.01
M302	บ่อลูกรัง	222	0.01
M303	บ่อทราย	180	0.01
M304	บ่อดิน	376	0.01
M405	พื้นที่ถม	2,180	0.05
M701	ที่ทิ้งขยะ	10	-
รวมทั้งหมด		4,206,404	100.00

ที่มา: จากการวิเคราะห์โดยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน
 กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน

2.18 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดกาญจนบุรี ปี พ.ศ. 2561

จังหวัดกาญจนบุรี มีเนื้อที่ทั้งหมด 12,176,968 ไร่ สามารถจำแนกประเภทการใช้ที่ดินได้ออกเป็น 5 กลุ่ม คือ พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง (U) มีเนื้อที่ 354,843 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 2.90 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่เกษตรกรรม (A) มีเนื้อที่ 3,487,772 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 28.67 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่ป่าไม้ (F) มีเนื้อที่ 7,533,169 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 61.86 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่น้ำ (W) มีเนื้อที่ 558,568 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 4.59 ของเนื้อที่จังหวัด และพื้นที่เบ็ดเตล็ด (M) มีเนื้อที่ 242,616 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 1.98 ของเนื้อที่จังหวัด โดยการใช้ประโยชน์ในพื้นที่แต่ละประเภทมีรายละเอียด (ภาพที่ 18 และตารางที่ 18) ดังนี้

2.18.1 พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง (U) มีเนื้อที่ 354,843 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 2.90 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วยตัวเมืองและย่านการค้า หมู่บ้าน/ที่ดินจัดสรรสร้าง หมู่บ้านบนพื้นราบ หมู่บ้านชาวไทยภูเขา สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ ราง สถานีราชการและสถาบันต่าง ๆ ท่าเรือ ถนน พื้นที่อุตสาหกรรมร้าง โรงงานอุตสาหกรรม ลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร สถานที่ร้าง สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮาส์ สุสาน ป่าช้า สถานีบริการน้ำมัน และสนามกอล์ฟ

1) ตัวเมืองและย่านการค้า (U1) มีเนื้อที่ 10,017 ไร่ หรือร้อยละ 0.08 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย 13 อำเภอ คือ อำเภอด่านมะขามเตี้ย อำเภอทองผาภูมิ อำเภอท่าม่วง อำเภอท่ามะกา อำเภอไทรโยค อำเภอบ่อพลอย อำเภอพนมทวน อำเภอเมืองกาญจนบุรี อำเภอเลาขวัญ อำเภอศรีสวัสดิ์ อำเภอสองขลุงบุรี อำเภอหนองปรือ และอำเภอห้วยกระเจา

2) หมู่บ้าน (U2) ได้แก่ หมู่บ้านบนพื้นราบ หมู่บ้านชาวไทยภูเขา และ หมู่บ้าน/ที่ดินจัดสรรสร้าง มีเนื้อที่รวม 177,830 1,401 ไร่ และ 478 ไร่ หรือร้อยละ 1.46 0.01 และ 0.00 ของเนื้อที่จังหวัด

3) สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ (U3) ได้แก่ สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ มีเนื้อที่รวม 87,497 ไร่ หรือร้อยละ 0.72 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ สถานที่ราชการต่างๆ โรงพยาบาล วิทยาลัย มหาวิทยาลัย โรงเรียน วัด โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล สำนักงานเทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล ศูนย์ส่งเสริมเกษตรที่สูง หมวดการทาง โรงไฟฟ้าและที่ทำการเขื่อน ศูนย์อพยพ ค่ายทหาร และหน่วยพิทักษ์อุทยานแห่งชาติต่างๆ เป็นต้น มีเนื้อที่รวม 87,477 ไร่ และสถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ ราง มีเนื้อที่ 20 ไร่

4) สถานีคมนาคม (U4) ได้แก่ ท่าเรือ และถนน มีเนื้อที่ 17,772 ไร่ หรือร้อยละ 0.15 ของเนื้อที่จังหวัด โดยมีท่าเรือแพขนานยนต์ในตำบลแม่แฝดบที่ไช้สัญจรไปอำเภอศรีสวัสดิ์

5) ย่านอุตสาหกรรม (U5) มีเนื้อที่ 31,058 ไร่ หรือร้อยละ 0.26 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ พื้นที่อุตสาหกรรมร้าง โรงงานอุตสาหกรรม และลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร มีโรงงานอุตสาหกรรมมากที่สุดในอำเภอเมืองกาญจนบุรี อำเภอท่าม่วง และอำเภอท่ามะกา

6) พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้างอื่น ๆ (U6) มีเนื้อที่ 14,182 ไร่ หรือร้อยละ 0.10 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮาส์ สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ สุสาน ป่าช้า สถานีบริการน้ำมัน และสถานที่ร้าง

7) สนามกอล์ฟ (U7) มีเนื้อที่ 14,608 ไร่ หรือร้อยละ 0.12 ของเนื้อที่จังหวัด

2.18.2 พื้นที่เกษตรกรรม (A) มีเนื้อที่ 3,487,772 ไร่ หรือร้อยละ 28.67 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วยพื้นที่นา พืชไร่ ไม้ยืนต้น ไม้ผล พืชสวน ทุ่งหญ้าและโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ และสถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

1) พื้นที่นา (A1) มีเนื้อที่ 440,824 ไร่ หรือร้อยละ 3.62 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ นาข้าว มีเนื้อที่ 436,083 ไร่ หรือร้อยละ 3.58 ของเนื้อที่จังหวัด นาร้าง มีเนื้อที่ 3,854 ไร่ หรือร้อยละ 0.03 ของเนื้อที่จังหวัด

มีนาข้าวปลูกตามด้วยพืชผัก มีเนื้อที่ 760 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด มีการปลูกข้าวในพื้นที่ลุ่ม มีเนื้อที่ 93 ไร่ และมีการปลูกข้าวตามด้วยข้าวโพด มีเนื้อที่ 34 ไร่

2) พืชไร่ (A2) มีเนื้อที่ 2,221,507 ไร่ หรือร้อยละ 18.26 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ อ้อย มันสำปะหลัง ข้าวโพด ไร่ร้าง สับปะรด พืชไร่ผสม และพืชไร่อื่น ๆ

(1) อ้อย (A203) มีเนื้อที่ 1,140,643 ไร่ หรือร้อยละ 9.37 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกมากในเขตอำเภอบ่อพลอย อำเภอเลาขวัญ อำเภอเมืองกาญจนบุรี อำเภอหนองปรือ อำเภอน้ำมวง อำเภอด่านมะขามเตี้ย อำเภอห้วยกระเจา อำเภอท่ามะกา อำเภอพนมทวน อำเภอไทรโยค อำเภอศรีสวัสดิ์ อำเภอทองผาภูมิ และอำเภอสังขละบุรี ตามลำดับ โดยมีโรงงานน้ำตาลที่รับซื้ออ้อยอยู่ในอำเภอเมืองกาญจนบุรี อำเภอบ่อพลอย และอำเภอท่ามะกา

(2) มันสำปะหลัง (A204) มีเนื้อที่ 859,358 ไร่ หรือร้อยละ 7.06 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่กระจายปลูกในทุกอำเภอ

(3) ข้าวโพด (A202) มีเนื้อที่ 133,433 ไร่ หรือร้อยละ 1.10 ของเนื้อที่จังหวัด

(4) ไร่ร้าง (A200) มีเนื้อที่ 42,687 ไร่ หรือร้อยละ 0.35 ของเนื้อที่จังหวัด

(5) สับปะรด (A205) มีเนื้อที่ 39,959 ไร่ หรือร้อยละ 0.33 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกในอำเภอบ่อพลอย อำเภอหนองปรือ อำเภอไทรโยค และอำเภอเมืองกาญจนบุรี บางพื้นที่ปลูกร่วมกับยางพาราและปาล์มน้ำมัน

(6) พืชไร่ผสม (A201) มีเนื้อที่ 2,407 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ของเนื้อที่จังหวัด

(7) พืชไร่อื่น ๆ ได้แก่ ยาสูบ ถั่วลิสง ข้าวฟ่าง งา ข้าวไร่ มันแกว แตงโม พริก และเผือก มีเนื้อที่รวม 3,020 ไร่ หรือร้อยละ 0.03 ของเนื้อที่จังหวัด

3) ไม้ยืนต้น (A3) มีเนื้อที่ 552,053 ไร่ หรือร้อยละ 4.54 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ยางพารา ยูคาลิปตัส สัก ปาล์มน้ำมัน ไม้ยืนต้นผสม ไม้ยืนต้นร้าง/เสื่อมโทรม สะเดา ไม้ปลูกเพื่อการค้า และไม้ยืนต้นอื่น ๆ

(1) ยางพารา (A302) มีเนื้อที่ 246,212 ไร่ หรือร้อยละ 2.02 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกในเขตอำเภอทองผาภูมิ อำเภอสังขละบุรี อำเภอไทรโยค อำเภอด่านมะขามเตี้ย อำเภอบ่อพลอย อำเภอหนองปรือ อำเภอศรีสวัสดิ์ และอำเภอเมืองกาญจนบุรี บางพื้นที่ปลูกยางพาราร่วมกับไม้ผล

(2) ยูคาลิปตัส (A304) มีเนื้อที่ 163,342 ไร่ หรือร้อยละ 1.34 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกในเขตอำเภอเลาขวัญ อำเภอบ่อพลอย อำเภอด่านมะขามเตี้ย อำเภอเมืองกาญจนบุรี อำเภอห้วยกระเจา อำเภอหนองปรือ และอำเภอน้ำมวง

(3) สัก (A305) มีเนื้อที่ 57,845 ไร่ หรือร้อยละ 0.48 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกในเขตอำเภอทองผาภูมิ อำเภอไทรโยค อำเภอเมืองกาญจนบุรี และอำเภอสังขละบุรี

(4) ปาล์มน้ำมัน (A303) มีเนื้อที่ 40,153 ไร่ หรือร้อยละ 0.33 ของเนื้อที่จังหวัด

(5) ไม้ยืนต้นผสม (A301) มีเนื้อที่ 34,300 ไร่ หรือร้อยละ 0.28 ของเนื้อที่จังหวัด

(6) ไม้ยืนต้นร้าง/เสื่อมโทรม (A300) มีเนื้อที่ 3,270 ไร่ หรือร้อยละ 0.03 ของเนื้อที่จังหวัด

(7) สะเดา (A306) มีเนื้อที่ 3,070 ไร่ หรือร้อยละ 0.03 ของเนื้อที่จังหวัด

(8) ไม้ปลูกเพื่อการค้า (A315) มีเนื้อที่ 2,253 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ของเนื้อที่จังหวัด

(9) ไม้ยืนต้นอื่น ๆ ได้แก่ สนประดิพัทธ์ กระจิน ประดู่ กาแฟ หม่อน หมาก กฤษณา และตะกั่ว มีเนื้อที่ 1,608 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด

4) ไม้ผล (A4) มีเนื้อที่ 149,056 ไร่ หรือร้อยละ 1.21 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ไม้ผลผสม กล้าย มะขาม มะม่วง มะนาว มะม่วงหิมพานต์ ส้มโอ และไม้ผลอื่น ๆ

(1) ไม้ผลผสม (A401) มีเนื้อที่ 88,334 ไร่ หรือร้อยละ 0.73 ของเนื้อที่จังหวัด ปลูกกระจายทั่วไปทั้งจังหวัดกาญจนบุรี

(2) กล้าย (A411) มีเนื้อที่ 12,784 ไร่ หรือร้อยละ 0.11 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูก ในเขตอำเภอทองผาภูมิ อำเภอไทรโยค และอำเภอเมืองกาญจนบุรี

(3) มะขาม (A412) มีเนื้อที่ 11,726 ไร่ หรือร้อยละ 0.10 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูก ในเขตอำเภอศรีสวัสดิ์ อำเภอไทรโยค และอำเภอเมืองกาญจนบุรี มีมะขามเปรี้ยวฝักใหญ่ ที่เรียกว่า มะขาม ยักษ์ มีปลูกอยู่ที่อำเภอไทรโยค เหตุที่เรียกว่า มะขามยักษ์ เนื่องจากเป็นมะขามเปรี้ยวที่มีฝักใหญ่ประมาณ 300 กรัม/ฝัก

(4) มะม่วง (A407) มีเนื้อที่ 11,476 ไร่ หรือร้อยละ 0.09 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ ปลูกกระจายทั่วไปทุกอำเภอของจังหวัด และมีการปลูกร่วมกับไม้ผลชนิดอื่นๆร่วมด้วย

(5) มะนาว (A422) มีเนื้อที่ 5,247 ไร่ หรือร้อยละ 0.04 ของเนื้อที่จังหวัด

(6) มะม่วงหิมพานต์ (A408) มีเนื้อที่ 3,841 ไร่ หรือร้อยละ 0.03 ของเนื้อที่จังหวัด

(7) ส้มโอ (A427) มีเนื้อที่ 2,940 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ของเนื้อที่จังหวัด

(8) ไม้ผลอื่นๆ ได้แก่ ส้ม ทุเรียน เงาะ มะพร้าว ลิ้นจี่ พุทรา น้อยหน่า ลำไย ฝรั่ง มะละกอ ขนุน กระท้อน ชมพู่ มังคุด ลางสาด ลองกอง มะขามเทศ มะกอกน้ำ มะกอกฝรั่ง แก้วมังกร และมะปราง มะยงชิด และไม้ผลร้าง/เสื่อมโทรม มีเนื้อที่ 12,708 ไร่ หรือร้อยละ 0.09 ของเนื้อที่จังหวัด

5) พืชสวน (A5) มีเนื้อที่ 100,736 ไร่ หรือร้อยละ 0.83 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ พืชผัก ไม้ดอก ไม้ประดับ และพืชสวนอื่นๆ

(1) พืชผัก (A502) มีเนื้อที่ 96,114 ไร่ หรือร้อยละ 0.79 ของเนื้อที่จังหวัด ปลูกมากใน อำเภอท่ามะกา อำเภอท่าม่วง อำเภอเมืองกาญจนบุรี อำเภอด่านมะขามเตี้ย อำเภอไทรโยค และอำเภอหนองปรือ ชนิดพืชที่ปลูกมากคือ ข้าวโพดฝักอ่อน

(2) ไม้ดอก ไม้ประดับ (A503) มีเนื้อที่ 3,513 ไร่ หรือร้อยละ 0.03 ของเนื้อที่จังหวัด ปลูกมากในอำเภอท่าม่วง อำเภอท่ามะกา และอำเภอพนมทวน ชนิดพืชที่ปลูกมาก ได้แก่ กล้ายไม้ กุหลาบ และไม้ประดับ

(3) พืชสวนอื่นๆ ได้แก่ พืชสวนผสม องุ่น พริกไทย พืชสมุนไพร แคนตาลูป หน่อไม้ฝรั่ง เห็ด และพืชสวนร้าง/เสื่อมโทรม มีเนื้อที่ 1,109 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด

6) ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ (A7) มีเนื้อที่ 18,488 ไร่ หรือร้อยละ 0.16 ของเนื้อที่ จังหวัด ได้แก่ โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ โรงเรือนเลี้ยงโค กระบือ และม้า โรงเรือนเลี้ยงสุกร และ โรงเรือนร้าง

(1) โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก (A703) มีเนื้อที่ 13,148 ไร่ หรือร้อยละ 0.11 ของเนื้อที่จังหวัด พบมากที่สุดที่ อำเภอเลาขวัญ อำเภอห้วยกระเจา อำเภอหนองปรือ อำเภอบ่อพลอย อำเภอพนมทวน อำเภอเมือง กาญจนบุรี อำเภอท่ามะกา อำเภอท่าม่วง และอำเภอด่านมะขามเตี้ย

(2) ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ (A701) มีเนื้อที่ 3,405 ไร่ หรือร้อยละ 0.03 ของเนื้อที่จังหวัด พบมากที่สุดที่อำเภอท่ามะกา

(3) โรงเรือนเลี้ยงโค กระบือ และม้า (A702) มีเนื้อที่ 968 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของ เนื้อที่จังหวัด พบมากที่สุดที่อำเภอท่ามะกา อำเภอเลาขวัญ และอำเภอด่านมะขามเตี้ย

(4) โรงเรือนเลี้ยงสุกร (A704) มีเนื้อที่ 939 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด พบมากที่อำเภอท่ามะกา อำเภอท่าม่วง และอำเภอห้วยกระเจา

(5) โรงเรือนร้าง (A700) มีเนื้อที่ 28 ไร่ หรือร้อยละ 0.00 ของเนื้อที่จังหวัด

7) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (A9) มีเนื้อที่ 5,108 ไร่ หรือร้อยละ 0.05 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย สถานที่เพาะเลี้ยงปลา สถานที่เพาะเลี้ยงกุ้ง สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำผสม และสถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้าง

(1) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์ปลา (A902) มีเนื้อที่ 2,347 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ของเนื้อที่จังหวัด พบมากที่ อำเภอท่ามะกา อำเภอพนมทวน อำเภอห้วยกระเจา อำเภอเมืองกาญจนบุรี อำเภอท่าม่วง และอำเภอด่านมะขามเตี้ย

(2) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์กุ้ง (A903) มีเนื้อที่ 1,844 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ของเนื้อที่จังหวัด พบที่อำเภอพนมทวน

(3) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำผสม (A901) มีเนื้อที่ 849 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด พบที่อำเภอพนมทวน อำเภอท่ามะกา และอำเภอท่าม่วง

(4) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์ร้าง (A900) มีเนื้อที่ 68 ไร่

2.18.3 พื้นที่ป่าไม้ (F) มีเนื้อที่ 7,533,169 ไร่ หรือร้อยละ 61.86 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ป่าไม้ผลัดใบสมบูรณ์ ป่าไม้ผลัดใบรกร้างพื้นที่ฟื้นฟู ป่าผลัดใบสมบูรณ์ ป่าผลัดใบรกร้างพื้นที่ฟื้นฟู ป่าปลูกสมบูรณ์ และป่าปลูกรกร้างพื้นที่ฟื้นฟู

1) ป่าไม้ผลัดใบ (F1) มีเนื้อที่ 1,611,588 ไร่ หรือร้อยละ 13.24 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ป่าไม้ผลัดใบสมบูรณ์ และป่าไม้ผลัดใบรกร้างพื้นที่ฟื้นฟู มีเนื้อที่ 1,572,067 และ 39,521 ไร่ หรือร้อยละ 12.91 และ 0.33 ของเนื้อที่จังหวัด

2) ป่าผลัดใบ (F2) มีเนื้อที่ 5,899,295 ไร่ หรือร้อยละ 48.44 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ป่าผลัดใบสมบูรณ์ และป่าผลัดใบรกร้างพื้นที่ฟื้นฟู มีเนื้อที่ 5,828,224 และ 71,071 ไร่ หรือร้อยละ 47.86 และ 0.58 ของเนื้อที่จังหวัด

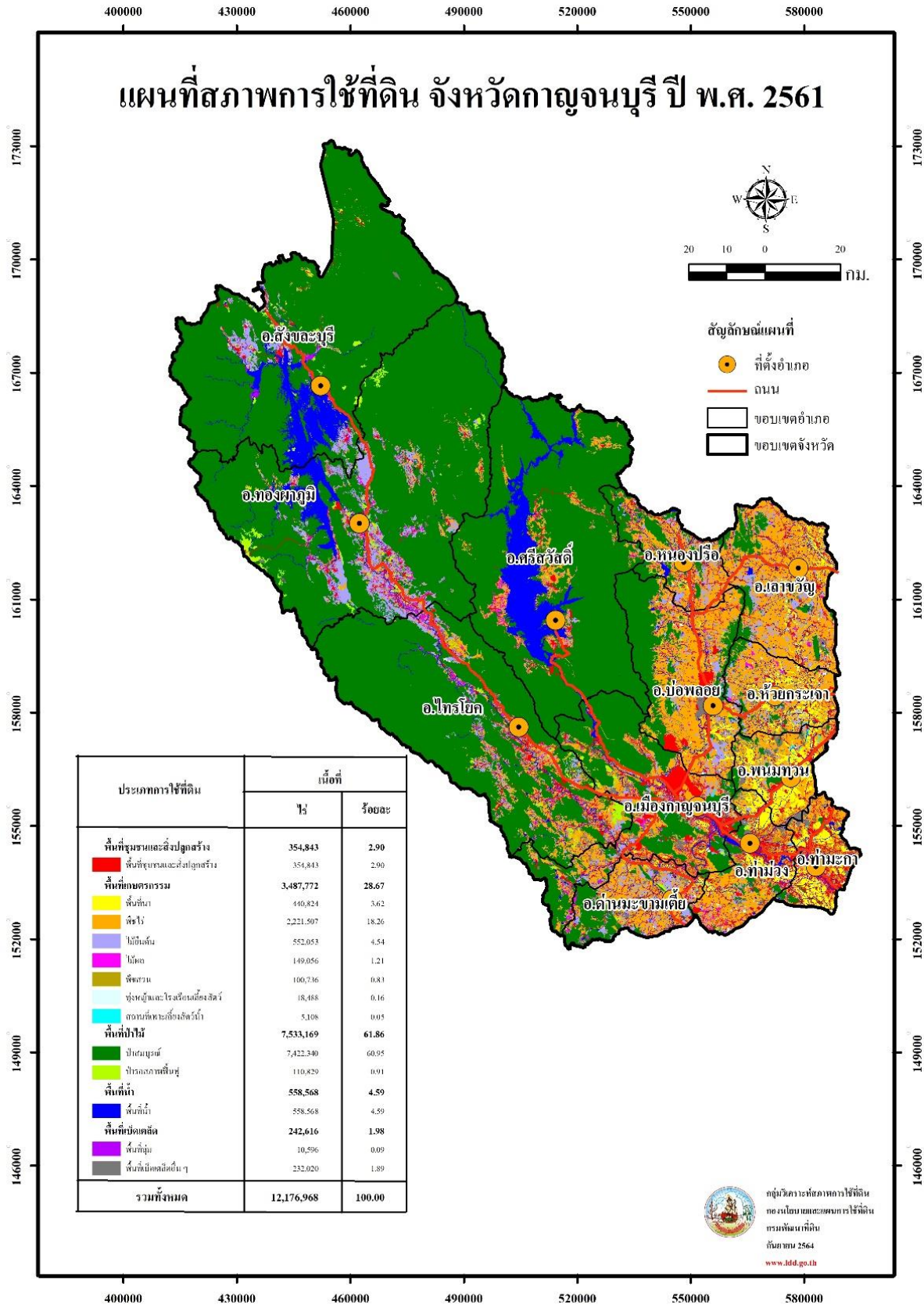
3) ป่าปลูก (F5) มีเนื้อที่ 22,286 ไร่ หรือร้อยละ 0.18 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ป่าปลูกสมบูรณ์ และป่าปลูกรกร้างพื้นที่ฟื้นฟู มีเนื้อที่ 22,049 และ 237 ไร่

2.18.4 พื้นที่น้ำ (W) มีเนื้อที่ 558,568 ไร่ หรือร้อยละ 4.59 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่

1) แหล่งน้ำธรรมชาติ (W1) เช่น แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง และหนอง บึง ทะเลสาบ มีเนื้อที่ 60,113 ไร่ หรือร้อยละ 0.49 ของเนื้อที่จังหวัด แหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญ ได้แก่ แม่น้ำแควน้อย แม่น้ำแควใหญ่ และแม่น้ำแม่กลอง

2) แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น (W2) เช่น อ่างเก็บน้ำ บ่อน้ำในไร่นา และคลองชลประทาน มีเนื้อที่ 498,455 ไร่ หรือร้อยละ 4.10 ของเนื้อที่จังหวัด โดยอ่างเก็บน้ำที่สำคัญ คือ เขื่อนวชิราลงกรณ และเขื่อนศรีนครินทร์

2.18.5 พื้นที่เบ็ดเตล็ด (M) ในจังหวัดกาญจนบุรี มีเนื้อที่ 242,616 ไร่ หรือร้อยละ 1.98 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ทุ่งหญ้าธรรมชาติ ทุ่งหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละม้าย ไร่ป่า ไร่หนาม พื้นที่ลุ่ม พื้นที่ลุ่มตามด้วยพีชผัก เหมือนเก่า บ่อขุดเก่า เหมือนแร่ บ่อลูกรัง บ่อทราย บ่อดิน พื้นที่กองวัสดุ พื้นที่ดินถล่ม ที่หินไหล พื้นที่ถม และที่ทิ้งขยะ

ภาพที่ 18 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดกาญจนบุรี ปี พ.ศ. 2561

ตารางที่ 18 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดกาญจนบุรี ปี พ.ศ. 2561

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
U	พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	354,843	2.90
U101	ตัวเมืองและย่านการค้า	10,017	0.08
U200	หมู่บ้าน/ที่ดินจัดสรรร้าง	478	-
U201	หมู่บ้านบนพื้นราบ	177,830	1.46
U202	หมู่บ้านชาวไทยภูเขา	1,401	0.01
U300	สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ ว่าง	20	-
U301	สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ	87,477	0.72
U404	ท่าเรือ	7	-
U405	ถนน	17,765	0.15
U500	พื้นที่อุตสาหกรรมร้าง	466	-
U502	โรงงานอุตสาหกรรม	27,423	0.23
U503	ลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร	3,169	0.03
U600	สถานที่ว่าง	325	-
U601	สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ	5,189	0.04
U602	รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮ้าส์	6,600	0.05
U603	สุสาน ป่าช้า	1,708	0.01
U605	สถานีบริการน้ำมัน	360	-
U701	สนามกอล์ฟ	14,608	0.12
A	พื้นที่เกษตรกรรม	3,487,772	28.67
A1	นาข้าว	440,824	3.62
A100	นาร้าง	3,854	0.03
A101	นาข้าว	436,083	3.58
A101+A202	นาข้าว+ข้าวโพด	34	-
A101+A502	นาข้าว+พืชผัก	760	0.01
M201+A101	พื้นที่ลุ่ม+นาข้าว	93	-
A2	พืชไร่	2,221,507	18.26
A200	ไร่ร้าง	42,687	0.35
A201	พืชไร่ผสม	2,407	0.02

ตารางที่ 18 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A202	ข้าวโพด	133,433	1.10
A203	อ้อย	1,140,643	9.37
A204	มันสำปะหลัง	859,358	7.06
A205	สับปะรด	39,959	0.33
A206	ยาสูบ	23	-
A210	ถั่วลิสง	56	-
A213	ข้าวฟ่าง	230	-
A215	งา	17	-
A216	ข้าวไร่	682	0.01
A218	มันแกว	90	-
A220	แตงโม	1,317	0.01
A229	พริก	521	0.01
A236	เผือก	84	-
A3	ไม้ยืนต้น	552,053	4.54
A300	ไม้ยืนต้นร้าง/เสื่อมโทรม	3,270	0.03
A301	ไม้ยืนต้นผสม	34,300	0.28
A302	ยางพารา	246,212	2.02
A303	ปาล์มน้ำมัน	40,153	0.33
A304	ยูคาลิปตัส	163,342	1.34
A305	สัก	57,845	0.48
A306	สะเดา	3,070	0.03
A307	สนประดิพัทธ์	366	-
A308	กระถิน	650	0.01
A309	ประดู่	89	-
A312	กาแพ	24	-
A314	หม่อน	55	-
A315	ไม้ปลูกเพื่อการค้า	2,253	0.02
A317	หมาก	137	-

ตารางที่ 18 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A322	กฤษฎา	270	-
A323	ตะกุก	17	-
A4	ไม้ผล	149,056	1.21
A400	ไม้ผลร้าง/เสื่อมโทรม	784	0.01
A401	ไม้ผลผสม	88,334	0.73
A402	ส้ม	364	-
A403	ทุเรียน	606	-
A404	เงาะ	781	0.01
A405	มะพร้าว	1,704	0.01
A406	ลิ้นจี่	17	-
A407	มะม่วง	11,476	0.09
A408	มะม่วงหิมพานต์	3,841	0.03
A409	พุทรา	1,243	0.01
A410	น้อยหน่า	268	-
A411	กล้วย	12,784	0.11
A412	มะขาม	11,726	0.10
A413	ลำไย	1,201	0.01
A414	ฝรั่ง	432	-
A415	มะละกอ	1,665	0.01
A416	ขนุน	1,013	0.01
A417	กระท้อน	19	-
A418	ชมพู	1,547	0.01
A419	มังคุด	47	-
A420	ลางสาด ลองกอง	36	-
A422	มะนาว	5,247	0.04
A424	มะขามเทศ	671	0.01
A425	มะกอกน้ำ มะกอกฝรั่ง	176	-
A426	แก้วมังกร	122	-

ตารางที่ 18 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A427	ส้มโอ	2,940	0.02
A429	มะปราง มะยงชิด	12	-
A5	พืชสวน	100,736	0.83
A500	พืชสวนร้าง/เสื่อมโทรม	813	0.01
A501	พืชสวนผสม	107	-
A502	พืชผัก	96,114	0.79
A503	ไม้ดอก ไม้ประดับ	3,513	0.03
A504	อู่	32	-
A505	พริกไทย	17	-
A509	พืชสมุนไพร	50	-
A512	แคนตาลูป	25	-
A514	หน่อไม้ฝรั่ง	55	-
A515	เห็ด	10	-
A7	ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์	18,488	0.16
A700	โรงเรือนร้าง	28	-
A701	ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์	3,405	0.03
A702	โรงเรือนเลี้ยงโค กระบือ และม้า	968	0.01
A703	โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก	13,148	0.11
A704	โรงเรือนเลี้ยงสุกร	939	0.01
A9	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	5,108	0.05
A900	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้าง	68	-
A901	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำผสม	849	0.01
A902	สถานที่เพาะเลี้ยงปลา	2,347	0.02
A903	สถานที่เพาะเลี้ยงกุ้ง	1,844	0.02
F	พื้นที่ป่าไม้	7,533,169	61.86
F100	ป่าไม้ผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู	39,521	0.33
F101	ป่าไม้ผลัดใบสมบูรณ์	1,572,067	12.91
F200	ป่าผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู	71,071	0.58

ตารางที่ 18 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
F201	ป่าผลัดใบสมบูรณ์	5,828,224	47.86
F500	ป่าปลูกรอสภาพฟื้นฟู	237	-
F501	ป่าปลูกสมบูรณ์	22,049	0.18
W	พื้นที่แหล่งน้ำ	558,568	4.59
W101	แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง	53,470	0.44
W102	หนอง บึง ทะเลสาบ	6,643	0.05
W201	อ่างเก็บน้ำ	463,263	3.81
W202	บ่อน้ำในไร่นา	26,390	0.22
W203	คลองชลประทาน	8,802	0.07
M	พื้นที่เบ็ดเตล็ด	242,616	1.98
M101	ทุ่งหญ้าธรรมชาติ	13,767	0.11
M102	ทุ่งหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ	162,706	1.34
M103	ไผ่ป่า ไผ่หนาม	45	-
M201	พื้นที่ลุ่ม	10,569	0.09
M201+A502	พื้นที่ลุ่ม+พืชผัก	27	-
M300	เหมืองเก่า บ่อขุดเก่า	9,554	0.08
M301	เหมืองแร่	15,143	0.12
M302	บ่อลูกรัง	6,586	0.05
M303	บ่อทราย	12,241	0.10
M304	บ่อดิน	2,978	0.02
M401	พื้นที่กองวัสดุ	37	-
M402	พื้นที่ดินถล่ม	14	-
M403	ที่หินโผล่	76	-
M405	พื้นที่ถม	8,803	0.07
M701	ที่ทิ้งขยะ	70	-
รวมทั้งหมด		12,176,968	100.00

ที่มา: จากการวิเคราะห์โดยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน
กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน

2.19 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ปี พ.ศ. 2561

จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีเนื้อที่ทั้งหมด 3,979,763 ไร่ สามารถจำแนกประเภทการใช้ที่ดินได้ออกเป็น 5 ประเภท คือ พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง (U) มีเนื้อที่ 228,522 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 5.74 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่เกษตรกรรม (A) มีเนื้อที่ 1,836,733 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 46.17 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่ป่าไม้ (F) มีเนื้อที่ 1,650,811 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 41.49 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่น้ำ (W) มีเนื้อที่ 65,699 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 1.64 ของเนื้อที่จังหวัด และพื้นที่เบ็ดเตล็ด (M) มีเนื้อที่ 197,998 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 4.96 ของเนื้อที่จังหวัด โดยการใช้ประโยชน์ในพื้นที่แต่ละประเภทมีรายละเอียด (ภาพที่ 19 และ ตารางที่ 19) ดังนี้

2.19.1 พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง (U) มีเนื้อที่ 228,522 ไร่ หรือร้อยละ 5.74 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ประกอบด้วยหมู่บ้านบนพื้นราบ สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ ตัวเมืองและย่านการค้า โรงงานอุตสาหกรรม และถนน ตามลำดับ

1) ตัวเมืองและย่านการค้า (U1) มีเนื้อที่ 15,425 ไร่ หรือร้อยละ 0.39 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ อำเภอหัวหิน อำเภอปราณบุรี อำเภอสามร้อยยอด อำเภอกุยบุรี อำเภอทับสะแก อำเภอบางสะพาน และอำเภอบางสะพานน้อย

2) หมู่บ้าน (U2) มีเนื้อที่ 115,747 ไร่ หรือร้อยละ 2.90 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบไปด้วย หมู่บ้านบนพื้นราบ มีเนื้อที่ 114,792 ไร่ หรือร้อยละ 2.88 ของเนื้อที่จังหวัด หมู่บ้าน/ที่ดินจัดสรรสร้าง มีเนื้อที่ 778 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ของเนื้อที่จังหวัด และหมู่บ้านชาวเล มีเนื้อที่ 177 ไร่ ตามลำดับ ส่วนใหญ่เป็นที่อยู่อาศัยของประชาชนซึ่งกระจายตัวอยู่ทั่วไปในทุกอำเภอ

3) สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ (U3) มีเนื้อที่ 56,266 ไร่ หรือร้อยละ 1.41 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ สถานที่ราชการ โรงพยาบาล โรงเรียน วัด และสถาบันการศึกษา สถานที่ราชการที่สำคัญ เช่น ค่ายธนะรัชต์ กองบิน 5 ศูนย์พัฒนากีฬากองทัพบก เป็นต้น

4) เส้นทางคมนาคม (U4) มีเนื้อที่ 13,200 ไร่ หรือร้อยละ 0.34 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย ถนน สนามบิน สถานีรถไฟ และทางรถไฟ ตามลำดับ

5) ย่านอุตสาหกรรม (U5) มีเนื้อที่ 14,481 ไร่ หรือร้อยละ 0.36 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบไปด้วย โรงงานอุตสาหกรรม มีเนื้อที่ 13,797 ไร่ หรือร้อยละ 0.35 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่อุตสาหกรรมร้าง มีเนื้อที่ 523 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด ลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร มีเนื้อที่ 161 ไร่

6) พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้างอื่น ๆ (U6) มีเนื้อที่รวม 6,307 ไร่ หรือร้อยละ 0.16 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮาส์ มีเนื้อที่ 2,651 ไร่ หรือร้อยละ 0.07 ของเนื้อที่จังหวัด สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ มีเนื้อที่ 2,323 ไร่ หรือร้อยละ 0.06 ของเนื้อที่จังหวัด สุสาน ป่าช้า มีเนื้อที่ 920 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ของเนื้อที่จังหวัด สถานีบริการน้ำมัน มีเนื้อที่ 402 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด และสถานที่ร้าง มีเนื้อที่ 11 ไร่ ตามลำดับ

7) สนามกอล์ฟ (U7) มีเนื้อที่ 7,096 ไร่ หรือร้อยละ 0.18 ของเนื้อที่จังหวัด

2.19.2 พื้นที่เกษตรกรรม (A) มีเนื้อที่ 1,836,733 ไร่ หรือร้อยละ 46.17 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย ไม้ยืนต้น พืชไร่ ไม้ผล สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ พื้นที่นา พืชไร่และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ พืชสวน พืชน้ำ และเกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม ตามลำดับ

1) พื้นที่นา (A1) มีเนื้อที่ 71,904 ไร่ หรือร้อยละ 1.80 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ นาข้าว มีเนื้อที่ 64,614 ไร่ หรือร้อยละ 1.62 ของเนื้อที่จังหวัด นาไร่ มีเนื้อที่ 7,290 ไร่ หรือร้อยละ 0.18 ของเนื้อที่จังหวัด

พื้นที่นาข้าวปลูกมากในพื้นที่ อำเภอกุยบุรี อำเภอสามร้อยยอด และอำเภอทับสะแก ส่วนอำเภออื่น ๆ มีนาข้าวปลูกกระจายทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

2) พืชไร่ (A2) มีเนื้อที่ 525,921 ไร่ หรือร้อยละ 13.21 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ สับปะรด อ้อย และพืชไร่อื่น ๆ

(1) สับปะรด (A205) มีเนื้อที่ 454,726 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 11.43 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกอยู่ในอำเภอหัวหิน อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ อำเภอกุยบุรี อำเภอสามร้อยยอด อำเภอปราณบุรี และอำเภอบางสะพาน

(2) อ้อย (A203) มีเนื้อที่ 56,496 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 1.42 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกในอำเภอหัวหิน อำเภอปราณบุรี อำเภอกุยบุรี อำเภอสามร้อยยอด และอำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์

(3) พืชไร่อื่น ๆ มีเนื้อที่รวม 14,699 ไร่ หรือร้อยละ 0.36 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ข้าวโพด มันสำปะหลัง มันเทศ แตงโม ว่านหางจระเข้ ปานศรนารายณ์ พริก และเผือก มีเนื้อที่ 7,872 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 0.19 ของเนื้อที่จังหวัด และไร่ร้าง มีเนื้อที่ 6,827 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 0.17 ของเนื้อที่จังหวัด

3) ไม้ยืนต้น (A3) มีเนื้อที่ 677,942 ไร่ หรือร้อยละ 17.05 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ยูคาลิปตัส และไม้ยืนต้นอื่น ๆ

(1) ยางพารา (A302) มีเนื้อที่ 447,367 ไร่ หรือร้อยละ 11.24 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกอยู่ในอำเภอบางสะพาน อำเภอบางสะพานน้อย อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ และอำเภอหัวหิน โดยมีการปลูกกระจายทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

(2) ปาล์มน้ำมัน (A303) มีเนื้อที่ 203,166 ไร่ หรือร้อยละ 5.11 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกอยู่ในอำเภอบางสะพานน้อย อำเภอบางสะพาน และอำเภอสามร้อยยอด โดยมีการปลูกกระจายทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

(3) ยูคาลิปตัส (A304) มีเนื้อที่ 10,394 ไร่ หรือร้อยละ 0.26 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกอยู่ในอำเภอหัวหิน อำเภอปราณบุรี และอำเภอทับสะแก โดยมีการปลูกกระจายทั่วทุกอำเภอของจังหวัด ยกเว้นอำเภอบางสะพาน และอำเภอบางสะพานน้อย

(4) ไม้ยืนต้นอื่น ๆ ได้แก่ ไม้ยืนต้นผสม สนประดิพัทธ์ สัก กระถิน กาแฟ ไม้ ปลูกเพื่อการค้านุ่น เปล้า หมาก และตะกั่ว มีเนื้อที่ 17,015 ไร่ หรือร้อยละ 0.44 ของเนื้อที่จังหวัด

4) ไม้ผล (A4) มีเนื้อที่ 477,453 ไร่ หรือร้อยละ 11.99 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ มะพร้าว มะม่วง ไม้ผลผสม ขนุน กล้าย มะนาว และไม้ผลอื่น ๆ

(1) มะพร้าว (A405) มีเนื้อที่ 351,987 ไร่ หรือร้อยละ 8.85 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกอยู่ในอำเภอทับสะแก อำเภอบางสะพาน อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ และอำเภอบางสะพานน้อย โดยมีการปลูกกระจายทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

(2) มะม่วง (A407) มีเนื้อที่ 66,069 ไร่ หรือร้อยละ 1.66 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกอยู่ในอำเภอสามร้อยยอด อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ อำเภอกุยบุรี อำเภอปราณบุรี และอำเภอหัวหิน

(3) ไม้ผลผสม (A401) มีเนื้อที่ 27,420 ไร่ หรือร้อยละ 0.69 ของเนื้อที่จังหวัด โดยมีการปลูกกระจายทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

(4) ขนุน (A416) มีเนื้อที่ 9,328 ไร่ หรือร้อยละ 0.23 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกอยู่ในอำเภอสามร้อยยอด อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ และอำเภอกุยบุรี

(5) กล้วย (A411) มีเนื้อที่ 5,155 ไร่ หรือร้อยละ 0.13 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกอยู่ในอำเภอกุยบุรี อำเภอหัวหิน อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ อำเภอสามร้อยยอด และอำเภอปราณบุรี โดยกระจายอยู่ทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

(6) มะนาว (A422) มีเนื้อที่ 3,978 ไร่ หรือร้อยละ 0.10 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกอยู่ในอำเภอหัวหิน

(7) ไม้ผลอื่น ๆ ได้แก่ ทูเรียน มะม่วงหิมพานต์ มะขาม ลำไย ฝรั่ง มะละกอ ชมพู มังคุด มะขามเทศ และแก้วมังกร มีเนื้อที่ 13,516 ไร่ หรือร้อยละ 0.33 ของเนื้อที่จังหวัด

5) พืชสวน (A5) มีเนื้อที่ 3,479 ไร่ หรือร้อยละ 0.09 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ นาหญา พืชผัก และไม้ดอก ไม้ประดับ

(1) นาหญา (A510) มีเนื้อที่ 1,891 ไร่ หรือร้อยละ 0.05 ของเนื้อที่จังหวัด

(2) พืชผัก (A502) มีเนื้อที่ 1,529 ไร่ หรือร้อยละ 0.04 ของเนื้อที่จังหวัด

(3) ไม้ดอก ไม้ประดับ (A503) มีเนื้อที่ 59 ไร่

6) พืชไร่เลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ (A7) มีเนื้อที่ 5,684 ไร่ หรือร้อยละ 0.16 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ พืชไร่เลี้ยงสัตว์ โรงเรือนเลี้ยงโค กระบือ และม้า โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก โรงเรือนเลี้ยงสุกร และโรงเรือนร้าง

(1) พืชไร่เลี้ยงสัตว์ (A701) มีเนื้อที่ 2,222 ไร่ หรือร้อยละ 0.06 ของเนื้อที่จังหวัด

(2) โรงเรือนเลี้ยงโค กระบือ และม้า (A702) มีเนื้อที่ 1,799 ไร่ หรือร้อยละ 0.05 ของเนื้อที่จังหวัด

(3) โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก (A703) มีเนื้อที่ 1,004 ไร่ หรือร้อยละ 0.03 ของเนื้อที่จังหวัด

(4) โรงเรือนเลี้ยงสุกร (A704) มีเนื้อที่ 644 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ของเนื้อที่จังหวัด

(5) โรงเรือนร้าง (A700) มีเนื้อที่ 15 ไร่

7) พืชน้ำ (A8) ได้แก่ กก มีเนื้อที่ 208 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด

8) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (A9) มีเนื้อที่ 74,127 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 1.86 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วยสถานที่เพาะเลี้ยงกุ้ง สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้าง สถานที่เพาะเลี้ยงปลา และสถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำผสม

(1) สถานที่เพาะเลี้ยงกุ้ง (A903) มีเนื้อที่ 63,438 ไร่ หรือร้อยละ 1.59 ของเนื้อที่จังหวัด

(2) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้าง (A900) มีเนื้อที่ 10,322 ไร่ หรือร้อยละ 0.26 ของเนื้อที่จังหวัด

(3) สถานที่เพาะเลี้ยงปลา (A902) มีเนื้อที่ 321 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด

(4) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำผสม (A901) มีเนื้อที่ 46 ไร่

2.19.3 พื้นที่ป่าไม้ (F) มีเนื้อที่ 1,650,811 ไร่ หรือร้อยละ 41.49 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ป่าไม่ผลัดใบ สมบูรณ์ ป่าไม่ผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู ป่าผลัดใบสมบูรณ์ ป่าผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู ป่าชายเลนรอสภาพฟื้นฟู ป่าชายเลนสมบูรณ์ ป่าปลูกสมบูรณ์ และป่าปลูกรอสภาพฟื้นฟู

1) ป่าไม่ผลัดใบ (F1) มีเนื้อที่ 1,063,919 ไร่ หรือร้อยละ 26.73 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ป่าไม่ผลัดใบสมบูรณ์ และป่าไม่ผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู มีเนื้อที่ 1,048,258 และ 15,661 ไร่ หรือร้อยละ 26.34 และ 0.39 ของเนื้อที่จังหวัด

2) ป่าผลัดใบ (F2) มีเนื้อที่ 574,126 ไร่ หรือร้อยละ 14.43 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ป่าผลัดใบสมบูรณ์ และป่าผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู มีเนื้อที่ 569,518 และ 4,608 ไร่ หรือร้อยละ 14.31 และ 0.12 ของเนื้อที่จังหวัด

3) ป่าชายเลน (F3) มีเนื้อที่ 5,858 ไร่ หรือร้อยละ 0.15 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ป่าชายเลนรอสภาพฟื้นฟู และป่าชายเลนสมบูรณ์ มีเนื้อที่ 3,386 และ 2,472 ไร่ หรือร้อยละ 0.09 และ 0.06 ของเนื้อที่จังหวัด

4) ป่าพรุ (F4) ได้แก่ ป่าพรุสมบูรณ์ มีเนื้อที่ 643 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ของเนื้อที่จังหวัด

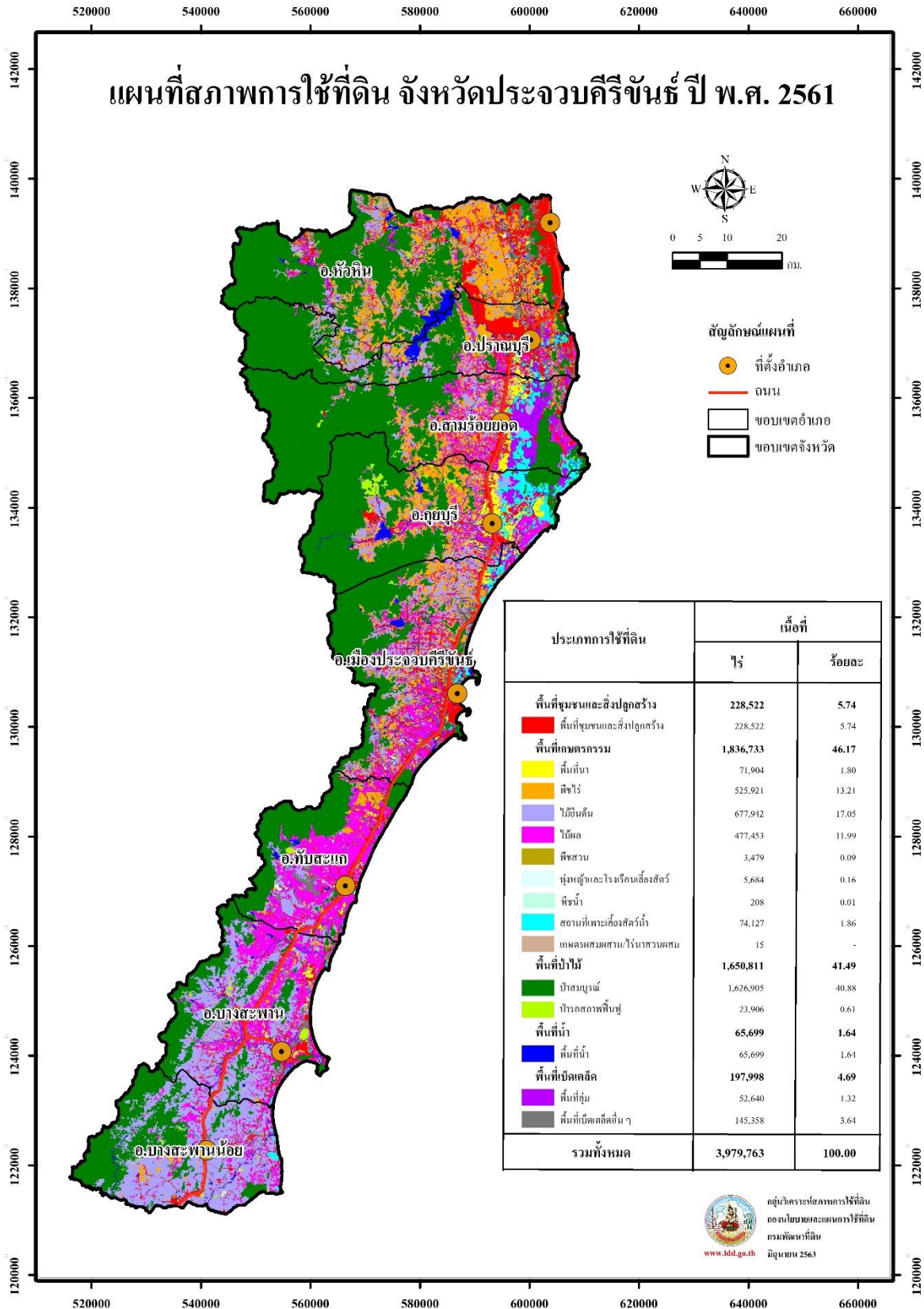
5) ป่าปลูก (F5) มีเนื้อที่ 6,265 ไร่ หรือร้อยละ 0.16 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ป่าปลูกสมบูรณ์ และป่าปลูกรอสภาพฟื้นฟู มีเนื้อที่ 6,014 และ 251 ไร่ หรือร้อยละ 0.15 และ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด

2.19.4 พื้นที่น้ำ (W) จังหวัดจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีแหล่งน้ำมากมายหลายประเภท กระจายอยู่ทั่วไป ทุกอำเภอ มีเนื้อที่ 65,699 ไร่ หรือร้อยละ 1.64 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่

1) แหล่งน้ำธรรมชาติ (W1) เช่น แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง หนอง บึง ทะเลสาบ และทะเล มีเนื้อที่ 17,722 ไร่ หรือร้อยละ 0.44 ของเนื้อที่จังหวัด โดยมีแม่น้ำสายหลักและคลองสำคัญ ได้แก่ แม่น้ำปราณบุรี เป็นต้น

2) แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น (W2) เช่น อ่างเก็บน้ำ บ่อน้ำในไร่นา และคลองชลประทาน มีเนื้อที่ 47,977 ไร่ หรือร้อยละ 1.20 ของเนื้อที่จังหวัด

2.19.5 พื้นที่เบ็ดเตล็ด (M) มีเนื้อที่ 197,998 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 4.96 ของเนื้อที่จังหวัด กระจายอยู่ทั่วไปทุกอำเภอ ได้แก่ ทุ่งหญ้าธรรมชาติ ทุ่งหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ พื้นที่ลุ่ม เหมืองเก่า บ่อขุดเก่า เหมืองแร่ บ่อลูกรัง บ่อทราย บ่อดิน พื้นที่กองวัสดุ พื้นที่ถม หาดทราย และที่ทิ้งขยะ

ภาพที่ 19 แผนที่สภาพการใช้ที่ดิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พ.ศ. 2561

ตารางที่ 19 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ปี พ.ศ. 2561

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
U	พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	228,522	5.74
U101	ตัวเมืองและย่านการค้า	15,425	0.39
U200	หมู่บ้าน/ที่ดินจัดสรรร้าง	778	0.02
U201	หมู่บ้านบนพื้นราบ	114,792	2.88
U203	หมู่บ้านชาวเล	177	-
U301	สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ	56,266	1.41
U401	สนามบิน	275	0.01
U402	สถานีรถไฟ	272	0.01
U405	ถนน	12,569	0.32
U406	ทางรถไฟ	84	-
U500	พื้นที่อุตสาหกรรมร้าง	523	0.01
U502	โรงงานอุตสาหกรรม	13,797	0.35
U503	ลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร	161	-
U600	สถานที่ร้าง	11	-
U601	สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ	2,323	0.06
U602	รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮ้าส์	2,651	0.07
U603	สุสาน ป่าช้า	920	0.02
U605	สถานีบริการน้ำมัน	402	0.01
U701	สนามกอล์ฟ	7,096	0.18
A	พื้นที่เกษตรกรรม	1,836,733	46.17
A1	พื้นที่นา	71,904	1.80
A100	นาร้าง	7,290	0.18
A101	นาข้าว	64,614	1.62
A2	พืชไร่	525,921	13.21
A200	ไร่อ้อย	6,827	0.17
A202	ข้าวโพด	564	0.01
A203	อ้อย	56,496	1.42
A204	มันสำปะหลัง	128	-
A205	สับปะรด	454,726	11.43
A219	มันเทศ	197	0.01
A220	แตงโม	139	-

ตารางที่ 19 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A225	ว่านทางจระเข้	6,453	0.16
A226	ป่าสนนารายณ์	311	0.01
A229	พริก	14	-
A236	เผือก	66	-
A3	ไม้ยืนต้น	677,942	17.05
A301	ไม้ยืนต้นผสม	8,183	0.21
A302	ยางพารา	447,367	11.24
A303	ปาล์มน้ำมัน	203,166	5.11
A304	ยูคาลิปตัส	10,394	0.26
A305	สัก	906	0.02
A307	สนประดิพัทธ์	6,716	0.17
A308	กระถิน	193	0.01
A312	กาแฟ	193	0.01
A315	ไผ่ปลูกเพื่อการค้า	42	-
A316	นุ่น	26	-
A317	เปล้า	27	-
A320	หมาก	626	0.02
A323	ตะกั่ว	103	-
A4	ไม้ผล	477,453	11.99
A401	ไม้ผลผสม	27,420	0.69
A403	ทุเรียน	969	0.02
A405	มะพร้าว	351,987	8.85
A407	มะม่วง	66,069	1.66
A408	มะม่วงหิมพานต์	11,803	0.30
A411	กล้วย	5,155	0.13
A412	มะขาม	67	-
A413	ลำไย	40	-
A414	ฝรั่ง	107	-
A415	มะละกอ	254	0.01
A416	ขนุน	9,328	0.23

ตารางที่ 19 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A418	ชมพู่	110	-
A419	มังคุด	34	-
A422	มะนาว	3,978	0.10
A424	มะขามเทศ	30	-
A426	แก้วมังกร	102	-
A5	พืชสวน	3,479	0.09
A502	พืชผัก	1,529	0.04
A503	ไม้ดอก ไม้ประดับ	59	-
A510	นาหญ้า	1,891	0.05
A7	ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์	5,684	0.16
A700	โรงเรือนร้าง	15	-
A701	ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์	2,222	0.06
A702	โรงเรือนเลี้ยงโค กระบือ และม้า	1,799	0.05
A703	โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก	1,004	0.03
A704	โรงเรือนเลี้ยงสุกร	644	0.02
A8	พืชน้ำ	208	0.01
A802	กก	208	0.01
A9	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	74,127	1.86
A900	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้าง	10,322	0.26
A901	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำผสม	46	-
A902	สถานที่เพาะเลี้ยงปลา	321	0.01
A903	สถานที่เพาะเลี้ยงกุ้ง	63,438	1.59
A0	เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม	15	-
A001	เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม	15	-
F	พื้นที่ป่าไม้	1,650,811	41.49
F100	ป่าไม้ผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู	15,661	0.39
F101	ป่าไม้ผลัดใบสมบูรณ์	1,048,258	26.34
F200	ป่าผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู	4,608	0.12
F201	ป่าผลัดใบสมบูรณ์	569,518	14.31
F300	ป่าชายเลนรอสภาพฟื้นฟู	3,386	0.09
F301	ป่าชายเลนสมบูรณ์	2,472	0.06

ตารางที่ 19 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
F401	ป่าพรุสมบูรณ์	643	0.02
F500	ป่าปลูกรอสภาพฟื้นฟู	251	0.01
F501	ป่าปลูกสมบูรณ์	6,014	0.15
W	พื้นที่น้ำ	65,699	1.64
W101	แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง	14,811	0.37
W102	หนอง บึง ทะเลสาบ	1,347	0.03
W103	ทะเล	1,564	0.04
W201	อ่างเก็บน้ำ	35,517	0.89
W202	บ่อน้ำในไร่นา	9,948	0.25
W203	คลองชลประทาน	2,512	0.06
M	พื้นที่เบ็ดเตล็ด	197,998	4.96
M101	ทุ่งหญ้าธรรมชาติ	40,632	1.02
M102	ทุ่งหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ	89,330	2.24
M201	พื้นที่ลุ่ม	52,640	1.32
M300	เหมืองเก่า บ่อขุดเก่า	522	0.01
M301	เหมืองแร่	10,427	0.26
M302	บ่อลูกรัง	175	-
M303	บ่อทราย	282	0.01
M304	บ่อดิน	2,264	0.06
M401	พื้นที่กองวัสดุ	106	-
M405	พื้นที่ถม	567	0.01
M601	หาดทราย	681	0.02
M701	ที่ทิ้งขยะ	372	0.01
รวมทั้งหมด		3,979,763	100.00

ที่มา: จากการวิเคราะห์โดยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน
กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน

2.20 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดเพชรบุรี ปี พ.ศ. 2561

จังหวัดเพชรบุรี มีเนื้อที่ทั้งหมด 3,890,711 ไร่ สามารถจำแนกประเภทการใช้ที่ดินได้ออกเป็น 5 ประเภท คือ พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง (U) มีเนื้อที่ 194,354 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 5.01 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่เกษตรกรรม (A) มีเนื้อที่ 1,137,566 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 29.24 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่ป่าไม้ (F) มีเนื้อที่ 2,231,565 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 57.34 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่น้ำ (W) มีเนื้อที่ 97,010 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 2.50 ของเนื้อที่จังหวัด และพื้นที่เบ็ดเตล็ด (M) มีเนื้อที่ 230,216 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 5.91 ของเนื้อที่จังหวัด โดยการใช้ประโยชน์ในพื้นที่แต่ละประเภทมีรายละเอียด (ภาพที่ 20 และตารางที่ 20) ดังนี้

2.20.1 พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง (U) มีเนื้อที่ 194,354 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 5.01 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย ตัวเมืองและย่านการค้า หมู่บ้าน/ที่ดินจัดสรรร้าง หมู่บ้านบนพื้นราบ สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ สนามบิน สถานีรถไฟ ท่าเรือ ถนน ทางรถไฟ พื้นที่อุตสาหกรรมร้าง นิคมอุตสาหกรรม โรงงานอุตสาหกรรม ลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร สถานที่ร้าง สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮาส์ สุสาน ป่าช้า สถานีบริการน้ำมัน และสนามกอล์ฟ

1) ตัวเมืองและย่านการค้า (U1) มีเนื้อที่ 13,936 ไร่ หรือร้อยละ 0.36 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย 8 อำเภอ คือ อำเภอเมืองเพชรบุรี อำเภอบ้านแหลม อำเภอเขาย้อย อำเภอหนองหญ้าปล้อง อำเภอบ้านลาด อำเภอชะอำ อำเภอท่ายาง และอำเภอแก่งกระจาน

2) หมู่บ้าน (U2) มีเนื้อที่รวม 97,693 ไร่ หรือร้อยละ 2.51 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ หมู่บ้านบนพื้นราบ และ หมู่บ้าน/ที่ดินจัดสรรร้าง มีเนื้อที่ 95,425 ไร่ และ 2,268 ไร่ หรือร้อยละ 2.45 และ 0.06 ของเนื้อที่จังหวัด ตามลำดับ

3) สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ (U3) ได้แก่ สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ มีเนื้อที่ 29,600 ไร่ หรือร้อยละ 0.76 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ สถานที่ราชการต่าง ๆ โรงพยาบาล วิทยาลัย มหาวิทยาลัย โรงเรียน วัด โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล สำนักงานเทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล โรงไฟฟ้า และหน่วยพิทักษ์อุทยานแห่งชาติ เป็นต้น

4) สถานีคมนาคม (U4) ได้แก่ สนามบิน สถานีรถไฟ ท่าเรือ ถนน และทางรถไฟ มีเนื้อที่รวม 15,631 ไร่ หรือร้อยละ 0.41 ของเนื้อที่จังหวัด

5) ย่านอุตสาหกรรม (U5) มีเนื้อที่ 14,880 ไร่ หรือร้อยละ 0.38 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ พื้นที่อุตสาหกรรมร้าง นิคมอุตสาหกรรม โรงงานอุตสาหกรรม และลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร

6) พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้างอื่น ๆ (U6) มีเนื้อที่ 10,848 ไร่ หรือร้อยละ 0.29 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮาส์ สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ สุสาน ป่าช้า สถานีบริการน้ำมัน และสถานที่ร้าง มีเนื้อที่ 6,428 2,802 1,035 390 และ 193 ไร่ หรือร้อยละ 0.17 0.07 0.03 0.01 และ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด ตามลำดับ

7) สนามกอล์ฟ (U7) มีเนื้อที่ 11,766 ไร่ หรือร้อยละ 0.30 ของเนื้อที่จังหวัด

2.20.2 พื้นที่เกษตรกรรม (A) มีเนื้อที่ 1,137,566 ไร่ หรือร้อยละ 29.24 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย พื้นที่นา พืชไร่ ไม้ยืนต้น ไม้ผล พืชสวน ทุ่งหญ้าและโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ พืชน้ำ สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และเกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม

1) พื้นที่นา (A1) มีเนื้อที่ 415,853 ไร่ หรือร้อยละ 10.69 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ นาข้าว มีเนื้อที่ 402,178 ไร่ หรือร้อยละ 10.34 ของเนื้อที่จังหวัด นาร้าง มีเนื้อที่ 12,505 ไร่ หรือร้อยละ 0.32

ของเนื้อที่จังหวัด และนาข้าวในพื้นที่ลุ่ม มีเนื้อที่ 1,170 ไร่ หรือร้อยละ 0.03 ของเนื้อที่จังหวัด ปลูกมากในอำเภอเมืองเพชรบุรี อำเภอเขาย้อย อำเภอบ้านลาด อำเภอท่ายาง และปลูกกระจายในทุกอำเภอ

2) พืชไร่ (A2) มีเนื้อที่ 271,235 ไร่ หรือร้อยละ 6.97 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ สับปะรด อ้อย ไร่ร้าง ข้าวโพด มันสำปะหลัง พืชไร่ผสม และพืชไร่อื่น ๆ

(1) สับปะรด (A205) มีเนื้อที่ 124,000 ไร่ หรือร้อยละ 3.19 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกในเขตอำเภอท่ายาง อำเภอแก่งกระจาน อำเภอหนองหญ้าปล้อง และอำเภอชะอำ

(2) อ้อย (A203) มีเนื้อที่ 76,573 ไร่ หรือร้อยละ 1.97 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกในเขตอำเภอชะอำ อำเภอท่ายาง และอำเภอหนองหญ้าปล้อง

(3) ไร่ร้าง (A200) มีเนื้อที่ 48,945 ไร่ หรือร้อยละ 1.26 ของเนื้อที่จังหวัด

(4) ข้าวโพด (A202) มีเนื้อที่ 10,186 ไร่ หรือร้อยละ 0.26 ของเนื้อที่จังหวัด

(5) มันสำปะหลัง (A204) มีเนื้อที่ 6,181 ไร่ หรือร้อยละ 0.16 ของเนื้อที่จังหวัด

(6) พืชไร่ผสม (A201) มีเนื้อที่ 3,680 ไร่ หรือร้อยละ 0.09 ของเนื้อที่จังหวัด

(7) พืชไร่อื่น ๆ ได้แก่ มะเขือเทศ วานหางจรเข้ ป่านศรนารายณ์ พริก และเผือก มีเนื้อที่ 1,670 ไร่ หรือร้อยละ 0.04 ของเนื้อที่ทั้งหมด

3) ไม้ยืนต้น (A3) มีเนื้อที่ 134,969 ไร่ หรือร้อยละ 3.46 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ยูคาลิปตัส ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ไม้ยืนต้นผสม ไม้ยืนต้นร้าง/เสื่อมโทรม สนประดิพัทธ์ สัก และไม้ยืนต้นอื่น ๆ

(1) ยูคาลิปตัส (A304) มีเนื้อที่ 45,503 ไร่ หรือร้อยละ 1.17 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกในอำเภอท่ายาง เขตอำเภอเขาย้อย อำเภอชะอำ อำเภอหนองหญ้าปล้อง และอำเภอแก่งกระจาน

(2) ยางพารา (A302) มีเนื้อที่ 35,726 ไร่ หรือร้อยละ 0.92 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกในเขตอำเภอแก่งกระจาน อำเภอหนองหญ้าปล้อง และอำเภอท่ายาง

(3) ปาล์มน้ำมัน (A303) มีเนื้อที่ 21,192 ไร่ หรือร้อยละ 0.54 ของเนื้อที่จังหวัด

(4) ไม้ยืนต้นผสม (A301) มีเนื้อที่ 14,263 ไร่ หรือร้อยละ 0.37 ของเนื้อที่จังหวัด

(5) ไม้ยืนต้นร้าง/เสื่อมโทรม (A300) มีเนื้อที่ 5,492 ไร่ หรือร้อยละ 0.14 ของเนื้อที่จังหวัด

(6) สนประดิพัทธ์ (A307) มีเนื้อที่ 4,385 ไร่ หรือร้อยละ 0.11 ของเนื้อที่จังหวัด

(7) สัก (A305) มีเนื้อที่ 3,743 ไร่ หรือร้อยละ 0.10 ของเนื้อที่จังหวัด

(8) ไม้ยืนต้นอื่น ๆ ได้แก่ สะเดา กระถิน ประดู่ หม่อน ไม้ปลูกเพื่อการค้า หมาก จามจุรี ยมหอม กฤษณา และตะกั่ว มีเนื้อที่ 4,665 ไร่ หรือร้อยละ 0.11 ของเนื้อที่จังหวัด

4) ไม้ผล (A4) มีเนื้อที่ 225,302 ไร่ หรือร้อยละ 5.80 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ไม้ผลผสม กล้วย มะนาว มะพร้าว มะม่วง ไม้ผลร้าง/เสื่อมโทรม และไม้ผลอื่น ๆ

(1) ไม้ผลผสม (A401) มีเนื้อที่ 73,018 ไร่ หรือร้อยละ 1.88 ของเนื้อที่จังหวัด ปลูกกระจายทั่วไปทั้งจังหวัดเพชรบุรี

(2) กล้วย (A411) มีเนื้อที่ 68,382 ไร่ หรือร้อยละ 1.76 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกในเขตอำเภอท่ายาง อำเภอแก่งกระจาน อำเภอหนองหญ้าปล้อง อำเภอชะอำ และอำเภอบ้านลาด

(3) มะนาว (A422) มีเนื้อที่ 30,615 ไร่ หรือร้อยละ 0.79 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกในเขตอำเภอท่ายาง อำเภอแก่งกระจาน และอำเภอหนองหญ้าปล้อง

(4) มะพร้าว (A405) มีเนื้อที่ 19,940 ไร่ หรือร้อยละ 0.51 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกในเขตอำเภอบ้านแหลม อำเภอเขาย้อย อำเภอชะอำ อำเภอเมืองเพชรบุรี อำเภอท่ายาง และอำเภอบ้านลาด

(5) มะม่วง (A407) มีเนื้อที่ 18,667 ไร่ หรือร้อยละ 0.48 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกในเขตอำเภอหนองหญ้าปล้อง อำเภอแก่งกระจาน อำเภอท่ายาง และอำเภอชะอำ

(6) ไม้ผลร้าง (A400) มีเนื้อที่ 7,635 ไร่ หรือร้อยละ 0.20 ของเนื้อที่จังหวัด

(7) ไม้ผลอื่น ๆ ได้แก่ ส้ม ทูเรียน เงาะ ลิ้นจี่ มะม่วงหิมพานต์ น้อยหน่า มะขาม ลำไยฝรั่ง มะละกอ ขนุน กระท้อน ชมพู่ มะขามเทศ แก้วมังกร ส้มโอ ละคร และมะปราง มะยงชิด มีเนื้อที่ 7,045 ไร่ หรือร้อยละ 0.18 ของเนื้อที่จังหวัด

5) พืชสวน (A5) มีเนื้อที่ 20,042 ไร่ หรือร้อยละ 0.52 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ พืชผัก ไม้ดอกไม้ประดับ องุ่น สตรอเบอร์รี่ นาหญา เห็ด และพืชสวนร้าง/เสื่อมโทรม

(1) พืชผัก (A502) มีเนื้อที่ 17,852 ไร่ หรือร้อยละ 0.46 ของเนื้อที่จังหวัด ปลูกมากในอำเภอท่ายาง อำเภอชะอำ อำเภอแก่งกระจาน อำเภอบ้านลาด อำเภอหนองหญ้าปล้อง และอำเภอเขาย้อย

(2) พืชสวนอื่น ๆ ได้แก่ ไม้ดอกไม้ประดับ องุ่น สตรอเบอร์รี่ นาหญา เห็ด และพืชสวนร้าง/เสื่อมโทรม มีเนื้อที่ 2,190 ไร่ หรือร้อยละ 0.06 ของเนื้อที่จังหวัด

6) พืชไร่เลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ (A7) มีเนื้อที่ 6,689 ไร่ หรือร้อยละ 0.17 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ พืชไร่เลี้ยงสัตว์ โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก โรงเรือนเลี้ยงสุกร โรงเรือนเลี้ยงโค กระบือ และม้า และโรงเรือนร้าง

(1) พืชไร่เลี้ยงสัตว์ (A701) มีเนื้อที่ 4,213 ไร่ หรือร้อยละ 0.11 ของเนื้อที่จังหวัด

(2) โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก (A703) มีเนื้อที่ 1,178 ไร่ หรือร้อยละ 0.03 ของเนื้อที่จังหวัด

(3) โรงเรือนเลี้ยงสุกร (A704) มีเนื้อที่ 911 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ของเนื้อที่จังหวัด

(4) โรงเรือนเลี้ยงโค กระบือ และม้า (A702) มีเนื้อที่ 342 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด

(5) โรงเรือนร้าง (A700) มีเนื้อที่ 45 ไร่

7) พืชน้ำ (A8) มีเนื้อที่ 91 ไร่ ได้แก่ พืชน้ำผสม และบัว

8) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (A9) มีเนื้อที่ 63,310 ไร่ หรือร้อยละ 1.63 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำผสม สถานที่เพาะเลี้ยงปลา สถานที่เพาะเลี้ยงกุ้ง และสถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้าง

(1) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำผสม (A901) มีเนื้อที่ 25,280 ไร่ หรือร้อยละ 0.65 ของเนื้อที่จังหวัด

(2) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์ปลา (A902) มีเนื้อที่ 16,716 ไร่ หรือร้อยละ 0.43 ของเนื้อที่จังหวัด

(3) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์กุ้ง (A903) มีเนื้อที่ 14,625 ไร่ หรือร้อยละ 0.38 ของเนื้อที่จังหวัด

(4) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้าง (A900) มีเนื้อที่ 6,689 ไร่ หรือร้อยละ 0.17 ของเนื้อที่จังหวัด

9) เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม (A0) มีเนื้อที่ 75 ไร่

2.20.3 พื้นที่ป่าไม้ (F) มีเนื้อที่ 2,231,565 ไร่ หรือร้อยละ 57.34 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ป่าไม้ผลัดใบสมบูรณ์ ป่าไม้ผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู ป่าผลัดใบสมบูรณ์ ป่าผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู ป่าชายเลนสมบูรณ์ ป่าชายเลนรอสภาพฟื้นฟู ป่าปลูกสมบูรณ์ ป่าปลูกรอสภาพฟื้นฟู วนเกษตรสมบูรณ์ และป่าชายหาดสมบูรณ์

1) ป่าไม้ผลัดใบ (F1) มีเนื้อที่ 1,424,236 ไร่ หรือร้อยละ 36.60 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ป่าไม้ผลัดใบสมบูรณ์ มีเนื้อที่ 1,424,107 ไร่ หรือร้อยละ 36.60 ของเนื้อที่จังหวัด และป่าไม้ผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู มีเนื้อที่ 129 ไร่

2) ป่าผลัดใบ (F2) มีเนื้อที่ 779,581 ไร่ หรือร้อยละ 20.03 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ป่าผลัดใบสมบูรณ์ และป่าผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู มีเนื้อที่ 718,698 และ 60,883 ไร่ หรือร้อยละ 18.47 และ 1.56 ของเนื้อที่จังหวัด

3) ป่าชายเลน (F3) มีเนื้อที่ 16,038 ไร่ หรือร้อยละ 0.41 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ป่าชายเลนสมบูรณ์ และป่าชายเลนรอสภาพฟื้นฟู มีเนื้อที่ 10,288 และ 5,750 ไร่ หรือร้อยละ 0.26 และ 0.15 ของเนื้อที่จังหวัด

4) ป่าปลูก (F5) มีเนื้อที่ 10,865 ไร่ หรือร้อยละ 0.28 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ป่าปลูกสมบูรณ์ มีเนื้อที่ 10,812 ไร่ หรือร้อยละ 0.28 ของเนื้อที่จังหวัด และป่าปลูกรอสภาพฟื้นฟู มีเนื้อที่ 53 ไร่

5) วนเกษตร (F6) ได้แก่ วนเกษตรสมบูรณ์ มีเนื้อที่ 801 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ของเนื้อที่จังหวัด

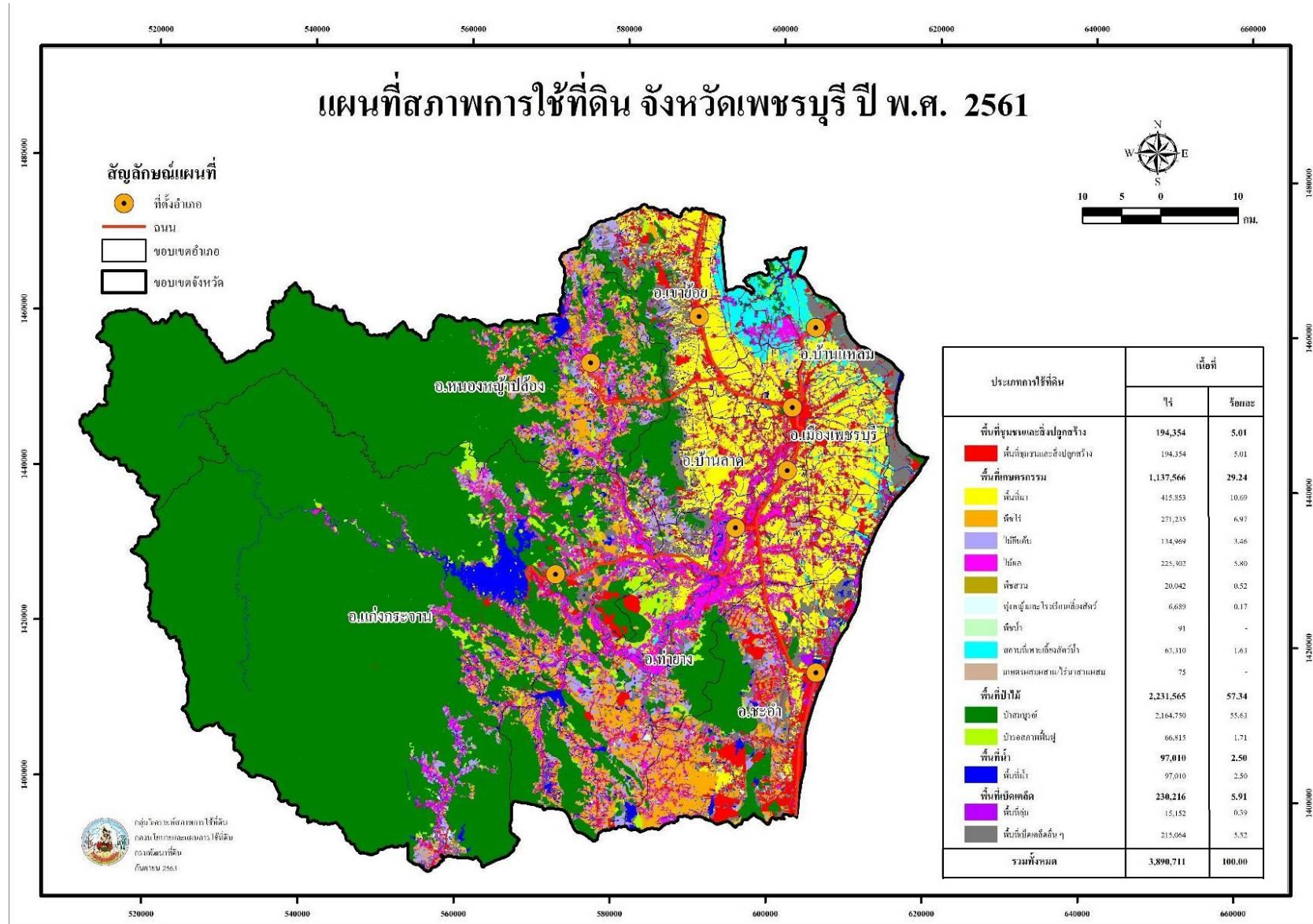
6) ป่าชายหาด (F7) ได้แก่ ป่าชายหาดสมบูรณ์ มีเนื้อที่ 44 ไร่

2.20.4 พื้นที่น้ำ (W) มีเนื้อที่ 97,010 ไร่ หรือร้อยละ 2.50 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่

1) แหล่งน้ำธรรมชาติ (W1) เช่น แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง หนอง บึง ทะเลสาบ และทะเล มีเนื้อที่ 24,692 ไร่ หรือร้อยละ 0.64 ของเนื้อที่จังหวัด

2) แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น (W2) เช่น อ่างเก็บน้ำ บ่อน้ำในไร่นา และคลองชลประทาน มีเนื้อที่ 72,318 ไร่ หรือร้อยละ 1.86 ของเนื้อที่จังหวัด

2.20.5 พื้นที่เบ็ดเตล็ด (M) ในจังหวัดเพชรบุรี มีเนื้อที่ 230,216 ไร่ หรือร้อยละ 5.91 ของเนื้อที่จังหวัด เป็นทุ่งหญ้าธรรมชาติ ทุ่งหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ พื้นที่ลุ่ม เหมืองเก่า บ่อขุดเก่า เหมืองแร่ บ่อลูกรัง บ่อทราย บ่อดิน พื้นที่กองวัสดุ พื้นที่ถม นาเกลือร้าง นาเกลือ หาดทราย และที่ทิ้งขยะ มีเนื้อที่ 40,024 113,385 15,152 8,003 2,647 3,459 406 5,463 45 11,370 492 29,309 155 และ 306 ไร่ หรือร้อยละ 1.03 2.91 0.39 0.21 0.07 0.09 0.01 0.14 0.00 0.29 0.01 0.75 0.00 และ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด ตามลำดับ

ภาพที่ 20 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดเพชรบุรี ปี พ.ศ. 2561

ตารางที่ 20 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดเพชรบุรี ปี พ.ศ. 2561

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
U	พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	194,354	5.01
U101	ตัวเมืองและย่านการค้า	13,936	0.36
U200	หมู่บ้าน/ที่ดินจัดสรรร้าง	2,268	0.06
U201	หมู่บ้านบนพื้นราบ	95,425	2.45
U301	สถานที่ราชการ และสถาบันต่าง ๆ	29,600	0.76
U401	สนามบิน	240	0.01
U402	สถานีรถไฟ	5	-
U404	ท่าเรือ	13	-
U405	ถนน	13,970	0.36
U406	ทางรถไฟ	1,403	0.04
U500	โรงงานอุตสาหกรรมร้าง	448	0.01
U501	นิคมอุตสาหกรรม	26	-
U502	โรงงานอุตสาหกรรม	14,224	0.37
U503	ลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร	182	-
U600	สถานที่ร้าง	193	0.01
U601	สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ	2,802	0.07
U602	รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮ้าส์	6,428	0.17
U603	สุสาน, ป่าช้า	1,035	0.03
U605	สถานีบริการน้ำมัน	390	0.01
U701	สนามกอล์ฟ	11,766	0.30
A	พื้นที่เกษตรกรรม	1,137,566	29.24
A1	นาข้าว	415,853	10.69
A100	นาร้าง	12,505	0.32
A101	นาข้าว	402,178	10.34
M201+A101	พื้นที่ลุ่ม+นาข้าว	1,170	0.03
A2	พืชไร่	271,235	6.97
A200	ไร่อ้าง	48,945	1.26
A201	พืชไร่ผสม	3,680	0.09
A202	ข้าวโพด	10,186	0.26

ตารางที่ 20 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A203	อ้อย	76,573	1.97
A204	มันสำปะหลัง	6,181	0.16
A205	สับปะรด	124,000	3.19
A224	มะเขือเทศ	87	-
A225	ว่านหางจระเข้	375	0.01
A226	ป่านศรนารายณ์	70	-
A229	พริก	88	-
A236	เผือก	1,050	0.03
A3	ไม้ยืนต้น	134,969	3.46
A300	ไม้ยืนต้นร้าง/เสื่อมโทรม	5,492	0.14
A301	ไม้ยืนต้นผสม	14,263	0.37
A302	ยางพารา	35,726	0.92
A303	ปาล์มน้ำมัน	21,192	0.54
A304	ยูคาลิปตัส	45,503	1.17
A305	สัก	3,743	0.10
A306	สะเดา	767	0.02
A307	สนประดิพัทธ์	4,385	0.11
A308	กระถิน	1,295	0.03
A309	ประดู่	51	-
A314	หม่อน	11	-
A315	ไม้ปลูกเพื่อการค้า	1,224	0.03
A317	หมาก	1,076	0.03
A318	จามจุรี	34	-
A321	ยมหอม	10	-
A322	กฤษณา	138	-
A323	ตะกั่ว	59	-

ตารางที่ 20 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A4	ไม้ผล	225,302	5.80
A400	ไม้ผลร้าง/เสื่อมโทรม	7,635	0.20
A401	ไม้ผลผสม	73,018	1.88
A402	ส้ม	11	-
A403	ทุเรียน	277	0.01
A404	เงาะ	50	-
A405	มะพร้าว	19,940	0.51
A406	ลิ้นจี่	15	-
A407	มะม่วง	18,667	0.48
A408	มะม่วงหิมพานต์	1,083	0.03
A410	น้อยหน่า	34	-
A411	กล้วย	68,382	1.76
A412	มะขาม	859	0.02
A413	ลำไย	164	-
A414	ฝรั่ง	199	0.01
A415	มะละกอ	1,168	0.03
A416	ขนุน	1,364	0.04
A417	กระท้อน	41	-
A418	ชมพู	1,437	0.04
A422	มะนาว	30,615	0.79
A424	มะขามเทศ	100	-
A426	แก้วมังกร	144	-
A427	ส้มโอ	20	-
A428	ละมุด	57	-
A429	มะปราง มะยงชิด	22	-
A5	พืชสวน	20,042	0.52
A500	พืชสวนร้าง/เสื่อมโทรม	1,262	0.03
A502	พืชผัก	17,852	0.46

ตารางที่ 20 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A503	ไม้ดอก ไม้ประดับ	628	0.02
A504	อุนุ่น	24	-
A506	สตรอเบอรี่	13	-
A510	นาหญ้า	52	-
A515	เห็ด	211	0.01
A7	ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์	6,689	0.17
A700	โรงเรือนร้าง	45	-
A701	ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์	4,213	0.11
A702	โรงเรือนเลี้ยงโค กระบือ และม้า	342	0.01
A703	โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก	1,178	0.03
A704	โรงเรือนเลี้ยงสุกร	911	0.02
A8	พืชน้ำ	91	-
A801	พืชน้ำผสม	43	-
A803	บัว	48	-
A9	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	63,310	1.63
A900	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้าง	6,689	0.17
A901	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำผสม	25,280	0.65
A902	สถานที่เพาะเลี้ยงปลา	16,716	0.43
A903	สถานที่เพาะเลี้ยงกุ้ง	14,625	0.38
A0	เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม	75	-
A001	เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม	75	-
F	พื้นที่ป่าไม้	2,231,565	57.34
F100	ป่าไม้ผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู	129	-
F101	ป่าไม้ผลัดใบสมบูรณ์	1,424,107	36.60
F200	ป่าผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู	60,883	1.56
F201	ป่าผลัดใบสมบูรณ์	718,698	18.47
F300	ป่าชายเลนสมบูรณ์	5,750	0.15
F301	ป่าพรุรอสภาพฟื้นฟู	10,288	0.26
F500	ป่าปลูกรอสภาพฟื้นฟู	53	-

ตารางที่ 20 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
F501	ป่าปลูกสมบูรณ์	10,812	0.28
F601	วนเกษตรสมบูรณ์	801	0.02
F701	ป่าชายหาดสมบูรณ์	44	-
W	พื้นที่แหล่งน้ำ	97,010	2.50
W101	แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง	19,699	0.51
W102	หนอง บึง ทะเลสาบ	3,419	0.09
W103	ทะเล	1,574	0.04
W201	อ่างเก็บน้ำ	49,695	1.28
W202	บ่อน้ำในไร่นา	15,685	0.40
W203	คลองชลประทาน	6,938	0.18
M	พื้นที่เปิดเตล็ด	230,216	5.91
M101	ทุ่งหญ้าธรรมชาติ	40,024	1.03
M102	ทุ่งหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ	113,385	2.91
M201	พื้นที่ลุ่ม	15,152	0.39
M300	เหมืองเก่า บ่อขุดเก่า	8,003	0.21
M301	เหมืองแร่	2,647	0.07
M302	บ่อลูกรัง	3,459	0.09
M303	บ่อทราย	406	0.01
M304	บ่อดิน	5,463	0.14
M401	พื้นที่กองวัสดุ	45	-
M405	พื้นที่ถม	11,370	0.29
M500	นาเกลือร้าง	492	0.01
M501	นาเกลือ	29,309	0.75
M601	หาดทราย	155	-
M701	ที่ทิ้งขยะ	306	0.01
รวมทั้งหมด		3,890,711	100.00

ที่มา: จากการวิเคราะห์โดยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน

กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน

2.21 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดจันทบุรี ปี พ.ศ. 2561

จังหวัดจันทบุรี มีเนื้อที่ทั้งหมด 3,961,250 ไร่ สามารถจำแนกประเภทการใช้ที่ดินได้ออกเป็น 5 กลุ่ม คือ พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง (U) มีเนื้อที่ 149,506 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 3.75 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่เกษตรกรรม (A) มีเนื้อที่ 2,256,566 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 56.99 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่ป่าไม้ (F) มีเนื้อที่ 1,303,610 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 32.91 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่น้ำ (W) มีเนื้อที่ 132,063 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 3.34 ของเนื้อที่จังหวัด และพื้นที่เบ็ดเตล็ด (M) มีเนื้อที่ 119,505 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 3.01 ของเนื้อที่จังหวัด โดยการใช้ประโยชน์ในพื้นที่แต่ละประเภทมีรายละเอียด (ภาพที่ 21 และตารางที่ 21) ดังนี้

2.21.1 พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง (U) มีเนื้อที่ 149,506 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 3.75 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วยตัวเมืองและย่านการค้า หมู่บ้านหรือที่ดินจัดสรรสร้าง หมู่บ้านบนพื้นราบ สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ สนามบิน ถนน โรงงานอุตสาหกรรม ลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร สถานที่ร้าง สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮาส์ สุสาน ป่าช้า และสนามกอล์ฟ

1) ตัวเมืองและย่านการค้า (U1) มีเนื้อที่ 15,256 ไร่ หรือร้อยละ 0.39 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย 10 อำเภอ คือ อำเภอเมืองจันทบุรี อำเภอขลุง อำเภอท่าใหม่ อำเภอโป่งน้ำร้อน อำเภอมะขาม อำเภอแหลมสิงห์ อำเภอสอยดาว อำเภอแก่งหางแมว อำเภอนายายอาม และอำเภอเขาคิชฌกูฏ

2) หมู่บ้าน (U2) มีเนื้อที่รวม 72,329 ไร่ หรือร้อยละ 1.82 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ หมู่บ้านบนพื้นราบ และหมู่บ้านหรือที่ดินจัดสรรสร้าง มีเนื้อที่ 71,427 ไร่ และ 902 ไร่ หรือร้อยละ 1.80 และ 0.02 ของเนื้อที่จังหวัด

3) สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ (U3) ได้แก่ สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ มีเนื้อที่ 32,986 ไร่ หรือร้อยละ 0.83 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ สถานที่ราชการ โรงพยาบาล มหาวิทยาลัย โรงเรียน และวัดต่าง ๆ

4) สถานีคมนาคม (U4) มีเนื้อที่รวม 11,291 ไร่ หรือร้อยละ 0.28 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย สนามบิน และถนน มีเนื้อที่ 519 ไร่ และ 10,772 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 และ 0.27 ของเนื้อที่จังหวัด ตามลำดับ

5) ย่านอุตสาหกรรม (U5) มีเนื้อที่ 11,226 ไร่ หรือร้อยละ 0.28 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ โรงงานอุตสาหกรรม และลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร มีเนื้อที่ 9,624 ไร่ และ 1,602 ไร่ หรือร้อยละ 0.24 และ 0.04 ของเนื้อที่จังหวัด

6) สิ่งปลูกสร้างอื่น ๆ (U6) มีเนื้อที่ 4,373 ไร่ หรือร้อยละ 0.10 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮาส์ สุสาน ป่าช้า และสถานที่ร้าง มีเนื้อที่ 2,087 1,767 396 และ 123 ไร่ หรือร้อยละ 0.05 0.04 0.01 และ 0.00 ของเนื้อที่จังหวัด

7) สนามกอล์ฟ (U7) มีเนื้อที่ 2,045 ไร่ หรือร้อยละ 0.05 ของเนื้อที่จังหวัด

2.21.2 พื้นที่เกษตรกรรม (A) มีเนื้อที่ 2,256,566 ไร่ หรือร้อยละ 56.99 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วยพื้นที่นา พืชไร่ ไม้ยืนต้น ไม้ผล พืชสวน พืชไร่เลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และเกษตรผสมผสานหรือไร่นาสวนผสม

1) พื้นที่นา (A1) มีเนื้อที่ 52,570 ไร่ หรือร้อยละ 1.33 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ นาข้าว มีเนื้อที่ 38,736 ไร่ หรือร้อยละ 0.98 ของเนื้อที่จังหวัด และนาร้าง มีเนื้อที่ 13,834 ไร่ หรือร้อยละ 0.35 ของเนื้อที่จังหวัด พบปลูกกระจายทั่วทุกอำเภอ

2) พืชไร่ (A2) มีเนื้อที่ 98,887 ไร่ หรือร้อยละ 2.51 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ มันสำปะหลัง อ้อย สับปะรด และพืชไร่อื่น ๆ

(1) มันสำปะหลัง (A204) มีเนื้อที่ 86,521 ไร่ หรือร้อยละ 2.19 ของเนื้อที่จังหวัด พบปลูกกระจายอยู่ทั้งจังหวัดยกเว้นอำเภอแหลมสิงห์ โดยปลูกมากที่อำเภอสอยดาว อำเภอโป่งน้ำร้อน และอำเภอแก่งหางแมว

(2) อ้อย (A203) มีเนื้อที่ 7,424 ไร่ หรือร้อยละ 0.19 ของเนื้อที่จังหวัด พบปลูกมากที่อำเภอสอยดาว

(3) สับปะรด (A205) มีเนื้อที่ 2,763 ไร่ หรือร้อยละ 0.07 ของเนื้อที่จังหวัด พบปลูกมากที่อำเภอแก่งหางแมว และอำเภอท่าใหม่

(4) พืชไร่อื่น ๆ ได้แก่ ข้าวโพด พืชไร่ผสม และไร่ร้าง มีเนื้อที่ 2,179 ไร่ หรือร้อยละ 0.06 ของเนื้อที่จังหวัด

3) ไม้ยืนต้น (A3) มีเนื้อที่ 886,876 ไร่ หรือร้อยละ 22.38 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ยูคาลิปตัส และไม้ยืนต้นอื่น ๆ

(1) ยางพารา (A302) มีเนื้อที่ 836,197 ไร่ หรือร้อยละ 21.11 ของเนื้อที่จังหวัด พบปลูกกระจายอยู่ทั่วทุกอำเภอ โดยพบปลูกมากที่อำเภอแก่งหางแมว อำเภอท่าใหม่ และอำเภอเขาคิชฌกูฏ

(2) ปาล์มน้ำมัน (A303) มีเนื้อที่ 36,582 ไร่ หรือร้อยละ 0.92 ของเนื้อที่จังหวัด พบปลูกกระจายอยู่ทั่วทุกอำเภอ โดยพบปลูกมากที่อำเภอสอยดาว อำเภอแก่งหางแมว และอำเภอขลุง

(3) ยูคาลิปตัส (A304) มีเนื้อที่ 6,424 ไร่ หรือร้อยละ 0.16 ของเนื้อที่จังหวัด พบปลูกมากที่อำเภอแก่งหางแมว อำเภอโป่งน้ำร้อน และอำเภอสอยดาว

(4) ไม้ยืนต้นอื่น ๆ ได้แก่ สัก สะเดา สนประดิพัทธ์ กระจับปี่ ไม้ปลูกเพื่อการค้า หมากรุก กฤษณา ตะกั่ว ไม้ยืนต้นผสม และไม้ยืนต้นร้างหรือเสื่อมโทรม มีเนื้อที่ 7,673 ไร่ หรือร้อยละ 0.19 ของเนื้อที่จังหวัด

4) ไม้ผล (A4) มีเนื้อที่ 1,044,566 ไร่ หรือร้อยละ 26.38 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ลำไย ทุเรียน เงาะ และไม้ผลอื่น ๆ

(1) ลำไย (A413) มีเนื้อที่ 371,266 ไร่ หรือร้อยละ 9.37 ของเนื้อที่จังหวัด พบปลูกมากที่อำเภอสอยดาว อำเภอโป่งน้ำร้อน และอำเภอเขาคิชฌกูฏ

(2) ทุเรียน (A403) มีเนื้อที่ 171,995 ไร่ หรือร้อยละ 4.34 ของเนื้อที่จังหวัด พบปลูกมากที่อำเภอขลุง อำเภอท่าใหม่ อำเภอมะขาม และอำเภอเขาคิชฌกูฏ

(3) เงาะ (A404) มีเนื้อที่ 74,953 ไร่ หรือร้อยละ 1.89 ของเนื้อที่จังหวัด พบปลูกมากที่อำเภอมะขาม อำเภอเขาคิชฌกูฏ และอำเภอท่าใหม่

(4) ไม้ผลอื่น ๆ ได้แก่ ไม้ผลผสม ส้ม มะพร้าว ลิ้นจี่ มะม่วง มะม่วงหิมพานต์ น้อยหน่า กัลยัม มะขาม ฝรั่ง มะละกอ ขนุน มังคุด ลางสาด ลองกอง ระกำ สละ แก้วมังกร มะปราง มะยงชิด มะไฟ ละมู และไม้ผลร้าง/เสื่อมโทรม มีเนื้อที่ 426,352 ไร่ หรือร้อยละ 10.78 ของเนื้อที่จังหวัด

5) พืชสวน (A5) มีเนื้อที่ 7,987 ไร่ หรือร้อยละ 0.20 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ พืชผัก ไม้ดอก ไม้ประดับ พริกไทย และพืชสมุนไพร

6) ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ (A7) มีเนื้อที่ 797 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก โรงเรือนเลี้ยงสุกร ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ และโรงเรือนเลี้ยงโค กระบือ และม้า

(1) โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก (A703) มีเนื้อที่ 381 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด

(2) โรงเรือนเลี้ยงสุกร (A704) มีเนื้อที่ 244 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด

(3) ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ (A701) มีเนื้อที่ 106 ไร่

(4) โรงเรือนเลี้ยงโค กระบือ และม้า (A702) มีเนื้อที่ 66 ไร่

7) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (A9) มีเนื้อที่ 164,854 ไร่ หรือร้อยละ 4.17 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำผสม สถานที่เพาะเลี้ยงปลา สถานที่เพาะเลี้ยงกุ้ง และสถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้าง พบมากที่อำเภอขลุง อำเภอแหลมสิงห์ อำเภอท่าใหม่ อำเภอนายายอาม และอำเภอเมืองจันทบุรี

(1) สถานที่เพาะเลี้ยงกุ้ง (A903) มีเนื้อที่ 125,118 ไร่ หรือร้อยละ 3.16 ของเนื้อที่จังหวัด

(2) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำผสม (A901) มีเนื้อที่ 9,005 ไร่ หรือร้อยละ 0.23 ของเนื้อที่จังหวัด

(3) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำอื่น ๆ ได้แก่ สถานที่เพาะเลี้ยงปลา และสถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้าง มีเนื้อที่ 393 และ 30,338 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 และ 0.77 ของเนื้อที่จังหวัด

8) เกษตรผสมผสานหรือไร่นาสวนผสม (A0) มีเนื้อที่ 29 ไร่

2.21.3 พื้นที่ป่าไม้ (F) ในจังหวัดจันทบุรีมีเนื้อที่ 1,303,610 ไร่ หรือร้อยละ 32.91 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย ป่าไม้ผลัดใบสมบูรณ์ ป่าไม้ผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู ป่าผลัดใบสมบูรณ์ ป่าผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู ป่าชายเลนสมบูรณ์ และป่าชายเลนรอสภาพฟื้นฟู

1) ป่าไม้ผลัดใบ (F1) มีเนื้อที่ 985,348 ไร่ หรือร้อยละ 24.87 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ป่าไม้ผลัดใบสมบูรณ์ และป่าไม้ผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู มีเนื้อที่ 984,100 และ 1,248 ไร่ หรือร้อยละ 24.84 และ 0.03 ของเนื้อที่จังหวัด

2) ป่าผลัดใบ (F2) มีเนื้อที่ 254,541 ไร่ หรือร้อยละ 6.43 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ป่าผลัดใบสมบูรณ์ และป่าผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู มีเนื้อที่ 244,804 และ 9,737 ไร่ หรือร้อยละ 6.18 และ 0.25 ของเนื้อที่จังหวัด

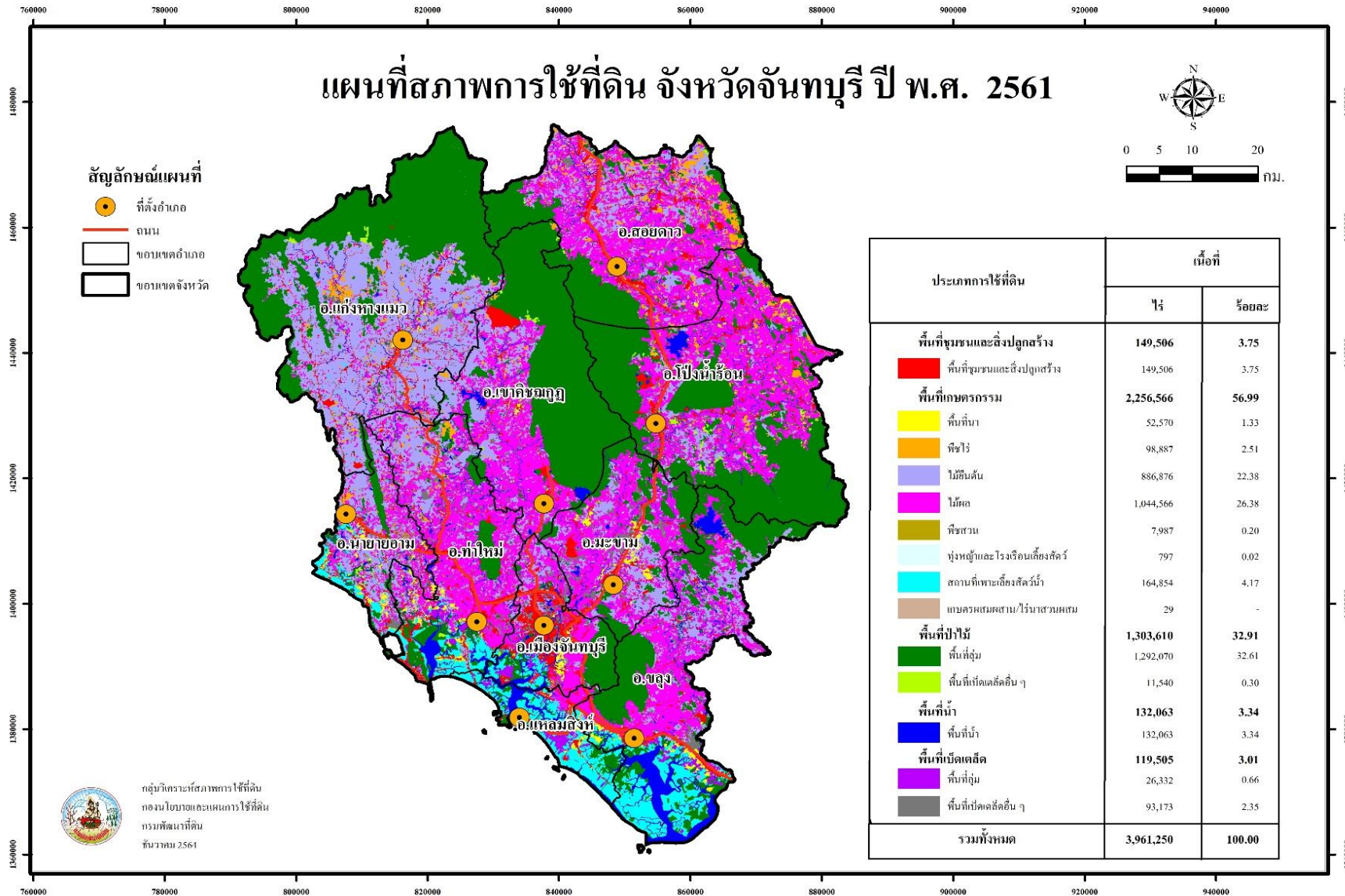
3) ป่าชายเลน (F3) มีเนื้อที่ 63,721 ไร่ หรือร้อยละ 1.61 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ป่าชายเลนสมบูรณ์ และป่าชายเลนรอสภาพฟื้นฟู มีเนื้อที่ 63,166 และ 555 ไร่ หรือร้อยละ 1.59 และ 0.02 ของเนื้อที่จังหวัด

2.21.4 พื้นที่น้ำ (W) มีเนื้อที่ 132,063 ไร่ หรือร้อยละ 3.34 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่

1) แหล่งน้ำธรรมชาติ (W1) เช่น แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง หนอง บึง ทะเลสาบ และทะเล มีเนื้อที่ 96,144 ไร่ หรือร้อยละ 2.43 ของเนื้อที่จังหวัด

2) แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น (W2) เช่น อ่างเก็บน้ำ บ่อน้ำในไร่นา และคลองชลประทาน มีเนื้อที่ 35,919 ไร่ หรือร้อยละ 0.91 ของเนื้อที่จังหวัด

2.21.5 พื้นที่เบ็ดเตล็ด (M) มีเนื้อที่ 119,505 ไร่ หรือร้อยละ 3.01 ของเนื้อที่จังหวัด เป็นทุ่งหญ้าธรรมชาติ ทุ่งหญ้าสลับไม้พุ่มหรือไม้ละเมาะ พื้นที่ลุ่ม เหมือนเก่า บ่อขุดเก่า เหมือนแร่ บ่อลูกรัง บ่อดิน พื้นที่ถม และนาเกลือ มีเนื้อที่ 51,219 35,290 26,332 1,296 62 1,571 1,632 1,727 และ 376 ไร่ หรือร้อยละ 1.29 0.89 0.66 0.03 0.00 0.04 0.04 0.05 และ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด

ภาพที่ 21 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดจันทบุรี ปี พ.ศ. 2561

ตารางที่ 21 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดจันทบุรี ปี พ.ศ. 2561

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
U	พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	149,506	3.75
U101	ตัวเมืองและย่านการค้า	15,256	0.39
U200	หมู่บ้าน/ที่ดินจัดสรรร้าง	902	0.02
U201	หมู่บ้านบนพื้นราบ	71,427	1.80
U301	สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ	32,986	0.83
U401	สนามบิน	519	0.01
U405	ถนน	10,772	0.27
U502	โรงงานอุตสาหกรรม	9,624	0.24
U503	ลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร	1,602	0.04
U600	สถานที่ร้าง	123	-
U601	สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ	2,087	0.05
U602	รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮ้าส์	1,767	0.04
U603	สุสาน ป่าช้า	396	0.01
U701	สนามกอล์ฟ	2,045	0.05
A	พื้นที่เกษตรกรรม	2,256,566	56.99
A1	พื้นที่นา	52,570	1.33
A100	นาร้าง	13,834	0.35
A101	นาข้าว	38,736	0.98
A2	พืชไร่	98,887	2.51
A200	ไร่ร้าง	159	0.01
A201	พืชไร่ผสม	35	-
A202	ข้าวโพด	1,985	0.05
A203	อ้อย	7,424	0.19
A204	มันสำปะหลัง	86,521	2.19
A205	สับปะรด	2,763	0.07

ตารางที่ 21 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A3	ไม้ยืนต้น	886,876	22.38
A300	ไม้ยืนต้นร้าง/เสื่อมโทรม	21	-
A301	ไม้ยืนต้นผสม	1,407	0.04
A302	ยางพารา	836,197	21.11
A303	ปาล์มน้ำมัน	36,582	0.92
A304	ยูคาลิปตัส	6,424	0.16
A305	สัก	3,513	0.09
A306	สะเดา	67	-
A307	สนประดิพัทธ์	384	0.01
A308	กระถิน	1,552	0.04
A315	ไผ่ปลูกเพื่อการค้า	127	-
A317	หมาก	476	0.01
A322	กฤษณา	116	-
A323	ตะกั่ว	10	-
A4	ไม้ผล	1,044,566	26.38
A400	ไม้ผลร้าง/เสื่อมโทรม	353	0.01
A401	ไม้ผลผสม	305,955	7.73
A402	ส้ม	134	-
A403	ทุเรียน	171,995	4.34
A404	เงาะ	74,953	1.89
A405	มะพร้าว	3,275	0.08
A406	ลิ้นจี่	680	0.02
A407	มะม่วง	4,574	0.12
A408	มะม่วงหิมพานต์	7,045	0.18
A410	น้อยหน่า	251	0.01
A411	กล้วย	7,356	0.19
A412	มะขาม	1,147	0.03
A413	ลำไย	371,266	9.37
A414	ฝรั่ง	22	-

ตารางที่ 21 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A415	มะละกอ	221	0.01
A416	ขนุน	751	0.02
A419	มังคุด	67,819	1.71
A420	ยางสด ลองกอง	17,836	0.45
A421	ระกำ สละ	7,862	0.20
A426	แก้วมังกร	863	0.02
A429	มะปราง มะยงชิด	74	-
A430	มะไฟ ละไม	134	-
A5	พืชสวน	7,987	0.20
A502	พืชผัก	361	0.01
A503	ไม้ดอก ไม้ประดับ	88	-
A505	พริกไทย	7,503	0.19
A509	พืชสมุนไพร	35	-
A7	ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์	797	0.02
A701	ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์	106	-
A702	โรงเรือนเลี้ยงโค กระบือ และม้า	66	-
A703	โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก	381	0.01
A704	โรงเรือนเลี้ยงสุกร	244	0.01
A9	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	164,854	4.17
A900	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้าง	30,338	0.77
A901	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำผสม	9,005	0.23
A902	สถานที่เพาะเลี้ยงปลา	393	0.01
A903	สถานที่เพาะเลี้ยงกุ้ง	125,118	3.16
A0	เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม	29	-
A001	เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม	29	-
F	พื้นที่ป่าไม้	1,303,610	32.91
F100	ป่าไม้ผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู	1,248	0.03
F101	ป่าไม้ผลัดใบสมบูรณ์	984,100	24.84
F200	ป่าผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู	9,737	0.25

ตารางที่ 21 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
F201	ป่าผลัดใบสมบูรณ์	244,804	6.18
F300	ป่าชายเลนรอสภาพฟื้นฟู	555	0.02
F301	ป่าชายเลนสมบูรณ์	63,166	1.59
W	พื้นที่น้ำ	132,063	3.34
W101	แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง	73,791	1.86
W102	หนอง บึง ทะเลสาบ	7,842	0.20
W103	ทะเล	14,511	0.37
W201	อ่างเก็บน้ำ	19,071	0.48
W202	บ่อน้ำในไร่นา	16,500	0.42
W203	คลองชลประทาน	348	0.01
M	พื้นที่เบ็ดเตล็ด	119,505	3.01
M101	ทุ่งหญ้าธรรมชาติ	51,219	1.29
M102	ทุ่งหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ	35,290	0.89
M201	พื้นที่ลุ่ม	26,332	0.66
M300	เหมืองเก่า บ่อขุดเก่า	1,296	0.03
M301	เหมืองแร่	62	-
M302	บ่อลูกรัง	1,571	0.04
M304	บ่อดิน	1,632	0.04
M405	พื้นที่ถม	1,727	0.05
M501	นาเกลือ	376	0.01
รวมทั้งหมด		3,961,250	100.00

ที่มา: จากการวิเคราะห์โดยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน
กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน

2.22 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดฉะเชิงเทรา ปี พ.ศ. 2561

จังหวัดฉะเชิงเทรา มีเนื้อที่ทั้งหมด 3,344,375 ไร่ สามารถจำแนกประเภทการใช้ที่ดินได้ออกเป็น 5 ประเภท คือ พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง (U) มีเนื้อที่ 286,130 ไร่ หรือร้อยละ 8.57 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่เกษตรกรรม (A) มีเนื้อที่ 2,323,660 ไร่ หรือร้อยละ 69.46 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่ป่าไม้ (F) มีเนื้อที่ 544,982 ไร่ หรือร้อยละ 16.29 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่น้ำ (W) มีเนื้อที่ 100,083 ไร่ หรือร้อยละ 3.01 ของเนื้อที่จังหวัด และพื้นที่เบ็ดเตล็ด (M) มีเนื้อที่ 89,520 ไร่ หรือร้อยละ 2.67 ของเนื้อที่จังหวัด โดยการใช้ประโยชน์ในพื้นที่แต่ละประเภทมีรายละเอียด (ภาพที่ 22 และตารางที่ 22) ดังนี้

2.22.1 พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง (U) มีเนื้อที่ 286,130 ไร่ หรือร้อยละ 8.57 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย ตัวเมืองและย่านการค้า หมู่บ้านบนพื้นราบ สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ สถานีรถไฟ ถนน ทางรถไฟ นิคมอุตสาหกรรม โรงงานอุตสาหกรรม ลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮ้าส์ สุสาน ป่าช้า สถานีบริการน้ำมัน และสนามกอล์ฟ

1) ตัวเมืองและย่านการค้า (U1) มีเนื้อที่ 10,819 ไร่ หรือร้อยละ 0.32 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย 11 อำเภอ คือ อำเภอลองเขื่อน อำเภอท่าตะเกียบ อำเภอบางคล้า อำเภอบางน้ำเปรี้ยว อำเภอบางปะกง อำเภอบ้านโพธิ์ อำเภอแปลงยาว อำเภอพนมสารคาม อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา อำเภอราชสาส์น และอำเภอสนามชัยเขต

2) หมู่บ้าน (U2) มีเนื้อที่ 168,020 ไร่ หรือร้อยละ 5.03 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ หมู่บ้านบนพื้นราบ มีเนื้อที่ 167,400 ไร่ หรือร้อยละ 5.01 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่เป็นที่อยู่อาศัยของประชาชนซึ่งกระจายตัวอยู่ทั่วไปในทุกอำเภอ และมีหมู่บ้าน ที่ดินจัดสรรสร้าง มีเนื้อที่ 620 ไร่หรือร้อยละ 0.02 ของเนื้อที่จังหวัด

3) สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ (U3) มีเนื้อที่ 27,876 ไร่ หรือร้อยละ 0.83 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ สถานที่ราชการ โรงพยาบาล โรงเรียน และวัดต่าง ๆ เป็นต้น

4) สถานีคมนาคม (U4) มีเนื้อที่ 16,130 ไร่ หรือร้อยละ 0.48 ของเนื้อที่จังหวัด เส้นทางคมนาคมที่สำคัญ ได้แก่ สถานีรถไฟ มีเนื้อที่ 64 ไร่ ถนน มีเนื้อที่ 14,847 ไร่ หรือร้อยละ 0.44 ของเนื้อที่จังหวัด และทางรถไฟ มีเนื้อที่ 1,219 ไร่ หรือร้อยละ 0.04 ของเนื้อที่จังหวัด

5) พื้นที่อุตสาหกรรม (U5) มีเนื้อที่ 52,316 ไร่ หรือร้อยละ 1.57 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ พื้นที่อุตสาหกรรมร้าง มีเนื้อที่ 135 ไร่ นิคมอุตสาหกรรมและโรงงานอุตสาหกรรม มีเนื้อที่ 13,244 และ 37,648 ไร่ หรือร้อยละ 0.40 และ 1.13 ของเนื้อที่จังหวัด ลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร มีเนื้อที่ 1,289 หรือร้อยละ 0.04 ของเนื้อที่จังหวัด

6) พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้างอื่น ๆ มีเนื้อที่ 10,969 ไร่ หรือร้อยละ 0.34 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮ้าส์ สุสาน ป่าช้า สถานีบริการน้ำมัน และสนามกอล์ฟ

7) สนามกอล์ฟ (U7) มีเนื้อที่ 8,197 ไร่ หรือร้อยละ 0.25 ของเนื้อที่จังหวัด พบที่อำเภอบางปะกง อำเภอบ้านโพธิ์ อำเภอบางน้ำเปรี้ยว อำเภอแปลงยาว และอำเภอบางคล้า

2.22.2 พื้นที่เกษตรกรรม (A) มีเนื้อที่ 2,323,660 ไร่ หรือร้อยละ 69.46 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย พื้นที่นา พืชไร่ ไม้ยืนต้น ไม้ผล พืชสวน ทุ่งหญ้าและโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ พืชน้ำ สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และเกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม

1) พื้นที่นา (A1) มีเนื้อที่ 777,031 ไร่ หรือร้อยละ 23.24 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ นาร้าง มีเนื้อที่ 20,290 ไร่ หรือร้อยละ 0.61 ของเนื้อที่จังหวัด นาข้าว มีเนื้อที่ 756,741 ไร่ หรือร้อยละ 22.63 ของเนื้อที่จังหวัด มีพื้นที่ปลูกมากในอำเภอบางน้ำเปรี้ยว อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา อำเภอพนมสารคาม อำเภอราชสาส์น

อำเภอสนามชัยเขต อำเภอคลองเขื่อน อำเภอบางคล้า อำเภอบ้านโพธิ์ อำเภอท่าตะเกียบ อำเภอแปลงยาว และอำเภอบางปะกง

2) พืชไร่ (A2) มีเนื้อที่ 312,595 ไร่ หรือร้อยละ 9.34 ของเนื้อที่จังหวัด พืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัด ได้แก่ มันสำปะหลัง อ้อย และพืชไร่อื่น ๆ

(1) มันสำปะหลัง (A204) มีเนื้อที่ 260,917 ไร่ หรือร้อยละ 7.80 ของเนื้อที่จังหวัด มีพื้นที่ปลูกมากอยู่ในอำเภอสนามชัยเขต อำเภอท่าตะเกียบ อำเภอพนมสารคาม และอำเภอแปลงยาว

(2) อ้อย (A203) มีเนื้อที่ 34,024 ไร่ หรือร้อยละ 1.02 ของเนื้อที่จังหวัด มีพื้นที่ปลูกมากในเขตอำเภอสนามชัยเขต อำเภอแปลงยาว อำเภอท่าตะเกียบ และอำเภอพนมสารคาม

(3) สับปะรด มีเนื้อที่ 12,507 ไร่ หรือร้อยละ 0.37 ของเนื้อที่จังหวัด มีพื้นที่ปลูกส่วนใหญ่ในอำเภอสนามชัยเขต อำเภอท่าตะเกียบ และอำเภอแปลงยาว

(4) พืชไร่อื่น ๆ มีเนื้อที่ 4,989 ไร่ หรือร้อยละ 0.15 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ข้าวโพด แดงโม พริก และไร่ร้าง

3) ไม้ยืนต้น (A3) มีเนื้อที่ 779,856 ไร่ หรือร้อยละ 23.31 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ที่ปลูก ได้แก่ ยางพารา ยูคาลิปตัส ปาล์มน้ำมัน หมากร และไม้ยืนต้นอื่น ๆ

(1) ยางพารา (A302) มีเนื้อที่ 418,166 ไร่ หรือร้อยละ 12.50 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกอยู่ในอำเภอท่าตะเกียบ อำเภอสนามชัยเขต อำเภอแปลงยาว และอำเภอพนมสารคาม

(2) ยูคาลิปตัส (A304) มีเนื้อที่ 285,404 ไร่ หรือร้อยละ 8.53 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกอยู่ในอำเภอสนามชัยเขต อำเภอท่าตะเกียบ อำเภอพนมสารคาม และอำเภอแปลงยาว

(3) ปาล์มน้ำมัน (A303) มีเนื้อที่ 50,454 ไร่ หรือร้อยละ 1.51 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกอยู่ในอำเภอสนามชัยเขต อำเภอท่าตะเกียบ อำเภอแปลงยาว และอำเภอพนมสารคาม

(4) หมากร (A317) มีเนื้อที่ 13,541 ไร่ หรือร้อยละ 0.40 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกอยู่ในอำเภอเมืองฉะเชิงเทรา อำเภอคลองเขื่อน และอำเภอบางคล้า

(5) ไม้ยืนต้นอื่นๆและไม้ยืนต้นร้าง/เสื่อมโทรม มีเนื้อที่ 12,291 ไร่ หรือร้อยละ 0.37 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ สัก สะเดา สนประติพัทธ์ กระถิน ประดู่ ไม้ปลูกเพื่อการค้า ดินเป็ด มะฮอกกานี กฤษณา และตะกู่

4) ไม้ผล (A4) มีเนื้อที่ 78,533 ไร่ หรือร้อยละ 2.34 ของเนื้อที่จังหวัด ไม้ผลที่เป็นพืชเศรษฐกิจของจังหวัด ได้แก่ มะม่วง มะพร้าว มะม่วงหิมพานต์ และไม้ผลอื่น ๆ

(1) มะม่วง (A407) มีเนื้อที่ 30,064 ไร่ หรือร้อยละ 0.90 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกกระจายอยู่ทั่วจังหวัด

(2) มะพร้าว (A405) มีเนื้อที่ 19,789 ไร่ หรือร้อยละ 0.59 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกกระจายอยู่ทั่วจังหวัด

(3) มะม่วงหิมพานต์ (A408) มีเนื้อที่ 8,602 ไร่ หรือร้อยละ 0.269 ของเนื้อที่จังหวัด มีพื้นที่ปลูกมากอยู่ในเขตอำเภอท่าตะเกียบ อำเภอสนามชัยเขต และอำเภอแปลงยาว

(4) ไม้ผลอื่น ๆ มีเนื้อที่ 15,901 ไร่ หรือร้อยละ 0.47 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ขนุน ลำไย กล้วย มะละกอ มะนาว มะขาม ส้มโอ มังคุด แก้วมังกร มะขามเทศ กระท้อน เงาะ น้อยหน่า มะปราง มะยงชิด พุทรา ระกำ สละ ฝรั่ง และไม้ผลร้าง/เสื่อมโทรม

5) พืชสวน (A5) มีเนื้อที่ 3,881 ไร่ หรือร้อยละ 0.12 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย พืชผัก ไม้ดอกไม้ประดับ พืชสวนผสม และพืชสมุนไพร

6) ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ (A7) มีเนื้อที่ 18,972 ไร่ หรือร้อยละ 0.57 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ โรงเรือนเลี้ยงโค กระบือ และม้า โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก โรงเรือนเลี้ยงสุกร และโรงเรือนร้าง

7) พืชน้ำ (A8) มีเนื้อที่ 15 ไร่ ได้แก่ บัว

8) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (A9) มีเนื้อที่ 352,528 ไร่ หรือร้อยละ 10.53 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วยสถานที่เพาะเลี้ยงปลา สถานที่เพาะเลี้ยงกุ้ง สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำผสม สถานที่เพาะเลี้ยงปู หอย และสถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำผสมร้าง

9) เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม (A0) มีเนื้อที่ 249 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด

2.22.3 พื้นที่ป่าไม้ (F) มีเนื้อที่ 544,982 ไร่ หรือร้อยละ 16.29 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย ป่าไม้ผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู ป่าไม้ผลัดใบสมบูรณ์ ป่าผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู ป่าผลัดใบสมบูรณ์ ป่าชายเลนรอสภาพฟื้นฟู ป่าชายเลนสมบูรณ์ ป่าปลูกสมบูรณ์ และวนเกษตรสมบูรณ์ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นป่าไม้ผลัดใบสมบูรณ์ มีเนื้อที่ 394,685 ไร่ หรือร้อยละ 11.80 ของเนื้อที่จังหวัด รองลงมาคือป่าผลัดใบสมบูรณ์ มีเนื้อที่ 96,580 ไร่ หรือร้อยละ 2.89 ของเนื้อที่จังหวัด

1) ป่าไม้ผลัดใบ (F1) มีเนื้อที่ 401,656 ไร่ หรือร้อยละ 12.01 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ป่าไม้ผลัดใบสมบูรณ์ และป่าไม้ผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู มีเนื้อที่ 394,685 และ 6,971 ไร่ หรือร้อยละ 11.80 และ 0.21 ของเนื้อที่จังหวัด

2) ป่าผลัดใบ (F2) มีเนื้อที่ 101,530 ไร่ หรือร้อยละ 3.04 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ป่าผลัดใบสมบูรณ์ และป่าผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู มีเนื้อที่ 96,580 และ 4,950 ไร่ หรือร้อยละ 2.89 และ 0.15 ของเนื้อที่จังหวัด

3) ป่าชายเลน (F3) มีเนื้อที่ 12,947 ไร่ หรือร้อยละ 0.38 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ป่าชายเลนสมบูรณ์ และป่าชายเลนรอสภาพฟื้นฟู มีเนื้อที่ 8,515 และ 4,432 ไร่ หรือร้อยละ 0.25 และ 0.13 ของเนื้อที่จังหวัด

4) ป่าปลูก (F5) ได้แก่ ป่าปลูกสมบูรณ์ มีเนื้อที่ 28,839 ไร่ หรือร้อยละ 0.86 ของเนื้อที่จังหวัด

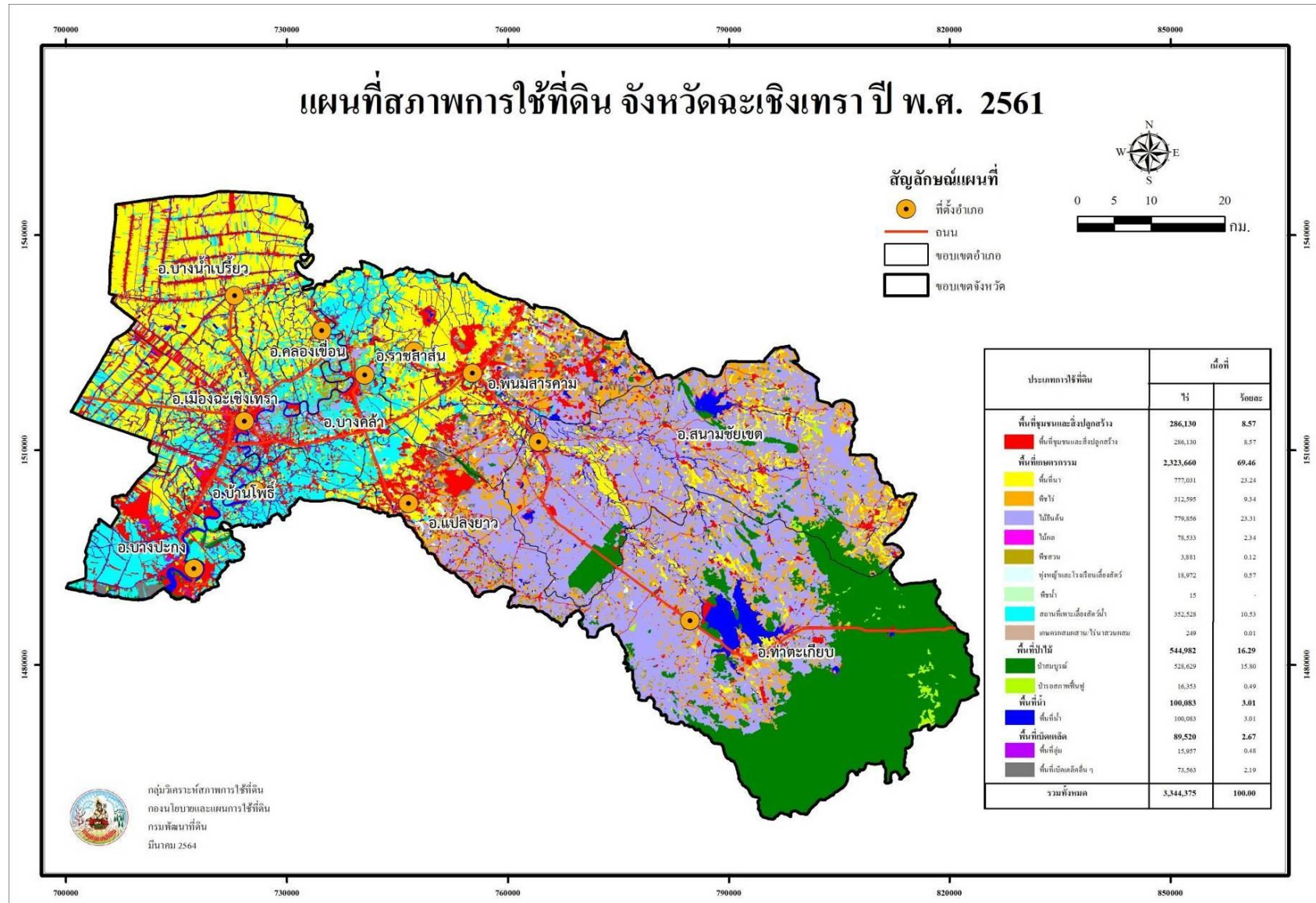
5) วนเกษตร (F6) ได้แก่ วนเกษตรสมบูรณ์ มีเนื้อที่ 10 ไร่

2.22.4 พื้นที่น้ำ (W) จังหวัดฉะเชิงเทรามีแหล่งน้ำมากมายหลายประเภท กระจายอยู่ทั่วไปทุกอำเภอ มีเนื้อที่ 100,083 ไร่ หรือร้อยละ 3.01 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่

1) แหล่งน้ำธรรมชาติ (W1) เช่น แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง หนอง บึง ทะเลสาบ และทะเล มีเนื้อที่ 48,399 ไร่ หรือร้อยละ 1.45 ของเนื้อที่จังหวัด

2) แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น (W2) เช่น อ่างเก็บน้ำ บ่อน้ำในไร่นา และคลองชลประทาน มีเนื้อที่ 51,684 ไร่ หรือร้อยละ 1.56 ของเนื้อที่จังหวัด

2.22.5 พื้นที่เบ็ดเตล็ด (M) ในจังหวัดฉะเชิงเทรามีเนื้อที่ 89,520 ไร่ หรือร้อยละ 2.67 ของเนื้อที่จังหวัด กระจายอยู่ทั่วไปทุกอำเภอ โดยเป็นทุ่งหญ้าธรรมชาติ ทุ่งหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ พื้นที่ลุ่ม เหมืองเก่า บ่อขุดเก่า บ่อลูกรัง บ่อดิน พื้นที่กองวัสดุ ที่หินโผล่ พื้นที่ถม นาเกลือ นาเกลือร้าง และที่ทิ้งขยะ

ภาพที่ 22 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดฉะเชิงเทรา ปี พ.ศ. 2561

ตารางที่ 22 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดฉะเชิงเทรา ปี พ.ศ. 2561

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
U	พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	286,130	8.57
U101	ตัวเมืองและย่านการค้า	10,819	0.32
U200	หมู่บ้าน/ที่ดินจัดสรรร้าง	620	0.02
U201	หมู่บ้านบนพื้นราบ	167,400	5.01
U301	สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ	27,876	0.83
U402	สถานีรถไฟ	64	-
U405	ถนน	14,847	0.44
U406	ทางรถไฟ	1,219	0.04
U500	พื้นที่อุตสาหกรรมร้าง	135	-
U501	นิคมอุตสาหกรรม	13,244	0.40
U502	โรงงานอุตสาหกรรม	37,648	1.13
U503	ลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร	1,289	0.04
U601	สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ	872	0.03
U602	รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮ้าส์	600	0.02
U603	สุสาน ป่าช้า	1,049	0.03
U605	สถานีบริการน้ำมัน	251	0.01
U701	สนามกอล์ฟ	8,197	0.25
A	พื้นที่เกษตรกรรม	2,323,660	69.46
A1	พื้นที่นา	777,031	23.24
A100	นาร้าง	20,290	0.61
A101	นาข้าว	756,041	22.61
A101+A204	นาข้าว+มันสำปะหลัง	700	0.02
A2	พืชไร่	312,595	9.34
A200	ไร่ร้าง	2,804	0.08
A202	ข้าวโพด	2,136	0.06
A203	อ้อย	34,024	1.02
A204	มันสำปะหลัง	260,917	7.8
A205	สับปะรด	12,507	0.37
A220	แตงโม	32	-

ตารางที่ 22 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A229	พริก	17	0.01
A3	ไม้ยืนต้น	779,856	23.31
A300	ไม้ยืนต้นร้าง/เสื่อมโทรม	1,347	0.04
A301	ไม้ยืนต้นผสม	4,248	0.13
A302	ยางพารา	418,166	12.50
A303	ปาล์มน้ำมัน	50,454	1.51
A304	ยูคาลิปตัส	285,404	8.53
A305	สัก	3,375	0.10
A306	สะเดา	381	0.01
A307	สนประดิพัทธ์	258	0.01
A308	กระถิน	1,363	0.04
A309	ประดู่	129	-
A315	ไผ่ปลูกเพื่อการค้า	667	0.02
A317	หมาก	13,541	0.40
A319	ดินเปิด	174	0.01
A321	ยมหอม มะฮอกกานี	12	-
A322	กฤษณา	170	0.01
A323	ตะกู	167	-
A4	ไม้ผล	78,533	2.34
A400	ไม้ผลร้าง/เสื่อมโทรม	4,177	0.12
A401	ไม้ผลผสม	6,051	0.18
A403	ทุเรียน	115	-
A404	เงาะ	42	-
A405	มะพร้าว	19,789	0.59
A407	มะม่วง	30,064	0.90
A408	มะม่วงหิมพานต์	8,602	0.26
A410	น้อยหน่า	23	-
A411	กล้วย	1,735	0.05
A412	มะขาม	172	0.01

ตารางที่ 22 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A413	ลำไย	1,851	0.06
A414	ฝรั่ง	28	-
A415	มะละกอ	728	0.02
A416	ขนุน	4,516	0.14
A417	กระท้อน	80	-
A419	มังคุด	64	-
A421	ระกำ สละ	15	-
A422	มะนาว	220	0.01
A424	มะขามเทศ	55	-
A426	แก้วมังกร	64	-
A427	ส้มโอ	103	-
A428	ละมุด	17	-
A429	มะปราง มะยงชิด	22	-
A5	พืชสวน	3,881	0.12
A501	พืชสวนผสม	189	0.01
A502	พืชผัก	3,364	0.10
A503	ไม้ดอก ไม้ประดับ	285	0.01
A509	พืชสมุนไพร	43	-
A7	ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์	18,972	0.57
A700	โรงเรือนร้าง	294	0.01
A701	ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์	288	0.01
A702	โรงเรือนเลี้ยงโค กระบือ และม้า	136	-
A703	โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก	13,057	0.39
A704	โรงเรือนเลี้ยงสุกร	5,197	0.16
A8	พืชน้ำ	15	-
A803	บัว	15	-
A9	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	352,528	10.53
A900	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้าง	22,408	0.67
A901	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำผสม	468	0.01

ตารางที่ 22 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A902	สถานที่เพาะเลี้ยงปลา	212,137	6.34
A903	สถานที่เพาะเลี้ยงกุ้ง	116,447	3.48
A904	สถานที่เพาะเลี้ยงปู หอย	1,068	0.03
A0	เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม	249	0.01
A001	เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม	249	0.01
F	พื้นที่ป่าไม้	544,982	16.29
F100	ป่าไม้ผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู	6,971	0.21
F101	ป่าไม้ผลัดใบสมบูรณ์	394,685	11.80
F200	ป่าผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู	4,950	0.15
F201	ป่าผลัดใบสมบูรณ์	96,580	2.89
F300	ป่าชายเลนรอสภาพฟื้นฟู	4,432	0.13
F301	ป่าชายเลนสมบูรณ์	8,515	0.25
F501	ป่าปลูกสมบูรณ์	28,839	0.86
F601	วนเกษตรสมบูรณ์	10	-
W	พื้นที่น้ำ	100,083	3.01
W101	แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง	45,580	1.36
W102	หนอง บึง ทะเลสาบ	1,324	0.04
W103	ทะเล	1,495	0.05
W201	อ่างเก็บน้ำ	38,315	1.15
W202	บ่อน้ำในไร่นา	7,863	0.24
W203	คลองชลประทาน	5,506	0.17
M	พื้นที่เบ็ดเตล็ด	89,520	2.67
M101	ทุ่งหญ้าธรรมชาติ	6,274	0.19
M102	ทุ่งหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ	41,912	1.25
M201	พื้นที่ลุ่ม	15,595	0.47
M201+A204	พื้นที่ลุ่ม+มันสำปะหลัง	362	0.01
M300	เหมืองเก่า บ่อขุดเก่า	8,802	0.26
M302	บ่อลูกรัง	994	0.03
M304	บ่อดิน	5,504	0.16

ตารางที่ 22 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
M401	พื้นที่กองวัสดุ	20	-
M403	ที่หินโผล่	43	-
M405	พื้นที่ถม	4,750	0.14
M500	นาเกลือร้าง	441	0.01
M501	นาเกลือ	3,918	0.12
M701	ที่ทิ้งขยะ	905	0.03
รวมทั้งหมด		3,344,375	100.00

ที่มา: จากการวิเคราะห์โดยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน
กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน

2.23 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดชลบุรี ปี พ.ศ. 2561

จังหวัดชลบุรี มีเนื้อที่ทั้งหมด 2,726,875 ไร่ สามารถจำแนกประเภทการใช้ที่ดินได้ออกเป็น 5 ประเภท คือ พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง (U) มีเนื้อที่ 600,736 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 22.04 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่เกษตรกรรม (A) มีเนื้อที่ 1,540,694 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 56.47 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่ป่าไม้ (F) มีเนื้อที่ 310,384 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 11.39 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่น้ำ (W) มีเนื้อที่ 82,746 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 3.04 ของเนื้อที่จังหวัด และพื้นที่เบ็ดเตล็ด (M) มีเนื้อที่ 192,315 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 7.06 ของเนื้อที่จังหวัด โดยการใช้ประโยชน์ในพื้นที่แต่ละประเภทมีรายละเอียด (ภาพที่ 23 และตารางที่ 23) ดังนี้

2.23.1 พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง (U) มีเนื้อที่ 600,736 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 22.04 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย ตัวเมืองและย่านการค้า หมู่บ้าน สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ สถานีกมนามคม พื้นที่อุตสาหกรรม พื้นที่สิ่งปลูกสร้างอื่นๆ และสนามกอล์ฟ

1) ตัวเมืองและย่านการค้า (U1) มีเนื้อที่ 58,754 ไร่ หรือร้อยละ 2.15 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย 11 อำเภอ คือ อำเภอเมืองชลบุรี อำเภอพนัสนิคม อำเภอพานทอง อำเภอบ้านบึง อำเภอสรีราชา อำเภอเกาะจันทร์ อำเภอบ่อทอง อำเภอหนองใหญ่ อำเภอบางละมุง อำเภอสัตหีบ และอำเภอเกาะสีชัง

2) หมู่บ้าน (U2) มีเนื้อที่รวม 252,967 ไร่ หรือร้อยละ 9.28 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ หมู่บ้านบนพื้นราบ และหมู่บ้าน/ที่ดินจัดสรรร้าง มีเนื้อที่ 252,756 และ 211 ไร่ หรือร้อยละ 9.27 และ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด ตามลำดับ

3) สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ (U3) มีเนื้อที่รวม 70,810 ไร่ หรือร้อยละ 2.60 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบไปด้วยสถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ และสถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ ร้าง มีเนื้อที่ 70,793 และ 17 ไร่ ตามลำดับ ซึ่งได้แก่ สถานที่ราชการ โรงพยาบาล มหาวิทยาลัย โรงเรียน และวัดต่าง ๆ

4) สถานีกมนามคม (U4) ได้แก่ สนามบิน สถานีรถไฟ สถานีขนส่ง ท่าเรือ ถนน และทางรถไฟ มีเนื้อที่ 35,618 ไร่ หรือร้อยละ 1.31 ของเนื้อที่จังหวัด

5) พื้นที่อุตสาหกรรม (U5) มีเนื้อที่ 119,233 ไร่ หรือร้อยละ 4.37 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ นิคมอุตสาหกรรม โรงงานอุตสาหกรรม ลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร และพื้นที่อุตสาหกรรมร้าง มีเนื้อที่ 42,481 75,437 920 และ 395 ไร่ หรือร้อยละ 1.56 2.77 0.03 และ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด ตามลำดับ

6) พื้นที่สิ่งปลูกสร้างอื่น ๆ (U6) มีเนื้อที่ 33,745 ไร่ หรือร้อยละ 1.24 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮ้าส์ สุสาน ป่าช้า และสถานีสาน้ำมัน และสถานที่ร้าง มีเนื้อที่ 10,320 4,742 17,649 1,018 และ 16 ไร่ หรือร้อยละ 0.38 0.17 0.65 0.04 ของเนื้อที่จังหวัด ตามลำดับ

7) สนามกอล์ฟ (U7) มีเนื้อที่ 29,609 ไร่ หรือร้อยละ 1.09 ของเนื้อที่จังหวัด พบบริเวณอำเภอเมืองชลบุรี อำเภอบ้านบึง อำเภอสรีราชา อำเภอบางละมุง และอำเภอสัตหีบ

2.23.2 พื้นที่เกษตรกรรม (A) มีเนื้อที่ 1,540,694 ไร่ หรือร้อยละ 56.47 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย พื้นที่นา พืชไร่ ไม้ยืนต้น ไม้ผล พืชสวน พืชไร่และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ พืชไร่ สถานีสานน้ำมันและโรงเรือนเลี้ยงสัตว์น้ำ และเกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม

1) พื้นที่นา (A1) มีเนื้อที่ 130,969 ไร่ หรือร้อยละ 4.80 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ นาข้าว มีเนื้อที่ 109,934 ไร่ หรือร้อยละ 4.03 ของเนื้อที่จังหวัด นาร้าง มีเนื้อที่ 20,772 ไร่ หรือร้อยละ 0.76 ของเนื้อที่จังหวัด ปลูกมากในพื้นที่ อำเภอพนัสนิคม อำเภอบ้านบึง และอำเภอเกาะจันทร์ นาข้าวในพื้นที่ลุ่ม มีเนื้อที่ 263 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด

2) พืชไร่ (A2) มีเนื้อที่ 522,701 ไร่ หรือร้อยละ 19.16 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ มันสำปะหลัง อ้อย สับปะรด ข้าวโพด และพืชไร่อื่น ๆ

(1) มันสำปะหลัง (A204) มีเนื้อที่ 262,650 ไร่ หรือร้อยละ 9.63 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกแทบทุกอำเภอในจังหวัดชลบุรี

(2) อ้อย (A203) มีเนื้อที่ 165,628 ไร่ หรือร้อยละ 6.07 ของเนื้อที่จังหวัด ปลูกมากในเขต อำเภอบ้านบึง อำเภอบ่อทอง อำเภอหนองใหญ่ อำเภอพนัสนิคม และอำเภอเกาะจันทร์

(3) สับปะรด (A205) มีเนื้อที่ 75,378 ไร่ หรือร้อยละ 2.76 ของเนื้อที่จังหวัด ปลูกมากในเขตอำเภอศรีราชา อำเภอละมุง อำเภอบ้านบึง และอำเภอหนองใหญ่

(4) ข้าวโพด (A202) มีเนื้อที่ 1,493 ไร่ หรือร้อยละ 0.06 ของเนื้อที่จังหวัด

(5) พืชไร่อื่น ๆ ได้แก่ แตงโม ถั่วเขียว พริก พืชไร่ผสม มันเทศ และไร่ร้าง มีเนื้อที่ 17,552 ไร่ หรือร้อยละ 0.64 ของเนื้อที่จังหวัด

3) ไม้ยืนต้น (A3) มีเนื้อที่ 634,843 ไร่ หรือร้อยละ 23.28 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ยูคาลิปตัส สัก และไม้ยืนต้นอื่น ๆ

(1) ยางพารา (A302) มีเนื้อที่ 369,003 ไร่ หรือร้อยละ 13.53 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกอยู่ในอำเภอบ่อทอง อำเภอหนองใหญ่ อำเภอเกาะจันทร์ และอำเภอบ้านบึง

(2) ปาล์มน้ำมัน (A303) มีเนื้อที่ 141,606 ไร่ หรือร้อยละ 5.19 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกในอำเภอบ่อทอง อำเภอหนองใหญ่ และอำเภอบ้านบึง

(3) ยูคาลิปตัส (A304) มีเนื้อที่ 101,299 ไร่ หรือร้อยละ 3.72 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกกระจายอยู่ทั่วจังหวัด

(4) สัก (A305) มีเนื้อที่ 6,288 ไร่ หรือร้อยละ 0.23 ของเนื้อที่จังหวัด

(5) ไม้ยืนต้นอื่น ๆ ได้แก่ ไม้ยืนต้นผสม สะเดา สนประดิพัทธ์ กระจับปี่ ประดู่ กาแฟ ไม้ปลูกเพื่อการค้า หมาก จามจุรี ดินเบ็ด ยมหอม มะฮอกกานี กฤษณา ตะกู และไม้ยืนต้นผสมร้าง มีเนื้อที่รวม 16,647 ไร่ หรือร้อยละ 0.61 ของเนื้อที่จังหวัด

4) ไม้ผล (A4) มีเนื้อที่ 120,356 ไร่ หรือร้อยละ 4.40 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ มะพร้าว ไม้ผลผสม มะม่วง และมะม่วงหิมพานต์ และไม้ผลอื่น ๆ

(1) มะพร้าว (A405) มีเนื้อที่ 49,216 ไร่ หรือร้อยละ 1.80 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกอยู่ในอำเภอบางละมุง อำเภอศรีราชา และอำเภอบ้านบึง

(2) ไม้ผลผสม (A401) มีเนื้อที่ 33,340 ไร่ หรือร้อยละ 1.22 ของเนื้อที่จังหวัด พบกระจายอยู่ทั่วทุกอำเภอ

(3) มะม่วง (A407) มีเนื้อที่ 13,481 ไร่ หรือร้อยละ 0.49 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกกระจายทั่วทั้งจังหวัด พบมากในอำเภอเกาะจันทร์ อำเภอพนัสนิคม และอำเภอบ่อทอง

(4) มะม่วงหิมพานต์ (A408) มีเนื้อที่ 11,953 ไร่ หรือร้อยละ 0.44 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกอยู่ในอำเภอบ่อทอง อำเภอหนองใหญ่ และอำเภอบ้านบึง

(5) ไม้ผลอื่น ๆ ได้แก่ ไม้ผลร้าง/เสื่อมโทรม ส้ม ทูเรียน เงาะ ลิ้นจี่ น้อยหน่า กล้วย มะขาม ลำไย ฝรั่ง มะละกอ ขนุน กระท้อน มังคุด ลางสาด ลองกอง ระกำ สละ มะนาว แก้วมังกร ส้มโอ และละมุด มีเนื้อที่ 12,366 ไร่ หรือร้อยละ 0.45 ของเนื้อที่จังหวัด

5) พืชสวน (A5) มีเนื้อที่ 4,311 ไร่ หรือร้อยละ 0.15 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ พืชผัก ไม้ดอกไม้ประดับ ฝรั่ง พืชสมุนไพร นาหญ้า เห็ด และพืชสวนร้าง/เสื่อมโทรม

(1) พืชผัก (A502) มีเนื้อที่ 2,557 ไร่ หรือร้อยละ 0.09 ของเนื้อที่จังหวัด พบในอำเภอ เมืองชลบุรี อำเภอพนัสนิคม อำเภอเกาะจันทร์ และอำเภอบ่อทอง

(2) พืชสวนอื่น ๆ ได้แก่ ไม้ดอกไม้ประดับ อุ่น พืชสมุนไพร นาหญ้า เห็ด และ พืชสวนร้าง/เสื่อมโทรม มีเนื้อที่ 1,754 ไร่ หรือร้อยละ 0.06 ของเนื้อที่จังหวัด

6) พืชไร่เลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ (A7) มีเนื้อที่ 45,585 ไร่ หรือร้อยละ 1.68 ของเนื้อที่ จังหวัด ได้แก่ โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก โรงเรือนเลี้ยงสุกร โรงเรือนร้าง พืชไร่เลี้ยงสัตว์ และโรงเรือนเลี้ยงโค กระบือ และม้า

(1) โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก (A703) มีเนื้อที่ 33,884 ไร่ หรือร้อยละ 1.24 ของเนื้อที่จังหวัด โดยส่วนใหญ่อยู่ในอำเภอบ้านบึง อำเภอบ่อทอง อำเภอหนองใหญ่ และอำเภอพนัสนิคม

(2) โรงเรือนเลี้ยงสุกร (A704) มีเนื้อที่ 9,883 ไร่ หรือร้อยละ 0.36 ของเนื้อที่จังหวัด โดยส่วนใหญ่อยู่ในอำเภอพนัสนิคม อำเภอบ่อทอง และอำเภอบ้านบึง

(3) โรงเรือนร้าง (A700) มีเนื้อที่ 959 ไร่ หรือร้อยละ 0.04 ของเนื้อที่จังหวัด

(4) พืชไร่เลี้ยงสัตว์ (A701) มีเนื้อที่ 434 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ของเนื้อที่จังหวัด

(5) โรงเรือนเลี้ยงโค กระบือ และม้า (A702) มีเนื้อที่ 429 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ของเนื้อที่จังหวัด

7) พืชน้ำ (A8) มีเนื้อที่ 69 ไร่ ได้แก่ บัว

8) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (A9) มีเนื้อที่ 81,642 ไร่ หรือร้อยละ 2.99 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้าง สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำผสม สถานที่เพาะเลี้ยงปลา และสถานที่ เพาะเลี้ยงกุ้ง พบมากในอำเภอพนัสนิคม และอำเภอเมืองชลบุรี

(1) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์ปลา (A902) มีเนื้อที่ 56,014 ไร่ หรือร้อยละ 2.05 ของเนื้อที่จังหวัด

(2) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์ผสม (A901) มีเนื้อที่ 10,862 ไร่ หรือร้อยละ 0.4 ของเนื้อที่จังหวัด

(3) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์ร้าง (A900) มีเนื้อที่ 10,466 ไร่ หรือร้อยละ 0.38 ของเนื้อที่จังหวัด

(4) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์กุ้ง (A903) มีเนื้อที่ 4,300 ไร่ หรือร้อยละ 0.16 ของเนื้อที่จังหวัด

9) เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม (A0) มีเนื้อที่ 218 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด

2.23.3 พื้นที่ป่าไม้ (F) มีเนื้อที่ 310,384 ไร่ หรือร้อยละ 11.39 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ป่าไม่ผลัดใบสมบูรณ์ ป่าไม่ผลัดใบรกร้างสภาพฟื้นฟู ป่าผลัดใบสมบูรณ์ ป่าผลัดใบรกร้างสภาพฟื้นฟู ป่าชายเลนรกร้างสภาพฟื้นฟู ป่าชายเลนสมบูรณ์ ป่าปลูกสมบูรณ์ และป่าปลูกรกร้างสภาพฟื้นฟู

1) ป่าไม่ผลัดใบ (F1) มีเนื้อที่ 47,379 ไร่ หรือร้อยละ 1.74 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ป่าไม่ผลัดใบสมบูรณ์ มีเนื้อที่ 47,348 ไร่ หรือร้อยละ 1.74 ของเนื้อที่จังหวัด และป่าไม่ผลัดใบรกร้างสภาพฟื้นฟู มีเนื้อที่ 31 ไร่

2) ป่าผลัดใบ (F2) มีเนื้อที่ 24,410 ไร่ หรือร้อยละ 9.44 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ป่าผลัดใบสมบูรณ์ และป่าผลัดใบรกร้างสภาพฟื้นฟู มีเนื้อที่ 232,856 และ 24,410 ไร่ หรือร้อยละ 8.54 และ 0.90 ของเนื้อที่จังหวัด

3) ป่าชายเลน (F3) มีเนื้อที่ 3,255 ไร่ หรือร้อยละ 0.12 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ป่าชายเลนรกร้างสภาพฟื้นฟู และป่าชายเลนสมบูรณ์ มีเนื้อที่ 1,674 และ 1,581 ไร่ หรือร้อยละ 0.06 และ 0.06 ของเนื้อที่จังหวัด

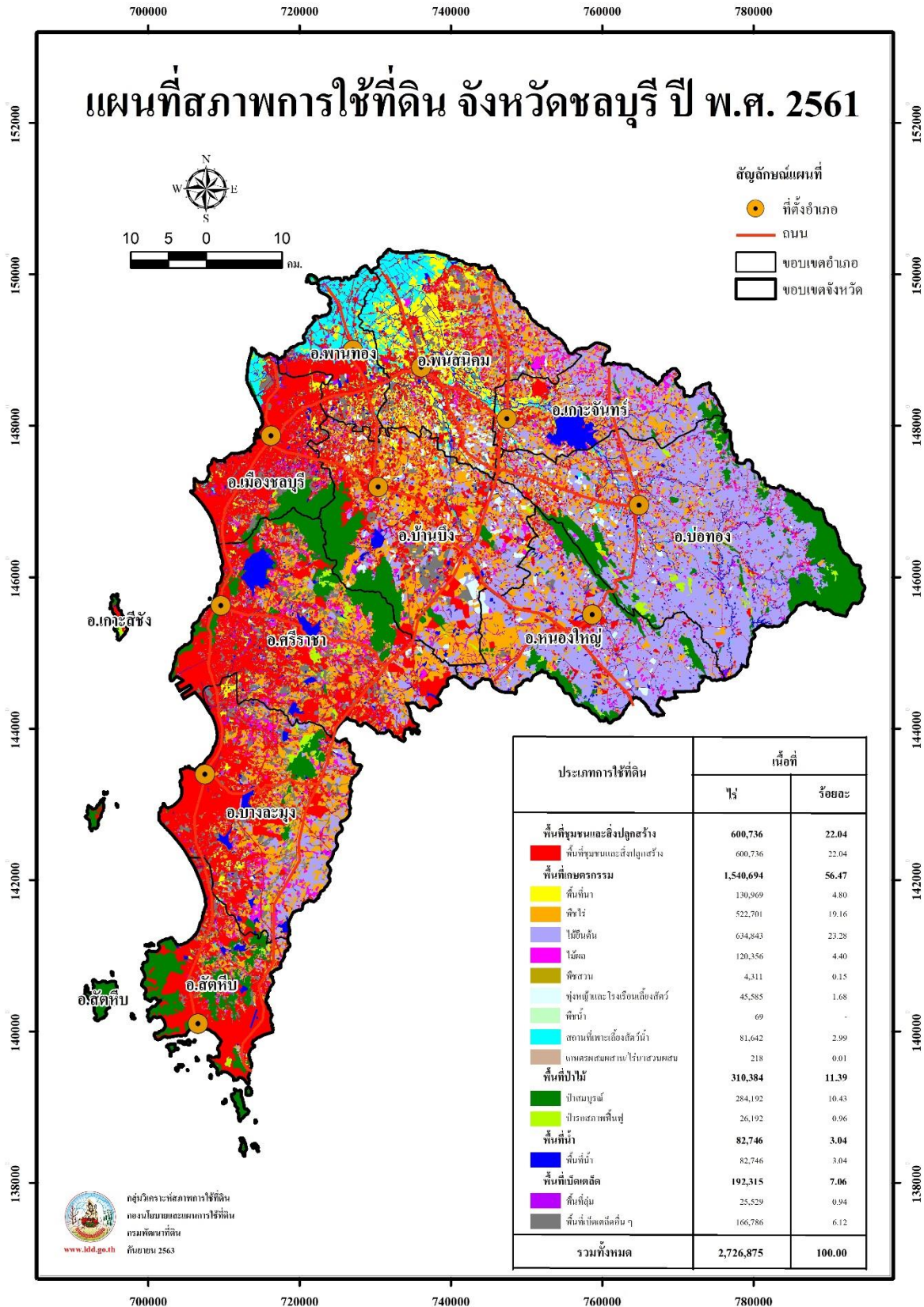
4) ป่าปลูก (F5) มีเนื้อที่ 2,484 ไร่ หรือร้อยละ 0.09 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ป่าปลูกสมบูรณ์ มีเนื้อที่ 2,407 ไร่ หรือร้อยละ 0.09 ของเนื้อที่จังหวัด และป่าปลูกรกร้างสภาพฟื้นฟู มีเนื้อที่ 77 ไร่

2.23.4 พื้นที่น้ำ (W) มีเนื้อที่ 82,746 ไร่ หรือร้อยละ 3.04 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่

1) แหล่งน้ำธรรมชาติ (W1) เช่น แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง หนอง บึง ทะเลสาบ และทะเล มีเนื้อที่ 20,618 ไร่ หรือร้อยละ 0.76 ของเนื้อที่จังหวัด

2) แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น (W2) เช่น อ่างเก็บน้ำ บ่อน้ำในไร่นา และคลองชลประทาน มีเนื้อที่ 62,128 ไร่ หรือร้อยละ 2.28 ของเนื้อที่จังหวัด โดยมีอ่างเก็บน้ำที่สำคัญคือ อ่างเก็บน้ำบางพระ

2.23.5 พื้นที่เบ็ดเตล็ด (M) มีเนื้อที่ 192,315 ไร่ หรือ ร้อยละ 7.06 ของเนื้อที่จังหวัด กระจายอยู่ทั่วไป ทุกอำเภอ โดยอาจจะเป็นทุ่งหญ้าธรรมชาติ ทุ่งหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ ไร่ป่า ไร่หนาม พื้นที่ลุ่มที่มีน้ำท่วม ชึ่งตลอดปี อ้อยในพื้นที่ลุ่ม มันสำปะหลังในพื้นที่ลุ่ม เหมืองเก่า บ่อขุดเก่า เหมืองแร่ บ่อลูกรัง บ่อทราย บ่อดิน พื้นที่ถม นาเกลือร้าง หาดทราย และที่ทิ้งขยะ มีเนื้อที่ 39,715 61,125 31 24,078 1,303 215 14,112 2,706 8,345 17,662 7,727 14 19,728 1,167 78 และ 391 ไร่ หรือร้อยละ 1.46 2.09 0.00 0.89 0.05 0.01 0.52 1.10 0.31 0.65 0.28 0.00 0.72 0.04 0.00 และ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด ตามลำดับ

ภาพที่ 23 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดชลบุรี ปี พ.ศ. 2561

ตารางที่ 23 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดชลบุรี ปี พ.ศ. 2561

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
U	พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	600,736	22.04
U101	ตัวเมืองและย่านการค้า	58,754	2.15
U200	หมู่บ้าน/ที่ดินจัดสรรร้าง	211	0.01
U201	หมู่บ้านบนพื้นราบ	252,756	9.27
U300	สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ ว่าง	17	-
U301	สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ	70,793	2.60
U401	สนามบิน	139	0.01
U402	สถานีรถไฟ	62	-
U403	สถานีขนส่ง	29	-
U404	ท่าเรือ	244	0.01
U405	ถนน	34,598	1.27
U406	ทางรถไฟ	546	0.02
U500	พื้นที่อุตสาหกรรมร้าง	395	0.01
U501	นิคมอุตสาหกรรม	42,481	1.56
U502	โรงงานอุตสาหกรรม	75,437	2.77
U503	ลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร	920	0.03
U600	สถานที่ว่าง	16	-
U601	สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ	10,320	0.38
U602	รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮ้าส์	4,742	0.17
U603	สุสาน ป่าช้า	17,649	0.65
U605	สถานีบริการน้ำมัน	1,018	0.04
U701	สนามกอล์ฟ	29,609	1.09
A	พื้นที่เกษตรกรรม	1,540,694	56.47
A1	พื้นที่นา	130,969	4.80
A100	นาร้าง	20,772	0.76
A101	นาข้าว	109,934	4.03
M201+A101	พื้นที่ลุ่ม+นาข้าว	263	0.01
A2	พืชไร่	522,701	19.16
A200	ไร่ร้าง	17,385	0.64
A201	พืชไร่ผสม	22	-
A202	ข้าวโพด	1,493	0.06
A203	อ้อย	165,628	6.07
A204	มันสำปะหลัง	262,650	9.63

ตารางที่ 23 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A205	สับประรด	75,378	2.76
A208	ถั่วเขียว	37	-
A219	มันเทศ	18	-
A220	แตงโม	56	-
A229	พริก	34	-
A3	ไม้ยืนต้น	634,843	23.28
A300	ไม้ยืนต้นร้าง/เสื่อมโทรม	5,241	0.19
A301	ไม้ยืนต้นผสม	7,729	0.28
A302	ยางพารา	369,003	13.53
A303	ปาล์มน้ำมัน	141,606	5.19
A304	ยูคาลิปตัส	101,299	3.72
A305	สัก	6,288	0.23
A306	สะเดา	121	0.01
A307	สนประดิพัทธ์	1,307	0.05
A308	กระถิน	579	0.02
A309	ประดู่	79	-
A312	กาแพ	13	-
A315	ไผ่ปลูกเพื่อการค้า	945	0.03
A317	หมาก	93	-
A318	จามจุรี	136	0.01
A319	ตีนเป็ด	15	-
A321	ยมหอม มะฮอกกานี	10	-
A322	กฤษณา	230	0.01
A323	ตะกั่ว	149	0.01
A4	ไม้ผล	120,356	4.40
A400	ไม้ผลร้าง/เสื่อมโทรม	2,516	0.09
A401	ไม้ผลผสม	33,340	1.22
A402	ส้ม	48	-
A403	ทุเรียน	143	0.01
A404	เงาะ	50	-
A405	มะพร้าว	49,216	1.80
A406	ลิ้นจี่	52	-
A407	มะม่วง	13,481	0.49

ตารางที่ 23 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A408	มะม่วงหิมพานต์	11,953	0.44
A410	น้อยหน่า	13	-
A411	กล้วย	1,754	0.06
A412	มะขาม	169	0.01
A413	ลำไย	748	0.03
A414	ฝรั่ง	196	0.01
A415	มะละกอ	130	-
A416	ขนุน	5,671	0.21
A417	กระท้อน	53	-
A419	มังคุด	371	0.01
A420	กลางสาด ลองกอง	37	-
A421	ระกำ สละ	27	-
A422	มะนาว	144	0.01
A426	แก้วมังกร	58	-
A427	ส้มโอ	169	0.01
A428	ละมุด	17	-
A5	พืชสวน	4,311	0.15
A500	พืชสวนร้าง/เสื่อมโทรม	62	-
A502	พืชผัก	2,557	0.09
A503	ไม้ดอก ไม้ประดับ	892	0.03
A504	อู่จัน	500	0.02
A509	พืชสมุนไพร	65	-
A510	นาหญ้า	207	0.01
A515	เห็ด	28	-
A7	ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์	45,585	1.68
A700	โรงเรือนร้าง	959	0.04
A701	ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์	434	0.02
A702	โรงเรือนเลี้ยงโค กระบือ และม้า	429	0.02
A703	โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก	33,884	1.24
A704	โรงเรือนเลี้ยงสุกร	9,879	0.36
A8	พืชน้ำ	69	-
A803	บัว	69	-

ตารางที่ 23 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A9	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	81,642	2.99
A900	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้าง	10,466	0.38
A901	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำผสม	10,862	0.40
A902	สถานที่เพาะเลี้ยงปลา	56,014	2.05
A903	สถานที่เพาะเลี้ยงกุ้ง	4,300	0.16
A0	เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม	218	0.01
A001	เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม	218	0.01
F	พื้นที่ป่าไม้	310,384	11.39
F100	ป่าไม้ผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู	31	-
F101	ป่าไม้ผลัดใบสมบูรณ์	47,348	1.74
F200	ป่าผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู	24,410	0.90
F201	ป่าผลัดใบสมบูรณ์	232,856	8.54
F300	ป่าชายเลนรอสภาพฟื้นฟู	1,674	0.06
F301	ป่าชายเลนสมบูรณ์	1,581	0.06
F500	ป่าปลูกรอสภาพฟื้นฟู	77	-
F501	ป่าปลูกสมบูรณ์	2,407	0.09
W	พื้นที่น้ำ	82,746	3.04
W101	แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง	14,036	0.52
W102	หนอง บึง ทะเลสาบ	2,663	0.10
W103	ทะเล	3,919	0.14
W201	อ่างเก็บน้ำ	42,300	1.55
W202	บ่อน้ำในไร่นา	17,246	0.63
W203	คลองชลประทาน	2,582	0.10
M	พื้นที่เบ็ดเตล็ด	192,315	7.06
M101	ทุ่งหญ้าธรรมชาติ	39,715	1.46
M102	ทุ่งหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ	61,125	2.24
M103	ไผ่ป่า ไผ่หนาม	31	-
M201	พื้นที่ลุ่ม	24,078	0.88
M201+A203	พื้นที่ลุ่ม+อ้อย	1,213	0.05
M201+A204	พื้นที่ลุ่ม+มันสำปะหลัง	238	0.01
M300	เหมืองเก่า บ่อขุดเก่า	13,107	0.48
M301	เหมืองแร่	2,706	0.10
M302	บ่อลูกรัง	8,836	0.32

ตารางที่ 23 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
M303	บ่อทราย	17,550	0.65
M304	บ่อดิน	6,699	0.25
M401	พื้นที่กองวัสดุ	14	-
M405	พื้นที่ถม	15,362	0.56
M500	นาเกลือร้าง	1,167	0.04
M601	หาดทราย	78	-
M701	ที่ทิ้งขยะ	396	0.02
รวมทั้งหมด		2,726,875	100.00

ที่มา: จากการวิเคราะห์โดยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน
กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน

2.24 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดตราด ปี พ.ศ. 2561

จังหวัดตราด มีเนื้อที่ทั้งหมด 1,761,875 ไร่ สามารถจำแนกประเภทการใช้ที่ดินได้ออกเป็น 5 ประเภท คือ พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง (U) มีเนื้อที่ 64,161 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 3.65 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่เกษตรกรรม (A) มีเนื้อที่ 974,803 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 55.33 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่ป่าไม้ (F) มีเนื้อที่ 577,794 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 32.80 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่น้ำ (W) มีเนื้อที่ 76,466 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 4.34 ของเนื้อที่จังหวัด และพื้นที่เบ็ดเตล็ด (M) มีเนื้อที่ 68,651 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 3.88 ของเนื้อที่จังหวัด โดยการใช้ประโยชน์ในพื้นที่แต่ละประเภทยังมีรายละเอียด (ภาพที่ 24 และตารางที่ 24) ดังนี้

2.24.1 พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง (U) มีเนื้อที่ 64,161 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 3.65 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย ตัวเมืองและย่านการค้า หมู่บ้านบนพื้นราบ สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ สนามบิน สถานีขนส่ง ท่าเรือ ถนน พื้นที่อุตสาหกรรมร้าง โรงงานอุตสาหกรรม ลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮ้าส์ สุสาน ป่าช้า สถานีบริการน้ำมัน และสนามกอล์ฟ

1) ตัวเมืองและย่านการค้า (U1) มีเนื้อที่ 6,238 ไร่ หรือร้อยละ 0.35 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย 7 อำเภอ คือ อำเภอเมืองตราด อำเภอบ่อไร่ อำเภอเขาสมิง อำเภอแหลมงอบ อำเภอเกาะช้าง อำเภอเกาะกูด และอำเภอคลองใหญ่

2) หมู่บ้าน (U2) ได้แก่ หมู่บ้านบนพื้นราบ มีเนื้อที่ 36,656 ไร่ หรือร้อยละ 2.08 ของเนื้อที่จังหวัด

3) สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ (U3) ได้แก่ มีเนื้อที่ 7,937 ไร่ หรือร้อยละ 0.45 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ สถานที่ราชการ โรงพยาบาล มหาวิทยาลัย โรงเรียน และวัดต่าง ๆ

4) สถานีคมนาคม (U4) มีเนื้อที่ 7,419 ไร่ หรือร้อยละ 0.42 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ สนามบิน สถานีขนส่ง ท่าเรือ และถนน มีเนื้อที่ 673 50 188 และ 6,508 ไร่ หรือร้อยละ 0.04 0.00 0.01 และ 0.37 ของเนื้อที่จังหวัด ตามลำดับ

5) ย่านอุตสาหกรรม (U5) มีเนื้อที่ 3,404 ไร่ หรือร้อยละ 0.20 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ พื้นที่อุตสาหกรรมร้าง โรงงานอุตสาหกรรม ลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร มีเนื้อที่ 24 2,937 และ 443 ไร่ หรือร้อยละ 0.00 0.17 และ 0.03 ของเนื้อที่จังหวัด ตามลำดับ

6) พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้างอื่น ๆ (U6) มีเนื้อที่ 2,447 ไร่ หรือร้อยละ 0.15 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮ้าส์ สุสาน ป่าช้า และสถานีบริการน้ำมัน มีเนื้อที่ 443 1,903 29 และ 81 ไร่ หรือร้อยละ 0.03 0.11 0.00 และ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด ตามลำดับ

7) สนามกอล์ฟ (U7) มีเนื้อที่ 60 ไร่ พบในอำเภอเกาะช้าง

2.24.2 พื้นที่เกษตรกรรม (A) มีเนื้อที่ 974,803 ไร่ หรือร้อยละ 55.33 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย พื้นที่นา พืชไร่ ไม้ยืนต้น ไม้ผล พืชสวน พืชหญ้าและโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ และสถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

1) พื้นที่นา (A1) มีเนื้อที่ 45,028 ไร่ หรือร้อยละ 2.56 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ นาข้าว มีเนื้อที่ 28,675 ไร่ หรือร้อยละ 1.63 ของเนื้อที่จังหวัด นาไร่ มีเนื้อที่ 14,733 ไร่ หรือร้อยละ 0.84

ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกในอำเภอเมืองตราด อำเภอบ่อไร่ และอำเภอเขาสมิง รวมทั้งมีการปลูกข้าวตามด้วยพืชหลังนาต่าง ๆ มีเนื้อที่ 1,620 ไร่ หรือร้อยละ 0.09 ของเนื้อที่จังหวัด

2) พืชไร่ (A2) มีเนื้อที่ 42,184 ไร่ หรือร้อยละ 2.40 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ สับปะรด ไร่ร้าง และพืชไร่อื่น ๆ

(1) สับปะรด (A205) มีเนื้อที่ 40,930 ไร่ หรือร้อยละ 2.32 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกในเขตอำเภอเมืองตราด อำเภอเขาสมิง และอำเภอบ่อไร่

(2) ไร่ร้าง (A200) มีเนื้อที่ 638 ไร่ หรือร้อยละ 0.04 ของเนื้อที่จังหวัด

(3) พืชไร่อื่น ๆ ได้แก่ แตงโม และพริก มีเนื้อที่รวม 616 ไร่ หรือร้อยละ 0.04 ของเนื้อที่จังหวัด

3) ไม้ยืนต้น (A3) มีเนื้อที่ 616,360 ไร่ หรือร้อยละ 34.98 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ไม้ยืนต้นผสม ไม้ยืนต้นร้าง/เสื่อมโทรม กฤษณา และไม้ยืนต้นอื่น ๆ

(1) ยางพารา (A302) มีเนื้อที่ 514,648 ไร่ หรือร้อยละ 29.21 ของเนื้อที่จังหวัด พบในอำเภอเมืองตราด อำเภอเขาสมิง อำเภอบ่อไร่ และอำเภอแหลมงอบ

(2) ปาล์มน้ำมัน (A303) มีเนื้อที่ 90,960 ไร่ หรือร้อยละ 5.16 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกในเขตอำเภอบ่อไร่ อำเภอเมืองตราด และอำเภอเขาสมิง

(3) ไม้ยืนต้นผสม (A301) มีเนื้อที่ 2,203 ไร่ หรือร้อยละ 0.13 ของเนื้อที่จังหวัด

(4) ไม้ยืนต้นร้าง/เสื่อมโทรม (A300) มีเนื้อที่ 2,134 ไร่ หรือร้อยละ 0.12 ของเนื้อที่จังหวัด

(5) กฤษณา (A322) มีเนื้อที่ 1,887 ไร่ หรือร้อยละ 0.11 ของเนื้อที่จังหวัด

(6) ไม้ยืนต้นอื่น ๆ ได้แก่ ยูคาลิปตัส สัก สนประดิพัทธ์ กระจับปี่ ประดู่ หมาก ใผ่ปลูกเพื่อการค้า และตะกู มีเนื้อที่รวม 4,528 ไร่ หรือร้อยละ 0.25 ของเนื้อที่จังหวัด

4) ไม้ผล (A4) มีเนื้อที่ 213,886 ไร่ หรือร้อยละ 12.13 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ไม้ผลผสมเงาะ ทูเรียน มังคุด ลางสาด ลองกอง และไม้ผลอื่น ๆ

(1) ไม้ผลผสม (A401) มีเนื้อที่ 73,824 ไร่ หรือร้อยละ 4.19 ของเนื้อที่จังหวัด ปลูกในอำเภอเขาสมิง อำเภอเมืองตราด และอำเภอบ่อไร่

(2) เงาะ (A404) มีเนื้อที่ 48,811 ไร่ หรือร้อยละ 2.77 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกในเขตอำเภอเขาสมิง อำเภอบ่อไร่ และอำเภอเมืองตราด

(3) ทูเรียน (A403) มีเนื้อที่ 36,189 ไร่ หรือร้อยละ 2.05 ของเนื้อที่จังหวัด ปลูกในอำเภอเขาสมิง อำเภอเมืองตราด และอำเภอบ่อไร่

(4) มังคุด (A419) มีเนื้อที่ 22,971 ไร่ หรือร้อยละ 1.30 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกในเขตอำเภอเขาสมิง อำเภอเมืองตราด และอำเภอบ่อไร่

(5) ลางสาด ลองกอง (A420) มีเนื้อที่ 8,000 ไร่ หรือร้อยละ 0.45 ของเนื้อที่จังหวัด

(6) ไม้ผลอื่น ๆ ได้แก่ ไม้ผลร้าง/เสื่อมโทรม ส้ม มะพร้าว ลิ้นจี่ มะม่วงหิมพานต์ พุทรา กล้วย ลำไย ฝรั่ง มะละกอ ขนุน กระท้อน สละ ระกำ มะนาว แก้วมังกร ส้มโอ มะปราง มะยงชิด มะไฟ ละมู มีเนื้อที่ 24,091 ไร่ หรือร้อยละ 1.37 ของเนื้อที่จังหวัด

5) พืชสวน (A5) มีเนื้อที่ 1,395 ไร่ หรือร้อยละ 0.09 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ พืชผัก พริกไทย ไม้ดอก ไม้ประดับ หวาย และพืชสวนร้าง/เสื่อมโทรม

(1) พืชผัก (A502) มีเนื้อที่ 973 ไร่ หรือร้อยละ 0.06 ของเนื้อที่จังหวัด ปทุมมากในอำเภอเมืองตราด และอำเภอแหลมงอบ

(2) พืชสวนอื่นๆ ได้แก่ พริกไทย ไม้ดอก ไม้ประดับ หวาย และพืชสวนร้าง/เสื่อมโทรม มีเนื้อที่ 422 ไร่ หรือร้อยละ 0.03 ของเนื้อที่จังหวัด

6) พุ่มหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ (A7) มีเนื้อที่ 556 ไร่ หรือร้อยละ 0.03 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ พุ่มหญ้าเลี้ยงสัตว์ โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก และโรงเรือนเลี้ยงสุกร

(1) พุ่มหญ้าเลี้ยงสัตว์ (A701) มีเนื้อที่ 52 ไร่

(2) โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก (A703) มีเนื้อที่ 343 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่เลี้ยงในอำเภอเขาสมิง อำเภอเมืองตราด และอำเภอปอไร่

(3) โรงเรือนเลี้ยงสุกร (A704) มีเนื้อที่ 161 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด

7) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (A9) มีเนื้อที่ 55,394 ไร่ หรือร้อยละ 3.14 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย สถานที่เพาะเลี้ยงปลา สถานที่เพาะเลี้ยงกุ้ง สถานที่เพาะเลี้ยงผสม และสถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้าง

(1) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้าง (A900) มีเนื้อที่ 4,798 ไร่ หรือร้อยละ 0.27 ของเนื้อที่จังหวัด

(2) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์ผสม (A901) มีเนื้อที่ 64 ไร่

(3) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์ปลา (A902) มีเนื้อที่ 401 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ของเนื้อที่จังหวัด

(4) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์กุ้ง (A903) มีเนื้อที่ 50,131 ไร่ หรือร้อยละ 2.85 ของเนื้อที่จังหวัด

ส่วนใหญ่เลี้ยงในอำเภอเมืองตราด อำเภอเขาสมิง และอำเภอแหลมงอบ

2.24.3 พื้นที่ป่าไม้ (F) มีเนื้อที่ 577,794 ไร่ หรือร้อยละ 32.80 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ป่าไม่ผลัดใบสมบูรณ์ ป่าไม่ผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู ป่าผลัดใบสมบูรณ์ ป่าผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู ป่าชายเลนสมบูรณ์ ป่าชายเลนรอสภาพฟื้นฟู ป่าพรุสมบูรณ์ ป่าปลูกสมบูรณ์ ป่าปลูกรอสภาพฟื้นฟู และป่าชายเลนรอสภาพฟื้นฟู

1) ป่าไม่ผลัดใบ (F1) มีเนื้อที่ 317,281 ไร่ หรือร้อยละ 18.01 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ป่าไม่ผลัดใบสมบูรณ์ และป่าไม่ผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู มีเนื้อที่ 313,889 และ 3,392 ไร่ หรือร้อยละ 17.82 และ 0.19 ของเนื้อที่จังหวัด

2) ป่าผลัดใบ (F2) มีเนื้อที่ 183,816 ไร่ หรือร้อยละ 10.43 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ป่าผลัดใบสมบูรณ์ และป่าผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู มีเนื้อที่ 173,618 และ 10,198 ไร่ หรือร้อยละ 9.85 และ 0.58 ของเนื้อที่จังหวัด

3) ป่าชายเลน (F3) มีเนื้อที่ 67,062 ไร่ หรือร้อยละ 3.81 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ป่าชายเลนสมบูรณ์ และป่าชายเลนรอสภาพฟื้นฟู มีเนื้อที่ 59,857 และ 7,205 ไร่ หรือร้อยละ 3.40 และ 0.41 ของเนื้อที่จังหวัด

4) ป่าพรุ (F4) ได้แก่ ป่าพรุสมบูรณ์ มีเนื้อที่ 3,044 ไร่ หรือร้อยละ 0.17 ของเนื้อที่จังหวัด

5) ป่าปลูก (F5) มีเนื้อที่ 6,560 ไร่ หรือร้อยละ 0.38 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ป่าปลูกสมบูรณ์ และป่าปลูกรอสภาพฟื้นฟู มีเนื้อที่ 3,651 และ 2,909 ไร่ หรือร้อยละ 0.21 และ 0.17 ของเนื้อที่จังหวัด

6) ป่าชายหาด (F7) ได้แก่ ป่าชายหาดรอสภาพพื้นฟู มีเนื้อที่ 31 ไร่

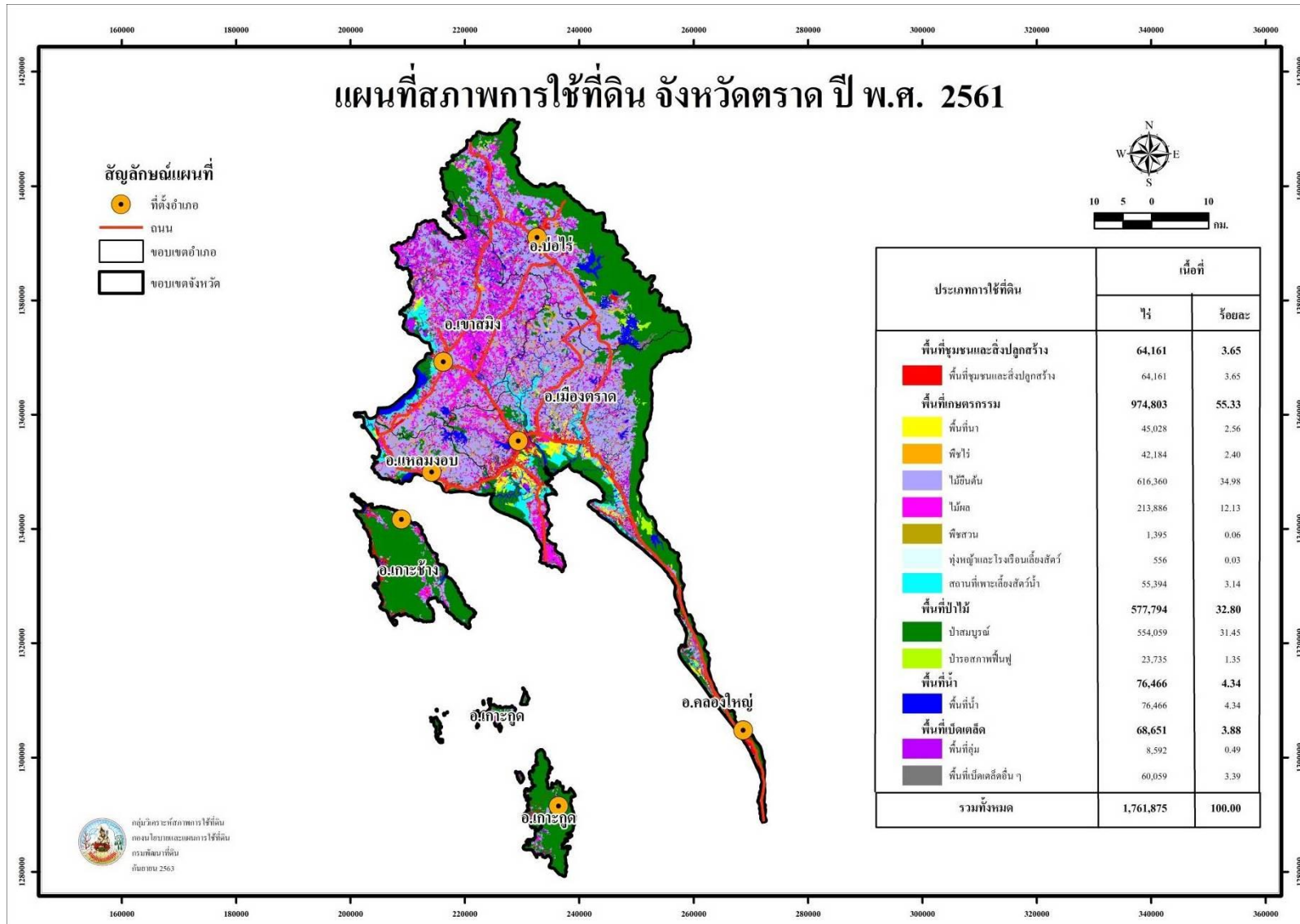
2.24.4 พื้นที่น้ำ (W) มีเนื้อที่ 76,466 ไร่ หรือร้อยละ 4.34 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่

1) แหล่งน้ำธรรมชาติ (W1) เช่น แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง หนอง บึง ทะเลสาบ และทะเล มีเนื้อที่ 43,026 ไร่ หรือร้อยละ 2.45 ของเนื้อที่จังหวัด

2) แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น (W2) เช่น อ่างเก็บน้ำ บ่อน้ำในไร่นา และคลองชลประทาน มีเนื้อที่ 33,440 ไร่ หรือร้อยละ 1.89 ของเนื้อที่จังหวัด

2.24.5 พื้นที่เบ็ดเตล็ด (M) มีเนื้อที่ 68,651 ไร่ หรือร้อยละ 3.88 ของเนื้อที่จังหวัด เป็นทุ่งหญ้าธรรมชาติ ทุ่งหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ ไร่ป่า ไร่หนาม พื้นที่ลุ่ม เหมืองเก่า บ่อขุดเก่า เหมืองแร่ บ่อลูกรัง บ่อทราย บ่อดิน พื้นที่กองวัสดุ พื้นที่ถม หาดทราย และที่ทิ้งขยะ มีเนื้อที่ 10,081 42,143 191 8,592 1,768 921 1,271 36 1,748 47 1,118 537 และ 198 ไร่ หรือร้อยละ 0.57 2.39 0.01 0.49 0.10 0.05 0.07 0.00 0.10 0.00 0.06 0.03 และ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด ตามลำดับ

ตารางที่ 24 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดตราด ปี พ.ศ. 2561

ภาพที่ 24 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดตราด ปี พ.ศ. 2561

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
U	พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	65,161	3.65
U101	ตัวเมืองและย่านการค้า	6,238	0.35
U201	หมู่บ้านบนพื้นราบ	36,656	2.08
U301	สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ	7,937	0.45
U401	สนามบิน	673	0.04
U403	สถานีขนส่ง	50	-
U404	ท่าเรือ	188	0.01
U405	ถนน	6,508	0.37
U500	พื้นที่อุตสาหกรรมร้าง	24	-
U502	โรงงานอุตสาหกรรม	2,937	0.17
U503	ลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร	443	0.03
U601	สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ	434	0.03
U602	รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮ้าส์	1,903	0.11
U603	สุสาน ป่าช้า	29	-
U605	สถานีบริการน้ำมัน	81	0.01
U701	สนามกอล์ฟ	60	-
A	พื้นที่เกษตรกรรม	974,803	55.33
A1	พื้นที่นา	45,028	2.56
A100	นาร้าง	14,733	0.84
A101	นาข้าว	28,675	1.63
A101+A202	นาข้าว+ข้าวโพด	36	-
A101+A219	นาข้าว+มันเทศ	475	0.03
A101+A220	นาข้าว+แตงโม	12	-
A101+A229	นาข้าว+พริก	593	0.03
A101+A502	นาข้าว+พืชผัก	504	0.03
A2	พืชไร่	42,184	2.40
A200	ไร่อ้อย	638	0.04
A205	สับปะรด	40,930	2.32
A220	แตงโม	132	0.01
A229	พริก	484	0.03
A3	ไม้ยืนต้น	616,360	34.98
A300	ไม้ยืนต้นร้าง/เสื่อมโทรม	2,134	0.12
A301	ไม้ยืนต้นผสม	2,203	0.13

ตารางที่ 24 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A302	ยางพารา	514,648	29.21
A303	ปาล์มน้ำมัน	90,960	5.16
A304	ยูคาลิปตัส	1,324	0.08
A305	สัก	217	0.01
A307	สนประดิพัทธ์	67	-
A308	กระถิน	1,437	0.08
A309	ประดู่	33	-
A315	ไผ่ปลูกเพื่อการค้า	63	-
A317	หมาก	1,307	0.07
A322	กฤษณา	1,887	0.11
A323	ตะกั่ว	80	0.01-
A4	ไม้ผล	213,886	12.13
A400	ไม้ผลร้าง/เสื่อมโทรม	691	0.04
A401	ไม้ผลผสม	73,824	4.19
A403	ทุเรียน	36,189	2.05
A404	เงาะ	48,811	2.77
A405	มะพร้าว	13,414	0.76
A406	ลิ้นจี่	49	-
A407	มะม่วง	155	0.01
A408	มะม่วงหิมพานต์	3,489	0.20
A409	พุทรา	19	-
A411	กล้วย	2,282	0.13
A413	ลำไย	2,433	0.14
A414	ฝรั่ง	60	-
A415	มะละกอ	130	0.01
A416	ขนุน	255	0.02
A417	กระท้อน	162	0.01
A419	มังคุด	22,971	1.30
A420	กลางสาด ลองกอง	8,000	0.45
A421	ระกำ สละ	408	0.02
A422	มะนาว	103	0.01
A426	แก้วมังกร	48	-
A427	ส้มโอ	279	0.02
A429	มะปราง มะยงชิด	72	-

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A430	มะไฟ ละไม	42	-
A5	พืชสวน	1,395	0.09
A502	พืชผัก	973	0.06
A503	ไม้ดอก ไม้ประดับ	85	0.01
A505	พริกไทย	292	0.02
A511	หวาย	45	-
A7	ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์	556	0.03
A701	ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์	52	-
A703	โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก	343	0.02
A704	โรงเรือนเลี้ยงสุกร	161	0.01
A9	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	55,394	3.14
A900	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้าง	4,798	0.27
A901	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำผสม	64	-
A902	สถานที่เพาะเลี้ยงปลา	401	0.02
A903	สถานที่เพาะเลี้ยงกุ้ง	50,131	2.85
F	พื้นที่ป่าไม้	577,794	32.80
F100	ป่าไม้ผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู	3,392	0.19
F101	ป่าไม้ผลัดใบสมบูรณ์	313,889	17.82
F200	ป่าผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู	10,618	0.58
F201	ป่าผลัดใบสมบูรณ์	173,618	9.85
F300	ป่าชายเลนรอสภาพฟื้นฟู	7,205	0.41
F301	ป่าชายเลนสมบูรณ์	59,857	3.40
F401	ป่าพรุสมบูรณ์	3,044	0.17
F500	ป่าปลูกรอรอสภาพฟื้นฟู	2,909	0.17
F501	ป่าปลูกสมบูรณ์	3,651	0.21
F700	ป่าชายหาดรอสภาพฟื้นฟู	31	-
W	พื้นที่น้ำ	76,466	4.34
W101	แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง	26,027	1.48
W102	หนอง บึง ทะเลสาบ	5,292	0.30
W103	ทะเล	11,707	0.67
W201	อ่างเก็บน้ำ	25,445	1.44
W202	บ่อน้ำในไร่นา	7,829	0.44
W203	คลองชลประทาน	166	0.01

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
M	พื้นที่เปิดเตล็ด	68,651	3.88
M101	ทุ่งหญ้าธรรมชาติ	10,081	0.57
M102	ทุ่งหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ	42,143	2.39
M103	ไผ่ป่า ไผ่หนาม	191	0.01
M201	พื้นที่ลุ่ม	8,592	0.49
M300	เหมืองเก่า บ่อขุดเก่า	1,768	0.10
M301	เหมืองแร่	921	0.05
M302	บ่อลูกรัง	1,271	0.07
M303	บ่อทราย	36	-
M304	บ่อดิน	1,748	0.10
M401	พื้นที่กองวัสดุ	47	-
M405	พื้นที่ถม	1,118	0.06
M601	หาดทราย	537	0.03
M701	ที่ทิ้งขยะ	198	0.01
รวมทั้งหมด		1,761,875	100.00

ที่มา: จากการวิเคราะห์โดยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน
กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน

2.25 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดปราจีนบุรี ปี พ.ศ. 2561

จังหวัดปราจีนบุรี มีเนื้อที่ทั้งหมด 2,976,476 ไร่ สามารถจำแนกประเภทการใช้ที่ดินได้ออกเป็น 5 ประเภท คือ พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง (U) มีเนื้อที่ 256,657 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 8.63 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่เกษตรกรรม (A) มีเนื้อที่ 1,612,975 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 54.17 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่ป่าไม้ (F) มีเนื้อที่ 878,353 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 29.51 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่น้ำ (W) มีเนื้อที่ 79,315 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 2.68 ของเนื้อที่จังหวัด และพื้นที่เบ็ดเตล็ด (M) มีเนื้อที่ 149,176 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 5.01 ของเนื้อที่จังหวัด โดยการใช้ประโยชน์ในพื้นที่แต่ละประเภทมีรายละเอียด (ภาพที่ 25 และตารางที่ 25) ดังนี้

2.25.1 พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง (U) มีเนื้อที่ 256,657 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 8.63 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย ตัวเมืองและย่านการค้า หมู่บ้าน/ที่ดินจัดสรรสร้าง หมู่บ้านบนพื้นราบ สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ สถานีขนส่ง สถานีรถไฟ ถนน พื้นที่อุตสาหกรรมร้าง นิคมอุตสาหกรรม โรงงานอุตสาหกรรม ลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร สถานที่ร้าง สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮาส์ สุสาน ป่าช้า สถานีบริการน้ำมัน และสนามกอล์ฟ

1) ตัวเมืองและย่านการค้า(U1) มีเนื้อที่ 6,265 ไร่ หรือร้อยละ 0.21 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย ตัวอำเภออำเภอเมืองปราจีนบุรี อำเภอกบินทร์บุรี อำเภอบ้านสร้าง อำเภอศรีมหาโพธิ อำเภอประจันตคาม อำเภอศรีมหาโพธิ

2) หมู่บ้าน (U2) ได้แก่ หมู่บ้านบนพื้นราบ มีเนื้อที่ 158,582 ไร่ หรือร้อยละ 5.33 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่เป็นที่อยู่อาศัยของประชาชนซึ่งกระจายตัวอยู่ทั่วไปในทุกอำเภอ

3) สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ (U3) มีเนื้อที่ 35,098 ไร่ หรือร้อยละ 1.18 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ เช่น สถานที่ราชการ โรงพยาบาล โรงเรียน และวัดต่าง ๆ มีการขยายตัวของสถานที่ราชการโดยเฉพาะสถาบันการศึกษาหลายแห่งได้ขยายวิทยาเขตมาตั้งในจังหวัดนี้ เช่น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ วิทยาเขตปราจีนบุรี วิทยาลัยการอาชีพต่าง ๆ เป็นต้น

4) สถานีคมนาคม (U4) มีเนื้อที่ 10,887 ไร่ หรือร้อยละ 0.36 ของเนื้อที่จังหวัด เส้นทางคมนาคมที่สำคัญ ได้แก่ สถานีรถไฟ สถานีขนส่ง และถนน เป็นต้น

5) ย่านอุตสาหกรรม (U5) มีเนื้อที่ 37,705 ไร่ หรือร้อยละ 1.27 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ นิคมอุตสาหกรรม โรงงานอุตสาหกรรม ลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร มีเนื้อที่ 10,917 23,847 และ 2,1896 ไร่ หรือร้อยละ 0.37 0.80 และ 0.07 ของเนื้อที่จังหวัด และพื้นที่อุตสาหกรรมร้าง มีเนื้อที่ 752 ไร่ หรือร้อยละ 0.03 ของเนื้อที่จังหวัด เช่น นิคมอุตสาหกรรม304 นิคมอุตสาหกรรมโรจนะปราจีนบุรี อำเภอศรีมหาโพธิ นิคมอุตสาหกรรมกบินทร์บุรี นิคมอุตสาหกรรมเครือสหพัฒน์ นิคมอุตสาหกรรมไฮเทค นิคมอุตสาหกรรมบ่อทอง 33 อำเภอกบินทร์บุรี

6) พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้างอื่น ๆ มีเนื้อที่ 6,634 ไร่ หรือร้อยละ 0.23 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ สุสาน ป่าช้า สถานีบริการน้ำมัน และสนามกอล์ฟ

7) สนามกอล์ฟ (U7) มีเนื้อที่ 1,486 ไร่ หรือร้อยละ 0.05 ของเนื้อที่จังหวัด อยู่ในอำเภอเมืองปราจีนบุรี และอำเภอกบินทร์บุรี

2.25.2 พื้นที่เกษตรกรรม (A) มีเนื้อที่ 1,612,975 ไร่ หรือร้อยละ 54.17 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย พื้นที่นา พืชไร่ ไม้ยืนต้น ไม้ผล พืชสวน พืชไร่และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ พืชน้ำ สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และเกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม

1) พื้นที่นา (A1) มีเนื้อที่ 624,411 ไร่ หรือร้อยละ 20.98 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ นาข้าว มีเนื้อที่ 605,291 ไร่ หรือร้อยละ 20.34 ของเนื้อที่จังหวัด และนาร้าง มีเนื้อที่ 18,805 ไร่ หรือร้อยละ 0.63 ของเนื้อที่จังหวัด ปลูกมากในพื้นที่อำเภอทับปุด อำเภอบ้านสร้าง อำเภอศรีมหาโพธิ และยังมีการทำนาในพื้นที่ลุ่ม มีเนื้อที่ 315 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด

2) พืชไร่ (A2) มีเนื้อที่ 350,213 ไร่ หรือร้อยละ 11.77 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ มันสำปะหลัง อ้อย ข้าวโพด และพืชไร่อื่น ๆ

(1) มันสำปะหลัง (A204) มีเนื้อที่ 260,364 ไร่ หรือร้อยละ 8.75 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกอยู่ในอำเภอทับปุด อำเภอศรีมหาโพธิ และอำเภอนาดี

(2) อ้อย (A203) มีเนื้อที่ 79,065 ไร่ หรือร้อยละ 2.66 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกอยู่ในอำเภอทับปุด

(3) ข้าวโพด (A202) มีเนื้อที่ 2,569 ไร่ หรือร้อยละ 0.09 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกอยู่ในอำเภอทับปุด และอำเภอนาดี

(4) พืชไร่อื่น ๆ ได้แก่ พืชไร่ผสม สับปะรด ฝ้าย ถั่วเขียว แตงโม พริก และไร่ร้าง มีเนื้อที่รวม 8,215 ไร่ หรือร้อยละ 0.27 ของเนื้อที่จังหวัด

3) ไม้ยืนต้น (A3) มีเนื้อที่ 426,415 ไร่ หรือร้อยละ 14.32 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ยูคาลิปตัส ยางพารา ไม้ปลูกเพื่อการค้า ปาล์มน้ำมัน สัก และไม้ยืนต้นอื่น ๆ

(1) ยูคาลิปตัส (A304) มีเนื้อที่ 290,144 ไร่ หรือร้อยละ 9.75 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกอยู่ในอำเภอทับปุด อำเภอศรีมหาโพธิ และอำเภอนาดี

(2) ยางพารา (A302) มีเนื้อที่ 63,842 ไร่ หรือร้อยละ 2.14 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกอยู่ในอำเภอทับปุด อำเภอนาดี และอำเภอศรีมหาโพธิ

(3) ไม้ปลูกเพื่อการค้า (A315) มีเนื้อที่ 37,993 ไร่ หรือร้อยละ 1.28 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกอยู่ในอำเภอเมืองปราจีนบุรี อำเภอประจันตคาม และอำเภอนาดี

(4) ปาล์มน้ำมัน (A303) มีเนื้อที่ 22,360 ไร่ หรือร้อยละ 0.75 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกอยู่ในอำเภอทับปุด อำเภอนาดี และอำเภอเมืองปราจีนบุรี

(5) สัก (A305) มีเนื้อที่ 5,218 ไร่ หรือร้อยละ 0.18 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกอยู่ในอำเภอทับปุด อำเภอนาดี และอำเภอศรีมหาโพธิ

(6) ไม้ยืนต้นอื่น ๆ ได้แก่ ไม้ยืนต้นผสม สะเดา สนประดิพัทธ์ กระจับปี่ ประดู่ หมาก จามจุรี ตีนเป็ด กฤษณา ตะกั่ว และไม้ยืนต้นร้าง/เสื่อมโทรม มีเนื้อที่ 12,076 ไร่ หรือร้อยละ 0.40 ของเนื้อที่จังหวัด

4) ไม้ผล (A4) มีเนื้อที่ 66,942 ไร่ หรือร้อยละ 2.21 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ไม้ผลผสม มะม่วง มะม่วงหิมพานต์ กระท้อน และไม้ผลอื่น ๆ

(1) ไม้ผลผสม (A401) มีเนื้อที่ 27,380 ไร่ หรือร้อยละ 0.92 ของเนื้อที่จังหวัด พบกระจายตัวอยู่ทุกอำเภอ

(2) มะม่วง (A407) มีเนื้อที่ 12,249 ไร่ หรือร้อยละ 0.41 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกอยู่ในอำเภอศรีมหาโพธิ อำเภอภินทรบุรี และนาดี

(3) มะม่วงหิมพานต์ (A408) มีเนื้อที่ 4,484 ไร่ หรือร้อยละ 0.15 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกอยู่ในอำเภอภินทรบุรี และนาดี

(4) กระท้อน (A417) มีเนื้อที่ 3,589 ไร่ หรือร้อยละ 0.12 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกอยู่ในอำเภอนาดี และอำเภอเมืองปราจีนบุรี

(5) ไม้ผลอื่น ๆ ได้แก่ ส้ม ทุเรียน เงาะ มะพร้าว ลิ้นจี่ กัลยัม มะขาม ลำไย ฝรั่ง มะละกอ ขนุน ชมพู่ มังคุด กล้วย กล้วยน้ำว้า มะขามเทศ แก้วมังกร ส้มโอ มะปราง มะยงชิด มะไฟ และไม้ผลร้าง/เสื่อมโทรม มีเนื้อที่ 19,240 ไร่ หรือร้อยละ 0.61 ของเนื้อที่จังหวัด

5) พืชสวน (A5) มีเนื้อที่ 13,504 ไร่ หรือร้อยละ 0.46 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย ไม้ดอกไม้ประดับ พืชผัก พืชสวนผสม องุ่น และพืชสวนร้าง/เสื่อมโทรม

(1) ไม้ดอกไม้ประดับ (A503) มีเนื้อที่ 11,115 ไร่ หรือร้อยละ 0.37 ของเนื้อที่จังหวัด ปลูกมากในอำเภอเมืองปราจีนบุรี อำเภอประจันตคาม

(2) พืชผัก (A502) มีเนื้อที่ 1,945 ไร่ หรือร้อยละ 0.07 ของเนื้อที่จังหวัด ปลูกมากในอำเภอภินทรบุรี อำเภอเมืองปราจีนบุรี และอำเภอศรีมหาโพธิ

(3) พืชสวนอื่น ๆ ได้แก่ พืชสวนผสม องุ่น และพืชสวนร้าง/เสื่อมโทรม มีเนื้อที่ 444 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ของเนื้อที่จังหวัด

6) พุ่มหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ (A7) มีเนื้อที่ 18,172 ไร่ หรือร้อยละ 0.62 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก โรงเรือนเลี้ยงสุกร พุ่มหญ้าเลี้ยงสัตว์ โรงเรือนร้าง และโรงเรือนเลี้ยงโค กระบือ และม้า

(1) โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก (A703) มีเนื้อที่ 12,893 ไร่ หรือร้อยละ 0.45 ของเนื้อที่จังหวัด

(2) โรงเรือนเลี้ยงสุกร (A704) มีเนื้อที่ 2,246 ไร่ หรือร้อยละ 0.08 ของเนื้อที่จังหวัด

(3) พุ่มหญ้าเลี้ยงสัตว์ (A701) มีเนื้อที่ 1,678 ไร่ หรือร้อยละ 0.06 ของเนื้อที่จังหวัด

(4) โรงเรือนร้าง (A700) มีเนื้อที่ 890 ไร่ หรือร้อยละ 0.03 ของเนื้อที่จังหวัด

(5) โรงเรือนเลี้ยงโค กระบือ และม้า (A702) มีเนื้อที่ 465 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ของเนื้อที่จังหวัด

7) พืชน้ำ (A8) มีเนื้อที่ 246 ไร่ ได้แก่ กก บัว ผักบุ้งและผักกระเฉด

8) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (A9) มีเนื้อที่ 112,883 ไร่ หรือร้อยละ 3.80 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำผสม สถานที่เพาะเลี้ยงปลา สถานที่เพาะเลี้ยงกุ้ง และสถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้าง

(1) สถานที่เพาะเลี้ยงปลา (A902) มีเนื้อที่ 86,183 ไร่ หรือร้อยละ 2.90 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่เลี้ยงอยู่ในอำเภอบ้านสร้าง และอำเภอเมืองปราจีนบุรี

(2) สถานที่เพาะเลี้ยงกุ้ง (A903) มีเนื้อที่ 16,945 ไร่ หรือร้อยละ 0.57 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่เลี้ยงอยู่ในอำเภอบ้านสร้าง

(3) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำอื่น ๆ ได้แก่ สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำผสม และสถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้าง มีเนื้อที่ 9,755 ไร่ หรือร้อยละ 0.33 ของเนื้อที่จังหวัด

9) เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม มีเนื้อที่ 189 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด

2.25.3 พื้นที่ป่าไม้ (F) มีเนื้อที่ 878,353 ไร่ หรือร้อยละ 29.51 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ป่าไม้ผลัดใบสมบูรณ์ ป่าไม้ผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู ป่าผลัดใบสมบูรณ์ และป่าผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู

1) ป่าไม้ผลัดใบ (F1) มีเนื้อที่ 647,343 ไร่ หรือร้อยละ 21.75 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ป่าไม้ผลัดใบสมบูรณ์ และป่าไม้ผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู มีเนื้อที่ 641,712 และ 5,631 ไร่ หรือร้อยละ 21.56 และ 0.19 ของเนื้อที่จังหวัด

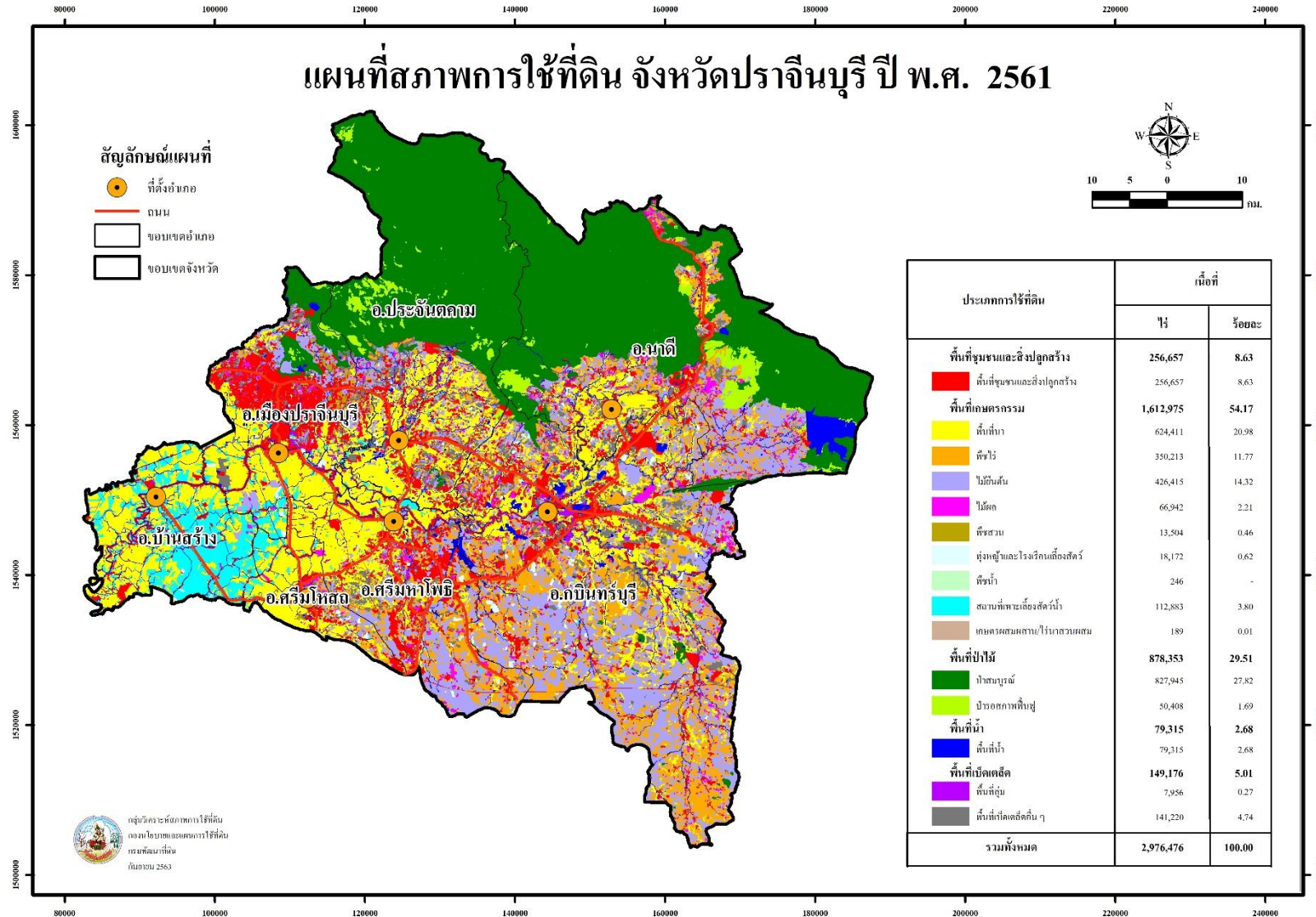
2) ป่าผลัดใบ (F2) มีเนื้อที่ 231,010 ไร่ หรือร้อยละ 7.76 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ป่าผลัดใบสมบูรณ์ และป่าผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู มีเนื้อที่ 186,233 และ 44,777 ไร่ หรือร้อยละ 6.26 และ 1.50 ของเนื้อที่จังหวัด

2.25.4 พื้นที่น้ำ (W) มีเนื้อที่ 79,315 ไร่ หรือร้อยละ 2.68 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่

1) แหล่งน้ำธรรมชาติ (W1) เช่น แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง หนอง บึง และทะเลสาบ มีเนื้อที่ 46,917 ไร่ หรือร้อยละ 1.58 ของเนื้อที่จังหวัด

2) แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น (W2) เช่น อ่างเก็บน้ำ บ่อน้ำในไร่นา และคลองชลประทาน มีเนื้อที่ 32,398 ไร่ หรือร้อยละ 1.10 ของเนื้อที่จังหวัด

2.25.5 พื้นที่เบ็ดเตล็ด (M) มีเนื้อที่ 149,176 ไร่ หรือร้อยละ 5.01 ของเนื้อที่จังหวัด กระจายอยู่ทั่วไปทุกอำเภอ โดยอาจจะเป็นทุ่งหญ้าธรรมชาติ ทุ่งหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ พื้นที่ลุ่มที่มีน้ำท่วมขังตลอดปี เหมือนแรมร้าง เหมือนแรม บ่อขุดที่เลิกกิจการแล้ว บ่อลูกรัง บ่อทราย บ่อดิน พื้นที่ถม และที่ทิ้งขยะ ซึ่งทุ่งหญ้าธรรมชาติ ทุ่งหญ้าสลับ ไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ พื้นที่ลุ่ม เหมือนเก่า บ่อขุดเก่า บ่อลูกรัง บ่อทราย บ่อดิน พื้นที่ถม และที่ทิ้งขยะ มีเนื้อที่ 46,548 78,840 7,956 6,383 5,981 182 1,061 2,171 และ 54 ไร่ หรือร้อยละ 1.56 2.65 0.27 0.21 0.20 0.01 0.04 0.07 และ 0.00 ของเนื้อที่จังหวัด ตามลำดับ

ภาพที่ 25 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดปราจีนบุรี ปี พ.ศ. 2561

ตารางที่ 25 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดปราจีนบุรี ปี พ.ศ. 2561

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
U	พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	256,657	8.63
U101	ตัวเมืองและย่านการค้า	6,265	0.21
U200	หมู่บ้าน/ที่ดินจัดสรรร้าง	584	0.02
U201	หมู่บ้านบนพื้นราบ	157,998	5.31
U301	สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ	35,098	1.18
U402	สถานีรถไฟ	49	-
U403	สถานีขนส่ง	10	-
U405	ถนน	10,800	0.36
U406	ทางรถไฟ	28	-
U500	พื้นที่อุตสาหกรรมร้าง	752	0.03
U501	นิคมอุตสาหกรรม	10,917	0.37
U502	โรงงานอุตสาหกรรม	23,847	0.80
U503	ลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร	2,189	0.07
U600	สถานที่ร้าง	1,604	0.05
U601	สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ	1,975	0.07
U602	รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮาส์	1,750	0.06
U603	สุสาน ป่าช้า	1,124	0.04
U605	สถานีบริการน้ำมัน	181	0.01
U701	สนามกอล์ฟ	1,486	0.05
A	พื้นที่เกษตรกรรม	1,612,975	54.17
A1	พื้นที่นา	624,411	20.98
A100	นาร้าง	18,805	0.63
A101	นาข้าว	605,291	20.34
M201+A101	พื้นที่ลุ่ม+นาข้าว	315	0.01
A2	พืชไร่	350,213	11.77
A200	ไร่อ้อย	7,417	0.25
A201	พืชไร่ผสม	80	-
A202	ข้าวโพด	2,569	0.09
A203	อ้อย	79,065	2.66
A204	มันสำปะหลัง	260,364	8.75
A205	สับปะรด	73	-
A207	ฝ้าย	103	-
A208	ถั่วเขียว	39	-

ตารางที่ 25 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A220	แตงโม	492	0.02
A229	พริก	11	-
A3	ไม้ยืนต้น	426,415	14.32
A300	ไม้ยืนต้นร้าง/เสื่อมโทรม	2,328	0.08
A301	ไม้ยืนต้นผสม	451	0.02
A302	ยางพารา	63,842	2.14
A303	ปาล์มน้ำมัน	22,360	0.75
A304	ยูคาลิปตัส	290,144	9.75
A305	สัก	5,736	0.19
A306	สะเดา	179	0.01
A307	สนประดิพัทธ์	124	-
A308	กระถิน	334	0.01
A309	ประดู่	171	0.01
A311	ไม้ชายเลน	20	-
A312	กาแฟ	23	-
A315	ไม้ปลูกเพื่อการค้า	37,993	1.28
A317	หมาก	722	0.02
A318	จามจุรี	105	-
A319	ดินเปิด	32	-
A322	กฤษณา	1,573	0.05
A323	ตะกั่ว	278	0.01
A4	ไม้ผล	66,942	2.21
A400	ไม้ผลร้าง/เสื่อมโทรม	6,569	0.22
A401	ไม้ผลผสม	27,380	0.92
A402	ส้ม	610	0.02
A403	ทุเรียน	395	0.01
A404	เงาะ	437	0.01
A405	มะพร้าว	365	0.01
A406	ลิ้นจี่	137	0.01
A407	มะม่วง	12,249	0.41
A408	มะม่วงหิมพานต์	4,484	0.15
A411	กล้วย	1,484	0.05

ตารางที่ 25 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A412	มะขาม	390	0.01
A413	ลำไย	1,525	0.06
A414	ฝรั่ง	38	-
A415	มะละกอ	409	0.01
A416	ขนุน	2,139	0.07
A417	กระท้อน	3,589	0.12
A419	มังคุด	327	0.01
A420	กลางสาด ลองกอง	83	-
A422	มะนาว	448	0.02
A424	มะขามเทศ	30	-
A426	แก้วมังกร	30	-
A427	ส้มโอ	3,343	0.11
A429	มะปราง มะยงชิด	422	0.01
A430	มะไฟ ละไม	59	-
A5	พืชสวน	13,504	0.46
A500	พืชสวนร้าง/เสื่อมโทรม	193	0.01
A501	พืชสวนผสม	12	-
A502	พืชผัก	1,945	0.07
A503	ไม้ดอก ไม้ประดับ	11,115	0.37
A504	องุ่น	239	0.01
A7	ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์	18,172	0.62
A700	โรงเรือนร้าง	890	0.03
A701	ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์	1,678	0.06
A702	โรงเรือนเลี้ยงโค กระบือ และม้า	465	0.02
A703	โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก	12,893	0.43
A704	โรงเรือนเลี้ยงสุกร	2,246	0.08
A8	พืชน้ำ	246	-
A802	กก	12	-
A803	บัว	138	-
A806	ผักบุ้ง	59	-
A807	กระเฉด	37	-

ตารางที่ 25 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A9	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	112,883	3.80
A900	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้าง	7,088	0.24
A901	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำผสม	2,667	0.09
A902	สถานที่เพาะเลี้ยงปลา	86,183	2.90
A903	สถานที่เพาะเลี้ยงกุ้ง	16,945	0.57
A0	เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม	189	0.01
A001	เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม	189	0.01
F	พื้นที่ป่าไม้	878,353	29.51
F100	ป่าไม้ผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู	5,631	0.19
F101	ป่าไม้ผลัดใบสมบูรณ์	641,712	21.56
F100	ป่าผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู	44,777	1.50
F201	ป่าผลัดใบสมบูรณ์	186,233	6.26
W	พื้นที่น้ำ	79,315	2.68
W101	แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง	41,272	1.39
W102	หนอง บึง ทะเลสาบ	5,645	0.19
W201	อ่างเก็บน้ำ	21,698	0.73
W202	บ่อน้ำในไร่นา	8,469	0.29
W203	คลองชลประทาน	2,231	0.08
M	พื้นที่เบ็ดเตล็ด	149,176	5.01
M101	ทุ่งหญ้าธรรมชาติ	46,548	1.56
M102	ทุ่งหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ	78,840	2.65
M201	พื้นที่ลุ่ม	7,956	0.27
M300	เหมืองเก่า บ่อขุดเก่า	6,383	0.21
M302	บ่อลูกรัง	5,981	0.20
M303	บ่อทราย	182	0.01
M304	บ่อดิน	1,061	0.04
M405	พื้นที่ถม	2,171	0.07
M701	ที่ทิ้งขยะ	54	-
รวมทั้งหมด		2,976,476	100.00

ที่มา: จากการวิเคราะห์โดยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน
 กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน

2.26 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดระยอง ปี พ.ศ. 2561

จังหวัดระยอง มีเนื้อที่ทั้งหมด 2,220,000 ไร่ สามารถจำแนกประเภทการใช้ที่ดินได้ออกเป็น 5 ประเภท คือ พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง (U) มีเนื้อที่ 338,468 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 15.28 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่เกษตรกรรม (A) มีเนื้อที่ 1,494,638 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 67.31 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่ป่าไม้ (F) มีเนื้อที่ 177,045 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 7.97 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่น้ำ (W) มีเนื้อที่ 89,785 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 4.04 ของเนื้อที่จังหวัด และพื้นที่เบ็ดเตล็ด (M) มีเนื้อที่ 120,064 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 5.40 ของเนื้อที่จังหวัด โดยการใช้ประโยชน์ในพื้นที่แต่ละประเภทมีรายละเอียด (ภาพที่ 26 และตารางที่ 26) ดังนี้

2.26.1 พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง (U) มีเนื้อที่ 338,468 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 15.28 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย ตัวเมืองและย่านการค้า หมู่บ้าน/ที่ดินจัดสรรสร้าง หมู่บ้านบนพื้นราบ สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ สนามบิน ท่าเรือ ถนน ทางรถไฟ พื้นที่อุตสาหกรรมร้าง นิคมอุตสาหกรรม โรงงานอุตสาหกรรม ลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร สถานที่ร้าง สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮ้าส์ สุสาน ป่าช้า สถานีบริการน้ำมัน และสนามกอล์ฟ

1) ตัวเมืองและย่านการค้า (U1) มีเนื้อที่ 15,570 ไร่ หรือร้อยละ 0.70 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย 8 อำเภอ คือ อำเภอเมืองระยอง อำเภอบ้านฉาง อำเภอแกลง อำเภอวังจันทร์ อำเภอบ้านค่าย อำเภอปลวกแดง อำเภอเขาชะเมา อำเภอนิคมพัฒนา

2) หมู่บ้าน (U2) มีเนื้อที่รวม 141,504 ไร่ หรือร้อยละ 6.38 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ หมู่บ้านบนพื้นราบ มีเนื้อที่ 140,862 ไร่ หรือร้อยละ 6.35 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่เป็นที่อยู่อาศัยของประชาชนซึ่งกระจายตัวอยู่ทั่วไปในทุกอำเภอ และมีหมู่บ้าน/ที่ดินจัดสรรสร้าง มีเนื้อที่ 642 ไร่ หรือร้อยละ 0.03 ของเนื้อที่จังหวัด

3) สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ (U3) มีเนื้อที่ 37,060 ไร่ หรือร้อยละ 1.67 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ เช่น สถานที่ราชการ โรงพยาบาล โรงเรียน และวัดต่าง ๆ

4) สถานีคมนาคม (U4) มีเนื้อที่ 22,216 ไร่ หรือร้อยละ 1.01 ของเนื้อที่จังหวัด เส้นทางคมนาคมที่สำคัญ ได้แก่ สนามบิน ท่าเรือ ถนน และทางรถไฟ เป็นต้น

5) ย่านอุตสาหกรรม (U5) มีเนื้อที่ 105,836 ไร่ หรือร้อยละ 4.78 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ นิคมอุตสาหกรรม โรงงานอุตสาหกรรม ลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร มีเนื้อที่ 54,777 50,392 และ 343 ไร่ หรือร้อยละ 2.47 2.27 และ 0.02 ของเนื้อที่จังหวัด ตามลำดับ และพื้นที่อุตสาหกรรมร้าง มีเนื้อที่ 324 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ของเนื้อที่จังหวัด

6) พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้างอื่น ๆ (U6) มีเนื้อที่ 8,080 ไร่ หรือร้อยละ 0.37 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮ้าส์ สุสาน ป่าช้า สถานีบริการน้ำมัน และสถานที่ร้าง มีเนื้อที่ 2,576 4,287 598 334 และ 285 ไร่ หรือร้อยละ 0.12 0.19 0.03 0.02 และ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด ตามลำดับ

7) สนามกอล์ฟ (U7) มีเนื้อที่ 8,202 ไร่ หรือร้อยละ 0.37 ของเนื้อที่จังหวัด พบใน อำเภอเมืองระยอง อำเภอวังจันทร์ อำเภอนิคมพัฒนา และอำเภอบ้านฉาง

2.26.2 พื้นที่เกษตรกรรม (A) มีเนื้อที่ 1,494,638 ไร่ หรือร้อยละ 67.31 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย พื้นที่นา พืชไร่ ไม้ยืนต้น ไม้ผล พืชสวน พืชไร่และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ พืชน้ำ สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และเกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม

1) พื้นที่นา (A1) เนื้อที่ 43,160 ไร่ หรือร้อยละ 1.95 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ นาข้าว มีเนื้อที่ 30,841 ไร่ หรือร้อยละ 1.39 ของเนื้อที่จังหวัด นาไร่ มีเนื้อที่ 12,319 ไร่ หรือร้อยละ 0.56 ของเนื้อที่จังหวัด ปลูกมากในพื้นที่อำเภอบ้านค่าย อำเภอแกลง และอำเภอเมืองระยอง

2) พืชไร่ (A2) เนื้อที่ 176,619 ไร่ หรือร้อยละ 7.96 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ มันสำปะหลัง สับปะรด อ้อย ไร่ร้าง และพืชไร่อื่น ๆ

(1) มันสำปะหลัง (A204) มีเนื้อที่ 90,443 ไร่ หรือร้อยละ 4.07 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกกระจายอยู่ทั่วทั้งจังหวัด

(2) สับปะรด (A205) มีเนื้อที่ 79,840 ไร่ หรือร้อยละ 3.60 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกมากอำเภอนิคมพัฒนา อำเภอปลวกแดง และอำเภอแกลง

(3) อ้อย (A203) มีเนื้อที่ 5,527 ไร่ หรือร้อยละ 0.25 ของเนื้อที่จังหวัด ปลูกมากในเขตอำเภอบ้านค่าย อำเภอวังจันทร์ และอำเภอปลวกแดง

(4) พืชไร่อื่น ๆ มีเนื้อที่รวม 809 ไร่ หรือร้อยละ 0.04 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ แตงโม มีเนื้อที่ 34 ไร่ และมีเนื้อที่ไร่ร้าง 775 ไร่ หรือร้อยละ 0.04 ของเนื้อที่จังหวัด

3) ไม้ยืนต้น (A3) มีเนื้อที่ 1,048,462 ไร่ หรือร้อยละ 47.23 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ยูคาลิปตัส หมากรุก และไม้ยืนต้นอื่น ๆ

(1) ยางพารา (A302) มีเนื้อที่ 974,222 ไร่ หรือร้อยละ 43.88 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกกระจายทั่วทั้งจังหวัด

(2) ปาล์มน้ำมัน (A303) มีเนื้อที่ 45,073 ไร่ หรือร้อยละ 2.03 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกอำเภอปลวกแดง อำเภอวังจันทร์ อำเภอแกลง และอำเภอเขาชะเมา

(3) ยูคาลิปตัส (A304) มีเนื้อที่ 14,732 ไร่ หรือร้อยละ 0.66 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกมากที่อำเภอบ้านฉาง อำเภอเมืองระยอง และอำเภอปลวกแดง

(4) หมากรุก (A317) มีเนื้อที่ 4,446 ไร่ หรือร้อยละ 0.20 ของเนื้อที่จังหวัด

(5) ไม้ยืนต้นอื่น ๆ ได้แก่ ไม้ยืนต้นผสม สัก สะเดา สนประดิพัทธ์ กระถิน ประดู่ ใฝ่ปลูกเพื่อการค้า หมากรุก จามจุรี กฤษณา ตะกู และไม้ยืนต้นผสมร้าง มีเนื้อที่ 9,989 ไร่ หรือร้อยละ 0.46 ของเนื้อที่จังหวัด

4) ไม้ผล (A4) มีเนื้อที่ 182,678 ไร่ หรือร้อยละ 8.20 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ทูเรียน ไม้ผลผสม ขนุน มังคุด มะม่วง และไม้ผลอื่น ๆ

(1) ทูเรียน (A403) มีเนื้อที่ 65,303 ไร่ หรือร้อยละ 2.94 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกอยู่ในอำเภอแกลง อำเภอเขาชะเมา อำเภอวังจันทร์ และอำเภอเมืองระยอง

(2) ไม้ผลผสม (A401) มีเนื้อที่ 60,150 ไร่ หรือร้อยละ 2.71 ของเนื้อที่จังหวัด

(3) ขนุน (A416) มีเนื้อที่ 9,723 ไร่ หรือร้อยละ 0.44 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกอยู่ในอำเภอแกลง อำเภอเขาชะเมา และอำเภอวังจันทร์

(4) มะม่วง (A407) มีเนื้อที่ 9,196 ไร่ หรือร้อยละ 0.41 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกอยู่ในอำเภอบ้านฉาง อำเภอเมืองระยอง และอำเภอนิคมพัฒนา

(5) มังคุด (A419) มีเนื้อที่ 17,835 ไร่ หรือร้อยละ 0.80 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกอยู่ในอำเภออำเภอแกลง อำเภอเขาชะเมา อำเภอเมืองระยอง และอำเภอวังจันทร์

(6) ไม้ผลอื่น ๆ ได้แก่ เงาะ มะพร้าว ลิ้นจี่ มะม่วงหิมพานต์ พุทรา น้อยหน่า กล้วย มะขาม ลำไย มะละกอ ลางสาด ลองกอง ระกำ สละ มะนาว แก้วมังกร ส้มโอ มะปราง มะยงชิด มะไฟ ละมู และไม้ผลร้าง มีเนื้อที่ 20,471 ไร่ หรือร้อยละ 0.90 ของเนื้อที่จังหวัด

5) พืชสวน (A5) มีเนื้อที่ 542 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย พืชผัก ไม้ดอกไม้ประดับ พริกไทย นาหูก้า และเห็ด

(1) พืชผัก (A502) มีเนื้อที่ 382 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ของเนื้อที่จังหวัด

(2) พืชสวนอื่น ๆ ได้แก่ ไม้ดอกไม้ประดับ องุ่น พืชสมุนไพร นาหูก้า และเห็ด มีเนื้อที่ 160 ไร่

6) พืชไร่เลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ (A7) มีเนื้อที่ 2,183 ไร่ หรือร้อยละ 0.10 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก โรงเรือนเลี้ยงสุกร พืชไร่เลี้ยงสัตว์ และโรงเรือนเลี้ยงโค กระบือ และม้า

(1) โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก (A703) มีเนื้อที่ 1,056 ไร่ หรือร้อยละ 0.05 ของเนื้อที่จังหวัด

(2) โรงเรือนเลี้ยงสุกร (A704) มีเนื้อที่ 945 ไร่ หรือร้อยละ 0.04 ของเนื้อที่จังหวัด

(3) พืชไร่เลี้ยงสัตว์ (A701) มีเนื้อที่ 132 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด

(4) โรงเรือนเลี้ยงโค กระบือ และม้า (A702) มีเนื้อที่ 50 ไร่

7) พืชน้ำ (A8) มีเนื้อที่ 367 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ บัว

8) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (A9) มีเนื้อที่ 40,587 ไร่ หรือร้อยละ 1.83 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย สถานที่เพาะเลี้ยงกุ้ง สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้าง สถานที่เพาะเลี้ยงปลา และสถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำผสม พบมากในอำเภอแกลง และอำเภอเมืองระยอง

(1) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำกุ้ง (A903) มีเนื้อที่ 30,964 ไร่ หรือร้อยละ 1.40 ของเนื้อที่จังหวัด

(2) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้าง (A900) มีเนื้อที่ 4,981 ไร่ หรือร้อยละ 0.22 ของเนื้อที่จังหวัด

(3) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำปลา (A902) มีเนื้อที่ 4,329 ไร่ หรือร้อยละ 0.20 ของเนื้อที่จังหวัด

(4) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำผสม (A901) มีเนื้อที่ 313 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด

9) เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม (A0) มีเนื้อที่ 40 ไร่

2.26.3 พื้นที่ป่าไม้ (F) มีเนื้อที่ 177,045 ไร่ หรือร้อยละ 7.97 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ป่าไม้ผลัดใบสมบูรณ์ ป่าไม้ผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู ป่าผลัดใบสมบูรณ์ ป่าผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู ป่าชายเลนสมบูรณ์ ป่าชายเลนรอสภาพฟื้นฟู ป่าพรุสมบูรณ์ และป่าปลูกสมบูรณ์

1) ป่าไม้ผลัดใบ (F1) มีเนื้อที่ 76,824 ไร่ หรือร้อยละ 3.46 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ป่าไม้ผลัดใบสมบูรณ์ และป่าไม้ผลัดใบรกร้างพื้นที่ 74,292 และ 2,532 ไร่ หรือร้อยละ 3.35 และ 0.11 ของเนื้อที่จังหวัด

2) ป่าผลัดใบ (F2) มีเนื้อที่ 87,782 ไร่ หรือร้อยละ 3.96 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ป่าผลัดใบสมบูรณ์ และป่าผลัดใบรกร้างพื้นที่ 74,736 และ 13,046 ไร่ หรือร้อยละ 3.37 และ 0.59 ของเนื้อที่จังหวัด

3) ป่าชายเลน (F3) มีเนื้อที่ 10,786 ไร่ หรือร้อยละ 0.48 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ป่าชายเลนสมบูรณ์ มีเนื้อที่ 10,737 ไร่ หรือร้อยละ 0.48 ของเนื้อที่จังหวัด และป่าชายเลนรกร้างพื้นที่ 49 ไร่

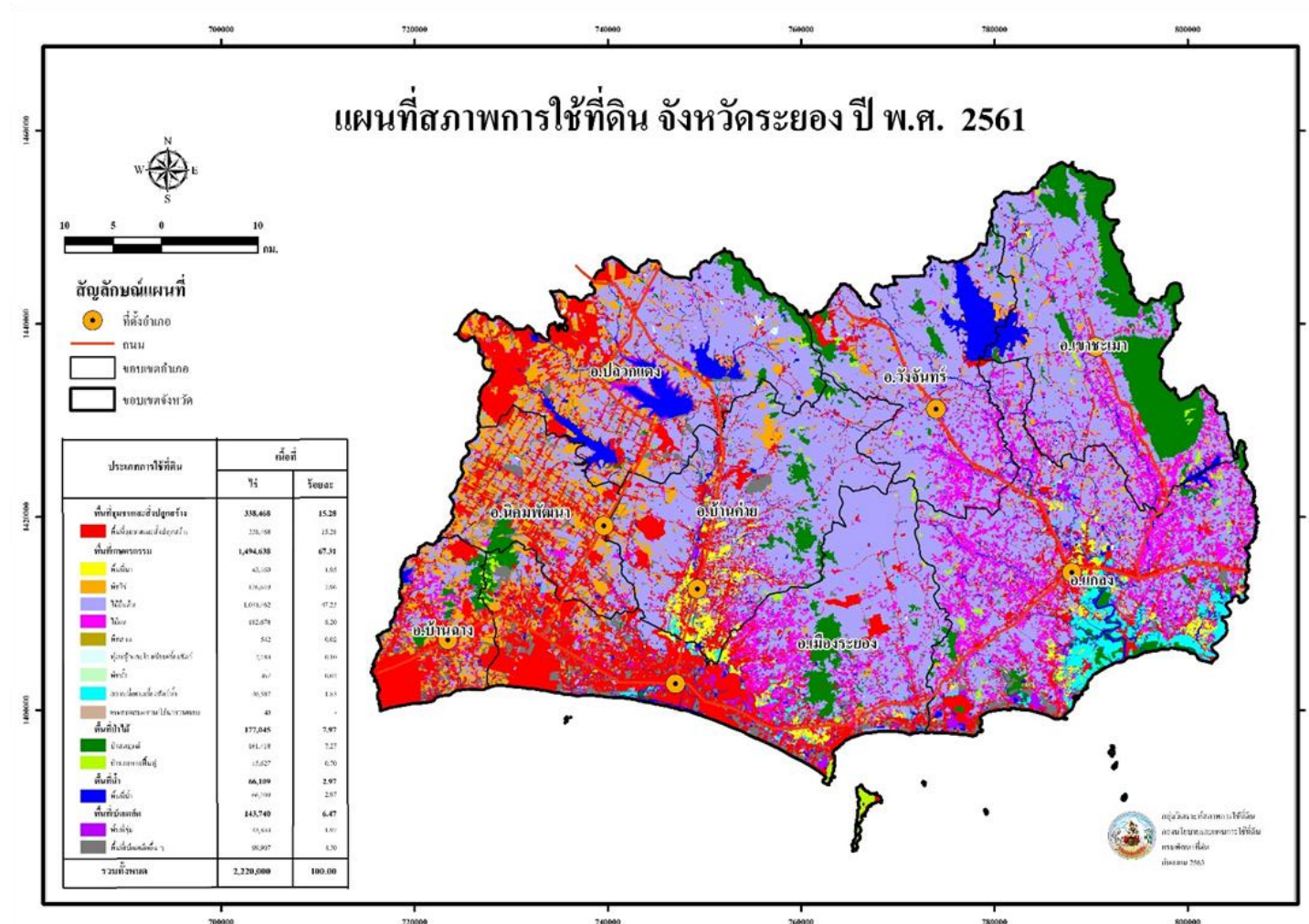
4) ป่าพรุ (F4) ได้แก่ ป่าพรุสมบูรณ์ มีเนื้อที่ 539 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ของเนื้อที่จังหวัด

5) ป่าปลูก (F5) ได้แก่ ป่าปลูกสมบูรณ์ มีเนื้อที่ 1,114 ไร่ หรือร้อยละ 0.05 ของเนื้อที่จังหวัด
2.26.4 พื้นที่น้ำ (W) มีเนื้อที่ 89,785 ไร่ หรือร้อยละ 4.04 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่

1) แหล่งน้ำธรรมชาติ (W1) เช่น แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง หนอง บึง ทะเลสาบ และทะเล มีเนื้อที่ 19,468 ไร่ หรือร้อยละ 0.87 ของเนื้อที่จังหวัด

2) แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น (W2) เช่น อ่างเก็บน้ำ บ่อน้ำในไร่นา และคลองชลประทาน มีเนื้อที่ 70,317 ไร่ หรือร้อยละ 3.17 ของเนื้อที่จังหวัด

2.26.5 พื้นที่เบ็ดเตล็ด (M) มีเนื้อที่ 120,064 ไร่ หรือร้อยละ 5.40 ของเนื้อที่จังหวัด กระจายอยู่ทั่วไปทุกอำเภอ โดยอาจจะเป็นทุ่งหญ้าธรรมชาติ ทุ่งหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ พื้นที่ลุ่มที่มีน้ำท่วมขังตลอดปี เขื่อนเก่า บ่อขุดเก่า เขื่อนแระ บ่อลูกวัง บ่อทราย บ่อดิน พื้นที่กองวัสดุ พื้นที่ถมหาดทราย และที่ทิ้งขยะ มีเนื้อที่ 41,948 35,335 20,157 2,510 948 4,391 2,832 2,157 17 9,081 478 และ 210 ไร่ หรือร้อยละ 1.89 1.59 0.90 0.11 0.04 0.20 0.13 0.10 0.00 0.41 0.02 และ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด ตามลำดับ

ภาพที่ 26 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดระยอง ปี พ.ศ. 2561

ตารางที่ 26 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดระยอง ปี พ.ศ. 2561

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
U	พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	338,468	15.28
U101	ตัวเมืองและย่านการค้า	15,570	0.7
U200	หมู่บ้าน/ที่ดินจัดสรรร้าง	642	0.03
U201	หมู่บ้านบนพื้นราบ	140,862	6.35
U301	สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ	37,060	1.67
U401	สนามบิน	4,809	0.22
U404	ท่าเรือ	33	-
U405	ถนน	17,221	0.78
U406	ทางรถไฟ	153	0.01
U500	พื้นที่อุตสาหกรรมร้าง	324	0.02
U501	นิคมอุตสาหกรรม	54,777	2.47
U502	โรงงานอุตสาหกรรม	50,392	2.27
U503	ลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร	343	0.02
U600	สถานที่ร้าง	285	0.01
U601	สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ	2,576	0.12
U602	รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮ้าส์	4,287	0.19
U603	สุสาน ป่าช้า	598	0.03
U605	สถานีบริการน้ำมัน	334	0.02
U701	สนามกอล์ฟ	8,202	0.37
A	พื้นที่เกษตรกรรม	1,494,638	67.31
A1	พื้นที่นา	43,160	1.95
A100	นาร้าง	12,319	0.56
A101	นาข้าว	30,841	1.39
A2	พืชไร่	176,619	7.96
A200	ไร่องุ่น	775	0.04
A203	อ้อย	5,527	0.25
A204	มันสำปะหลัง	90,443	4.07
A205	สับปะรด	79,840	3.60
A220	แตงโม	34	-
A3	ไม้ยืนต้น	1,048,462	47.23
A300	ไม้ยืนต้นผสมร้าง	1,456	0.07
A301	ไม้ยืนต้นผสม	5,724	0.26
A302	ยางพารา	974,222	43.88

ตารางที่ 26 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A303	ป่าลมน้ำมัน	45,073	2.03
A304	ยูคาลิปตัส	14,732	0.66
A305	สัก	816	0.04
A306	สะเดา	108	0.01
A307	สนประดิพัทธ์	981	0.04
A308	กระถิน	364	0.02
A309	ประดู่	255	0.01
A315	ไผ่ปลูกเพื่อการค้า	31	-
A317	หมาก	4,446	0.20
A318	จามจุรี	25	-
A322	กฤษณา	218	0.01
A323	ตะกู่	11	-
A4	ไม้ผล	182,678	8.20
A400	ไม้ผลร้าง/เสื่อมโทรม	946	0.04
A401	ไม้ผลผสม	60,150	2.71
A403	ทุเรียน	65,303	2.94
A404	เงาะ	3,382	0.15
A405	มะพร้าว	4,696	0.21
A406	ลิ้นจี่	38	-
A407	มะม่วง	9,196	0.41
A408	มะม่วงหิมพานต์	1,772	0.08
A409	พุทรา	36	-
A410	น้อยหน่า	24	-
A411	กล้วย	4,364	0.20
A412	มะขาม	73	-
A413	ลำไย	2,914	0.13
A415	มะละกอ	27	-
A416	ขนุน	9,723	0.44
A419	มังคุด	17,835	0.80
A420	ลางสาด ลองกอง	1,650	0.07
A421	ระกำ สละ	254	0.01
A422	มะนาว	19	-
A426	แก้วมังกร	18	-

ตารางที่ 26 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A427	ส้มโอ	14	-
A429	มะปราง มะยงชิด	233	0.01
A430	มะไฟ ละไม	11	-
A5	พืชสวน	542	0.02
A502	พืชผัก	382	0.02
A503	ไม้ดอก ไม้ประดับ	42	-
A505	พริกไทย	83	-
A510	นาหญ้า	17	-
A515	เห็ด	18	-
A7	ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์	2,183	0.10
A701	ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์	132	0.01
A702	โรงเรือนเลี้ยงโค กระบือ และม้า	50	-
A703	โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก	1,056	0.05
A704	โรงเรือนเลี้ยงสุกร	945	0.04
A8	พืชน้ำ	367	0.02
A803	บัว	367	0.02
A9	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	40,587	1.83
A900	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้าง	4,981	0.22
A901	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำผสม	313	0.01
A902	สถานที่เพาะเลี้ยงปลา	4,329	0.20
A903	สถานที่เพาะเลี้ยงกุ้ง	30,964	1.40
A0	เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม	40	-
A001	เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม	40	-
F	พื้นที่ป่าไม้	177,045	7.97
F100	ป่าไม้ผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู	2,532	0.11
F101	ป่าไม้ผลัดใบสมบูรณ์	74,292	3.35
F200	ป่าผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู	13,046	0.59
F201	ป่าผลัดใบสมบูรณ์	74,736	3.37
F300	ป่าชายเลนรอสภาพฟื้นฟู	49	-
F301	ป่าชายเลนสมบูรณ์	10,737	0.48
F401	ป่าพรุสมบูรณ์	539	0.02
F501	ป่าปลุกสมบูรณ์	1,114	0.05

ตารางที่ 26 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
W	พื้นที่น้ำ	89,785	4.04
W101	แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง	16,447	0.74
W102	หนอง บึง ทะเลสาบ	1,391	0.06
W103	ทะเล	1,630	0.07
W201	อ่างเก็บน้ำ	53,570	2.42
W202	บ่อน้ำในไรนา	15,386	0.69
W203	คลองชลประทาน	1,361	0.06
M	พื้นที่เบ็ดเตล็ด	120,064	5.40
M101	ทุ่งหญ้าธรรมชาติ	41,948	1.89
M102	ทุ่งหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ	35,335	1.59
M201	พื้นที่ลุ่ม	20,157	0.90
M300	เหมืองเก่า บ่อขุดเก่า	2,510	0.11
M301	เหมืองแร่	948	0.04
M302	บ่อลูกรัง	4,391	0.20
M303	บ่อทราย	2,832	0.13
M304	บ่อดิน	2,157	0.10
M401	พื้นที่กองวัสดุ	17	-
M405	พื้นที่ถม	9,081	0.41
M601	หาดทราย	478	0.02
M701	ที่ทิ้งขยะ	210	0.01
รวมทั้งหมด		2,220,000	100.00

ที่มา: จากการวิเคราะห์โดยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน
กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน

2.27 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดสระแก้ว ปี พ.ศ. 2561

จังหวัดสระแก้ว มีเนื้อที่ทั้งหมด 4,496,961 ไร่ สามารถจำแนกประเภทการใช้ที่ดินได้ออกเป็น 5 ประเภท คือ พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง (U) มีเนื้อที่ 248,900 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 5.54 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่เกษตรกรรม (A) มีเนื้อที่ 3,041,516 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 67.61 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่ป่าไม้ (F) มีเนื้อที่ 1,056,727 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 23.51 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่น้ำ (W) มีเนื้อที่ 84,525 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 1.88 ของเนื้อที่จังหวัด และพื้นที่เบ็ดเตล็ด (M) มีเนื้อที่ 65,293 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 1.46 ของเนื้อที่จังหวัด โดยการใช้ประโยชน์ในพื้นที่แต่ละประเภทยังมีรายละเอียด (ภาพที่ 27 และตารางที่ 27) ดังนี้

2.27.1 พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง (U) มีเนื้อที่ 248,900 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 5.54 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย ตัวเมืองและย่านการค้า หมู่บ้านบนพื้นราบ สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ สนามบิน ถนน โรงงานอุตสาหกรรม ลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮาส์ สุสาน ป่าช้า สถานีบริการน้ำมัน และสนามกอล์ฟ

1) ตัวเมืองและย่านการค้า (U1) มีเนื้อที่ 15,957 ไร่ หรือร้อยละ 0.36 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย 9 อำเภอ คือ อำเภอเมืองสระแก้ว อำเภอลองหาด อำเภอตาพระยา อำเภอวังน้ำเย็น อำเภอวัฒนานคร อำเภออรัญประเทศ อำเภอเขาฉกรรจ์ อำเภอโคกสูง และอำเภอวังสมบูรณ์

2) หมู่บ้าน (U2) ได้แก่ หมู่บ้านบนพื้นราบ มีเนื้อที่ 149,290 ไร่ หรือร้อยละ 3.32 ของเนื้อที่จังหวัด

3) สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ (U3) ได้แก่ สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ มีเนื้อที่ 45,035 ไร่ หรือร้อยละ 1.00 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ สถานที่ราชการ โรงพยาบาล มหาวิทยาลัย โรงเรียน และวัดต่าง ๆ

4) สถานีคมนาคม (U4) มีเนื้อที่รวม 15,480 ไร่ หรือร้อยละ 0.35 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบไปด้วย สนามบิน และถนน มีเนื้อที่ 1,706 และ 13,774 ไร่ หรือร้อยละ 0.04 และ 0.31 ของเนื้อที่จังหวัด ตามลำดับ

5) ย่านอุตสาหกรรม (U5) มีเนื้อที่ 21,299 ไร่ หรือร้อยละ 0.47 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ โรงงานอุตสาหกรรม และลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร มีเนื้อที่ 18,062 และ 3,237 ไร่ หรือร้อยละ 0.40 และ 0.07 ของเนื้อที่จังหวัด ตามลำดับ

6) สิ่งปลูกสร้างอื่น ๆ (U6) มีเนื้อที่ 1,685 ไร่ หรือร้อยละ 0.04 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮาส์ สุสาน ป่าช้า และสถานีบริการน้ำมัน มีเนื้อที่ 413 918 135 และ 219 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 0.02 0.00 และ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด ตามลำดับ

7) สนามกอล์ฟ (U7) มีเนื้อที่ 154 ไร่ พบที่อำเภอเมืองสระแก้ว

2.27.2 พื้นที่เกษตรกรรม (A) มีเนื้อที่ 3,041,516 ไร่ หรือร้อยละ 67.61 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย พื้นที่นา พืชไร่ ไม้ยืนต้น ไม้ผล พืชสวน พืชหญ้าและโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ พืชน้ำ สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และเกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม

1) พื้นที่นา (A1) มีเนื้อที่ 887,526 ไร่ หรือร้อยละ 19.74 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ นาข้าว มีเนื้อที่ 885,475 ไร่ หรือร้อยละ 19.69 ของเนื้อที่จังหวัด นาไร่ มีเนื้อที่ 2,051 ไร่ หรือร้อยละ 0.05 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกในเขตอำเภอตาพระยา อำเภออรัญประเทศ

อำเภอวัฒนานคร และอำเภอโคกสูง และมีการปลูกข้าวตามด้วยพืชหลังนาต่าง ๆ มีเนื้อที่ 563 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด

2) พืชไร่ (A2) มีเนื้อที่ 1,241,907 ไร่ หรือร้อยละ 27.62 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ มันสำปะหลัง อ้อย ข้าวโพด พืชไร่ผสม และพืชไร่อื่น ๆ

(1) มันสำปะหลัง (A204) มีเนื้อที่ 629,083 ไร่ หรือร้อยละ 13.99 ของเนื้อที่จังหวัด พบปลูกกระจายอยู่ทุกอำเภอ

(2) อ้อย (A203) มีเนื้อที่ 535,081 ไร่ หรือร้อยละ 11.90 ของเนื้อที่จังหวัด พบปลูกกระจายอยู่ทุกอำเภอ

(3) ข้าวโพด (A202) มีเนื้อที่ 54,544 ไร่ หรือร้อยละ 1.21 ของเนื้อที่จังหวัด พบปลูกกระจายอยู่ทุกอำเภอ โดยปลูกมากที่อำเภอคลองหาด อำเภอวังสมบูรณ์ อำเภอวัฒนานคร และอำเภอวังน้ำเย็น

(4) พืชไร่ผสม (A201) มีเนื้อที่ 22,655 ไร่ หรือร้อยละ 0.51 ของเนื้อที่จังหวัด พบปลูกกระจายอยู่ทุกอำเภอ

(5) พืชไร่อื่น ๆ ได้แก่ สับปะรด มันเทศ แตงโม พริก พืชไร่ผสม และไร่ร้าง มีเนื้อที่ 544 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด

3) ไม้ยืนต้น (A3) มีเนื้อที่ 782,356 ไร่ หรือร้อยละ 17.39 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ยูคาลิปตัส ยางพารา ปาล์มน้ำมัน และไม้ยืนต้นอื่น ๆ

(1) ยูคาลิปตัส (A304) มีเนื้อที่ 522,005 ไร่ หรือร้อยละ 11.61 ของเนื้อที่จังหวัด พบปลูกกระจายอยู่ทุกอำเภอ โดยปลูกมากที่อำเภอเมืองสระแก้ว และอำเภอวัฒนานคร

(2) ยางพารา (A302) มีเนื้อที่ 185,737 ไร่ หรือร้อยละ 4.13 ของเนื้อที่จังหวัด พบปลูกกระจายอยู่ทุกอำเภอ โดยปลูกมากที่อำเภอวังสมบูรณ์ อำเภอวัฒนานคร อำเภอเมืองสระแก้ว อำเภอเขาฉกรรจ์ อำเภอคลองหาด และอำเภอวังน้ำเย็น

(3) ปาล์มน้ำมัน (A303) มีเนื้อที่ 65,037 ไร่ หรือร้อยละ 1.45 ของเนื้อที่จังหวัด พบปลูกกระจายอยู่ทุกอำเภอ โดยปลูกมากที่อำเภอวัฒนานคร

(4) ไม้ยืนต้นอื่น ๆ ได้แก่ สัก สะเดา สนประดิพัทธ์ กระจิน หม่อน ไม้ปลูกเพื่อการค้า กฤษณา ตะกู ไม้ยืนต้นผสม และไม้ยืนต้นร้าง/เสื่อมโทรม มีเนื้อที่ 9,577 ไร่ หรือร้อยละ 0.20 ของเนื้อที่จังหวัด

4) ไม้ผล (A4) มีเนื้อที่ 116,653 ไร่ หรือร้อยละ 2.58 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ไม้ผลผสม มะม่วง ลำไย มะขาม และไม้ผลอื่น ๆ พบกระจายตัวทั่วทั้งจังหวัด

(1) ไม้ผลผสม (A401) มีเนื้อที่ 43,272 ไร่ หรือร้อยละ 0.96 ของเนื้อที่จังหวัด

(2) มะม่วง (A407) มีเนื้อที่ 34,257 ไร่ หรือร้อยละ 0.76 ของเนื้อที่จังหวัด

(3) ลำไย (A413) มีเนื้อที่ 34,195 ไร่ หรือร้อยละ 0.76 ของเนื้อที่จังหวัด

(4) มะขาม (A412) มีเนื้อที่ 1,730 ไร่ หรือร้อยละ 0.04 ของเนื้อที่จังหวัด

(5) ไม้ผลอื่น ๆ ได้แก่ ทูเรียน เงาะ มะพร้าว มะม่วงหิมพานต์ กัลย ฝรั่ง มะละกอ ขนุน กระท้อน ชมพู มะนาว มะขามเทศ แก้วมังกร และมะปราง มะยงชิด มีเนื้อที่ 3,199 ไร่ หรือร้อยละ 0.06 ของเนื้อที่จังหวัด

5) พืชสวน (A5) มีเนื้อที่ 2,706 ไร่ หรือร้อยละ 0.05 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ พืชผัก ไม้ดอก ไม้ประดับ ฝรั่ง นาหญ้า และแคนตาลูป

(1) พืชผัก (A502) มีเนื้อที่ 2,372 ไร่ หรือร้อยละ 0.05 ของเนื้อที่จังหวัด

(2) พืชสวนอื่น ๆ ได้แก่ ไม้ดอก ไม้ประดับ ฝรั่ง นาหญ้า และแคนตาลูป มีเนื้อที่รวม 334 ไร่

6) พืชไร่เลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ (A7) มีเนื้อที่ 9,303 ไร่ หรือร้อยละ 0.21 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ พืชไร่เลี้ยงสัตว์ โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก โรงเรือนเลี้ยงโค กระบือ และม้า โรงเรือนเลี้ยงสุกร และโรงเรือนร้าง

(1) พืชไร่เลี้ยงสัตว์ (A701) มีเนื้อที่ 5,665 ไร่ หรือร้อยละ 0.13 ของเนื้อที่จังหวัด

(2) โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก (A703) มีเนื้อที่ 2,595 ไร่ หรือร้อยละ 0.06 ของเนื้อที่จังหวัด

(3) โรงเรือนเลี้ยงโค กระบือ และม้า (A702) มีเนื้อที่ 544 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด

(4) โรงเรือนเลี้ยงสุกร (A704) มีเนื้อที่ 363 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด

(5) โรงเรือนร้าง (A700) มีเนื้อที่ 136 ไร่

7) พืชน้ำ (A8) มีเนื้อที่ 4 ไร่ ได้แก่ ผักบุ้ง พบที่อำเภอรัฐประเศ

8) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (A9) มีเนื้อที่ 1,043 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย สถานที่เพาะเลี้ยงปลา สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำผสม และสถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้าง พบมากที่อำเภอวัฒนานคร และอำเภอวังสมบูรณ์

(1) สถานที่เพาะเลี้ยงปลา (A902) มีเนื้อที่ 840 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ของเนื้อที่จังหวัด

(2) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำผสม (A901) มีเนื้อที่ 115 ไร่

(3) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้าง (A900) มีเนื้อที่ 88 ไร่

9) เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม (A0) มีเนื้อที่ 18 ไร่ พบที่อำเภอวังน้ำเย็น

2.27.3 พื้นที่ป่าไม้ (F) มีเนื้อที่ 1,056,727 ไร่ หรือร้อยละ 23.51 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ป่าไม้ผลัดใบสมบูรณ์ ป่าไม้ผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู ป่าผลัดใบสมบูรณ์ ป่าผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู ป่าปลูกสมบูรณ์ และป่าปลูกรอสภาพฟื้นฟู

1) ป่าไม้ผลัดใบ (F1) มีเนื้อที่ 656,305 ไร่ หรือร้อยละ 14.60 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ป่าไม้ผลัดใบสมบูรณ์ และป่าไม้ผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู มีเนื้อที่ 655,096 และ 1,209 ไร่ หรือร้อยละ 14.57 และ 0.03 ของเนื้อที่จังหวัด

2) ป่าผลัดใบ (F2) มีเนื้อที่ 345,625 ไร่ หรือร้อยละ 7.69 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ป่าผลัดใบสมบูรณ์ และป่าผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู มีเนื้อที่ 318,378 และ 27,247 ไร่ หรือร้อยละ 7.08 และ 0.61 ของเนื้อที่จังหวัด

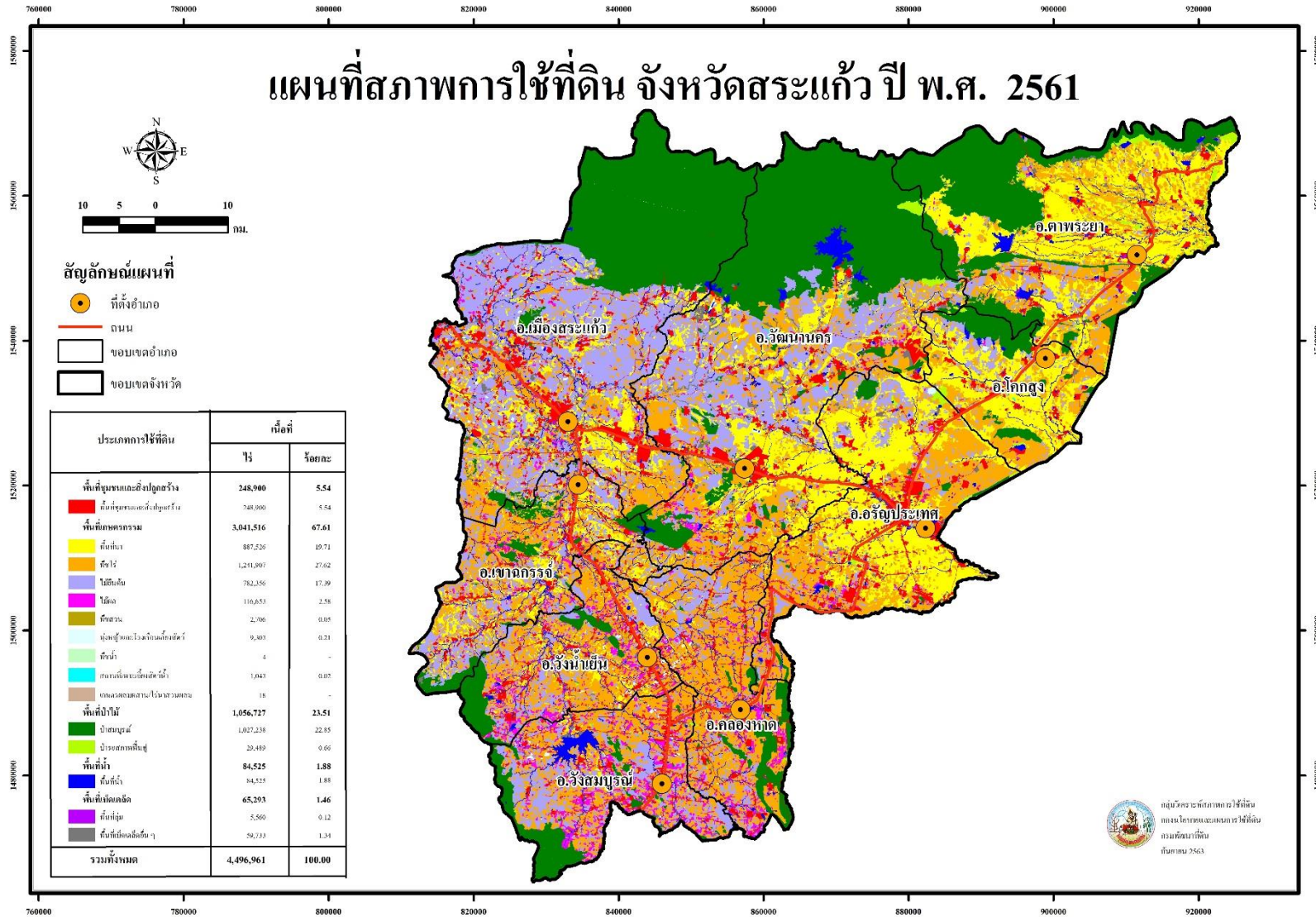
3) ป่าปลูก (F5) มีเนื้อที่ 54,797 ไร่ หรือร้อยละ 1.22 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ป่าปลูกสมบูรณ์ และป่าปลูกรอสภาพฟื้นฟู มีเนื้อที่ 53,764 และ 1,033 ไร่ หรือร้อยละ 1.20 และ 0.02 ของเนื้อที่จังหวัด

2.27.4 พื้นที่น้ำ (W) มีเนื้อที่ 84,525 ไร่ หรือร้อยละ 1.88 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่

1) แหล่งน้ำธรรมชาติ (W1) เช่น แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง หนอง บึง ทะเลสาบ มีเนื้อที่ 37,438 ไร่ หรือร้อยละ 0.83 ของเนื้อที่จังหวัด

2) แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น (W2) เช่น อ่างเก็บน้ำ บ่อน้ำในไร่นา และคลองชลประทาน มีเนื้อที่ 47,087 ไร่ หรือร้อยละ 1.05 ของเนื้อที่จังหวัด

2.27.5 พื้นที่เบ็ดเตล็ด (M) มีเนื้อที่ 65,293 ไร่ หรือร้อยละ 1.46 ของเนื้อที่จังหวัด เป็นทุ่งหญ้าธรรมชาติ ทุ่งหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ พื้นที่ลุ่ม เหมืองเก่า บ่อขุดเก่า เหมืองแร่ บ่อลูกรัง บ่อดิน พื้นที่กองวัสดุ พื้นที่ถม และที่ทิ้งขยะ มีเนื้อที่ 3,105 51,022 5,560 1,038 215 550 3,393 48 278 และ 84 ไร่ หรือร้อยละ 0.07 1.14 0.12 0.02 0.01 0.01 0.08 0.00 0.01 และ 0.00 ของเนื้อที่จังหวัด ตามลำดับ

ภาพที่ 27 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดสระแก้ว ปี พ.ศ. 2561

ตารางที่ 27 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดสระแก้ว ปี พ.ศ. 2561

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
U	พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	248,900	5.54
U101	ตัวเมืองและย่านการค้า	15,957	0.36
U201	หมู่บ้านบนพื้นราบ	149,290	3.32
U301	สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ	45,035	1.00
U401	สนามบิน	1,706	0.04
U405	ถนน	13,774	0.31
U502	โรงงานอุตสาหกรรม	18,062	0.40
U503	ลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร	3,237	0.07
U601	สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ	413	0.01
U602	รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮ้าส์	918	0.02
U603	สุสาน ป่าช้า	135	-
U605	สถานีบริการน้ำมัน	219	0.01
U701	สนามกอล์ฟ	154	-
A	พื้นที่เกษตรกรรม	3,041,516	67.61
A1	พื้นที่นา	887,526	19.74
A100	นาร้าง	2,051	0.05
A101	นาข้าว	884,912	19.68
A101+A202	นาข้าว+ข้าวโพด	64	-
A101+A204	นาข้าว+มันสำปะหลัง	412	0.01
A101+A502	นาข้าว+พืชผัก	87	-
A2	พืชไร่	1,241,907	27.62
A200	ไร่อ้อย	280	0.01
A201	พืชไร่ผสม	22,655	0.51
A202	ข้าวโพด	54,544	1.21
A203	อ้อย	535,081	11.90
A204	มันสำปะหลัง	629,083	13.99
A205	สับปะรด	93	-
A219	มันเทศ	21	-

ตารางที่ 27 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A220	แตงโม	53	-
A229	พริก	97	-
A3	ไม้ยืนต้น	782,356	17.39
A300	ไม้ยืนต้นร่าง/เสื่อมโหรี	49	-
A301	ไม้ยืนต้นผสม	5,306	0.12
A302	ยางพารา	185,737	4.13
A303	ปาล์มน้ำมัน	65,037	1.45
A304	ยูคาลิปตัส	522,005	11.61
A305	สัก	1,908	0.04
A306	สะเดา	13	-
A307	สนประดิพัทธ์	23	-
A308	กระถิน	32	-
A314	หม่อน	15	-
A315	ไผ่ปลูกเพื่อการค้า	1,988	0.04
A322	กฤษณา	161	-
A323	ตะกู	82	-
A4	ไม้ผล	116,653	2.58
A401	ไม้ผลผสม	43,272	0.96
A403	ทุเรียน	70	-
A404	เงาะ	11	-
A405	มะพร้าว	84	-
A407	มะม่วง	34,257	0.76
A408	มะม่วงหิมพานต์	427	0.01
A411	กล้วย	627	0.01
A412	มะขาม	1,730	0.04
A413	ลำไย	34,195	0.76
A414	ฝรั่ง	122	-
A415	มะละกอ	958	0.02

ตารางที่ 27 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A416	ขนุน	653	0.02
A417	กระท้อน	93	-
A418	ชมพู	38	-
A422	มะนาว	48	-
A424	มะขามเทศ	15	-
A426	แก้วมังกร	10	-
A429	มะปราง มะยงชิด	43	-
A5	พืชสวน	2,706	0.05
A502	พืชผัก	2,372	0.05
A503	ไม้ดอก ไม้ประดับ	184	-
A504	องุ่น	43	-
A510	นาหญ้า	53	-
A512	แคนตาลูป	54	-
A7	ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์	9,303	0.21
A700	โรงเรือนร้าง	136	-
A701	ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์	5,665	0.13
A702	โรงเรือนเลี้ยงโค กระบือ และม้า	544	0.01
A703	โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก	2,595	0.06
A704	โรงเรือนเลี้ยงสุกร	363	0.01
A8	พืชน้ำ	4	-
A806	ผักบุ้ง	4	-
A9	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	1,043	0.02
A900	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้าง	88	-
A901	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำผสม	115	-
A902	สถานที่เพาะเลี้ยงปลา	840	0.02
A0	เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม	18	-
A001	เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม	18	-

ตารางที่ 27 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
F	พื้นที่ป่าไม้	1,056,727	23.51
F100	ป่าไม้ผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู	1,209	0.03
F101	ป่าไม้ผลัดใบสมบูรณ์	655,096	14.57
F200	ป่าผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู	27,247	0.61
F201	ป่าผลัดใบสมบูรณ์	318,378	7.08
F500	ป่าปลูกรอสภาพฟื้นฟู	1,033	0.02
F501	ป่าปลูกสมบูรณ์	53,764	1.20
W	พื้นที่น้ำ	84,525	1.88
W101	แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง	35,082	0.78
W102	หนอง บึง ทะเลสาบ	2,356	0.05
W201	อ่างเก็บน้ำ	38,420	0.86
W202	บ่อน้ำในไร่นา	8,205	0.18
W203	คลองชลประทาน	462	0.01
M	พื้นที่เบ็ดเตล็ด	65,293	1.46
M101	ทุ่งหญ้าธรรมชาติ	3,105	0.07
M102	ทุ่งหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ	51,022	1.14
M201	พื้นที่ลุ่ม	5,560	0.12
M300	เหมืองเก่า บ่อขุดเก่า	1,038	0.02
M301	เหมืองแร่	215	0.01
M302	บ่อลูกรัง	550	0.01
M304	บ่อดิน	3,393	0.08
M401	พื้นที่กองวัสดุ	48	-
M405	พื้นที่ถม	278	0.01
M701	ที่ทิ้งขยะ	84	-
รวมทั้งหมด		4,496,961	100.00

ที่มา: จากการวิเคราะห์โดยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน
 กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน

2.28 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดกระบี่ ปี พ.ศ. 2561

จังหวัดกระบี่ มีเนื้อที่ทั้งหมด 2,942,820 ไร่ สามารถจำแนกประเภทการใช้ที่ดินออกเป็น 5 กลุ่ม คือ พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง (U) มีเนื้อที่ 123,287 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 4.20 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่เกษตรกรรม (A) มีเนื้อที่ 2,109,265 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 71.66 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่ป่าไม้ (F) มีเนื้อที่ 615,088 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 20.91 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่น้ำ (W) มีเนื้อที่ 58,224 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 1.97 ของเนื้อที่จังหวัด และพื้นที่เบ็ดเตล็ด (M) มีเนื้อที่ 39,956 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 1.26 ของเนื้อที่จังหวัด โดยการใช้ประโยชน์ในพื้นที่แต่ละประเภท มีรายละเอียด (ภาพที่ 28 และตารางที่ 28) ดังนี้

2.28.1 พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง (U) มีเนื้อที่ 123,287 ไร่ หรือร้อยละ 4.20 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วยตัวเมืองและย่านการค้า หมู่บ้าน/ที่ดินจัดสรรสร้าง หมู่บ้านบนพื้นราบ สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ สนามบิน ถนน ทางรถไฟ พื้นที่อุตสาหกรรมร้าง นิคมอุตสาหกรรม โรงงานอุตสาหกรรม ลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร สถานที่ร้าง สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮาส์ สุสาน ป่าช้า สถานีบริการน้ำมัน และสนามกอล์ฟ

1) ตัวเมืองและย่านการค้า (U1) มีเนื้อที่ 9,060 ไร่ หรือร้อยละ 0.31 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วยตัวอำเภอเมืองกระบี่ อำเภออ่าวลึก อำเภอปลายพระยา อำเภอคลองท่อม อำเภอเกาะลันตา อำเภอลำทับ อำเภอเหนือคลองและอำเภอเขาพนม

2) หมู่บ้าน (U2) ได้แก่ หมู่บ้านบนพื้นราบ มีเนื้อที่ 32,928 ไร่ หรือร้อยละ 2.82 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่เป็นที่อยู่อาศัยของประชาชนซึ่งกระจายตัวอยู่ทั่วไปในทุกอำเภอ

3) สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ (U3) มีเนื้อที่ 11,898 ไร่ หรือร้อยละ 0.41 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ สถานที่ราชการ โรงพยาบาล โรงเรียน วัดต่างๆ เป็นต้น

4) เส้นทางคมนาคม (U4) มีเนื้อที่รวม 11,400 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 0.93 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย ถนน มีเนื้อที่ 9,254 ไร่ หรือร้อยละ 0.32 ของเนื้อที่จังหวัด สนามบิน มีเนื้อที่ 2,146 ไร่ หรือร้อยละ 0.07 ของเนื้อที่จังหวัด

5) ย่านอุตสาหกรรม (U5) มีเนื้อที่ 5,320 ไร่ หรือร้อยละ 0.18 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ พื้นที่นิคมอุตสาหกรรม โรงงานอุตสาหกรรม ลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตรและพื้นที่อุตสาหกรรมร้าง

6) พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้างอื่น ๆ (U6) มีเนื้อที่ 2,043 ไร่ หรือร้อยละ 0.07 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วยสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮาส์ สุสาน ป่าช้า สถานีบริการน้ำมัน

7) สนามกอล์ฟ (U7) มีเนื้อที่ 638 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ของเนื้อที่จังหวัด พบที่อำเภอเมืองกระบี่และอำเภอเหนือคลอง

2.28.2 พื้นที่เกษตรกรรม (A) มีเนื้อที่ 2,109,265 ไร่ หรือร้อยละ 71.66 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วยพื้นที่นา พืชไร่ ไม้ยืนต้น ไม้ผล พืชสวน พืชไร่และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ พืชไร่ สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และเกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม

1) พื้นที่นา (A1) มีเนื้อที่ 7,306 ไร่ หรือร้อยละ 0.25 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ นาข้าว มีเนื้อที่ 2,963 ไร่ หรือร้อยละ 0.10 ของเนื้อที่จังหวัด นาร้าง มีเนื้อที่ 4,343 ไร่ หรือร้อยละ 0.15 ของเนื้อที่จังหวัด

2) พืชไร่ (A2) ได้แก่ สับปะรด (A205) มีเนื้อที่ 836 ไร่ หรือร้อยละ 0.03 ของเนื้อที่จังหวัดพบที่อำเภอเหนือคลอง อำเภอคลองท่อม อำเภอเมืองกระบี่และอำเภออ่าวลึก

3) ไม้ยืนต้น (A3) มีเนื้อที่ 2,068,463 หรือร้อยละ 70.28 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ปาล์มน้ำมัน ยางพารา ไม้ยืนต้นร้าง/เสื่อมโทรมและไม้ยืนต้นผสม

(1) ปาล์มน้ำมัน (A303) มีเนื้อที่ 1,223,665 ไร่ หรือร้อยละ 41.58 ของเนื้อที่จังหวัดส่วนใหญ่ปลูกกระจายทั่วทุกอำเภอ

(2) ยางพารา (A302) มีเนื้อที่ 841,116 ไร่ หรือร้อยละ 28.58 ของเนื้อที่จังหวัดส่วนใหญ่ปลูกอยู่ทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

(3) ไม้ยืนต้นร้าง/เสื่อมโทรม (A300) มีเนื้อที่ 1,912 ไร่ หรือร้อยละ 0.07 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกอยู่ในอำเภออำเภอเมืองกระบี่ อำเภออ่าวลึกและปลูกกระจายทั่วทุกอำเภอ

(4) ไม้ยืนต้นผสม (A301) มีเนื้อที่ 1,552 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.05 ของเนื้อที่จังหวัดส่วนใหญ่ปลูกอยู่ในอำเภออ่าวลึก อำเภอเมืองกระบี่ และปลูกกระจายทั่วทุกอำเภอ

(5) ไม้ยืนต้นอื่นๆ มีเนื้อที่รวม 219 ไร่ ประกอบด้วย สัก กาแฟ ไม้ จามจุรีและกฤษณา

4) ไม้ผล (A4) มีเนื้อที่ 6,669 ไร่ หรือร้อยละ 0.22 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ มะพร้าว ไม้ผลผสม ทูเรียน ลองกอง ลางสาด กล้วย ฝรั่ง มะม่วง ส้ม แก้วมังกร และไม้ผลร้าง/เสื่อมโทรม

(1) ลางสาด ลองกอง (A420) มีเนื้อที่ 4,958 ไร่ หรือร้อยละ 0.06 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกอยู่ในอำเภอบ้านนาสาร อำเภอคีรีรัฐนิคม อำเภอพนม อำเภอไชยา และกระจายอยู่ทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

(2) มะพร้าว (A405) มีเนื้อที่ 3,600 ไร่ หรือร้อยละ 1.26 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกอยู่ในอำเภออ่าวลึก อำเภอเกาะลันตา อำเภอเมืองกระบี่ อำเภอเขาพนม และการปลูกกระจายทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

(3) ไม้ผลผสม (A401) มีเนื้อที่ 2,101 ไร่ หรือร้อยละ 0.07 ของเนื้อที่จังหวัด โดยมีการปลูกกระจายทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

(4) ทูเรียน (A403) มีเนื้อที่ 337 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกอยู่ในอำเภอเขาพนม อำเภอลำทับ อำเภอเหนือคลองและกระจายอยู่ทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

(5) เงาะ (A404) มีเนื้อที่ 258 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกอยู่ในอำเภอบ้านอ่าวลึก อำเภอเมืองกระบี่ อำเภอคลองท่อม และกระจายอยู่ทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

(6) ไม้ผลชนิดอื่นๆ มีเนื้อที่รวม 373 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย ส้ม กล้วย มะม่วง ฝรั่ง มังคุด ลองกองและแก้วมังกร

5) พืชสวน (A5) มีเนื้อที่ 50 ไร่ ได้แก่ พืชผัก

6) พืชไร่เลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ (A7) มีเนื้อที่ 209 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ พืชไร่เลี้ยงสัตว์ โรงเรือนเลี้ยงโค กระบือ และม้า โรงเรือนเลี้ยงสุกร โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก กระจายอยู่ทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

7) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (A9) มีเนื้อที่ 25,732 ไร่ หรือร้อยละ 0.87 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วยสถานที่เพาะเลี้ยงกุ้ง สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้าง สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำผสมและสถานที่เพาะเลี้ยงปลา

(1) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้าง (A903) มีเนื้อที่ 988 ไร่ หรือร้อยละ 0.03 ของเนื้อที่จังหวัดส่วนใหญ่อยู่ในอำเภออ่าวลึก อำเภอเกาะลันตา อำเภอกลองท่อมและเลี้ยงกระจายอยู่ทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

(2) สถานที่เพาะเลี้ยงกุ้ง (A903) มีเนื้อที่ 24,546 ไร่ หรือร้อยละ 0.84 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่อยู่ในอำเภออ่าวลึก อำเภอเกาะลันตา อำเภอกลองท่อมและเมืองกระบี่

2.28.3 พื้นที่ป่าไม้ (F) มีเนื้อที่ 615,088 ไร่ หรือร้อยละ 20.91 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบไปด้วย ป่าไม้ผลัดใบบรอสภาพพื้นที่ฟู ป่าไม้ผลัดใบสมบูรณ์ ป่าชายเลนบรอสภาพพื้นที่ฟู ป่าชายเลนสมบูรณ์ ป่าพรุบรอสภาพพื้นที่ฟู ป่าพรุสมบูรณ์ ป่าปลูกสมบูรณ์

1) ป่าไม้ผลัดใบ (F1) มีเนื้อที่ 368,278 ไร่ หรือร้อยละ 12.52 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่กระจายอยู่ทั่วไปทุกอำเภอ

2) ป่าผลัดใบ (F2) มีเนื้อที่ 28 ไร่ เป็นป่าผลัดใบไม่สมบูรณ์ทั้งหมดส่วนใหญ่อยู่ในอำเภอเขาพนม

3) ป่าชายเลน (F3) มีเนื้อที่ 224,584 ไร่ หรือร้อยละ 7.63 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่กระจายอยู่ในชายฝั่งอำเภออ่าวลึก อำเภอเมืองกระบี่ อำเภอเหนือคลองและอำเภอกลองท่อม

4) ป่าปลูก (F5) มีเนื้อที่ 8,145 ไร่ หรือร้อยละ 0.28 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่กระจายอยู่ทั่วไปทุกอำเภอส่วนใหญ่อยู่ในอำเภอเหนือคลองและอำเภอกลองท่อม

2.28.4 พื้นที่น้ำ (W) จังหวัดกระบี่มีแหล่งน้ำมากมายหลายประเภท กระจายอยู่ทั่วไปทุกอำเภอ มีเนื้อที่ 58,224 ไร่ หรือร้อยละ 1.97 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่

1) แหล่งน้ำธรรมชาติ (W1) เช่น แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง หนอง บึง ทะเลสาบ ทะเล โดยมีเนื้อที่เท่ากับ 52,532 ไร่ หรือร้อยละ 1.78 ของเนื้อที่จังหวัด

2) แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น (W2) เช่น อ่างเก็บน้ำ บ่อน้ำในไร่นา และคลองชลประทาน มีเนื้อที่ 5,692 ไร่ หรือร้อยละ 0.19 ของเนื้อที่จังหวัด กระจายเลี้ยงอยู่ทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

2.28.5 พื้นที่เบ็ดเตล็ด (M) มีเนื้อที่ 36,956 ไร่ หรือร้อยละ 1.26 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบไปด้วย พุ่มหญ้าธรรมชาติ พุ่มหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ พื้นที่ลุ่ม เหมืองเก่า บ่อขุดเก่า บ่อทราย บ่อดิน พื้นที่ถมที่ทิ้งขยะ กระจายอยู่ทั่วไปทุกอำเภอ โดย

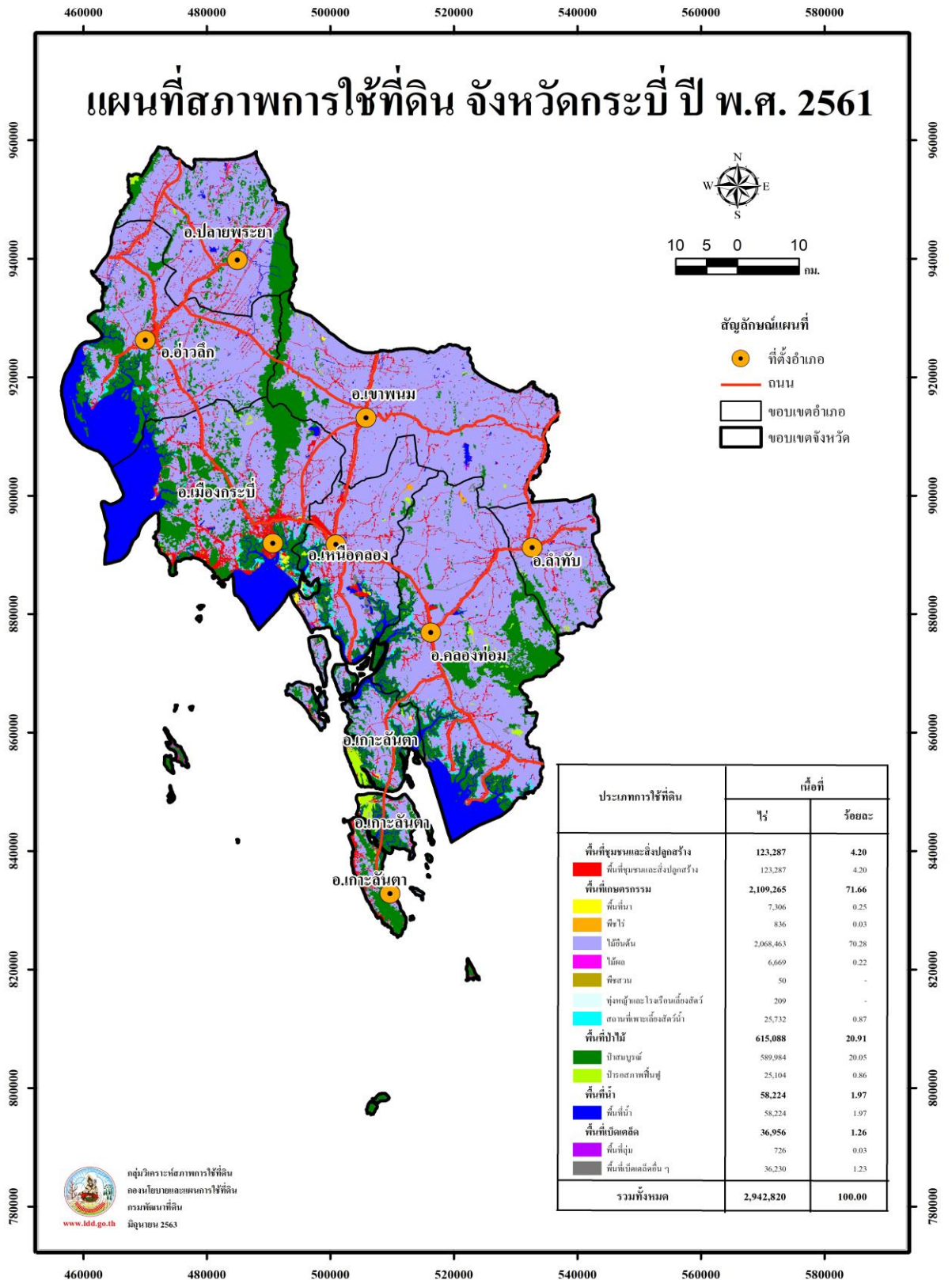
1) พุ่มหญ้าธรรมชาติ (M1) เช่น พุ่มหญ้าธรรมชาติ พุ่มหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ ไร่ป่า ไร่หนาม มีเนื้อที่เท่ากับ 28,117 ไร่ หรือร้อยละ 0.95 ของเนื้อที่จังหวัด

2) พื้นที่ลุ่ม (M201) มีเนื้อที่ 726 ไร่ หรือร้อยละ 0.03 ของเนื้อที่จังหวัด

3) เหมืองแร่ บ่อขุด (M3) เช่น เหมืองเก่า บ่อขุดเก่า บ่อทราย บ่อดิน มีเนื้อที่เท่ากับ 839 ไร่ หรือร้อยละ 0.03 ของเนื้อที่

4) หาดทราย (M601) มีเนื้อที่ 5,948 ไร่ หรือร้อยละ 0.20 ของเนื้อที่จังหวัด

5) ที่ทิ้งขยะ (M701) มีเนื้อที่ 6 ไร่

ภาพที่ 28 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดกระบี่ พ.ศ. 2561

ตารางที่ 28 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดกระบี่ ปี พ.ศ. 2561

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
U	พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	123,287	4.20
U101	ตัวเมืองและย่านการค้า	9,060	0.31
U201	หมู่บ้านบนพื้นราบ	82,928	2.82
U301	สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ	11,898	0.41
U401	สนามบิน	2,146	0.07
U405	ถนน	9,254	0.32
U500	พื้นที่อุตสาหกรรมร้าง	90	-
U501	นิคมอุตสาหกรรม	46	-
U502	โรงงานอุตสาหกรรม	5,172	0.18
U503	ลานตากและแหล่งรับซื้อทาง	12	-
U601	สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ	774	0.03
U602	รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮ้าส์	1,202	0.04
U603	สุสาน ป่าช้า	14	-
U605	สถานีบริการน้ำมัน	53	-
U701	สนามกอล์ฟ	638	0.02
A	พื้นที่เกษตรกรรม	2,109,265	71.66
A1	พื้นที่นา	7,306	0.25
A100	นาไร่	4,343	0.15
A101	นาข้าว	2,963	0.10
A2	พืชไร่	836	0.03
A205	สับปะรด	836	0.03
A3	ไม้ยืนต้น	2,068,463	70.28
A300	ไม้ยืนต้นร้าง/เสื่อมโทรม	1,912	0.07
A301	ไม้ยืนต้นผสม	1,552	0.05
A302	ยางพารา	841,116	28.58
A303	ปาล์มน้ำมัน	1,223,665	41.58

ตารางที่ 28 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A305	สัก	78	-
A315	ไผ่ปลูกเพื่อการค้า	10	-
A317	หมาก	10	-
A318	จามจุรี	14	-
A322	กฤษณา	74	-
A4	ไม้ผล	6,669	0.22
A401	ไม้ผลผสม	2,101	0.07
A402	ส้ม	23	-
A403	ทุเรียน	337	0.01
A404	เงาะ	258	0.01
A405	มะพร้าว	3,600	0.12
A407	มะม่วง	13	-
A411	กล้วย	75	-
A414	ฝรั่ง	26	-
A419	มังคุด	39	-
A420	กลางสาด ลองกอง	167	0.01
A426	แก้วมังกร	30	-
A5	พืชสวน	50	-
A502	พืชผัก	50	-
A7	ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์	209	0.01
A703	โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก	169	0.01
A704	โรงเรือนเลี้ยงสุกร	40	-
A9	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	25,732	0.87
A900	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้าง	988	0.03
A901	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำผสม	107	-
A902	สถานที่เพาะเลี้ยงปลา	91	-
A903	สถานที่เพาะเลี้ยงกุ้ง	24,546	0.84
F	พื้นที่ป่าไม้	615,088	20.91
F100	ป่าไม้ผลิตไบรอสภาพฟื้นฟู	10,744	0.37

ตารางที่ 28 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
F101	ป่าไม่ผลัดใบสมบูรณ์	357,534	12.15
F200	ป่าผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู	28	-
F300	ป่าชายเลนรอสภาพฟื้นฟู	14,053	0.48
F301	ป่าชายเลนสมบูรณ์	224,305	7.62
F500	ป่าปลูกรอสภาพฟื้นฟู	279	0.01
F501	ป่าปลูกสมบูรณ์	8,145	0.28
W	พื้นที่น้ำ	58,224	1.97
W101	แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง	45,422	1.54
W102	หนอง บึง ทะเลสาบ	976	0.03
W103	ทะเล(ไม่คิดเนื้อที่)	197	0.01
W201	อ่างเก็บน้ำ	5,937	0.20
W202	บ่อน้ำในไร่นา	5,676	0.19
W203	คลองชลประทาน	16	-
M	พื้นที่เบ็ดเตล็ด	36,956	1.26
M101	ทุ่งหญ้าธรรมชาติ	10,364	0.35
M201	พื้นที่ลุ่ม	726	0.03
M300	เหมืองเก่า บ่อขุดเก่า	409	0.01
M301	เหมืองแร่	839	0.03
M302	บ่อลูกรัง	112	0.01
M303	บ่อทราย	10	-
M304	บ่อดิน	55	-
M401	พื้นที่กองวัสดุ	18	-
M405	พื้นที่ถม	716	0.03
M601	หาดทราย	5,948	0.20
M701	ที่ทิ้งขยะ	6	-
รวมทั้งหมด		2,942,820	100.00

ที่มา: จากการวิเคราะห์โดยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน
 กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน

2.29 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดชุมพร ปี พ.ศ. 2561

จังหวัดชุมพร มีเนื้อที่ทั้งหมด 3,755,630 ไร่ สามารถจำแนกประเภทการใช้ที่ดินออกเป็น 5 กลุ่ม คือ พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง (U) มีเนื้อที่ 133,346 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 3.55 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่เกษตรกรรม (A) มีเนื้อที่ 2,555,791 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 68.05 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่ป่าไม้ (F) มีเนื้อที่ 968,536 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 25.79 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่น้ำ (W) มีเนื้อที่ 34,535 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.92 ของเนื้อที่จังหวัด และพื้นที่เบ็ดเตล็ด (M) มีเนื้อที่ 63,422 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 1.69 ของเนื้อที่จังหวัด โดยการใช้ประโยชน์ในพื้นที่แต่ละประเภท มีรายละเอียด (ภาพที่ 29 และตารางที่ 29) ดังนี้

2.29.1 พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง (U) มีเนื้อที่ 133,346 ไร่ หรือร้อยละ 3.55 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วยตัวเมืองและย่านการค้า หมู่บ้าน/ที่ดินจัดสรรสร้าง หมู่บ้านบนพื้นราบ สถานที่ราชการ และสถาบันต่าง ๆ สนามบิน ถนน ทางรถไฟ พื้นที่อุตสาหกรรมร้าง นิคมอุตสาหกรรม โรงงาน อุตสาหกรรม ลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร สถานที่ร้าง สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮาส์ สุสาน ป่าช้า สถานีบริการน้ำมัน และสนามกอล์ฟ

1) ตัวเมืองและย่านการค้า (U1) มีเนื้อที่ 9,455 ไร่ หรือร้อยละ 0.25 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วยตัวอำเภอเมืองชุมพร อำเภอท่าแซะ อำเภอสวี อำเภอทุ่งตะโก อำเภอหลังสวน อำเภอละแม และอำเภอพะโต๊ะ

2) หมู่บ้าน (U2) ได้แก่ หมู่บ้านบนพื้นราบ มีเนื้อที่ 76,013 ไร่ หรือร้อยละ 2.02 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่เป็นที่อยู่อาศัยของประชาชนซึ่งกระจายตัวอยู่ทั่วไปในทุกอำเภอ

3) สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ (U3) มีเนื้อที่ 19,479 ไร่ หรือร้อยละ 0.52 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ สถานที่ราชการ โรงพยาบาล โรงเรียน วัดต่าง ๆ เป็นต้น

4) เส้นทางคมนาคม (U4) ได้แก่ ถนน มีเนื้อที่ 10,839 ไร่ หรือร้อยละ 0.29 ของเนื้อที่จังหวัด สนามบิน มีเนื้อที่ 2,192 ไร่ หรือร้อยละ 0.06 ของเนื้อที่จังหวัดและทางรถไฟ มีเนื้อที่ 3,446 ไร่ หรือร้อยละ 0.09 ของเนื้อที่จังหวัด

5) ย่านอุตสาหกรรม (U5) มีเนื้อที่ 9,504 ไร่ หรือร้อยละ 0.25 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ พื้นที่นิคมอุตสาหกรรม โรงงานอุตสาหกรรม ลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร และพื้นที่อุตสาหกรรมร้าง

6) พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้างอื่น ๆ (U6) มีเนื้อที่ 1,981 ไร่ หรือร้อยละ 0.05 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วยสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮาส์ สุสาน ป่าช้า สถานีบริการน้ำมัน

7) สนามกอล์ฟ (U7) มีเนื้อที่ 225 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด

2.29.2 พื้นที่เกษตรกรรม (A) มีเนื้อที่ 2,555,791 ไร่ หรือร้อยละ 68.05 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วยพื้นที่นา พืชไร่ ไม้ยืนต้น ไม้ผล พืชสวน ทุ่งหญ้าและโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ พืชน้ำ สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และเกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม

1) พื้นที่นา (A1) มีเนื้อที่ 17,350 ไร่ หรือร้อยละ 0.47 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ นาข้าว มีเนื้อที่ 7,009 ไร่ หรือร้อยละ 0.19 ของเนื้อที่จังหวัด นาร้าง มีเนื้อที่ 10,341 ไร่ หรือร้อยละ 0.28 ของเนื้อที่จังหวัด

2) พีชไร่ (A2) มีเนื้อที่ 5,789 ไร่หรือร้อยละ 0.15 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ สับปะรด (A205) มีเนื้อที่ 5,614 ไร่ หรือร้อยละ 0.15 ของเนื้อที่จังหวัด

3) ไม้ยืนต้น (A3) มีเนื้อที่ 2,076,862 หรือร้อยละ 55.31 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ปาล์มน้ำมัน ยางพารา ไม้ยืนต้นร้าง/เสื่อมโทรม และไม้ยืนต้นผสม

(1) ไม้ยืนต้นผสม (A301) มีเนื้อที่ 10,992 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.29 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกกระจายทั่วทุกอำเภอ

(2) ยางพารา (A302) มีเนื้อที่ 858,145 ไร่ หรือร้อยละ 22.85 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกอยู่ทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

(3) ปาล์มน้ำมัน (A303) มีเนื้อที่ 1,137,528 ไร่ หรือร้อยละ 30.29 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกกระจายทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

(4) กาแฟ (A312) มีเนื้อที่ 55,830 ไร่ หรือร้อยละ 1.49 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกอยู่ในอำเภออำเภอทุ่งตะโก อำเภอท่าแซะ อำเภอสวี และปลูกกระจายทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

4) ไม้ผล (A4) มีเนื้อที่ 420,988 ไร่ หรือร้อยละ 11.20 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ มะพร้าว ไม้ผลผสม ทูเรียน มะพร้าว กัลย มังคุด ลองกอง ลางสาด ส้ม แก้วมังกร และ ไม้ผลร้าง/เสื่อมโทรม

(1) ไม้ผลผสม (A401) มีเนื้อที่ 215,815 ไร่ หรือร้อยละ 5.75 ของเนื้อที่จังหวัด โดยมีการปลูกกระจายทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

(2) ทูเรียน (A403) มีเนื้อที่ 102,268 ไร่ หรือร้อยละ 2.72 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกอยู่ในอำเภอสวี อำเภอทุ่งตะโก อำเภอท่าแซะและกระจายอยู่ทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

(3) มะพร้าว (A405) มีเนื้อที่ 76,421 ไร่ หรือร้อยละ 2.04 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกอยู่ในอำเภออ่าวลึก อำเภอทุ่งตะโก อำเภอสวี อำเภอท่าแซะ และการปลูกกระจายทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

(5) มังคุด (A419) มีเนื้อที่ 6,461 ไร่ หรือร้อยละ 0.17 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกอยู่ในอำเภอท่าแซะ อำเภอหลังสวนและอำเภอละแม และปลูกกระจายทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

(6) ลางสาด ลองกอง (A420) มีเนื้อที่ 5,708 ไร่ หรือร้อยละ 0.15 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกกระจายอยู่ทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

5) พีชสวน (A5) มีเนื้อที่ 411 ไร่ ได้แก่ พีชผัก (A502) มีเนื้อที่ 376 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด

6) ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ (A7) มีเนื้อที่ 894 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก โรงเรือนเลี้ยงสุกร โรงเรือนเลี้ยงโค กระบือ และม้า ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ และโรงเรือนร้างกระจายอยู่ทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

7) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (A9) มีเนื้อที่ 33,489 ไร่ หรือร้อยละ 0.89 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วยสถานที่เพาะเลี้ยงกุ้ง สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้าง สถานที่เพาะเลี้ยงปลาและสถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำผสม

(1) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้าง (A900) มีเนื้อที่ 3,294 ไร่ หรือร้อยละ 0.09 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่เลี้ยงกระจายอยู่ทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

(2) สถานที่เพาะเลี้ยงกุ้ง (A903) มีเนื้อที่ 29,985 ไร่ หรือร้อยละ 0.80 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่อยู่ในอำเภอทุ่งตะโก อำเภอหลังสวน

2.29.3 พื้นที่น้ำ (W) จังหวัดชุมพร มีแหล่งน้ำมากมายหลายประเภท กระจายอยู่ทั่วไปทุกอำเภอ มีเนื้อที่ 34,535 ไร่ หรือร้อยละ 0.92 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่

1) แหล่งน้ำธรรมชาติ (W1) เช่น แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง หนอง บึง ทะเลสาบ ทะเล โดยมีเนื้อที่เท่ากับ 26,306 ไร่ หรือร้อยละ 0.70 ของเนื้อที่จังหวัด

2) แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น (W2) เช่น อ่างเก็บน้ำ บ่อน้ำในไร่นา และคลองชลประทาน มีเนื้อที่ 8,229 ไร่ หรือร้อยละ 0.22 ของเนื้อที่จังหวัด กระจายเลี้ยงอยู่ทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

2.29.4 พื้นที่ป่าไม้ (F) มีเนื้อที่ 968,536 ไร่ หรือร้อยละ 25.79 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบไปด้วย ป่าไม้ผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู ป่าไม้ผลัดใบสมบูรณ์ ป่าชายเลนรอสภาพฟื้นฟู ป่าชายเลนสมบูรณ์ ป่าพรุรอสภาพฟื้นฟู ป่าพรุสมบูรณ์ ป่าปลูกสมบูรณ์

1) ป่าไม้ผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู (F100) มีเนื้อที่ 31,408 ไร่ หรือร้อยละ 0.84 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่กระจายอยู่ทั่วไปทุกอำเภอ

2) ป่าไม้ผลัดใบสมบูรณ์ (F101) มีเนื้อที่ 878,117 ไร่ หรือร้อยละ 23.38 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่กระจายอยู่ทั่วไปทุกอำเภอของจังหวัด

3) ป่าชายเลนสมบูรณ์ (F301) มีเนื้อที่ 40,277 ไร่ หรือร้อยละ 1.07 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่กระจายอยู่ทั่วไปทุกอำเภอ

4) ป่าชายเลนรอสภาพฟื้นฟู (F300) มีเนื้อที่ 3,268 ไร่ หรือร้อยละ 0.09 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่กระจายอยู่ทั่วไปทุกอำเภอ

2.29.5 พื้นที่เบ็ดเตล็ด (M) มีเนื้อที่ 63,422 ไร่ หรือร้อยละ 1.69 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบไปด้วย ทุ่งหญ้าธรรมชาติ ทุ่งหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ พื้นที่ลุ่ม เหมืองเก่า บ่อขุดเก่า บ่อทราย บ่อดิน พื้นที่ถม ที่ทิ้งขยะ กระจายอยู่ทั่วไปทุกอำเภอ โดย

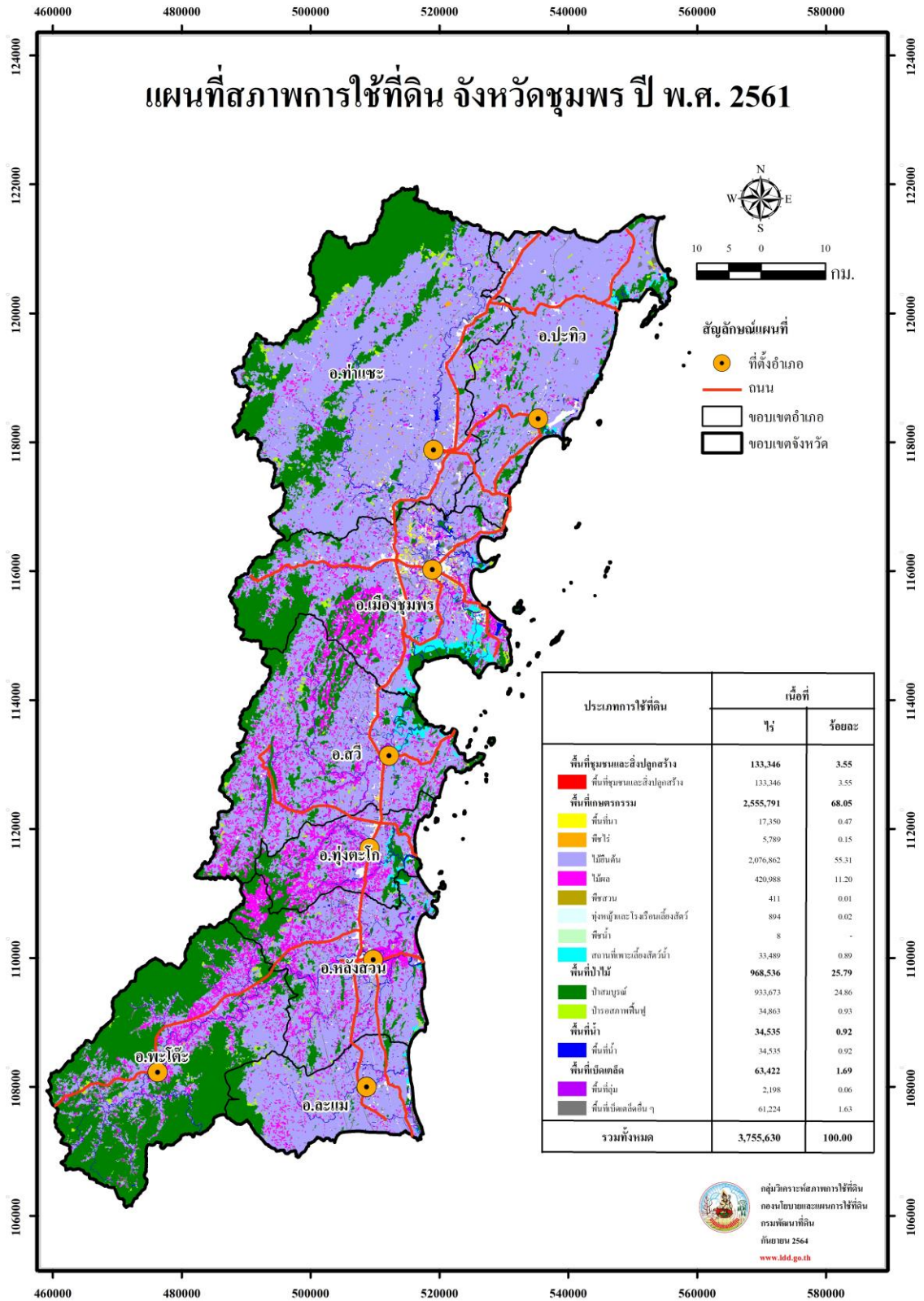
1) ทุ่งหญ้าธรรมชาติ (M1) เช่น ทุ่งหญ้าธรรมชาติ ทุ่งหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ ไร่ป่า ไร่หนาม มีเนื้อที่เท่ากับ 53,198 ไร่ หรือร้อยละ 1.42 ของเนื้อที่จังหวัด

2) พื้นที่ลุ่ม (M201) มีเนื้อที่ 2,198 ไร่ หรือร้อยละ 0.06 ของเนื้อที่จังหวัด

3) เหมืองแร่ บ่อขุด (M3) เช่น เหมืองเก่า บ่อขุดเก่า บ่อทราย บ่อดิน บ่อลูกรัง มีเนื้อที่เท่ากับ 5,541 ไร่ หรือร้อยละ 0.15 ของเนื้อที่

4) หาดทราย (M601) มีเนื้อที่ 365 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด

5) ที่ทิ้งขยะ (M701) มีเนื้อที่ 63 ไร่

ภาพที่ 29 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดชุมพร พ.ศ. 2561

ตารางที่ 29 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดชุมพร ปี พ.ศ. 2561

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
U	พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	133,346	3.55
U101	ตัวเมืองและย่านการค้า	9,455	0.25
U201	หมู่บ้านบนพื้นราบ	76,013	2.02
U300	สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ	18	-
U301	สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ	19,461	0.52
U401	สนามบิน	2,192	0.06
U402	สถานีรถไฟ	187	0.01
U404	ท่าเรือ	25	-
U405	ถนน	10,839	0.29
U406	ทางรถไฟ	3,446	0.09
U500	พื้นที่อุตสาหกรรมร้าง	121	-
U502	โรงงานอุตสาหกรรม	8,612	0.23
U503	ลานตากและแหล่งรับซื้อทาง	771	0.02
U600	สถานที่ร้าง	63	-
U601	สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ	809	0.02
U602	รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮ้าส์	645	0.02
U603	สุสาน ป่าช้า	131	-
U605	สถานีบริการน้ำมัน	333	0.01
U701	สนามกอล์ฟ	225	0.01
A	พื้นที่เกษตรกรรม	2,555,791	68.05
A1	พื้นที่นา	17,350	0.47
A100	นาร้าง	10,341	0.28
A101	นาข้าว	7,009	0.19
A2	พืชไร่	5,789	0.15
A203	อ้อย	75	-
A205	สับปะรด	5,614	0.15
A220	แตงโม	75	-
A229	พริก	25	-

ตารางที่ 29 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A3	ไม้ยืนต้น	2,076,862	55.31
A300	ไม้ยืนต้นร้าง/เสื่อมโทรม	6,091	0.16
A301	ไม้ยืนต้นผสม	10,992	0.29
A302	ยางพารา	858,145	22.85
A303	ปาล์มน้ำมัน	1,137,528	30.29
A304	ยูคาลิปตัส	15	-
A305	สัก	203	0.01
A307	สนประดิพัทธ์	139	-
A308	กระถิน	980	0.03
A312	กาแฟ	55,830	1.49
A317	หมาก	6,688	0.18
A322	กฤษณา	251	0.01
A4	ไม้ผล	420,988	11.20
A400	ไม้ผลร้าง/เสื่อมโทรม	135	-
A401	ไม้ผลผสม	215,815	5.75
A402	ส้ม	473	0.01
A403	ทุเรียน	102,268	2.72
A404	เงาะ	644	0.02
A405	มะพร้าว	76,421	2.04
A408	มะม่วงหิมพานต์	96	-
A411	กล้วย	11,157	0.30
A413	ลำไย	49	-
A415	มะละกอ	724	0.02
A418	ชมพู่	10	-
A419	มังคุด	6,461	0.17
A420	กลางสาต ลองกอง	5,708	0.15
A421	ระกำ สละ	76	-
A422	มะนาว	281	0.01
A426	แก้วมังกร	50	-
A427	ส้มโอ	519	0.01
A430	มะไฟ ละไม	102	-

ตารางที่ 29 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A5	พืชสวน	411	0.01
A502	พืชผัก	376	0.01
A505	พริกไทย	16	-
A509	พืชสมุนไพร	19	-
A7	ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์	894	0.02
A700	โรงเรือนร้าง	18	-
A701	ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์	67	-
A702	โรงเรือนเลี้ยงโค กระบือ และม้า	89	-
A703	โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก	384	0.01
A704	โรงเรือนเลี้ยงสุกร	336	0.01
A8	พืชน้ำ	8	-
A803	บัว	8	-
A9	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	33,489	0.89
A900	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้าง	3,294	0.09
A901	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำผสม	92	-
A902	สถานที่เพาะเลี้ยงปลา	118	-
A903	สถานที่เพาะเลี้ยงกุ้ง	29,985	0.80
F	พื้นที่ป่าไม้	968,536	25.79
F100	ป่าไม้ผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู	31,408	0.84
F101	ป่าไม้ผลัดใบสมบูรณ์	878,117	23.38
F200	ป่าผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู	127	-
F201	ป่าผลัดใบสมบูรณ์	14,488	0.39
F300	ป่าชายเลนรอสภาพฟื้นฟู	3,268	0.09
F301	ป่าชายเลนสมบูรณ์	40,277	1.07
F400	ป่าพรุรอสภาพฟื้นฟู	60	-
F401	ป่าพรุสมบูรณ์	341	0.01
F501	ป่าปลูกสมบูรณ์	450	0.01

ตารางที่ 29 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
W	พื้นที่น้ำ	34,535	0.92
W101	แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง	23,972	0.64
W102	หนอง บึง ทะเลสาบ	2,334	0.06
W201	อ่างเก็บน้ำ	2,016	0.05
W202	บ่อน้ำในไร่นา	5,907	0.16
W203	คลองชลประทาน	306	0.01
M	พื้นที่เบ็ดเตล็ด	63,422	1.69
M101	ทุ่งหญ้าธรรมชาติ	16,018	0.43
M102	ทุ่งหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ	37,175	0.99
M201	พื้นที่ลุ่ม	2,198	0.06
M300	เหมืองเก่า บ่อขุดเก่า	2,502	0.07
M301	เหมืองแร่	585	0.02
M302	บ่อลูกรัง	2,309	0.06
M303	บ่อทราย	145	-
M304	บ่อดิน	511	0.01
M401	พื้นที่กองวัสดุ	71	-
M405	พื้นที่ถม	1,480	0.04
M601	หาดทราย	365	0.01
M701	ที่ทิ้งขยะ	63	-
รวมทั้งหมด		3,755,630	100.00

ที่มา: จากการวิเคราะห์โดยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน
 กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน

2.30 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดตรัง ปี พ.ศ. 2561

จังหวัดตรัง มีเนื้อที่ทั้งหมด 3,073,449 ไร่ สามารถจำแนกประเภทการใช้ที่ดินออกเป็น 5 กลุ่ม คือ พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง (U) มีเนื้อที่ 154,064 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 5.01 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่เกษตรกรรม (A) มีเนื้อที่ 1,911,990 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 62.20 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่ป่าไม้ (F) มีเนื้อที่ 786,554 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 25.59 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่น้ำ (W) มีเนื้อที่ 73,622 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 2.40 ของเนื้อที่จังหวัด และพื้นที่เบ็ดเตล็ด (M) มีเนื้อที่ 59,816 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 1.95 ของเนื้อที่จังหวัด โดยการใช้ประโยชน์ในพื้นที่แต่ละประเภท มีรายละเอียด (ภาพที่ 30 และตารางที่ 30) ดังนี้

2.30.1 พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง (U) มีเนื้อที่ 154,064 ไร่ หรือร้อยละ 5.01 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วยตัวเมืองและย่านการค้า หมู่บ้าน/ที่ดินจัดสรรสร้าง หมู่บ้านบนพื้นราบ สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ สนามบิน ถนน ทางรถไฟ พื้นที่อุตสาหกรรมร้าง นิคมอุตสาหกรรม โรงงานอุตสาหกรรม ลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร สถานที่ร้าง สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮาส์ สุสาน ป่าช้า สถานีบริการน้ำมัน และสนามกอล์ฟ

1) ตัวเมืองและย่านการค้า (U1) มีเนื้อที่ 15,706 ไร่ หรือร้อยละ 0.51 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วยตัวอำเภอเมืองตรัง อำเภอกันตัง อำเภอย่านตาขาว อำเภอปะเหลียน อำเภอสิเกา อำเภอห้วยยอด อำเภอวังวิเศษ อำเภอนาโยง อำเภอรัษฎา และอำเภอหาดสำราญ

2) หมู่บ้าน (U2) มีเนื้อที่รวม 95,802 ไร่ หรือร้อยละ 3.12 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่เป็นที่อยู่อาศัยของประชาชนซึ่งกระจายตัวอยู่ทั่วไปในทุกอำเภอและหมู่บ้านและที่ดินจัดสรรสร้าง 27 ไร่

3) สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ (U3) มีเนื้อที่รวม 21,335 ไร่ หรือร้อยละ 0.69 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วยสถานที่ราชการต่าง ๆ 21,314 ไร่ สถานที่ราชการ โรงพยาบาล โรงเรียน วัดต่าง ๆ เป็นต้นและสถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ ร้าง 21 ไร่

4) เส้นทางคมนาคม (U4) มีเนื้อที่รวม 10,766 ไร่ หรือร้อยละ 0.36 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย ถนน มีเนื้อที่ 8,484 ไร่ หรือร้อยละ 0.28 ของเนื้อที่จังหวัด สนามบิน (U401) มีเนื้อที่ 1,758 ไร่ หรือร้อยละ 0.06 ของเนื้อที่จังหวัด

5) ย่านอุตสาหกรรม (U5) มีเนื้อที่ 6,957 ไร่ หรือร้อยละ 0.22 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ พื้นที่นิคมอุตสาหกรรม โรงงานอุตสาหกรรม ลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตรและพื้นที่อุตสาหกรรมร้าง

6) พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้างอื่น ๆ (U6) มีเนื้อที่ 3,153 ไร่ หรือร้อยละ 0.10 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วยสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮาส์ สุสาน ป่าช้า สถานีบริการน้ำมัน

7) สนามกอล์ฟ (U7) มีเนื้อที่ 345 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด

2.30.2 พื้นที่เกษตรกรรม (A) มีเนื้อที่ 1,999,393 ไร่ หรือร้อยละ 65.05 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วยพื้นที่นา พืชไร่ ไม้ยืนต้น ไม้ผล พืชสวน ทุ่งหญ้าและโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ พืชน้ำ สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และเกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม

1) พื้นที่นา (A1) มีเนื้อที่ 36,379 ไร่ หรือร้อยละ 1.19 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วยนาข้าว มีเนื้อที่ 14,376 ไร่ หรือร้อยละ 0.47 ของเนื้อที่จังหวัด นาร้าง มีเนื้อที่ 22,003 ไร่ หรือร้อยละ 0.72 ของเนื้อที่จังหวัด

2) พืชไร่ (A2) มีเนื้อที่ 46 ไร่ เป็นพื้นที่ปลูกสับปะรดทั้งหมด

3) ไม้ยืนต้น (A3) มีเนื้อที่ 1,911,990 หรือร้อยละ 62.20 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ไม้ยืนต้นร้าง/เสื่อมโทรมและไม้ยืนต้นผสมและไม้ยืนต้น

(1) ยางพารา (A302) มีเนื้อที่ 1,571,285 ไร่ หรือร้อยละ 51.12 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกอยู่ที่ทุกอำเภอของจังหวัดไม้ยืนต้นผสม (A301) มีเนื้อที่ 1,538 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.05 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกกระจายทั่วทุกอำเภอ

(2) ปาล์มน้ำมัน (A303) มีเนื้อที่ 336,259 ไร่ หรือร้อยละ 10.94 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกกระจายทั่วทุกอำเภอ

(3) ไม้ยืนต้นอื่นๆ มีเนื้อที่ 4,446 ไร่ หรือร้อยละ 0.14 ของเนื้อที่จังหวัด

4) ไม้ผล (A4) มีเนื้อที่ 18,729 ไร่ หรือร้อยละ 0.61 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่เป็น ไม้ผสมและมะพร้าว

(1) ไม้ผลผสม (A401) มีเนื้อที่ 14,607 ไร่ หรือร้อยละ 0.48 ของเนื้อที่จังหวัด โดยมีการปลูกกระจายทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

(2) มะพร้าว (A405) มีเนื้อที่ 3,045 ไร่ หรือร้อยละ 0.10 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกกระจายทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

(3) ไม้ผลอื่นๆ มีเนื้อที่ 1,077 ไร่ หรือร้อยละ 0.03 ของเนื้อที่จังหวัด เช่น ส้ม เงาะ ทุเรียน มะม่วง มังคุด เป็นต้น

5) พืชสวน (A5) มีเนื้อที่ 212 ไร่ ได้แก่ พืชผัก (A502) มีเนื้อที่ 212 ไร่หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด

6) ฟุ้งหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ (A7) มีเนื้อที่ 466 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย โรงเรือนเลี้ยงสุกร โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีกและฟุ้งหญ้าเลี้ยงสัตว์

7) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (A9) มีเนื้อที่ 31,425 ไร่ หรือร้อยละ 1.03 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วยสถานที่เพาะเลี้ยงกุ้ง สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้าง และสถานที่เพาะเลี้ยงปลา

(1) สถานที่เพาะเลี้ยงกุ้ง (A903) มีเนื้อที่ 29,266 ไร่ หรือร้อยละ 0.95 ของเนื้อที่จังหวัด พบมากบริเวณชายฝั่งทะเลอันดามัน อำเภอสิเกา อำเภอกันตัง อำเภอหาดสำราญและอำเภอปะเหลียน

(2) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้าง (A900) มีเนื้อที่ 2,026 ไร่ หรือร้อยละ 0.07 ของเนื้อที่จังหวัดส่วนใหญ่เลี้ยงกระจายอยู่ทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

(3) สถานที่เพาะเลี้ยงปลา (A902) มีเนื้อที่ 133 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด

8) เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม (A0) มีเนื้อที่ 146 ไร่

2.30.3 พื้นที่ป่าไม้ (F) มีเนื้อที่ 786,554 ไร่ หรือร้อยละ 25.59 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบไปด้วย ป่าไม้ผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู ป่าไม้ผลัดใบสมบูรณ์ ป่าชายเลนรอสภาพฟื้นฟู ป่าชายเลนสมบูรณ์ ป่าปลูกสมบูรณ์

1) ป่าไม้ผลัดใบ (F1) มีเนื้อที่รวม 537,495 ไร่ หรือร้อยละ 17.49 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบไปด้วย ป่าไม้ผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู และป่าไม้ผลัดใบสมบูรณ์ (F101) ส่วนใหญ่กระจายอยู่ทั่วไปทุกอำเภอของจังหวัด

2) ป่าชายเลน (F3) มีเนื้อที่รวม 248,230 ไร่ หรือร้อยละ 8.07 ของเนื้อที่จังหวัด พบบริเวณชายฝั่งทะเลอันดามัน อำเภอสิเกา อำเภอกันตัง อำเภอหาดสำราญและอำเภอปะเหลียน ประกอบไปด้วย ป่าชายเลนรอสภาพฟื้นฟู 13,303 ไร่ และป่าชายเลนสมบูรณ์ 234,927 ไร่

3) ป่าปลูก (F5) มีเนื้อที่ 825 ไร่ หรือร้อยละ 0.03 ของเนื้อที่จังหวัด พบที่อำเภอวังวิเศษ และอำเภอปะเหลียน

2.30.4 พื้นที่น้ำ (W) จังหวัดตรัง มีแหล่งน้ำมากมายหลายประเภท กระจายอยู่ทั่วไปทุกอำเภอ มีเนื้อที่ 73,622 ไร่ หรือร้อยละ 2.40 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่

1) แหล่งน้ำธรรมชาติ (W1) เช่น แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง หนอง บึง ทะเลสาบ ทะเล โดยมีเนื้อที่เท่ากับ 66,598 ไร่ หรือร้อยละ 2.17 ของเนื้อที่จังหวัด

2) แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น (W2) เช่น บ่อน้ำในไร่นา และคลองชลประทาน มีเนื้อที่ 3,574 ไร่ หรือร้อยละ 0.12 ของเนื้อที่จังหวัด

2.30.5 พื้นที่เบ็ดเตล็ด (M) มีเนื้อที่ 59,816 ไร่ หรือร้อยละ 1.95 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบไปด้วย พุ่มหญ้าธรรมชาติ พุ่มหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ พื้นที่ลุ่ม เหมืองเก่า บ่อขุดเก่า บ่อทราย บ่อดิน พื้นที่ถม หาดทรายและที่ทิ้งขยะ กระจายอยู่ทั่วไปทุกอำเภอ โดย

1) พุ่มหญ้าธรรมชาติ (M1) เช่น พุ่มหญ้าธรรมชาติ พุ่มหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ มีเนื้อที่เท่ากับ 48,096 ไร่ หรือร้อยละ 1.56 ของเนื้อที่จังหวัด

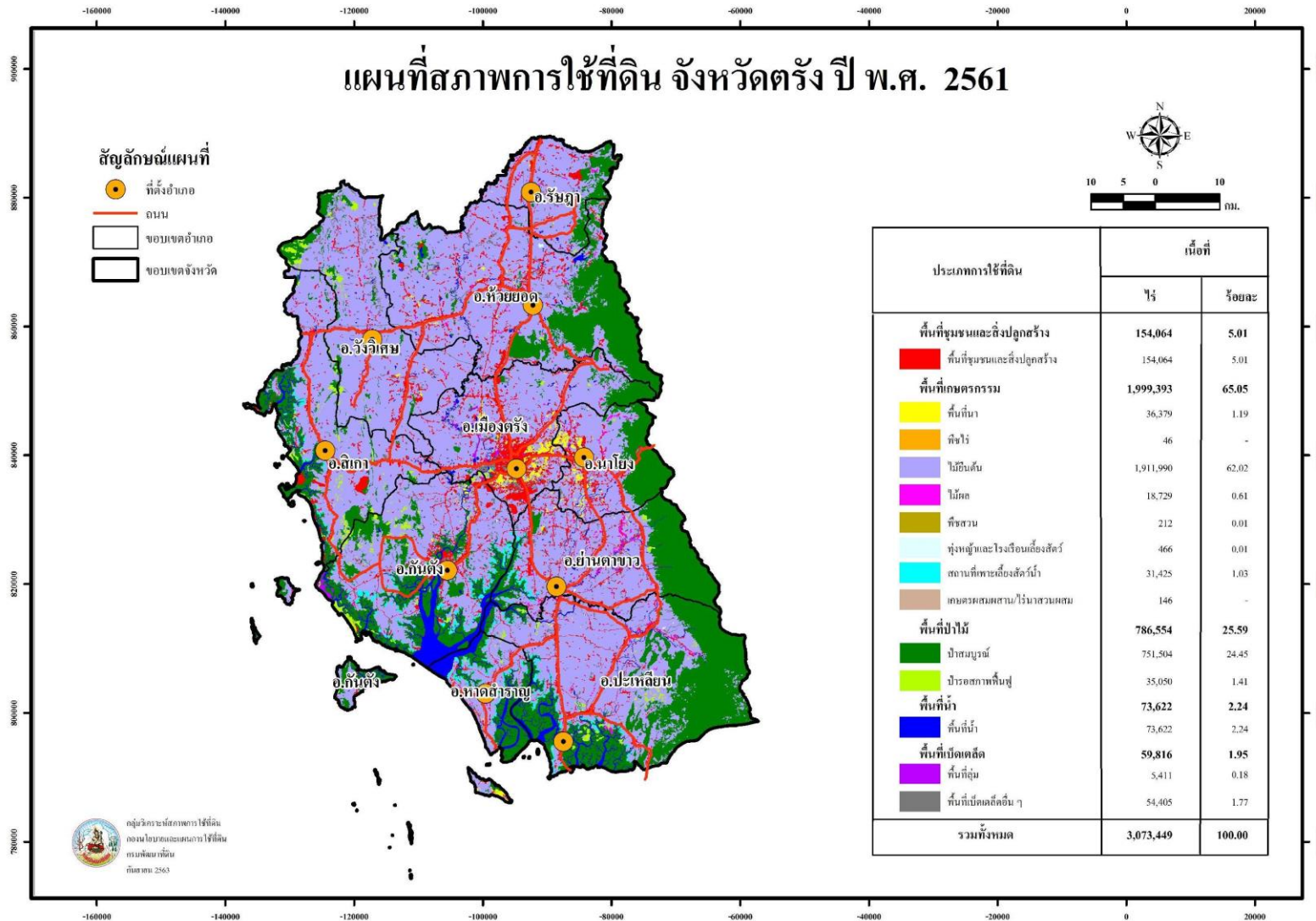
2) พื้นที่ลุ่ม (M201) มีเนื้อที่ 5,411 ไร่ หรือร้อยละ 0.18 ของเนื้อที่จังหวัด

3) เหมืองแร่ บ่อขุด (M3) เช่น เหมืองเก่า บ่อขุดเก่า บ่อทราย บ่อดิน บ่อลูกรัง มีเนื้อที่เท่ากับ 3,238 ไร่ หรือร้อยละ 0.11 ของเนื้อที่

4) พื้นที่อื่นๆ มีเนื้อที่ 1,234 ไร่ หรือร้อยละ 0.04 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบไปด้วย พื้นที่กองวัสดุและพื้นที่ถม

5) หาดทราย (M601) มีเนื้อที่ 1,793 ไร่ หรือร้อยละ 0.06 ของเนื้อที่จังหวัด

6) ที่ทิ้งขยะ (M701) มีเนื้อที่ 44 ไร่

ภาพที่ 30 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดตรัง ปี พ.ศ.2561

ตารางที่ 30 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดตรัง ปี พ.ศ. 2561

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
U	พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	154,064	5.01
U101	ตัวเมืองและย่านการค้า	15,706	0.51
U200	หมู่บ้าน/ที่ดินจัดสรรร้าง	27	-
U201	หมู่บ้านบนพื้นราบ	95,775	3.12
U300	สถานที่ราชการและสถาบันต่างๆ	21	-
U301	สถานที่ราชการและสถาบันต่างๆ	21,314	0.69
U401	สนามบิน	1,758	0.06
U403	สถานีขนส่ง	30	-
U404	ท่าเรือ	494	0.02
U405	ถนน	8,484	0.28
U500	พื้นที่อุตสาหกรรมร้าง	50	-
U502	โรงงานอุตสาหกรรม	6,803	0.22
U503	ลานตากและแหล่งรับซื้อทาง	104	-
U601	สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ	1,734	0.06
U602	รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮาส์	678	0.02
U603	สุสาน ป่าช้า	663	0.02
U701	สนามกอล์ฟ	345	0.01
A	พื้นที่เกษตรกรรม	1,999,393	65.05
A1	พื้นที่นา	36,379	1.19
A100	นาร้าง	22,003	0.72
A101	นาข้าว	14,376	0.47
A2	พืชไร่	46	-
A3	ไม้ยืนต้น	1,911,990	62.20
A300	ไม้ยืนต้นร้าง/เสื่อมโทรม	1,862	0.06

ตารางที่ 30 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A302	ยางพารา	1,571,285	51.12
A303	ปาล์มน้ำมัน	336,259	10.94
A304	ยูคาลิปตัส	14	-
A305	สัก	106	-
A306	สะเดา	36	-
A307	สนประดิพัทธ์	770	0.03
A308	กระถิน	108	-
A323	ตะกู	12	-
A4	ไม้ผล	18,729	0.61
A400	ไม้ผลร้าง/เสื่อมโทรม	10	-
A401	ไม้ผลผสม	14,607	0.48
A402	ส้ม	173	0.01
A403	ทุเรียน	189	0.01
A404	เงาะ	126	-
A405	มะพร้าว	3,045	0.10
A408	มะม่วงหิมพานต์	18	-
A410	น้อยหน่า	13	-
A411	กล้วย	109	-
A414	ฝรั่ง	72	-
A415	มะละกอ	31	-
A419	มังคุด	112	-
A420	กลางสาด ลองกอง	211	0.01
A427	ส้มโอ	13	-
A5	พืชสวน	212	0.01
A502	พืชผัก	212	0.01
A7	ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์	466	0.01
A701	ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์	30	-
A703	โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก	132	-
A704	โรงเรือนเลี้ยงสุกร	304	0.01

ตารางที่ 30 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A9	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	31,425	1.03
A900	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้าง	2,026	0.07
A902	สถานที่เพาะเลี้ยงปลา	133	0.01
A903	สถานที่เพาะเลี้ยงกุ้ง	29,266	0.95
A0	เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม	146	-
A001	เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม	146	-
F	พื้นที่ป่าไม้	786,554	25.59
F100	ป่าไม้ผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู	21,747	0.71
F101	ป่าไม้ผลัดใบสมบูรณ์	515,748	16.78
F300	ป่าชายเลนรอสภาพฟื้นฟู	13,303	0.43
F301	ป่าชายเลนสมบูรณ์	234,927	7.64
F501	ป่าปลูกสมบูรณ์	829	0.03
W	พื้นที่น้ำ	73,622	2.40
W101	แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง	62,971	2.05
W102	หนอง บึง ทะเลสาบ	3,627	0.12
W201	อ่างเก็บน้ำ	3,450	0.11
W202	บ่อน้ำในไร่นา	2,909	0.10
W203	คลองชลประทาน	665	0.02
M	พื้นที่เบ็ดเตล็ด	60,032	1.95
M101	ทุ่งหญ้าธรรมชาติ	12,305	0.40
M102	ทุ่งหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ	35,791	1.16
M201	พื้นที่ลุ่ม	5,411	0.18
M300	เหมืองเก่า บ่อขุดเก่า	859	0.03
M301	เหมืองแร่	632	0.02
M302	บ่อลูกรัง	1,588	0.05
M405	พื้นที่ถม	1,217	0.04
M601	หาดทราย	1,793	0.06
รวมทั้งหมด		3,073,449	100.00

ที่มา: จากการวิเคราะห์โดยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน
กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน

2.31 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดนครศรีธรรมราชปี พ.ศ. 2561

จังหวัดนครศรีธรรมราช มีเนื้อที่ทั้งหมด 6,214,064 ไร่ สามารถจำแนกประเภทการใช้ที่ดิน ออกเป็น 5 กลุ่ม คือ พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง (U) มีเนื้อที่ 363,244 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 5.83 ของเนื้อที่ จังหวัด พื้นที่เกษตรกรรม (A) มีเนื้อที่ 4,152,703 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 66.82 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่ป่าไม้ (F) มีเนื้อที่ 1,366,008 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 21.98 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่น้ำ (W) มีเนื้อที่ 107,408 ไร่ คิดเป็น ร้อยละ 1.74 ของเนื้อที่จังหวัด และพื้นที่เบ็ดเตล็ด (M) มีเนื้อที่ 224,701 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 3.63 ของเนื้อที่ จังหวัด โดยการใช้ประโยชน์ในพื้นที่แต่ละประเภท มีรายละเอียด (ภาพที่ 31 และตารางที่ 31) ดังนี้

2.31.1 พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง (U) มีเนื้อที่ 363,244 ไร่ หรือร้อยละ 5.83 ของเนื้อที่ จังหวัด ประกอบด้วยตัวเมืองและย่านการค้า หมู่บ้าน/ที่ดินจัดสรรร้าง หมู่บ้านบนพื้นราบ สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ สนามบิน ถนน ทางรถไฟ พื้นที่อุตสาหกรรมร้าง นิคมอุตสาหกรรม โรงงานอุตสาหกรรม ลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร สถานที่ร้าง สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮ้าส์ สุสาน ป่าช้า สถานีบริการน้ำมัน และสนามกอล์ฟ

1) ตัวเมืองและย่านการค้า (U1) มีเนื้อที่ 15,667 ไร่ หรือร้อยละ 0.25 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วยตัวอำเภอเมืองนครศรีธรรมราช อำเภอพรหมคีรี อำเภอลานสกา อำเภอฉวาง อำเภอพิบูลย์ อำเภอยะใหญ่ อำเภอชะอวด อำเภอท่าศาลา อำเภอทุ่งสง อำเภอนาบอน อำเภอทุ่งใหญ่ อำเภอปากพนัง อำเภอร่อนพิบูลย์ อำเภอสิชล อำเภอขนอม อำเภอหัวไทร อำเภอบางขัน อำเภอฉ่ำพรรณรา อำเภอจุฬาภรณ์ อำเภอพระพรหม อำเภอนบพิตำ อำเภอช้างกลาง และอำเภอเฉลิมพระเกียรติ

2) หมู่บ้าน (U2) มีเนื้อที่รวม 257,299 ไร่ หรือร้อยละ 4.14 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วยหมู่บ้านบนพื้นราบ มีเนื้อที่ 256,631 ไร่ หรือร้อยละ 4.13 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่เป็นที่อยู่อาศัยของประชาชนซึ่งกระจายตัวอยู่ทั่วไปในทุกอำเภอ และหมู่บ้าน/ที่ดินจัดสรรร้าง (U200) มีเนื้อที่ 668 ไร่

3) สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ (U3) มีเนื้อที่ 51,682 ไร่ หรือร้อยละ 0.83 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ สถานที่ราชการ โรงพยาบาล โรงเรียน วัดต่าง ๆ เป็นต้น

4) เส้นทางคมนาคม (U4) มีเนื้อที่รวม 23,260 ไร่ หรือร้อยละ 0.37 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย ถนน มีเนื้อที่ 20,264 ไร่ หรือร้อยละ 0.33 ของเนื้อที่จังหวัด สนามบิน มีเนื้อที่ 2,513 ไร่ หรือร้อยละ 0.04 ของเนื้อที่จังหวัด

5) ย่านอุตสาหกรรม (U5) มีเนื้อที่ 13,160 ไร่ หรือร้อยละ 0.21 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ โรงงานอุตสาหกรรม ลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร พื้นที่อุตสาหกรรมร้าง

6) พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้างอื่น ๆ (U6) มีเนื้อที่ 2,176 ไร่ หรือร้อยละ 0.03 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วยสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮ้าส์ สุสาน ป่าช้า สถานีบริการน้ำมันและสถานที่ร้าง

2.31.2 พื้นที่เกษตรกรรม (A) มีเนื้อที่ 4,152,703 ไร่ หรือร้อยละ 66.82 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วยพื้นที่นา พืชไร่ ไม้ยืนต้น ไม้ผล พืชสวน ทุ่งหญ้าและโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ พืชน้ำ สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และเกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม

1) พื้นที่นา (A1) มีเนื้อที่ 365,863 ไร่ หรือร้อยละ 5.89 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ นาข้าว มีเนื้อที่ 311,439 ไร่ หรือร้อยละ 5.01 ของเนื้อที่จังหวัดและ นาร้าง มีเนื้อที่ 54,424 ไร่ หรือร้อยละ 0.88 ของเนื้อที่จังหวัด

2) พืชไร่ (A2) มีเนื้อที่ 22,087 ไร่หรือร้อยละ 0.35 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ พริก มีเนื้อที่ 17,637 ไร่ หรือร้อยละ 0.28 ของเนื้อที่จังหวัด มันเทศ มีเนื้อที่ 3,169 ไร่หรือร้อยละ 0.05 ของเนื้อที่จังหวัด นอกจากนั้นเป็นพืชไร่อื่น ๆ ได้แก่ อ้อย ยาสูบและแตงโม

3) ไม้ยืนต้น(A3) มีเนื้อที่ 3,225,383 ไร่หรือร้อยละ 51.90 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ไม้ยืนต้นร้าง/เสื่อมโทรมและไม้ยืนต้นผสม

(1) ยางพารา (A302) มีเนื้อที่ 2,447,488 ไร่ หรือร้อยละ 39.39 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกอยู่ที่ทุกอำเภอของจังหวัด

(2) ปาล์มน้ำมัน (A303) มีเนื้อที่ 675,723 ไร่ หรือร้อยละ 10.87 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกกระจายทั่วทุกอำเภอ

(3) ไม้ยืนต้นร้าง/เสื่อมโทรม (A300) มีเนื้อที่ 86,893 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 1.40 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกกระจายทั่วทุกอำเภอ

(4) ไม้ยืนต้นอื่น ๆ มีเนื้อที่รวม 15,279 ไร่ หรือร้อยละ 0.24 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ สนประติพัทธ์ กระจิน และหมากเป็นต้น

4) ไม้ผล (A4) มีเนื้อที่ 384,564 ไร่ หรือร้อยละ 6.19 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ มะพร้าว ไม้ผลผสมอื่น ๆ

(1) ไม้ผลผสม (A401) มีเนื้อที่ 145,653 ไร่ หรือร้อยละ 2.34 ของเนื้อที่จังหวัด โดยมีการปลูกกระจายทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

(2) มะพร้าว (A405) มีเนื้อที่ 102,890 ไร่ หรือร้อยละ 1.66 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกกระจายทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

5) พืชสวน (A5) มีเนื้อที่ 9,386 ไร่ ได้แก่ พืชผัก (A502) มีเนื้อที่ 6,579 ไร่ หรือร้อยละ 0.11 ของเนื้อที่จังหวัดและพืชสวนร้าง/เสื่อมโทรม (A500) มีเนื้อที่ 2,736 ไร่ หรือร้อยละ 0.04 ของเนื้อที่จังหวัด

6) พืชไร่เลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ (A7) มีเนื้อที่ 7,188 ไร่ หรือร้อยละ 0.11 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ พืชไร่เลี้ยงสัตว์ โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก โรงเรือนเลี้ยงสุกร และกระจายอยู่ทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

7) พืชน้ำ (A9) มีเนื้อที่ 28 ไร่ ได้แก่ บัวและผักบุ้ง

8) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (A9) มีเนื้อที่ 138,204 ไร่ หรือร้อยละ 2.23 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วยสถานที่เพาะเลี้ยงกุ้ง สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้าง และสถานที่เพาะเลี้ยงปลา

(1) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้าง (A900) มีเนื้อที่ 55,280 ไร่ หรือร้อยละ 0.89 ของเนื้อที่จังหวัดส่วนใหญ่เลี้ยงกระจายอยู่ทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

(2) สถานที่เพาะเลี้ยงกุ้ง (A903) มีเนื้อที่ 51,338 ไร่ หรือร้อยละ 0.83 ของเนื้อที่จังหวัด พบมากบริเวณชายทะเลฝั่งอ่าวไทยอำเภอปากพนัง อำเภอหัวไทร อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช และอำเภอท่าศาลา

(3) สถานที่เพาะเลี้ยงปลา (A902) มีเนื้อที่รวม 20,637 ไร่ หรือร้อยละ 0.33 ของเนื้อที่จังหวัดพบมากในอำเภอปากพนัง อำเภอหัวไทรและอำเภอเมืองนครศรีธรรมราช

2.31.3 พื้นที่น้ำ (W) จังหวัดนครศรีธรรมราช มีแหล่งน้ำมากมายหลายประเภท กระจายอยู่ทั่วไปทุกอำเภอ มีเนื้อที่ 107,408 ไร่ หรือร้อยละ 1.74 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่

1) แหล่งน้ำธรรมชาติ (W1) เช่น แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง หนอง บึง ทะเลสาบ ทะเล โดยมีเนื้อที่เท่ากับ 64,403 ไร่ หรือร้อยละ 1.04 ของเนื้อที่จังหวัด

2) แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น (W2) เช่น อ่างเก็บน้ำ บ่อน้ำในไร่นา และคลองชลประทาน มีเนื้อที่ 43,005 ไร่ หรือร้อยละ 0.70 ของเนื้อที่จังหวัด กระจายเลี้ยวอยู่ทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

2.31.4 พื้นที่ป่าไม้ (F) มีเนื้อที่ 1,366,008 ไร่ หรือร้อยละ 21.98 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบไปด้วย ป่าไม่ผลัดใบ ป่าชายเลน ป่าพรุ และป่าปลูก

1) ป่าไม่ผลัดใบ (F1) มีเนื้อที่รวม 1,113,861 ไร่ หรือร้อยละ 17.92 ของเนื้อที่จังหวัด

2) ป่าชายเลน (F3) มีเนื้อที่รวม 104,574 ไร่ หรือร้อยละ 1.69 ของเนื้อที่จังหวัด

3) ป่าพรุ (F4) มีเนื้อที่รวม 147,535 ไร่ หรือร้อยละ 2.27 ของเนื้อที่จังหวัด

2.31.5 พื้นที่เบ็ดเตล็ด (M) มีเนื้อที่ 224,701 ไร่ หรือร้อยละ 3.63 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบไปด้วย พุ่มหญ้าธรรมชาติ พุ่มหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ พื้นที่ลุ่ม เหมือนเก่า บ่อขุดเก่า บ่อทราย บ่อดิน พื้นที่ถม ที่ทิ้งขยะ กระจายอยู่ทั่วไปทุกอำเภอ โดย

1) พุ่มหญ้าธรรมชาติ (M1) เช่น พุ่มหญ้าธรรมชาติ พุ่มหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ มีเนื้อที่เท่ากับ 156,609 ไร่ หรือร้อยละ 2.52 ของเนื้อที่จังหวัด

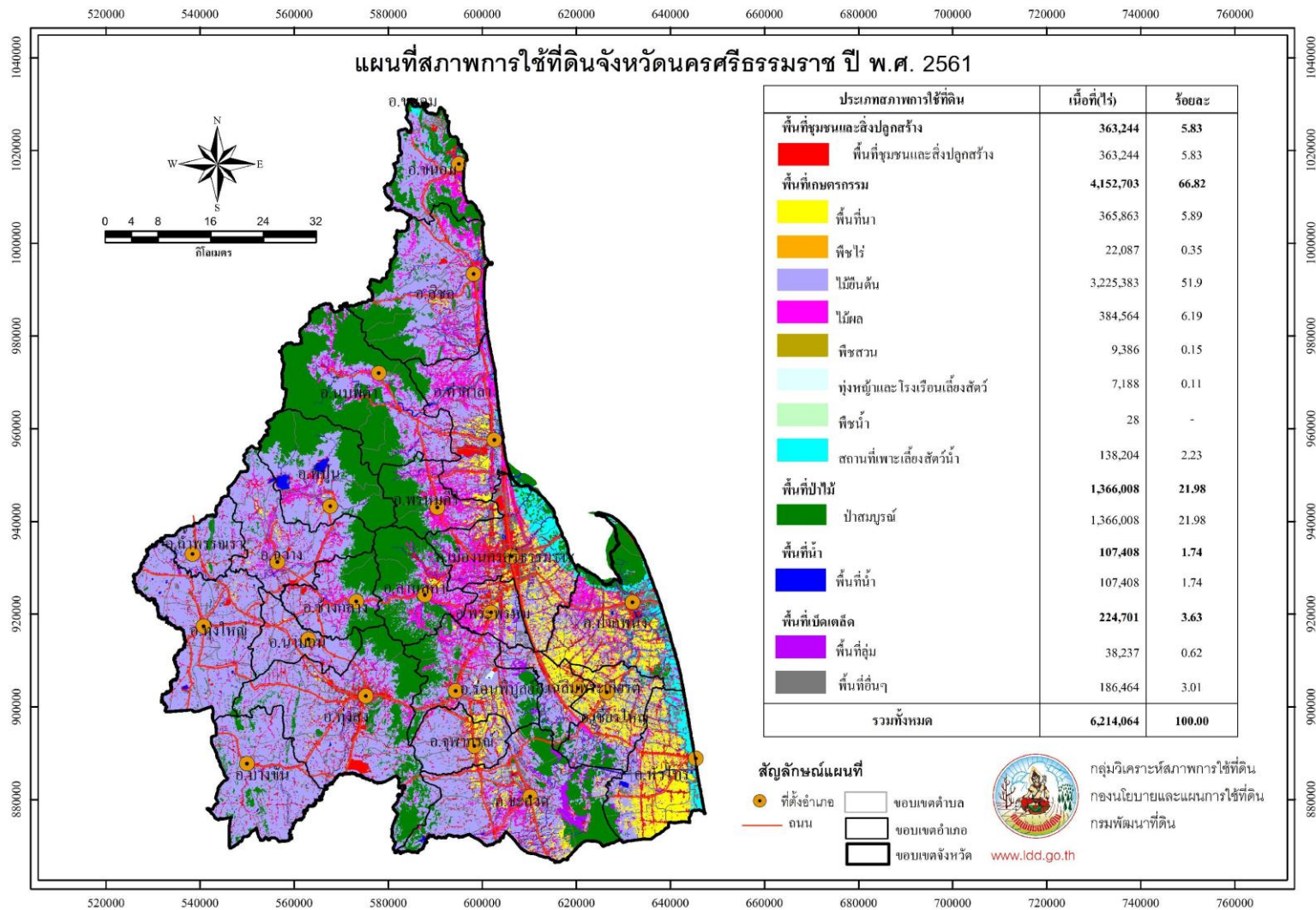
2) พื้นที่ลุ่ม (M) มีเนื้อที่ 38,237 ไร่ หรือร้อยละ 1.05 ของเนื้อที่จังหวัด

3) เหมือนแร่ บ่อขุด (M3) เช่น เหมือนเก่า บ่อขุดเก่า บ่อทราย บ่อดิน บ่อลูกรัง มีเนื้อที่เท่ากับ 26,003 ไร่ หรือร้อยละ 0.42 ของเนื้อที่

4) พื้นที่อื่นๆ (M4) มีเนื้อที่ 5,723 ไร่ หรือร้อยละ 0.10 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย พื้นที่กองวัสดุและพื้นที่ถม

5) หาดทราย (M601) มีเนื้อที่ 1,614 ไร่ หรือร้อยละ 0.03 ของเนื้อที่จังหวัด

6) ที่ทิ้งขยะ (M701) มีเนื้อที่ 45 ไร่

ภาพที่ 31 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดนครศรีธรรมราช พ.ศ. 2561

ตารางที่ 31 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดนครศรีธรรมราช ปี พ.ศ. 2561

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		เนื้อที่	ไร่
U	พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	363,244	5.83
U101	ตัวเมืองและย่านการค้า	15,667	0.25
U200	หมู่บ้าน/ที่ดินจัดสรรร้าง	668	0.01
U201	หมู่บ้านบนพื้นราบ	256,631	4.13
U300	สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ	205	-
U301	สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ	51,477	0.83
U401	สนามบิน	2,513	0.04
U402	สถานีรถไฟ	97	-
U404	ท่าเรือ	228	-
U405	ถนน	20,264	0.33
U406	ทางรถไฟ	158	-
U500	พื้นที่อุตสาหกรรมร้าง	48	-
U502	โรงงานอุตสาหกรรม	12,997	0.21
U503	ลานตากและแหล่งรับซื้อทาง	115	-
U600	สถานที่ร้าง	9	-
U601	สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ	1,635	0.03
U602	รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮ้าส์	162	-
U603	สุสาน ป่าช้า	145	-
U605	สถานีบริการน้ำมัน	225	-
A	พื้นที่เกษตรกรรม	4,152,703	66.82
A1	พื้นที่นา	365,863	5.89
A100	นาร้าง	54,424	0.88
A101	นาข้าว	311,439	5.01
A2	พืชไร่	22,087	0.35
A200	ไร่ร้าง	125	-
A201	พืชไร่ผสม	33	-

ตารางที่ 31 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A202	ข้าวโพด	17	-
A203	อ้อย	288	-
A204	มันสำปะหลัง	30	-
A205	สับปะรด	88	-
A206	ยาสูบ	329	0.01
A208	ถั่วเขียว	2	-
A209	ถั่วเหลือง	5	-
A219	มันเทศ	3,169	0.05
A220	แตงโม	364	0.01
A229	พริก	17,637	0.28
A3	ไม้ยืนต้น	3,225,383	51.90
A300	ไม้ยืนต้นร้าง/เสื่อมโทรม	86,893	1.40
A301	ไม้ยืนต้นผสม	529	0.01
A302	ยางพารา	2,447,488	39.39
A303	ปาล์มน้ำมัน	675,723	10.87
A304	ยูคาลิปตัส	73	-
A305	สัก	108	-
A306	สะเดา	108	-
A307	สนประดิพัทธ์	6,307	0.10
A308	กระถิน	4,296	0.07
A312	กาแฟ	462	0.01
A315	ไผ่ปลูกเพื่อการค้า	141	-
A317	หมาก	2,937	0.05
A318	จามจุรี	72	-
A319	ดินเปิด	8	-
A321	ยมหอม มะฮอกกานี	7	-
A322	กฤษณา	6	-
A323	ตะกู	225	-
A4	ไม้ผล	384,564	6.19
A400	ไม้ผลร้าง/เสื่อมโทรม	7,866	0.13
A401	ไม้ผลผสม	145,653	2.34
A402	ส้ม	75	-
A403	ทุเรียน	38,285	0.62

ตารางที่ 31 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A404	เงาะ	21,793	0.35
A405	มะพร้าว	102,890	1.66
A407	มะม่วง	20	-
A408	มะม่วงหิมพานต์	30	-
A409	พุทรา	17	-
A411	กล้วย	3,252	0.05
A413	ลำไย	27	-
A414	ฝรั่ง	287	-
A415	มะละกอ	61	-
A417	กระท้อน	59	-
A419	มังคุด	51,320	0.83
A420	กลางสาต ลองกอง	7,424	0.12
A421	ระกำ สละ	139	-
A422	มะนาว	446	0.01
A426	แก้วมังกร	48	-
A427	ส้มโอ	4,859	0.08
A5	พืชสวน	9,386	0.15
A500	พืชสวนร้าง/เสื่อมโทรม	2,736	0.04
A502	พืชผัก	6,579	0.11
A503	ไม้ดอก ไม้ประดับ	71	-
A7	ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์	7,188	0.11
A700	โรงเรือนร้าง	65	-
A701	ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์	4,939	0.08
A702	โรงเรือนเลี้ยงโค กระบือ และม้า	264	-
A703	โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก	1,377	0.02
A704	โรงเรือนเลี้ยงสุกร	543	0.01
A8	พืชน้ำ	28	-
A803	บัว	18	-
A806	ผักบุ้ง	10	-
A9	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	138,204	2.23
A900	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้าง	55,280	0.89

ตารางที่ 31 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A901	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำผสม	10,949	0.18
A902	สถานที่เพาะเลี้ยงปลา	20,637	0.33
A903	สถานที่เพาะเลี้ยงกุ้ง	51,338	0.83
F	พื้นที่ป่าไม้	1,366,008	21.98
F100	ป่าไม้ผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู	10,743	0.17
F101	ป่าไม้ผลัดใบสมบูรณ์	1,103,118	17.75
F300	ป่าชายเลนรอสภาพฟื้นฟู	3,419	0.06
F301	ป่าชายเลนสมบูรณ์	101,155	1.63
F400	ป่าพรุรอสภาพฟื้นฟู	89,468	1.44
F401	ป่าพรุสมบูรณ์	58,067	0.93
W	พื้นที่น้ำ	107,408	1.74
W101	แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง	55,384	0.89
W102	หนอง บึง ทะเลสาบ	1,122	0.02
W103	ทะเล	7,897	0.13
W201	อ่างเก็บน้ำ	14,642	0.24
W202	บ่อน้ำในไร่นา	11,133	0.18
W203	คลองชลประทาน	17,230	0.28
M	พื้นที่เบ็ดเตล็ด	224,701	3.63
M101	ทุ่งหญ้าธรรมชาติ	91,149	1.47
M102	ทุ่งหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ	65,460	1.05
M201	พื้นที่ลุ่ม	38,237	0.62
M300	เหมืองเก่า บ่อขุดเก่า	5,814	0.09
M301	เหมืองแร่	13,856	0.22
M302	บ่อลูกรัง	1,614	0.03
M303	บ่อทราย	1,189	0.02
M304	บ่อดิน	3,530	0.06
M405	พื้นที่ถม	2,171	0.04
M601	หาดทราย	1,614	0.03
M701	ที่ทิ้งขยะ	45	-
รวมทั้งหมด		6,214,064	100.00

ที่มา: จากการวิเคราะห์โดยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน
กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน

2.32 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดนราธิวาส ปี พ.ศ. 2561

จังหวัดนราธิวาส มีเนื้อที่ทั้งหมด 2,797,144 ไร่ สามารถจำแนกประเภทการใช้ที่ดินออกเป็น 5 กลุ่ม คือ พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง (U) มีเนื้อที่ 125,289 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 4.46 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่เกษตรกรรม (A) มีเนื้อที่ 1,613,220 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 57.68 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่ป่าไม้ (F) มีเนื้อที่ 924,429 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 33.04 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่น้ำ (W) มีเนื้อที่ 35,297 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 1.26 ของเนื้อที่จังหวัด และพื้นที่เบ็ดเตล็ด (M) มีเนื้อที่ 98,184 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 3.51 ของเนื้อที่จังหวัด โดยการใช้ประโยชน์ในพื้นที่แต่ละประเภท มีรายละเอียด (ภาพที่ 32 และตารางที่ 32) ดังนี้

2.32.1 พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง (U) มีเนื้อที่ 125,289 ไร่ หรือร้อยละ 4.46 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วยตัวเมืองและย่านการค้า หมู่บ้าน/ที่ดินจัดสรรสร้าง หมู่บ้านบนพื้นราบ สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ สนามบิน ถนน ทางรถไฟ พื้นที่อุตสาหกรรมร้าง นิคมอุตสาหกรรม โรงงานอุตสาหกรรม ลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร สถานที่ร้าง สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮาส์ สุสาน ป่าช้า สถานีบริการน้ำมัน และสนามกอล์ฟ

1) ตัวเมืองและย่านการค้า (U1) มีเนื้อที่ 12,959 ไร่ หรือร้อยละ 0.46 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วยตัวอำเภอเมืองนราธิวาส อำเภอตากใบ อำเภอบาเจาะ อำเภอยี่งอ อำเภอระแงะ อำเภอศรีสาคร อำเภอแว้ง อำเภอสุคิริน อำเภอสุไหงโก-ลก อำเภอสุไหงปาดี อำเภอจะแนะ และอำเภอเจาะไอร้อง

2) หมู่บ้าน (U2) มีเนื้อที่รวม 71,784 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 2.54 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย หมู่บ้านบนพื้นราบ มีเนื้อที่ 71,892 ไร่ หรือร้อยละ 2.57 ของเนื้อที่จังหวัดและ หมู่บ้าน/ที่ดินจัดสรรสร้าง มีเนื้อที่ 255 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่เป็นที่อยู่อาศัยของประชาชนซึ่งกระจายตัวอยู่ทั่วไปในทุกอำเภอ

3) สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ (U3) มีเนื้อที่ 19,910 ไร่ หรือร้อยละ 0.71 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ สถานที่ราชการ โรงพยาบาล โรงเรียน วัดต่าง ๆ เป็นต้น

4) เส้นทางคมนาคม (U4) มีเนื้อที่รวม 17,433 ไร่ หรือคิดร้อยละ 0.62 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย ถนน มีเนื้อที่ 12,977 ไร่ หรือคิดร้อยละ 0.46 ของเนื้อที่จังหวัด ทางรถไฟ มีเนื้อที่ 2,568 ไร่ หรือคิดร้อยละ 0.09 ของเนื้อที่จังหวัด สนามบิน มีเนื้อที่ 1,434 ไร่ หรือร้อยละ 0.05 ของเนื้อที่จังหวัด สถานีรถไฟ มีเนื้อที่ 117 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด สถานีขนส่ง มีเนื้อที่ 11 ไร่ และท่าเรือ มีเนื้อที่ 328 ไร่

5) ย่านอุตสาหกรรม (U5) มีเนื้อที่ 1,608 ไร่ หรือร้อยละ 0.05 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ พื้นที่นิคมอุตสาหกรรม โรงงานอุตสาหกรรม ลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร และพื้นที่อุตสาหกรรมร้าง

6) พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้างอื่น ๆ (U6) มีเนื้อที่ 1,189 ไร่ หรือร้อยละ 0.03 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮาส์ สุสาน ป่าช้า สถานีบริการน้ำมัน

7) สนามกอล์ฟ (U7) มีเนื้อที่ 404 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ของเนื้อที่จังหวัด

2.32.2 พื้นที่เกษตรกรรม (A) มีเนื้อที่ 1,609,540 ไร่ หรือร้อยละ 57.54 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วยพื้นที่นา พืชไร่ ไม้ยืนต้น ไม้ผล พืชสวน พืชหญ้าและโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ พืชน้ำ สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และเกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม

1) พื้นที่นา (A1) มีเนื้อที่ 115,763 ไร่ หรือร้อยละ 4.14 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ นาข้าว มีเนื้อที่ 104,092 ไร่ หรือร้อยละ 3.72 ของเนื้อที่จังหวัด นาไร่ มีเนื้อที่ 11,671 ไร่ หรือร้อยละ 3.72 ของเนื้อที่จังหวัด

2) ไม้ยืนต้น (A3) มีเนื้อที่ 1,211,703 หรือร้อยละ 43.33 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ไม้ยืนต้นร้าง/เสื่อมโทรมและไม้ยืนต้นผสม

(1) ยางพารา (A302) มีเนื้อที่ 1,102,654 ไร่ หรือร้อยละ 39.42 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกอยู่ทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

(2) ปาล์มน้ำมัน (A303) มีเนื้อที่ 98,923 ไร่ หรือร้อยละ 3.54 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกกระจายทั่วทุกอำเภอ

(3) ไม้ยืนต้นผสม (A301) มีเนื้อที่ 5,820 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.21 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกกระจายทั่วทุกอำเภอ

(4) ไม้ยืนต้นอื่น ๆ มีเนื้อที่ 4,306 ไร่ หรือร้อยละ 0.16 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย ไม้ยืนต้นร้าง/เสื่อมโทรมและหมาก

3) ไม้ผล (A4) มีเนื้อที่ 270,232 ไร่ หรือร้อยละ 10.01 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ มะพร้าว ไม้ผลผสม อื่น ๆ

(1) ไม้ผลผสม (A401) มีเนื้อที่ 254,537 ไร่ หรือร้อยละ 9.10 ของเนื้อที่จังหวัด โดยมีการปลูกกระจายทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

(2) มะพร้าว (A405) มีเนื้อที่ 22,633 ไร่ หรือร้อยละ 0.81 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกกระจายทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

(3) ทูเรียน (A403) มีเนื้อที่ 2,872 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 0.10 ของเนื้อที่จังหวัด

(4) ไม้ผลอื่น ๆ มีเนื้อที่รวม 230 ไร่ ประกอบด้วย ไม้ผลร้าง/เสื่อมโทรม มะม่วง มังคุด กล้วย/ลองกอง

4) พืชสวน (A5) มีเนื้อที่ 51 ไร่ ได้แก่ พืชผัก (A502) มีเนื้อที่ 19 ไร่ และไม้ดอกไม้ประดับ (A503) มีเนื้อที่ 32 ไร่

5) พืชเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ (A7) มีเนื้อที่ 27 ไร่

6) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (A9) มีเนื้อที่ 1,764 ไร่ หรือร้อยละ 0.06 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วยสถานที่เพาะเลี้ยงกุ้ง สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำไร่ และสถานที่เพาะเลี้ยงปลา

(1) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์ผสม (A901) มีเนื้อที่ 664 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ของเนื้อที่จังหวัด พบที่อำเภอเมืองนราธิวาส อำเภอตากใบ อำเภอเจาะไอร้องและอำเภอสุไหงปาดิ

(2) สถานที่เพาะเลี้ยงกุ้ง (A903) มีเนื้อที่ 567 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ของเนื้อที่จังหวัด พบที่อำเภอเมืองนราธิวาส และอำเภอตากใบ

(3) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำไร่ (A900) มีเนื้อที่ 397 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด

(4) สถานที่เพาะเลี้ยงปลา (A902) มีเนื้อที่ 136 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด พบมากในเขตอำเภอเมืองนราธิวาส และอำเภอตากใบ

2.32.3 พื้นที่น้ำ (W) จังหวัดนราธิวาส มีแหล่งน้ำมากมายหลายประเภท กระจายอยู่ทั่วไป ทุกอำเภอ มีเนื้อที่ 35,297 ไร่ หรือร้อยละ 1.26 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่

(1) แหล่งน้ำธรรมชาติ (W1) เช่น แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง หนอง บึง ทะเลสาบ ทะเล โดยมีเนื้อที่เท่ากับ 23,493 ไร่ หรือร้อยละ 0.85 ของเนื้อที่จังหวัด

(2) แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น (W2) เช่น อ่างเก็บน้ำ บ่อน้ำในไร่นา และคลองชลประทาน มีเนื้อที่ 11,502 ไร่ หรือร้อยละ 0.41 ของเนื้อที่จังหวัด กระจายเลี้ยวอยู่ทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

2.32.5 พื้นที่ป่าไม้ (F) มีเนื้อที่ 917,812 ไร่ หรือร้อยละ 33.18 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบไปด้วย ป่าไม้ผลัด ป่าชายเลน ป่าพรุหรือสภาพฟื้นฟู และป่าชายหาด แยกเป็น

(1) ป่าไม้ผลัดใบ (F1) มีเนื้อที่รวม 755,426 ไร่ หรือร้อยละ 27.01 ของเนื้อที่จังหวัด

(2) ป่าชายเลน (F3) มีเนื้อที่รวม 1,524 ไร่ หรือร้อยละ 0.06 ของเนื้อที่จังหวัด

(3) ป่าพรุ (F4) มีเนื้อที่รวม 170,624 ไร่ หรือร้อยละ 6.10 ของเนื้อที่จังหวัด

(4) ป่าชายหาด (F7) มีเนื้อที่รวม 238 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด

2.32.5 พื้นที่เบ็ดเตล็ด (M) มีเนื้อที่ 99,492 ไร่ หรือร้อยละ 3.56 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบไปด้วย ทุ่งหญ้าธรรมชาติ ทุ่งหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ พื้นที่ลุ่ม เหมืองเก่า บ่อขุดเก่า บ่อทราย บ่อดิน พื้นที่ถม ที่ทิ้งขยะ กระจายอยู่ทั่วไปทุกอำเภอ โดย

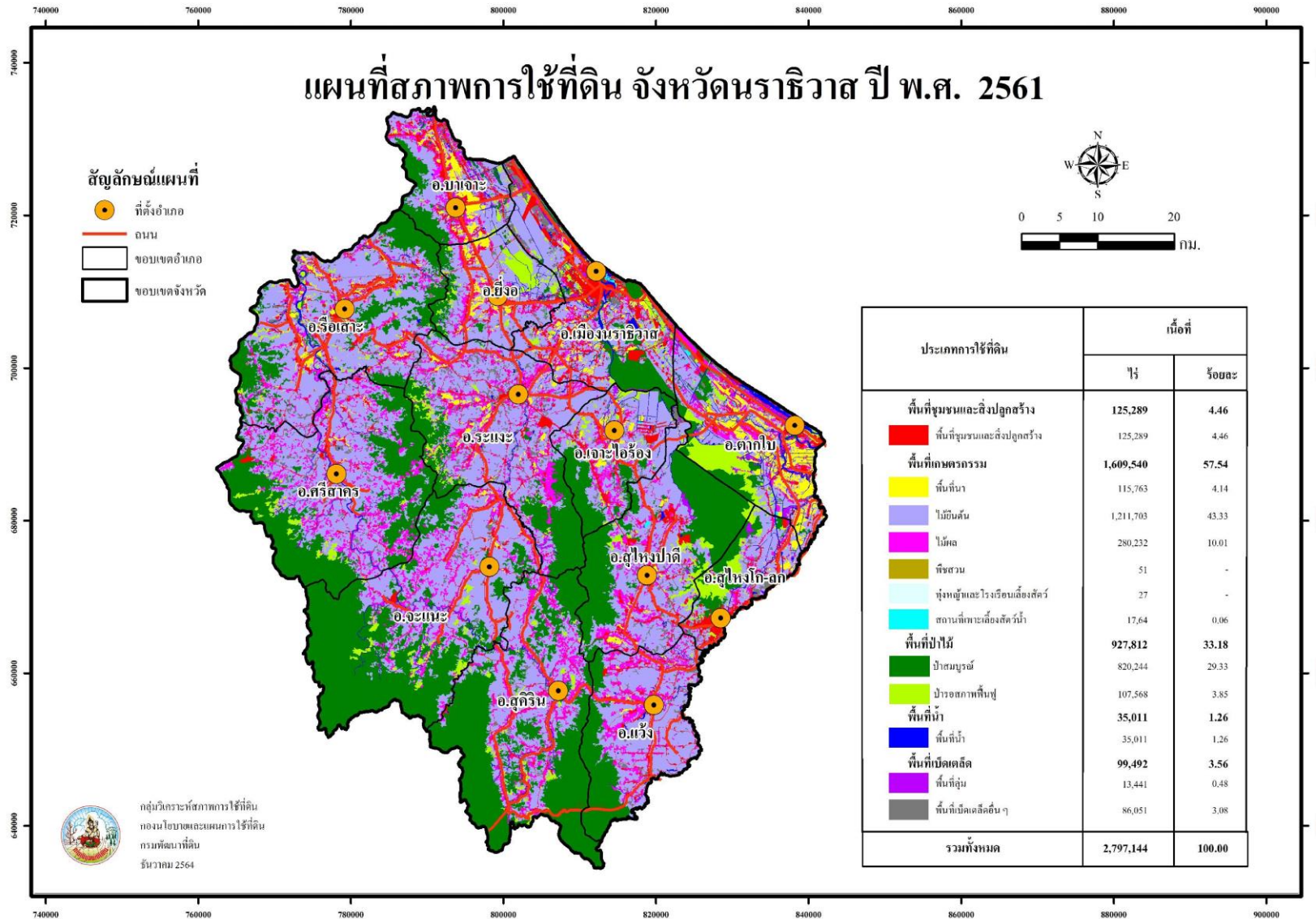
1) ทุ่งหญ้าธรรมชาติ (M1) เช่น ทุ่งหญ้าธรรมชาติ ทุ่งหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ มีเนื้อที่เท่ากับ 74,558 ไร่ หรือร้อยละ 2.67 ของเนื้อที่จังหวัด

2) พื้นที่ลุ่ม (M201) มีเนื้อที่ 13,441 ไร่ หรือร้อยละ 0.48 ของเนื้อที่จังหวัด

3) เหมืองแร่ บ่อขุด (M3) เช่น เหมืองเก่า บ่อขุดเก่า บ่อทราย บ่อดิน บ่อลูกรัง มีเนื้อที่เท่ากับ 7,071 ไร่ หรือร้อยละ 0.29 ของเนื้อที่จังหวัด

4) พื้นที่เบ็ดเตล็ดอื่น ๆ ประกอบด้วย กองวัสดุ พื้นที่โล่ง พื้นที่ถม มีเนื้อที่รวม 3,422 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 0.04 ของเนื้อที่จังหวัด

5) หาดทราย (M601) มีเนื้อที่ 2,192 ไร่ หรือร้อยละ 0.08 ของเนื้อที่จังหวัด

ภาพที่ 32 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดนราธิวาส พ.ศ. 2561

ตารางที่ 32 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดนครราชสีมา ปี พ.ศ. 2561

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
U	พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	125,289	4.46
U101	ตัวเมืองและย่านการค้า	12,959	0.46
U200	หมู่บ้าน/ที่ดินจัดสรรร้าง	255	0.01
U201	หมู่บ้านบนพื้นราบ	71,529	2.56
U301	สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ	19,910	0.71
U401	สนามบิน	1,434	0.05
U402	สถานีรถไฟ	117	0.01
U403	สถานีขนส่ง	11	-
U404	ท่าเรือ	328	0.01
U405	ถนน	12,977	0.46
U406	ทางรถไฟ	2,568	0.09
U502	โรงงานอุตสาหกรรม	1,494	0.05
U503	ลานตากและแหล่งรับซื้อทาง	114	-
U601	สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ	946	0.03
U602	รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮ้าส์	68	-
U603	สุสาน ป่าช้า	109	-
U605	สถานีบริการน้ำมัน	66	-
U701	สนามกอล์ฟ	404	0.02
A	พื้นที่เกษตรกรรม	1,609,540	57.54
A1	พื้นที่นา	115,763	4.14
A100	นาไร่	11,671	0.42
A101	นาข้าว	104,092	3.72
A3	ไม้ยืนต้น	1,211,703	43.33
A300	ไม้ยืนต้นไร่/เสื่อมโทรม	3,534	0.13
A301	ไม้ยืนต้นผสม	5,820	0.21
A302	ยางพารา	1,102,654	39.42

ตารางที่ 32 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A303	ป่าลุ่มน้ำมัน	98,923	3.54
A317	หมาก	772	0.03
A4	ไม้ผล	280,232	10.01
A400	ไม้ผลร้าง/เสื่อมโทรม	74	-
A401	ไม้ผลผสม	254,537	9.10
A403	ทุเรียน	2,832	0.10
A405	มะพร้าว	22,633	0.81
A407	มะม่วง	90	-
A419	มังคุด	35	-
A420	กลางสาด ลองกอง	31	-
A5	พืชสวน	51	-
A502	พืชผัก	19	-
A503	ไม้ดอก ไม้ประดับ	32	-
A7	ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์	27	-
A703	โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก	27	-
A9	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	1,764	0.06
A900	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้าง	397	0.01
A901	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำผสม	664	0.02
A902	สถานที่เพาะเลี้ยงปลา	136	0.01
A903	สถานที่เพาะเลี้ยงกุ้ง	567	0.02
F	พื้นที่ป่าไม้	927,812	33.18
F100	ป่าไม้ผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู	43,636	1.56
F101	ป่าไม้ผลัดใบสมบูรณ์	711,790	25.45
F300	ป่าชายเลนรอสภาพฟื้นฟู	975	0.04
F301	ป่าชายเลนสมบูรณ์	549	0.02
F400	ป่าพรุรอสภาพฟื้นฟู	62,938	2.25
F401	ป่าพรุสมบูรณ์	107,686	3.85
F701	ป่าชายหาดสมบูรณ์	219	0.01

ตารางที่ 32 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
W	พื้นที่น้ำ	35,011	1.26
W101	แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง	21,714	0.78
W102	หนอง บึง ทะเลสาบ	193	0.01
W103	ทะเล	1,584	0.06
W201	อ่างเก็บน้ำ	2,281	0.08
W202	บ่อน้ำในไร่นา	3,309	0.12
W203	คลองชลประทาน	5,930	0.21
M	พื้นที่เบ็ดเตล็ด	99,492	3.56
M101	ทุ่งหญ้าธรรมชาติ	10,815	0.39
M102	ทุ่งหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ	63,743	2.28
M201	พื้นที่ลุ่ม	13,441	0.48
M300	เหมืองเก่า บ่อขุดเก่า	1,698	0.06
M301	เหมืองแร่	827	0.03
M302	บ่อลูกรัง	1,163	0.04
M303	บ่อทราย	1,970	0.07
M304	บ่อดิน	2,413	0.09
M401	พื้นที่กองวัสดุ	12	-
M403	ที่หินโผล่	54	-
M405	พื้นที่ถม	1,074	0.04
M601	หาดทราย	2,282	0.08
รวมทั้งหมด		2,797,144	100.00

ที่มา: จากการวิเคราะห์โดยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน
 กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน

2.33 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดปัตตานี ปี พ.ศ. 2561

จังหวัดปัตตานี มีเนื้อที่ทั้งหมด 1,212,723 ไร่ สามารถจำแนกประเภทการใช้ที่ดินออกเป็น 5 กลุ่ม คือ พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง (U) มีเนื้อที่ 117,942 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 9.71 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่เกษตรกรรม (A) มีเนื้อที่ 935,847 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 77.18 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่ป่าไม้ (F) มีเนื้อที่ 74,518 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 6.14 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่น้ำ (W) มีเนื้อที่ 38,287 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 3.16 ของเนื้อที่จังหวัด และพื้นที่เบ็ดเตล็ด (M) มีเนื้อที่ 46,129 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 3.81 ของเนื้อที่จังหวัด โดยการใช้ประโยชน์ในพื้นที่แต่ละประเภท มีรายละเอียด (ภาพที่ 33 และตารางที่ 33) ดังนี้

2.33.1 พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง (U) มีเนื้อที่ 117,942 ไร่ หรือร้อยละ 9.71 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วยตัวเมืองและย่านการค้า หมู่บ้าน/ที่ดินจัดสรรสร้าง หมู่บ้านบนพื้นราบ สถานที่ราชการ และสถาบันต่าง ๆ สนามบิน ถนน ทางรถไฟ พื้นที่อุตสาหกรรมร้าง นิคมอุตสาหกรรม โรงงานอุตสาหกรรม สถานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร สถานที่ร้าง สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮาส์ สุสาน ป่าช้า สถานีบริการน้ำมัน และสนามกอล์ฟ

1) ตัวเมืองและย่านการค้า (U1) มีเนื้อที่ 10,227 ไร่ หรือร้อยละ 0.84 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วยตัวอำเภอเมืองปัตตานี อำเภอโคกโพธิ์ อำเภอหนองจิก อำเภอสายบุรี อำเภอยะหริ่ง อำเภอยะรัง อำเภอปะนาเระ อำเภอมายอ อำเภอทุ่งยางแดง อำเภอกะพ้อ อำเภอแม่ลาน และอำเภอไม้แก่น

2) หมู่บ้าน (U2) ได้แก่ หมู่บ้านบนพื้นราบ มีเนื้อที่ 83,684 ไร่ หรือร้อยละ 6.90 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่เป็นที่อยู่อาศัยของประชาชนซึ่งกระจายตัวอยู่ทั่วไปในทุกอำเภอ

3) สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ (U3) มีเนื้อที่ 12,426 ไร่ หรือร้อยละ 1.02 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ สถานที่ราชการ โรงพยาบาล โรงเรียน วัดต่างๆ เป็นต้น

4) เส้นทางคมนาคม (U4) มีเนื้อที่รวม 7,944 ไร่ หรือร้อยละ 0.65 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย ถนน มีเนื้อที่ 7,928 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 0.65 ของเนื้อที่จังหวัด และสถานีขนส่ง 16 ไร่

5) ย่านอุตสาหกรรม (U5) มีเนื้อที่ 2,313 ไร่ หรือร้อยละ 0.11 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ พื้นที่นิคมอุตสาหกรรม โรงงานอุตสาหกรรม

6) พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้างอื่น ๆ (U6) มีเนื้อที่ 834 ไร่ หรือร้อยละ 0.06 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วยสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮาส์ สุสาน ป่าช้า สถานีบริการน้ำมัน

2.33.2 พื้นที่เกษตรกรรม (A) มีเนื้อที่ 935,847 ไร่ หรือร้อยละ 77.18 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วยพื้นที่นา พืชไร่ ไม้ยืนต้น ไม้ผล พืชสวน ทุ่งหญ้าและโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ พืชน้ำ สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และเกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม

1) พื้นที่นา (A1) มีเนื้อที่ 230,365 ไร่ หรือร้อยละ 19.00 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ นาข้าว มีเนื้อที่ 182,486 ไร่ หรือร้อยละ 15.05 ของเนื้อที่จังหวัด นาร้าง มีเนื้อที่ 47,879 ไร่ หรือร้อยละ 3.95 ของเนื้อที่จังหวัด

2) พืชไร่ (A2) มีเนื้อที่ 16 ไร่ เป็นพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังทั้งหมด

3) ไม้ยืนต้น (A3) มีเนื้อที่ 568,054 หรือร้อยละ 46.85 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ไม้ยืนต้นร้าง/เสื่อมโทรมและไม้ยืนต้นผสม

(1) ยางพารา (A302) มีเนื้อที่ 532,403 ไร่ หรือร้อยละ 43.90 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกอยู่ทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

(2) ปาล์มน้ำมัน (A303) มีเนื้อที่ 33,308 ไร่ หรือร้อยละ 2.75 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกกระจายทั่วทุกอำเภอ

(3) ไม้ยืนต้นผสม (A301) มีเนื้อที่ 1,411 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.12 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกกระจายทั่วทุกอำเภอ

(4) ไม้ผสมอื่นๆ มีเนื้อที่รวม 666 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 0.06 ของเนื้อที่จังหวัด

4) ไม้ผล (A4) มีเนื้อที่ 118,205 ไร่ หรือร้อยละ 9.75 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ มะพร้าว ไม้ผลผสมอื่น ๆ

(1) ไม้ผลผสม (A401) มีเนื้อที่ 63,599 ไร่ หรือร้อยละ 5.74 ของเนื้อที่จังหวัด โดยมีการปลูกกระจายทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

(2) มะพร้าว (A405) มีเนื้อที่ 45,187 ไร่ หรือร้อยละ 3.73 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกกระจายทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

(3) ไม้ผลอื่น ๆ มีเนื้อที่ 3,607 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 0.28 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ไม้ผลสร้าง/เชื่อมโทรม มะม่วงและกลางสาตลองกอง

5) พืชสวน (A5) มีเนื้อที่ 188 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ พืชผัก (A502) มีเนื้อที่ 188 ไร่

6) ฟุ้งหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ (A7) มีเนื้อที่ 77 ไร่ ประกอบด้วยโรงเรือนเลี้ยงโค กระบือและม้า 17 ไร่และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก 60 ไร่

7) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (A9) มีเนื้อที่ 18,842 ไร่ หรือร้อยละ 1.56 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วยสถานที่เพาะเลี้ยงกุ้ง สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้าง และสถานที่เพาะเลี้ยงปลา

(1) สถานที่เพาะเลี้ยงกุ้ง (A903) มีเนื้อที่ 11,869 ไร่ หรือร้อยละ 0.98 ของเนื้อที่จังหวัด สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำผสม มีเนื้อที่ 359 ไร่ หรือร้อยละ 0.03 ของเนื้อที่จังหวัด

(2) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้าง (A900) มีเนื้อที่ 6,570 ไร่ หรือร้อยละ 0.54 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่พบอยู่ชายฝั่งทะเลอำเภอยะหริ่งและอำเภอปะนาเระ

2.32.4 พื้นที่น้ำ (W) จังหวัดปัตตานี มีแหล่งน้ำมากมายหลายประเภท กระจายอยู่ทั่วไปทุกอำเภอ มีเนื้อที่ 38,287 ไร่ หรือร้อยละ 3.16 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่

1) แหล่งน้ำธรรมชาติ (W1) เช่น แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง หนอง บึง ทะเลสาบ ทะเล โดยมีเนื้อที่เท่ากับ 24,410 ไร่ หรือร้อยละ 2.01 ของเนื้อที่จังหวัด

2) แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น (W2) เช่น อ่างเก็บน้ำ บ่อน้ำในไร่นา และคลองชลประทาน มีเนื้อที่ 13,877 ไร่ หรือร้อยละ 1.15 ของเนื้อที่จังหวัด กระจายเลี้ยงอยู่ทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

2.33.5 พื้นที่ป่าไม้ (F) มีเนื้อที่ 74,518 ไร่ หรือร้อยละ 6.14 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบไปด้วย ป่าไม้ผลัดใบ ป่าชายเลน และป่าพรุ

1) ป่าไม้ผลัดใบ (F1) มีเนื้อที่รวม 37,750 ไร่ หรือร้อยละ 3.11 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่กระจายอยู่ทั่วไปทุกอำเภอ

2) ป่าชายเลน (F3) มีเนื้อที่รวม 28,946 ไร่ หรือร้อยละ 2.39 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่กระจายอยู่ทั่วไปทุกอำเภอ

3) ป่าพรุ (F4) มีเนื้อที่รวม 7,822 ไร่ หรือร้อยละ 0.64 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่กระจายอยู่ทั่วไปทุกอำเภอ

2.33.5 พื้นที่เบ็ดเตล็ด (M) มีเนื้อที่ 46,129 ไร่ หรือร้อยละ 3.81 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบไปด้วย พุ่มหญ้าธรรมชาติ พุ่มหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ พื้นที่ลุ่ม เหมืองเก่า บ่อขุดเก่า บ่อทราย บ่อดิน พื้นที่ถม ที่ทิ้งขยะ กระจายอยู่ทั่วไปทุกอำเภอ โดย

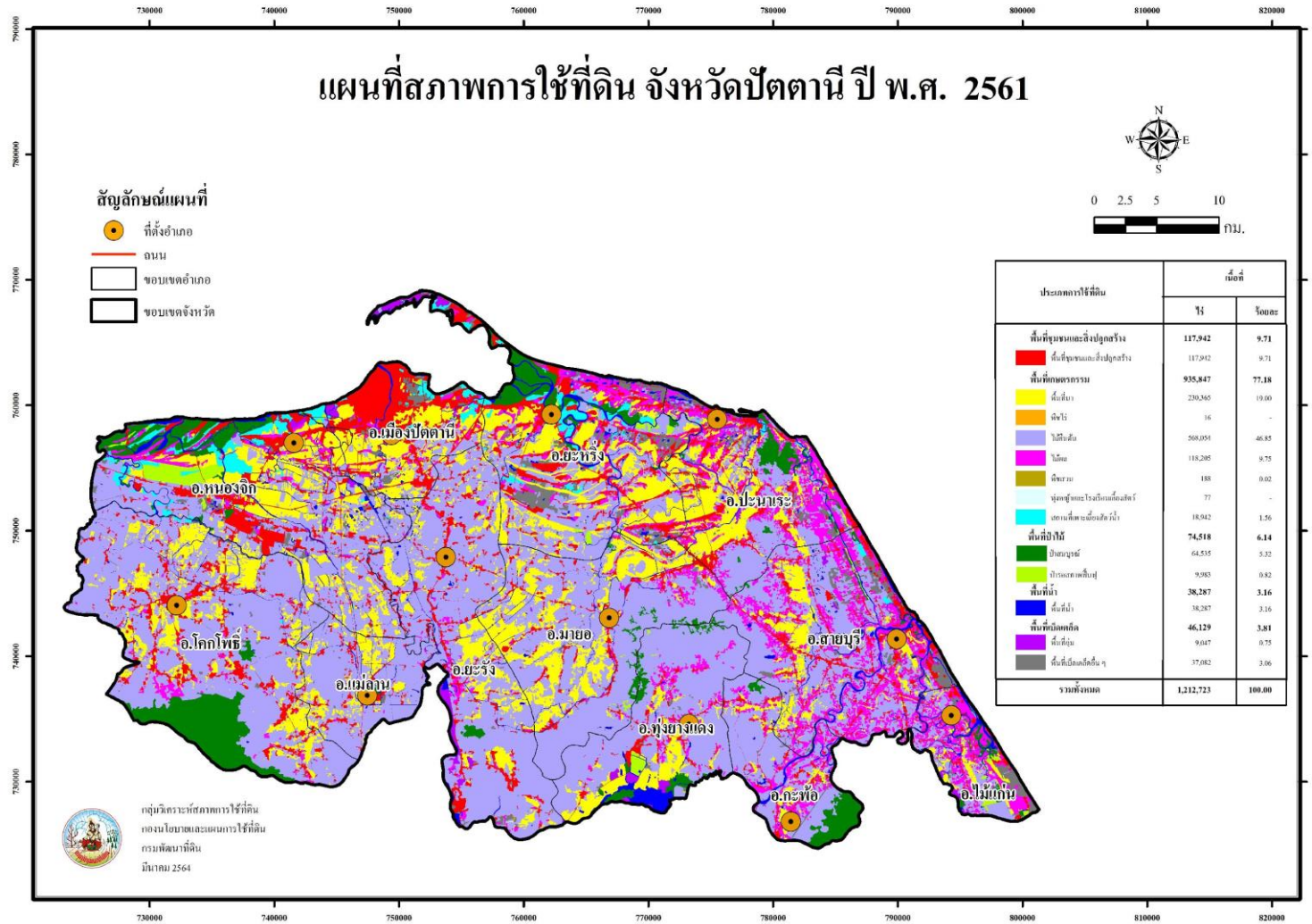
1) พุ่มหญ้าธรรมชาติ (M1) เช่น พุ่มหญ้าธรรมชาติ พุ่มหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ มีเนื้อที่เท่ากับ 25,574 ไร่ หรือร้อยละ 2.11 ของเนื้อที่จังหวัด

2) พื้นที่ลุ่ม (M201) มีเนื้อที่ 9,047 ไร่ หรือร้อยละ 0.75 ของเนื้อที่จังหวัด

3) เหมืองแร่ บ่อขุด (M3) เช่น เหมืองเก่า บ่อขุดเก่า บ่อทราย บ่อดิน บ่อลูกรัง มีเนื้อที่เท่ากับ 7,337 ไร่ หรือร้อยละ 0.60 ของเนื้อที่

4) พื้นที่เบ็ดเตล็ดอื่น ๆ (M4) มีเนื้อที่ 290 ไร่ หรือร้อยละ 0.03 ของเนื้อที่จังหวัด

5) หาดทราย (M601) มีเนื้อที่ 2,564 ไร่ หรือร้อยละ 0.21 ของเนื้อที่จังหวัด

ภาพที่ 33 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดปัตตานี ปี พ.ศ. 2561

ตารางที่ 33 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดปัตตานี ปี พ.ศ. 2561

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
U	พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	117,942	9.71
U101	ตัวเมืองและย่านการค้า	10,227	0.84
U201	หมู่บ้านบนพื้นราบ	83,684	6.90
U301	สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ	12,426	1.02
U401	สนามบิน	514	0.04
U403	สถานีขนส่ง	16	-
U405	ถนน	7,928	0.65
U501	นิคมอุตสาหกรรม	431	0.04
U502	โรงงานอุตสาหกรรม	1,882	0.16
U601	สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ	600	0.05
U602	รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮ้าส์	49	-
U603	สุสาน ป่าช้า	150	0.01
U605	สถานีบริการน้ำมัน	35	-
A	พื้นที่เกษตรกรรม	935,847	77.18
A1	พื้นที่นา	230,365	19.00
A100	นาไร่	47,879	3.95
A101	นาข้าว	182,486	15.05
A2	พืชไร่	16	-
A204	มันสำปะหลัง	16	-
A3	ไม้ยืนต้น	568,054	46.85
A300	ไม้ยืนต้นร้าง/เสื่อมโทรม	266	0.02
A301	ไม้ยืนต้นผสม	1,411	0.12
A302	ยางพารา	532,403	43.90
A303	ปาล์มน้ำมัน	33,308	2.75
A304	ยูคาลิปตัส	447	0.04
A307	สนประดิพัทธ์	194	0.02
A317	หมาก	12	-
A322	กฤษณา	13	-
A4	ไม้ผล	118,205	9.75
A400	ไม้ผลร้าง/เสื่อมโทรม	3,280	0.27
A401	ไม้ผลผสม	69,599	5.74
A405	มะพร้าว	45,187	3.73
A407	มะม่วง	110	0.01
A420	กลางสาต ลองกอง	29	-
A5	พืชสวน	188	0.02

ตารางที่ 33 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A502	พืชผัก	188	
A7	ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์	77	-
A702	โรงเรือนเลี้ยงโค กระบือ และม้า	17	-
A703	โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก	60	-
A9	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	18,942	1.56
A900	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้าง	6,570	0.54
A901	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำผสม	359	0.03
A902	สถานที่เพาะเลี้ยงปลา	144	0.01
A903	สถานที่เพาะเลี้ยงกุ้ง	11,869	0.98
F	พื้นที่ป่าไม้	74,518	6.14
F100	ป่าไม้ผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู	482	0.04
F101	ป่าไม้ผลัดใบสมบูรณ์	37,268	3.07
F300	ป่าชายเลนรอสภาพฟื้นฟู	3,984	0.33
F301	ป่าชายเลนสมบูรณ์	24,962	2.06
F400	ป่าพรุรอสภาพฟื้นฟู	5,517	0.45
F401	ป่าพรุสมบูรณ์	2,305	0.19
W	พื้นที่น้ำ	38,287	3.16
W101	แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง	19,277	1.59
W102	หนอง บึง ทะเลสาบ	402	0.03
W103	ทะเล	4,731	0.39
W201	อ่างเก็บน้ำ	4,864	0.40
W202	บ่อน้ำในไร่นา	4,106	0.34
W203	คลองชลประทาน	4,907	0.41
M	พื้นที่เบ็ดเตล็ด	46,129.00	3.81
M101	ทุ่งหญ้าธรรมชาติ	2,193	0.18
M102	ทุ่งหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ	23,381	1.93
M201	พื้นที่ลุ่ม	9,047	0.75
M300	เหมืองเก่า บ่อขุดเก่า	2,680	0.22
M301	เหมืองแร่	834	0.07
M302	บ่อลูกรัง	2,333	0.19
M303	บ่อทราย	21	-
M304	บ่อดิน	1,469	0.12
M401	พื้นที่กองวัสดุ	67	0.01

ตารางที่ 33 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
M405	พื้นที่ถม	223	0.02
M501	นาเกลือ	1,317	0.11
M601	หาดทราย	2,564	0.21
รวมทั้งหมด		1,212,723	100.00

ที่มา: จากการวิเคราะห์โดยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน
กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน

2.34 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดพังงา ปี พ.ศ. 2561

จังหวัดพังงา มีเนื้อที่ทั้งหมด 2,606,809 ไร่ สามารถจำแนกประเภทการใช้ที่ดินออกเป็น 5 กลุ่ม คือ พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง (U) มีเนื้อที่ 89,979 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 3.44 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่เกษตรกรรม (A) มีเนื้อที่ 1,087,474 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 41.70 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่ป่าไม้ (F) มีเนื้อที่ 1,214,468 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 46.61 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่น้ำ (W) มีเนื้อที่ 129,333 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 4.96 ของเนื้อที่จังหวัด และพื้นที่เบ็ดเตล็ด (M) มีเนื้อที่ 85,555 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 3.29 ของเนื้อที่จังหวัด โดยการใช้ประโยชน์ในพื้นที่แต่ละประเภท มีรายละเอียด (ภาพที่ 34 และตารางที่ 34) ดังนี้

2.34.1 พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง (U) มีเนื้อที่ 89,979 ไร่ หรือร้อยละ 3.44 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วยตัวเมืองและย่านการค้า หมู่บ้าน/ที่ดินจัดสรรสร้าง หมู่บ้านบนพื้นราบ สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ สนามบิน ถนน ทางรถไฟ พื้นที่อุตสาหกรรมร้าง นิคมอุตสาหกรรม โรงงานอุตสาหกรรม ลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร สถานที่ร้าง สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮาส์ สุสาน ป่าช้า สถานีบริการน้ำมัน และสนามกอล์ฟ

1) ตัวเมืองและย่านการค้า (U1) มีเนื้อที่ 5,809 ไร่ หรือร้อยละ 0.22 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วยตัวอำเภอเมืองพังงา อำเภอเกาะยาว อำเภอกะปง อำเภอตะกั่วทุ่ง อำเภอตะกั่วป่า อำเภอกระบุรี อำเภอทับปุด และอำเภอท้ายเหมือง

2) หมู่บ้าน (U2) มีเนื้อที่รวม 51,328 ไร่ หรือร้อยละ 1.97 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วยหมู่บ้านบนพื้นราบ (U201) มีเนื้อที่ 51,259 ไร่ หรือร้อยละ 1.97 ของเนื้อที่จังหวัด และหมู่บ้านชาวเล (U203) มีเนื้อที่ 57 ไร่ ส่วนใหญ่เป็นที่อยู่อาศัยของประชาชนซึ่งกระจายตัวอยู่ทั่วไปในทุกอำเภอ

3) สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ (U3) มีเนื้อที่ 12,783 ไร่ หรือร้อยละ 0.49 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ สถานที่ราชการ โรงพยาบาล โรงเรียน วัดต่าง ๆ เป็นต้น

4) เส้นทางคมนาคม (U4) มีเนื้อที่รวม 8,458 ไร่ หรือร้อยละ 0.32 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย ถนน มีเนื้อที่ 8,401 ไร่ หรือร้อยละ 0.32 ของเนื้อที่จังหวัด และท่าเรือ (U404) มีเนื้อที่ 57 ไร่

5) ย่านอุตสาหกรรม (U5) มีเนื้อที่รวม 3,219 ไร่ หรือร้อยละ 0.13 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย โรงงานอุตสาหกรรม มีเนื้อที่ 2,885 ไร่ หรือร้อยละ 0.11 ของเนื้อที่จังหวัด ลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร มีเนื้อที่ 196 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด และพื้นที่อุตสาหกรรมร้าง มีเนื้อที่ 138 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด

6) พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้างอื่น ๆ (U6) มีเนื้อที่รวม 6,874 ไร่ หรือร้อยละ 0.25 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ มีเนื้อที่ 1,223 ไร่ หรือร้อยละ 0.05 ของเนื้อที่จังหวัด รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮาส์ มีเนื้อที่ 5,302 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ของเนื้อที่จังหวัด สุสาน ป่าช้า มีเนื้อที่ 110 ไร่ สถานีร้าง มีเนื้อที่ 120 ไร่ และ สถานีบริการน้ำมัน มีเนื้อที่ 119 ไร่

7) สนามกอล์ฟ (U7) มีเนื้อที่รวม 1,508 ไร่ หรือร้อยละ 0.06 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย สนามกอล์ฟร้าง (U700) มีเนื้อที่ 814 ไร่ หรือร้อยละ 0.03 ของเนื้อที่จังหวัดและสนามกอล์ฟ (U701) มีเนื้อที่ 649 ไร่ หรือร้อยละ 0.03 ของเนื้อที่จังหวัด

2.34.2 พื้นที่เกษตรกรรม (A) มีเนื้อที่ 1,087,474 ไร่ หรือร้อยละ 41.70 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วยพื้นที่นา พืชไร่ ไม้ยืนต้น ไม้ผล พืชสวน พืชไร่และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ พืชน้ำ สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และเกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม

1) พื้นที่นา (A1) มีเนื้อที่ 5,879 ไร่ หรือร้อยละ 0.23 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ นาข้าว มีเนื้อที่ 2,585 ไร่ หรือร้อยละ 0.10 ของเนื้อที่จังหวัด นาไร่ มีเนื้อที่ 3,294 ไร่ หรือร้อยละ 0.13 ของเนื้อที่จังหวัด

2) พืชไร่ (A2) มีเนื้อที่ 2,642 ไร่ หรือร้อยละ 0.10 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ สับปะรด (A205) มีเนื้อที่ 1,806 ไร่ หรือร้อยละ 0.07 ของเนื้อที่จังหวัด แตงโม (A220) มีเนื้อที่ 446 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ของเนื้อที่จังหวัด และไร่ร้าง (A200) มีเนื้อที่ 178 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด

3) ไม้ยืนต้น (A3) มีเนื้อที่ 1,016,425 หรือร้อยละ 38.98 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ไม้ยืนต้นผสมและไม้ยืนต้นร้าง/เสื่อมโทรม

(1) ไม้ยืนต้นผสม (A301) มีเนื้อที่ 111,949 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.46 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกกระจายทั่วทุกอำเภอ

(2) ยางพารา (A302) มีเนื้อที่ 672,141 ไร่ หรือร้อยละ 25.78 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกอยู่ทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

(3) ปาล์มน้ำมัน (A303) มีเนื้อที่ 322,246 ไร่ หรือร้อยละ 12.36 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกกระจายทั่วทุกอำเภอ

(4) ไม้ยืนต้นร้าง/เสื่อมโทรม (A300) มีเนื้อที่ 5,229 ไร่ หรือร้อยละ 0.20 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกกระจายทั่วทุกอำเภอ

4) ไม้ผล (A4) มีเนื้อที่ 39,946 ไร่ หรือร้อยละ 1.53 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ไม้ผลผสม มะพร้าว กล้าย มังคุด ทุเรียน ลองกอง ลางสาด ฝรั่ง มะม่วง ส้ม และไม้ผลร้าง/เสื่อมโทรม

(1) ไม้ผลผสม (A401) มีเนื้อที่ 18,042 ไร่ หรือร้อยละ 0.69 ของเนื้อที่จังหวัด โดยมีการปลูกกระจายทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

(2) กล้าย (A411) มีเนื้อที่ 3,526 ไร่ หรือร้อยละ 0.14 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกกระจายอยู่ทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

(3) เงาะ (A404) มีเนื้อที่ 1,137 ไร่ หรือร้อยละ 0.04 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกกระจายอยู่ทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

(4) มะพร้าว (A405) มีเนื้อที่ 11,124 ไร่ หรือร้อยละ 0.43 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่กระจายทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

(5) มังคุด (A419) มีเนื้อที่ 3,342 ไร่ หรือร้อยละ 0.13 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกกระจาย

5) พืชสวน (A5) มีเนื้อที่ 257 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ พืชสวนร้าง/เสื่อมโทรม (A500) มีเนื้อที่ 220 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 และพืชผัก (A502) มีเนื้อที่ 37 ไร่

6) พืชไร่และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ (A7) มีเนื้อที่ 905 ไร่ หรือร้อยละ 0.03 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ พืชไร่และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ โรงเรือนเลี้ยงสุกร โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีกและโรงเรือนร้าง กระจายอยู่ทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

7) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (A9) มีเนื้อที่ 21,378 ไร่ หรือร้อยละ 0.82 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วยสถานที่เพาะเลี้ยงกุ้ง สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้าง สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำผสมและสถานที่เพาะเลี้ยงปลา

(1) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้าง (A903) มีเนื้อที่ 3,402 ไร่ หรือร้อยละ 0.13 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่เลี้ยงกระจายอยู่ทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

(2) สถานที่เพาะเลี้ยงกุ้ง (A903) มีเนื้อที่ 17,455 ไร่ หรือร้อยละ 0.67 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่เลี้ยงกระจายอยู่ทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

2.34.3 พื้นที่น้ำ (W) จังหวัดพังงา มีแหล่งน้ำมากมายหลายประเภท กระจายอยู่ทั่วไปทุกอำเภอ มีเนื้อที่ 129,333 ไร่ หรือร้อยละ 4.96 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่

1) แหล่งน้ำธรรมชาติ (W1) เช่น แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง หนอง บึง ทะเลสาบ ทะเล โดยมีเนื้อที่เท่ากับ 123,860 ไร่ หรือร้อยละ 4.75 ของเนื้อที่จังหวัด

2) แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น (W2) เช่น อ่างเก็บน้ำ บ่อน้ำในไร่นา และคลองชลประทาน มีเนื้อที่ 5,473 ไร่ หรือร้อยละ 0.18 ของเนื้อที่จังหวัด กระจายเลี้ยงอยู่ทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

2.34.4 พื้นที่ป่าไม้ (F) มีเนื้อที่ 1,214,468 ไร่ หรือร้อยละ 46.61 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย ป่าไม้ผลัดใบ ป่าชายเลน ป่าพรุ ป่าปลูก และป่าชายหาด

1) ป่าไม้ผลัดใบ (F1) มีเนื้อที่รวม 892,039 ไร่ หรือร้อยละ 1.40 ของเนื้อที่

2) ป่าชายเลน (F3) มีเนื้อที่ 309,563 ไร่ หรือร้อยละ 11.88 ของเนื้อที่จังหวัด

3) ป่าพรุ (F4) มีเนื้อที่ 365 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด

4) ป่าปลูก (F5) มีเนื้อที่ 177 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่

5) ป่าชายหาด (F7) มีเนื้อที่ 12,324 ไร่ หรือร้อยละ 0.48 ของเนื้อที่จังหวัด

2.34.5 พื้นที่เบ็ดเตล็ด (M) มีเนื้อที่ 85,555 ไร่ หรือร้อยละ 3.29 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบไปด้วย ทุ่งหญ้าธรรมชาติ ทุ่งหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ พื้นที่ลุ่ม เหมืองเก่า บ่อขุดเก่า บ่อทราย บ่อดิน พื้นที่ถม ที่ทิ้งขยะ กระจายอยู่ทั่วไปทุกอำเภอ โดย

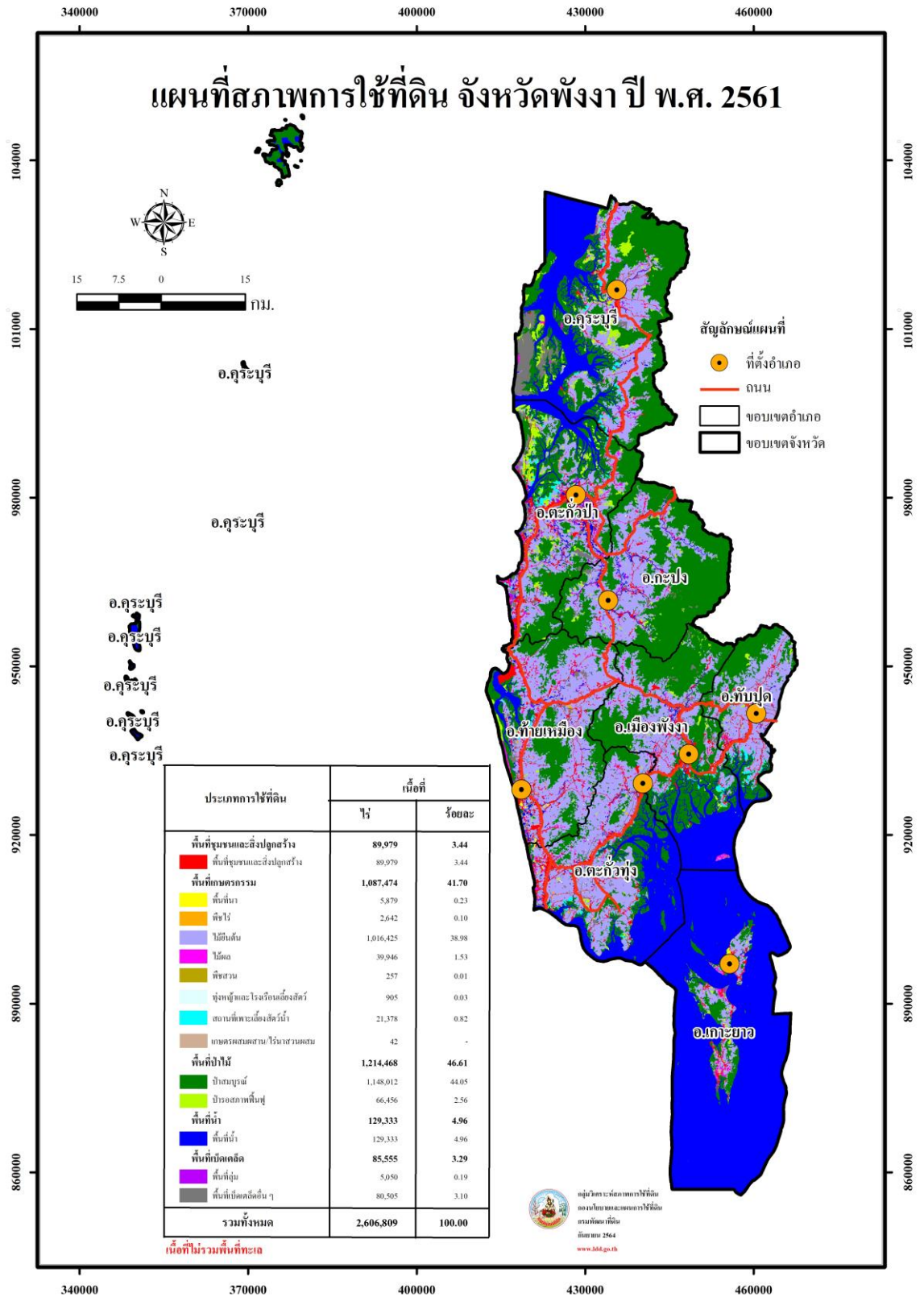
1) ทุ่งหญ้าธรรมชาติ (M1) เช่น ทุ่งหญ้าธรรมชาติ ทุ่งหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ มีเนื้อที่เท่ากับ 64,754 ไร่ หรือร้อยละ 2.49 ของเนื้อที่จังหวัด

2) พื้นที่ลุ่ม (M201) มีเนื้อที่ 5,050 ไร่ หรือร้อยละ 0.19 ของเนื้อที่จังหวัด

3) เหมืองแร่ บ่อขุด (M3) เช่น เหมืองเก่า บ่อขุดเก่า บ่อทราย บ่อดิน มีเนื้อที่เท่ากับ 11,624 ไร่ หรือร้อยละ 0.46 ของเนื้อที่

4) หาดทราย (M601) มีเนื้อที่ 2,438 ไร่ หรือร้อยละ 0.09 ของเนื้อที่จังหวัด

5) ที่ทิ้งขยะ (M701) มีเนื้อที่ 86 ไร่

ภาพที่ 34 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดพังงา พ.ศ. 2561

ตารางที่ 34 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดพังงา ปี พ.ศ. 2561

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
U	พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	89,979	3.44
U101	ตัวเมืองและย่านการค้า	5,809	0.22
U200	หมู่บ้าน/ที่ดินจัดสรรร้าง	12	-
U201	หมู่บ้านบนพื้นราบ	51,259	1.97
U203	หมู่บ้านชาวเล	57	-
U301	สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ	12,783	0.49
U404	ท่าเรือ	57	-
U405	ถนน	8,401	0.32
U500	พื้นที่อุตสาหกรรมร้าง	138	0.01
U502	โรงงานอุตสาหกรรม	2,885	0.11
U503	ลานตากและแหล่งรับซื้อทาง	196	0.01
U600	สถานที่ร้าง	120	-
U601	สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ	1,223	0.05
U602	รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮ้าส์	5,302	0.20
U603	สุสาน ป่าช้า	110	-
U605	สถานีบริการน้ำมัน	119	-
U700	สนามกอล์ฟร้าง	814	0.03
U701	สนามกอล์ฟ	694	0.03
A	พื้นที่เกษตรกรรม	1,087,474	41.70
A1	พื้นที่นา	5,879	0.23
A100	นาร้าง	3,294	0.13
A101	นาข้าว	2,585	0.10
A2	พืชไร่	2,642	0.10
A200	ไร่ร้าง	178	0.01
A203	อ้อย	88	-
A205	สับปะรด	1,806	0.07

ตารางที่ 34 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A216	ข้าวไร่	10	-
A220	แตงโม	446	0.02
A229	พริก	114	-
A3	ไม้ยืนต้น	1,016,425	38.98
A300	ไม้ยืนต้นร้าง/เสื่อมโทรม	5,229	0.20
A301	ไม้ยืนต้นผสม	11,949	0.46
A302	ยางพารา	672,141	25.78
A303	ปาล์มน้ำมัน	322,246	12.36
A304	ยูคาลิปตัส	38	-
A305	สัก	12	-
A306	สะเดา	11	-
A307	สนประดิพัทธ์	2,723	0.11
A308	กระถิน	1,356	0.05
A312	กาแฟ	28	-
A315	ไผ่ปลูกเพื่อการค้า	19	-
A317	หมาก	581	0.02
A318	จามจุรี	18	-
A322	กฤษณา	53	-
A323	ตะกู	21	-
A4	ไม้ผล	39,946	1.53
A400	ไม้ผลร้าง/เสื่อมโทรม	413	0.02
A401	ไม้ผลผสม	18,042	0.69
A402	ส้ม	10	-
A403	ทุเรียน	289	0.01
A404	เงาะ	1,137	0.04
A405	มะพร้าว	11,124	0.43
A407	มะม่วง	19	-
A408	มะม่วงหิมพานต์	1,131	0.04
A411	กล้วย	3,526	0.14
A414	ฝรั่ง	17	-

ตารางที่ 34 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A415	มะละกอ	31	-
A419	มังคุด	3,342	0.13
A420	กลางสาด ลองกอง	687	0.03
A422	มะนาว	125	-
A429	มะปราง มะยงชิด	40	-
A430	มะไฟ ละไม	13	-
A5	พืชสวน	257	0.01
A500	พืชสวนร้าง/เสื่อมโทรม	220	0.01
A502	พืชผัก	37	-
A7	ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์	905	0.03
A700	โรงเรือนร้าง	36	-
A701	ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์	364	0.01
A703	โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก	438	0.02
A704	โรงเรือนเลี้ยงสุกร	67	-
A9	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	21,378	0.82
A900	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้าง	3,402	0.13
A901	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำผสม	40	-
A902	สถานที่เพาะเลี้ยงปลา	481	0.02
A903	สถานที่เพาะเลี้ยงกุ้ง	17,455	0.67
A0	เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม	42	-
A001	เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม	42	-
F	พื้นที่ป่าไม้	1,214,468	46.61
F100	ป่าไม่ผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู	36,340	1.40
F101	ป่าไม่ผลัดใบสมบูรณ์	855,699	32.83
F300	ป่าชายเลนรอสภาพฟื้นฟู	28,357	1.09
F301	ป่าชายเลนสมบูรณ์	281,206	10.79
F401	ป่าพรุสมบูรณ์	365	0.01
F501	ป่าปลูกสมบูรณ์	177	0.01
F700	ป่าชายหาดรอสภาพฟื้นฟู	1,759	0.07

ตารางที่ 34 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
F701	ป่าชายหาดสมบูรณ์	10,565	0.41
W	พื้นที่น้ำ	129,333	4.96
W101	แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง	118,124	4.53
W102	หนอง บึง ทะเลสาบ	5,736	0.22
W201	อ่างเก็บน้ำ	811	0.03
W202	บ่อน้ำในไร่นา	4,579	0.18
W203	คลองชลประทาน	83	-
M	พื้นที่เบ็ดเตล็ด	85,555	3.29
M101	ทุ่งหญ้าธรรมชาติ	35,346	1.36
M102	ทุ่งหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ	29,408	1.13
M201	พื้นที่ลุ่ม	5,050	0.19
M300	เหมืองเก่า บ่อขุดเก่า	8,814	0.34
M301	เหมืองแร่	1,226	0.05
M302	บ่อลูกรัง	394	0.02
M303	บ่อทราย	979	0.04
M304	บ่อดิน	211	0.01
M401	พื้นที่กองวัสดุ	81	-
M402	พื้นที่ดินถล่ม	13	-
M403	ที่หินโผล่	656	0.03
M405	พื้นที่ถม	853	0.03
M601	หาดทราย	2,438	0.09
M701	ที่ทิ้งขยะ	86	-
รวมทั้งหมด		2,606,809	100.00

ที่มา: จากการวิเคราะห์โดยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน
กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน

2.35 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดพัทลุง ปี พ.ศ. 2561

จังหวัดพัทลุง มีเนื้อที่ทั้งหมด 2,140,296 ไร่ สามารถจำแนกประเภทการใช้ที่ดินออกเป็น 5 กลุ่ม คือ พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง (U) มีเนื้อที่ 162,613 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 7.62 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่เกษตรกรรม (A) มีเนื้อที่ 1,259,383 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 58.81 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่ป่าไม้ (F) มีเนื้อที่ 364,625 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 17.04 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่น้ำ (W) มีเนื้อที่ 292,473 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 13.67 ของเนื้อที่จังหวัด และพื้นที่เบ็ดเตล็ด (M) มีเนื้อที่ 61,202 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 2.86 ของเนื้อที่จังหวัด โดยการใช้ประโยชน์ในพื้นที่แต่ละประเภท มีรายละเอียด (ภาพที่ 35 และตารางที่ 35) ดังนี้

2.35.1 พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง (U) มีเนื้อที่ 162,613 ไร่ หรือร้อยละ 7.62 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วยตัวเมืองและย่านการค้า หมู่บ้าน/ที่ดินจัดสรรร้าง หมู่บ้านบนพื้นราบ สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ สนามบิน ถนน ทางรถไฟ พื้นที่อุตสาหกรรมร้าง นิคมอุตสาหกรรม โรงงานอุตสาหกรรม ลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร สถานที่ร้าง สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮ้าส์ สุสาน ป่าช้า สถานีบริการน้ำมัน และสนามกอล์ฟ

1) ตัวเมืองและย่านการค้า (U1) มีเนื้อที่ 7,134 ไร่ หรือร้อยละ 0.33 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วยตัวอำเภอเมืองพัทลุง อำเภอควนขนุน อำเภอเขาชัยสน อำเภอปากพะยูน อำเภอกงหรา อำเภอตะโหมด อำเภอป่าบอน อำเภอศรีบรรพต อำเภอป่าพะยอม อำเภอบางแก้ว และอำเภอศรีนครินทร์

2) หมู่บ้าน (U2) ได้แก่ หมู่บ้านบนพื้นราบ (U201) มีเนื้อที่ 126,866 ไร่ หรือร้อยละ 5.93 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่เป็นที่อยู่อาศัยของประชาชนซึ่งกระจายตัวอยู่ทั่วไปในทุกอำเภอ

3) สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ (U3) มีเนื้อที่ 18,946 ไร่ หรือร้อยละ 0.89 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ สถานที่ราชการ โรงพยาบาล โรงเรียน วัดต่าง ๆ เป็นต้น

4) เส้นทางคมนาคม (U4) ได้แก่ ถนน มีเนื้อที่ 6,199 ไร่ หรือร้อยละ 0.29 ของเนื้อที่จังหวัด

5) ย่านอุตสาหกรรม (U5) มีเนื้อที่ 511 ไร่ หรือร้อยละ 0.03 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ โรงงานอุตสาหกรรม และลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร

6) พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้างอื่น ๆ (U6) มีเนื้อที่ 720 ไร่ หรือร้อยละ 0.04 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วยสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮ้าส์ สุสาน ป่าช้า สถานีบริการน้ำมัน

7) สนามกอล์ฟ (U7) มีเนื้อที่ 103 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ สนามกอล์ฟ (U701)

2.35.2 พื้นที่เกษตรกรรม (A) มีเนื้อที่ 1,259,383 ไร่ หรือร้อยละ 58.81 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วยพื้นที่นา พืชไร่ ไม้ยืนต้น ไม้ผล พืชสวน พืชไร่และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ พืชน้ำ สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และเกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม

1) พื้นที่นา (A1) มีเนื้อที่ 184,923 ไร่ หรือร้อยละ 8.63 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ นาข้าว มีเนื้อที่ 172,180 ไร่ หรือร้อยละ 8.04 ของเนื้อที่จังหวัด นาไร่ มีเนื้อที่ 10,106 ไร่ หรือร้อยละ 0.47 ของเนื้อที่จังหวัด และพื้นที่ลุ่ม+นาข้าว (M201+A101) มีเนื้อที่ 2,576 ไร่ หรือร้อยละ 0.12 ของเนื้อที่จังหวัด นาข้าว+ถั่วลิสง (A101+A210) และนาข้าว+นาหญ้า (A101+A510)

2) พืชไร่ (A2) มีเนื้อที่ 2,651 ไร่ หรือร้อยละ 0.12 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ สับปะรด (A205) มีเนื้อที่ 1,491 ไร่ หรือร้อยละ 0.07 ของเนื้อที่จังหวัด และไร้ร้าง (A200) มีเนื้อที่ 1,001 ไร่ หรือร้อยละ 0.05 ของเนื้อที่จังหวัด

3) ไม้ยืนต้น (A3) มีเนื้อที่ 1,032,118 หรือร้อยละ 48.22 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน และไม้ยืนต้นร้าง/เสื่อมโทรม

(1) ยางพารา (A302) มีเนื้อที่ 942,678 ไร่ หรือร้อยละ 44.04 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกอยู่ทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

(2) ปาล์มน้ำมัน (A303) มีเนื้อที่ 80,388 ไร่ หรือร้อยละ 3.76 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกกระจายทั่วทุกอำเภอ

(3) ไม้ยืนต้นร้าง/เสื่อมโทรม (A300) มีเนื้อที่ 5,961 ไร่ หรือร้อยละ 0.28 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกกระจายทั่วทุกอำเภอ

4) ไม้ผล (A4) มีเนื้อที่ 27,970 ไร่ หรือร้อยละ 1.30 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ไม้ผลผสม มะพร้าว กล้าย มังคุด ทุเรียน ลองกอง ลางสาด ฝรั่ง มะม่วง ส้มโอ และไม้ผลร้าง/เสื่อมโทรม

(1) ไม้ผลผสม (A401) มีเนื้อที่ 24,573 ไร่ หรือร้อยละ 1.15 ของเนื้อที่จังหวัด โดยมีการปลูกกระจายทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

(2) มะพร้าว (A405) มีเนื้อที่ 1,089 ไร่ หรือร้อยละ 0.05 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่กระจายทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

(3) กล้าย (A411) มีเนื้อที่ 616 ไร่ หรือร้อยละ 0.03 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกกระจายอยู่ทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

(4) มังคุด (A419) มีเนื้อที่ 379 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกกระจายอยู่ทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

(5) เงาะ (A404) มีเนื้อที่ 240 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกกระจายอยู่ทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

5) พืชสวน (A5) มีเนื้อที่ 1,490 ไร่ หรือร้อยละ 0.06 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ นาหญ้า (A510) มีเนื้อที่ 893 ไร่ หรือร้อยละ 0.04 ของเนื้อที่จังหวัด พืชสวนร้าง/เสื่อมโทรม (A500) มีเนื้อที่ 291 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 และพืชผัก (A502) มีเนื้อที่ 306 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด

6) พืชไร่เลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ (A7) มีเนื้อที่ 3,135 ไร่ หรือร้อยละ 0.15 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ พืชไร่เลี้ยงสัตว์ โรงเรือนเลี้ยงสุกร โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีกและโรงเรือนเลี้ยงโค กระบือ และม้า กระจายอยู่ทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

7) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (A9) มีเนื้อที่ 7,019 ไร่ หรือร้อยละ 0.33 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วยสถานที่เพาะเลี้ยงกุ้ง สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้าง สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำผสมและสถานที่เพาะเลี้ยงปลา

(1) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้าง (A903) มีเนื้อที่ 3,447 ไร่ หรือร้อยละ 0.16 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่เลี้ยงกระจายอยู่ทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

(2) สถานที่เพาะเลี้ยงกุ้ง (A903) มีเนื้อที่ 2,724 ไร่ หรือร้อยละ 0.13 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่เลี้ยงกระจายอยู่ทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

2.35.3 พื้นที่น้ำ (W) จังหวัดพัทลุง มีแหล่งน้ำมากมายหลายประเภท กระจายอยู่ทั่วไป ทุกอำเภอ มีเนื้อที่ 292,625 ไร่ หรือร้อยละ 17.04 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่

1) แหล่งน้ำธรรมชาติ (W1) เช่น แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง หนอง บึง ทะเลสาบ ทะเล โดยมีเนื้อที่เท่ากับ 278,295 ไร่ หรือร้อยละ 15.08 ของเนื้อที่จังหวัด

2) แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น (W2) เช่น อ่างเก็บน้ำ บ่อน้ำในไร่นา และคลองชลประทาน มีเนื้อที่ 14,178 ไร่ หรือร้อยละ 0.67 ของเนื้อที่จังหวัด กระจายเลี้ยวอยู่ทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

2.35.4 พื้นที่ป่าไม้ (F) มีเนื้อที่ 364,625 ไร่ หรือร้อยละ 17.04 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบไปด้วย ป่าไม้ผลัด ป่าชายเลน ป่าพรุ และป่าปลูกสมบูรณ์

1) ป่าไม้ผลัดใบ (F1) มีเนื้อที่รวม 322,791 ไร่ หรือร้อยละ 15.08 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่กระจายอยู่ทั่วไปทุกอำเภอของจังหวัด

2) ป่าชายเลน (F3) มีเนื้อที่รวม 2,080 ไร่ หรือร้อยละ 0.10 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่กระจายอยู่ทั่วไปทุกอำเภอของจังหวัด

3) ป่าพรุ (F4) มีเนื้อที่รวม 36,738 ไร่ หรือร้อยละ 2.06 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่กระจายอยู่ทั่วไปทุกอำเภอของจังหวัด

4) ป่าปลูก (F5) มีเนื้อที่ 16 ไร่

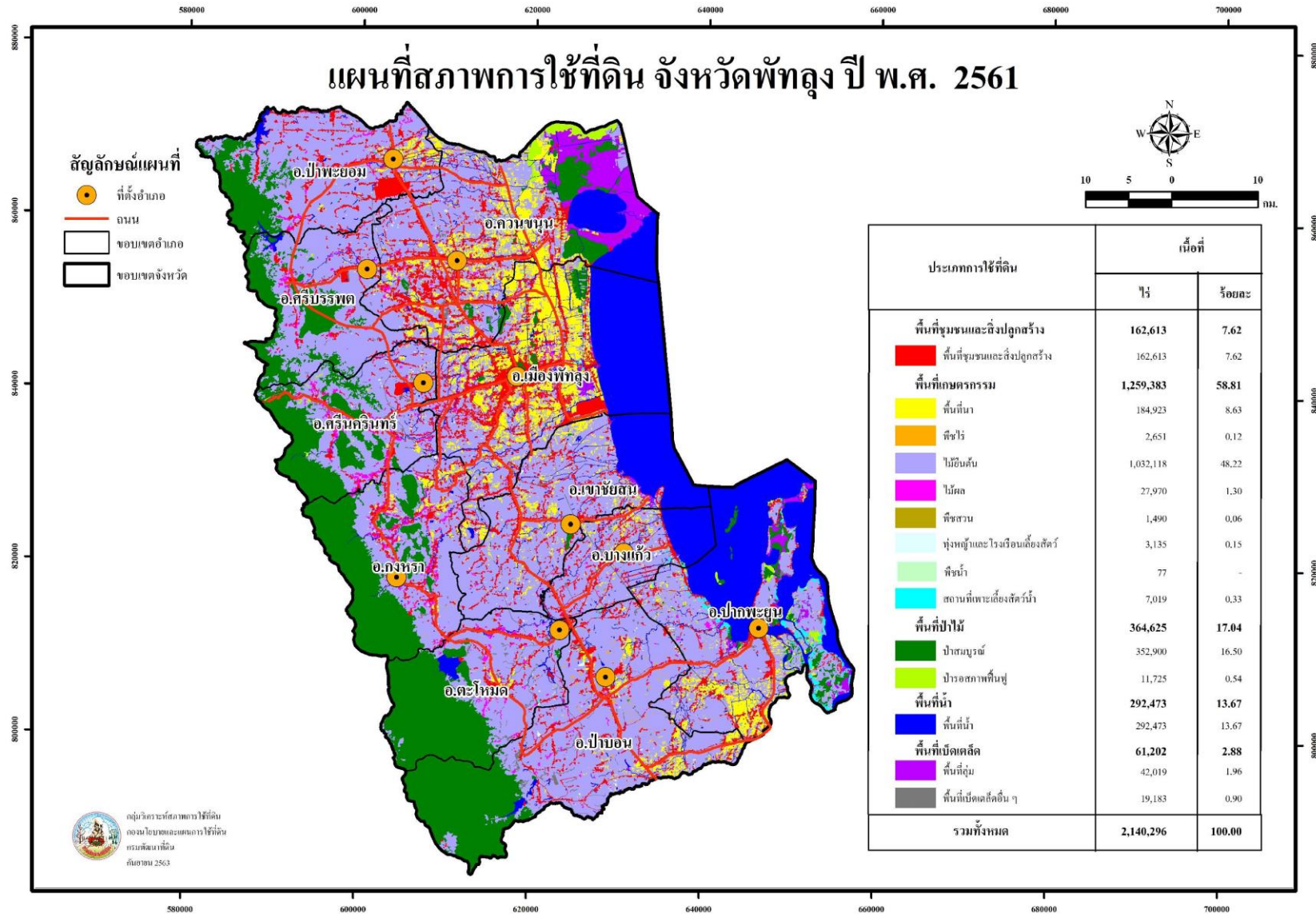
2.35.5 พื้นที่เบ็ดเตล็ด (M) มีเนื้อที่ 61,202 ไร่ หรือร้อยละ 2.86 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบไปด้วย พุ่มหญ้าธรรมชาติ พุ่มหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ พื้นที่ลุ่ม เหมืองเก่า บ่อขุดเก่า บ่อทราย บ่อดิน พื้นที่ถม ที่ทิ้งขยะ กระจายอยู่ทั่วไปทุกอำเภอ โดย

1) พุ่มหญ้าธรรมชาติ (M1) เช่น พุ่มหญ้าธรรมชาติ พุ่มหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ มีเนื้อที่เท่ากับ 15,065 ไร่ หรือร้อยละ 0.71 ของเนื้อที่จังหวัด

2) พื้นที่ลุ่ม (M201) มีเนื้อที่ 42,019 ไร่ หรือร้อยละ 1.96 ของเนื้อที่จังหวัด

3) เหมืองแร่ บ่อขุด (M3) เช่น เหมืองเก่า บ่อขุดเก่า บ่อทราย บ่อดิน มีเนื้อที่เท่ากับ 3,308 ไร่ หรือร้อยละ 0.15 ของเนื้อที่

4) ที่ทิ้งขยะ (M701) มีเนื้อที่ 4 ไร่

ภาพที่ 35 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดพัทลุง ปี พ.ศ.2561

ตารางที่ 35 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดพัทลุง ปี พ.ศ. 2561

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
U	พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	162,613	7.62
U101	ตัวเมืองและย่านการค้า	7,134	0.33
U201	หมู่บ้านบนพื้นราบ	126,866	5.93
U301	สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ	18,946	0.89
U405	ถนน	6,199	0.29
U502	โรงงานอุตสาหกรรม	2,523	0.12
U503	ลานตากและแหล่งรับซื้อทาง	122	0.01
U601	สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ	389	0.02
U602	รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮ้าส์	138	0.01
U603	สุสาน ป่าช้า	92	-
U605	สถานีบริการน้ำมัน	101	0.01
U701	สนามกอล์ฟ	103	0.01
A	พื้นที่เกษตรกรรม	1,259,383	58.81
A1	พื้นที่นา	184,923	8.63
A100	นาร้าง	10,106	0.47
A101	นาข้าว	172,175	8.04
A101+A210	นาข้าว+ถั่วลิสง	35	-
A101+A229	นาข้าว+พริก	5	-
A101+A510	นาข้าว+นาหญ้า	26	-
M201+A101	พื้นที่ลุ่ม+นาข้าว	2,576	0.12
A2	พืชไร่	2,651	0.12
A200	ไร่ร้าง	1,001	0.05
A202	ข้าวโพด	36	-
A203	อ้อย	11	-
A204	มันสำปะหลัง	11	-
A205	สับปะรด	1,487	0.07
A229	พริก	101	-
A3	ไม้ยืนต้น	1,032,118	48.22
A300	ไม้ยืนต้นร้าง/เสื่อมโทรม	5,961	0.28
A301	ไม้ยืนต้นผสม	941	0.04

ตารางที่ 35 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A302	ยางพารา	942,678	44.04
A303	ปาล์มน้ำมัน	80,388	3.76
A304	ยูคาลิปตัส	4	-
A305	สัก	4	-
A306	สะเดา	4	-
A307	สนประดิพัทธ์	163	0.01
A308	กระถิน	1,835	0.09
A315	ไฟปลูกเพื่อการค้า	29	-
A317	หมาก	56	-
A322	กฤษณา	20	-
A323	ตะกั่ว	35	-
A4	ไม้ผล	27,970	1.30
A400	ไม้ผลร้าง/เสื่อมโทรม	286	0.01
A401	ไม้ผลผสม	24,553	1.15
A402	ส้ม	7	-
A403	ทุเรียน	69	-
A404	เงาะ	240	0.01
A405	มะพร้าว	1,089	0.05
A407	มะม่วง	279	0.01
A411	กล้วย	616	0.03
A412	มะขาม	9	-
A413	ลำไย	14	-
A414	ฝรั่ง	102	0.01
A415	มะละกอ	35	-
A419	มังคุด	379	0.02
A420	लगาสาด ลองกอง	77	-
A421	ระกำสละ	50	-
A422	มะนาว	126	0.01
A426	แก้วมังกร	11	-
A427	ส้มโอ	24	-
A5	พืชสวน	1,490	0.06
A500	พืชสวนร้าง/เสื่อมโทรม	291	0.01
A502	พืชผัก	305	0.01

ตารางที่ 35 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A503	ไม้ดอก ไม้ประดับ	1	-
A510	นาหญ้า	893	0.04
A7	ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์	3,135	0.15
A701	ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์	703	0.03
A702	โรงเรือนเลี้ยงโค กระบือ และม้า	112	0.01
A703	โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก	1,822	0.09
A704	โรงเรือนเลี้ยงสุกร	498	0.02
A8	พืชน้ำ	77	-
A802	กก	57	-
A806	ผักบุ้ง	20	-
A9	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	7,019	0.33
A900	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้าง	3,447	0.16
A901	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำผสม	74	-
A902	สถานที่เพาะเลี้ยงปลา	774	0.04
A903	สถานที่เพาะเลี้ยงกุ้ง	2,724	0.13
F	พื้นที่ป่าไม้	364,625	17.04
F100	ป่าไม่ผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู	1,373	0.06
F101	ป่าไม่ผลัดใบสมบูรณ์	321,418	15.02
F300	ป่าชายเลนรอสภาพฟื้นฟู	252	0.01
F301	ป่าชายเลนสมบูรณ์	1,828	0.09
F400	ป่าพรุรอสภาพฟื้นฟู	10,084	0.47
F401	ป่าพรุสมบูรณ์	29,654	1.39
F500	ป่าปลูกรอสภาพฟื้นฟู	16	-
W	พื้นที่น้ำ	292,473	13.67
W101	แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง	15,066	0.70
W102	หนอง บึง ทะเลสาบ	263,229	12.30
W201	อ่างเก็บน้ำ	8,519	0.40
W202	บ่อน้ำในไร่นา	3,340	0.16
W203	คลองชลประทาน	2,319	0.11
M	พื้นที่เบ็ดเตล็ด	61,202	2.86
M101	ทุ่งหญ้าธรรมชาติ	5,892	0.28

ตารางที่ 35 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
M102	ทุ่งหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ	9,173	0.43
M201	พื้นที่ลุ่ม	42,019	1.96
M300	เหมืองเก่า บ่อขุดเก่า	325	0.02
M301	เหมืองแร่	226	0.01
M302	บ่อลูกรัง	1,982	0.09
M303	บ่อทราย	69	-
M304	บ่อดิน	706	0.03
M401	พื้นที่กองวัสดุ	21	-
M405	พื้นที่ถม	785	0.04
M701	ที่ทิ้งขยะ	4	-
รวมทั้งหมด		2,140,296	100.00

ที่มา: จากการวิเคราะห์โดยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน
กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน

2.36 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดภูเก็ต ปี พ.ศ. 2561

จังหวัดภูเก็ต มีเนื้อที่ทั้งหมด 339,396 ไร่ สามารถจำแนกประเภทการใช้ที่ดินออกเป็น 5 กลุ่ม คือ พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง (U) มีเนื้อที่ 101,955 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 30.04 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่เกษตรกรรม (A) มีเนื้อที่ 100,897 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 29.72 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่ป่าไม้ (F) มีเนื้อที่ 106,068 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 31.27 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่น้ำ (W) มีเนื้อที่ 6,704 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 1.98 ของเนื้อที่จังหวัด และพื้นที่เบ็ดเตล็ด (M) มีเนื้อที่ 23,772 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 6.99 ของเนื้อที่จังหวัด โดยการใช้ประโยชน์ในพื้นที่แต่ละประเภท มีรายละเอียด (ภาพที่ 36 และตารางที่ 36) ดังนี้

2.36.1 พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง (U) มีเนื้อที่ 101,955 ไร่ หรือร้อยละ 30.04 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วยตัวเมืองและย่านการค้า หมู่บ้าน/ที่ดินจัดสรรสร้าง หมู่บ้านบนพื้นราบ สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ สนามบิน ถนน ทางรถไฟ พื้นที่อุตสาหกรรมร้าง นิคมอุตสาหกรรม โรงงานอุตสาหกรรม ลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร สถานที่ร้าง สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮาส์ สุสาน ป่าช้า สถานีบริการน้ำมัน และสนามกอล์ฟ

1) ตัวเมืองและย่านการค้า (U1) มีเนื้อที่ 7,425 ไร่ หรือร้อยละ 2.19 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วยตัวอำเภอเมืองภูเก็ต อำเภอกระทุ่ม และอำเภอกลาง

2) หมู่บ้าน (U200) ได้แก่ หมู่บ้านบนพื้นราบ (U200) มีเนื้อที่ 64,365 ไร่ หรือร้อยละ 18.97 ของเนื้อที่จังหวัดและหมู่บ้าน/ที่ดินจัดสรรสร้าง (U200) มีเนื้อที่ 282 ไร่ หรือร้อยละ 0.08 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่เป็นที่อยู่อาศัยของประชาชนซึ่งกระจายตัวอยู่ทั่วไปในทุกอำเภอ

3) สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ (U3) มีเนื้อที่ 4,794 ไร่ หรือร้อยละ 1.41 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ สถานที่ราชการ โรงพยาบาล โรงเรียน วัดต่าง ๆ เป็นต้น

4) เส้นทางคมนาคม (U4) ได้แก่ ถนน มีเนื้อที่ 3,905 ไร่ หรือร้อยละ 1.15 ของเนื้อที่จังหวัด สนามบิน (U401) มีเนื้อที่ 1,425 ไร่ หรือร้อยละ 0.42 ของเนื้อที่จังหวัดและท่าเรือ (U404) มีเนื้อที่ 412 ไร่ หรือร้อยละ 0.12 ของเนื้อที่จังหวัด

5) ย่านอุตสาหกรรม (U5) มีเนื้อที่ 2,215 ไร่ หรือร้อยละ 1.79 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ โรงงานอุตสาหกรรม และลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตรและพื้นที่อุตสาหกรรมร้าง

6) พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้างอื่น ๆ (U6) มีเนื้อที่ 12,481 ไร่ หรือร้อยละ 1.68 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วยสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮาส์ สุสาน ป่าช้า สถานีบริการน้ำมัน

7) สนามกอล์ฟ (U7) มีเนื้อที่ 4,651 ไร่ หรือร้อยละ 1.37 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ สนามกอล์ฟ (U701)

2.36.2 พื้นที่เกษตรกรรม (A) มีเนื้อที่ 100,897 ไร่ หรือร้อยละ 29.72 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วยพื้นที่นา พืชไร่ ไม้ยืนต้น ไม้ผล พืชสวน พืชไร่และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ พืชน้ำ สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และเกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม

1) พื้นที่นา (A1) มีเนื้อที่ 1,527 ไร่ หรือร้อยละ 0.45 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ นาข้าว มีเนื้อที่ 97 ไร่ หรือร้อยละ 0.03 ของเนื้อที่จังหวัด นาร้าง มีเนื้อที่ 1,430 ไร่ หรือร้อยละ 0.42 ของเนื้อที่จังหวัด

2) พืชไร่ (A2) มีเนื้อที่ 1,763 ไร่ หรือร้อยละ 0.52 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ สับปะรด (A205) มีเนื้อที่ 1,545 ไร่ หรือร้อยละ 0.46 ของเนื้อที่จังหวัด ไร่ร้าง (A200) มีเนื้อที่ 154 ไร่ หรือร้อยละ 0.05 ของเนื้อที่จังหวัดและอ้อย (A203) มีเนื้อที่ 48 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด

3) ไม้ยืนต้น (A3) มีเนื้อที่ 79,293 หรือร้อยละ 23.35 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ไม้ยืนต้นผสมและไม้ยืนต้นร้าง/เสื่อมโทรม

(1) ยางพารา (A302) มีเนื้อที่ 72,544 ไร่ หรือร้อยละ 21.37 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกอยู่ทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

(2) ไม้ยืนต้นร้าง/เสื่อมโทรม (A300) มีเนื้อที่ 5,961 ไร่ หรือร้อยละ 0.28 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกกระจายทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

(3) ปาล์มน้ำมัน (A303) มีเนื้อที่ 3,370 ไร่ หรือร้อยละ 0.99 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกกระจายทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

(4) ไม้ยืนต้นผสม (A301) มีเนื้อที่ 1,912 ไร่ หรือร้อยละ 0.56 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกกระจายทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

4) ไม้ผล (A4) มีเนื้อที่ 11,288 ไร่ หรือร้อยละ 1.30 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ มะพร้าว ไม้ผลผสม กล้าย ไม้ผลร้าง/เสื่อมโทรม ทูเรียน มังคุด เงาะ ลองกอง ลางสาด มะม่วง ขนุน และมะม่วงหิมพานต์

(1) มะพร้าว (A405) มีเนื้อที่ 6,195 ไร่ หรือร้อยละ 1.83 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่กระจายทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

(2) ไม้ผลผสม (A401) มีเนื้อที่ 3,655 ไร่ หรือร้อยละ 1.08 ของเนื้อที่จังหวัด โดยมีการปลูกกระจายทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

(3) กล้าย (A411) มีเนื้อที่ 622 ไร่ หรือร้อยละ 0.18 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกกระจายอยู่ทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

(4) มังคุด (A419) มีเนื้อที่ 101 ไร่ หรือร้อยละ 0.03 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกกระจายทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

(5) เงาะ (A404) มีเนื้อที่ 98 ไร่ หรือร้อยละ 0.03 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกกระจายอยู่ทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

5) พืชสวน (A5) มีเนื้อที่ 721 ไร่ หรือร้อยละ 0.21 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ พืชผัก (A502) มีเนื้อที่ 458 ไร่ หรือร้อยละ 0.13 ของเนื้อที่จังหวัดไม้ดอก ไม้ประดับ (A503) มีเนื้อที่ 212 ไร่ หรือร้อยละ 0.06 ของเนื้อที่จังหวัด และพืชสวนร้าง/เสื่อมโทรม (A500) มีเนื้อที่ 51 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ของเนื้อที่จังหวัด

6) พืชไร่เลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ (A7) มีเนื้อที่ 744 ไร่ หรือร้อยละ 0.22 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ พืชไร่เลี้ยงสัตว์ โรงเรือนเลี้ยงสุกร โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีกและโรงเรือนเลี้ยงโค กระบือ และม้า กระจายอยู่ทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

7) พืชน้ำ (A8) มีเนื้อที่ 388 ไร่ หรือร้อยละ 0.11 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ผักบุ้ง (A806) มีเนื้อที่ 282 ไร่ หรือร้อยละ 0.08 ของเนื้อที่จังหวัด บัว (A803) มีเนื้อที่ 94 ไร่ หรือร้อยละ 0.03 ของเนื้อที่จังหวัด

8) เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม (A0) มีเนื้อที่ 23 ไร่หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม (A001)

9) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (A9) มีเนื้อที่ 5,150 ไร่ หรือร้อยละ 1.51 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วยสถานที่เพาะเลี้ยงกุ้ง สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้าง และสถานที่เพาะเลี้ยงปลา

(1) สถานที่เพาะเลี้ยงกุ้ง (A903) มีเนื้อที่ 4,462 ไร่ หรือร้อยละ 1.31 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่เลี้ยงกระจายอยู่ทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

(2) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้าง (A903) มีเนื้อที่ 609 ไร่ หรือร้อยละ 0.18 ของเนื้อที่จังหวัดส่วนใหญ่เลี้ยงกระจายอยู่ทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

2.36.3 พื้นที่น้ำ (W) จังหวัดภูเก็ต มีแหล่งน้ำมากมายหลายประเภท กระจายอยู่ทั่วไปทุกอำเภอ มีเนื้อที่ 6,704 ไร่ หรือร้อยละ 1.98 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่

1) แหล่งน้ำธรรมชาติ (W1) เช่น แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง หนอง บึง ทะเลสาบ ทะเล โดยมีเนื้อที่เท่ากับ 2,503 ไร่ หรือร้อยละ 0.74 ของเนื้อที่จังหวัด

2) แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น (W2) เช่น อ่างเก็บน้ำ บ่อน้ำในไร่นา และคลองชลประทาน มีเนื้อที่ 4,201 ไร่ หรือร้อยละ 0.80 ของเนื้อที่จังหวัด กระจายเลี้ยงอยู่ทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

2.36.4 พื้นที่ป่าไม้ (F) มีเนื้อที่ 106,068 ไร่ หรือร้อยละ 31.27 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบไปด้วย ป่าไม่ผลัดใบ ป่าผลัดใบ ป่าชายเลน ป่าพรุ ป่าพุ่ม และป่าปลูกสมบูรณ์

1) ป่าไม่ผลัดใบ (F1) มีเนื้อที่รวม 87,401 ไร่ หรือร้อยละ 25.76 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่กระจายอยู่ทั่วไปทุกอำเภอ

2) ป่าผลัดใบ (F2) มีเนื้อที่ 87 ไร่ หรือร้อยละ 0.03 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่กระจายอยู่ทั่วไปทุกอำเภอของจังหวัด

3) ป่าชายเลน (F3) มีเนื้อที่รวม 17,231 ไร่ หรือร้อยละ 5.08 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่กระจายอยู่ทั่วไปทุกอำเภอของจังหวัด

4) ป่าพุ่ม (F4) มีเนื้อที่รวม 268 ไร่ หรือร้อยละ 0.08 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่กระจายอยู่ทั่วไปทุกอำเภอของจังหวัด

5) ป่าชายหาด (F7) มีเนื้อที่รวม 1,081 ไร่ หรือร้อยละ 0.32 ของเนื้อที่จังหวัด

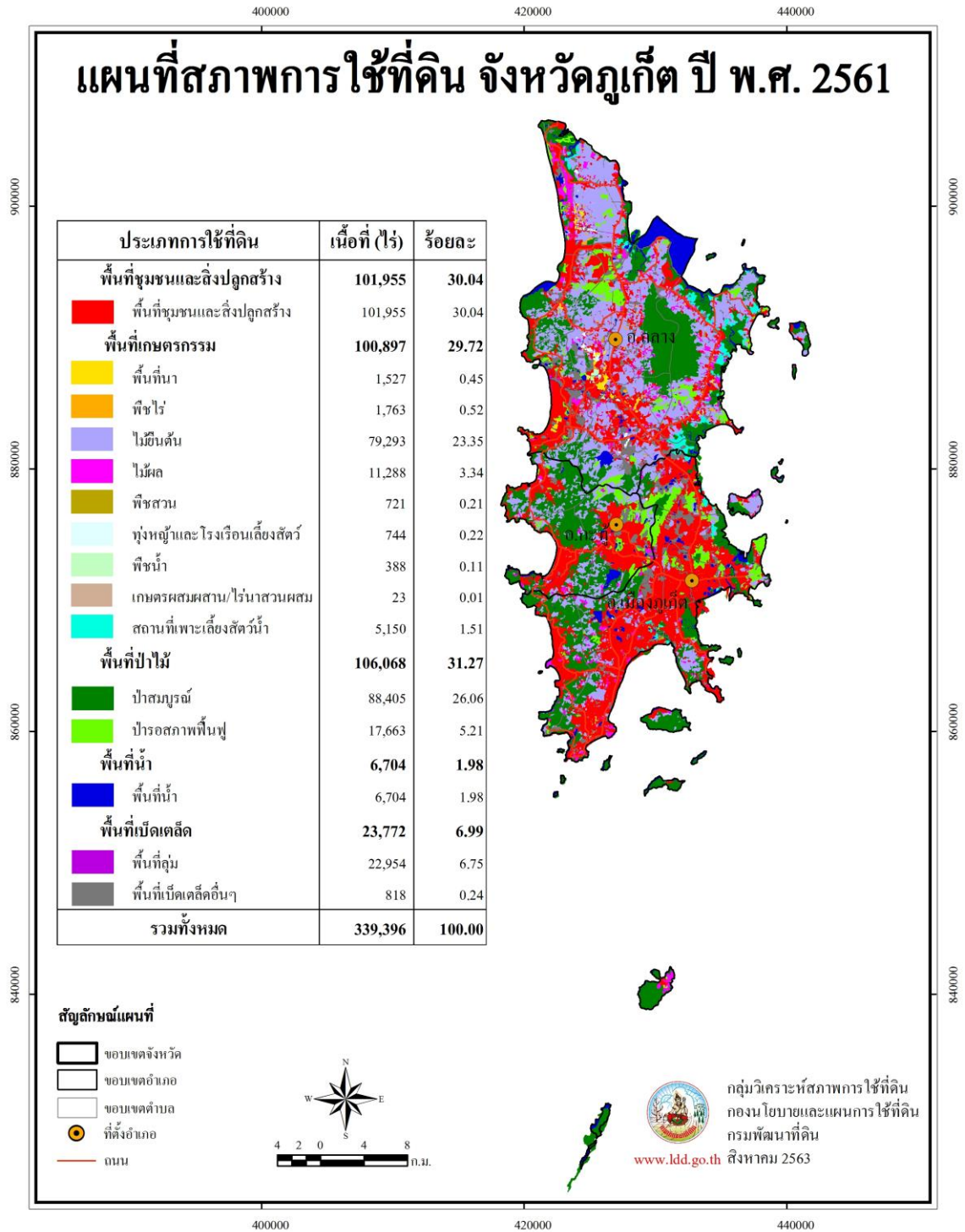
2.36.5 พื้นที่เบ็ดเตล็ด (M) มีเนื้อที่ 23,772 ไร่ หรือร้อยละ 6.99 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบไปด้วย พุ่มหญ้าธรรมชาติ พุ่มหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ พื้นที่ลุ่ม เหมืองเก่า บ่อขุดเก่า บ่อทราย บ่อดิน พื้นที่ถม ที่ทิ้งขยะ กระจายอยู่ทั่วไปทุกอำเภอ โดย

1) พุ่มหญ้าธรรมชาติ (M1) เช่น พุ่มหญ้าธรรมชาติ พุ่มหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ มีเนื้อที่เท่ากับ 12,850 ไร่ หรือร้อยละ 3.79 ของเนื้อที่จังหวัด

2) พื้นที่ลุ่ม (M201) มีเนื้อที่ 818 ไร่ หรือร้อยละ 0.24 ของเนื้อที่จังหวัด

3) เหมืองแร่ บ่อขุด (M3) เช่น เหมืองเก่า บ่อขุดเก่า บ่อทราย บ่อดิน มีเนื้อที่เท่ากับ 6,699 ไร่ หรือร้อยละ 1.96 ของเนื้อที่

4) หาดทราย (M601) มีเนื้อที่ 487 ไร่ หรือร้อยละ 0.14 ของเนื้อที่จังหวัด

ภาพที่ 36 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดภูเก็ต ปี พ.ศ. 2561

ตารางที่ 36 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดภูเก็ต ปี พ.ศ. 2561

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
U	พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	101,955	30.04
U101	ตัวเมืองและย่านการค้า	7,425	2.19
U200	หมู่บ้าน/ที่ดินจัดสรรร้าง	282	0.08
U201	หมู่บ้านบนพื้นราบ	64,365	18.97
U301	สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ	4,794	1.41
U401	สนามบิน	1,425	0.42
U404	ท่าเรือ	412	0.12
U405	ถนน	3,905	1.15
U500	พื้นที่อุตสาหกรรมร้าง	66	0.02
U502	โรงงานอุตสาหกรรม	2,114	0.62
U503	ลานตากและแหล่งรับซื้อทาง	35	0.01
U600	สถานที่ร้าง	10	-
U601	สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ	2,804	0.83
U602	รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮ้าส์	9,336	2.75
U603	สุสาน ป่าช้า	212	0.06
U605	สถานีบริการน้ำมัน	119	0.04
U701	สนามกอล์ฟ	4,651	1.37
A	พื้นที่เกษตรกรรม	100,897	29.72
A1	พื้นที่นา	1,527	0.45
A100	นาร้าง	1,430	0.42
A101	นาข้าว	97	0.03
A2	พืชไร่	1,763	0.52
A200	ไร่อ้อย	154	0.05
A203	อ้อย	48	0.01
A205	สับปะรด	1,545	0.46
A220	แตงโม	16	-
A3	ไม้ยืนต้น	79,293	23.35
A300	ไม้ยืนต้นร้าง/เสื่อมโทรม	891	0.26

ตารางที่ 36 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A301	ไม้ยืนต้นผสม	1,912	0.56
A302	ยางพารา	72,544	21.37
A303	ปาล์มน้ำมัน	3,370	0.99
A304	ยูคาลิปตัส	234	0.07
A306	สะเดา	21	0.01
A307	สนประดิพัทธ์	218	0.06
A314	หม่อน	22	0.01
A315	ไผ่ปลูกเพื่อการค้า	37	0.01
A317	หมาก	11	-
A318	จามจุรี	19	0.01
A322	กฤษณา	14	-
A4	ไม้ผล	11,288	3.34
A400	ไม้ผลร้าง/เสื่อมโทรม	373	0.11
A401	ไม้ผลผสม	3,655	1.08
A403	ทุเรียน	109	0.03
A404	เงาะ	98	0.03
A405	มะพร้าว	6,195	1.83
A407	มะม่วง	17	0.01
A408	มะม่วงหิมพานต์	61	0.02
A411	กล้วย	622	0.18
A416	ขนุน	22	0.01
A419	มังคุด	101	0.03
A420	กลางสาต ลองกอง	22	0.01
A422	มะนาว	13	-
A5	พืชสวน	721	0.21
A500	พืชสวนร้าง/เสื่อมโทรม	51	0.02
A502	พืชผัก	458	0.13
A503	ไม้ดอก ไม้ประดับ	212	0.06
A7	ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์	744	0.22
A701	ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์	468	0.14

ตารางที่ 36 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A702	โรงเรือนเลี้ยงโค กระบือ และม้า	35	0.01
A703	โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก	169	0.05
A704	โรงเรือนเลี้ยงสุกร	72	0.02
A8	พืชน้ำ	388	0.11
A801	พืชน้ำผสม	12	-
A803	บัว	94	0.03
A806	ผักบุ้ง	282	0.08
A0	เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม	23	0.01
A001	เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม	23	0.01
A9	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	5,150	1.51
A900	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้าง	609	0.18
A902	สถานที่เพาะเลี้ยงปลา	79	0.02
A903	สถานที่เพาะเลี้ยงกุ้ง	4,462	1.31
F	พื้นที่ป่าไม้	106,068	31.27
F100	ป่าไม้ผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู	16,348	4.82
F101	ป่าไม้ผลัดใบสมบูรณ์	71,053	20.94
F201	ป่าผลัดใบสมบูรณ์	87	0.03
F300	ป่าชายเลนรอสภาพฟื้นฟู	670	0.20
F301	ป่าชายเลนสมบูรณ์	16,561	4.88
F400	ป่าพรุรอสภาพฟื้นฟู	144	0.04
F401	ป่าพรุสมบูรณ์	124	0.04
F700	ป่าชายหาดรอสภาพฟื้นฟู	501	0.15
F701	ป่าชายหาดสมบูรณ์	580	0.17
W	พื้นที่น้ำ	6,704	1.98
W101	แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง	1,841	0.54
W102	หนอง บึง ทะเลสาบ	662	0.20
W201	อ่างเก็บน้ำ	1,477	0.44
W202	บ่อน้ำในไร่นา	2,691	0.79
W203	คลองชลประทาน	33	0.01
M	พื้นที่เบ็ดเตล็ด	23,772	6.99
M101	ทุ่งหญ้าธรรมชาติ	7,873	2.32

ตารางที่ 36 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
M102	ทุ่งหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ	4,977	1.47
M201	พื้นที่ลุ่ม	818	0.24
M300	เหมืองเก่า บ่อขุดเก่า	5,845	1.72
M301	เหมืองแร่	286	0.08
M302	บ่อลูกรัง	475	0.14
M303	บ่อทราย	9	-
M304	บ่อดิน	84	0.02
M401	พื้นที่กองวัสดุ	54	0.02
M403	ที่หินโผล่	277	0.08
M405	พื้นที่ถม	2,587	0.76
M601	หาดทราย	487	0.14
รวมทั้งหมด		339,396	100.00

ที่มา: จากการวิเคราะห์โดยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน
 กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน

2.37 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดยะลา ปี พ.ศ. 2561

จังหวัดยะลา มีเนื้อที่ทั้งหมด 2,825,674 ไร่ สามารถจำแนกประเภทการใช้ที่ดินออกเป็น 5 กลุ่ม คือ พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง (U) มีเนื้อที่ 89,914 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 3.18 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่เกษตรกรรม (A) มีเนื้อที่ 1,605,090 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 56.80 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่ป่าไม้ (F) มีเนื้อที่ 1,042,524 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 36.90 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่น้ำ (W) มีเนื้อที่ 50,975 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 1.80 ของเนื้อที่จังหวัด และพื้นที่เบ็ดเตล็ด (M) มีเนื้อที่ 37,171 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 1.32 ของเนื้อที่จังหวัด โดยการใช้ประโยชน์ในพื้นที่แต่ละประเภท มีรายละเอียด (ภาพที่ 37 และตารางที่ 37) ดังนี้

2.37.1 พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง (U) มีเนื้อที่ 89,914 ไร่ หรือร้อยละ 3.18 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วยตัวเมืองและย่านการค้า หมู่บ้าน/ที่ดินจัดสรรสร้าง หมู่บ้านบนพื้นราบ สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ สนามบิน ถนน ทางรถไฟ พื้นที่อุตสาหกรรมร้าง นิคมอุตสาหกรรม โรงงานอุตสาหกรรม ลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร สถานที่ร้าง สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮาส์ และสุสาน ป่าช้า

1) ตัวเมืองและย่านการค้า (U1) มีเนื้อที่ 16,856 ไร่ หรือร้อยละ 0.60 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วยตัวอำเภอเมืองยะลา อำเภอรามัน อำเภอกงปิ่น อำเภอยะหา อำเภอกาบัง อำเภอบันนังสตา อำเภอธารโตและอำเภอเบตง

2) หมู่บ้าน (U2) ประกอบด้วย หมู่บ้านบนพื้นราบ (U201) มีเนื้อที่ 55,354 ไร่ หรือร้อยละ 1.96 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่เป็นที่อยู่อาศัยของประชาชนซึ่งกระจายตัวอยู่ทั่วไปในทุกอำเภอ

3) สถานที่ราชการและสถาบันต่างๆ (U3) มีเนื้อที่ 6,227 ไร่ หรือร้อยละ 0.22 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ สถานที่ราชการ โรงพยาบาล โรงเรียน วัดต่างๆ เป็นต้น

4) เส้นทางคมนาคม (U4) มีเนื้อที่รวม 8,539 ไร่ หรือร้อยละ 0.30 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย ถนน มีเนื้อที่ 8,432 ไร่ หรือร้อยละ 0.30 ของเนื้อที่จังหวัด สนามบิน (U401) มีเนื้อที่ 33 ไร่ และทางรถไฟ (U406) มีเนื้อที่ 74 ไร่

5) ย่านอุตสาหกรรม (U5) มีเนื้อที่ 2,501 ไร่ หรือร้อยละ 0.09 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ โรงงานอุตสาหกรรม ลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร

6) พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้างอื่น ๆ (U6) มีเนื้อที่ 437 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วยสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮาส์ และสุสาน ป่าช้า

2.1.2 พื้นที่เกษตรกรรม (A) มีเนื้อที่ 1,605,090 ไร่ หรือร้อยละ 56.80 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วยพื้นที่นา พืชไร่ ไม้ยืนต้น ไม้ผล พืชสวน ทุ่งหญ้าและโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ พืชน้ำ สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และเกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม

1) พื้นที่นา (A1) มีเนื้อที่ 66,146 ไร่ หรือร้อยละ 2.34 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ นาข้าว มีเนื้อที่ 54,827 ไร่ หรือร้อยละ 1.94 ของเนื้อที่จังหวัด นาร้าง มีเนื้อที่ 11,319 ไร่ หรือร้อยละ 0.40 ของเนื้อที่จังหวัด

2) ไม้ยืนต้น (A3) มีเนื้อที่ 1,347,659 ไร่ หรือร้อยละ 47.69 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ไม้ยืนต้นผสมและไม้ยืนต้นร้าง/เสื่อมโทรม

(1) ยางพารา (A302) มีเนื้อที่ 1,336,325 ไร่ หรือร้อยละ 47.29 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกอยู่ทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

(2) ปาล์มน้ำมัน (A303) มีเนื้อที่ 5,969 ไร่ หรือร้อยละ 0.21 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกกระจายทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

(3) ไม้ยืนต้นผสม (A301) มีเนื้อที่ 5,232 ไร่ หรือร้อยละ 0.19 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกกระจายทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

3) ไม้ผล (A4) มีเนื้อที่ 190,937 ไร่ หรือร้อยละ 6.77 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ไม้ผลผสม มะพร้าว ทูเรียน ไม้ผลร้าง/เสื่อมโทรม ส้ม มังคุด เงาะ และกลางสาต ลองกอง

(1) ไม้ผลผสม (A401) มีเนื้อที่ 187,256 ไร่ หรือร้อยละ 6.63 ของเนื้อที่จังหวัด โดยมีการปลูกกระจายทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

(2) มะพร้าว (A405) มีเนื้อที่ 1,902 ไร่ หรือร้อยละ 0.07 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่กระจายทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

(3) ทูเรียน (A403) มีเนื้อที่ 1,331 ไร่ หรือร้อยละ 0.05 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกกระจายอยู่ทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

(4) ไม้ผลร้าง/เสื่อมโทรม (A400) มีเนื้อที่ 228 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกกระจายอยู่ทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

(5) ส้ม (A402) มีเนื้อที่ 166 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกกระจายอยู่ทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

4) พืชสวน (A5) มีเนื้อที่ 114 ไร่ ได้แก่ พืชผัก (A502) มีเนื้อที่ 114 ไร่

5) ฟุ้งหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ (A7) มีเนื้อที่ 35 ไร่ ได้แก่ โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก กระจายอยู่ทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

6) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (A9) มีเนื้อที่ 199 ไร่ ประกอบด้วยสถานที่เพาะเลี้ยงกุ้ง สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้าง สถานที่เพาะเลี้ยงปลาและสถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำผสม

2.37.3 พื้นที่น้ำ (W) จังหวัดยะลา มีแหล่งน้ำมากมายหลายประเภท กระจายอยู่ทั่วไปทุกอำเภอ มีเนื้อที่ 50,975 ไร่ หรือร้อยละ 1.80 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่

1) แหล่งน้ำธรรมชาติ (W1) เช่น แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง หนอง บึง ทะเลสาบ โดยมีเนื้อที่เท่ากับ 13,841 ไร่ หรือร้อยละ 0.49 ของเนื้อที่จังหวัด

2) แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น (W2) เช่น อ่างเก็บน้ำ บ่อน้ำในไร่นา และคลองชลประทาน มีเนื้อที่ 37,134 ไร่ หรือร้อยละ 1.31 ของเนื้อที่จังหวัด กระจายเลี้ยงอยู่ทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

2.37.4 พื้นที่ป่าไม้ (F) มีเนื้อที่ 1,042,524 ไร่ หรือร้อยละ 36.90 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย ป่าไม่ผลัดใบ และป่าผลัดใบ

1) ป่าไม่ผลัดใบ (F1) มีเนื้อที่รวม 1,041,502 ไร่ หรือร้อยละ 36.86 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่กระจายอยู่ทั่วไปทุกอำเภอของจังหวัด

2) ป่าผลัดใบ (F4) มีเนื้อที่รวม 1,022 ไร่ หรือร้อยละ 0.04 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่กระจายอยู่ทั่วไปทุกอำเภอของจังหวัด

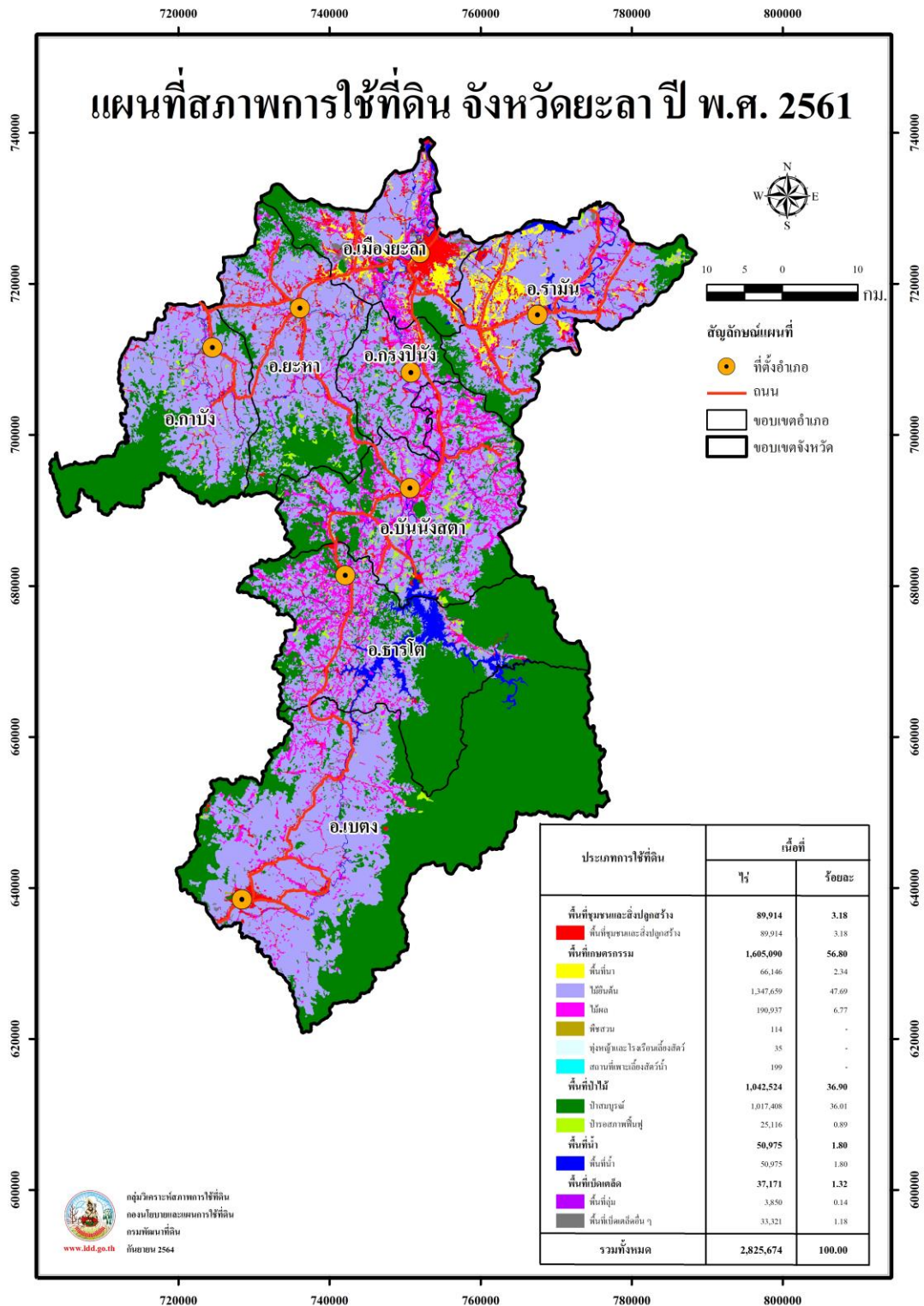
2.37.5 พื้นที่เบ็ดเตล็ด (M) มีเนื้อที่ 37,171 ไร่ หรือร้อยละ 1.32 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบไปด้วย พุ่มหญ้าธรรมชาติ พุ่มหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ พื้นที่ลุ่ม เหมืองเก่า บ่อขุดเก่า บ่อทราย บ่อลูกรัง บ่อดิน พื้นที่ถม กระจายอยู่ทั่วไปทุกอำเภอ ได้แก่

1) พุ่มหญ้าธรรมชาติ (M1) เช่น พุ่มหญ้าธรรมชาติ พุ่มหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ มีเนื้อที่เท่ากับ 28,807 ไร่ หรือร้อยละ 1.12 ของเนื้อที่จังหวัด

2) พื้นที่ลุ่ม (M201) มีเนื้อที่ 3,850 ไร่ หรือร้อยละ 0.14 ของเนื้อที่จังหวัด

3) เหมืองแร่ บ่อขุด (M3) เช่น เหมืองเก่า บ่อขุดเก่า บ่อทราย บ่อดิน มีเนื้อที่เท่ากับ 3,756 ไร่ หรือร้อยละ 0.13 ของเนื้อที่

4) พื้นที่ถม (M405) มีเนื้อที่ 758 ไร่ หรือร้อยละ 0.03 ของเนื้อที่จังหวัด

ภาพที่ 37 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดยะลา พ.ศ. 2561

ตารางที่ 37 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดยะลา ปี พ.ศ. 2561

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
U	พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	89,914	3.18
U101	ตัวเมืองและย่านการค้า	16,856	0.60
U201	หมู่บ้านบนพื้นราบ	55,354	1.96
U301	สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ	6,227	0.22
U401	สนามบิน	33	0.00
U405	ถนน	8,432	0.30
U406	ทางรถไฟ	74	0.00
U502	โรงงานอุตสาหกรรม	2,501	0.09
U601	สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ	241	0.01
U602	รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮ้าส์	114	0.00
U603	สุสาน ป่าช้า	82	0.00
A	พื้นที่เกษตรกรรม	1,605,090	56.80
A1	พื้นที่นา	66,146	2.34
A100	นาไร่	11,319	0.40
A101	นาข้าว	54,827	1.94
A3	ไม้ยืนต้น	1,347,659	47.69
A300	ไม้ยืนต้นร้าง/เสื่อมโทรม	133	-
A301	ไม้ยืนต้นผสม	5,232	0.19
A302	ยางพารา	1,336,325	47.29
A303	ปาล์มน้ำมัน	5,969	0.21
A4	ไม้ผล	190,937	6.77
A400	ไม้ผลร้าง/เสื่อมโทรม	228	0.01
A401	ไม้ผลผสม	187,256	6.63
A402	ส้ม	166	0.01
A403	ทุเรียน	1,331	0.05
A404	เงาะ	15	-

ตารางที่ 37 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A405	มะพร้าว	1,902	0.07
A419	มังคุด	14	-
A420	ยางสด ลองกอง	25	-
A5	พืชสวน	114	-
A502	พืชผัก	114	-
A7	ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์	35	-
A703	โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก	35	-
A9	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	199	-
A900	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้าง	37	-
A901	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำผสม	52	-
A902	สถานที่เพาะเลี้ยงปลา	83	-
A903	สถานที่เพาะเลี้ยงกุ้ง	27	-
F	พื้นที่ป่าไม้	1,042,524	36.90
F100	ป่าไม้ผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู	24,617	0.87
F101	ป่าไม้ผลัดใบสมบูรณ์	1,016,885	35.99
F400	ป่าพรุรอสภาพฟื้นฟู	499	0.02
F401	ป่าพรุสมบูรณ์	523	0.02
W	พื้นที่น้ำ	50,975	1.80
W101	แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง	12,973	0.46
W102	หนอง บึง ทะเลสาบ	868	0.03
W201	อ่างเก็บน้ำ	35,568	1.26
W202	บ่อน้ำในไร่นา	1,161	0.04
W203	คลองชลประทาน	405	0.01
M	พื้นที่เบ็ดเตล็ด	37,171	1.32
M101	ทุ่งหญ้าธรรมชาติ	4,171	0.15
M102	ทุ่งหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ	24,636	0.87
M201	พื้นที่ลุ่ม	3,850	0.14
M300	เหมืองเก่า บ่อขุดเก่า	1,163	0.04
M302	บ่อลูกรัง	545	0.02
M303	บ่อทราย	46	0.00

ตารางที่ 37 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
M304	บ่อดิน	2,002	0.07
M405	พื้นที่ถม	758	0.03
รวมทั้งหมด		2,825,674	100.00

ที่มา: จากการวิเคราะห์โดยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน
กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน

2.38 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดระนอง ปี พ.ศ. 2561

จังหวัดระนอง มีเนื้อที่ทั้งหมด 2,061,278 ไร่ สามารถจำแนกประเภทการใช้ที่ดินออกเป็น 5 กลุ่ม คือ พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง (U) มีเนื้อที่ 54,039 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 2.63 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่เกษตรกรรม (A) มีเนื้อที่ 737,323 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 35.77 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่ป่าไม้ (F) มีเนื้อที่ 1,160,738 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 56.30 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่น้ำ (W) มีเนื้อที่ 82,639 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 4.00 ของเนื้อที่จังหวัด และพื้นที่เบ็ดเตล็ด (M) มีเนื้อที่ 26,539 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 1.30 ของเนื้อที่จังหวัด โดยการใช้ประโยชน์ในพื้นที่แต่ละประเภท มีรายละเอียด (ภาพที่ 38 และตารางที่ 38) ดังนี้

2.38.1 พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง (U) มีเนื้อที่ 54,039 ไร่ หรือร้อยละ 2.63 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วยตัวเมืองและย่านการค้า หมู่บ้าน/ที่ดินจัดสรรสร้าง หมู่บ้านบนพื้นราบ สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ สนามบิน ถนน ทางรถไฟ พื้นที่อุตสาหกรรมร้าง นิคมอุตสาหกรรม โรงงานอุตสาหกรรม ลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร สถานที่ร้าง สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮาส์ สุสาน ป่าช้า และสถานีบริการน้ำมัน

1) ตัวเมืองและย่านการค้า (U1) มีเนื้อที่ 7,137 ไร่ หรือร้อยละ 0.35 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย ตัวอำเภอเมืองระนอง อำเภอละอุ่น อำเภอกะเปอร์ อำเภอกะบุรี และอำเภอสušสำราญ

2) หมู่บ้าน (U2) มีเนื้อที่รวม 270,019 ไร่ หรือร้อยละ 1.31 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วยหมู่บ้านบนพื้นราบ มีเนื้อที่ 26,836 ไร่ หรือร้อยละ 1.30 ของเนื้อที่จังหวัด หมู่บ้าน/ที่ดินจัดสรร (U200) มีเนื้อที่ 124 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัดและหมู่บ้านชาวเล (U203) มีเนื้อที่ 59 ไร่ ส่วนใหญ่เป็นที่อยู่อาศัยของประชาชนซึ่งกระจายตัวอยู่ทั่วไปในทุกอำเภอ

3) สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ (U3) มีเนื้อที่ 8,278 ไร่ หรือร้อยละ 0.40 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ สถานที่ราชการ โรงพยาบาล โรงเรียน วัดต่าง ๆ เป็นต้น

4) เส้นทางคมนาคม (U4) มีเนื้อที่รวม 7,259 ไร่ หรือร้อยละ 0.36 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย ถนน มีเนื้อที่ 5,055 ไร่ หรือร้อยละ 0.25 ของเนื้อที่จังหวัด สนามบิน มีเนื้อที่ 2,012 ไร่ หรือร้อยละ 0.10 ของเนื้อที่จังหวัดและท่าเรือ มีเนื้อที่ 192 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด

5) ย่านอุตสาหกรรม (U5) มีเนื้อที่ 2,091 ไร่ หรือร้อยละ 0.10 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ โรงงานอุตสาหกรรม ลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตรและพื้นที่อุตสาหกรรมร้าง

6) พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้างอื่น ๆ (U6) มีเนื้อที่ 2,255 ไร่ หรือร้อยละ 0.11 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วยสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮาส์ สุสาน ป่าช้า สถานีบริการน้ำมัน

2.38.2 พื้นที่เกษตรกรรม (A) มีเนื้อที่ 737,323 ไร่ หรือร้อยละ 35.77 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วยพื้นที่นา พืชไร่ ไม้ยืนต้น ไม้ผล พืชสวน ทุ่งหญ้าและโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ พืชน้ำ สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และเกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม

1) พื้นที่นา (A1) มีเนื้อที่ 2,753 ไร่ หรือร้อยละ 0.14 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ นาข้าว มีเนื้อที่ 1,000 ไร่ หรือร้อยละ 0.05 ของเนื้อที่จังหวัด นาไร่ มีเนื้อที่ 1,753 ไร่ หรือร้อยละ 0.09 ของเนื้อที่จังหวัด

2) พืชไร่ (A2) มีเนื้อที่ 279 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ได้แก่ พืชไร่ผสม (A201) มีเนื้อที่ 208 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด

3) ไม้ยืนต้น (A3) มีเนื้อที่ 665,032 ไร่หรือร้อยละ 32.26 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน กาแฟ ไม้ยืนต้นผสมและหมาก

(1) ยางพารา (A302) มีเนื้อที่ 446,771 ไร่ หรือร้อยละ 281.67 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกอยู่ทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

(2) ปาล์มน้ำมัน (A303) มีเนื้อที่ 179,570 ไร่ หรือร้อยละ 8.71 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกกระจายทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

(3) กาแฟ (A312) มีเนื้อที่ 27,504 ไร่ หรือร้อยละ 1.33 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกกระจายทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

(4) ไม้ยืนต้นผสม (A301) มีเนื้อที่ 4,089 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.20 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกกระจายทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

(5) หมาก (A317) มีเนื้อที่ 3,495 ไร่ หรือร้อยละ 0.17 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกกระจายทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

4) ไม้ผล (A4) มีเนื้อที่ 55,602 ไร่ หรือร้อยละ 2.69 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ไม้ผลผสมทุเรียน มะม่วงหิมพานต์ มังคุด มะพร้าว ลองกอง ลางสาด กล้วย มะม่วง ส้ม และไม้ผลร้าง/เสื่อมโทรม

(1) ไม้ผลผสม (A401) มีเนื้อที่ 22,108 ไร่ หรือร้อยละ 0.07 ของเนื้อที่จังหวัด โดยมีการปลูกกระจายทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

(2) ทุเรียน (A403) มีเนื้อที่ 19,056 ไร่ หรือร้อยละ 0.92 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกกระจายอยู่ทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

(3) มะม่วงหิมพานต์ (A408) มีเนื้อที่ 5,703 ไร่ หรือร้อยละ 0.028 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกกระจายอยู่ทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

(4) มังคุด (A419) มีเนื้อที่ 3,880 ไร่ หรือร้อยละ 0.19 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกกระจายทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

(5) มะพร้าว (A405) มีเนื้อที่ 2,584 ไร่ หรือร้อยละ 0.13 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกกระจายทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

5) พืชสวน (A5) มีเนื้อที่รวม 159 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย พืชผัก (A502) 69 ไร่ และไม้ดอกไม้ประดับ (A503) มีเนื้อที่ 90 ไร่

6) พุ่มหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ (A7) มีเนื้อที่ 1,166 ไร่ หรือร้อยละ 0.06 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ พุ่มหญ้าเลี้ยงสัตว์ โรงเรือนเลี้ยงสุกร และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก เลี้ยงกระจายอยู่ทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

7) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (A9) มีเนื้อที่ 12,332 ไร่ หรือร้อยละ 0.60 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วยสถานที่เพาะเลี้ยงกุ้ง สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้าง สถานที่เพาะเลี้ยงปู หอย และสถานที่เพาะเลี้ยงปลา

(1) สถานที่เพาะเลี้ยงกุ้ง (A903) มีเนื้อที่ 10,747 ไร่ หรือร้อยละ 0.52 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่เลี้ยงกระจายอยู่ทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

(2) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้าง (A903) มีเนื้อที่ 857 ไร่ หรือร้อยละ 0.04 ของเนื้อที่จังหวัดส่วนใหญ่เลี้ยงกระจายอยู่ทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

2.38.3 พื้นที่น้ำ (W) จังหวัดระนอง มีแหล่งน้ำมากมายหลายประเภท กระจายอยู่ทั่วไป ทุกอำเภอ มีเนื้อที่ 82,639 ไร่ หรือร้อยละ 4.00 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่

1) แหล่งน้ำธรรมชาติ (W1) เช่น แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง หนอง บึง ทะเลสาบ ทะเล โดยมีเนื้อที่เท่ากับ 79,335 ไร่ หรือร้อยละ 3.84 ของเนื้อที่จังหวัด

2) แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น (W2) เช่น อ่างเก็บน้ำ และบ่อน้ำในไร่นา มีเนื้อที่ 3,304 ไร่ หรือร้อยละ 0.16 ของเนื้อที่จังหวัด กระจายเลียงอยู่ทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

2.38.4 พื้นที่ป่าไม้ (F) มีเนื้อที่ 1,160,738 ไร่ หรือร้อยละ 56.30 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบไปด้วย ป่าไม้ผลัดใบ ป่าชายเลน และป่าปลูก

1) ป่าไม้ผลัดใบ (F1) มีเนื้อที่รวม 991,280 ไร่ หรือร้อยละ 48.09 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่กระจายอยู่ทั่วไปทุกอำเภอ

2) ป่าชายเลน (F3) มีเนื้อที่รวม 169,158 ไร่ หรือร้อยละ 8.20 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่กระจายอยู่ทั่วไปทุกอำเภอ

3) ป่าปลูก (F5) มีเนื้อที่รวม 300 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่กระจายอยู่ทั่วไปทุกอำเภอ

2.38.5 พื้นที่เบ็ดเตล็ด (M) มีเนื้อที่ 26,539 ไร่ หรือร้อยละ 1.30 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบไปด้วย พุ่มหญ้าธรรมชาติ พุ่มหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ ไร่ป่า ไร่หนาม พื้นที่ลุ่ม เหมืองเก่า บ่อขุดเก่า บ่อทราย บ่อดิน พื้นที่ถม ที่ทิ้งขยะ กระจายอยู่ทั่วไปทุกอำเภอ โดย

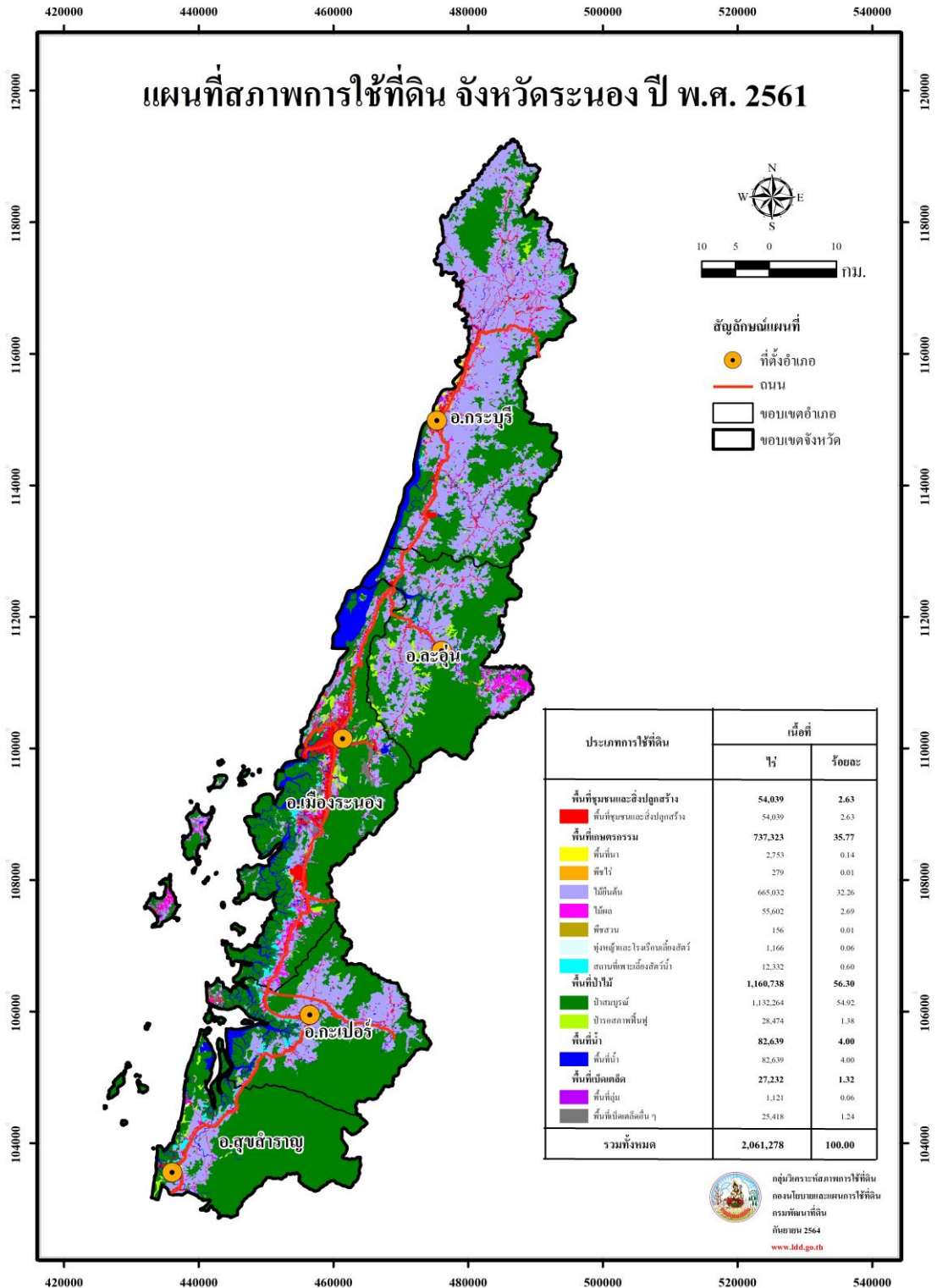
1) พุ่มหญ้าธรรมชาติ (M1) เช่น พุ่มหญ้าธรรมชาติ พุ่มหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ ไร่ป่า ไร่หนาม มีเนื้อที่เท่ากับ 17,836 ไร่ หรือร้อยละ 0.86 ของเนื้อที่จังหวัด

2) พื้นที่ลุ่ม (M201) มีเนื้อที่ 1,121 ไร่ หรือร้อยละ 0.06 ของเนื้อที่จังหวัด

3) เหมืองแร่ บ่อขุด (M3) เช่น เหมืองเก่า บ่อขุดเก่า บ่อทราย บ่อดิน มีเนื้อที่เท่ากับ 4,422 ไร่ หรือร้อยละ 3.29 ของเนื้อที่จังหวัด

4) หาดทราย (M601) มีเนื้อที่ 636 ไร่ หรือร้อยละ 0.03 ของเนื้อที่จังหวัด

5) ที่ทิ้งขยะ (M701) มีเนื้อที่ 41 ไร่

ภาพที่ 38 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดระนอง พ.ศ. 2561

ตารางที่ 38 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดระนอง ปี พ.ศ. 2561

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
U	พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	54,039	2.63
U101	ตัวเมืองและย่านการค้า	7,137	0.35
U200	หมู่บ้าน/ที่ดินจัดสรรร้าง	124	0.01
U201	หมู่บ้านบนพื้นราบ	26,836	1.30
U203	หมู่บ้านชาวเล	59	-
U301	สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ	8,278	0.40
U401	สนามบิน	2,012	0.10
U404	ท่าเรือ	192	0.01
U405	ถนน	5,055	0.25
U500	พื้นที่อุตสาหกรรมร้าง	34	-
U502	โรงงานอุตสาหกรรม	1,964	0.10
U503	ลานตากและแหล่งรับซื้อทาง	93	-
U601	สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ	848	0.04
U602	รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮ้าส์	997	0.05
U603	สุสาน ป่าช้า	381	0.02
U605	สถานีบริการน้ำมัน	29	-
A	พื้นที่เกษตรกรรม	737,323	35.77
A1	พื้นที่นา	2,753	0.14
A100	นาร้าง	1,753	0.09
A101	นาข้าว	1,000	0.05
A2	พืชไร่	279	0.01
A201	พืชไร่ผสม	208	0.01
A205	สับปะรด	54	-
A221	ลูกเดือย	17	-
A3	ไม้ยืนต้น	665,032	32.26
A300	ไม้ยืนต้นร้าง/เสื่อมโทรม	3,268	0.16

ตารางที่ 38 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A301	ไม้ยืนต้นผสม	4,089	0.20
A302	ยางพารา	446,771	21.67
A303	ปาล์มน้ำมัน	179,570	8.71
A305	สัก	79	0.01
A307	สนประดิพัทธ์	195	0.01
A312	กาแฟ	27,504	1.33
A317	หมาก	3,495	0.17
A322	กฤษณา	39	-
A323	ตะกั่ว	22	-
A4	ไม้ผล	55,602	2.69
A400	ไม้ผลร้าง/เสื่อมโทรม	174	0.01
A401	ไม้ผลผสม	22,108	1.07
A402	ส้ม	18	-
A403	ทุเรียน	19,056	0.92
A404	เงาะ	162	0.01
A405	มะพร้าว	2,584	0.13
A407	มะม่วง	20	-
A408	มะม่วงหิมพานต์	5,703	0.28
A411	กล้วย	923	0.04
A416	ขนุน	16	-
A419	มังคุด	3,880	0.19
A420	กลางสาด ลองกอง	896	0.04
A422	มะนาว	62	-
A5	พืชสวน	159	0.01
A502	พืชผัก	69	-
A503	ไม้ดอก ไม้ประดับ	90	0.01
A7	ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์	1,166	0.06
A701	ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์	537	0.03
A703	โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก	496	0.02
A704	โรงเรือนเลี้ยงสุกร	133	0.01

ตารางที่ 38 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A9	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	12,332	0.60
A900	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้าง	857	0.04
A901	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำผสม	14	-
A902	สถานที่เพาะเลี้ยงปลา	124	0.01
A903	สถานที่เพาะเลี้ยงกุ้ง	10,747	0.52
A904	สถานที่เพาะเลี้ยงปู หอย	590	0.03
F	พื้นที่ป่าไม้	1,160,738	56.30
F100	ป่าไม่ผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู	26,528	1.29
F101	ป่าไม่ผลัดใบสมบูรณ์	964,752	46.80
F300	ป่าชายเลนรอสภาพฟื้นฟู	1,895	0.09
F301	ป่าชายเลนสมบูรณ์	167,263	8.11
F500	ป่าปลูกรอสภาพฟื้นฟู	51	-
F501	ป่าปลูกสมบูรณ์	249	0.01
W	พื้นที่น้ำ	82,639	4.00
W101	แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง	70,760	3.43
W102	หนอง บึง ทะเลสาบ	270	0.01
W103	ทะเล	8,305	0.40
W201	อ่างเก็บน้ำ	1,848	0.09
W202	บ่อน้ำในไร่นา	1,456	0.07
M	พื้นที่เบ็ดเตล็ด	26,539	1.30
M101	ทุ่งหญ้าธรรมชาติ	6,254	0.30
M102	ทุ่งหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ	11,523	0.56
M103	ไผ่ป่า ไผ่หนาม	59	-
M201	พื้นที่ลุ่ม	1,121	0.06
M300	เหมืองเก่า บ่อขุดเก่า	2,043	0.10
M301	เหมืองแร่	3,115	0.15
M302	บ่อลูกรัง	66	-
M303	บ่อทราย	493	0.03
M304	บ่อดิน	748	0.04
M401	พื้นที่กองวัสดุ	78	0.01
M405	พื้นที่ถม	362	0.02

ตารางที่ 38 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
M601	หาดทราย	636	0.03
M701	ที่ทิ้งขยะ	41	-
รวมทั้งหมด		2,061,278	100.00

ที่มา: จากการวิเคราะห์โดยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน
 กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน

2.39 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดสงขลา ปี พ.ศ. 2561

จังหวัดสงขลา มีเนื้อที่ทั้งหมด 4,621,181 ไร่ สามารถจำแนกประเภทการใช้ที่ดินออกเป็น 5 กลุ่ม คือ พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง (U) มีเนื้อที่ 347,521 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 4.26 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่เกษตรกรรม (A) มีเนื้อที่ 3,098,195 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 67.04 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่ป่าไม้ (F) มีเนื้อที่ 594,347 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 12.85 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่น้ำ (W) มีเนื้อที่ 393,452 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 8.52 ของเนื้อที่จังหวัด และพื้นที่เบ็ดเตล็ด (M) มีเนื้อที่ 187,666 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 4.06 ของเนื้อที่จังหวัด โดยการใช้ประโยชน์ในพื้นที่แต่ละประเภท มีรายละเอียด (ภาพที่ 39 และตารางที่ 39) ดังนี้

2.39.1 พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง (U) มีเนื้อที่ 347,521 ไร่ หรือร้อยละ 7.53 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วยตัวเมืองและย่านการค้า หมู่บ้าน/ที่ดินจัดสรรสร้าง หมู่บ้านบนพื้นราบ สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ สนามบิน ถนน ทางรถไฟ พื้นที่อุตสาหกรรมร้าง นิคมอุตสาหกรรม โรงงานอุตสาหกรรม ลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร สถานที่ร้าง สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮ้าส์ สุสาน ป่าช้า สถานีบริการน้ำมัน และสนามกอล์ฟ

1) ตัวเมืองและย่านการค้า (U1) มีเนื้อที่ 31,199 ไร่ หรือร้อยละ 0.68 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วยตัวอำเภอ.อำเภอเมืองสงขลา อำเภอสทิงพระ อำเภอจะนะ อำเภอนาทวี อำเภอเทพา อำเภอสะบ้าย้อย อำเภอรโนด อำเภอกระแสดินธุ์ อำเภอรัตภูมิ อำเภอสะเดา อำเภอหาดใหญ่ อำเภอนาหม่อม อำเภอควนเนียง อำเภอบางกล่ำ อำเภอสิงหนคร และอำเภอคลองหอยโข่ง

2) หมู่บ้าน (U2) มีพื้นที่รวม 211,352 ไร่ หรือร้อยละ 4.58 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วยหมู่บ้านบนพื้นราบ มีเนื้อที่ 210,540 ไร่ หรือร้อยละ 4.56 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่เป็นที่อยู่อาศัยของประชาชนซึ่งกระจายตัวอยู่ทั่วไปในทุกอำเภอและหมู่บ้าน/ที่ดินจัดสรรสร้าง มีเนื้อที่ 812 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ของเนื้อที่จังหวัด

3) สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ (U3) มีเนื้อที่ 50,526 ไร่ หรือร้อยละ 1.09 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ สถานที่ราชการ โรงพยาบาล โรงเรียน วัดต่าง ๆ และสถาบันการศึกษาต่าง ๆ

4) เส้นทางคมนาคม (U4) มีเนื้อที่รวม 19,644 ไร่ หรือร้อยละ 0.42 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย ถนน มีเนื้อที่ 13,306 ไร่ หรือร้อยละ 0.29 ของเนื้อที่จังหวัด ทางรถไฟ มีเนื้อที่ 502 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด สนามบิน มีเนื้อที่ 5,637 ไร่ หรือร้อยละ 0.12 ของเนื้อที่จังหวัด

5) ย่านอุตสาหกรรม (U5) มีเนื้อที่ 25,565 ไร่ หรือร้อยละ 0.56 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ โรงงานอุตสาหกรรม ลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตรและนิคมอุตสาหกรรม

6) พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้างอื่น ๆ (U6) มีเนื้อที่ 6,465 ไร่ หรือร้อยละ 0.14 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วยสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮ้าส์ สุสาน ป่าช้า สถานีบริการน้ำมัน

7) สนามกอล์ฟ (U7) มีเนื้อที่ 2,770 ไร่ หรือร้อยละ 0.06 ของเนื้อที่จังหวัด

2.39.2 พื้นที่เกษตรกรรม (A) มีเนื้อที่ 3,098,195 ไร่ หรือร้อยละ 67.04 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วยพื้นที่นา พืชไร่ ไม้ยืนต้น ไม้ผล พืชสวน ทุ่งหญ้าและโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ พืชน้ำ สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และเกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม

1) พื้นที่นา (A1) มีเนื้อที่ 368,532 ไร่ หรือร้อยละ 7.97 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ นาข้าว มีเนื้อที่ 319,914 ไร่ หรือร้อยละ 6.92 ของเนื้อที่จังหวัด นาไร่ มีเนื้อที่ 48,601 ไร่ หรือร้อยละ 1.05 ของเนื้อที่จังหวัด

2) พืชไร่ (A2) มีเนื้อที่ 1,164 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ สับประรด มีเนื้อที่ 253 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัดและแตงโม (A203) มีเนื้อที่ 639 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด

3) ไม้ยืนต้น (A3) มีเนื้อที่ 2,585,193 ไร่หรือร้อยละ 55.94 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน กาแฟ และไม้ยืนต้นร้าง/เสื่อมโทรม

(1) ยางพารา (A302) มีเนื้อที่ 2,473,332 ไร่ หรือร้อยละ 53.52 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกกระจายทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

(2) ปาล์มน้ำมัน (A303) มีเนื้อที่ 97,079 ไร่ หรือร้อยละ 2.10 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกกระจายทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

(3) สนประดิพัทธ์ (A307) มีเนื้อที่ 961 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกกระจายทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

4) ไม้ผล (A4) มีเนื้อที่ 85,171 ไร่ หรือร้อยละ 1.84 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ มะพร้าว ไม้ผลผสม มะพร้าว ทุเรียน เงาะ มังคุด ลองกอง ลางสาด กัลย มะนาว มะละกอ และแก้วมังกร

(1) ไม้ผลผสม (A401) มีเนื้อที่ 66,112 ไร่ หรือร้อยละ 1.43 ของเนื้อที่จังหวัด โดยมีการปลูกกระจายทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

(2) มะพร้าว (A405) มีเนื้อที่ 13,792 ไร่ หรือร้อยละ 0.30 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกกระจายทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

(3) เงาะ (A404) มีเนื้อที่ 966 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกกระจายอยู่ทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

(4) กัลย (A411) มีเนื้อที่ 770 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกกระจายอยู่ทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

(5) ลางสาด ลองกอง (A420) มีเนื้อที่ 580 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกกระจายอยู่ทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

5) พืชสวน (A5) มีเนื้อที่ 2,177 ไร่ หรือร้อยละ 0.05 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ พืชผัก มีเนื้อที่ 2,145 ไร่ หรือร้อยละ 0.05 ของเนื้อที่จังหวัดและนาหญ้า มีเนื้อที่ 32 ไร่

6) พืชไร่เลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ (A7) มีเนื้อที่ 2,848 ไร่ หรือร้อยละ 0.07 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ พืชไร่เลี้ยงสัตว์ โรงเรือนเลี้ยงโค กระบือ และม้า โรงเรือนเลี้ยงสุกร โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก กระจายอยู่ทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

7) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (A9) มีเนื้อที่ 52,986 ไร่ หรือร้อยละ 1.15 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วยสถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้าง สถานที่เพาะเลี้ยงปลา และสถานที่เพาะเลี้ยงกุ้ง

(1) สถานที่เพาะเลี้ยงกุ้ง (A903) มีเนื้อที่ 50,173 ไร่ หรือร้อยละ 1.09 ของเนื้อที่จังหวัด พบอยู่ที่บริเวณทะเลอ่าวไทย อำเภอสิงหนคร อำเภอสทิงพระ และอำเภอรโนด

(2) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้าง (A903) มีเนื้อที่ 1,908 ไร่ หรือร้อยละ 0.04 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่กระจายอยู่ทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

8) เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม (A0) มีเนื้อที่ 124 ไร่

2.39.3 พื้นที่น้ำ (W) จังหวัดสงขลา มีแหล่งน้ำมากมายหลายประเภท กระจายอยู่ทั่วไป ทุกอำเภอ มีเนื้อที่ 393,452 ไร่ หรือร้อยละ 8.52 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่

1) แหล่งน้ำธรรมชาติ (W1) เช่น แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง หนอง บึง ทะเลสาบ ทะเล มีเนื้อที่เท่ากับ 374,534 ไร่ หรือร้อยละ 8.11 ของเนื้อที่จังหวัด

2) แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น (W2) เช่น อ่างเก็บน้ำ บ่อน้ำในไร่นา และคลองชลประทาน มีเนื้อที่ 18,918 ไร่ หรือร้อยละ 0.41 ของเนื้อที่จังหวัด

2.39.4 พื้นที่ป่าไม้ (F) มีเนื้อที่ 594,347 ไร่ หรือร้อยละ 12.85 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบไปด้วย ป่าไม้ผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู ป่าไม้ผลัดใบสมบูรณ์ ป่าชายเลนรอสภาพฟื้นฟู ป่าชายเลนสมบูรณ์ ป่าปลูกรอสภาพฟื้นฟู ป่าปลูกสมบูรณ์ ป่าพรุรอสภาพฟื้นฟู ป่าพรุสมบูรณ์

1) ป่าไม้ผลัดใบ (F1) มีเนื้อที่รวม 567,761 ไร่ หรือร้อยละ 12.16 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่กระจายทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

2) ป่าชายเลน (F3) มีเนื้อที่รวม 28,861 ไร่ หรือร้อยละ 0.62 ของเนื้อที่จังหวัด

3) ป่าพรุ (F4) มีเนื้อที่รวม 2,992 ไร่ หรือร้อยละ 0.06 ของเนื้อที่จังหวัด

4) ป่าปลูก (F5) มีเนื้อที่รวม 674 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด

2.39.5 พื้นที่เบ็ดเตล็ด (M) มีเนื้อที่ 187,666 ไร่ หรือร้อยละ 4.06 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบไปด้วย ทุ่งหญ้าธรรมชาติ ทุ่งหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ พื้นที่ลุ่ม เหมืองเก่า บ่อขุดเก่า เหมืองแร่ บ่อลูกรัง บ่อดิน พื้นที่ถม หาดทราย และที่ทิ้งขยะ โดย

1) ทุ่งหญ้าธรรมชาติ (M1) เช่น ทุ่งหญ้าธรรมชาติ ทุ่งหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ มีเนื้อที่เท่ากับ 124,452 ไร่ หรือร้อยละ 2.70 ของเนื้อที่จังหวัด

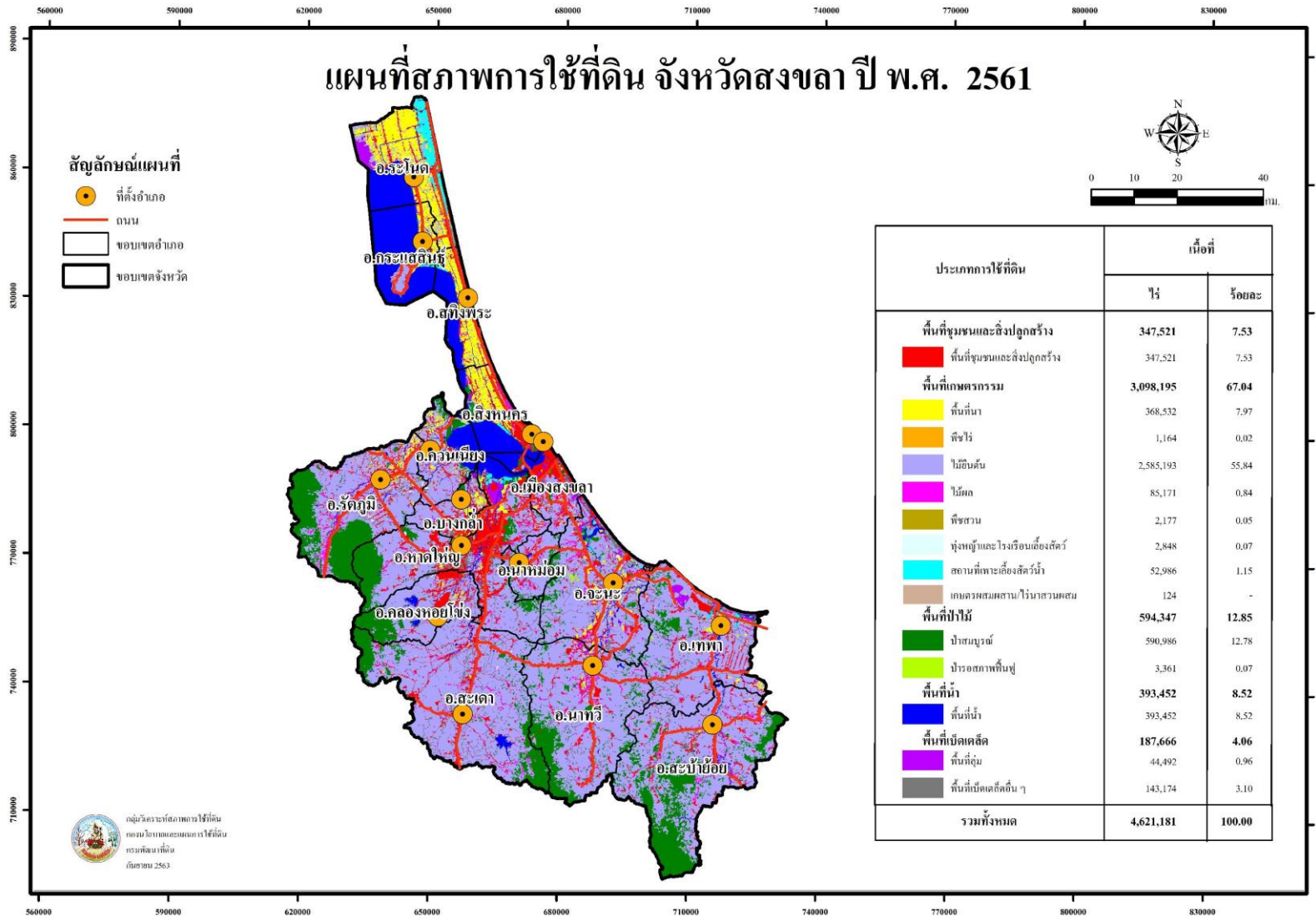
2) พื้นที่ลุ่ม (M201) มีเนื้อที่ 44,492 ไร่ หรือร้อยละ 0.96 ของเนื้อที่จังหวัด

3) เหมืองแร่ บ่อขุด (M3) เช่น เหมืองเก่า บ่อลูกรัง บ่อขุดเก่า บ่อทราย บ่อดิน มีเนื้อที่เท่ากับ 12,889 ไร่ หรือร้อยละ 0.34 ของเนื้อที่

4) พื้นที่ลุ่มเบ็ดเตล็ดอื่นๆ (M4) ได้แก่ พื้นที่กองวัสดุ พื้นที่ถม มีเนื้อที่ 976 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ของเนื้อที่จังหวัด

5) หาดทราย (M601) มีเนื้อที่ 2,076 ไร่ หรือร้อยละ 0.04 ของเนื้อที่จังหวัด

6) ที่ทิ้งขยะ (M701) มีเนื้อที่ 39 ไร่

ภาพที่ 39 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดสงขลา ปี พ.ศ. 2561

ตารางที่ 39 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดสงขลา ปี พ.ศ. 2561

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
U	พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	347,521	7.53
U101	ตัวเมืองและย่านการค้า	31,199	0.68
U200	หมู่บ้าน/ที่ดินจัดสรรร้าง	812	0.02
U201	หมู่บ้านบนพื้นราบ	210,540	4.56
U301	สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ	50,526	1.09
U401	สนามบิน	5,637	0.12
U402	สถานีรถไฟ	65	-
U403	สถานีขนส่ง	39	-
U404	ท่าเรือ	95	-
U405	ถนน	13,306	0.29
U406	ทางรถไฟ	502	0.01
U500	พื้นที่อุตสาหกรรมร้าง	73	-
U501	นิคมอุตสาหกรรม	2,736	0.06
U502	โรงงานอุตสาหกรรม	22,519	0.49
U503	ลานตากและแหล่งรับซื้อทาง	237	0.01
U601	สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ	3,673	0.08
U602	รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮ้าส์	1,519	0.03
U603	สุสาน ป่าช้า	956	0.02
U605	สถานีบริการน้ำมัน	317	0.01
U701	สนามกอล์ฟ	2,770	0.06
A	พื้นที่เกษตรกรรม	3,098,195	67.04
A1	พื้นที่นา	368,532	7.97
A100	นาร้าง	48,601	1.05
A101	นาข้าว	319,914	6.92
A101+A220	นาข้าว+พืชผัก	17	-
A2	พืชไร่	1,164	0.02
A200	ไร่อ้อย	149	-
A203	อ้อย	16	-
A205	สับปะรด	253	0.01
A220	แตงโม	639	0.01
A229	พริก	107	-

ตารางที่ 39 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A3	ไม้ยืนต้น	2,585,193	55.94
A300	ไม้ยืนต้นร้าง/เสื่อมโทรม	10	-
A301	ไม้ยืนต้นผสม	13,330	0.29
A302	ยางพารา	2,473,332	53.52
A303	ปาล์มน้ำมัน	97,079	2.10
A304	ยูคาลิปตัส	87	-
A305	สัก	24	-
A307	สนประดิพัทธ์	961	0.02
A308	กระถิน	370	0.01
A4	ไม้ผล	85,171	1.84
A401	ไม้ผลผสม	66,112	1.43
A402	ส้ม	10	-
A403	ทุเรียน	245	0.01
A404	เงาะ	966	0.02
A405	มะพร้าว	13,792	0.30
A407	มะม่วง	1,994	0.04
A408	มะม่วงหิมพานต์	25	-
A411	กล้วย	770	0.02
A413	ลำไย	410	0.01
A415	มะละกอ	56	-
A416	ขนุน	28	-
A419	มังคุด	139	-
A420	กลางสาด ลองกอง	580	0.01
A422	มะนาว	23	-
A426	แก้วมังกร	21	-
A5	พืชสวน	2,177	0.05
A502	พืชผัก	2,145	0.05
A510	นาหญ้า	32	-
A7	ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์	2,848	0.07
A701	ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์	303	0.01
A702	โรงเรือนเลี้ยงโค กระบือ และม้า	242	0.01
A703	โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก	1,721	0.04
A704	โรงเรือนเลี้ยงสุกร	582	0.01

ตารางที่ 39 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A9	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	52,986	1.15
A900	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้าง	1,908	0.04
A901	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำผสม	379	0.01
A902	สถานที่เพาะเลี้ยงปลา	526	0.01
A903	สถานที่เพาะเลี้ยงกุ้ง	50,173	1.09
A0	เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม	124	-
A001	เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม	124	-
F	พื้นที่ป่าไม้	594,347	12.85
F100	ป่าไม่ผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู	3,201	0.07
F101	ป่าไม่ผลัดใบสมบูรณ์	558,560	12.09
F300	ป่าชายเลนรอสภาพฟื้นฟู	72	-
F301	ป่าชายเลนสมบูรณ์	28,848	0.62
F400	ป่าพรุรอสภาพฟื้นฟู	13	-
F401	ป่าพรุสมบูรณ์	2,979	0.06
F500	ป่าปลูกรอสภาพฟื้นฟู	75	-
F501	ป่าปลูกสมบูรณ์	599	0.01
W	พื้นที่น้ำ	393,452	8.52
W101	แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง	353,683	7.65
W102	หนอง บึง ทะเลสาบ	15,974	0.35
W103	ทะเล	4,877	0.11
W201	อ่างเก็บน้ำ	10,924	0.24
W202	บ่อน้ำในไร่นา	3,246	0.07
W203	คลองชลประทาน	4,748	0.10
M	พื้นที่เบ็ดเตล็ด	187,666	4.06
M101	ทุ่งหญ้าธรรมชาติ	17,813	0.39
M102	ทุ่งหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ	106,639	2.31
M201	พื้นที่ลุ่ม	44,492	0.96
M300	เหมืองเก่า บ่อขุดเก่า	2,742	0.06
M301	เหมืองแร่	3,561	0.08
M302	บ่อลูกรัง	7,026	0.15
M303	บ่อทราย	180	-

ตารางที่ 39 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
M304	บ่อดิน	2,122	0.05
M401	พื้นที่กองวัสดุ	323	0.01
M405	พื้นที่ถม	653	0.01
M601	หาดทราย	2,076	0.04
M701	ที่ทิ้งขยะ	39	-
รวมทั้งหมด		4,621,181	100.00

ที่มา: จากการวิเคราะห์โดยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน
กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน

2.40 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดสตูล ปี พ.ศ. 2561

จังหวัดสตูล มีเนื้อที่ทั้งหมด 1,549,361 ไร่ สามารถจำแนกประเภทการใช้ที่ดินออกเป็น 5 กลุ่ม คือ พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง (U) มีเนื้อที่ 66,056 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 4.26 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่เกษตรกรรม (A) มีเนื้อที่ 723,641 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 46.70 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่ป่าไม้ (F) มีเนื้อที่ 704,231 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 45.45 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่น้ำ (W) มีเนื้อที่ 41,484 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 2.68 ของเนื้อที่จังหวัด และพื้นที่เบ็ดเตล็ด (M) มีเนื้อที่ 13,949 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.91 ของเนื้อที่จังหวัด โดยการใช้ประโยชน์ในพื้นที่แต่ละประเภท มีรายละเอียด (ภาพที่ 40 และตารางที่ 40) ดังนี้

2.40.1 พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง (U) มีเนื้อที่ 66,056 ไร่ หรือร้อยละ 4.26 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วยตัวเมืองและย่านการค้า หมู่บ้าน/ที่ดินจัดสรรสร้าง หมู่บ้านบนพื้นราบ สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ สนามบิน ถนน ทางรถไฟ พื้นที่อุตสาหกรรมร้าง นิคมอุตสาหกรรม โรงงานอุตสาหกรรม ลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร สถานที่ร้าง สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮาส์ สุสาน ป่าช้า และสถานบริการน้ำมัน

1) ตัวเมืองและย่านการค้า (U1) มีเนื้อที่ 4,487 ไร่ หรือร้อยละ 0.29 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วยตัวอำเภอเมืองสตูล อำเภอควนโดน อำเภอควนกาหลง อำเภอท่าแพ อำเภอลงขัน อำเภอทุ่งหว้า และอำเภอมะนัง

2) หมู่บ้าน (U2) มีเนื้อที่รวม 44,861 ไร่ หรือร้อยละ 2.89 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย หมู่บ้านบนพื้นราบ มีเนื้อที่ 44,222 ไร่ หรือร้อยละ 2.85 ของเนื้อที่จังหวัดและ หมู่บ้าน/ที่ดินจัดสรร (U200) มีเนื้อที่ 13 ไร่ ส่วนใหญ่เป็นที่อยู่อาศัยของประชาชนซึ่งกระจายตัวอยู่ทั่วไปในทุกอำเภอ

3) สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ (U3) มีเนื้อที่ 8,185 ไร่ หรือร้อยละ 0.53 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ สถานที่ราชการ โรงพยาบาล โรงเรียน วัดต่างๆ และสถาบันการศึกษาต่าง ๆ

4) เส้นทางคมนาคม (U4) มีเนื้อที่รวม 5,071 ไร่ หรือร้อยละ 0.33 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย ถนน มีเนื้อที่ 4,103 ไร่ หรือร้อยละ 0.27 ของเนื้อที่จังหวัด ทางรถไฟ มีเนื้อที่ 1,754 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ของเนื้อที่จังหวัด สนามบิน มีเนื้อที่ 372 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ของเนื้อที่จังหวัด

5) ย่านอุตสาหกรรม (U5) มีเนื้อที่ 2,222 ไร่ หรือร้อยละ 0.14 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ โรงงานอุตสาหกรรม และลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร

6) พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้างอื่น ๆ (U6) มีเนื้อที่ 1,230 ไร่ หรือร้อยละ 0.08 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วยสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮาส์ สุสาน ป่าช้า สถานบริการน้ำมัน

2.40.2 พื้นที่เกษตรกรรม (A) มีเนื้อที่ 723,641 ไร่ หรือร้อยละ 46.70 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วยพื้นที่นา พืชไร่ ไม้ยืนต้น ไม้ผล พืชสวน ทุ่งหญ้าและโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ พืชน้ำ สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และเกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม

1) พื้นที่นา (A1) มีเนื้อที่ 41,005 ไร่ หรือร้อยละ 2.64 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ นาข้าว มีเนื้อที่ 29,047 ไร่ หรือร้อยละ 1.87 ของเนื้อที่จังหวัด นาไร่ มีเนื้อที่ 11,958 ไร่ หรือร้อยละ 0.77 ของเนื้อที่จังหวัด

2) พีชไร่ (A2) มีเนื้อที่ 508 ไร่ หรือร้อยละ 0.03 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ สับประรด มีเนื้อที่ 332 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ของเนื้อที่จังหวัดและอ้อย(A203) มีเนื้อที่ 91 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด

3) ไม้ยืนต้น (A3) มีเนื้อที่ 641,314 หรือร้อยละ 41.39 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน กาแฟ และไม้ยืนต้นร้าง/เสื่อมโทรม

(1) ยางพารา (A302) มีเนื้อที่ 506,469 ไร่ หรือร้อยละ 32.69 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกกระจายทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

(2) ปาล์มน้ำมัน (A303) มีเนื้อที่ 116,957 ไร่ หรือร้อยละ 7.55 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกกระจายทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

(3) ไม้ยืนต้นร้าง/เสื่อมโทรม (A300) มีเนื้อที่ 17,694 ไร่ หรือร้อยละ 1.14 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกกระจายทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

4) ไม้ผล (A4) มีเนื้อที่ 14,278 ไร่ หรือร้อยละ 0.93 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ มะพร้าว ไม้ผลผสม ทูเรียน เงาะ มังคุด ลองกอง ลางสาด กล้าย มะนาว มะละกอ และไม้ผลร้าง/เสื่อมโทรม

(1) มะพร้าว (A405) มีเนื้อที่ 3,804 ไร่ หรือร้อยละ 0.25 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกกระจายทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

(2) เงาะ (A404) มีเนื้อที่ 1,819 ไร่ หรือร้อยละ 0.12 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกกระจายอยู่ทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

(3) กล้าย (A411) มีเนื้อที่ 1,741 ไร่ หรือร้อยละ 0.11 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกกระจายอยู่ทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

(4) ลางสาด ลองกอง (A420) มีเนื้อที่ 1,335 ไร่ หรือร้อยละ 0.09 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกกระจายอยู่ทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

(5) ไม้ผลผสม (A401) มีเนื้อที่ 109 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด โดยมีการปลูกกระจายทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

5) พีชสวน (A5) มีเนื้อที่ 138 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ พีชผัก

6) พุ่มหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ (A7) มีเนื้อที่ 368 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ พุ่มหญ้าเลี้ยงสัตว์ โรงเรือนเลี้ยงโค กระบือ และม้า โรงเรือนเลี้ยงสุกร โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก กระจายอยู่ทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

7) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (A9) มีเนื้อที่ 25,966 ไร่ หรือร้อยละ 1.68 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วยสถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้าง สถานที่เพาะเลี้ยงปลา และสถานที่เพาะเลี้ยงกุ้ง

(1) สถานที่เพาะเลี้ยงกุ้ง (A903) มีเนื้อที่ 20,115 ไร่ หรือร้อยละ 1.30 ของเนื้อที่จังหวัด พบอยู่บริเวณชายฝั่งทะเลอันดามันในอำเภอทุ่งหว้า และอำเภอละงู

(2) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้าง (A903) มีเนื้อที่ 5,717 ไร่ หรือร้อยละ 0.37 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่กระจายอยู่ทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

8) เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม (A0) มีเนื้อที่ 64 ไร่

2.40.3 พื้นที่น้ำ (W) จังหวัดสตูล มีแหล่งน้ำมากมายหลายประเภท กระจายอยู่ทั่วไปทุกอำเภอ มีเนื้อที่ 41,484 ไร่ หรือร้อยละ 45.45 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่

1) แหล่งน้ำธรรมชาติ (W1) เช่น แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง หนอง บึง ทะเลสาบ มีเนื้อที่เท่ากับ 37,558 ไร่ หรือร้อยละ 2.43 ของเนื้อที่จังหวัด

2) แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น (W2) เช่น อ่างเก็บน้ำ บ่อน้ำในไร่นา และคลองชลประทาน มีเนื้อที่ 3,926 ไร่ หรือร้อยละ 0.25 ของเนื้อที่จังหวัด

2.40.4 พื้นที่ป่าไม้ (F) มีเนื้อที่ 704,231 ไร่ หรือร้อยละ 45.45 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบไปด้วย ป่าไม่ผลัดใบ ป่าชายเลน ป่าชายหาด ป่าปลูก

1) ป่าไม่ผลัดใบ (F1) มีเนื้อที่รวม 500,608 ไร่ หรือร้อยละ 32.31 ของเนื้อที่จังหวัด

2) ป่าชายเลน (F3) มีเนื้อที่รวม 202,506 ไร่ หรือร้อยละ 32.10 ของเนื้อที่จังหวัด

3) ป่าชายหาด (F7) มีเนื้อที่รวม 898 ไร่ หรือร้อยละ 0.06 ของเนื้อที่จังหวัด

4) ป่าปลูก (F5) มีเนื้อที่รวม 219 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด

2.40.5 พื้นที่เบ็ดเตล็ด (M) มีเนื้อที่ 13,949 ไร่ หรือร้อยละ 0.91 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบไปด้วย พุ่มหญ้าธรรมชาติ พุ่มหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ พื้นที่ลุ่ม เหมืองเก่า บ่อขุดเก่า เหมืองแร่ บ่อลูกรัง บ่อดิน พื้นที่ถม หาดทราย และที่ทิ้งขยะ โดย

1) พุ่มหญ้าธรรมชาติ (M1) เช่น พุ่มหญ้าธรรมชาติ พุ่มหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ ไร่ป่า ไร่หนาม มีเนื้อที่เท่ากับ 10,077 ไร่ หรือร้อยละ 0.66 ของเนื้อที่จังหวัด

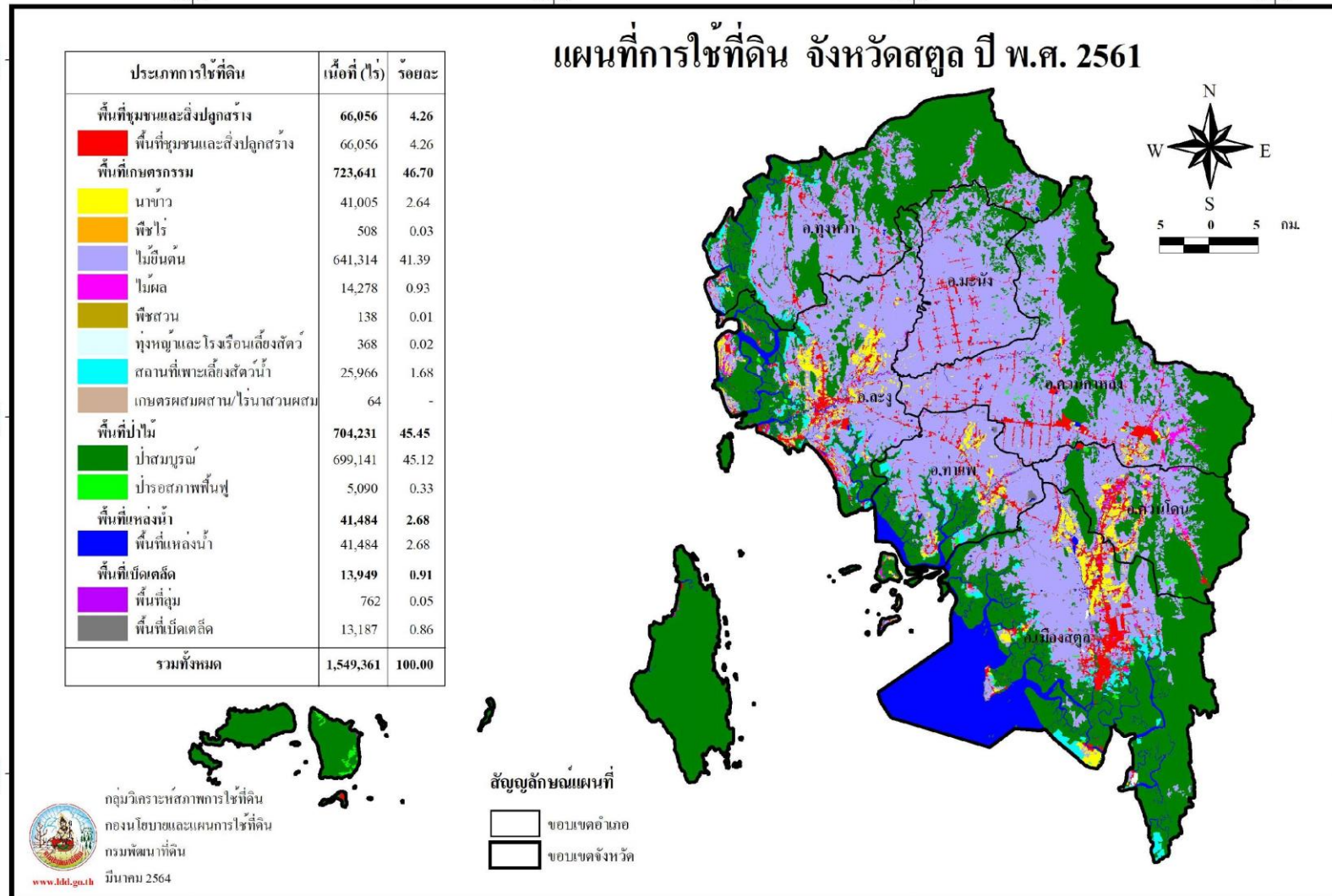
2) พื้นที่ลุ่ม (M201) มีเนื้อที่ 762 ไร่ หรือร้อยละ 0.05 ของเนื้อที่จังหวัด

3) เหมืองแร่ บ่อขุด (M3) เช่น เหมืองเก่า บ่อขุดเก่า บ่อทราย บ่อดิน มีเนื้อที่เท่ากับ 1,780 ไร่ หรือร้อยละ 0.12 ของเนื้อที่จังหวัด

4) พื้นที่ลุ่มเบ็ดเตล็ดอื่นๆ (M4) ได้แก่ พื้นที่กองวัสดุ พื้นที่ถม มีเนื้อที่ 64 ไร่

5) หาดทราย (M601) มีเนื้อที่ 1,132 ไร่ หรือร้อยละ 0.07 ของเนื้อที่จังหวัด

6) ที่ทิ้งขยะ (M701) มีเนื้อที่ 107 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด

ภาพที่ 40 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดสตูล ปี พ.ศ. 2561

ตารางที่ 40 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดสตูล ปี พ.ศ. 2561

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
U	พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	66,056	4.26
U101	ตัวเมืองและย่านการค้า	4,487	0.29
U200	หมู่บ้าน/ที่ดินจัดสรรร้าง	13	-
U201	หมู่บ้านบนพื้นราบ	44,222	2.85
U203	หมู่บ้านชาวเล	626	0.04
U301	สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ	8,185	0.53
U400	สถานีคมนาคมร้าง	544	0.04
U401	สนามบิน	372	0.02
U403	สถานีขนส่ง	41	-
U404	ท่าเรือ	11	-
U405	ถนน	4,103	0.27
U502	โรงงานอุตสาหกรรม	2,009	0.13
U503	ลานตากและแหล่งรับซื้อทาง	213	0.01
U600	สถานที่ร้าง	23	-
U601	สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ	724	0.05
U602	รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮ้าส์	302	0.02
U603	สุสาน ป่าช้า	149	0.01
U605	สถานีบริการน้ำมัน	32	-
A	พื้นที่เกษตรกรรม	723,641	46.70
A1	พื้นที่นา	41,005	2.64
A100	นาร้าง	11,958	0.77
A101	นาข้าว	29,047	1.87
A2	พืชไร่	508	0.03
A200	ไร่ร้าง	50	-
A202	ข้าวโพด	24	-
A203	อ้อย	91	0.01

ตารางที่ 40 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A205	สับปะรด	332	0.02
A229	พริก	11	-
A3	ไม้ยืนต้น	641,314	41.39
A300	ไม้ยืนต้นร้าง/เสื่อมโทรม	17,694	1.14
A301	ไม้ยืนต้นผสม	90	0.01
A302	ยางพารา	506,469	32.69
A303	ปาล์มน้ำมัน	116,957	7.55
A306	สะเดา	14	-
A307	สนประดิพัทธ์	14	-
A315	ไผ่ปลูกเพื่อการค้า	33	-
A317	หมาก	43	-
A4	ไม้ผล	14,278	0.93
A400	ไม้ผลร้าง/เสื่อมโทรม	109	0.01
A401	ไม้ผลผสม	4,673	0.30
A403	ทุเรียน	245	0.02
A404	เงาะ	1,819	0.12
A405	มะพร้าว	3,804	0.25
A407	มะม่วง	12	-
A408	มะม่วงหิมพานต์	16	-
A411	กล้วย	1,741	0.11
A413	ลำไย	21	-
A415	มะละกอ	21	-
A419	มังคุด	465	0.03
A420	लगงสาด ลองกอง	1,335	0.09
A422	มะนาว	17	-
A5	พืชสวน	138	0.01
A502	พืชผัก	138	0.01
A7	ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์	368	0.02
A701	ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์	87	0.01
A702	โรงเรือนเลี้ยงโค กระบือ และม้า	53	-

ตารางที่ 40 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A703	โรงเรียนเลี้ยงสัตว์ปีก	211	0.01
A704	โรงเรียนเลี้ยงสุกร	17	-
A9	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	25,966	1.68
A900	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้าง	5,717	0.37
A902	สถานที่เพาะเลี้ยงปลา	134	0.01
A903	สถานที่เพาะเลี้ยงกุ้ง	20,115	1.30
A0	เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม	64	-
A001	เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม	64	-
F	พื้นที่ป่าไม้	704,231	45.45
F100	ป่าไม่ผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู	3,263	0.21
F101	ป่าไม่ผลัดใบสมบูรณ์	497,345	32.10
F300	ป่าชายเลนรอสภาพฟื้นฟู	1,520	0.10
F301	ป่าชายเลนสมบูรณ์	200,986	12.97
F501	ป่าปลูกสมบูรณ์	219	0.01
F700	ป่าชายหาดรอสภาพฟื้นฟู	307	0.02
F701	ป่าชายหาดสมบูรณ์	591	0.04
W	พื้นที่น้ำ	41,484	2.68
W101	แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง	37,107	2.40
W102	หนอง บึง ทะเลสาบ	451	0.03
W201	อ่างเก็บน้ำ	1,455	0.09
W202	บ่อน้ำในไร่นา	1,939	0.13
W203	คลองชลประทาน	532	0.03
M	พื้นที่เบ็ดเตล็ด	13,949	0.91
M101	ทุ่งหญ้าธรรมชาติ	396	0.03
M102	ทุ่งหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ	9,708	0.63
M201	พื้นที่ลุ่ม	762	0.05
M300	เหมืองเก่า บ่อขุดเก่า	21	-
M301	เหมืองแร่	719	0.05
M302	บ่อลูกรัง	908	0.06
M304	บ่อดิน	132	0.01
M403	ที่หินโผล่	18	-

ตารางที่ 40 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
M405	พื้นที่ถม	46	-
M601	หาดทราย	1,132	0.07
M701	ที่ทิ้งขยะ	107	0.01
รวมทั้งหมด		1,549,361	100

ที่มา: จากการวิเคราะห์โดยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน
กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน

2.41 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดสุราษฎร์ธานี ปี พ.ศ. 2561

จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีเนื้อที่ทั้งหมด 8,057,168 ไร่ สามารถจำแนกประเภทการใช้ที่ดินออกเป็น 5 กลุ่ม คือ พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง (U) มีเนื้อที่ 258,774 ไร่ หรือร้อยละ 3.20 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่เกษตรกรรม (A) มีเนื้อที่ 4,931,717 ไร่ หรือร้อยละ 61.20 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่ป่าไม้ (F) มีเนื้อที่ 2,457,636 ไร่ หรือร้อยละ 30.50 ของเนื้อที่จังหวัด พื้นที่น้ำ (W) มีเนื้อที่ 204,794 ไร่ หรือร้อยละ 2.56 ของเนื้อที่จังหวัด และพื้นที่เบ็ดเตล็ด (M) มีเนื้อที่ 204,247 ไร่ หรือร้อยละ 2.54 ของเนื้อที่จังหวัด โดยการใช้ประโยชน์ในพื้นที่แต่ละประเภท มีรายละเอียด (ภาพที่ 41 และตารางที่ 41) ดังนี้

2.41.1 พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง (U) มีเนื้อที่ 258,774 ไร่ หรือร้อยละ 3.20 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วย ตัวเมืองและย่านการค้า หมู่บ้าน/ที่ดินจัดสรรร้าง หมู่บ้านบนพื้นราบ สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ สนามบิน ถนน ทางรถไฟ พื้นที่อุตสาหกรรมร้าง นิคมอุตสาหกรรม โรงงานอุตสาหกรรม ลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร สถานที่ร้าง สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮาส์ สุสาน ป่าช้า สถานีบริการน้ำมัน และสนามกอล์ฟ

1) ตัวเมืองและย่านการค้า (U1) มีเนื้อที่ 26,745 ไร่ หรือร้อยละ 0.33 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วยตัวอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี อำเภอกาญจนดิษฐ์ อำเภอกะสมุย อำเภอไชยา อำเภอบางขัน อำเภอท่าฉาง อำเภอบ้านนาสาร อำเภอพุนพิน อำเภอท่าชนะ อำเภอพระแสง อำเภอพนม อำเภอเวียงสระ อำเภอดอนสัก อำเภอกะเนาะ อำเภอบ้านตาขุน อำเภอกะพะงั่น อำเภอบ้านนาเดิม อำเภอชัยบุรี อำเภอวิภาวดี

2) หมู่บ้าน (U2) มีเนื้อที่รวม 150,306 ไร่ หรือร้อยละ 1.86 ของเนื้อที่จังหวัดประกอบด้วย หมู่บ้านบนพื้นราบ มีเนื้อที่ 36,027 ไร่ หรือร้อยละ 0.45 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่เป็นที่อยู่อาศัยของประชาชนซึ่งกระจายตัวอยู่ทั่วไปในทุกอำเภอ

3) สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ (U3) มีเนื้อที่ 35,539 ไร่ หรือร้อยละ 0.44 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ สถานที่ราชการ โรงพยาบาล โรงเรียน วัดต่าง ๆ ได้แก่ วัดพระบรมธาตุไชยาราชวรวิหาร วัดไตรธรรมาราม เป็นต้น และสถาบันการศึกษาต่างๆ เช่น มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี เป็นต้น

4) เส้นทางคมนาคม (U4) มีเนื้อที่ 22,469 ไร่ หรือร้อยละ 0.28 ประกอบด้วย ถนน มีเนื้อที่ 20,022 ไร่ หรือร้อยละ 0.25 ของเนื้อที่จังหวัด ทางรถไฟ มีเนื้อที่ 1,754 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ของเนื้อที่จังหวัด สนามบิน มีเนื้อที่ 497 ไร่ หรือร้อยละ 0.01 ของเนื้อที่จังหวัด

5) ย่านอุตสาหกรรม (U5) มีเนื้อที่ 14,023 ไร่ หรือร้อยละ 0.19 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ พื้นที่นิคมอุตสาหกรรม โรงงานอุตสาหกรรม ลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร

6) พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้างอื่น ๆ (U6) มีเนื้อที่ 6,835 ไร่ หรือร้อยละ 0.06 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วยสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮาส์ สุสาน ป่าช้า สถานีบริการน้ำมัน

7) สนามกอล์ฟ (U7) มีเนื้อที่ 1,178 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ของเนื้อที่จังหวัด

2.41.2 พื้นที่เกษตรกรรม (A) มีเนื้อที่ 4,931,717 ไร่ หรือร้อยละ 61.20 ของเนื้อที่จังหวัดประกอบด้วย พื้นที่นา พืชไร่ ไม้ยืนต้น ไม้ผล พืชสวน ทุ่งหญ้าและโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ พืชน้ำ สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และเกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม

1) พื้นที่นา (A1) มีเนื้อที่ 29,129 ไร่ หรือร้อยละ 0.37 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ นาข้าว มีเนื้อที่ 7,837 ไร่ หรือร้อยละ 0.10 ของเนื้อที่จังหวัด นาไร่ มีเนื้อที่ 21,292 ไร่ หรือร้อยละ 0.27 ของเนื้อที่จังหวัด ปลูกมากในพื้นที่อำเภอไชยา อำเภอท่าฉาง อำเภอท่าชนะ อำเภอบางขัน

- 2) พีชไร่ (A2) มีเนื้อที่ 1,612 ไร่ ได้แก่ สับประรด ข้าวไร่ ข้าวโพด พริก ไร่ร้าง เป็นต้น
- (1) สับประรด (A205) มีเนื้อที่ 762 ไร่ ส่วนใหญ่ปลูกอยู่ในอำเภอท่าชนะ
 - (2) ข้าวไร่ (A216) มีเนื้อที่ 311 ไร่ ส่วนใหญ่ปลูกอยู่ในอำเภอเวียงสระ
 - (3) ข้าวโพด (A202) มีเนื้อที่ 280 ไร่ ปลูกในอำเภอกาญจนดิษฐ์ เพียงอำเภอเดียว
 - (4) พริก (A229) มีเนื้อที่ 193 ส่วนใหญ่ปลูกอยู่ในอำเภอพุนพิน อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี
- 3) ไม้ยืนต้น (A3) มีเนื้อที่ 4,522,362 หรือร้อยละ 56012 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน กาแฟ ไม้ยืนต้นผสม และไม้ยืนต้นอื่น ๆ
- (1) ยางพารา (A302) มีเนื้อที่ 2,879,205 ไร่ หรือร้อยละ 35.74 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกอยู่ในอำเภอเคียนซา อำเภอพุนพิน อำเภอกาญจนดิษฐ์ อำเภอท่าฉาง อำเภอคีรีรัฐนิคมอำเภอบ้านนาสาร และปลูกกระจายทั่วทุกอำเภอ
 - (2) ปาล์มน้ำมัน (A303) มีเนื้อที่ 1,587,457 ไร่ หรือร้อยละ 19.70 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกอยู่ในอำเภอพระแสง อำเภอท่าชนะ อำเภอพุนพิน อำเภอท่าฉาง อำเภอชัยบุรี และปลูกกระจายทั่วทุกอำเภอ
 - (3) ไม้ยืนต้นร้าง/เสื่อมโทรม (A300) มีเนื้อที่ 45,329 ไร่ หรือร้อยละ 0.56 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกอยู่ในอำเภออำเภอท่าชนะ อำเภอพนม อำเภอไชยา และปลูกกระจายทั่วทุกอำเภอ
 - (4) ไม้ยืนต้นผสม (A301) ได้แก่ สะตอ มะฮอกกานี หมาก ยางนา สัก ประดู่ กระจินเทพา และตะกั่ว มีเนื้อที่ 4,162 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.05 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกอยู่ในอำเภอท่าชนะ อำเภอเมืองสุราษฎร์ อำเภอพุนพิน อำเภอไชยา อำเภอท่าฉาง และปลูกกระจายทั่วทุกอำเภอ
- 4) ไม้ผล (A4) มีเนื้อที่ 288,691 ไร่ หรือร้อยละ 3.58 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ มะพร้าว ไม้ผลผสม ทูเรียน เงาะ มังคุด ลองกอง ลางสาด กล้วย ฝรั่ง มะนาว มะละกอ ขนุน แก้วมังกร ส้มโอ ชมพู่ มะปราง มะยงชิด กระท้อน และไม้ผลร้าง/เสื่อมโทรม
- (1) มะพร้าว (A405) มีเนื้อที่ 101,818 ไร่ หรือร้อยละ 1.26 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกอยู่ในอำเภอเกาะสมุย อำเภอเกาะพะงัน อำเภอเมืองสุราษฎร์ อำเภอท่าชนะ และการปลูกกระจายทั่วทุกอำเภอของจังหวัด
 - (2) ไม้ผลผสม (A401) มีเนื้อที่ 71,441 ไร่ หรือร้อยละ 0.89 ของเนื้อที่จังหวัด โดยมีการปลูกกระจายทั่วทุกอำเภอของจังหวัด
 - (3) ทูเรียน (A403) มีเนื้อที่ 57,659 ไร่ หรือร้อยละ 0.72 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกอยู่ในอำเภอบ้านนาสาร อำเภอเกาะสมุย อำเภอท่าชนะ อำเภอท่าฉาง อำเภอกาญจนดิษฐ์ อำเภอเวียงสระ และกระจายอยู่ทั่วทุกอำเภอของจังหวัด
 - (4) เงาะ (A404) มีเนื้อที่ 29,454 ไร่ หรือร้อยละ 0.37 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกอยู่ในอำเภอบ้านนาสาร อำเภอบ้านนาเดิม อำเภอเวียงสระ อำเภอกาญจนดิษฐ์ และกระจายอยู่ทั่วทุกอำเภอของจังหวัด
 - (5) ลางสาด ลองกอง (A420) มีเนื้อที่ 4,958 ไร่ หรือร้อยละ 0.06 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกอยู่ในอำเภอบ้านนาสาร อำเภอคีรีรัฐนิคม อำเภอพนม อำเภอไชยา และกระจายอยู่ทั่วทุกอำเภอของจังหวัด
 - (6) มังคุด (A419) มีเนื้อที่ 3,346 ไร่ หรือร้อยละ 0.04 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกอยู่ในอำเภอบ้านนาสาร อำเภอกาญจนดิษฐ์ อำเภอพนม อำเภอเกาะสมุย อำเภอท่าชนะ อำเภอเมืองสุราษฎร์ และการปลูกกระจายทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

(7) ไม้ผลอื่น ๆ ได้แก่ กัลยาร ฝรั่ง มะนาว มะละกอ ขนุน แก้วมังกร ส้มโอ ชมพู มะปราง มะยงชิด ส่วนใหญ่ปลูกกระจายอยู่ทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

5) พืชสวน (A5) มีเนื้อที่ 1,940 ไร่ หรือร้อยละ 0.03 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ พืชผัก ไม้ดอกไม้ประดับ พืชสวนผสม และพืชสวนร้าง/เสื่อมโทรม

(1) พืชผัก (A502) มีเนื้อที่ 1,494 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่ปลูกอยู่ในอำเภอพุนพิน อำเภอกาญจนดิษฐ์ อำเภอเมืองสุราษฎร์ อำเภอเกาะสมุย และกระจายทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

(2) พืชสวนร้าง/เสื่อมโทรม (A503) มีเนื้อที่ 311 ไร่ ส่วนใหญ่ปลูกอยู่ในอำเภอนาสาร และอำเภอนาเดิม

6) ท่งหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ (A7) มีเนื้อที่ 2,624 ไร่ หรือร้อยละ 0.03 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่ ท่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ โรงเรือนเลี้ยงโค กระบือ และม้า โรงเรือนเลี้ยงสุกร โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก กระจายอยู่ทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

7) พืชน้ำ (A8) มีเนื้อที่ 18 ไร่ ได้แก่ บัว (A803) มีเนื้อที่เพาะปลูก 18 ไร่ โดยปลูกอยู่ในอำเภอพุนพิน เพียงอำเภอเดียวเท่านั้น

8) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (A9) มีเนื้อที่ 82,341 ไร่ หรือร้อยละ 1.06 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบด้วยสถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้าง สถานที่เพาะเลี้ยงปลา และสถานที่เพาะเลี้ยงกุ้ง โดย

(1) สถานที่เพาะเลี้ยงกุ้ง (A903) มีเนื้อที่ 63,648 ไร่ หรือร้อยละ 0.79 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่อยู่ในอำเภอกาญจนดิษฐ์ อำเภอดอนสัก อำเภอพุนพิน อำเภอไชยา อำเภอท่าฉาง อำเภอท่าชนะ และเมืองสุราษฎร์ธานี

(2) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้าง (A903) มีเนื้อที่ 20,648 ไร่ หรือร้อยละ 0.26 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่อยู่ในอำเภอกาญจนดิษฐ์ อำเภอท่าชนะ อำเภอพุนพิน อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี และเลี้ยงกระจายอยู่ทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

2.41.3 พื้นที่น้ำ (W) จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีแหล่งน้ำมากมายหลายประเภท กระจายอยู่ทั่วไปทุกอำเภอ มีเนื้อที่ 204,794 ไร่ หรือร้อยละ 2.56 ของเนื้อที่จังหวัด ได้แก่

(1) แหล่งน้ำธรรมชาติ (W1) เช่น แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง หนอง บึง ทะเลสาบ ทะเล โดยมีเนื้อที่เท่ากับ 64,325 ไร่ หรือร้อยละ 0.81 ของเนื้อที่จังหวัด โดยมีแม่น้ำสายหลักและคลองสำคัญ ได้แก่ แม่น้ำตาปี แม่น้ำพุมดวง และแม่น้ำท่าทอง

(2) แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น (W2) เช่น อ่างเก็บน้ำ บ่อน้ำในไร่นา และคลองชลประทาน มีเนื้อที่ 140,469 ไร่ หรือร้อยละ 1.75 ของเนื้อที่จังหวัด

2.41.4 พื้นที่ป่าไม้ (F) มีเนื้อที่ 2,457,636 ไร่ หรือร้อยละ 30.50 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบไปด้วย ป่าไม้ผลัดใบ ป่าชายเลน ป่าพรุ ป่าปลูก

(1) ป่าไม้ผลัดใบ (F1) มีเนื้อที่รวม 2,390,790 ไร่ หรือร้อยละ 29.67 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่อยู่ในอำเภอไชยา อำเภอท่าฉาง อำเภอดอนสัก และกระจายอยู่ทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

(2) ป่าชายเลน (F3) มีเนื้อที่รวม 52,505 ไร่ หรือร้อยละ 0.65 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่อยู่ในทุกอำเภอบ้านตาขุน อำเภอพนม อำเภอท่าฉาง อำเภอท่าชนะ อำเภอคีรีรัฐนิคม และกระจายอยู่ทั่วทุกอำเภอของจังหวัด

(3) ป่าพรุ (F4) มีเนื้อที่รวม 10,984 ไร่ หรือร้อยละ 0.14 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่อยู่ในอำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี อำเภอไชยา อำเภอดอนสัก อำเภอท่าฉาง อำเภอพุนพิน อำเภอเกาะสมุย อำเภอกาญจนดิษฐ์ อำเภอท่าชนะ

(4) ป่าปลูก (F5) มีเนื้อที่รวม 3,357 ไร่ หรือร้อยละ 0.04 ของเนื้อที่จังหวัด ส่วนใหญ่อยู่ในอำเภอเคียนซา อำเภอบ้านนาสาร อำเภอบ้านนาเดิม อำเภอกาญจนดิษฐ์ เป็นต้น

2.41.5 พื้นที่เบ็ดเตล็ด (M) มีเนื้อที่ 204,247 ไร่ หรือร้อยละ 2.54 ของเนื้อที่จังหวัด ประกอบไปด้วย พุ่มหญ้าธรรมชาติ พุ่มหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ พื้นที่ลุ่ม เหมืองเก่า บ่อขุดเก่า บ่อทราย บ่อดิน พื้นที่ถมที่ทิ้งขยะ กระจายอยู่ทั่วไปทุกอำเภอ โดย

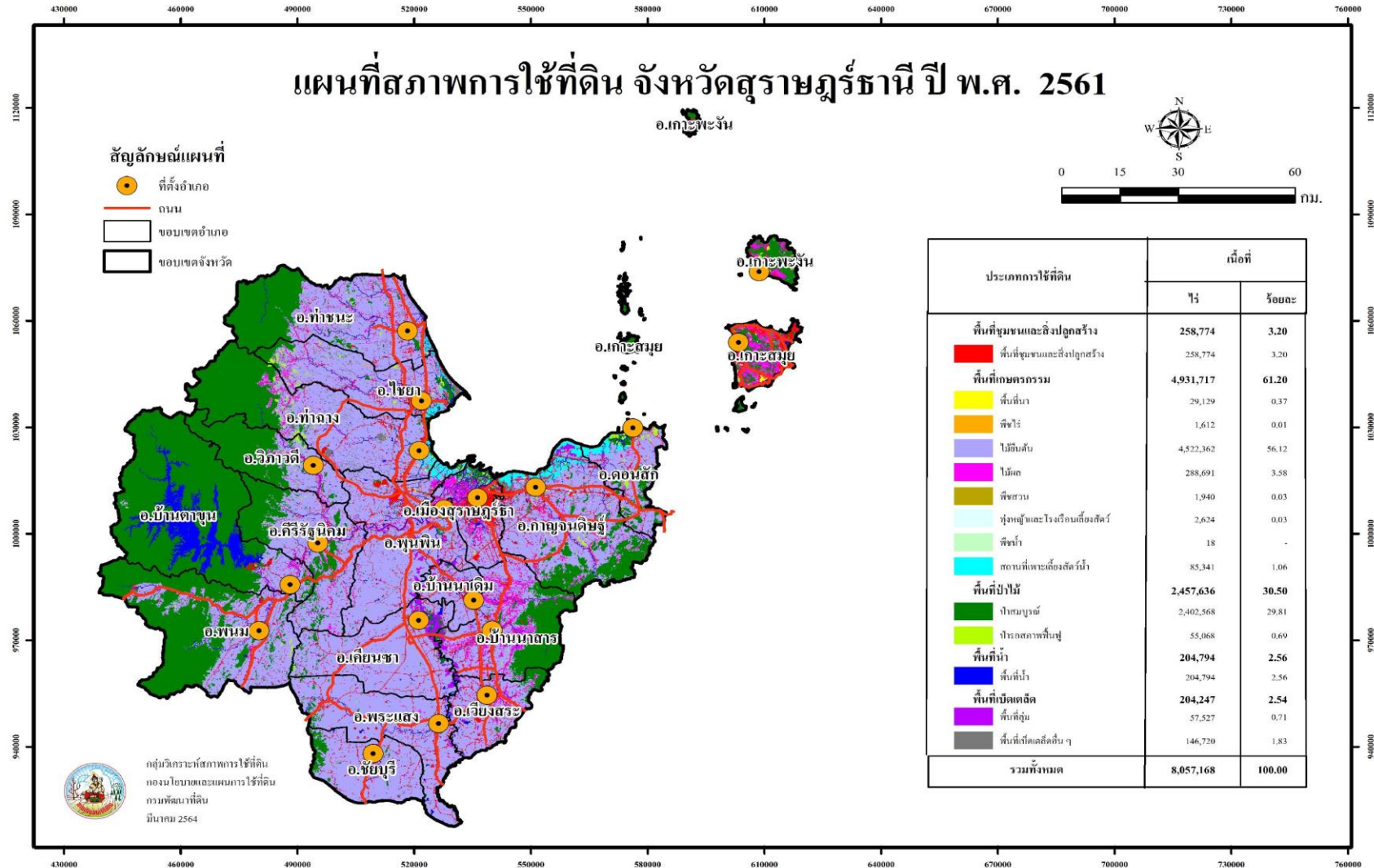
(1) พุ่มหญ้าธรรมชาติ (M1) เช่น พุ่มหญ้าธรรมชาติ พุ่มหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ ไร่ป่า ไร่หนาม มีเนื้อที่เท่ากับ 124,480 ไร่ หรือร้อยละ 0.55 ของเนื้อที่จังหวัด

(2) พื้นที่ลุ่ม (M201) มีเนื้อที่ 57,527 ไร่ หรือร้อยละ 0.71 ของเนื้อที่จังหวัด

(3) เหมืองแร่ บ่อขุด (M3) เช่น เหมืองเก่า บ่อขุดเก่า บ่อทราย บ่อดิน มีเนื้อที่เท่ากับ 15,341 ไร่ หรือร้อยละ 1.19 ของเนื้อที่จังหวัด

(4) พื้นที่ลุ่มเบ็ดเตล็ดอื่น ๆ (M4) ได้แก่ พื้นที่กองวัสดุ พื้นที่ถม มีเนื้อที่ 4,993 ไร่ หรือร้อยละ 0.06 ของเนื้อที่จังหวัด

(5) ที่ทิ้งขยะ (M701) มีเนื้อที่ 20 ไร่

ภาพที่ 41 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดสุราษฎร์ธานี ปี พ.ศ. 2561

ตารางที่ 41 สภาพการใช้ที่ดินจังหวัดสุราษฎร์ธานี ปี พ.ศ. 2561

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
U	พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	258,774	3.20
U101	ตัวเมืองและย่านการค้า	26,745	0.33
U200	หมู่บ้าน/ที่ดินจัดสรรร้าง	120	-
U201	หมู่บ้านบนพื้นราบ	150,186	1.86
U300	สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ	113	-
U301	สถานที่ราชการและสถาบันต่าง ๆ	35,417	0.44
U401	สนามบิน	497	0.01
U402	สถานีรถไฟ	85	-
U404	ท่าเรือ	111	-
U405	ถนน	20,022	0.25
U406	ทางรถไฟ	1,754	0.02
U500	พื้นที่อุตสาหกรรมร้าง	110	-
U501	นิคมอุตสาหกรรม	992	0.01
U502	โรงงานอุตสาหกรรม	13,942	0.17
U503	ลานตากและแหล่งรับซื้อทาง	358	0.01
U601	สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ	1,785	0.02
U602	รีสอร์ท โรงแรม เกสต์เฮาส์	4,227	0.05
U603	สุสาน, ป่าช้า	154	-
U605	สถานีบริการน้ำมัน	669	0.01
U700	สนามกอล์ฟร้าง	309	-
U701	สนามกอล์ฟ	1,178	0.02
A	พื้นที่เกษตรกรรม	4,931,717	61.20
A1	พื้นที่นา	29,129	0.37
A100	นาร้าง	21,292	0.27
A101	นาข้าว	7,837	0.1
A2	พืชไร่	1,612	0.01
A200	ไร่ร้าง	85	-
A202	ข้าวโพด	280	-
A205	สับประรด	762	0.01
A216	ข้าวไร่	311	-
A220	แตงโม	15	-

ตารางที่ 41 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A222	ชิง	20	-
A229	พริก	139	-
A3	ไม้ยืนต้น	4,522,362	56.12
A300	ไม้ยืนต้นร้าง/เสื่อมโทรม	45,329	0.56
A301	ไม้ยืนต้นผสม	4,162	0.05
A302	ยางพารา	2,879,205	35.74
A303	ปาล์มน้ำมัน	1,587,457	19.70
A304	ยูคาลิปตัส	58	-
A305	สัก	693	0.01
A307	สนประดิพัทธ์	471	0.01
A308	กระถิน	914	0.01
A309	ประดู่	36	-
A312	กาแฟ	2,650	0.03
A314	หม่อน	40	-
A315	ไผ่ปลูกเพื่อการค้า	238	-
A317	หมาก	939	0.01
A321	ยมหอม มะฮอกกานี	28	-
A322	กฤษณา	112	-
A323	ตะกั่ว	30	-
A4	ไม้ผล	288,691	3.58
A400	ไม้ผลร้าง/เสื่อมโทรม	6,479	0.08
A401	ไม้ผลผสม	71,441	0.89
A402	ส้ม	196	-
A403	ทุเรียน	57,659	0.72
A404	เงาะ	29,454	0.37
A405	มะพร้าว	101,818	1.26
A407	มะม่วง	30	-
A408	มะม่วงหิมพานต์	283	-
A411	กล้วย	9,774	0.12
A412	มะขาม	14	-
A413	ลำไย	31	-
A414	ฝรั่ง	947	0.01
A415	มะละกอ	149	-

ตารางที่ 41 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A416	ขนุน	30	-
A417	กระท้อน	159	-
A418	ชมพู่	125	-
A419	มังคุด	3,346	0.04
A420	กลางสาต ลองกอง	4,958	0.06
A421	ระกำ สละ	93	-
A422	มะนาว	1,231	0.02
A426	แก้วมังกร	51	-
A427	ส้มโอ	398	0.01
A429	มะปราง มะยงชิด	25	-
A5	พืชสวน	1,940	0.03
A500	พืชสวนร้าง/เสื่อมโทรม	311	0.01
A501	พืชสวนผสม	118	-
A502	พืชผัก	1,494	0.02
A503	ไม้ดอก ไม้ประดับ	17	-
A7	ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์	2,624	0.03
A701	ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์	994	0.01
A702	โรงเรือนเลี้ยงโค กระบือ และม้า	15	-
A703	โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก	1,400	0.02
A704	โรงเรือนเลี้ยงสุกร	215	-
A8	พืชน้ำ	18	-
A803	บัว	18	-
A9	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	85,341	1.06
A900	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำร้าง	20,648	0.26
A901	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำผสม	24	-
A902	สถานที่เพาะเลี้ยงปลา	1,021	0.01
A903	สถานที่เพาะเลี้ยงกุ้ง	63,648	0.79
F	พื้นที่ป่าไม้	2,457,636	30.50
F100	ป่าไม้ผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู	43,435	0.54
F101	ป่าไม้ผลัดใบสมบูรณ์	2,347,355	29.13
F300	ป่าชายเลนรอสภาพฟื้นฟู	11,301	0.14
F301	ป่าชายเลนสมบูรณ์	41,204	0.51
F400	ป่าพรุรอสภาพฟื้นฟู	332	0.01
F401	ป่าพรุสมบูรณ์	10,652	0.13

ตารางที่ 41 (ต่อ)

สัญลักษณ์	ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
F501	ป่าปลูกสมบูรณ์	3,357	0.04
W	พื้นที่น้ำ	204,794	2.56
W101	แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง	53,578	0.67
W102	หนอง บึง ทะเลสาบ	4,618	0.06
W103	ทะเล	6,129	0.08
W201	อ่างเก็บน้ำ	125,608	1.56
W202	บ่อน้ำในไร่นา	13,344	0.17
W203	คลองชลประทาน	1,517	0.02
M	พื้นที่เบ็ดเตล็ด	204,247	2.54
M101	ทุ่งหญ้าธรรมชาติ	43,063	0.54
M102	ทุ่งหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ	81,375	1.01
M103	ไผ่ป่า ไผ่หนาม	42	-
M201	พื้นที่ลุ่ม	57,527	0.71
M300	เหมืองเก่า บ่อขุดเก่า	3,375	0.04
M301	เหมืองแร่	7,796	0.10
M302	บ่อลูกรัง	565	0.01
M303	บ่อทราย	405	0.01
M304	บ่อดิน	3,200	0.04
M401	พื้นที่กองวัสดุ	282	-
M405	พื้นที่ถม	4,711	0.06
M601	หาดทราย	1,886	0.02
M701	ที่ทิ้งขยะ	20	-
รวมทั้งหมด		8,057,168	100.00

ที่มา: จากการวิเคราะห์โดยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน
กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน

ภาคผนวก

ตารางผนวกที่ 1 การจำแนกการใช้ประโยชน์ที่ดิน (Land Use Classification)

ระดับ/Level 1	ระดับ/Level 2	ระดับ/Level 3				
U พื้นที่ชุมชนและ สิ่งปลูกสร้าง Urban and Built-up land	U1	ตัวเมืองและย่าน	U101	ตัวเมืองและย่านการค้า	City, Town, Commercial	
		การค้า				
	U2	หมู่บ้าน village	หมู่บ้าน/ที่ดินจัดสรรร้าง	U200	หมู่บ้าน/ที่ดินจัดสรรร้าง	Abandoned village
			หมู่บ้านบนพื้นราบ	U201	หมู่บ้านบนพื้นราบ	Thai village
			หมู่บ้านชาวไทยภูเขา	U202	หมู่บ้านชาวไทยภูเขา	Hill tribe village
			หมู่บ้านชาวเล	U203	หมู่บ้านชาวเล	Moken village
	U3	สถานที่ราชการ และสถาบันต่าง ๆ Institutional land	สถานที่ราชการ และสถาบันต่าง ๆ ร้าง	U300	สถานที่ราชการ และสถาบันต่าง ๆ ร้าง	Abandoned institutional land
			สถานที่ราชการ และสถาบันต่าง ๆ	U301	สถานที่ราชการ และสถาบันต่าง ๆ	Institutional land
	U4	สถานีคมนาคม Transportation, Communication and Utility	สถานีคมนาคมร้าง	U400	สถานีคมนาคมร้าง	Abandoned communication and utility
			สนามบิน	U401	สนามบิน	Airport
			สถานีรถไฟ	U402	สถานีรถไฟ	Railway station
			สถานีขนส่ง	U403	สถานีขนส่ง	Bus station
			ท่าเรือ	U404	ท่าเรือ	Harbour
			ถนน	U405	ถนน	Road
	U5	พื้นที่อุตสาหกรรม Industrial land	ทางรถไฟ	*U406	ทางรถไฟ	Railway
			โรงงานอุตสาหกรรมร้าง	U500	โรงงานอุตสาหกรรมร้าง	Abandoned factory
			นิคมอุตสาหกรรม	U501	นิคมอุตสาหกรรม	Industrial estate
			โรงงานอุตสาหกรรม	U502	โรงงานอุตสาหกรรม	Factory
	U6	สิ่งปลูกสร้างอื่นๆ Other built-up land	ลานตากและแหล่งรับซื้อ ทางการเกษตร	U503	ลานตากและแหล่งรับซื้อ ทางการเกษตร	Agricultural product trading centers
			สถานที่ร้าง	U600	สถานที่ร้าง	Abandoned area
			สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ	U601	สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ	Recreation area
รีสอร์ท, โรงแรม, เกสต์เฮ้าส์			U602	รีสอร์ท, โรงแรม, เกสต์เฮ้าส์	Resort, Hotel, Guesthouse	
สุสาน, ป่าช้า			U603	สุสาน, ป่าช้า	Cemetery	
ศูนย์อพยพ			U604	ศูนย์อพยพ	Refugee camp	
สถานีบริการน้ำมัน			U605	สถานีบริการน้ำมัน	Gasoline Station	
U7	สนามกอล์ฟ	สนามกอล์ฟร้าง	U700	สนามกอล์ฟร้าง	Abandoned golf course	
		สนามกอล์ฟ	U701	สนามกอล์ฟ	Golf course	
A พื้นที่ เกษตรกรรม Agricultural land	A1	พื้นที่นา Paddy field	นาร้าง	A100	นาร้าง	Abandoned paddy field
			นาข้าว	A101	นาข้าว	Active paddy field
	A2	พืชไร่ Field crop	ไร่ร้าง	A200	ไร่ร้าง	Abandoned field crop
			พืชไร่ผสม	A201	พืชไร่ผสม	Mixed field crop
			ข้าวโพด	A202	ข้าวโพด	Corn
A203	อ้อย	A203	อ้อย	Sugarcane		

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

ระดับ/Level 1	ระดับ/Level 2		ระดับ/Level 3		
			A204	มันสำปะหลัง	Cassava
			A205	สับปะรด	Pineapple
			A206	ยาสูบ	Tobacco
			A207	ฝ้าย	Cotton
			A208	ถั่วเขียว	Mung bean
			A209	ถั่วเหลือง	Soybean
			A210	ถั่วลิสง	Peanut
			A211	ปอแก้ว ปอกระเจา	Kenaf, Jute
			A212	ถั่วดำ ถั่วแดง	Black bean, Red bean
			A213	ข้าวฟ่าง	Sorghum
			A214	ละหุ่ง	Castor bean
			A215	งา	Sesame
			A216	ข้าวไร่	Upland rice
			A217	มันฝรั่ง	Potato
			A218	มันแกว	Jam potato
			A219	มันเทศ	Sweet potato
			A220	แตงโม	Watermelon
			A221	ลูกเดือย	Millet
			A222	ขิง	Ginger
			A223	กะหล่ำปลี	Cabbage
			A224	มะเขือเทศ	Tomato
			A225	ว่านหางจระเข้	Aloe vera
			A226	ปานครนารายณ์	Agave
			A227	ปอสา	Paper mulberry
			A228	ทานตะวัน	Sunflower
			A229	พริก	Chilli
			A230	ข้าวสาลี	Wheat
			A231	ข้าวบาร์เลย์	Barley
			A232	ข้าวไรย์	Rye
			A233	ฝิ่น	Opium
			A234	กัญชา กัญชง	Marihuana, Hemp
			A235	กระเจี๊ยบแดง	Roselle
			A236	เผือก	Taro
	A3	ไม้ยืนต้น	A300	ไม้ยืนต้นร้าง/เสื่อมโทรม	Abandoned perenial
		Perennial	A301	ไม้ยืนต้นผสม	Mixed perennial
			A302	ยางพารา	Para rubber
			A303	ปาล์มน้ำมัน	Oil palm
			A304	ยูคาลิปตัส	Eucalyptus

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

ระดับ/Level 1	ระดับ/Level 2		ระดับ/Level 3		
			A305	สัก	Teak
			A306	สะเดา	Magosa
			A307	สนประดิพัทธ์	Casuarina
			A308	กระถินบ้าน	Acacia
			A309	ประดู่	Pterocarpus sp.
			A310	ซ้อ	Gmelwa sp.
			A311	ไม้ชายเลน	Mangrove
			A312	กาแฟ	Coffee
			A313	ชา	Tea
			A314	หม่อน	Mulberry
			A315	ไผ่ (ไผ่ตง ไผ่หวาน ปลูก เพื่อการค้า)	Bamboo
			A316	นุ่น	Kapok
			A317	หมาก	Betel palm
			A318	จามจุรี	Rain tree
			A319	ตินเปิด	White cheesewood
			A320	เปล้า	Croton sp.
			A321	ยมหอม	Indian mahogany
			A322	กฤษณา	Agalloch
			A323	ตะกู่	New Guinea labula
	A4	ไม้ผล Orchard	A400	ไม้ผลร้าง/เสื่อมโทรม	Abandoned orchard
			A401	ไม้ผลผสม	Mixed orchard
			A402	ส้ม	Orange
			A403	ทุเรียน	Durian
			A404	เงาะ	Rambutan
			A405	มะพร้าว	Coconut
			A406	ลิ้นจี่	Litchi
			A407	มะม่วง	Mango
			A408	มะม่วงหิมพานต์	Cashew
			A409	พุทรา	Jujube
			A410	น้อยหน่า	Custard apple
			A411	กล้วย	Banana
			A412	มะขาม	Tamarind
			A413	ลำไย	Longan
			A414	ฝรั่ง	Guava
			A415	มะละกอ	Papaya
			A416	ขนุน	Jack fruit
		A417	กระท้อน	Santol	

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

ระดับ/Level 1	ระดับ/Level 2		ระดับ/Level 3		
	A5	พืชสวน Horticulture	A418	ชมพู	Rose apple
			A419	มังคุด	Mangosteen
			A420	ยางสาด ลองกอง	Langsat
			A421	ระกำ สละ	Rakum, Sala
			A422	มะนาว	Lime
			A423	ไม้ผลเมืองหนาว	Sub-tropical fruit
			A424	มะขามเทศ	Manila tamarind
			A425	มะกอกน้ำ มะกอกฝรั่ง	Elaeocarpaceae
			A426	แก้วมังกร	Dragon fruit
			A427	ส้มโอ	Pomelo
			A428	ละมุด	Sapodilla
			A429	มะปราง มะยงชิด	Plummango
			A430	มะไฟ	Burmese grape
			A431	ทับทิม	Pomegranate
			A500	พืชสวนร้าง/เสื่อมโทรม	Abandoned horticulture
			A501	พืชสวนผสม	Mixed horticulture
			A502	พืชผัก	Truck crop
			A503	ไม้ดอก ไม้ประดับ	Floricultural/Ornamental plant
			A504	องุ่น	Vine
			A505	พริกไทย	Pepper
			A506	สตรอเบอรี่	Strawberry
			A507	เสาวรส	Passion fruit
			A508	แรสเบอรี่	Raspberry
			A509	พืชสมุนไพร	Herbs
			A510	นาหญ้า	Grass plantation
			A511	หวาย	Rattan
			A512	แคนตาลูป	Cantaloupe
	A513	กระเจี๊ยบเขียว	Okra		
	A514	หน่อไม้ฝรั่ง	Asparagus		
	A515	เห็ด	Mushroom		
	A6	ไร่หมุนเวียน Swidden cultivation	A600	ไร่ร้าง	Bush fallow
			A601	พืชไร่ผสม (ไร่หมุนเวียน)	Mixed field crop (Shifting cultivation)
			A602	ข้าวโพด (ไร่หมุนเวียน)	Corn (Shifting cultivation)
			A603	อ้อย (ไร่หมุนเวียน)	Sugarcane (Shifting cultivation)

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

ระดับ/Level 1	ระดับ/Level 2	ระดับ/Level 3		
		A604	มันสำปะหลัง (ไร่หมุนเวียน)	Cassava (Shifting cultivation)
		A605	สับปะรด (ไร่หมุนเวียน)	Pineapple (Shifting cultivation)
		A606	ยาสูบ (ไร่หมุนเวียน)	Tobacco (Shifting cultivation)
		A607	ฝ้าย (ไร่หมุนเวียน)	Cotton (Shifting cultivation)
		A608	ถั่วเขียว (ไร่หมุนเวียน)	Mung bean (Shifting cultivation)
		A609	ถั่วเหลือง (ไร่หมุนเวียน)	Soybean (Shifting cultivation)
		A610	ถั่วลิสง (ไร่หมุนเวียน)	Peanut (Shifting cultivation)
		A611	ปอแก้ว ปอกระเจา (ไร่หมุนเวียน)	Kenaf, Jute (Shifting cultivation)
		A612	ถั่วดำ ถั่วแดง (ไร่หมุนเวียน)	Black bean, Red bean (Shifting cultivation)
		A613	ข้าวฟ่าง (ไร่หมุนเวียน)	Sorghum (Shifting cultivation)
		A614	ละหุ่ง (ไร่หมุนเวียน)	Castor bean (Shifting cultivation)
		A615	งา (ไร่หมุนเวียน)	Sesame (Shifting cultivation)
		A616	ข้าวไร่ (ไร่หมุนเวียน)	Upland rice (Shifting cultivation)
		A617	มันฝรั่ง (ไร่หมุนเวียน)	Potato (Shifting cultivation)
		A618	มันแกว (ไร่หมุนเวียน)	Jam potato (Shifting cultivation)
		A619	มันเทศ (ไร่หมุนเวียน)	Sweet potato (Shifting cultivation)
		A620	แตงโม (ไร่หมุนเวียน)	Watermelon (Shifting cultivation)
		A621	ลูกเดือย (ไร่หมุนเวียน)	Millet (Shifting cultivation)
		A622	ขิง (ไร่หมุนเวียน)	Ginger (Shifting cultivation)
		A623	กะหล่ำปลี (ไร่หมุนเวียน)	Cabbage (Shifting cultivation)
		A624	มะเขือเทศ (ไร่หมุนเวียน)	Tomato (Shifting cultivation)
		A625	ว่านหางจระเข้ (ไร่หมุนเวียน)	Aloe vera (Shifting cultivation)
		A626	ปานครนารายณ์ (ไร่หมุนเวียน)	Agave (Shifting cultivation)
		A627	ปอสา (ไร่หมุนเวียน)	Paper mulberry (Shifting cultivation)

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

ระดับ/Level 1	ระดับ/Level 2	ระดับ/Level 3		
		A628	ทานตะวัน (ไร่หมุนเวียน)	Sunflower (Shifting cultivation)
		A629	พริก (ไร่หมุนเวียน)	Chilli (Shifting cultivation)
		A630	ข้าวสาลี (ไร่หมุนเวียน)	Wheat (Shifting cultivation)
		A631	ข้าวบาร์เลย์ (ไร่หมุนเวียน)	Barley (Shifting cultivation)
		A632	ข้าวไรย์ (ไร่หมุนเวียน)	Rye (Shifting cultivation)
		A633	ฝิ่น (ไร่หมุนเวียน)	Opium (Shifting cultivation)
		A634	กัญชา กัญชง (ไร่หมุนเวียน)	Marihuana, Hemp (Shifting cultivation)
		A635	กระเจี๊ยบแดง (ไร่หมุนเวียน)	Roselle (Shifting cultivation) Soybean (Shifting cultivation)
		A636	เผือก (ไร่หมุนเวียน)	Taro (Shifting cultivation)
A7	ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ และโรงเรือนเลี้ยง สัตว์	A700	โรงเรือนร้าง	Abandoned farm house
	Pasture and farm house	A701	ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์	Pasture
		A702	โรงเรือนเลี้ยงโค กระบือ และม้า	Cattle farm house
		A703	โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก	Poultry farm house
		A704	โรงเรือนเลี้ยงสุกร	Swine farm house
A8	พืชน้ำ	A801	พืชน้ำผสม	Mixed aquatic plant
	Aquatic plant	A802	กก	Reed
		A803	บัว	Lotus
		A804	กระเจี๊ยบ	Water caltrop
		A805	แห้ว	Water chestnut
		A806	ผักบุ้ง	Water spinach
		A807	ผักกะเฉด	Watercress
A9	สถานที่เพาะเลี้ยง สัตว์น้ำ	A900	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ร้าง	Abandoned aquacultural land
	Aquacultural land	A901	สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ผสม	Mixed aquacultural land
		A902	สถานที่เพาะเลี้ยงปลา	Fish farm
		A903	สถานที่เพาะเลี้ยงกุ้ง	Shrimp farm
		A904	สถานที่เพาะเลี้ยงปู หอย	Crab/ Shellfish farm
		A905	ฟาร์มจระเข้	Crocodile farm
A0	เกษตรผสมผสาน/ ไร่นาสวนผสม	A001	เกษตรผสมผสาน/ ไร่นาสวนผสม	Integrated farm/Diversified farm
	Integrated farm/Diversified farm			

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

ระดับ/Level 1	ระดับ/Level 2		ระดับ/Level 3		
F พื้นที่ป่าไม้ Forest land	F1	ป่าไม่ผลัดใบ	F100	ป่าไม่ผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู	Disturbed evergreen forest
		Evergreen forest	F101	ป่าไม่ผลัดใบสมบูรณ์	Dense evergreen forest
	F2	ป่าผลัดใบ	F200	ป่าผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู	Disturbed deciduous forest
		Deciduous forest	F201	ป่าผลัดใบสมบูรณ์	Dense deciduous forest
	F3	ป่าชายเลน	F300	ป่าชายเลนรอสภาพฟื้นฟู	Disturbed mangrove forest
		Mangrove forest	F301	ป่าชายเลนสมบูรณ์	Dense mangrove forest
	F4	ป่าพรุ	F400	ป่าพรุรอสภาพฟื้นฟู	Disturbed swamp forest
Swamp forest		F401	ป่าพรุสมบูรณ์	Dense swamp forest	
F5	ป่าปลูก	F500	ป่าปลูกรอสภาพฟื้นฟู	Disturbed forest plantation	
	Forest Plantation	F501	ป่าปลูกสมบูรณ์	Dense forest plantation	
F6	วนเกษตร (พื้นที่ปลูกป่า ร่วมกับ การเกษตร)	F600	วนเกษตรรอสภาพฟื้นฟู	Disturbed agro-forestry	
		F601	วนเกษตรสมบูรณ์	Dense agro-forestry	
W พื้นที่น้ำ Water body	W1	แหล่งน้ำธรรมชาติ Natural water body	F700	ป่าชายหาดรอสภาพฟื้นฟู	Disturbed beach forest
			F701	ป่าชายหาดสมบูรณ์	Dense beach forest
			W101	แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง	River, Canal
	W2	แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น Artificial water body	W102	หนอง บึง ทะเลสาบ	Lake, Lagoon
			W103	ทะเล	Ocean
			W201	อ่างเก็บน้ำ	Reservoir
			W202	บ่อน้ำในไร่นา	Farm pond
M1	ทุ่งหญ้าและ ไม้ละเมาะ	W203	คลองชลประทาน	Irrigation canal	
		M101	ทุ่งหญ้าธรรมชาติ	Grass	
M พื้นที่เบ็ดเตล็ด Miscellaneous land	M2	พื้นที่ลุ่ม Marsh and Swamp	M102	ทุ่งหญ้าสลับไม้พุ่ม/ ไม้ละเมาะ	Shrubland
			M103	ไผ่ป่า ไผ่หนาม	Giant thorny bamboo
			M201	พื้นที่ลุ่ม	Marsh and Swamp
	M3	เหมืองแร่ บ่อขุด Mine, Pit	M300	เหมืองเก่า บ่อขุดเก่า	Abandoned mine, Pit
			M301	เหมืองแร่	Mine
			M302	บ่อลูกรัง	Laterite pit
			M303	บ่อทราย	Sand pit
M4	พื้นที่เบ็ดเตล็ดอื่นๆ	M304	บ่อดิน	Soil pit	
		M305	พื้นที่ขุดเจาะน้ำมัน	Oil field	
			M401	พื้นที่กองวัสดุ	Material dump

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

ระดับ/Level 1	ระดับ/Level 2		ระดับ/Level 3		
		Other	M402	พื้นที่ดินถล่ม	Landslide
		miscellaneous	M403	ที่หินโผล่	Rock out crop
		land	M404	--	--
			M405	พื้นที่ถม	Landfill
	M5	นาเกลือ	M500	นาเกลือร้าง	Abandoned salt flat
		Salt flat	M501	นาเกลือ	Salt flat
	M6	หาดทราย	M601	หาดทราย	Beach
		Beach			
	M7	ที่ทิ้งขยะ	M701	ที่ทิ้งขยะ	Garbage dump
		Garbage dump			

- หมายเหตุ:
- 1) การเขียนสัญลักษณ์ผสม ใช้เครื่องหมายดังนี้
 X/Y พื้นที่การใช้ประโยชน์ที่ดิน 2 ชนิด ในอัตราส่วนประมาณ 50% ต่อ 50%
 $X+Y$ พื้นที่การใช้ประโยชน์ที่ดิน 2 ชนิดต่อเนื่องกัน โดยมีพืช X เป็นพื้นที่หลัก หรือเป็นพืชที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจ มากกว่าพืช Y จำนวนเนื้อที่เฉพาะ X
 - 2) พื้นที่ที่เคยทำเกษตรกรรมแต่ปล่อยทิ้งร้างมานาน เนื่องจากดินไม่เหมาะสม หรือพื้นที่ที่ดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำโดยธรรมชาติ ใช้สัญลักษณ์ M101 สำหรับพื้นที่ที่มีหญ้าเป็นส่วนใหญ่ M102 สำหรับพื้นที่ที่เป็นไม้พุ่มหรือสลั้หญ้าธรรมชาติ บางส่วน M2 สำหรับพื้นที่ที่มีพืชน้ำหรือวัชพืชน้ำขึ้น และ M403 สำหรับพื้นที่หินโผล่
 - 3) ขนาดของหน่วยแผนที่การใช้ที่ดินที่เล็กที่สุดสำหรับลงบนแผนที่คือ 0.25 ตารางเซนติเมตร ทุกมาตราส่วน (0.5x0.5 ซม.หรือพื้นที่ 40 ไร่ บนแผนที่มาตราส่วน 1:50,000 หรือพื้นที่ 10 ไร่ บนแผนที่มาตราส่วน 1:25,000)
 - 4) แผนที่โครงการชลประทานได้มาจาก กรมชลประทาน และหน่วยงานอื่นที่รับผิดชอบสำหรับพื้นที่ที่มีการชลประทาน ใส่ | ไว้ตรงหน้าสัญลักษณ์ เฉพาะงานระดับโครงการพิเศษ เท่านั้น
 - 5) * ใช้ในการจำแนกแผนที่การใช้ที่ดินมาตราส่วนใหญ่ ตั้งแต่ 1:4,000 ขึ้นไป เท่านั้น

ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน (2557)

สภาพการ ใช้ที่ดิน

2561

กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน
กรมพัฒนาที่ดิน ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร
กรุงเทพมหานคร 10900